నమో తస్స భగవతో అరహతో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స

వినయపిటకే

చూళవగ్గపాళి

౧. కమ్మక్ఖన్ధకం

౧. తజ్జనీయకమ్మం

౧. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన పణ్డుకలోహితకా భిక్ఖూ అత్తనా భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా, యేపి చఞ్ఞే భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా తే ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదన్తి – "మా ఖో తుమ్హే, ఆయస్మన్తో, ఏసో అజేసి. బలవాబలవం పటిమన్తేథ. తుమ్హే తేన పణ్డితతరా చ బ్యత్తతరా చ బహుస్సుతతరా చ అలమత్తతరా చ [అలమత్థతరా చ (స్యా. క.)]. మా చస్స భాయిత్థ. మయమ్పి తుమ్హాకం పక్ఖా భవిస్సామా"తి. తేన అనుప్పన్నాని చేవ భణ్డనాని ఉప్పజ్జన్తి ఉప్పన్నాని చ భణ్డనాని భియ్యోభావాయ వేపుల్లాయ సంవత్తన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ పణ్డుకలోహితకా భిక్ఖూ అత్తనా భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా, యేపి చఞ్ఞే భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా తే ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వక్ఖన్తి – 'మా ఖో తుమ్హే, ఆయస్మన్తో, ఏసో అజేసి. బలవాబలవం పటిమన్తేథ. తుమ్హే తేన పణ్డితతరా చ బ్యత్తతరా చ బహుస్సుతతరా చ అలమత్తతరా చ. మా చస్స భాయిత్థ. మయమ్పి తుమ్హాకం పక్ఖా భవిస్సామా'తి. తేన అనుప్పన్నాని చేవ భణ్డనాని ఉప్పజ్జన్తి ఉప్పన్నాని చ భణ్డనాని భియ్యోభావాయ వేపుల్లాయ సంవత్తన్తీ"తి.

౨. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, పణ్డుకలోహితకా భిక్ఖూ అత్తనా భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా, యేపి చఞ్ఞే భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా తే ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదన్తి – 'మా ఖో తుమ్హే, ఆయస్మన్తో, ఏసో అజేసి. బలవాబలవం పటిమన్తేథ. తుమ్హే తేన పణ్డితతరా చ బ్యత్తతరా చ బహుస్సుతతరా చ అలమత్తతరా చ. మా చస్స భాయిత్థ. మయమ్పి తుమ్హాకం పక్ఖా భవిస్సామా'తి. తేన అనుప్పన్నాని చేవ భణ్డనాని ఉప్పజ్జన్తి, ఉప్పన్నాని చ భణ్డనాని భియ్యోభావాయ వేపుల్లాయ సంవత్తన్తీ"తి? "సచ్చం భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం, భిక్ఖవే, తేసం మోఘపురిసానం అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా అత్తనా భణ్డనకారకా…పే… సఙ్ఘే అధికరణకారకా, యేపి చఞ్ఞే భిక్ఖూ భణ్డనకారకా…పే… సఙ్ఘే అధికరణకారకా తే ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వక్ఖన్తి – 'మా ఖో తుమ్హే, ఆయస్మన్తో, ఏసో అజేసి. బలవాబలవం పటిమన్తేథ. తుమ్హే తేన పణ్డితతరా చ బ్యత్తతరా చ బహుస్సుతతరా చ

అలమత్తతరా చ. మా చస్స భాయిత్థ. మయమ్పి తుమ్హాకం పక్ఖా భవిస్సామా’తి? తేన అనుప్పన్నాని చేవ భణ్డనాని ఉప్పజ్జన్తి, ఉప్పన్నాని చ భణ్డనాని భియ్యోభావాయ వేపుల్లాయ సంవత్తన్తి. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ పసన్నానం వా భియ్యోభావాయ. అథ ఖ్వేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానఞ్చేవ అప్పసాదాయ పసన్నానఞ్చ ఏకచ్చానం అఞ్ఞథత్తాయా”తి.

అథ ఖో భగవా తే [పణ్డుకలోహితకే (స్యా.)] భిక్ఖూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా దుబ్భరతాయ దుప్పోసతాయ మహిచ్ఛతాయ అసన్తుట్ఠితాయ [అసన్తుట్ఠతాయ (స్యా.), అసన్తుట్ఠియా (సీ.)] సఙ్గణికాయ కోసజ్జస్స అవణ్ణం భాసిత్వా అనేకపరియాయేన సుభరతాయ సుపోసతాయ అప్పిచ్ఛస్స సన్తుట్ఠస్స సల్లేఖస్స ధుతస్స పాసాదికస్స అపచయస్స వీరియారమ్భస్స [విరియారమ్భస్స (సీ.), వీరియారబ్భస్స (క.)] వణ్ణం భాసిత్వా భిక్ఖూనం తదనుచ్ఛవికం తదనులోమికం ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయకమ్మం కరోతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, కాతబ్బం. పఠమం పణ్డుకలోహితకా భిక్ఖూ చోదేతబ్బా, చోదేత్వా సారేతబ్బా, సారేత్వా ఆపత్తిం [ఆపత్తి (సీ. స్యా.)] ఆరోపేతబ్బా, ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

3. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇమే పణ్డుకలోహితకా భిక్ఖూ అత్తనా భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా, యేపి చఞ్ఞే భిక్ఖూ భణ్డనకారకా కలహకారకా వివాదకారకా భస్సకారకా సఙ్ఘే అధికరణకారకా తే ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదన్తి – ‘మా ఖో తుమ్హే, ఆయస్మన్తో, ఏసో అజేసి. బలవాబలవం పటిమన్తేథ. తుమ్హే తేన పణ్డితతరా చ బ్యత్తతరా చ బహుస్సుతతరా చ అలమత్తతరా చ. మా చస్స భాయిత్థ. మయమ్పి తుమ్హాకం పక్ఖా భవిస్సామా’తి. తేన అనుప్పన్నాని చేవ భణ్డనాని ఉప్పజ్జన్తి, ఉప్పన్నాని చ భణ్డనాని భియ్యోభావాయ వేపుల్లాయ సంవత్తన్తి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇమే పణ్డుకలోహితకా భిక్ఖూ అత్తనా భణ్డనకారకా…పే.… సఙ్ఘే అధికరణకారకా, యేపి చఞ్ఞే భిక్ఖూ భణ్డనకారకా…పే.… సఙ్ఘే అధికరణకారకా తే ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదన్తి – ‘మా ఖో తుమ్హే, ఆయస్మన్తో, ఏసో అజేసి. బలవాబలవం పటిమన్తేథ. తుమ్హే తేన పణ్డితతరా చ బ్యత్తతరా చ బహుస్సుతతరా చ అలమత్తతరా చ. మా చస్స భాయిత్థ. మయమ్పి తుమ్హాకం పక్ఖా భవిస్సామా’తి. తేన అనుప్పన్నాని చేవ భణ్డనాని ఉప్పజ్జన్తి, ఉప్పన్నాని చ భణ్డనాని భియ్యోభావాయ వేపుల్లాయ సంవత్తన్తి. సఙ్ఘో పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయకమ్మం కరోతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయస్స కమ్మస్స కరణం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇమే పణ్డుకలోహితకా భిక్ఖూ అత్తనా భణ్డనకారకా…పే.… సఙ్ఘే అధికరణకారకా, యేపి చఞ్ఞే భిక్ఖూ భణ్డనకారకా…పే.… సఙ్ఘే అధికరణకారకా తే ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదన్తి – ‘మా ఖో తుమ్హే , ఆయస్మన్తో, ఏసో అజేసి. బలవాబలవం పటిమన్తేథ. తుమ్హే తేన పణ్డితతరా చ బ్యత్తతరా చ బహుస్సుతతరా చ అలమత్తతరా చ. మా చస్స భాయిత్థ. మయమ్పి తుమ్హాకం పక్ఖా భవిస్సామా’తి. తేన అనుప్పన్నాని చేవ భణ్డనాని ఉప్పజ్జన్తి, ఉప్పన్నాని చ భణ్డనాని భియ్యోభావాయ వేపుల్లాయ సంవత్తన్తి. సఙ్ఘో పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయకమ్మం కరోతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయస్స కమ్మస్స కరణం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో . ఇమే పణ్డుకలోహితకా భిక్ఖూ అత్తనా భణ్డనకారకా... పే॰... సఙ్ఘే అధికరణకారకా, యేపి చఞ్ఞే భిక్ఖూ భణ్డనకారకా...పే॰... సఙ్ఘే అధికరణకారకా తే ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదన్తి – ‘మా ఖో తుమ్హే, ఆయస్మన్తో, ఏసో అజేసి. బలవాబలవం పటిమన్తేథ. తుమ్హే తేన పణ్డితతరా చ బ్యత్తతరా చ బహుస్సుతతరా చ అలమత్తతరా చ. మా చస్స భాయిత్థ. మయమ్పి తుమ్హాకం పక్ఖా భవిస్సామా’తి. తేన అనుప్పన్నాని చేవ భణ్డనాని ఉప్పజ్జన్తి, ఉప్పన్నాని చ భణ్డనాని భియ్యోభావాయ వేపుల్లాయ సంవత్తన్తి. సఙ్ఘో పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయకమ్మం కరోతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయస్స కమ్మస్స కరణం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“కతం సఙ్ఘేన పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయకమ్మం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

అధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౪. “తీహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ [అధమ్మకమ్మఞ్చేవ (స్యా॰)] హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అసమ్ముఖా కతం హోతి, అప్పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, అప్పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అనాపత్తియా కతం హోతి, అదేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, దేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అచోదేత్వా కతం హోతి, అసారేత్వా కతం హోతి, ఆపత్తిం అనారోపేత్వా కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అసమ్ముఖా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అప్పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అప్పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అనాపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అదేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. దేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అచోదేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అసారేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. ఆపత్తిం అనారోపేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే , తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

అధమ్మకమ్మద్వాదసకం నిట్ఠితం.

ధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౫. “తీహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. సమ్ముఖా కతం హోతి, పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. ఆపత్తియా కతం హోతి, దేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి , అదేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. చోదేత్వా కతం హోతి, సారేత్వా కతం హోతి, ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. సమ్ముఖా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. దేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. అదేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. చోదేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. సారేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తజ్జనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

ధమ్మకమ్మద్వాదసకం నిట్ఠితం.

ఆకఙ్ఖమానఛక్కం

౬. [పరి. ౩౨౩] “తీహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, తజ్జనీయకమ్మం కరేయ్య. భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో; బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో , ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, తజ్జనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, తజ్జనీయకమ్మం కరేయ్య. అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, తజ్జనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, తజ్జనీయకమ్మం కరేయ్య. బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, తజ్జనీయకమ్మం కరేయ్య.

“తిణ్ణం, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, తజ్జనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో; ఏకో బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; ఏకో గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, తజ్జనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి , భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, తజ్జనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, ఏకో అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, ఏకో అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, తజ్జనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, తజ్జనీయకమ్మం కరేయ్య . ఏకో బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, తజ్జనీయకమ్మం కరేయ్య.

ఆకఙ్ఖమానఛక్కం నిట్ఠితం.

అట్ఠారసవత్తం

౭. “తజ్జనీయకమ్మకతేన , భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా – న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతి [సమ్మతి (స్యా॰)] సాదితబ్బా, సమ్మతేనపి భిక్ఖునియో న ఓవదితబ్బా. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం కతం హోతి సా ఆపత్తి న ఆపజ్జితబ్బా, అఞ్ఞా వా తాదిసికా, తతో వా పాపిట్ఠతరా; కమ్మం న గరహితబ్బం, కమ్మికా న గరహితబ్బా. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథో ఠపేతబ్బో, న పవారణా ఠపేతబ్బా, న సవచనీయం కాతబ్బం, న అనువాదో పట్ఠపేతబ్బో, న ఓకాసో కారేతబ్బో, న చోదేతబ్బో, న సారేతబ్బో, న భిక్ఖూహి [న భిక్ఖూ భిక్ఖూహి (స్యా॰)] సమ్పయోజేతబ్బ”న్తి.

తజ్జనీయకమ్మే అట్ఠారసవత్తం నిట్ఠితం.

నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం

౮. అథ ఖో సఙ్ఘో పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయకమ్మం అకాసి . తే సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతా సమ్మా వత్తన్తి, లోమం పాతేన్తి , నేత్థారం వత్తన్తి, భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదన్తి – “మయం, ఆవుసో, సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతా సమ్మా వత్తామ, లోమం పాతేమ, నేత్థారం వత్తామ, కథం ను ఖో అమ్హేహి పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰…. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతు.

పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో తజ్జనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. ఉపసమ్పాదేతి, నిస్సయం దేతి, సామణేరం ఉపట్ఠాపేతి, భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతిం సాదియతి, సమ్మతోపి భిక్ఖునియో ఓవదతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో తజ్జనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

[పరి॰ ౪౨౦] “అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో తజ్జనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం కతం హోతి తం ఆపత్తిం ఆపజ్జతి, అఞ్ఞం వా తాదిసికం, తతో వా పాపిట్ఠతరం; కమ్మం గరహతి, కమ్మికే గరహతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో తజ్జనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అట్ఠహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో తజ్జనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథం ఠపేతి, పవారణం ఠపేతి, సవచనీయం కరోతి, అనువాదం పట్ఠపేతి, ఓకాసం కారేతి, చోదేతి, సారేతి, భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతి [భిక్ఖూ భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతి (స్యా॰)] – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో తజ్జనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం నిట్ఠితం.

పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం

౯. "పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న ఉపసమ్పాదేతి, న నిస్సయం దేతి, న సామణేరం ఉపట్ఠాపేతి, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతిం సాదియతి, సమ్మతోపి భిక్ఖునియో న ఓవదతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

"అపరేహిపి , భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మం కతం హోతి తం ఆపత్తిం న ఆపజ్జతి, అఞ్ఞం వా తాదిసికం, తతో వా పాపిట్ఠతరం; కమ్మం న గరహతి, కమ్మికే న గరహతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

"అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథం ఠపేతి, న పవారణం ఠపేతి, న సవచనీయం కరోతి, న అనువాదం పట్ఠపేతి, న ఓకాసం కారేతి, న చోదేతి, న సారేతి, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో , తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం నిట్ఠితం.

౧౦. "ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. తేహి, భిక్ఖవే, పణ్డుకలోహితకేహి భిక్ఖూహి సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – 'మయం, భన్తే, సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతా సమ్మా వత్తామ, లోమం పాతేమ, నేత్థారం వత్తామ, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచామా'తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బా. తతియమ్పి యాచితబ్బా. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇమే పణ్డుకలోహితకా భిక్ఖూ సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతా సమ్మా వత్తన్తి, లోమం పాతేన్తి, నేత్థారం వత్తన్తి , తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచన్తి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇమే పణ్డుకలోహితకా భిక్ఖూ సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతా సమ్మా వత్తన్తి, లోమం పాతేన్తి, నేత్థారం వత్తన్తి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచన్తి. సఙ్ఘో పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే , భన్తే, సఙ్ఘో. ఇమే పణ్డుకలోహితకా భిక్ఖూ సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతా సమ్మా వత్తన్తి, లోమం పాతేన్తి, నేత్థారం వత్తన్తి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచన్తి. సఙ్ఘో

పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇమే పణ్డుకలోహితకా భిక్ఖూ సఙ్ఘేన తజ్జనీయకమ్మకతా సమ్మా వత్తన్తి, లోమం పాతేన్తి, నేత్థారం వత్తన్తి, తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచన్తి. సఙ్ఘో పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“పటిప్పస్సద్ధం సఙ్ఘేన పణ్డుకలోహితకానం భిక్ఖూనం తజ్జనీయకమ్మం. ఖమతి సఙ్ఘస్స,

తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

తజ్జనీయకమ్మం నిట్ఠితం పఠమం.

౨. నియస్సకమ్మం

౧౧. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా సేయ్యసకో బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి; అపిస్సు భిక్ఖూ పకతా [పకతత్తా (సీ. స్యా.)] పరివాసం దేన్తా మూలాయ పటికస్సన్తా మానత్తం దేన్తా అబ్భేన్తా. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఆయస్మా సేయ్యసకో బాలో భవిస్సతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; గిహిసంసట్ఠో విహరిస్సతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి ; అపిస్సు భిక్ఖూ పకతా పరివాసం దేన్తా మూలాయ పటికస్సన్తా మానత్తం దేన్తా అబ్భేన్తా”తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, సేయ్యసకో భిక్ఖు బాలో అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి; అపిస్సు భిక్ఖూ పకతా పరివాసం దేన్తా మూలాయ పటికస్సన్తా మానత్తం దేన్తా అబ్భేన్తా”తి? “సచ్చం భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – “అననుచ్ఛవికం, భిక్ఖవే, తస్స మోఘపురిసస్స అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఞ్హి నామ సో, భిక్ఖవే, మోఘపురిసో బాలో భవిస్సతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; గిహిసంసట్ఠో విహరిస్సతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి; అపిస్సు భిక్ఖూ పకతా పరివాసం దేన్తా మూలాయ పటికస్సన్తా మానత్తం దేన్తా అబ్భేన్తా. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే… విగరహిత్వా…పే… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం [నియసకమ్మం (క.)] కరోతు – నిస్సాయ తే వత్థబ్బన్తి. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, కాతబ్బం. పఠమం సేయ్యసకో భిక్ఖు చోదేతబ్బో, చోదేత్వా సారేతబ్బో, సారేత్వా ఆపత్తిం ఆరోపేతబ్బో [ఆపత్తి ఆరోపేతబ్బా (సీ. స్యా.)], ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౨. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సేయ్యసకో భిక్ఖు బాలో అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి; అపిస్సు భిక్ఖూ పకతా పరివాసం దేన్తా మూలాయ పటికస్సన్తా మానత్తం దేన్తా

అబ్భేన్తా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం కరేయ్య – నిస్సాయ తే వత్థబ్బన్తి. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సేయ్యసకో భిక్ఖు బాలో అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి; అపిస్సు భిక్ఖూ పకతా పరివాసం దేన్తా మూలాయ పటికస్సన్తా మానత్తం దేన్తా అబ్భేన్తా. సఙ్ఘో సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం కరోతి – నిస్సాయ తే వత్థబ్బన్తి. యస్సాయస్మతో ఖమతి సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సస్స కమ్మస్స కరణం – నిస్సాయ తే వత్థబ్బన్తి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే॰... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సేయ్యసకో భిక్ఖు బాలో అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి; అపిస్సు భిక్ఖూ పకతా పరివాసం దేన్తా మూలాయ పటికస్సన్తా మానత్తం దేన్తా అబ్భేన్తా. సఙ్ఘో సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం కరోతి – నిస్సాయ తే వత్థబ్బన్తి. యస్సాయస్మతో ఖమతి సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సస్స కమ్మస్స కరణం – నిస్సాయ తే వత్థబ్బన్తి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“కతం సఙ్ఘేన సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం – నిస్సాయ తే వత్థబ్బన్తి. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

అధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౧౩. “తీహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అసమ్ముఖా కతం హోతి, అప్పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, అప్పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అనాపత్తియా కతం హోతి, అదేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, దేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అచోదేత్వా కతం హోతి, అసారేత్వా కతం హోతి, ఆపత్తిం అనారోపేత్వా కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే...పే॰... అసమ్ముఖా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే...పే॰....

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే...పే॰... అప్పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే...పే॰....

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే…పే॰… అప్పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే…పే॰….

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే…పే॰… అనాపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే…పే॰… .

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే…పే॰… అదేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే…పే॰….

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే…పే॰… దేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే…పే॰….

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే…పే॰… అచోదేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే…పే॰….

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే…పే॰… అసారేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే…పే॰… .

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. ఆపత్తిం అనారోపేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

అధమ్మకమ్మద్వాదసకం నిట్ఠితం.

ధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౧౪. “తీహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. సమ్ముఖా కతం హోతి, పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. ఆపత్తియా కతం హోతి, దేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, అదేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. చోదేత్వా కతం హోతి, సారేత్వా కతం హోతి, ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే,

తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే…పే॰… సమ్ముఖా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే… పే॰….

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే…పే॰… పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే… పే॰….

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే…పే॰… పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే… పే॰….

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే…పే॰… ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే…పే॰… .

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే…పే॰… దేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే…పే॰….

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే…పే॰… అదేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే…పే॰….

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే…పే॰… చోదేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే… పే॰….

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే…పే॰… సారేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే… పే॰… .

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం నియస్సకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

ధమ్మకమ్మద్వాదసకం నిట్ఠితం.

ఆకఙ్ఖమానఛక్కం

౧౩. [పరి॰ ౩౨౩] “తీహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, నియస్సకమ్మం కరేయ్య. భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో; బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో

అనపదానో; గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, నియస్సకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, నియస్సకమ్మం కరేయ్య. అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, నియస్సకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, నియస్సకమ్మం కరేయ్య. బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, నియస్సకమ్మం కరేయ్య.

“తిణ్ణం, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, నియస్సకమ్మం కరేయ్య. ఏకో భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో; ఏకో బాలో హోతి, అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; ఏకో గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, నియస్సకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, నియస్సకమ్మం కరేయ్య. ఏకో అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, ఏకో అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, ఏకో అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, నియస్సకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, నియస్సకమ్మం కరేయ్య. ఏకో బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, నియస్సకమ్మం కరేయ్య.

ఆకఙ్ఖమానఛక్కం నిట్ఠితం.

అట్ఠారసవత్తం

౧౬. “నియస్సకమ్మకతేన , భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా – న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతి సాదితబ్బా, సమ్మతేనపి భిక్ఖునియో న ఓవదితబ్బా. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మం కతం హోతి సా ఆపత్తి న ఆపజ్జితబ్బా, అఞ్ఞా వా తాదిసికా, తతో వా పాపిట్ఠతరా; కమ్మం న గరహితబ్బం, కమ్మికా న గరహితబ్బా. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథో ఠపేతబ్బో, న పవారణా ఠపేతబ్బా, న సవచనీయం కాతబ్బం, న అనువాదో పట్ఠపేతబ్బో, న ఓకాసో కారాపేతబ్బో, న చోదేతబ్బో, న సారేతబ్బో, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతబ్బ”న్తి.

నియస్సకమ్మే అట్ఠారసవత్తం నిట్ఠితం.

౧౭. అథ ఖో సఙ్ఘో సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం అకాసి – నిస్సాయ తే వత్థబ్బన్తి. సో సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మకతో కల్యాణమిత్తే సేవమానో భజమానో పయిరుపాసమానో ఉద్దిసాపేన్తో పరిపుచ్ఛన్తో బహుస్సుతో హోతి, ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో వియత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదేతి – “అహం, ఆవుసో, సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మకతో సమ్మా వత్తామి, లోమం పాతేమి, నేత్థారం వత్తామి. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం... పే.... “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతు.

నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం

౧౮. “పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. ఉపసమ్పాదేతి, నిస్సయం దేతి, సామణేరం ఉపట్ఠాపేతి, భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతిం సాదియతి, సమ్మతోపి భిక్ఖునియో ఓవదతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

[పరి. ౪౨౦] “అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మం కతం హోతి తం ఆపత్తిం ఆపజ్జతి, అఞ్ఞం వా తాదిసికం, తతో వా పాపిట్ఠతరం; కమ్మం గరహతి, కమ్మికే గరహతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథం ఠపేతి, పవారణం ఠపేతి, సవచనీయం కరోతి, అనువాదం పట్ఠపేతి , ఓకాసం కారేతి, చోదేతి, సారేతి, భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం నిట్ఠితం.

పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం

౧౯. “పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం . న ఉపసమ్పాదేతి, న నిస్సయం దేతి, న సామణేరం ఉపట్ఠాపేతి, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతిం సాదియతి, సమ్మతోపి భిక్ఖునియో న ఓవదతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మం కతం హోతి తం ఆపత్తిం న ఆపజ్జతి, అఞ్ఞం వా తాదిసికం, తతో వా పాపిట్ఠతరం; కమ్మం న గరహతి, కమ్మికే న గరహతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథం ఠపేతి, న పవారణం ఠపేతి, న సవచనీయం కరోతి, న అనువాదం పట్ఠపేతి, న ఓకాసం కారేతి, న చోదేతి, న సారేతి, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం నిట్ఠితం.

౨౦. "ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. తేన, భిక్ఖవే, సేయ్యసకేన భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – 'అహం, భన్తే, సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మకతో సమ్మా వత్తామి, లోమం పాతేమి, నేత్థారం వత్తామి, నియస్సస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచామీ'తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బా. తతియమ్పి యాచితబ్బా . బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సేయ్యసకో భిక్ఖు సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, నియస్సస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సేయ్యసకో భిక్ఖు సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, నియస్సస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. సఙ్ఘో సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సేయ్యసకో భిక్ఖు సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, నియస్సస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. సఙ్ఘో సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సేయ్యసకో భిక్ఖు సఙ్ఘేన నియస్సకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, నియస్సస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. సఙ్ఘో సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"పటిప్పస్సద్ధం సఙ్ఘేన సేయ్యసకస్స భిక్ఖునో నియస్సకమ్మం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

నియస్సకమ్మం నిట్ఠితం దుతియం.

౩. పబ్బాజనీయకమ్మం

౨౧. [ఇదం వత్థు పారా. ౪౩౧ ఆదయో] తేన ఖో పన సమయేన అస్సజిపునబ్బసుకా నామ [నామ భిక్ఖూ (క.)] కీటాగిరిస్మిం ఆవాసికా హోన్తి అలజ్జినో పాపభిక్ఖూ. తే [చూళవ. ౨౯౨ ఆదయో] ఏవరూపం అనాచారం ఆచరన్తి – మాలావచ్ఛం రోపేన్తిపి రోపాపేన్తిపి, సిఞ్చన్తిపి సిఞ్చాపేన్తిపి, ఓచినన్తిపి ఓచినాపేన్తిపి, గన్థేన్తిపి గన్థాపేన్తిపి , ఏకతోవణ్టికమాలం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, ఉభతోవణ్టికమాలం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, మఞ్జరికం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, విధూతికం [విధుతికం (స్యా.)] కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, వటంసకం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, ఆవేళం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, ఉరచ్ఛదం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి. తే కులిత్థీనం కులధీతానం కులకుమారీనం కులసుణ్హానం కులదాసీనం ఏకతోవణ్టికమాలం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, ఉభతోవణ్టికమాలం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, మఞ్జరికం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, విధూతికం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, వటంసకం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, ఆవేళం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, ఉరచ్ఛదం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి. తే కులిత్థీహి కులధీతాహి కులకుమారీహి కులసుణ్హాహి కులదాసీహి సద్ధిం ఏకభాజనేపి భుఞ్జన్తి, ఏకథాలకేపి పివన్తి, ఏకాసనేపి నిసీదన్తి, ఏకమఞ్చేపి తువట్టేన్తి, ఏకత్థరణాపి తువట్టేన్తి, ఏకపావురణాపి తువట్టేన్తి, ఏకత్థరణపావురణాపి తువట్టేన్తి, వికాలేపి భుఞ్జన్తి, మజ్జమ్పి పివన్తి, మాలాగన్ధవిలేపనమ్పి ధారేన్తి, నచ్చన్తిపి, గాయన్తిపి, వాదేన్తిపి, లాసేన్తిపి; నచ్చన్తియాపి నచ్చన్తి, నచ్చన్తియాపి గాయన్తి, నచ్చన్తియాపి వాదేన్తి, నచ్చన్తియాపి లాసేన్తి; గాయన్తియాపి నచ్చన్తి, గాయన్తియాపి గాయన్తి, గాయన్తియాపి వాదేన్తి, గాయన్తియాపి లాసేన్తి; వాదేన్తియాపి నచ్చన్తి, వాదేన్తియాపి గాయన్తి, వాదేన్తియాపి వాదేన్తి, వాదేన్తియాపి లాసేన్తి; లాసేన్తియాపి నచ్చన్తి, లాసేన్తియాపి గాయన్తి, లాసేన్తియాపి వాదేన్తి, లాసేన్తియాపి లాసేన్తి; అట్ఠపదేపి కీళన్తి, దసపదేపి కీళన్తి, ఆకాసేపి కీళన్తి, పరిహారపథేపి కీళన్తి, సన్తికాయపి కీళన్తి, ఖలికాయపి కీళన్తి, ఘటికాయపి కీళన్తి, సలాకహత్థేనపి కీళన్తి, అక్ఖేనపి కీళన్తి, పఙ్గచీరేనపి కీళన్తి, వఙ్కకేనపి కీళన్తి, మోక్ఖచికాయపి కీళన్తి, చిఙ్గులకేనపి కీళన్తి, పత్తాళ్హకేనపి కీళన్తి, రథకేనపి కీళన్తి, ధనుకేనపి కీళన్తి, అక్ఖరికాయపి కీళన్తి, మనేసికాయపి కీళన్తి, యథావజ్జేనపి కీళన్తి; హత్థిస్మిమ్పి సిక్ఖన్తి, అస్సస్మిమ్పి సిక్ఖన్తి, రథస్మిమ్పి సిక్ఖన్తి, ధనుస్మిమ్పి సిక్ఖన్తి, థరుస్మిమ్పి సిక్ఖన్తి; హత్థిస్సపి పురతో ధావన్తి, అస్సస్సపి పురతో ధావన్తి, రథస్సపి పురతో [పురతో ధావన్తి (స్యా.)] ధావన్తిపి ఆధావన్తిపి; ఉస్సేళేన్తిపి, అప్ఫోటేన్తిపి , నిబ్బుజ్ఝన్తిపి, ముట్ఠీహిపి యుజ్ఝన్తి; రఙ్గమజ్ఝేపి సఙ్ఘాటిం పత్థరిత్వా నచ్చకిం [నచ్చన్తిం (సీ. స్యా.)] ఏవం వదన్తి – "ఇధ, భగిని, నచ్చస్సూ"తి; నలాటికమ్పి దేన్తి; వివిధమ్పి అనాచారం ఆచరన్తి.

౨౨. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు కాసీసు వస్సంవుట్ఠో [వస్సంవుత్థో (సీ. స్యా.)] సావత్థిం గచ్ఛన్తో భగవన్తం దస్సనాయ యేన కీటాగిరి తదవసరి. అథ ఖో సో భిక్ఖు పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ కీటాగిరిం పిణ్డాయ పావిసి పాసాదికేన అభిక్కన్తేన పటిక్కన్తేన ఆలోకితేన విలోకితేన సమిఞ్జితేన [సమ్మిఞ్జితేన (సీ. స్యా. కం.)] పసారితేన, ఓక్ఖిత్తచక్ఖు ఇరియాపథసమ్పన్నో. మనుస్సా తం భిక్ఖుం పస్సిత్వా ఏవమాహంసు – "క్వాయం అబలబలో వియ మన్దమన్దో వియ భాకుటికభాకుటికో వియ? కో ఇమస్స ఉపగతస్స పిణ్డకమ్పి దస్సతి? అమ్హాకం పన అయ్యా అస్సజిపునబ్బసుకా సణ్హా సఖిలా సుఖసమ్భాసా మిహితపుబ్బఙ్గమా ఏహిస్వాగతవాదినో అబ్భాకుటికా ఉత్తానముఖా పుబ్బభాసినో. తేసం ఖో నామ పిణ్డో దాతబ్బో"తి.

అద్దసా ఖో అఞ్ఞతరో ఉపాసకో తం భిక్ఖుం కీటాగిరిస్మిం పిణ్డాయ చరన్తం; దిస్వాన యేన సో భిక్ఖు తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తం భిక్ఖుం అభివాదేత్వా ఏతదవోచ – "అపి, భన్తే, పిణ్డో లబ్భతీ"తి? "న ఖో, ఆవుసో, పిణ్డో లబ్భతీ"తి. "ఏహి, భన్తే, ఘరం గమిస్సామా"తి. అథ ఖో సో ఉపాసకో తం భిక్ఖుం ఘరం నేత్వా భోజేత్వా ఏతదవోచ – "కహం, భన్తే,

అయ్యో గమిస్సతీ”తి? “సావత్థిం ఖో అహం, ఆవుసో, గమిస్సామి భగవన్తం దస్సనాయా”తి. “తేన హి, భన్తే, మమ వచనేన భగవతో పాదే సిరసా వన్ద, ఏవఞ్చ వదేహి – ‘దుట్ఠో, భన్తే, కీటాగిరిస్మిం ఆవాసో. అస్సజిపునబ్బసుకా నామ కీటాగిరిస్మిం ఆవాసికా అలజ్జినో పాపభిక్ఖూ. తే ఏవరూపం అనాచారం ఆచరన్తి – మాలావచ్ఛం రోపేన్తిపి రోపాపేన్తిపి, సిఞ్చన్తిపి సిఞ్చాపేన్తిపి, ఓచినన్తిపి, ఓచినాపేన్తిపి, గన్థేన్తిపి గన్థాపేన్తిపి, ఏకతోవణ్టికమాలం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, ఉభతోవణ్టికమాలం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, మఞ్జరికం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, విధూతికం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, వటంసకం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, ఆవేళం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, ఉరచ్ఛదం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి. తే కులిత్థీనం కులధీతానం కులకుమారీనం కులసుణ్హానం కులదాసీనం ఏకతోవణ్టికమాలం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, ఉభతోవణ్టికమాలం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, మఞ్జరికం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, విధూతికం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, వటంసకం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, ఆవేళం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, ఉరచ్ఛదం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి. తే కులిత్థీహి కులధీతాహి కులకుమారీహి కులసుణ్హాహి కులదాసీహి సద్ధిం ఏకభాజనేపి భుఞ్జన్తి, ఏకథాలకేపి పివన్తి, ఏకాసనేపి నిసీదన్తి, ఏకమఞ్చేపి తువట్టేన్తి, ఏకత్థరణాపి తువట్టేన్తి, ఏకపావురణాపి తువట్టేన్తి, ఏకత్థరణపావురణాపి తువట్టేన్తి, వికాలేపి భుఞ్జన్తి, మజ్జమ్పి పివన్తి, మాలాగన్ధవిలేపనమ్పి ధారేన్తి, నచ్చన్తిపి, గాయన్తిపి, వాదేన్తిపి, లాసేన్తిపి; నచ్చన్తియాపి నచ్చన్తి, నచ్చన్తియాపి గాయన్తి, నచ్చన్తియాపి వాదేన్తి, నచ్చన్తియాపి లాసేన్తి…పే॰… (చక్కం కాతబ్బం). లాసేన్తియాపి నచ్చన్తి, లాసేన్తియాపి గాయన్తి, లాసేన్తియాపి వాదేన్తి, లాసేన్తియాపి లాసేన్తి; అట్ఠపదేపి కీళన్తి, దసపదేపి కీళన్తి, ఆకాసేపి కీళన్తి, పరిహారపథేపి కీళన్తి, సన్తికాయపి కీళన్తి, ఖలికాయపి కీళన్తి, ఘటికాయపి కీళన్తి, సలాకహత్థేనపి కీళన్తి, అక్ఖేనపి కీళన్తి, పఙ్గచీరేనపి కీళన్తి, వఙ్కకేనపి కీళన్తి, మోక్ఖచికాయపి కీళన్తి, చిఙ్గులకేనపి కీళన్తి, పత్తాళ్హకేనపి కీళన్తి, రథకేనపి కీళన్తి, ధనుకేనపి కీళన్తి, అక్ఖరికాయపి కీళన్తి, మనేసికాయపి కీళన్తి, యథావజ్జేనపి కీళన్తి; హత్థిస్మిమ్పి సిక్ఖన్తి, అస్సస్మిమ్పి సిక్ఖన్తి, రథస్మిమ్పి సిక్ఖన్తి, ధనుస్మిమ్పి సిక్ఖన్తి, థరుస్మిమ్పి సిక్ఖన్తి; హత్థిస్సపి పురతో ధావన్తి, అస్సస్సపి పురతో ధావన్తి, రథస్సపి పురతో ధావన్తిపి ఆధావన్తిపి; ఉస్సేళేన్తిపి, అప్ఫోటేన్తిపి, నిబ్బుజ్ఝన్తిపి, ముట్ఠీహిపి యుజ్ఝన్తి; రఙ్గమజ్ఝేపి సఙ్ఘాటిం పత్థరిత్వా నచ్చకిం ఏవం వదన్తి – ‘ఇధ, భగిని, నచ్చస్సూ’తి; నలాటికమ్పి దేన్తి; వివిధమ్పి అనాచారం ఆచరన్తి. యేపి తే, భన్తే, మనుస్సా పుబ్బే సద్ధా అహేసుం పసన్నా తేపి ఏతరహి అస్సద్ధా అప్పసన్నా. యానిపి తాని సఙ్ఘస్స పుబ్బే దానపథాని తానిపి ఏతరహి ఉపచ్ఛిన్నాని. రిఞ్చన్తి పేసలా భిక్ఖూ , నివసన్తి పాపభిక్ఖూ. సాధు, భన్తే, భగవా కీటాగిరిం భిక్ఖూ పహిణేయ్య, యథాయం కీటాగిరిస్మిం ఆవాసో సణ్ఠహేయ్యా”తి.

“ఏవమావుసో”తి ఖో సో భిక్ఖు తస్స ఉపాసకస్స పటిస్సుణిత్వా ఉట్ఠాయాసనా యేన సావత్థి తేన పక్కామి. అనుపుబ్బేన యేన సావత్థి జేతవనం అనాథపిణ్డికస్స ఆరామో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఆచిణ్ణం ఖో పనేతం బుద్ధానం భగవన్తానం ఆగన్తుకేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం పటిసమ్మోదితుం. అథ ఖో భగవా తం భిక్ఖుం ఏతదవోచ – “కచ్చి, భిక్ఖు, ఖమనీయం, కచ్చి యాపనీయం, కచ్చిసి అప్పకిలమథేన అద్ధానం ఆగతో, కుతో చ త్వం భిక్ఖు ఆగచ్ఛసీ”తి? “ఖమనీయం, భగవా, యాపనీయం భగవా; అప్పకిలమథేన చ అహం, భన్తే, అద్ధానం ఆగతో. ఇధాహం, భన్తే, కాసీసు వస్సంవుట్ఠో సావత్థిం ఆగచ్ఛన్తో భగవన్తం దస్సనాయ యేన కీటాగిరి తదవసరిం. అథ ఖ్వాహం, భన్తే, పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ కీటాగిరిం పిణ్డాయ పావిసిం. అద్దసా ఖో మం, భన్తే, అఞ్ఞతరో ఉపాసకో కీటాగిరిస్మిం పిణ్డాయ చరన్తం ; దిస్వాన యేనాహం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా మం అభివాదేత్వా ఏతదవోచ – ‘అపి, భన్తే, పిణ్డో లబ్భతీ’తి. ‘న ఖో, ఆవుసో, పిణ్డో లబ్భతీ’తి. ‘ఏహి, భన్తే, ఘరం గమిస్సామా’తి. అథ ఖో, భన్తే, సో ఉపాసకో మం ఘరం నేత్వా భోజేత్వా ఏతదవోచ – ‘కహం, భన్తే, అయ్యో గమిస్సతీ’తి? ‘సావత్థిం ఖో అహం, ఆవుసో, గమిస్సామి భగవన్తం దస్సనాయా’తి . ‘తేన హి, భన్తే, మమ వచనేన భగవతో పాదే సిరసా వన్ద, ఏవఞ్చ వదేహి –

దుట్ఠో, భన్తే, కీటాగిరిస్మిం ఆవాసో. అస్సజిపునబ్బసుకా నామ కీటాగిరిస్మిం ఆవాసికా అలజ్జినో పాపభిక్ఖూ . తే ఏవరూపం అనాచారం ఆచరన్తి – మాలావచ్ఛం రోపేన్తిపి రోపాపేన్తిపి...పే.... వివిధమ్పి అనాచారం ఆచరన్తి. యేపి తే, భన్తే, మనుస్సా పుబ్బే సద్ధా అహేసుం పసన్నా తేపి ఏతరహి అస్సద్ధా అప్పసన్నా. యానిపి తాని సఙ్ఘస్స పుబ్బే దానపథాని తానిపి ఏతరహి ఉపచ్ఛిన్నాని. రిఞ్చన్తి పేసలా భిక్ఖూ, నివసన్తి పాపభిక్ఖూ. సాధు, భన్తే, భగవా కీటాగిరిం భిక్ఖూ పహిణేయ్య, యథాయం కీటాగిరిస్మిం ఆవాసో సణ్ఠహేయ్యా'తి. తతో అహం భగవా ఆగచ్ఛామీ"తి.

౨౩. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, అస్సజిపునబ్బసుకా నామ కీటాగిరిస్మిం ఆవాసికా అలజ్జినో పాపభిక్ఖూ? తే ఏవరూపం అనాచారం ఆచరన్తి – మాలావచ్ఛం రోపేన్తిపి...పే.... వివిధమ్పి అనాచారం ఆచరన్తి? యేపి తే మనుస్సా పుబ్బే సద్ధా అహేసుం పసన్నా తేపి ఏతరహి అస్సద్ధా అప్పసన్నా? యానిపి తాని సఙ్ఘస్స పుబ్బే దానపథాని తానిపి ఏతరహి ఉపచ్ఛిన్నాని? రిఞ్చన్తి పేసలా భిక్ఖూ నివసన్తి పాపభిక్ఖూ"తి? "సచ్చం భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం...పే.... కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే , మోఘపురిసా ఏవరూపం అనాచారం ఆచరిస్సన్తి – మాలావచ్ఛం రోపేస్సన్తిపి రోపాపేస్సన్తిపి, సిఞ్చిస్సన్తిపి సిఞ్చాపేస్సన్తిపి, ఓచినిస్సన్తిపి ఓచినాపేస్సన్తిపి, గన్థేస్సన్తిపి గన్థాపేస్సన్తిపి, ఏకతోవణ్టికమాలం కరిస్సన్తిపి కారాపేస్సన్తిపి, ఉభతోవణ్టికమాలం కరిస్సన్తిపి కారాపేస్సన్తిపి, మఞ్జరికం కరిస్సన్తిపి కారాపేస్సన్తిపి, విధూతికం కరిస్సన్తిపి కారాపేస్సన్తిపి, వటంసకం కరిస్సన్తిపి కారాపేస్సన్తిపి, ఆవేళం కరిస్సన్తిపి కారాపేస్సన్తిపి, ఉరచ్ఛదం కరిస్సన్తిపి కారాపేస్సన్తిపి. తే కులిత్థీనం కులధీతానం కులకుమారీనం కులసుణ్హానం కులదాసీనం ఏకతోవణ్టికమాలం హరిస్సన్తిపి హరాపేస్సన్తిపి, ఉభతోవణ్టికమాలం హరిస్సన్తిపి హరాపేస్సన్తిపి, మఞ్జరికం హరిస్సన్తిపి హరాపేస్సన్తిపి, విధూతికం హరిస్సన్తిపి హరాపేస్సన్తిపి, వటంసకం హరిస్సన్తిపి హరాపేస్సన్తిపి, ఆవేళం హరిస్సన్తిపి హరాపేస్సన్తిపి, ఉరచ్ఛదం హరిస్సన్తిపి హరాపేస్సన్తిపి. తే కులిత్థీహి కులధీతాహి కులకుమారీహి కులసుణ్హాహి కులదాసీహి సద్ధిం ఏకభాజనేపి భుఞ్జిస్సన్తి, ఏకథాలకేపి పివిస్సన్తి, ఏకాసనేపి నిసీదిస్సన్తి, ఏకమఞ్చేపి తువట్టిస్సన్తి, ఏకత్థరణాపి తువట్టిస్సన్తి, ఏకపావురణాపి తువట్టిస్సన్తి, ఏకత్థరణపావురణాపి తువట్టిస్సన్తి, వికాలేపి భుఞ్జిస్సన్తి, మజ్జమ్పి పివిస్సన్తి, మాలాగన్ధవిలేపనమ్పి ధారేస్సన్తి, నచ్చిస్సన్తిపి, గాయిస్సన్తిపి, వాదేస్సన్తిపి, లాసేస్సన్తిపి; నచ్చన్తియాపి నచ్చిస్సన్తి, నచ్చన్తియాపి గాయిస్సన్తి, నచ్చన్తియాపి వాదేస్సన్తి, నచ్చన్తియాపి లాసేస్సన్తి; గాయన్తియాపి నచ్చిస్సన్తి , గాయన్తియాపి గాయిస్సన్తి, గాయన్తియాపి వాదేస్సన్తి, గాయన్తియాపి లాసేస్సన్తి; వాదేన్తియాపి నచ్చిస్సన్తి, వాదేన్తియాపి గాయిస్సన్తి, వాదేన్తియాపి వాదేస్సన్తి, వాదేన్తియాపి లాసేస్సన్తి; లాసేన్తియాపి నచ్చిస్సన్తి, లాసేన్తియాపి గాయిస్సన్తి, లాసేన్తియాపి వాదేస్సన్తి; లాసేన్తియాపి లాసేస్సన్తి; అట్ఠపదేపి కీళిస్సన్తి, దసపదేపి కీళిస్సన్తి, ఆకాసేపి కీళిస్సన్తి, పరిహారపథేపి కీళిస్సన్తి, సన్తికాయపి కీళిస్సన్తి, ఖలికాయపి కీళిస్సన్తి, ఘటికాయపి కీళిస్సన్తి, సలాకహత్థేనపి కీళిస్సన్తి, అక్ఖేనపి కీళిస్సన్తి, పఙ్గచీరేనపి కీళిస్సన్తి, వఙ్కకేనపి కీళిస్సన్తి మోక్ఖచికాయపి కీళిస్సన్తి, చిఙ్గులకేనపి కీళిస్సన్తి, పత్తాళ్హకేనపి కీళిస్సన్తి, రథకేనపి కీళిస్సన్తి, ధనుకేనపి కీళిస్సన్తి, అక్ఖరికాయపి కీళిస్సన్తి, మనేసికాయపి కీళిస్సన్తి, యథావజ్జేనపి కీళిస్సన్తి; హత్థిస్మిమ్పి సిక్ఖిస్సన్తి, అస్సస్మిమ్పి సిక్ఖిస్సన్తి, రథస్మిమ్పి సిక్ఖిస్సన్తి, ధనుస్మిమ్పి సిక్ఖిస్సన్తి, థరుస్మిమ్పి సిక్ఖిస్సన్తి; హత్థిస్సపి పురతో ధావిస్సన్తి , అస్సస్సపి పురతో ధావిస్సన్తి, రథస్సపి పురతో [పురతో ధావిస్సన్తి (స్యా.)] ధావిస్సన్తిపి ఆధావిస్సన్తిపి; ఉస్సేళేస్సన్తిపి, అప్ఫోటేస్సన్తిపి, నిబ్బుజ్ఝిస్సన్తిపి, ముట్ఠీహిపి యుజ్ఝిస్సన్తి; రఙ్గమజ్ఝేపి సఙ్ఘాటిం పత్థరిత్వా నచ్చకిం ఏవం వక్ఖన్తి [వదిస్సన్తి (క.)] – 'ఇధ, భగిని, నచ్చస్సూ'తి; నలాటికమ్పి దస్సన్తి; వివిధమ్పి అనాచారం ఆచరిస్సన్తి. నేతం , భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...

పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా సారిపుత్తమోగ్గల్లానే ఆమన్తేసి – “గచ్ఛథ తుమ్హే, సారిపుత్తా, కీటాగిరిం గన్త్వా అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్ఖూనం కీటాగిరిస్మా పబ్బాజనీయకమ్మం కరోథ, తుమ్హాకం ఏతే సద్ధివిహారినో”తి.

“కథం మయం, భన్తే, అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్ఖూనం కీటాగిరిస్మా పబ్బాజనీయకమ్మం కరోమ, చణ్డా తే భిక్ఖూ ఫరుసా”తి? “తేన హి తుమ్హే, సారిపుత్తా, బహుకేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం గచ్ఛథా”తి. “ఏవం, భన్తే”తి ఖో సారిపుత్తమోగ్గల్లానా భగవతో పచ్చస్సోసుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, కాతబ్బం – పఠమం అస్సజిపునబ్బసుకా భిక్ఖూ చోదేతబ్బా, చోదేత్వా సారేతబ్బా, సారేత్వా ఆపత్తిం ఆరోపేతబ్బా, ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౨౪. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇమే అస్సజిపునబ్బసుకా భిక్ఖూ కులదూసకా పాపసమాచారా. ఇమేసం పాపకా సమాచారా దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చ. కులాని చ ఇమేహి దుట్ఠాని దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చ. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్ఖూనం కీటాగిరిస్మా పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య – న అస్సజిపునబ్బసుకేహి భిక్ఖూహి కీటాగిరిస్మిం వత్థబ్బన్తి. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇమే అస్సజిపునబ్బసుకా భిక్ఖూ కులదూసకా పాపసమాచారా. ఇమేసం పాపకా సమాచారా దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చ. కులాని చ ఇమేహి దుట్ఠాని దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చ. సఙ్ఘో అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్ఖూనం కీటాగిరిస్మా పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి – న అస్సజిపునబ్బసుకేహి భిక్ఖూహి కీటాగిరిస్మిం వత్థబ్బన్తి. యస్సాయస్మతో ఖమతి అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్ఖూనం కీటాగిరిస్మా పబ్బాజనీయస్స కమ్మస్స కరణం – న అస్సజిపునబ్బసుకేహి భిక్ఖూహి కీటాగిరిస్మిం వత్థబ్బన్తి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి. సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇమే అస్సజిపునబ్బసుకా భిక్ఖూ కులదూసకా పాపసమాచారా. ఇమేసం పాపకా సమాచారా దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చ. కులాని చ ఇమేహి దుట్ఠాని దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చ. సఙ్ఘో అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్ఖూనం కీటాగిరిస్మా పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి – న అస్సజిపునబ్బసుకేహి భిక్ఖూహి కీటాగిరిస్మిం వత్థబ్బన్తి. యస్సాయస్మతో ఖమతి అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్ఖూనం కీటాగిరిస్మా పబ్బాజనీయస్స కమ్మస్స కరణం – న అస్సజిపునబ్బసుకేహి భిక్ఖూహి కీటాగిరిస్మిం వత్థబ్బన్తి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“కతం సఙ్ఘేన అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్ఖూనం కీటాగిరిస్మా పబ్బాజనీయకమ్మం – న అస్సజిపునబ్బసుకేహి భిక్ఖూహి కీటాగిరిస్మిం వత్థబ్బన్తి. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

అధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౨౫. “తీహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం పబ్బాజనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అసమ్ముఖా కతం హోతి, అప్పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, అప్పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం పబ్బాజనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం పబ్బాజనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అనాపత్తియా కతం హోతి, అదేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, దేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి...పే.... అచోదేత్వా కతం హోతి, అసారేత్వా కతం హోతి, ఆపత్తిం అనారోపేత్వా కతం హోతి...పే.... అసమ్ముఖా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే.... అప్పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే.... అప్పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే.... అనాపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే.... అదేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే.... దేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే.... అచోదేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి ...పే.... అసారేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే.... ఆపత్తిం అనారోపేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం పబ్బాజనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

అధమ్మకమ్మద్వాదసకం నిట్ఠితం.

ధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౨౬. “తీహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం పబ్బాజనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. సమ్ముఖా కతం హోతి, పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం పబ్బాజనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం పబ్బాజనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. ఆపత్తియా కతం హోతి దేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి అదేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి... పే.... చోదేత్వా కతం హోతి, సారేత్వా కతం హోతి, ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా కతం హోతి...పే.... సమ్ముఖా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... దేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... అదేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... చోదేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... సారేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం పబ్బాజనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

ధమ్మకమ్మద్వాదసకం నిట్ఠితం.

ఆకఙ్ఖమానచుద్దసకం

౨౭. [పరి. ౩౨౩] “తీహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య. భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో; బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య. అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య. బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య. కాయికేన దవేన సమన్నాగతో హోతి, వాచసికేన దవేన సమన్నాగతో హోతి, కాయికవాచసికేన దవేన సమన్నాగతో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య. కాయికేన అనాచారేన సమన్నాగతో హోతి, వాచసికేన అనాచారేన సమన్నాగతో హోతి, కాయికవాచసికేన అనాచారేన సమన్నాగతో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య. కాయికేన ఉపఘాతికేన సమన్నాగతో హోతి, వాచసికేన ఉపఘాతికేన సమన్నాగతో హోతి, కాయికవాచసికేన ఉపఘాతికేన సమన్నాగతో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య. కాయికేన మిచ్ఛాజీవేన సమన్నాగతో హోతి, వాచసికేన మిచ్ఛాజీవేన సమన్నాగతో హోతి, కాయికవాచసికేన మిచ్ఛాజీవేన సమన్నాగతో హోతి – ఇమేహి, ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య.

“తిణ్ణం, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం , ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో; ఏకో బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; ఏకో గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, ఏకో అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, ఏకో అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి , భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో కాయికేన దవేన సమన్నాగతో హోతి, ఏకో వాచసికేన దవేన సమన్నాగతో హోతి, ఏకో కాయికవాచసికేన దవేన సమన్నాగతో హోతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో కాయికేన అనాచారేన సమన్నాగతో హోతి, ఏకో వాచసికేన అనాచారేన సమన్నాగతో హోతి, ఏకో కాయికవాచసికేన అనాచారేన సమన్నాగతో హోతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో కాయికేన ఉపఘాతికేన సమన్నాగతో హోతి, ఏకో వాచసికేన ఉపఘాతికేన సమన్నాగతో హోతి, ఏకో కాయికవాచసికేన ఉపఘాతికేన సమన్నాగతో హోతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో కాయికేన మిచ్ఛాజీవేన సమన్నాగతో హోతి, ఏకో వాచసికేన మిచ్ఛాజీవేన సమన్నాగతో హోతి, ఏకో కాయికవాచసికేన మిచ్ఛాజీవేన సమన్నాగతో హోతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య.

ఆకఙ్ఖమానచుద్దసకం నిట్ఠితం.

అట్ఠారసవత్తం

౨౮. “పబ్బాజనీయకమ్మకతేన , భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా – న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతి సాదితబ్బా, సమ్మతేనపి భిక్ఖునియో న ఓవదితబ్బా. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మం కతం హోతి సా ఆపత్తి న ఆపజ్జితబ్బా, అఞ్ఞా వా తాదిసికా , తతో వా పాపిట్ఠతరా; కమ్మం న గరహితబ్బం, కమ్మికా న గరహితబ్బా. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథో ఠపేతబ్బో, న పవారణా ఠపేతబ్బా, న సవచనీయం కాతబ్బం, న అనువాదో పట్ఠపేతబ్బో, న ఓకాసో కారేతబ్బో, న చోదేతబ్బో, న సారేతబ్బో, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతబ్బ”న్తి.

పబ్బాజనీయకమ్మే అట్ఠారసవత్తం నిట్ఠితం.

౨౯. అథ ఖో సారిపుత్తమోగ్గల్లానప్పముఖో భిక్ఖుసఙ్ఘో కీటాగిరిం గన్త్వా అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్ఖూనం కీటాగిరిస్మా పబ్బాజనీయకమ్మం అకాసి – న అస్సజిపునబ్బసుకేహి భిక్ఖూహి కీటాగిరిస్మిం వత్థబ్బన్తి. తే సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మకతా న సమ్మా వత్తన్తి, న లోమం పాతేన్తి, న నేత్థారం వత్తన్తి; న భిక్ఖూ ఖమాపేన్తి, అక్కోసన్తి, పరిభాసన్తి; ఛన్దగామితా దోసగామితా మోహగామితా భయగామితా పాపేన్తి; పక్కమన్తిపి, విబ్భమన్తిపి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ అస్సజిపునబ్బసుకా భిక్ఖూ సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మకతా న సమ్మా వత్తిస్సన్తి, న లోమం పాతేస్సన్తి, న నేత్థారం వత్తిస్సన్తి; న భిక్ఖూ ఖమాపేస్సన్తి, అక్కోసిస్సన్తి, పరిభాసిస్సన్తి; ఛన్దగామితా దోసగామితా మోహగామితా భయగామితా పాపేస్సన్తి; పక్కమిస్సన్తిపి, విబ్భమిస్సన్తిపీ"తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, అస్సజిపునబ్బసుకా భిక్ఖూ సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మకతా న సమ్మా వత్తన్తి, న లోమం పాతేన్తి, న నేత్థారం వత్తన్తి; న భిక్ఖూ ఖమాపేన్తి, అక్కోసన్తి, పరిభాసన్తి; ఛన్దగామితా దోసగామితా మోహగామితా భయగామితా పాపేన్తి; పక్కమన్తిపి, విబ్భమన్తిపీ"తి? "సచ్చం భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం …పే॰… కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మకతా న సమ్మా వత్తిస్సన్తి, న లోమం పాతేస్సన్తి, న నేత్థారం వత్తిస్సన్తి; న భిక్ఖూ ఖమాపేస్సన్తి, అక్కోసిస్సన్తి, పరిభాసిస్సన్తి; ఛన్దగామితా దోసగామితా మోహగామితా భయగామితా పాపేస్సన్తి; పక్కమిస్సన్తిపి, విబ్భమిస్సన్తిపి. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతు.

నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం

౩౦. "పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. ఉపసమ్పాదేతి, నిస్సయం దేతి, సామణేరం ఉపట్ఠాపేతి, భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతిం సాదియతి, సమ్మతోపి భిక్ఖునియో ఓవదతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

[పరి॰ ౪౨౦] "అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మం కతం హోతి తం ఆపత్తిం ఆపజ్జతి, అఞ్ఞం వా తాదిసికం, తతో వా పాపిట్ఠతరం; కమ్మం గరహతి, కమ్మికే గరహతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

"అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథం ఠపేతి, పవారణం ఠపేతి, సవచనీయం కరోతి, అనువాదం పట్ఠపేతి, ఓకాసం కారేతి, చోదేతి, సారేతి, భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

పబ్బాజనీయకమ్మే నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం నిట్ఠితం.

పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం

३०. "పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న ఉపసమ్పాదేతి, న నిస్సయం దేతి, న సామణేరం ఉపట్ఠాపేతి , న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతిం సాదియతి, సమ్మతోపి భిక్ఖునియో న ఓవదతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

"అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మం కతం హోతి తం ఆపత్తిం న ఆపజ్జతి, అఞ్ఞం వా తాదిసికం, తతో వా పాపిట్ఠతరం; కమ్మం న గరహతి, కమ్మికే న గరహతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

"అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథం ఠపేతి, న పవారణం ఠపేతి, న సవచనీయం కరోతి, న అనువాదం పట్ఠపేతి, న ఓకాసం కారేతి, న చోదేతి, న సారేతి, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

పబ్బాజనీయకమ్మే పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం నిట్ఠితం.

३१. "ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. తేన, భిక్ఖవే, పబ్బాజనీయకమ్మకతేన భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – 'అహం, భన్తే, సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తామి, లోమం పాతేమి, నేత్థారం వత్తామి, పబ్బాజనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచామీ'తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బా. తతియమ్పి యాచితబ్బా. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పబ్బాజనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పబ్బాజనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి. సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో . అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సఙ్ఘేన పబ్బాజనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పబ్బాజనీయస్స కమ్మస్స

పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"పటిప్పస్సద్ధం సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో పబ్బాజనీయకమ్మం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా

తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

పబ్బాజనీయకమ్మం నిట్ఠితం తతియం.

४. పటిసారణీయకమ్మం

33. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా సుధమ్మో మచ్ఛికాసణ్డే చిత్తస్స గహపతినో ఆవాసికో హోతి, నవకమ్మికో ధువభత్తికో. యదా చిత్తో గహపతి సఙ్ఘం వా గణం వా పుగ్గలం వా నిమన్తేతుకామో హోతి తదా న ఆయస్మన్తం సుధమ్మం అనపలోకేత్వా సఙ్ఘం వా గణం వా పుగ్గలం వా నిమన్తేతి.

తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా థేరా భిక్ఖూ, ఆయస్మా చ సారిపుత్తో, ఆయస్మా చ మహామోగ్గల్లానో, ఆయస్మా చ మహాకచ్చానో, ఆయస్మా చ మహాకోట్ఠికో , ఆయస్మా చ మహాకప్పినో, ఆయస్మా చ మహాచున్దో, ఆయస్మా చ అనురుద్ధో, ఆయస్మా చ రేవతో, ఆయస్మా చ ఉపాలి, ఆయస్మా చ ఆనన్దో, ఆయస్మా చ రాహులో, కాసీసు చారికం చరమానా యేన మచ్ఛికాసణ్డో తదవసరుం.

అస్సోసి ఖో చిత్తో గహపతి థేరా కిర భిక్ఖూ మచ్ఛికాసణ్డం అనుప్పత్తాతి. అథ ఖో చిత్తో గహపతి యేన థేరా భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి , ఉపసఙ్కమిత్వా థేరే భిక్ఖూ అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో చిత్తం గహపతిం ఆయస్మా సారిపుత్తో ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి.

అథ ఖో చిత్తో గహపతి ఆయస్మతా సారిపుత్తేన ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితో సమాదపితో సముత్తేజితో సమ్పహంసితో థేరే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "అధివాసేన్తు మే, భన్తే, థేరా స్వాతనాయ ఆగన్తుకభత్త"న్తి. అధివాసేసుం ఖో థేరా భిక్ఖూ [అధివాసేసుం ఖో తే థేరా భిక్ఖూ (స్యా॰)] తుణ్హీభావేన.

అథ ఖో చిత్తో గహపతి థేరానం భిక్ఖూనం అధివాసనం విదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా థేరే భిక్ఖూ అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా యేనాయస్మా సుధమ్మో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం సుధమ్మం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితో ఖో చిత్తో గహపతి ఆయస్మన్తం సుధమ్మం ఏతదవోచ – "అధివాసేతు మే, భన్తే, అయ్యో సుధమ్మో స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం థేరేహీ"తి. అథ ఖో ఆయస్మా సుధమ్మో 'పుబ్బే ఖ్వాయం చిత్తో గహపతి యదా సఙ్ఘం వా గణం వా పుగ్గలం వా నిమన్తేతుకామో న మం అనపలోకేత్వా సఙ్ఘం వా గణం వా పుగ్గలం వా నిమన్తేతి; సోదాని మం అనపలోకేత్వా థేరే భిక్ఖూ నిమన్తేసి; దుట్ఠోదానాయం చిత్తో గహపతి అనపేక్ఖో విరత్తరూపో మయీ'తి చిత్తం గహపతిం ఏతదవోచ – "అలం, గహపతి, నాధివాసేమీ"తి. దుతియమ్పి ఖో…పే… తతియమ్పి ఖో చిత్తో గహపతి ఆయస్మన్తం సుధమ్మం ఏతదవోచ – "అధివాసేతు మే, భన్తే, అయ్యో సుధమ్మో స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం థేరేహీ"తి. "అలం, గహపతి, నాధివాసేమీ"తి. అథ ఖో

చిత్తో గహపతి 'కిం మే కరిస్సతి అయ్యో సుధమ్మో అధివాసేన్తో వా అనధివాసేన్తో వా'తి ఆయస్మన్తం సుధమ్మం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి.

౩౪. అథ ఖో చిత్తో గహపతి తస్సా రత్తియా అచ్చయేన థేరానం భిక్ఖూనం పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేసి. అథ ఖో ఆయస్మా సుధమ్మో 'యంనూనాహం చిత్తస్స గహపతినో థేరానం భిక్ఖూనం పటియత్తం పస్సేయ్య'న్తి పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన చిత్తస్స గహపతినో నివేసనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది. అథ ఖో చిత్తో గహపతి యేనాయస్మా సుధమ్మో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం సుధమ్మం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో చిత్తం గహపతిం ఆయస్మా సుధమ్మో ఏతదవోచ – "పహూతం ఖో తే ఇదం, గహపతి, ఖాదనీయం భోజనీయం పటియత్తం; ఏకా చ ఖో ఇధ నత్థి యదిదం తిలసఙ్గుళికా"తి. "బహుమ్హి వత, భన్తే, రతనే బుద్ధవచనే [భన్తే బుద్ధవచనే (స్యా॰)] విజ్జమానే అయ్యేన సుధమ్మేన యదేవ కిఞ్చి భాసితం యదిదం తిలసఙ్గుళికాతి. భూతపుబ్బం, భన్తే, దక్ఖిణాపథకా వాణిజా పురత్థిమం జనపదం అగమంసు వాణిజ్జాయ. తే తతో కుక్కుటిం ఆనేసుం. అథ ఖో సా, భన్తే, కుక్కుటీ కాకేన సద్ధిం సంవాసం కప్పేసి. సా పోతకం జనేసి. యదా ఖో సో, భన్తే, కుక్కుటపోతకో కాకవస్సం వస్సితుకామో హోతి, కాకకుక్కుటీతి వస్సతి; యదా కుక్కుటివస్సం వస్సితుకామో హోతి, కుక్కుటికాకాతి వస్సతి. ఏవమేవ ఖో, భన్తే, బహుమ్హి రతనే బుద్ధవచనే విజ్జమానే అయ్యేన సుధమ్మేన యదేవ కిఞ్చి భాసితం యదిదం తిలసంగుళికా"తి. "అక్కోససి మం త్వం, గహపతి, పరిభాససి మం త్వం, గహపతి. ఏసో తే, గహపతి, ఆవాసో, పక్కమిస్సామీ"తి. "నాహం, భన్తే, అయ్యం సుధమ్మం అక్కోసామి, పరిభాసామి [న పరిభాసామి (సీ॰ స్యా॰)]. వసతు, భన్తే, అయ్యో సుధమ్మో మచ్ఛికాసణ్డే. రమణీయం అమ్బాటకవనం. అహం అయ్యస్స సుధమ్మస్స ఉస్సుక్కం కరిస్సామి, చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారాన"న్తి. దుతియమ్పి ఖో…పే॰… తతియమ్పి ఖో ఆయస్మా సుధమ్మో చిత్తం గహపతిం ఏతదవోచ – "అక్కోససి మం త్వం, గహపతి, పరిభాససి మం త్వం, గహపతి. ఏసో తే, గహపతి, ఆవాసో, పక్కమిస్సామీ"తి. "కహం, భన్తే, అయ్యో సుధమ్మో గమిస్సతీ"తి? "సావత్థిం ఖో అహం, గహపతి, గమిస్సామి భగవన్తం దస్సనాయా"తి. "తేన హి, భన్తే, యఞ్చ అత్తనా భణితం, యఞ్చ మయా భణితం తం సబ్బం భగవతో ఆరోచేహి. అనచ్ఛరియం ఖో పనేతం, భన్తే, యం అయ్యో సుధమ్మో పునదేవ మచ్ఛికాసణ్డం పచ్చాగచ్ఛేయ్యా"తి.

౩౫. అథ ఖో ఆయస్మా సుధమ్మో సేనాసనం సంసామేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన సావత్థి తేన పక్కామి. అనుపుబ్బేన యేన సావత్థి జేతవనం అనాథపిణ్డికస్స ఆరామో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా సుధమ్మో యఞ్చ అత్తనా భణితం యఞ్చ చిత్తేన గహపతినా భణితం తం సబ్బం భగవతో ఆరోచేసి.

విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం, మోఘపురిస, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఞ్హి నామ త్వం, మోఘపురిస, చిత్తం గహపతిం సద్ధం పసన్నం దాయకం కారకం సఙ్ఘుపట్ఠాకం హీనేన ఖుంసేస్ససి, హీనేన వమ్భేస్ససి? నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో సుధమ్మస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం కరోతు – చిత్తో తే గహపతి

ఖమాపేతబ్బోతి. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, కాతబ్బం – పఠమం సుధమ్మో భిక్ఖు చోదేతబ్బో, చోదేత్వా సారేతబ్బో, సారేత్వా ఆపత్తిం ఆరోపేతబ్బో, ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౩౬. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సుధమ్మో భిక్ఖు చిత్తం గహపతిం సద్ధం పసన్నం దాయకం కారకం సఙ్ఘుపట్ఠాకం హీనేన ఖుంసేతి, హీనేన వమ్భేతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో సుధమ్మస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం కరేయ్య – చిత్తో తే గహపతి ఖమాపేతబ్బోతి. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సుధమ్మో భిక్ఖు చిత్తం గహపతిం సద్ధం పసన్నం దాయకం కారకం సఙ్ఘుపట్ఠాకం హీనేన ఖుంసేతి, హీనేన వమ్భేతి. సఙ్ఘో సుధమ్మస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం కరోతి – చిత్తో తే గహపతి ఖమాపేతబ్బోతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి సుధమ్మస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయస్స కమ్మస్స కరణం – చిత్తో తే గహపతి ఖమాపేతబ్బోతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే॰... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సుధమ్మో భిక్ఖు చిత్తం గహపతిం సద్ధం పసన్నం దాయకం కారకం సఙ్ఘుపట్ఠాకం హీనేన ఖుంసేతి, హీనేన వమ్భేతి. సఙ్ఘో సుధమ్మస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం కరోతి – చిత్తో తే గహపతి ఖమాపేతబ్బోతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి సుధమ్మస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయస్స కమ్మస్స కరణం – చిత్తో తే గహపతి ఖమాపేతబ్బోతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"కతం సఙ్ఘేన సుధమ్మస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం – చిత్తో తే గహపతి ఖమాపేతబ్బోతి. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

అధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౩౭. "తీహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం పటిసారణీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అసమ్ముఖా కతం హోతి, అప్పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, అప్పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం పటిసారణీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

"అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం పటిసారణీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అనాపత్తియా కతం హోతి, అదేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, దేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి...పే॰... అచోదేత్వా కతం హోతి, అసారేత్వా కతం హోతి, ఆపత్తిం అనారోపేత్వా కతం హోతి...పే॰... అసమ్ముఖా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే॰... అప్పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే॰... అప్పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే॰... అనాపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే॰... అదేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే॰... దేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే॰... అచోదేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే॰... అసారేత్వా కతం హోతి , అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం

హోతి…పే॰… ఆపత్తిం అనారోపేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం పటిసారణీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

పటిసారణీయకమ్మే అధమ్మకమ్మద్వాదసకం నిట్ఠితం.

ధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౩౮. "తీహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం పటిసారణీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. సమ్ముఖా కతం హోతి, పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం పటిసారణీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

"అపరేహిపి , భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం పటిసారణీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. ఆపత్తియా కతం హోతి, దేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, అదేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి… పే॰… చోదేత్వా కతం హోతి, సారేత్వా కతం హోతి, ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా కతం హోతి…పే॰… సమ్ముఖా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… దేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… అదేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… చోదేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… సారేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం పటిసారణీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

పటిసారణీయకమ్మే ధమ్మకమ్మద్వాదసకం నిట్ఠితం.

ఆకఙ్ఖమానచతుక్కం

౩౯. "పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పటిసారణీయకమ్మం కరేయ్య. గిహీనం అలాభాయ పరిసక్కతి, గిహీనం అనత్థాయ పరిసక్కతి, గిహీనం అనావాసాయ [అవాసాయ (సీ॰)] పరిసక్కతి, గిహీ అక్కోసతి పరిభాసతి, గిహీ గిహీహి భేదేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పటిసారణీయకమ్మం కరేయ్య.

"అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పటిసారణీయకమ్మం కరేయ్య. గిహీనం బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి , గిహీనం ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, గిహీనం సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి, గిహీ హీనేన ఖుంసేతి హీనేన వమ్భేతి, గిహీనం ధమ్మికం పటిస్సవం న సచ్చాపేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పటిసారణీయకమ్మం కరేయ్య.

“పఞ్చన్నం, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పటిసారణీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో గిహీనం అలాభాయ పరిసక్కతి, ఏకో గిహీనం అనత్థాయ పరిసక్కతి, ఏకో గిహీనం అనావాసాయ పరిసక్కతి, ఏకో గిహీ అక్కోసతి పరిభాసతి, ఏకో గిహీ గిహీహి భేదేతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చన్నం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పటిసారణీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, పఞ్చన్నం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పటిసారణీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో గిహీనం బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో గిహీనం ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో గిహీనం సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో గిహీ హీనేన ఖుంసేతి హీనేన వమ్భేతి, ఏకో గిహీనం ధమ్మికం పటిస్సవం న సచ్చాపేతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చన్నం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పటిసారణీయకమ్మం కరేయ్య.

ఆకఙ్ఖమానచతుక్కం నిట్ఠితం.

అట్ఠారసవత్తం

౪౦. “పటిసారణీయకమ్మకతేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా – న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతి సాదితబ్బా, సమ్మతేనపి భిక్ఖునియో న ఓవదితబ్బా. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన పటిసారణీయకమ్మం కతం హోతి సా ఆపత్తి న ఆపజ్జితబ్బా, అఞ్ఞా వా తాదిసికా , తతో వా పాపిట్ఠతరా; కమ్మం న గరహితబ్బం, కమ్మికా న గరహితబ్బా. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథో ఠపేతబ్బో, న పవారణా ఠపేతబ్బా, న సవచనీయం కాతబ్బం, న అనువాదో పట్ఠపేతబ్బో, న ఓకాసో కారేతబ్బో , న చోదేతబ్బో, న సారేతబ్బో, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతబ్బ”న్తి.

పటిసారణీయకమ్మే అట్ఠారసవత్తం నిట్ఠితం.

౪౧. అథ ఖో సఙ్ఘో సుధమ్మస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం అకాసి – “చిత్తో తే గహపతి ఖమాపేతబ్బో”తి. సో సఙ్ఘేన పటిసారణీయకమ్మకతో మచ్ఛికాసణ్డం గన్త్వా మఙ్కుభూతో నాసక్ఖి చిత్తం గహపతిం ఖమాపేతుం. పునదేవ సావత్థిం పచ్చాగఞ్ఛి. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “ఖమాపితో తయా, ఆవుసో సుధమ్మ, చిత్తో గహపతీ”తి? “ఇధాహం, ఆవుసో, మచ్ఛికాసణ్డం గన్త్వా మఙ్కుభూతో నాసక్ఖిం చిత్తం గహపతిం ఖమాపేతు”న్తి. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే….
“తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో సుధమ్మస్స భిక్ఖునో అనుదూతం దేతు – చిత్తం గహపతిం ఖమాపేతుం. ఏవఞ్చ పన భిక్ఖవే దాతబ్బో – పఠమం భిక్ఖు యాచితబ్బో, యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం సుధమ్మస్స భిక్ఖునో అనుదూతం దదేయ్య చిత్తం గహపతిం ఖమాపేతుం. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం సుధమ్మస్స భిక్ఖునో అనుదూతం దేతి చిత్తం గహపతిం ఖమాపేతుం. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో సుధమ్మస్స భిక్ఖునో అనుదూతస్స దానం చిత్తం గహపతిం ఖమాపేతుం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దిన్నో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సుధమ్మస్స భిక్ఖునో అనుదూతో చిత్తం గహపతిం ఖమాపేతుం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

४२. “తేన, భిక్ఖవే, సుధమ్మేన భిక్ఖునా అనుదూతేన భిక్ఖునా సద్ధిం మచ్ఛికాసణ్డం గన్త్వా చిత్తో గహపతి ఖమాపేతబ్బో – ‘ఖమ, గహపతి, పసాదేమి త’న్తి. ఏవఞ్చే వుచ్చమానో ఖమతి, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే ఖమతి, అనుదూతేన భిక్ఖునా వత్తబ్బో – ‘ఖమ, గహపతి, ఇమస్స భిక్ఖునో, పసాదేతి త’న్తి. ఏవఞ్చే వుచ్చమానో ఖమతి, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే ఖమతి, అనుదూతేన భిక్ఖునా వత్తబ్బో – ‘ఖమ, గహపతి, ఇమస్స భిక్ఖునో, అహం తం పసాదేమీ’తి. ఏవఞ్చే వుచ్చమానో ఖమతి, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే ఖమతి, అనుదూతేన భిక్ఖునా వత్తబ్బో – ‘ఖమ, గహపతి, ఇమస్స భిక్ఖునో, సఙ్ఘస్స వచనేనా’తి. ఏవఞ్చే వుచ్చమానో ఖమతి, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే ఖమతి, అనుదూతేన భిక్ఖునా సుధమ్మో భిక్ఖు [సుధమ్మం భిక్ఖుం... సా ఆపత్తి దేసాపేతబ్బాతి (సీ. స్యా.)] చిత్తస్స గహపతినో దస్సనూపచారం అవిజహాపేత్వా సవనూపచారం అవిజహాపేత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కారాపేత్వా ఉక్కుటికం నిసీదాపేత్వా అఞ్జలిం పగ్గణ్హాపేత్వా తం ఆపత్తిం దేసాపేతబ్బో”తి [సుధమ్మం భిక్ఖుం... సా ఆపత్తి దేసాపేతబ్బాతి (సీ. స్యా.)].

అథ ఖో ఆయస్మా సుధమ్మో అనుదూతేన భిక్ఖునా సద్ధిం మచ్ఛికాసణ్డం గన్త్వా చిత్తం గహపతిం ఖమాపేసి. సో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదేతి – “అహం, ఆవుసో, సఙ్ఘేన పటిసారణీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తామి, లోమం పాతేమి, నేత్థారం వత్తామి. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో సుధమ్మస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతు.

నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం

४३. “పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. ఉపసమ్పాదేతి, నిస్సయం దేతి, సామణేరం ఉపట్ఠాపేతి, భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతిం సాదియతి, సమ్మతోపి భిక్ఖునియో ఓవదతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

[పరి. ४२०] “అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన పటిసారణీయకమ్మం కతం హోతి తం ఆపత్తిం ఆపజ్జతి, అఞ్ఞం వా తాదిసికం, తతో వా పాపిట్ఠతరం; కమ్మం గరహతి, కమ్మికే గరహతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథం ఠపేతి, పవారణం ఠపేతి, సవచనీయం కరోతి, అనువాదం పట్ఠపేతి, ఓకాసం కారేతి, చోదేతి , సారేతి, భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం”.

పటిసారణీయకమ్మే నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం నిట్ఠితం.

పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం

౪౪. "పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న ఉపసమ్పాదేతి, న నిస్సయం దేతి, న సామణేరం ఉపట్ఠాపేతి, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతిం సాదియతి, సమ్మతోపి భిక్ఖునియో న ఓవదతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

"అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన పటిసారణీయకమ్మం కతం హోతి తం ఆపత్తిం న ఆపజ్జతి, అఞ్ఞం వా తాదిసికం, తతో వా పాపిట్ఠతరం; కమ్మం న గరహతి, కమ్మికే న గరహతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

"అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథం ఠపేతి, న పవారణం ఠపేతి, న సవచనీయం కరోతి, న అనువాదం పట్ఠపేతి, న ఓకాసం కారేతి, న చోదేతి, న సారేతి, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

పటిసారణీయకమ్మే పటిప్పస్సమ్భేతబ్బఅట్ఠారసకం నిట్ఠితం.

౪౫. "ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. తేన [తేన హి (స్యా. క.)], భిక్ఖవే, సుధమ్మేన భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – 'అహం, భన్తే, సఙ్ఘేన పటిసారణీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తామి, లోమం పాతేమి, నేత్థారం వత్తామి, పటిసారణీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచామీ'తి . దుతియమ్పి యాచితబ్బా. తతియమ్పి యాచితబ్బా. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సుధమ్మో భిక్ఖు సఙ్ఘేన పటిసారణీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పటిసారణీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో సుధమ్మస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సుధమ్మో భిక్ఖు సఙ్ఘేన పటిసారణీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పటిసారణీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. సఙ్ఘో సుధమ్మస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి సుధమ్మస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే.… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం సుధమ్మో భిక్ఖు సఙ్ఘేన పటిసారణీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పటిసారణీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. సఙ్ఘో సుధమ్మస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి సుధమ్మస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“పటిప్పస్సద్ధం సఙ్ఘేన సుధమ్మస్స భిక్ఖునో పటిసారణీయకమ్మం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

పటిసారణీయకమ్మం నిట్ఠితం చతుత్థం.

౫. ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం

౪౬. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా కోసమ్బియం విహరతి ఘోసితారామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఛన్నో ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పస్సితుం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఆయస్మా ఛన్నో ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛిస్సతి ఆపత్తిం పస్సితు”న్తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛన్నో భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పస్సితు”న్తి? “సచ్చం భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – “అననుచ్ఛవికం…పే॰… కథఞ్హి నామ సో, భిక్ఖవే, మోఘపురిసో ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛిస్సతి ఆపత్తిం పస్సితుం? నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతు – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, కాతబ్బం – పఠమం ఛన్నో భిక్ఖు చోదేతబ్బో, చోదేత్వా సారేతబ్బో, సారేత్వా ఆపత్తిం ఆరోపేతబ్బో, ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౪౭. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఛన్నో భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పస్సితుం. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఛన్నో భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పస్సితుం. సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స కరణం – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఛన్నో భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పస్సితుం. సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స కరణం – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“కతం సఙ్ఘేన ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీతి.

“ఆవాసపరమ్పరఞ్చ, భిక్ఖవే, సంసథ – ‘ఛన్నో భిక్ఖు సఙ్ఘేన ఆపత్తియా [ఛన్నో భిక్ఖు ఆపత్తియా (సీ. క.)] అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో – అసమ్భోగం సఙ్ఘేనా’తి.

అధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౪౮. “తీహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అసమ్ముఖా కతం హోతి, అప్పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, అప్పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అనాపత్తియా కతం హోతి, అదేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, దేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి…పే.… అచోదేత్వా కతం హోతి, అసారేత్వా కతం హోతి, ఆపత్తిం అనారోపేత్వా కతం హోతి…పే.… అసమ్ముఖా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే.… అప్పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే.… అప్పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే.… అనాపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే.… అదేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే.… దేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే.… అచోదేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే.… అసారేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే.… ఆపత్తిం అనారోపేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే అధమ్మకమ్మద్వాదసకం నిట్ఠితం.

ధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౪౯. “తీహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. సమ్ముఖా కతం హోతి, పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం…పే.… ఆపత్తియా కతం హోతి, దేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, అదేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి…పే.… చోదేత్వా కతం హోతి, సారేత్వా కతం హోతి, ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా కతం హోతి…పే.… సమ్ముఖా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే.… పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, ధమ్మేన

కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే… పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే… ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే… దేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే… అదేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే… చోదేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే… సారేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే… ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే ధమ్మకమ్మద్వాదసకం నిట్ఠితం.

ఆకఙ్ఖమానఛక్కం

౨౦. [పరి. ౩౨౩] "తీహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో ; బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

"అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

"అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

"తిణ్ణం, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో; ఏకో బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; ఏకో గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

"అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి , ఏకో అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, ఏకో అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

"అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం

భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

ఆకఙ్ఖమానఛక్కం నిట్ఠితం.

తేచత్తాలీసవత్తం

౫౧. "ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సమ్మా వత్తితబ్బం . తత్రాయం సమ్మావత్తనా – న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతి సాదితబ్బా, సమ్మతేనపి భిక్ఖునియో న ఓవదితబ్బా. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కతం హోతి సా ఆపత్తి న ఆపజ్జితబ్బా, అఞ్ఞా వా తాదిసికా, తతో వా పాపిట్ఠతరా; కమ్మం న గరహితబ్బం, కమ్మికా న గరహితబ్బా . న పకతత్తస్స భిక్ఖునో అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారో, సేయ్యాభిహారో, పాదోదకం, పాదపీఠం పాదకఠలికం, పత్తచీవరప్పటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం సాదితబ్బం. న పకతత్తో భిక్ఖు సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేతబ్బో, న ఆచారవిపత్తియా అనుద్ధంసేతబ్బో, న దిట్ఠివిపత్తియా అనుద్ధంసేతబ్బో, న ఆజీవవిపత్తియా అనుద్ధంసేతబ్బో, న భిక్ఖు భిక్ఖూహి భేదేతబ్బో [న భిక్ఖూ భిక్ఖూహి భేదేతబ్బా (స్యా.)], న గిహిద్ధజో ధారేతబ్బో, న తిత్థియద్ధజో ధారేతబ్బో, న తిత్థియా సేవితబ్బా; భిక్ఖూ సేవితబ్బా, భిక్ఖుసిక్ఖాయ సిక్ఖితబ్బం [భిక్ఖుసిక్ఖా సిక్ఖితబ్బా (స్యా.)]. న పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వత్థబ్బం, పకతత్తం భిక్ఖుం దిస్వా ఆసనా వుట్ఠాతబ్బం, న పకతత్తో భిక్ఖు ఆసాదేతబ్బో అన్తో వా బహి వా. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథో ఠపేతబ్బో, న పవారణా ఠపేతబ్బా, న సవచనీయం కాతబ్బం, న అనువాదో పట్ఠపేతబ్బో, న ఓకాసో కారేతబ్బో, న చోదేతబ్బో, న సారేతబ్బో, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతబ్బ"న్తి.

ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

తేచత్తాలీసవత్తం నిట్ఠితం.

౫౨. అథ ఖో సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం అకాసి – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. సో సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం అగమాసి. తత్థ భిక్ఖూ నేవ అభివాదేసుం, న పచ్చుట్ఠేసుం, న అఞ్జలికమ్మం న సామీచికమ్మం అకంసు, న సక్కరింసు, న గరు కరింసు [న గరుకరింసు (క.)], న మానేసుం, న పూజేసుం. సో భిక్ఖూహి అసక్కరియమానో అగరుకరియమానో అమానియమానో అపూజియమానో అసక్కారపకతో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం అగమాసి. తత్థపి భిక్ఖూ నేవ అభివాదేసుం, న పచ్చుట్ఠేసుం, న అఞ్జలికమ్మం న సామీచికమ్మం అకంసు, న సక్కరింసు, న గరుం కరింసు, న మానేసుం, న పూజేసుం. సో భిక్ఖూహి అసక్కరియమానో అగరుకరియమానో అమానియమానో అపూజియమానో అసక్కారపకతో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం అగమాసి. తత్థపి భిక్ఖూ నేవ అభివాదేసుం, న పచ్చుట్ఠేసుం, న అఞ్జలికమ్మం న సామీచికమ్మం అకంసు, న సక్కరింసు, న గరుం కరింసు, న మానేసుం, న పూజేసుం. సో భిక్ఖూహి అసక్కరియమానో అగరుకరియమానో అమానియమానో అపూజియమానో అసక్కారపకతో పునదేవ కోసమ్బిం పచ్చాగఞ్ఛి. సో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి,

భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదేతి – “అహం, ఆవుసో, సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తామి, లోమం పాతేమి, నేత్థారం వత్తామి. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం… పే॰…. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతు.

నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బ-తేచత్తాలీసకం

౫౩. “పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. ఉపసమ్పాదేతి, నిస్సయం దేతి, సామణేరం ఉపట్ఠాపేతి, భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతిం సాదియతి, సమ్మతోపి భిక్ఖునియో ఓవదతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

[పరి॰ ४౨౦] “అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కతం హోతి తం ఆపత్తిం ఆపజ్జతి, అఞ్ఞం వా తాదిసికం, తతో వా పాపిట్ఠతరం; కమ్మం గరహతి, కమ్మికే గరహతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. పకతత్తస్స భిక్ఖునో అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారం సాదియతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. పకతత్తస్స భిక్ఖునో సెయ్యాభిహారం, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరప్పటిగ్గహణం , నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం సాదియతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే , పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. పకతత్తం భిక్ఖుం సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, ఆచారవిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, దిట్ఠివిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, ఆజీవవిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, భిక్ఖుం [భిక్ఖూ (సీ॰ స్యా॰)] భిక్ఖూహి భేదేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. గిహిద్ధజం ధారేతి, తిత్థియద్ధజం ధారేతి, తిత్థియే సేవతి; భిక్ఖూ న సేవతి, భిక్ఖుసిక్ఖాయ న సిక్ఖతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వసతి, ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వసతి, ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వసతి; పకతత్తం భిక్ఖుం దిస్వా ఆసనా న వుట్ఠాతి; పకతత్తం భిక్ఖుం ఆసాదేతి అన్తో వా బహి వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథం ఠపేతి, పవారణం ఠపేతి, సవచనీయం కరోతి, అనువాదం పట్ఠపేతి, ఓకాసం కారేతి, చోదేతి, సారేతి, భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బ-తేచత్తాలీసకం నిట్ఠితం.

పటిప్పస్సమ్భేతబ్బ-తేచత్తాలీసకం

౫౪. “పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న ఉపసమ్పాదేతి, న నిస్సయం దేతి, న సామణేరం ఉపట్ఠాపేతి, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతిం సాదియతి, సమ్మతోపి భిక్ఖునియో న ఓవదతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కతం హోతి తం ఆపత్తిం న ఆపజ్జతి, అఞ్ఞం వా తాదిసికం, తతో వా పాపిట్ఠతరం; కమ్మం న గరహతి, కమ్మికే న గరహతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారం సాదియతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో సేయ్యాభిహారం, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకఠలికం, పత్తచీవరప్పటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం సాదియతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న పకతత్తం భిక్ఖుం సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, న ఆచారవిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, న దిట్ఠివిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, న ఆజీవవిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, న భిక్ఖుం భిక్ఖూహి భేదేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న గిహిద్ధజం ధారేతి, న తిత్థియద్ధజం ధారేతి, న తిత్థియే సేవతి, భిక్ఖూ సేవతి, భిక్ఖుసిక్ఖాయ సిక్ఖతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వసతి, న ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వసతి, న ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వసతి, పకతత్తం భిక్ఖుం దిస్వా ఆసనా వుట్ఠాతి, న పకతత్తం భిక్ఖుం ఆసాదేతి అన్తో వా బహి వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథం ఠపేతి, న పవారణం ఠపేతి, న సవచనీయం కరోతి, న అనువాదం పట్ఠపేతి, న ఓకాసం కారేతి, న చోదేతి, న సారేతి, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

పటిప్పస్సమ్భేతబ్బతేచత్తాలీసకం నిట్ఠితం.

౫౨. “ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. తేన, భిక్ఖవే, ఛన్నేన భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తామి, లోమం పాతేమి, నేత్థారం వత్తామి, ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బా. తతియమ్పి యాచితబ్బా. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఛన్నో భిక్ఖు సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి . యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఛన్నో భిక్ఖు సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. సఙ్ఘో ఛన్నస్స

భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఛన్నో భిక్ఖు సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“పటిప్పస్సద్ధం సఙ్ఘేన ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నిట్ఠితం పఞ్చమం.

౬. ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం

౫౬. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా కోసమ్బియం విహరతి ఘోసితారామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఛన్నో ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పటికాతుం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఆయస్మా ఛన్నో ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛిస్సతి ఆపత్తిం పటికాతు”న్తి? అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛన్నో భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పటికాతు”న్తి? “సచ్చం భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – “అననుచ్ఛవికం…పే॰… కథఞ్హి నామ సో, భిక్ఖవే, మోఘపురిసో ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛిస్సతి ఆపత్తిం పటికాతుం. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతు – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, కాతబ్బం – పఠమం ఛన్నో భిక్ఖు చోదేతబ్బో, చోదేత్వా సారేతబ్బో, సారేత్వా ఆపత్తిం ఆరోపేతబ్బో, ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఛన్నో భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పటికాతుం. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఛన్నో భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పటికాతుం. సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స కరణం – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఛన్నో భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా న ఇచ్ఛతి ఆపత్తిం పటికాతుం. సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స కరణం – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“కతం సఙ్ఘేన ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీతి.

“ఆవాసపరమ్పరఞ్చ , భిక్ఖవే, సంసథ – ‘ఛన్నో భిక్ఖు, సఙ్ఘేన ఆపత్తియా [ఛన్నో భిక్ఖు ఆపత్తియా (సీ॰ క॰)] అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో – అసమ్భోగం సఙ్ఘేనా’తి.

అధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౫౬. “తీహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అసమ్ముఖా కతం హోతి, అప్పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, అప్పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అనాపత్తియా కతం హోతి, అదేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, దేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి…పే॰… అచోదేత్వా కతం హోతి, అసారేత్వా కతం హోతి, ఆపత్తిం అనారోపేత్వా కతం హోతి…పే॰… అసమ్ముఖా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే॰… అప్పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే॰… అప్పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే॰… అనాపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే॰… అదేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే॰… దేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే॰… అచోదేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే॰… అసారేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి…పే॰… ఆపత్తిం అనారోపేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

అధమ్మకమ్మద్వాదసకం నిట్ఠితం.

ధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౨౭. “తీహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. సమ్ముఖా కతం హోతి, పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. ఆపత్తియా కతం హోతి, దేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, అదేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి…పే॰… చోదేత్వా కతం హోతి, సారేత్వా కతం హోతి, ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా కతం హోతి…పే॰… సమ్ముఖా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… దేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… అదేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… చోదేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… సారేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి…పే॰… ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

ధమ్మకమ్మద్వాదసకం నిట్ఠితం.

ఆకఙ్ఖమానఛక్కం

౨౮. [పరి॰ ౩౨౩] “తీహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో; బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య . అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

“తిణ్ణం, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో; ఏకో బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; ఏకో గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, ఏకో అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, ఏకో అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

ఆకఙ్ఖమానచక్కం నిట్ఠితం.

తేచత్తాలీసవత్తం

౬౦. “ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా – న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతి సాదితబ్బా, సమ్మతేనపి భిక్ఖునియో న ఓవదితబ్బా. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కతం హోతి సా ఆపత్తి న ఆపజ్జితబ్బా, అఞ్ఞా వా తాదిసికా, తతో వా పాపిట్ఠతరా; కమ్మం న గరహితబ్బం, కమ్మికా న గరహితబ్బా. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారో, సేయ్యాభిహారో, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరప్పటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం సాదితబ్బం. న పకతత్తో భిక్ఖు సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేతబ్బో , న ఆచారవిపత్తియా అనుద్ధంసేతబ్బో, న దిట్ఠివిపత్తియా అనుద్ధంసేతబ్బో, న ఆజీవవిపత్తియా అనుద్ధంసేతబ్బో, న భిక్ఖు భిక్ఖూహి భేదేతబ్బో. న గిహిద్ధజో ధారేతబ్బో, న తిత్థియద్ధజో ధారేతబ్బో, న తిత్థియా సేవితబ్బా; భిక్ఖూ సేవితబ్బా, భిక్ఖుసిక్ఖాయ సిక్ఖితబ్బం. న పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వత్థబ్బం, పకతత్తం భిక్ఖుం దిస్వా ఆసనా వుట్ఠాతబ్బం, న పకతత్తో భిక్ఖు ఆసాదేతబ్బో అన్తో వా బహి వా. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథో ఠపేతబ్బో, న పవారణా ఠపేతబ్బా, న సవచనీయం కాతబ్బం, న అనువాదో పట్ఠపేతబ్బో, న ఓకాసో కారేతబ్బో, న చోదేతబ్బో, న సారేతబ్బో, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతబ్బ”న్తి.

ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

తేచత్తాలీసవత్తం నిట్ఠితం.

౬౧. అథ ఖో సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం అకాసి – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. సో సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో తమ్హా ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం అగమాసి. తత్థ భిక్ఖూ నేవ అభివాదేసుం, న పచ్చుట్ఠేసుం, న అఞ్జలికమ్మం న సామీచికమ్మం అకంసు, న సక్కరింసు, న గరుం కరింసు, న మానేసుం, న పూజేసుం. సో భిక్ఖూహి అసక్కరియమానో అగరుకరియమానో అమానియమానో అపూజియమానో అసక్కారపకతో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం అగమాసి. తత్థపి భిక్ఖూ నేవ అభివాదేసుం, న పచ్చుట్ఠేసుం, న అఞ్జలికమ్మం న సామీచికమ్మం అకంసు, న సక్కరింసు, న గరుం కరింసు, న మానేసుం, న పూజేసుం. సో భిక్ఖూహి అసక్కరియమానో అగరుకరియమానో అమానియమానో అపూజియమానో అసక్కారపకతో తమ్హాపి ఆవాసా అఞ్ఞం ఆవాసం అగమాసి. తత్థపి భిక్ఖూ నేవ అభివాదేసుం, న పచ్చుట్ఠేసుం, న అఞ్జలికమ్మం న సామీచికమ్మం అకంసు, న సక్కరింసు, న గరుం కరింసు, న మానేసుం, న పూజేసుం. సో భిక్ఖూహి అసక్కరియమానో అగరుకరియమానో అమానియమానో అపూజియమానో అసక్కారపకతో పునదేవ కోసమ్బిం పచ్చాగఞ్ఛి. సో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదేతి – "అహం, ఆవుసో, సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తామి, లోమం పాతేమి, నేత్థారం వత్తామి. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం... పే॰.... "తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతు.

నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బతేచత్తాలీసకం

౬౨. "పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. ఉపసమ్పాదేతి, నిస్సయం దేతి, సామణేరం ఉపట్ఠాపేతి, భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతిం సాదియతి, సమ్మతోపి భిక్ఖునియో ఓవదతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

[పరి॰ ౪౨౦] "అపరేహిపి , భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కతం హోతి తం ఆపత్తిం ఆపజ్జతి, అఞ్ఞం వా తాదిసికం, తతో వా పాపిట్ఠతరం; కమ్మం గరహతి, కమ్మికే గరహతి...పే॰... పకతత్తస్స భిక్ఖునో అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారం సాదియతి...పే॰... పకతత్తస్స భిక్ఖునో సేయ్యాభిహారం, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరప్పటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం సాదియతి... పే॰... పకతత్తం భిక్ఖుం సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, ఆచారవిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, దిట్ఠివిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, ఆజీవవిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, భిక్ఖుం భిక్ఖూహి భేదేతి...పే॰... గిహిద్ధజం ధారేతి, తిత్థియద్ధజం ధారేతి, తిత్థియే సేవతి, భిక్ఖూ న సేవతి, భిక్ఖుసిక్ఖాయ న సిక్ఖతి...పే॰... పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వసతి, ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వసతి, ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వసతి, పకతత్తం భిక్ఖుం దిస్వా ఆసనా న వుట్ఠాతి, పకతత్తం భిక్ఖుం ఆసాదేతి అన్తో వా బహి వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే , ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథం ఠపేతి, పవారణం ఠపేతి, సవచనీయం కరోతి, అనువాదం పట్ఠపేతి, ఓకాసం కారేతి, చోదేతి, సారేతి, భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బతేచత్తాలీసకం నిట్ఠితం.

పటిప్పస్సమ్భేతబ్బతేచత్తాలీసకం

౬౩. “పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న ఉపసమ్పాదేతి, న నిస్సయం దేతి, న సామణేరం ఉపట్ఠాపేతి, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతిం సాదియతి, సమ్మతోపి భిక్ఖునియో న ఓవదతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కతం హోతి తం ఆపత్తిం న ఆపజ్జతి, అఞ్ఞం వా తాదిసికం, తతో వా పాపిట్ఠతరం ; కమ్మం న గరహతి, కమ్మికే న గరహతి…పే॰… న పకతత్తస్స భిక్ఖునో అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారం సాదియతి…పే॰… న పకతత్తస్స భిక్ఖునో సేయ్యాభిహారం, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరప్పటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం సాదియతి…పే॰… న పకతత్తం భిక్ఖుం సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, న ఆచారవిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, న దిట్ఠివిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, న ఆజీవవిపత్తియా అనుద్ధంసేతి, న భిక్ఖుం భిక్ఖూహి భేదేతి…పే॰… న గిహిద్ధజం ధారేతి, న తిత్థియద్ధజం ధారేతి, న తిత్థియే సేవతి, భిక్ఖూ సేవతి, భిక్ఖుసిక్ఖాయ సిక్ఖతి…పే॰… న పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వసతి, న ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వసతి, న ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వసతి, పకతత్తం భిక్ఖుం దిస్వా ఆసనా వుట్ఠాతి, న పకతత్తం భిక్ఖుం ఆసాదేతి అన్తో వా బహి వా – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అట్ఠహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథం ఠపేతి, న పవారణం ఠపేతి, న సవచనీయం కరోతి, న అనువాదం పట్ఠపేతి, న ఓకాసం కారేతి, న చోదేతి, న సారేతి, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

పటిప్పస్సమ్భేతబ్బతేచత్తాలీసకం నిట్ఠితం.

౬౪. “ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. తేన భిక్ఖవే, ఛన్నేన భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తామి, లోమం పాతేమి, నేత్థారం వత్తామి, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బా. తతియమ్పి యాచితబ్బా. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఛన్నో భిక్ఖు సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో , ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఛన్నో భిక్ఖు సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే.… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఛన్నో భిక్ఖు సఙ్ఘేన, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. సఙ్ఘో ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“పటిప్పస్సద్ధం సఙ్ఘేన ఛన్నస్స భిక్ఖునో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నిట్ఠితం ఛట్ఠం.

౭. పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం

౬౫. [ఇదం వత్థు పాచి. ౪౧౭; మ. ని. ౨౩౪ ఆదయో] తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన అరిట్ఠస్స నామ భిక్ఖునో గద్ధబాధిపుబ్బస్స [గన్ధబాధిపుబ్బస్స (క.)] ఏవరూపం పాపకం దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం హోతి – “తథాహం భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి యథా యేమే అన్తరాయికా ధమ్మా వుత్తా భగవతా తే పటిసేవతో నాలం అన్తరాయాయా”తి. అస్సోసుం ఖో సమ్బహులా భిక్ఖూ అరిట్ఠస్స నామ కిర భిక్ఖునో గద్ధబాధిపుబ్బస్స ఏవరూపం పాపకం దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం – “తథాహం భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి యథా యేమే అన్తరాయికా ధమ్మా వుత్తా భగవతా తే పటిసేవతో నాలం అన్తరాయాయా”తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ యేన అరిట్ఠో భిక్ఖు గద్ధబాధిపుబ్బో తేనుపసఙ్కమింసు. ఉపసఙ్కమిత్వా అరిట్ఠం భిక్ఖుం గద్ధబాధిపుబ్బం ఏతదవోచుం – “సచ్చం కిర తే, ఆవుసో అరిట్ఠ, ఏవరూపం పాపకం దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం – తథాహం భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి యథా యేమే

అన్తరాయికా ధమ్మా వుత్తా భగవతా తే పటిసేవతో నాలం అన్తరాయాయా”తి? “ఏవంబ్యా ఖో అహం, ఆవుసో, భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి, యథా యేమే అన్తరాయికా ధమ్మా వుత్తా భగవతా తే పటిసేవతో నాలం అన్తరాయాయా”తి.

“మావుసో అరిట్ఠ, ఏవం అవచ. మా భగవన్తం అబ్భాచిక్ఖి. న హి సాధు భగవతో అబ్భక్ఖానం [అబ్భాచిక్ఖనం (క.)]. న హి భగవా ఏవం వదేయ్య. అనేకపరియాయేనావుసో అరిట్ఠ, అన్తరాయికా ధమ్మా అన్తరాయికా వుత్తా భగవతా. అలఞ్చ పన తే పటిసేవతో అన్తరాయాయ. అప్పస్సాదా కామా వుత్తా భగవతా, బహుదుక్ఖా బహుపాయాసా [బహూపాయాసా (సీ. స్యా.)], ఆదీనవో ఏత్థ భియ్యో. అట్ఠికఙ్కలూపమా కామా వుత్తా భగవతా, బహుదుక్ఖా బహూపాయాసా, ఆదీనవో ఏత్థ భియ్యో. మంసపేసూపమా కామా వుత్తా భగవతా…పే॰… తిణుక్కూపమా కామా వుత్తా భగవతా…పే॰… అఙ్గారకాసూపమా కామా వుత్తా భగవతా… సుపినకూపమా కామా వుత్తా భగవతా… యాచితకూపమా కామా వుత్తా భగవతా… రుక్ఖఫలూపమా కామా వుత్తా భగవతా… అసిసూనూపమా కామా వుత్తా భగవతా… సత్తిసూలూపమా కామా వుత్తా భగవతా… సప్పసిరూపమా కామా వుత్తా భగవతా, బహుదుక్ఖా బహూపాయాసా, ఆదీనవో ఏత్థ భియ్యో”తి.

ఏవమ్పి ఖో అరిట్ఠో భిక్ఖు గద్ధబాధిపుబ్బో తేహి భిక్ఖూహి వుచ్చమానో తథేవ తం పాపకం దిట్ఠిగతం థామసా పరామాసా అభినివిస్స వోహరతి – “ఏవంబ్యా ఖో అహం, ఆవుసో, భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి, యథా యేమే అన్తరాయికా ధమ్మా వుత్తా భగవతా తే పటిసేవతో నాలం అన్తరాయాయా”తి. యతో చ ఖో తే భిక్ఖూ నాసక్ఖింసు అరిట్ఠం భిక్ఖుం గద్ధబాధిపుబ్బం ఏతస్మా పాపకా దిట్ఠిగతా వివేచేతుం, అథ ఖో తే భిక్ఖూ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా అరిట్ఠం భిక్ఖుం గద్ధబాధిపుబ్బం పటిపుచ్ఛి – “సచ్చం కిర తే, అరిట్ఠ, ఏవరూపం పాపకం దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం – తథాహం భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి యథా యేమే అన్తరాయికా ధమ్మా వుత్తా భగవతా తే పటిసేవతో నాలం అన్తరాయాయా”తి? “ఏవంబ్యా ఖో అహం, భన్తే, భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి, యథా యేమే అన్తరాయికా ధమ్మా వుత్తా భగవతా తే పటిసేవతో నాలం అన్తరాయాయా”తి.

“కస్స ను ఖో నామ త్వం, మోఘపురిస, మయా ఏవం ధమ్మం దేసితం ఆజానాసి? నను మయా, మోఘపురిస, అనేకపరియాయేన అన్తరాయికా ధమ్మా అన్తరాయికా వుత్తా? అలఞ్చ పన తే పటిసేవతో అన్తరాయాయ. అప్పస్సాదా కామా వుత్తా మయా, బహుదుక్ఖా బహుపాయాసా, ఆదీనవో ఏత్థ భియ్యో. అట్ఠికఙ్కలూపమా కామా వుత్తా మయా, బహుదుక్ఖా బహుపాయాసా, ఆదీనవో ఏత్థ భియ్యో. మంసపేసూపమా కామా వుత్తా మయా…పే॰… తిణుక్కూపమా కామా వుత్తా మయా… అఙ్గారకాసూపమా కామా వుత్తా మయా… సుపినకూపమా కామా వుత్తా మయా…పే॰… యాచితకూపమా కామా వుత్తా మయా… రుక్ఖఫలూపమా కామా వుత్తా మయా… అసిసూనూపమా కామా వుత్తా మయా… సత్తిసూలూపమా కామా వుత్తా మయా… సప్పసిరూపమా కామా వుత్తా మయా, బహుదుక్ఖా బహుపాయాసా, ఆదీనవో ఏత్థ భియ్యో. అథ చ పన త్వం, మోఘపురిస, అత్తనా దుగ్గహితేన [దుగ్గహితేన దిట్ఠిగతేన (స్యా.)] అమ్హే చేవ అబ్భాచిక్ఖసి, అత్తానఞ్చ ఖణసి , బహుఞ్చ అపుఞ్ఞం పసవసి. తఞ్హి తే, మోఘపురిస, భవిస్సతి దీఘరత్తం అహితాయ దుక్ఖాయ. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో అరిట్ఠస్స భిక్ఖునో గద్ధబాధిపుబ్బస్స, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే,

ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతు – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. ఏవఞ్చ పన భిక్ఖవే కాతబ్బం – పఠమం అరిట్ఠో భిక్ఖు చోదేతబ్బో, చోదేత్వా సారేతబ్బో, సారేత్వా ఆపత్తిం ఆరోపేతబ్బో, ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౬౬. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అరిట్ఠస్స భిక్ఖునో గద్ధబాధిపుబ్బస్స ఏవరూపం పాపకం దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం – తథాహం భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి యథా యేమే అన్తరాయికా ధమ్మా వుత్తా భగవతా తే పటిసేవతో నాలం అన్తరాయాయాతి. సో తం దిట్ఠిం న పటినిస్సజ్జతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో అరిట్ఠస్స భిక్ఖునో గద్ధబాధిపుబ్బస్స, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అరిట్ఠస్స భిక్ఖునో గద్ధబాధిపుబ్బస్స ఏవరూపం పాపకం దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం – తథాహం భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి యథా యేమే అన్తరాయికా ధమ్మా వుత్తా భగవతా తే పటిసేవతో నాలం అన్తరాయాయాతి. సో తం దిట్ఠిం న పటినిస్సజ్జతి . సఙ్ఘో అరిట్ఠస్స భిక్ఖునో గద్ధబాధిపుబ్బస్స, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. యస్సాయస్మతో ఖమతి అరిట్ఠస్స భిక్ఖునో గద్ధబాధిపుబ్బస్స, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స కరణం – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అరిట్ఠస్స భిక్ఖునో గద్ధబాధిపుబ్బస్స ఏవరూపం పాపకం దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం – తథాహం భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి యథా యేమే అన్తరాయికా ధమ్మా వుత్తా భగవతా తే పటిసేవతో నాలం అన్తరాయాయాతి. సో తం దిట్ఠిం న పటినిస్సజ్జతి. సఙ్ఘో అరిట్ఠస్స భిక్ఖునో గద్ధబాధిపుబ్బస్స, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోతి – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. యస్సాయస్మతో ఖమతి అరిట్ఠస్స భిక్ఖునో గద్ధబాధిపుబ్బస్స, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స కరణం – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"కతం సఙ్ఘేన అరిట్ఠస్స భిక్ఖునో గద్ధబాధిపుబ్బస్స, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీతి.

"ఆవాసపరమ్పరఞ్చ, భిక్ఖవే, సంసథ – 'అరిట్ఠో భిక్ఖు గద్ధబాధిపుబ్బో, సఙ్ఘేన పాపికాయ [గద్ధబాధిపుబ్బో పాపికాయ (సీ. క.)] దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే , ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో – అసమ్భోగం సఙ్ఘేనా'"తి.

అధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౬౭. "తీహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అసమ్ముఖా కతం హోతి, అప్పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, అప్పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అనాపత్తియా కతం హోతి, అదేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, దేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి...పే.... అచోదేత్వా కతం హోతి, అసారేత్వా కతం హోతి, ఆపత్తిం అనారోపేత్వా కతం హోతి...పే.... అసమ్ముఖా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే.... అప్పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే.... అప్పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే.... అనాపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే.... అదేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే.... దేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే.... అచోదేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే.... అసారేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి...పే.... ఆపత్తిం అనారోపేత్వా కతం హోతి, అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే , తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

అధమ్మకమ్మద్వాదసకం నిట్ఠితం.

ధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౬౮. “తీహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. సమ్ముఖా కతం హోతి, పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. ఆపత్తియా కతం హోతి, దేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, అదేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి...పే.... చోదేత్వా కతం హోతి, సారేత్వా కతం హోతి, ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా కతం హోతి...పే.... సమ్ముఖా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... పటిపుచ్ఛా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... దేసనాగామినియా ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... అదేసితాయ ఆపత్తియా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... చోదేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... సారేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి...పే.... ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా కతం హోతి, ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

ధమ్మకమ్మద్వాదసకం నిట్ఠితం.

ఆకఙ్ఖమానఛక్కం

౬౮. [పరి॰ ౩౨౩] “తీహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో; బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో ; గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేహిపి , భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

“తిణ్ణం, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో; ఏకో బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; ఏకో గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, ఏకో అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, ఏకో అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే , తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య. ఏకో బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం, ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరేయ్య.

పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

ఆకఙ్ఖమానచక్కం నిట్ఠితం.

తేచత్తాలీసవత్తం

౫౦. "పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా – న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతి సాదితబ్బా, సమ్మతేనపి భిక్ఖునియో న ఓవదితబ్బా. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కతం హోతి సా ఆపత్తి న ఆపజ్జితబ్బా, అఞ్ఞా వా తాదిసికా, తతో వా పాపిట్ఠతరా; కమ్మం న గరహితబ్బం, కమ్మికా న గరహితబ్బా…పే॰… న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథో ఠపేతబ్బో, న పవారణా ఠపేతబ్బా, న సవచనీయం కాతబ్బం, న అనువాదో పట్ఠపేతబ్బో, న ఓకాసో కారేతబ్బో, న చోదేతబ్బో, న సారేతబ్బో, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతబ్బ"న్తి.

పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

తేచత్తాలీసవత్తం నిట్ఠితం.

౫౧. అథ ఖో సఙ్ఘో అరిట్ఠస్స భిక్ఖునో గద్ధబాధిపుబ్బస్స, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం అకాసి – అసమ్భోగం సఙ్ఘేన. సో సఙ్ఘేన, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో విబ్భమి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ అరిట్ఠో భిక్ఖు గద్ధబాధిపుబ్బో సఙ్ఘేన , పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో విబ్భమిస్సతీ"తి? అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, అరిట్ఠో భిక్ఖు గద్ధబాధిపుబ్బో సఙ్ఘేన, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో విబ్భమతీ"తి [విబ్భమీతి (సీ॰ క॰)]? "సచ్చం భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం…పే॰… కథఞ్హి నామ సో, భిక్ఖవే, మోఘపురిసో సఙ్ఘేన, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో విబ్భమిస్సతి? నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతు.

నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బతేచత్తాలీసకం

౫౨. "పఞ్చహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. ఉపసమ్పాదేతి, నిస్సయం దేతి, సామణేరం ఉపట్ఠాపేతి, భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతిం సాదియతి, సమ్మతోపి భిక్ఖునియో ఓవదతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

[పరి. ౪.౨౦] “అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కతం హోతి తం ఆపత్తిం ఆపజ్జతి, అఞ్ఞం వా తాదిసికం, తతో వా పాపిట్ఠతరం; కమ్మం గరహతి, కమ్మికే గరహతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం…పే॰… .

“అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథం ఠపేతి, పవారణం ఠపేతి, సవచనీయం కరోతి, అనువాదం పట్ఠపేతి, ఓకాసం కారేతి, చోదేతి, సారేతి , భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

నప్పటిప్పస్సమ్భేతబ్బతేచత్తాలీసకం నిట్ఠితం.

పటిప్పస్సమ్భేతబ్బతేచత్తాలీసకం

౬౩. “పఞ్చహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న ఉపసమ్పాదేతి, న నిస్సయం దేతి, న సామణేరం ఉపట్ఠాపేతి, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతిం సాదియతి, సమ్మతోపి భిక్ఖునియో న ఓవదతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కతం హోతి తం ఆపత్తిం న ఆపజ్జతి, అఞ్ఞం వా తాదిసికం , తతో వా పాపిట్ఠతరం; కమ్మం న గరహతి, కమ్మికే న గరహతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం…పే॰….

“అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథం ఠపేతి, న పవారణం ఠపేతి, న సవచనీయం కరోతి, న అనువాదం పట్ఠపేతి, న ఓకాసం కారేతి, న చోదేతి, న సారేతి, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం”.

పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మే

పటిప్పస్సమ్భేతబ్బతేచత్తాలీసకం నిట్ఠితం.

౭౪. “ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పటిప్పస్సమ్భేతబ్బం. తేన, భిక్ఖవే, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతేన భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, సఙ్ఘేన, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తామి, లోమం పాతేమి, నేత్థారం వత్తామి, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బా. తతియమ్పి యాచితబ్బా. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సఙ్ఘేన, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సఙ్ఘేన, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే , ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సఙ్ఘేన, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మకతో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధిం యాచతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం పటిప్పస్సమ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయస్స కమ్మస్స పటిప్పస్సద్ధి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“పటిప్పస్సద్ధం సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖేపనీయకమ్మం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖేపనీయకమ్మం నిట్ఠితం సత్తమం.

కమ్మక్ఖన్ధకో పఠమో.

ఇమమ్హి ఖన్ధకే వత్థూ సత్త.

తస్సుద్దానం –

పణ్డులోహితకా భిక్ఖూ, సయం భణ్డనకారకా;
తాదిసే ఉపసఙ్కమ్మ, ఉస్సహింసు చ భణ్డనే.

అనుప్పన్నాపి జాయన్తి [అనుప్పన్నాని జాయన్తి (సీ. స్యా.)], ఉప్పన్నానిపి వడ్ఢరే [ఉప్పన్నాని పవడ్ఢరే (సీ.), ఉప్పన్నాపి పవడ్ఢన్తి (క.)];
అప్పిచ్ఛా పేసలా భిక్ఖూ, ఉజ్ఝాయన్తి పదస్సతో [పరీసతో (స్యా.), పరస్సతో (సీ.)].

సద్ధమ్మట్ఠితికో బుద్ధో, సయమ్భూ అగ్గపుగ్గలో;
ఆణాపేసి తజ్జనీయకమ్మం సావత్థియం జినో.

అసమ్ముఖాప్పటిపుచ్ఛాప్పటిఞ్ఞాయ కతఞ్చ యం;
అనాపత్తి అదేసనే, దేసితాయ కతఞ్చ యం.

అచోదేత్వా అసారేత్వా, అనారోపేత్వా చ యం కతం;
అసమ్ముఖా అధమ్మేన, వగ్గేన చాపి [వగ్గేనాపి చ (సీ. స్యా.)] యం కతం.

అప్పటిపుచ్ఛా అధమ్మేన, పున వగ్గేన [వగ్గేనాపి చ (సీ. స్యా.)] యం కతం;
అప్పటిఞ్ఞాయ అధమ్మేన, వగ్గేన చాపి [వగ్గేనాపి చ (సీ. స్యా.)] యం కతం.

అనాపత్తి [అనాపత్తియా (సీ. స్యా.)] అధమ్మేన, వగ్గేన
చాపి [వగ్గేనాపి చ (సీ. స్యా.)] యం కతం.

అదేసనాగామినియా, అధమ్మవగ్గమేవ చ.

దేసితాయ అధమ్మేన, వగ్గేనాపి తథేవ చ;
అచోదేత్వా అధమ్మేన, వగ్గేనాపి తథేవ చ.

అసారేత్వా అధమ్మేన, వగ్గేనాపి తథేవ చ;
అనారోపేత్వా అధమ్మేన, వగ్గేనాపి తథేవ చ.

కణ్హవారనయేనేవ, సుక్కవారం విజానియా;
సఙ్ఘో ఆకఙ్ఖమానో చ యస్స తజ్జనియం కరే.

భణ్డనం బాలో సంసట్ఠో, అధిసీలే అజ్ఝాచారే;
అతిదిట్ఠివిపన్నస్స, సఙ్ఘో తజ్జనియం కరే.

బుద్ధధమ్మస్స సఙ్ఘస్స, అవణ్ణం యో చ భాసతి;
తిణ్ణన్నమ్పి చ భిక్ఖూనం, సఙ్ఘో తజ్జనియం కరే.

భణ్డనం కారకో ఏకో, బాలో సంసగ్గనిస్సితో;

అధిసీలే అజ్ఝాచారే, తథేవ అతిదిట్ఠియా.

బుద్ధధమ్మస్స సఙ్ఘస్స, అవణ్ణం యో చ భాసతి;
తజ్జనీయకమ్మకతో, ఏవం సమ్మానువత్తనా.

ఉపసమ్పదనిస్సయా, సామణేరం ఉపట్ఠనా;
ఓవాదసమ్మతేనాపి, న కరే తజ్జనీకతో.

నాపజ్జే తఞ్చ ఆపత్తిం, తాదిసఞ్చ తతో పరం;
కమ్మఞ్చ కమ్మికే చాపి, న గరహే తథావిధో.

ఉపోసథం పవారణం, పకతత్తస్స నట్ఠపే;
సవచనిం [న సవచనియం (సీ॰ స్యా॰)] అనువాదో, ఓకాసో చోదనేన చ.

సారణం సమ్పయోగఞ్చ, న కరేయ్య తథావిధో;
ఉపసమ్పదనిస్సయా, సామణేరం ఉపట్ఠనా.

ఓవాదసమ్మతేనాపి, పఞ్చహఙ్గేహి [పఞ్చఅఙ్గో (క॰)] న సమ్మతి;
తఞ్చాపజ్జతి ఆపత్తిం, తాదిసఞ్చ తతో పరం.

కమ్మఞ్చ కమ్మికే చాపి, గరహన్తో న సమ్మతి;
ఉపోసథం పవారణం, సవచనీయా చ నోవాదో.

ఓకాసో చోదనఞ్చేవ, సారణా సమ్పయోజనా;
ఇమేహట్ఠఙ్గేహి యో యుత్తో, తజ్జనానుపసమ్మతి.

కణ్హవారనయేనేవ, సుక్కవారం విజానియా;
బాలో ఆపత్తిబహులో, సంసట్ఠోపి చ సేయ్యసో.

నియస్సకమ్మం సమ్బుద్ధో, ఆణాపేసి మహాముని;
కీటాగిరిస్మిం ద్వే భిక్ఖూ, అస్సజిపునబ్బసుకా.

అనాచారఞ్చ వివిధం, ఆచరింసు అసఞ్ఞతా;
పబ్బాజనీయం సమ్బుద్ధో, కమ్మం సావత్థియం జినో;
మచ్ఛికాసణ్డే సుధమ్మో, చిత్తస్సావాసికో అహు.

జాతివాదేన ఖుంసేతి, సుధమ్మో చిత్తుపాసకం;
పటిసారణీయకమ్మం, ఆణాపేసి తథాగతో.

కోసమ్బియం ఛన్నం భిక్ఖుం, నిచ్ఛన్తాపత్తిం పస్సితుం;
అదస్సనే ఉక్ఖిపితుం, ఆణాపేసి జినుత్తమో.

ఛన్నో తంయేవ ఆపత్తిం, పటికాతుం న ఇచ్ఛతి;
ఉక్ఖేపనాప్పటికమ్మే, ఆణాపేసి వినాయకో.

పాపదిట్ఠి అరిట్ఠస్స, ఆసి అఞ్ఞాణనిస్సితా;
దిట్ఠియాప్పటినిస్సగ్గే [దిట్ఠిఅప్పటినిస్సగ్గే (క.)], ఉక్ఖేపం జినభాసితం.

నియస్సకమ్మం పబ్బజ్జం [పబ్బాజం (క.)], తథేవ పటిసారణీ;
అదస్సనాప్పటికమ్మే , అనిస్సగ్గే చ దిట్ఠియా.

దవానాచారూపఘాతి, మిచ్ఛాఆజీవమేవ చ;
పబ్బాజనీయకమ్మమ్హి, అతిరేకపదా ఇమే.

అలాభావణ్ణా ద్వే పఞ్చ, ద్వే పఞ్చకాతి నామకా [ద్వే పఞ్చకోతి నామకో (క.)];
పటిసారణీయకమ్మమ్హి, అతిరేకపదా ఇమే.

తజ్జనీయం నియస్సఞ్చ, దువే కమ్మాపి సాదిసా [కమ్మేసు సదిసం (క.)];
పబ్బజ్జా [పబ్బాజా (క.)] పటిసారీ చ, అత్థి పదాతిరిత్తతా.

తయో ఉక్ఖేపనా కమ్మా, సదిసా తే విభత్తితో;
తజ్జనీయనయేనాపి, సేసకమ్మం విజానియాతి.

కమ్మక్ఖన్ధకం నిట్ఠితం.

౨. పారివాసికక్ఖన్ధకం

౧. పారివాసికవత్తం

౭౫. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన పారివాసికా భిక్ఖూ సాదియన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారం, సేయ్యాభిహారం, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరపటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా...పే.... తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ పారివాసికా భిక్ఖూ సాదియిస్సన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారం, సేయ్యాభిహారం, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరపటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మ"న్తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, పారివాసికా భిక్ఖూ సాదియన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారం, సేయ్యాభిహారం, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరపటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మ"న్తి? "సచ్చం భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం...పే.... కథఞ్హి నామ, భిక్ఖవే, పారివాసికా భిక్ఖూ సాదియిస్సన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారం, సేయ్యాభిహారం, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరపటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం. నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సాదితబ్బం పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం , సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారో, సేయ్యాభిహారో, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరపటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం. యో సాదియేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

"అనుజానామి, భిక్ఖవే, పారివాసికానం భిక్ఖూనం మిథు యథావుడ్ఢం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారం, సేయ్యాభిహారం, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరపటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం.

"అనుజానామి , భిక్ఖవే, పారివాసికానం భిక్ఖూనం పఞ్చ యథావుడ్ఢం – ఉపోసథం, పవారణం, వస్సికసాటికం, ఓణోజనం, భత్తం. తేన హి, భిక్ఖవే, పారివాసికానం భిక్ఖూనం వత్తం పఞ్ఞపేస్సామి యథా పారివాసికేహి భిక్ఖూహి వత్తితబ్బం .

౭౬. "పారివాసికేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా –

న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతి సాదితబ్బా, సమ్మతేనపి భిక్ఖునియో న ఓవదితబ్బా. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన పరివాసో దిన్నో హోతి సా ఆపత్తి న ఆపజ్జితబ్బా, అఞ్ఞా వా తాదిసికా, తతో వా పాపిట్ఠతరా; కమ్మం న గరహితబ్బం, కమ్మికా న గరహితబ్బా. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథో

ఠపేతబ్బో, న పవారణా ఠపేతబ్బా, న సవచనీయం కాతబ్బం, న అనువాదో పట్ఠపేతబ్బో, న ఓకాసో కారేతబ్బో, న చోదేతబ్బో, న సారేతబ్బో, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతబ్బం.

“న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా పకతత్తస్స భిక్ఖునో పురతో గన్తబ్బం, న పురతో నిసీదితబ్బం. యో హోతి సఙ్ఘస్స ఆసనపరియన్తో సేయ్యాపరియన్తో విహారపరియన్తో సో తస్స పదాతబ్బో. తేన చ సో సాదితబ్బో.

“న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా పకతత్తేన భిక్ఖునా పురేసమణేన వా పచ్ఛాసమణేన వా కులాని ఉపసఙ్కమితబ్బాని, న ఆరఞ్ఞికఙ్గం సమాదాతబ్బం [సమాదితబ్బం (క.)], న పిణ్డపాతికఙ్గం సమాదాతబ్బం, న చ తప్పచ్చయా పిణ్డపాతో నీహరాపేతబ్బో – మా మం జానింసూతి.

“పారివాసికేన , భిక్ఖవే, భిక్ఖునా ఆగన్తుకేన ఆరోచేతబ్బం, ఆగన్తుకస్స ఆరోచేతబ్బం, ఉపోసథే ఆరోచేతబ్బం, పవారణాయ ఆరోచేతబ్బం. సచే గిలానో హోతి, దూతేనపి ఆరోచేతబ్బం.

“న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న , భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా . న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా

అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన , అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా. న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

౮౦. “గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో అనావాసో, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“గన్తబ్బో , భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“గన్తబ్బో , భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో అనావాసో, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో అనావాసో, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

౮౧. “న, భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వత్థబ్బం. పకతత్తం భిక్ఖుం దిస్వా ఆసనా వుట్ఠాతబ్బం. పకతత్తో భిక్ఖు

ఆసనేన నిమన్తేతబ్బో. న పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకాసనే నిసీదితబ్బం, న నీచే ఆసనే నిసిన్నే ఉచ్చే ఆసనే నిసీదితబ్బం, న ఛమాయం నిసిన్నే ఆసనే నిసీదితబ్బం; న ఏకచఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న నీచే చఙ్కమే చఙ్కమన్తే ఉచ్చే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న ఛమాయం చఙ్కమన్తే [చఙ్కమన్తం (అట్ఠకథాయం సంవణ్ణేతబ్బపాఠో)] చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం.

౮౨. "న , భిక్ఖవే, పారివాసికేన భిక్ఖునా పారివాసికేన వుడ్ఢతరేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… మానత్తారహేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… అబ్భానారహేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వత్థబ్బం; న ఏకాసనే నిసీదితబ్బం , న నీచే ఆసనే నిసిన్నే ఉచ్చే ఆసనే నిసీదితబ్బం, న ఛమాయం నిసిన్నే ఆసనే నిసీదితబ్బం; న ఏకచఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న నీచే చఙ్కమే చఙ్కమన్తే ఉచ్చే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న ఛమాయం చఙ్కమన్తే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం.

[మహావ॰ ३౯३] "పారివాసికచతుత్థో చే, భిక్ఖవే, పరివాసం దదేయ్య, మూలాయ పటికస్సేయ్య, మానత్తం దదేయ్య, తంవీసో అబ్భేయ్య, అకమ్మం [అకమ్మం తం (స్యా॰)], న చ కరణీయ"న్తి.

చతున్నవుతిపారివాసికవత్తం నిట్ఠితం.

౮३. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపాలి యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి. ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా ఉపాలి భగవన్తం ఏతదవోచ – "కతి ను ఖో, భన్తే, పారివాసికస్స భిక్ఖునో రత్తిచ్ఛేదా"తి? "తయో ఖో, ఉపాలి, పారివాసికస్స భిక్ఖునో రత్తిచ్ఛేదా . సహవాసో, విప్పవాసో, అనారోచనా – ఇమే ఖో, ఉపాలి, తయో పారివాసికస్స భిక్ఖునో రత్తిచ్ఛేదా"తి.

౮౪. తేన ఖో పన సమయేన సావత్థియం మహాభిక్ఖుసఙ్ఘో సన్నిపతితో హోతి. న సక్కోన్తి పారివాసికా భిక్ఖూ పరివాసం సోధేతుం . భగవతో [తే భిక్ఖూ భగవతో (స్యా॰, ఏవముపరిపి)] ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, పరివాసం నిక్ఖిపితుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, నిక్ఖిపితబ్బో. తేన పారివాసికేన భిక్ఖునా ఏకం భిక్ఖుం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – 'పరివాసం నిక్ఖిపామీ'తి. నిక్ఖిత్తో హోతి పరివాసో. 'వత్తం నిక్ఖిపామీ'తి. నిక్ఖిత్తో హోతి పరివాసో.

౮౫. తేన ఖో పన సమయేన సావత్థియా భిక్ఖూ తహం తహం పక్కమింసు. సక్కోన్తి పారివాసికా భిక్ఖూ పరివాసం సోధేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, పరివాసం సమాదియితుం [సమాదాతుం (స్యా॰ కం॰)]. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమాదియితబ్బో [సమాదితబ్బో (సీ॰ స్యా॰ కం॰)]. తేన పారివాసికేన భిక్ఖునా ఏకం భిక్ఖుం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – 'పరివాసం సమాదియామీ'తి. సమాదిన్నో హోతి పరివాసో. 'వత్తం సమాదియామీ'తి. సమాదిన్నో హోతి పరివాసో".

పారివాసికవత్తం నిట్ఠితం.

౨. మూలాయపటికస్సనారహవత్తం

౮౬. తేన ఖో పన సమయేన మూలాయపటికస్సనారహా భిక్ఖూ సాదియన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారం, సేయ్యాభిహారం, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరపటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ మూలాయపటికస్సనారహా భిక్ఖూ సాదియిస్సన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం…పే… నహానే పిట్ఠిపరికమ్మ"న్తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహా భిక్ఖూ సాదియన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం…పే… నహానే పిట్ఠిపరికమ్మ"న్తి? "సచ్చం భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం…పే… కథఞ్హి నామ, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహా భిక్ఖూ సాదియిస్సన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం…పే… నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం! నేతం భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే… విగరహిత్వా…పే… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సాదితబ్బం పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారో, సేయ్యాభిహారో, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరపటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం. యో సాదియేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహానం భిక్ఖూనం మిథు యథావుడ్ఢం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం…పే… నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహానం భిక్ఖూనం పఞ్చ యథావుడ్ఢం – ఉపోసథం , పవారణం, వస్సికసాటికం, ఓణోజనం, భత్తం. తేన హి, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహానం భిక్ఖూనం వత్తం పఞ్ఞాపేస్సామి యథా మూలాయపటికస్సనారహేహి భిక్ఖూహి వత్తితబ్బం.

౮౭. "మూలాయపటికస్సనారహేన , భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా –

న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతి సాదితబ్బా, సమ్మతేనపి భిక్ఖునియో న ఓవదితబ్బా. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన మూలాయ పటికస్సనారహో కతో హోతి సా ఆపత్తి న ఆపజ్జితబ్బా, అఞ్ఞా వా తాదిసికా, తతో వా పాపిట్ఠతరా; కమ్మం న గరహితబ్బం, కమ్మికా న గరహితబ్బా. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథో ఠపేతబ్బో, న పవారణా ఠపేతబ్బా, న సవచనీయం కాతబ్బం, న అనువాదో పట్ఠపేతబ్బో, న ఓకాసో కారేతబ్బో, న చోదేతబ్బో, న సారేతబ్బో, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతబ్బం.

"న, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా పకతత్తస్స భిక్ఖునో పురతో గన్తబ్బం, న పురతో నిసీదితబ్బం. యో హోతి సఙ్ఘస్స ఆసనపరియన్తో సేయ్యాపరియన్తో విహారపరియన్తో సో తస్స పదాతబ్బో. తేన చ సో సాదితబ్బో.

"న, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా పకతత్తేన భిక్ఖునా పురేసమణేన వా పచ్ఛాసమణేన వా కులాని ఉపసఙ్కమితబ్బాని, న ఆరఞ్ఞికఙ్గం సమాదాతబ్బం, న పిణ్డపాతికఙ్గం సమాదాతబ్బం, న చ తప్పచ్చయా పిణ్డపాతో నీహరాపేతబ్బో – మా మం జానింసూతి.

“న, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న , భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో…పే॰… అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో…పే॰… అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో… పే॰… అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో…పే॰… అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన , అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో… పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“గన్తబ్బో , భిక్ఖవే , మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“గన్తబ్బో , భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“న, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వత్థబ్బం; పకతత్తం భిక్ఖుం దిస్వా ఆసనా వుట్ఠాతబ్బం, పకతత్తో భిక్ఖు ఆసనేన నిమన్తేతబ్బో; న పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకాసనే నిసీదితబ్బం; న నీచే ఆసనే నిసిన్నే ఉచ్చే ఆసనే నిసీదితబ్బం; న ఛమాయం నిసిన్నే ఆసనే నిసీదితబ్బం; న ఏకచఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న నీచే చఙ్కమే చఙ్కమన్తే ఉచ్చే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న ఛమాయం చఙ్కమన్తే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం.

“న, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా పారివాసికేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… మూలాయపటికస్సనారహేన వుడ్ఢతరేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… మానత్తారహేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… అబ్భానారహేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వత్థబ్బం; న ఏకాసనే నిసీదితబ్బం; న నీచే ఆసనే నిసిన్నే ఉచ్చే ఆసనే నిసీదితబ్బం, న ఛమాయం నిసిన్నే ఆసనే నిసీదితబ్బం; న ఏకచఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న నీచే చఙ్కమే చఙ్కమన్తే ఉచ్చే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న ఛమాయం చఙ్కమన్తే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం.

[మహావ॰ ३८३] “మూలాయపటికస్సనారహచతుత్థో చే, భిక్ఖవే, పరివాసం దదేయ్య, మూలాయ పటికస్సేయ్య, మానత్తం దదేయ్య, తంవీసో అబ్భేయ్య, అకమ్మం, న చ కరణీయ”న్తి.

మూలాయపటికస్సనారహవత్తం నిట్ఠితం.

३. మానత్తారహవత్తం

൮൮. తేన ఖో పన సమయేన మానత్తారహా భిక్ఖూ సాదియన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారం, సేయ్యాభిహారం, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరపటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా …పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ మానత్తారహా భిక్ఖూ సాదియిస్సన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారం, సేయ్యాభిహారం, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరపటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మ”న్తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, మానత్తారహా భిక్ఖూ సాదియన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం…పే॰… నహానే పిట్ఠిపరికమ్మ”న్తి? “సచ్చం భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – “అననుచ్ఛవికం…పే॰… కథఞ్హి నామ, భిక్ఖవే, మానత్తారహా భిక్ఖూ సాదియిస్సన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం…పే॰… నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం! నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, మానత్తారహేన భిక్ఖునా సాదితబ్బం పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం…పే॰… నహానే

పిట్ఠిపరికమ్మం. యో సాదియేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, మానత్తారహానం భిక్ఖూనం మిథు యథావుడ్ఢం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం...పే.... నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, మానత్తారహానం భిక్ఖూనం పఞ్చ యథావుడ్ఢం – ఉపోసథం, పవారణం, వస్సికసాటికం, ఓణోజనం, భత్తం. తేన హి, భిక్ఖవే, మానత్తారహానం భిక్ఖూనం వత్తం పఞ్ఞాపేస్సామి యథా మానత్తారహేహి భిక్ఖూహి వత్తితబ్బం.

౮౯. "మానత్తారహేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా –

న ఉపసమ్పాదేతబ్బం...పే.... (యథా మూలాయ పటికస్సనా, తథా విత్థారేతబ్బం.) న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతబ్బం.

"న, భిక్ఖవే, మానత్తారహేన భిక్ఖునా పకతత్తస్స భిక్ఖునో పురతో గన్తబ్బం, న పురతో నిసీదితబ్బం. యో హోతి సఙ్ఘస్స ఆసనపరియన్తో సేయ్యాపరియన్తో విహారపరియన్తో సో తస్స పదాతబ్బో. తేన చ సో సాదితబ్బో.

"న , భిక్ఖవే, మానత్తారహేన భిక్ఖునా పకతత్తేన భిక్ఖునా పురేసమణేన వా పచ్ఛాసమణేన వా కులాని ఉపసఙ్కమితబ్బాని, న ఆరఞ్ఞికఙ్గం సమాదాతబ్బం, న పిణ్డపాతికఙ్గం సమాదాతబ్బం, న చ తప్పచ్చయా పిణ్డపాతో నీహరాపేతబ్బో – మా మం జానింసూతి.

"న, భిక్ఖవే, మానత్తారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

"న, భిక్ఖవే, మనత్తారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

"న, భిక్ఖవే, మానత్తారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

"న, భిక్ఖవే, మానత్తారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో...పే.... అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో...పే.... అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

"న, భిక్ఖవే, మానత్తారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో...పే.... అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో...పే.... అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

"న, భిక్ఖవే, మానత్తారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో...పే.... సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో...పే.... సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, మానత్తారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో …పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, మానత్తారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, మానత్తారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, మానత్తారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, మానత్తారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“న, భిక్ఖవే, మానత్తారహేన భిక్ఖునా పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వత్థబ్బం. పకతత్తం భిక్ఖుం దిస్వా ఆసనా వుట్ఠాతబ్బం. పకతత్తో భిక్ఖు ఆసనేన నిమన్తేతబ్బో. న పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకాసనే నిసీదితబ్బం, న నీచే ఆసనే నిసిన్నే ఉచ్చే ఆసనే నిసీదితబ్బం, న ఛమాయం నిసిన్నే ఆసనే నిసీదితబ్బం; న ఏకచఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న నీచే చఙ్కమే చఙ్కమన్తే ఉచ్చే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న ఛమాయం చఙ్కమన్తే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం.

“న , భిక్ఖవే, మానత్తారహేన భిక్ఖునా పారివాసికేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… మానత్తారహేన వుడ్ఢతరేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… అబ్భానారహేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వత్థబ్బం; న ఏకాసనే నిసీదితబ్బం, న నీచే ఆసనే నిసిన్నే ఉచ్చే ఆసనే నిసీదితబ్బం, న ఛమాయం నిసిన్నే ఆసనే నిసీదితబ్బం; న ఏకచఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న నీచే చఙ్కమే చఙ్కమన్తే ఉచ్చే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న ఛమాయం చఙ్కమన్తే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం.

[మహావ॰ ३८३] “మానత్తారహచతుత్థో చే, భిక్ఖవే, పరివాసం దదేయ్య, మూలాయ పటికస్సేయ్య, మానత్తం దదేయ్య, తంవీసో అబ్భేయ్య, అకమ్మం, న చ కరణీయ”న్తి.

మానత్తారహవత్తం నిట్ఠితం.

౪. మానత్తచారికవత్తం

౯౦. తేన ఖో పన సమయేన మానత్తచారికా భిక్ఖూ సాదియన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారం, సేయ్యాభిహారం, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరపటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ మానత్తచారికా భిక్ఖూ సాదియిస్సన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం…పే॰… నహానే పిట్ఠిపరికమ్మ"న్తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, మానత్తచారికా భిక్ఖూ సాదియన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం…పే॰… నహానే పిట్ఠిపరికమ్మ"న్తి? "సచ్చం భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం…పే॰… కథఞ్హి నామ, భిక్ఖవే, మానత్తచారికా భిక్ఖూ సాదియిస్సన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం…పే॰… నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం! నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

"న , భిక్ఖవే, మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సాదితబ్బం పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, ఆసనాభిహారో, సేయ్యాభిహారో, పాదోదకం పాదపీఠం, పాదకథలికం, పత్తచీవరపటిగ్గహణం, నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం. యో సాదియేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, మానత్తచారికానం భిక్ఖూనం మిథు యథావుడ్ఢం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం…పే॰… నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, మానత్తచారికానం భిక్ఖూనం పఞ్చ యథావుడ్ఢం – ఉపోసథం, పవారణం, వస్సికసాటికం, ఓణోజనం, భత్తం. తేన హి, భిక్ఖవే, మానత్తచారికానం భిక్ఖూనం వత్తం పఞ్ఞపేస్సామి యథా మానత్తచారికేహి భిక్ఖూహి వత్తితబ్బం.

౯౧. "మానత్తచారికేన , భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా –

న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతి సాదితబ్బా, సమ్మతేనపి భిక్ఖునియో న ఓవదితబ్బా. యాయ ఆపత్తియా సఙ్ఘేన మానత్తం దిన్నం హోతి సా ఆపత్తి న ఆపజ్జితబ్బా, అఞ్ఞా వా తాదిసికా, తతో వా పాపిట్ఠతరా; కమ్మం న గరహితబ్బం, కమ్మికా న గరహితబ్బా. న పకతత్తస్స భిక్ఖునో ఉపోసథో ఠపేతబ్బో, న పవారణా ఠపేతబ్బా, న సవచనీయం కాతబ్బం, న అనువాదో పట్ఠపేతబ్బో, న ఓకాసో కారేతబ్బో, న చోదేతబ్బో, న సారేతబ్బో, న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతబ్బం.

"న, భిక్ఖవే, మానత్తచారికేన భిక్ఖునా పకతత్తస్స భిక్ఖునో పురతో గన్తబ్బం, న పురతో నిసీదితబ్బం. యో హోతి సఙ్ఘస్స ఆసనపరియన్తో సేయ్యాపరియన్తో విహారపరియన్తో సో తస్స పదాతబ్బో. తేన చ సో సాదితబ్బో.

"న, భిక్ఖవే, మానత్తచారికేన భిక్ఖునా పకతత్తేన భిక్ఖునా పురేసమణేన వా పచ్ఛాసమణేన వా కులాని ఉపసఙ్కమితబ్బాని, న ఆరఞ్ఞికఙ్గం సమాదాతబ్బం, న పిణ్డపాతికఙ్గం సమాదాతబ్బం, న చ తప్పచ్చయా పిణ్డపాతో నీహరాపేతబ్బో – మా మం జానింసూతి.

“మానత్తచారికేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా ఆగన్తుకేన ఆరోచేతబ్బం, ఆగన్తుకస్స ఆరోచేతబ్బం, ఉపోసథే ఆరోచేతబ్బం, పవారణాయ ఆరోచేతబ్బం , దేవసికం ఆరోచేతబ్బం. సచే గిలానో హోతి, దూతేనపి ఆరోచేతబ్బం.

“న, భిక్ఖవే, మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న , భిక్ఖవే, మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో…పే॰… అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో…పే॰… అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో…పే॰… అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో…పే॰… అభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న భిక్ఖవే , మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో, యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా గన్తబ్బో , యత్థస్సు భిక్ఖూ నానాసంవాసకా, అఞ్ఞత్ర సఙ్ఘేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“గన్తబ్బో, భిక్ఖవే మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“గన్తబ్బో , భిక్ఖవే, మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా అనావాసా సభిక్ఖుకో ఆవాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“గన్తబ్బో, భిక్ఖవే, మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“న , భిక్ఖవే, మానత్తచారికేన భిక్ఖునా పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వత్థబ్బం. పకతత్తం భిక్ఖుం దిస్వా ఆసనా వుట్ఠాతబ్బం. పకతత్తో భిక్ఖు ఆసనేన నిమన్తేతబ్బో. న పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకాసనే నిసీదితబ్బం, న నీచే ఆసనే నిసిన్నే ఉచ్చే ఆసనే నిసీదితబ్బం, న ఛమాయం నిసిన్నే ఆసనే నిసీదితబ్బం; న ఏకచఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న నీచే చఙ్కమే చఙ్కమన్తే ఉచ్చే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న ఛమాయం చఙ్కమన్తే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం.

“న, భిక్ఖవే, మానత్తచారికేన భిక్ఖునా పారివాసికేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… మానత్తారహేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… మానత్తచారికేన వుడ్ఢతరేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… అబ్భానారహేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వత్థబ్బం; న ఏకాసనే నిసీదితబ్బం, న నీచే ఆసనే నిసిన్నే ఉచ్చే ఆసనే నిసీదితబ్బం, న ఛమాయం నిసిన్నే ఆసనే నిసీదితబ్బం; న ఏకచఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం , న నీచే చఙ్కమే చఙ్కమన్తే ఉచ్చే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న ఛమాయం చఙ్కమన్తే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం.

[మహావ॰ ३८३] “మానత్తచారికచతుత్థో చే, భిక్ఖవే, పరివాసం దదేయ్య, మూలాయ పటికస్సేయ్య, మానత్తం దదేయ్య, తంవీసో అబ్భేయ్య, అకమ్మం, న చ కరణీయ”న్తి.

౯౨. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపాలి యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా ఉపాలి భగవన్తం ఏతదవోచ – “కతి ను ఖో, భన్తే, మానత్తచారికస్స భిక్ఖునో రత్తిచ్ఛేదా”తి? “చత్తారో ఖో , ఉపాలి, మానత్తచారికస్స భిక్ఖునో రత్తిచ్ఛేదా. సహవాసో, విప్పవాసో, అనారోచనా, ఊనే గణే చరణం [చరణన్తి (క॰)] – ఇమే ఖో, ఉపాలి, చత్తారో మానత్తచారికస్స భిక్ఖునో రత్తిచ్ఛేదా”తి.

౯౩. తేన ఖో పన సమయేన సావత్థియం మహాభిక్ఖుసఙ్ఘో సన్నిపతితో హోతి. న సక్కోన్తి మానత్తచారికా భిక్ఖూ మానత్తం సోధేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మానత్తం నిక్ఖిపితుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, నిక్ఖిపితబ్బం. తేన మానత్తచారికేన భిక్ఖునా ఏకం భిక్ఖుం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘మానత్తం నిక్ఖిపామీ’తి. నిక్ఖిత్తం హోతి మానత్తం. ‘వత్తం నిక్ఖిపామీ’తి. నిక్ఖిత్తం హోతి మానత్త”న్తి.

౯౪. తేన ఖో పన సమయేన సావత్థియా భిక్ఖూ తహం తహం పక్కమింసు . సక్కోన్తి మానత్తచారికా భిక్ఖూ మానత్తం సోధేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మానత్తం సమాదియితుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమాదియితబ్బం. తేన మానత్తచారికేన భిక్ఖునా ఏకం భిక్ఖుం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం

నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా, ఏవమస్స వచనీయో – ‘మానత్తం సమాదియామీ’తి. సమాదిన్నం హోతి మానత్తం. ‘వత్తం సమాదియామీ’తి. సమాదిన్నం హోతి మానత్త”న్తి.

మానత్తచారికవత్తం నిట్ఠితం.

౫. అబ్భానారహవత్తం

౮౫. తేన ఖో పన సమయేన అబ్భానారహా భిక్ఖూ సాదియన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం...పే... నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా...పే... తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ అబ్భానారహా భిక్ఖూ సాదియిస్సన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం...పే... నహానే పిట్ఠిపరికమ్మ”న్తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, అబ్భానారహా భిక్ఖూ సాదియన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం...పే... నహానే పిట్ఠిపరికమ్మన్తి? “సచ్చం భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – “అననుచ్ఛవికం...పే... కథఞ్హి నామ, భిక్ఖవే, అబ్భానారహా భిక్ఖూ సాదియిస్సన్తి పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం...పే... నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం ! నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... విగరహిత్వా...పే... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, అబ్భానారహేన భిక్ఖునా సాదితబ్బం పకతత్తానం భిక్ఖూనం అభివాదనం పచ్చుపట్ఠానం...పే... నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం. యో సాదియేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అబ్భానారహానం భిక్ఖూనం మిథు యథావుడ్ఢం అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం...పే... నహానే పిట్ఠిపరికమ్మం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అబ్భానారహానం భిక్ఖూనం పఞ్చ యథావుడ్ఢం – ఉపోసథం, పవారణం, వస్సికసాటికం, ఓణోజనం, భత్తం. తేన హి, భిక్ఖవే, అబ్భానారహానం భిక్ఖూనం వత్తం పఞ్ఞాపేస్సామి యథా అబ్భానారహేహి భిక్ఖూహి వత్తితబ్బం.

౮౬. “అబ్భానారహేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా –

న ఉపసమ్పాదేతబ్బం...పే... (యథా హేట్ఠా, తథా విత్థారేతబ్బం,) న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతబ్బం.

“న, భిక్ఖవే, అబ్భానారహేన భిక్ఖునా పకతత్తస్స భిక్ఖునో పురతో గన్తబ్బం, న పురతో నిసీదితబ్బం. యో హోతి సఙ్ఘస్స ఆసనపరియన్తో సేయ్యాపరియన్తో విహారపరియన్తో సో తస్స పదాతబ్బో. తేన చ సో సాదితబ్బో.

“న , భిక్ఖవే, అబ్భానారహేన భిక్ఖునా పకతత్తేన భిక్ఖునా పురేసమణేన వా పచ్ఛాసమణేన వా కులాని ఉపసఙ్కమితబ్బాని; న ఆరఞ్ఞికఙ్గం సమాదాతబ్బం; న పిణ్డపాతికఙ్గం సమాదాతబ్బం; న చ తప్పచ్చయా పిణ్డపాతో నీహరాపేతబ్బో – మా మం జానింసూతి.

“న, భిక్ఖవే, అబ్భానారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో ఆవాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా.

“న, భిక్ఖవే, అబ్భానారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా అభిక్ఖుకో అనావాసో గన్తబ్బో, అఞ్ఞత్ర పకతత్తేన, అఞ్ఞత్ర అన్తరాయా…పే॰…. (యథా హేట్ఠా, తథా విత్థారేతబ్బా.)

“గన్తబ్బో , భిక్ఖవే, అబ్భానారహేన భిక్ఖునా సభిక్ఖుకా ఆవాసా…పే॰… అనావాసా…పే॰… ఆవాసా వా అనావాసా వా సభిక్ఖుకో ఆవాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో అనావాసో…పే॰… సభిక్ఖుకో ఆవాసో వా అనావాసో వా, యత్థస్సు భిక్ఖూ సమానసంవాసకా, యం జఞ్ఞా సక్కోమి అజ్జేవ గన్తున్తి.

“న, భిక్ఖవే, అబ్భానారహేన భిక్ఖునా పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వత్థబ్బం; పకతత్తం భిక్ఖుం దిస్వా ఆసనా వుట్ఠాతబ్బం, పకతత్తో భిక్ఖు ఆసనేన నిమన్తేతబ్బో; న పకతత్తేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకాసనే నిసీదితబ్బం, న నీచే ఆసనే నిసిన్నే ఉచ్చే ఆసనే నిసీదితబ్బం, న ఛమాయం నిసిన్నే ఆసనే నిసీదితబ్బం; న ఏకచఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న నీచే చఙ్కమే చఙ్కమన్తే ఉచ్చే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న ఛమాయం చఙ్కమన్తే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం.

“న, భిక్ఖవే, అబ్భానారహేన భిక్ఖునా పారివాసికేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… మూలాయపటికస్సనారహేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… మానత్తారహేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… మానత్తచారికేన భిక్ఖునా సద్ధిం…పే॰… అబ్భానారహేన వుడ్ఢతరేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వత్థబ్బం, న ఏకచ్ఛన్నే అనావాసే వత్థబ్బం; న ఏకచ్ఛన్నే ఆవాసే వా అనావాసే వా వత్థబ్బం; న ఏకాసనే నిసీదితబ్బం, న నీచే ఆసనే నిసిన్నే ఉచ్చే ఆసనే నిసీదితబ్బం, న ఛమాయం నిసిన్నే ఆసనే నిసీదితబ్బం; న ఏకచఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం , న నీచే చఙ్కమే చఙ్కమన్తే ఉచ్చే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం, న ఛమాయం చఙ్కమన్తే చఙ్కమే చఙ్కమితబ్బం.

[మహావ॰ ౩౯౩] “అబ్భానారహచతుత్థో చే, భిక్ఖవే, పరివాసం దదేయ్య, మూలాయ పటికస్సేయ్య, మానత్తం దదేయ్య, తంవీసో అబ్భేయ్య, అకమ్మం, న చ కరణీయ”న్తి.

అబ్భానారహవత్తం నిట్ఠితం.

పారివాసికక్ఖన్ధకో దుతియో.

ఇమమ్హి ఖన్ధకే వత్థూ పఞ్చ.

తస్సుద్దానం –

పారివాసికా సాదేన్తి, పకతత్తాన భిక్ఖునం;
అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలిఞ్చ సామీచియం.

ఆసనం సేయ్యాభిహారం, పాదో పీఠం కథలికం;
పత్తం నహానే పరికమ్మం, ఉజ్ఝాయన్తి చ పేసలా.

దుక్కటం సాదియన్తస్స, మిథు పఞ్చ యథావుడ్ఢం [పునాపరే (క.)];
ఉపోసథం పవారణం, వస్సికోణోజభోజనం.

సమ్మా చ వత్తనా తత్థ, పకతత్తస్స గచ్ఛన్తం;
యో చ హోతి పరియన్తో, పురే పచ్ఛా తథేవ చ [న పురే పచ్ఛాసమణేన (సీ. స్యా.)].

ఆరఞ్ఞపిణ్డనీహారో, ఆగన్తుకే ఉపోసథే;
పవారణాయ దూతేన, గన్తబ్బో చ సభిక్ఖుకో.

ఏకచ్ఛన్నే చ వుట్ఠానం, తథేవ చ నిమన్తయే;
ఆసనే నీచే చఙ్కమే, ఛమాయం చఙ్కమేన చ.

వుడ్ఢతరేన అకమ్మం, రత్తిచ్ఛేదా చ సోధనా;
నిక్ఖిపనం సమాదానం, వత్తంవ పారివాసికే [రత్తి వా పారివాసికే (క.), ఞాతబ్బం పారివాసికా (సీ. స్యా.)].

మూలాయ మానత్తారహా, తథా మానత్తచారికా;
అబ్భానారహా నయో చాపి, సమ్భేదం నయతో [సమ్భేదనయతో (స్యా.)] పున.

పారివాసికేసు తయో, చతు మానత్తచారికే;
న సమేన్తి రత్తిచ్ఛేదేసు [రత్తిచ్ఛేదే (ఇతిపి), రత్తిచ్ఛేదా (స్యా.)], మానత్తేసు చ దేవసి;
ద్వే కమ్మా సదిసా సేసా, తయో కమ్మా సమాసమాతి [సమా మతాతి (సీ.)].

పారివాసికక్ఖన్ధకం నిట్ఠితం.

౩. సముచ్చయక్ఖన్ధకం

౧. సుక్కవిస్సట్ఠి

౯౭. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉదాయీ ఏకం ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – ‘‘అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ’’న్తి? భగవతో [తే భిక్ఖూ భగవతో (స్యా.)] ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ‘‘తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బం –

అప్పటిచ్ఛన్నమానత్తం

౯౮. ‘‘తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచామి. అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. దుతియమ్పి, సోహం [దుతియమ్పి (సీ. క.)] భన్తే, సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచామి. అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. తతియమ్పి సోహం [తతియమ్పి (సీ. క.)], భన్తే, సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచామీ’తి. ‘‘బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౯౯. ‘‘సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

‘‘సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తస్స దానం, సో తుణ్హస్స ; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దిన్నం సఙ్ఘేన ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి .

అప్పటిచ్ఛన్నఅబ్భానం

౧౦౦. సో చిణ్ణమానత్తో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సోహం చిణ్ణమానత్తో. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అబ్భేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, అబ్భేతబ్బో –

తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – “అహం భన్తే ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం, సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సోహం, భన్తే, చిణ్ణమానత్తో సఙ్ఘం అబ్భానం యాచామి.

“అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సోహం చిణ్ణమానత్తో దుతియమ్పి, భన్తే, సఙ్ఘం అబ్భానం యాచామి.

“అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సోహం చిణ్ణమానత్తో తతియమ్పి, భన్తే, సఙ్ఘం అబ్భానం యాచామీతి. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౦౧. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సో చిణ్ణమానత్తో సఙ్ఘం అబ్భానం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అబ్భేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సో చిణ్ణమానత్తో సఙ్ఘం అబ్భానం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అబ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అబ్భానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సో చిణ్ణమానత్తో సఙ్ఘం అబ్భానం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అబ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అబ్భానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సో చిణ్ణమానత్తో సఙ్ఘం అబ్భానం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అబ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అబ్భానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“అబ్భితో సఙ్ఘేన ఉదాయీ భిక్ఖు. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నపరివాసం

౧౦౨. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉదాయీ ఏకం ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నం. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో

ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బో –

"తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – 'అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం యాచామీ'తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో. "బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౦౩. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం దేతి . యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే.… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే.… .

"దిన్నో సఙ్ఘేన ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నమానత్తం

౧౦౪. సో పరివుత్థపరివాసో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – "అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం అదాసి. సోహం పరివుత్థపరివాసో. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బం –

“తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా…పే॰… ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం అదాసి. సోహం, భన్తే, పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బం [యాచితబ్బో (సీ॰ ఏవముపరిపి)]. తతియమ్పి యాచితబ్బం [యాచితబ్బో (సీ॰ ఏవముపరిపి)]. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౦౫. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం అదాసి. సో పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం అదాసి. సో పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰… .

“దిన్నం సఙ్ఘేన ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నఅబ్భానం

౧౦౬. సో చిణ్ణమానత్తో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం అదాసి. సోహం పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా

ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సోహం చిణ్ణమానత్తో. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అబ్భేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, అబ్భేతబ్బో –

“తేన భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా...పే॰... ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం అదాసి. సోహం పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సోహం, భన్తే, చిణ్ణమానత్తో సఙ్ఘం అబ్భానం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బం. తతియమ్పి యాచితబ్బం. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౦౭. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం అదాసి. సో పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సో చిణ్ణమానత్తో సఙ్ఘం అబ్భానం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అబ్భేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఏకాహపరివాసం అదాసి. సో పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సో చిణ్ణమానత్తో సఙ్ఘం అబ్భానం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అబ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అబ్భానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే॰... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే॰....

“అబ్భితో సఙ్ఘేన ఉదాయీ భిక్ఖు. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నపరివాసో

౧౦౮. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉదాయీ ఏకం ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం ద్వీహప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... తీహప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... చతూహప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – ‘‘అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ’’న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ‘‘తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బో –

‘‘తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౦౯. ‘‘సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

‘‘సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

‘‘దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే....

‘‘దిన్నో సఙ్ఘేన ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ’’తి.

పారివాసికమూలాయపటికస్సనా

౧౧౦. సో పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – ‘‘అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. కథం ను ఖో మయా

పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, మూలాయ పటికస్సితబ్బో –

“తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా…పే॰… ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం . సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సనం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బా [యాచితబ్బో (సీ॰ ఏవముపరిపి)]. తతియమ్పి యాచితబ్బా [యాచితబ్బో (సీ॰ ఏవముపరిపి)]. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౧౧. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం అదాసి. సో పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే , సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం అదాసి. సో పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనా, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰… .

“పటికస్సితో సఙ్ఘేన ఉదాయీ భిక్ఖు అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనా [మూలాయ (స్యా॰)]. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

మానత్తారహమూలాయపటికస్సనా

౧౧౨. సో పరివుత్థపరివాసో మానత్తారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – "అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సోహం పరివుత్థపరివాసో మానత్తారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, మూలాయ పటికస్సితబ్బో –

"తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా...పే.... ఏవమస్స వచనీయో – 'అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... సోహం పరివుత్థపరివాసో మానత్తారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచామీ'తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బా. తతియమ్పి యాచితబ్బా. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౧౩. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... సో పరివుత్థపరివాసో మానత్తారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... సో పరివుత్థపరివాసో మానత్తారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచతి . సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనా, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే....

“పటికస్సితో సఙ్ఘేన ఉదాయీ భిక్ఖు అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనా. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

తికాపత్తిమానత్తం

౧౧౪. సో పరివుత్థపరివాసో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... సోహం పరివుత్థపరివాసో. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బం –

“తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా...పే.... ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం అదాసి...పే.... సోహం, భన్తే, పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బం. తతియమ్పి యాచితబ్బం. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౧౫. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... సో పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... సో పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే....

“దిన్నం సఙ్ఘేన ఉదాయిస్స భిక్ఖునో తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

మానత్తచారికమూలాయపటికస్సనా

౧౧౬. సో మానత్తం చరన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... సోహం మానత్తం చరన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. కథం ను ఖో మయా

పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సిత్వా ఛారత్తం మానత్తం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, మూలాయ పటికస్సితబ్బో – తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా...పే.... ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే , ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... సోహం మానత్తం చరన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బా. తతియమ్పి యాచితబ్బా. “బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౧౭. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు...పే.... మూలాయపటికస్సనం యాచతి . యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సేయ్య. ఏసా ఞత్తి...పే.... పటికస్సితో సఙ్ఘేన ఉదాయీ భిక్ఖు అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనా. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీతి.

“ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, ఛారత్తం మానత్తం దాతబ్బం – తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా...పే.... ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... సోహం మానత్తం చరన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బం. తతియమ్పి యాచితబ్బం. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు...పే.... ఛారత్తం మానత్తం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి...పే.... దిన్నం సఙ్ఘేన ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

అబ్భానారహమూలాయపటికస్సనా

౧౧౮. సో చిణ్ణమానత్తో అబ్భానారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... సోహం చిణ్ణమానత్తో అబ్భానారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సిత్వా ఛారత్తం మానత్తం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, మూలాయ పటికస్సితబ్బో...పే....

“ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, ఛారత్తం మానత్తం దాతబ్బం…పే॰…

“దిన్నం సఙ్ఘేన ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

మూలాయపటికస్సితఅబ్భానం

౧౧౯. సో చిణ్ణమానత్తో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం…పే॰… సోహం చిణ్ణమానత్తో. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అబ్భేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, అబ్భేతబ్బో –

“తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా…పే॰… ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సోహం పరివుత్థపరివాసో మానత్తారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సోహం పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సోహం మానత్తం చరన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సోహం చిణ్ణమానత్తో అబ్భానారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సోహం, భన్తే, చిణ్ణమానత్తో సఙ్ఘం అబ్భానం యాచామీ’”తి.

“దుతియమ్పి యాచితబ్బం. తతియమ్పి యాచితబ్బం. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౨౦. "సుణాతు మే , భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పఞ్చాహపరివాసం అదాసి. సో పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సో పరివుత్థపరివాసో మానత్తారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సో పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సో మానత్తం చరన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సో చిణ్ణమానత్తో అబ్భానారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం అప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా అప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సో చిణ్ణమానత్తో సఙ్ఘం అబ్భానం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అబ్భేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... సో చిణ్ణమానత్తో సఙ్ఘం అబ్భానం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అబ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అబ్భానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే....

"అబ్భితో సఙ్ఘేన ఉదాయీ భిక్ఖు. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నపరివాసో

౧౨౧. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉదాయీ ఏకం ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం. సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – "అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం

పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బో –

“తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా…పే.… ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౨౨. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే.… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే.…

“దిన్నో సఙ్ఘేన ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

పక్ఖపారివాసికమూలాయపటికస్సనా

౧౨౩. సో పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సిత్వా పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, మూలాయ పటికస్సితబ్బో –

“తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా…పే॰… ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బా. తతియమ్పి యాచితబ్బా. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౨౪. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం యాచి . సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం అదాసి. సో పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం అదాసి. సో పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనా, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰….

“పటికస్సితో సఙ్ఘేన ఉదాయీ భిక్ఖు అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనా. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

సమోధానపరివాసో

౧౨౫. “ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో – తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా…పే॰… ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం

యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం యాచామీ'''తి.

''దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౨౮. ''సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం అదాసి. సో పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

''సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం అదాసి. సో పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం . సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

''దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే....

“దిన్నో సఙ్ఘేన ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

మానత్తారహమూలాయపటికస్సనాది

౧౨౭. సో పరివుత్థపరివాసో మానత్తారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం…పే॰… సోహం పరివుత్థపరివాసో మానత్తారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సిత్వా పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, మూలాయ పటికస్సితబ్బో…పే॰….

“ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో…పే॰… దేతి…పే॰….

“దిన్నో సఙ్ఘేన ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

తికాపత్తిమానత్తం

౧౨౮. సో పరివుత్థపరివాసో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం…పే॰… సోహం పరివుత్థపరివాసో. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి , భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బం –

“తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా…పే॰… ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం…పే॰… సోహం, భన్తే, పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బం. తతియమ్పి యాచితబ్బం. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౨౯. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం…పే॰… సో పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం…పే॰… సో పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స

భిక్ఖునో తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే....

“దిన్నం సఙ్ఘేన ఉదాయిస్స భిక్ఖునో తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

మానత్తచారికమూలాయపటికస్సనాది

౧౩౦. సో మానత్తం చరన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... సోహం మానత్తం చరన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సిత్వా పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం దత్వా ఛారత్తం మానత్తం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, మూలాయ పటికస్సితబ్బో...పే....

“ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో...పే....

“ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, ఛారత్తం మానత్తం దాతబ్బం...పే.... దేతి...పే.... .

“దిన్నం సఙ్ఘేన ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

అబ్భానారహమూలాయపటికస్సనాది

౧౩౧. సో చిణ్ణమానత్తో అబ్భానారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... సోహం చిణ్ణమానత్తో అబ్భానారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సిత్వా పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం దత్వా ఛారత్తం మానత్తం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, మూలాయ పటికస్సితబ్బో...పే....

“ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో...పే....

“ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, ఛారత్తం మానత్తం దాతబ్బం...పే.... దేతి...పే....

“దిన్నం సఙ్ఘేన ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నఅబ్భానం

౧౩౨. సో చిణ్ణమానత్తో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం…పే.… సోహం చిణ్ణమానత్తో. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అబ్భేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, అబ్భేతబ్బో –

“తేన, భిక్ఖవే, ఉదాయినా భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా, ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా, వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా, ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా, అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా, ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం అదాసి. సోహం పరివుత్థపరివాసో మానత్తారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం అదాసి. సోహం పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సోహం మానత్తం చరన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం అదాసి. సోహం పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ

సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సోహం చిణ్ణమానత్తో అబ్భానారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిం సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సోహం సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం అదాసి. సోహం పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సోహం, భన్తే, చిణ్ణమానత్తో సఙ్ఘం అబ్భానం యాచామీ"'తి.

"దుతియమ్పి యాచితబ్బం. తతియమ్పి యాచితబ్బం. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౩౩. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నాయ పక్ఖపరివాసం అదాసి. సో పరివసన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం అదాసి. సో పరివుత్థపరివాసో మానత్తారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం అదాసి. సో పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో తిస్సన్నం ఆపత్తీనం ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సో మానత్తం చరన్తో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా

పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం అదాసి. సో పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం [సో సంఘం (క.)] అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సో చిణ్ణమానత్తో అబ్భానారహో అన్తరా ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నం. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయపటికస్సనం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ మూలాయ పటికస్సి. సో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసం అదాసి. సో పరివుత్థపరివాసో సఙ్ఘం అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం యాచి. సఙ్ఘో ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అన్తరా ఏకిస్సా ఆపత్తియా సఞ్చేతనికాయ సుక్కవిస్సట్ఠియా పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయ ఛారత్తం మానత్తం అదాసి. సో చిణ్ణమానత్తో సఙ్ఘం అబ్భానం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అబ్భేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉదాయీ భిక్ఖు ఏకం ఆపత్తిం ఆపజ్జి సఞ్చేతనికం సుక్కవిస్సట్ఠిం పక్ఖప్పటిచ్ఛన్నం...పే.... సో చిణ్ణమానత్తో సఙ్ఘం అబ్భానం యాచతి. సఙ్ఘో ఉదాయిం భిక్ఖుం అబ్భేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉదాయిస్స భిక్ఖునో అబ్భానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే....

“అబ్భితో సఙ్ఘేన ఉదాయీ భిక్ఖు. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

సుక్కవిస్సట్ఠి సమత్తా.

౨. పరివాసో

అగ్ఘసమోధానపరివాసో

౧౩౪. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపన్నో హోతి – ఏకా ఆపత్తి ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నా, ఏకా ఆపత్తి ద్వీహప్పటిచ్ఛన్నా, ఏకా ఆపత్తి తీహప్పటిచ్ఛన్నా, ఏకా ఆపత్తి చతూహప్పటిచ్ఛన్నా, ఏకా ఆపత్తి పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నా, ఏకా ఆపత్తి ఛాహప్పటిచ్ఛన్నా, ఏకా ఆపత్తి సత్తాహప్పటిచ్ఛన్నా, ఏకా ఆపత్తి అట్ఠాహప్పటిచ్ఛన్నా, ఏకా ఆపత్తి నవాహప్పటిచ్ఛన్నా, ఏకా ఆపత్తి దసాహప్పటిచ్ఛన్నా. సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం – ఏకా ఆపత్తి ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నా...పే.... ఏకా ఆపత్తి దసాహప్పటిచ్ఛన్నా. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో తస్స

భిక్ఖునో తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తి దసాహప్పటిచ్ఛన్నా తస్సా అగ్ఘేన సమోధానపరివాసం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బో –

“తేన , భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా...పే.... ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం – ఏకా ఆపత్తి ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నా...పే.... ఏకా ఆపత్తి దసాహప్పటిచ్ఛన్నా. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తి దసాహప్పటిచ్ఛన్నా తస్సా అగ్ఘేన సమోధానపరివాసం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౩౫. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి – ఏకా ఆపత్తి ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నా...పే.... ఏకా ఆపత్తి దసాహప్పటిచ్ఛన్నా. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తి దసాహప్పటిచ్ఛన్నా తస్సా అగ్ఘేన సమోధానపరివాసం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తి దసాహప్పటిచ్ఛన్నా తస్సా అగ్ఘేన సమోధానపరివాసం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి – ఏకా ఆపత్తి ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నా...పే.... ఏకా ఆపత్తి దసాహప్పటిచ్ఛన్నా. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తి దసాహప్పటిచ్ఛన్నా తస్సా అగ్ఘేన సమోధానపరివాసం యాచతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తి దసాహప్పటిచ్ఛన్నా తస్సా అగ్ఘేన సమోధానపరివాసం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తి దసాహప్పటిచ్ఛన్నా; తస్సా అగ్ఘేన సమోధానపరివాసస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే....

“దిన్నో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తి దసాహప్పటిచ్ఛన్నా తస్సా అగ్ఘేన సమోధానపరివాసో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

సబ్బచిరప్పటిచ్ఛన్నఅగ్ఘసమోధానం

౧౩౬. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపన్నో హోతి – ఏకా ఆపత్తి ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నా , ద్వే ఆపత్తియో ద్వీహప్పటిచ్ఛన్నాయో [ద్వీహప్పటిచ్ఛన్నా (క॰ ఏవం యావదసాహప్పటిచ్ఛన్నా)], తిస్సో ఆపత్తియో తీహప్పటిచ్ఛన్నాయో, చతస్సో ఆపత్తియో చతూహప్పటిచ్ఛన్నాయో, పఞ్చ ఆపత్తియో పఞ్చాహప్పటిచ్ఛన్నాయో, ఛ ఆపత్తియో ఛాహప్పటిచ్ఛన్నాయో, సత్త ఆపత్తియో సత్తాహప్పటిచ్ఛన్నాయో, అట్ఠ ఆపత్తియో అట్ఠాహప్పటిచ్ఛన్నాయో, నవ ఆపత్తియో నవాహప్పటిచ్ఛన్నాయో, దస ఆపత్తియో దసాహప్పటిచ్ఛన్నాయో. సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం, ఏకా ఆపత్తి ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నా...పే.... దస ఆపత్తియో దసాహప్పటిచ్ఛన్నాయో . కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో తస్స భిక్ఖునో తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తియో సబ్బచిరప్పటిచ్ఛన్నాయో తాసం అగ్ఘేన సమోధానపరివాసం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బో –

"తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా...పే॰... ఏవమస్స వచనీయో – 'అహం, భన్తే, సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం, ఏకా ఆపత్తి ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నా...పే॰... దస ఆపత్తియో దసాహప్పటిచ్ఛన్నాయో. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తియో సబ్బచిరప్పటిచ్ఛన్నాయో తాసం అగ్ఘేన సమోధానపరివాసం యాచామీ'తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో. "బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౩౭. సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి, ఏకా ఆపత్తి ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నా...పే॰... దస ఆపత్తియో దసాహప్పటిచ్ఛన్నాయో. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తియో సబ్బచిరప్పటిచ్ఛన్నాయో తాసం అగ్ఘేన సమోధానపరివాసం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తియో సబ్బచిరప్పటిచ్ఛన్నాయో తాసం అగ్ఘేన సమోధానపరివాసం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి – ఏకా ఆపత్తి ఏకాహప్పటిచ్ఛన్నా...పే॰... దస ఆపత్తియో దసాహప్పటిచ్ఛన్నాయో. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తియో సబ్బచిరప్పటిచ్ఛన్నాయో తాసం అగ్ఘేన సమోధానపరివాసం యాచతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తియో సబ్బచిరప్పటిచ్ఛన్నాయో తాసం అగ్ఘేన సమోధానపరివాసం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తియో సబ్బచిరప్పటిచ్ఛన్నాయో తాసం అగ్ఘేన సమోధానపరివాసస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే॰... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే॰....

"దిన్నో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తాసం ఆపత్తీనం యా ఆపత్తియో సబ్బచిరప్పటిచ్ఛన్నాయో తాసం అగ్ఘేన సమోధానపరివాసో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

ద్వేమాసపరివాసో

౧౩౮. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపన్నో హోతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స ఏతదహోసి – "అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య"న్తి. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచి. తస్స సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తస్స పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి – అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స మే ఏతదహోసి – "అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య"న్తి. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య"న్తి.

సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స మే ఏతదహోసి – ‘అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య’న్తి. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి – అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స మే ఏతదహోసి – ‘అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య’న్తి. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి – యంనూనాహం సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్యన్తి. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో తస్స భిక్ఖునో ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బో –

“తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా, ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా, వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా, ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా, అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా, ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స మే ఏతదహోసి – అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో . యంనూనాహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య’న్తి. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి – అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స మే ఏతదహోసి – ‘అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య’న్తి. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి – యంనూనాహం సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్యన్తి. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచామీతి.

“దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో. “బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౩౯. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స ఏతదహోసి – ‘అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య’న్తి. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచి. తస్స సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తస్స పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి – అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం

ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స మే ఏతదహోసి – 'అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్యన్తి. సో సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స ఏతదహోసి – 'అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచి. తస్స సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తస్స పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి – అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స మే ఏతదహోసి – 'అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్యన్తి. సో సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰….

"దిన్నో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా తదుపాదాయ ద్వే మాసా పరివసితబ్బా.

ద్వే మాసా పరివసితబ్బవిధి

౧౪౦. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స ఏవం హోతి – 'అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య'న్తి . సో సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం దేతి. తస్స పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి – 'అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స మే ఏతదహోసి – అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా

ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సోహం సఙ్ఘం ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ఏకిస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సో సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం దేతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా తదుపాదాయ ద్వే మాసా పరివసితబ్బా.

౧౪౧. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో ; ఏకం ఆపత్తిం జానాతి, ఏకం ఆపత్తిం న జానాతి. సో సఙ్ఘం యం ఆపత్తిం జానాతి తస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో ఇతరమ్పి ఆపత్తిం జానాతి. తస్స ఏవం హోతి – 'అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకం ఆపత్తిం జానిం, ఏకం ఆపత్తిం న జానిం. సోహం సఙ్ఘం యం ఆపత్తిం జానిం తస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో తస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో ఇతరమ్పి ఆపత్తిం జానామి. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సో సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం దేతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా తదుపాదాయ ద్వే మాసా పరివసితబ్బా.

౧౪౨. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకం ఆపత్తిం సరతి, ఏకం ఆపత్తిం నస్సరతి. సో సఙ్ఘం యం ఆపత్తిం సరతి తస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో ఇతరమ్పి ఆపత్తిం సరతి. తస్స ఏవం హోతి – 'అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకం ఆపత్తిం సరిం, ఏకం ఆపత్తిం నస్సరిం. సోహం సఙ్ఘం యం ఆపత్తిం సరిం, తస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో తస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో ఇతరమ్పి ఆపత్తిం సరామి. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సో సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం దేతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా తదుపాదాయ ద్వే మాసా పరివసితబ్బా.

౧౪౩. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకాయ ఆపత్తియా నిబ్బేమతికో, ఏకాయ ఆపత్తియా వేమతికో. సో సఙ్ఘం యాయ ఆపత్తియా నిబ్బేమతికో తస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా నిబ్బేమతికో హోతి. తస్స ఏవం హోతి – 'అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకాయ ఆపత్తియా నిబ్బేమతికో, ఏకాయ ఆపత్తియా వేమతికో.

సోహం సఙ్ఘం యాయ ఆపత్తియా నిబ్బేమతికో తస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో తస్సా ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా నిబ్బేమతికో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సో సఙ్ఘం ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో ఇతరిస్సాపి ఆపత్తియా ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయ ద్వేమాసపరివాసం దేతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా తదుపాదాయ ద్వే మాసా పరివసితబ్బా.

౧౪౪. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకా ఆపత్తి జానప్పటిచ్ఛన్నా, ఏకా ఆపత్తి అజానప్పటిచ్ఛన్నా. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం దేతి. తస్స పరివసన్తస్స అఞ్ఞో భిక్ఖు ఆగచ్ఛతి బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో వియత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. సో ఏవం వదేతి – 'కిం అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపన్నో? కిస్సాయం భిక్ఖు పరివసతీ'తి? తే ఏవం వదేన్తి – 'అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకా ఆపత్తి జానప్పటిచ్ఛన్నా, ఏకా ఆపత్తి అజానప్పటిచ్ఛన్నా. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తాయో అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపన్నో, తాసాయం భిక్ఖు పరివసతీ'తి. సో ఏవం వదేతి – 'యాయం, ఆవుసో , ఆపత్తి జానప్పటిచ్ఛన్నా, ధమ్మికం తస్సా ఆపత్తియా పరివాసదానం; ధమ్మత్తా రుహతి. యా చ ఖ్వాయం, ఆవుసో, ఆపత్తి అజానప్పటిచ్ఛన్నా, అధమ్మికం తస్సా ఆపత్తియా పరివాసదానం; అధమ్మత్తా న రుహతి. ఏకిస్సా, ఆవుసో, ఆపత్తియా భిక్ఖు మానత్తారహో'"తి.

౧౪౫. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకా ఆపత్తి సరమానప్పటిచ్ఛన్నా, ఏకా ఆపత్తి అస్సరమానప్పటిచ్ఛన్నా. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం దేతి. తస్స పరివసన్తస్స అఞ్ఞో భిక్ఖు ఆగచ్ఛతి బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో వియత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. సో ఏవం వదేతి – 'కి అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపన్నో? కిస్సాయం భిక్ఖు పరివసతీ'తి? తే ఏవం వదేన్తి – 'అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకా ఆపత్తి సరమానప్పటిచ్ఛన్నా, ఏకా ఆపత్తి అస్సరమానప్పటిచ్ఛన్నా. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం యాచి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తాయో అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపన్నో; తాసాయం భిక్ఖు పరివసతీ'తి. సో ఏవం వదేతి – 'యాయం, ఆవుసో , ఆపత్తి సరమానప్పటిచ్ఛన్నా ధమ్మికం తస్సా ఆపత్తియా పరివాసదానం; ధమ్మత్తా రుహతి. యా చ ఖ్వాయం, ఆవుసో, ఆపత్తి అస్సరమానప్పటిచ్ఛన్నా, అధమ్మికం తస్సా ఆపత్తియా పరివాసదానం; అధమ్మత్తా న రుహతి. ఏకిస్సా, ఆవుసో, ఆపత్తియా భిక్ఖు మానత్తారహో'"తి.

౧౪౬. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకా ఆపత్తి నిబ్బేమతికప్పటిచ్ఛన్నా, ఏకా ఆపత్తి వేమతికప్పటిచ్ఛన్నా. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం

ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం దేతి. తస్స పరివసన్తస్స అఞ్ఞో భిక్ఖు ఆగచ్ఛతి బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో వియత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. సో ఏవం వదేతి – 'కిం అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపన్నో? కిస్సాయం భిక్ఖు పరివసతీ'తి? తే ఏవం వదేన్తి – 'అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకా ఆపత్తి నిబ్బేమతికప్పటిచ్ఛన్నా, ఏకా ఆపత్తి వేమతికప్పటిచ్ఛన్నా. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం యాచి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తాయో అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపన్నో; తాసాయం భిక్ఖు పరివసతీ'తి. సో ఏవం వదేతి – 'యాయం , ఆవుసో, ఆపత్తి నిబ్బేమతికప్పటిచ్ఛన్నా, ధమ్మికం తస్సా ఆపత్తియా పరివాసదానం; ధమ్మత్తా రుహతి. యా చ ఖ్వాయం, ఆవుసో, ఆపత్తి వేమతికప్పటిచ్ఛన్నా అధమ్మికం తస్సా ఆపత్తియా పరివాసదానం; అధమ్మత్తా న రుహతి. ఏకిస్సా, ఆవుసో, ఆపత్తియా భిక్ఖు మానత్తారహో"తి.

౧౪౭. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపన్నో హోతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స ఏతదహోసి – "అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచేయ్య"న్తి. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం అదాసి. తస్స పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి – "అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స మే ఏతదహోసి – 'అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సోహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం [ఇతరమ్పి మాసపరివాసం (స్యా॰ క॰ ఏవముపరిపి)] యాచేయ్య"న్తి.

సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – "అహం ఖో, ఆవుసో, ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స మే ఏతదహోసి – 'అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సోహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి – అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స మే ఏతదహోసి – 'అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సోహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం యాచేయ్య'న్తి. కథం ను

ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో తస్స భిక్ఖునో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బో –

“తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా...పే.... ఏవమస్స వచనీయో – అహం, భన్తే, ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో . తస్స మే ఏతదహోసి – ‘అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచేయ్య’న్తి. సోహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి – అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స మే ఏతదహోసి – ‘అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచేయ్య’న్తి. సోహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం యాచేయ్యన్తి. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం యాచామీతి. దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౪౮. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స ఏతదహోసి – ‘అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచేయ్య’న్తి. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం అదాసి. తస్స పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి – అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స మే ఏతదహోసి – ‘అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచేయ్య’న్తి. సోహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం యాచేయ్యన్తి. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స ఏతదహోసి – ‘అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచేయ్య’న్తి. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం

ఏకమాసపరివాసం అదాసి. తస్స పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి – అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స మే ఏతదహోసి – 'అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సోహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం యాచతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసస్స [ఇతరమ్పి మాసపరివాసస్స (క.), ఇతరస్సపి మాసపరివాసస్స (స్యా.)] దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే....

"దిన్నో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసో [ఇతరమ్పి మాసపరివాసో (క.), ఇతరోపి మాసపరివాసో (స్యా.)]. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

"తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా పురిమం ఉపాదాయ ద్వే మాసా పరివసితబ్బా.

౧౯౯. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స ఏవం హోతి – 'అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం దేతి. తస్స పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి – అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. తస్స మే ఏతదహోసి – 'అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సోహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఏకమాసపరివాసం అదాసి. తస్స మే పరివసన్తస్స లజ్జీధమ్మో ఓక్కమి. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం యాచేయ్య'న్తి. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం దేతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా పురిమం ఉపాదాయ ద్వే మాసా పరివసితబ్బా.

౧౨౦. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకం మాసం జానాతి, ఏకం మాసం న జానాతి. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం యం మాసం జానాతి తం మాసం పరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం యం మాసం జానాతి తం మాసం పరివాసం

దేతి. సో పరివసన్తో ఇతరమ్పి మాసం జానాతి. తస్స ఏవం హోతి – ‘అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకం మాసం జానిం, ఏకం మాసం న జానిం. సోహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం యం మాసం జానిం తం మాసం పరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం యం మాసం జానిం తం మాసం పరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో ఇతరమ్పి మాసం జానామి. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం యాచేయ్య’న్తి. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం యాచతి . తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం దేతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా పురిమం ఉపాదాయ ద్వే మాసా పరివసితబ్బా.

౧౩౧. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకం మాసం సరతి, ఏకం మాసం నస్సరతి. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం యం మాసం సరతి తం మాసం పరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం యం మాసం సరతి తం మాసం పరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో ఇతరమ్పి మాసం సరతి. తస్స ఏవం హోతి – ‘అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకం మాసం సరిం, ఏకం మాసం నస్సరిం. సోహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం యం మాసం సరిం తం మాసం పరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం యం మాసం సరిం తం మాసం పరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో ఇతరమ్పి మాసం సరామి. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం యాచేయ్య’న్తి. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం దేతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా పురిమం ఉపాదాయ ద్వే మాసా పరివసితబ్బా.

౧౩౨. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకం మాసం నిబ్బేమతికో, ఏకం మాసం వేమతికో. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం యం మాసం నిబ్బేమతికో తం మాసం పరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం యం మాసం నిబ్బేమతికో తం మాసం పరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో ఇతరమ్పి మాసం నిబ్బేమతికో హోతి. తస్స ఏవం హోతి – ‘అహం ఖో ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకం మాసం నిబ్బేమతికో, ఏకం మాసం వేమతికో . సోహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం యం మాసం నిబ్బేమతికో తం మాసం పరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛాన్నానం యం మాసం నిబ్బేమతికో తం మాసం పరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో ఇతరమ్పి మాసం నిబ్బేమతికో. యంనూనాహం సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం యాచేయ్య’న్తి. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ఇతరమ్పి మాసం పరివాసం దేతి. తేన, భిక్ఖవే , భిక్ఖునా పురిమం ఉపాదాయ ద్వే మాసా పరివసితబ్బా.

౧౩౩. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకో మాసో జానప్పటిచ్ఛన్నో, ఏకో మాసో అజానప్పటిచ్ఛన్నో. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం దేతి. తస్స పరివసన్తస్స అఞ్ఞో భిక్ఖు ఆగచ్ఛతి బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో వియత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. సో ఏవం వదేతి – ‘కిం అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపన్నో? కిస్సాయం భిక్ఖు పరివసతీ’తి? తే ఏవం వదేన్తి – ‘అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో. ఏకో మాసో జానప్పటిచ్ఛన్నో, ఏకో మాసో అజానప్పటిచ్ఛన్నో. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం యాచి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తాయో అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపన్నో తాసాయం భిక్ఖు పరివసతీ’తి. సో ఏవం వదేతి – ‘య్వాయం, ఆవుసో, మాసో జానప్పటిచ్ఛన్నో ధమ్మికం తస్స మాసస్స పరివాసదానం; ధమ్మత్తా రుహతి. యో చ ఖ్వాయం, ఆవుసో, మాసో అజానప్పటిచ్ఛన్నో అధమ్మికం తస్స మాసస్స పరివాసదానం; అధమ్మత్తా న రుహతి. ఏకస్స, ఆవుసో , మాసస్స భిక్ఖు మానత్తారహో’తి.

౧౩౪. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకో మాసో సరమానప్పటిచ్ఛన్నో, ఏకో మాసో అస్సరమానప్పటిచ్ఛన్నో. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం దేతి. తస్స పరివసన్తస్స అఞ్ఞో భిక్ఖు ఆగచ్ఛతి బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో వియత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో . సో ఏవం వదేతి – ‘కిం అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపన్నో? కిస్సాయం భిక్ఖు పరివసతీ’తి? తే ఏవం వదేన్తి – ‘అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకో మాసో సరమానప్పటిచ్ఛన్నో, ఏకో మాసో అస్సరమానప్పటిచ్ఛన్నో. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం యాచి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తాయో అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపన్నో తాసాయం భిక్ఖు పరివసతీ’తి. సో ఏవం వదేతి – ‘య్వాయం, ఆవుసో, మాసో సరమానప్పటిచ్ఛన్నో ధమ్మికం తస్స మాసస్స పరివాసదానం; ధమ్మత్తా రుహతి. యో చ ఖ్వాయం, ఆవుసో, మాసో అస్సరమానప్పటిచ్ఛన్నో అధమ్మికం తస్స మాసస్స పరివాసదానం; అధమ్మత్తా న రుహతి. ఏకస్స, ఆవుసో, మాసస్స భిక్ఖు మానత్తారహో’తి.

౧౩౫. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకో మాసో నిబ్బేమతికప్పటిచ్ఛన్నో, ఏకో మాసో వేమతికప్పటిచ్ఛన్నో. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం దేతి. తస్స పరివసన్తస్స అఞ్ఞో భిక్ఖు ఆగచ్ఛతి బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో వియత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. సో ఏవం వదేతి – ‘కిం అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపన్నో? కిస్సాయం భిక్ఖు పరివసతీ’తి? తే ఏవం వదేన్తి – ‘అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ద్వే సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నాయో; ఏకో మాసో నిబ్బేమతికప్పటిచ్ఛన్నో, ఏకో మాసో వేమతికప్పటిచ్ఛన్నో. సో సఙ్ఘం ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం యాచి. తస్స సఙ్ఘో ద్విన్నం ఆపత్తీనం ద్వేమాసప్పటిచ్ఛన్నానం ద్వేమాసపరివాసం అదాసి. తాయో

అయం, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆపన్నో తాసాయం భిక్ఖు పరివసతీ’తి . సో ఏవం వదేతి – ‘య్వాయం, ఆవుసో, మానో నిబ్బేమతికప్పటిచ్ఛన్నో ధమ్మికం తస్స మాసస్స పరివాసదానం; ధమ్మత్తా రుహతి. యో చ ఖ్వాయం, ఆవుసో, మానో వేమతికప్పటిచ్ఛన్నో అధమ్మికం తస్స మాసస్స పరివాసదానం; అధమ్మత్తా న రుహతి. ఏకస్స, ఆవుసో, మాసస్స భిక్ఖు మానత్తారహో”తి.

సుద్ధన్తపరివాసో

౧౦౯. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపన్నో హోతి. సో ఆపత్తిపరియన్తం న జానాతి; రత్తిపరియన్తం న జానాతి; ఆపత్తిపరియన్తం నస్సరతి, రత్తిపరియన్తం నస్సరతి; ఆపత్తిపరియన్తే వేమతికో, రత్తిపరియన్తే వేమతికో. సో భిక్ఖూనం ఆరోచేసి – “అహం, ఆవుసో, సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం; ఆపత్తిపరియన్తం న జానామి, రత్తిపరియన్తం న జానామి; ఆపత్తిపరియన్తం నస్సరామి, రత్తిపరియన్తం నస్సరామి; ఆపత్తిపరియన్తే వేమతికో, రత్తిపరియన్తే వేమతికో. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో తస్స భిక్ఖునో తాసం ఆపత్తీనం సుద్ధన్తపరివాసం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బో –

“తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా...పే.... ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం. ఆపత్తిపరియన్తం న జానామి, రత్తిపరియన్తం న జానామి; ఆపత్తిపరియన్తం నస్సరామి, రత్తిపరియన్తం నస్సరామి; ఆపత్తిపరియన్తే వేమతికో, రత్తిపరియన్తే వేమతికో. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సుద్ధన్తపరివాసం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౧౦. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి. ఆపత్తిపరియన్తం న జానాతి, రత్తిపరియన్తం న జానాతి; ఆపత్తిపరియన్తం నస్సరతి, రత్తిపరియన్తం నస్సరతి; ఆపత్తిపరియన్తే వేమతికో, రత్తిపరియన్తే వేమతికో. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సుద్ధన్తపరివాసం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తాసం ఆపత్తీనం సుద్ధన్తపరివాసం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జి. ఆపత్తిపరియన్తం న జానాతి, రత్తిపరియన్తం న జానాతి; ఆపత్తిపరియన్తం నస్సరతి , రత్తిపరియన్తం నస్సరతి; ఆపత్తిపరియన్తే వేమతికో, రత్తిపరియన్తే వేమతికో. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సుద్ధన్తపరివాసం యాచతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తాసం ఆపత్తీనం సుద్ధన్తపరివాసం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తాసం ఆపత్తీనం సుద్ధన్తపరివాసస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే....

“దిన్నో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తాసం ఆపత్తీనం సుద్ధన్తపరివాసో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౧౨౮. “ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, సుద్ధన్తపరివాసో దాతబ్బో; ఏవం పరివాసో దాతబ్బో. కథఞ్చ, భిక్ఖవే, సుద్ధన్తపరివాసో దాతబ్బో? ఆపత్తిపరియన్తం న జానాతి, రత్తిపరియన్తం న జానాతి; ఆపత్తిపరియన్తం నస్సరతి, రత్తిపరియన్తం నస్సరతి; ఆపత్తిపరియన్తే వేమతికో, రత్తిపరియన్తే వేమతికో – సుద్ధన్తపరివాసో దాతబ్బో.

“ఆపత్తిపరియన్తం జానాతి, రత్తిపరియన్తం న జానాతి; ఆపత్తిపరియన్తం సరతి, రత్తిపరియన్తం నస్సరతి; ఆపత్తిపరియన్తే నిబ్బేమతికో, రత్తిపరియన్తే వేమతికో – సుద్ధన్తపరివాసో దాతబ్బో.

“ఆపత్తిపరియన్తం ఏకచ్చం జానాతి, ఏకచ్చం న జానాతి, రత్తిపరియన్తం న జానాతి; ఆపత్తిపరియన్తం ఏకచ్చం సరతి, ఏకచ్చం నస్సరతి, రత్తిపరియన్తం నస్సరతి; ఆపత్తిపరియన్తే ఏకచ్చే వేమతికో, ఏకచ్చే నిబ్బేమతికో, రత్తిపరియన్తే వేమతికో – సుద్ధన్తపరివాసో దాతబ్బో.

“ఆపత్తిపరియన్తం న జానాతి, రత్తిపరియన్తం ఏకచ్చం జానాతి, ఏకచ్చం న జానాతి; ఆపత్తిపరియన్తం నస్సరతి, రత్తిపరియన్తం ఏకచ్చం సరతి, ఏకచ్చం నస్సరతి; ఆపత్తిపరియన్తే వేమతికో, రత్తిపరియన్తే ఏకచ్చే వేమతికో, ఏకచ్చే నిబ్బేమతికో – సుద్ధన్తపరివాసో దాతబ్బో.

“ఆపత్తిపరియన్తం జానాతి, రత్తిపరియన్తం ఏకచ్చం జానాతి, ఏకచ్చం న జానాతి; ఆపత్తిపరియన్తం సరతి, రత్తిపరియన్తం ఏకచ్చం సరతి, ఏకచ్చం నస్సరతి; ఆపత్తిపరియన్తే నిబ్బేమతికో, రత్తిపరియన్తే ఏకచ్చే వేమతికో, ఏకచ్చే నిబ్బేమతికో – సుద్ధన్తపరివాసో దాతబ్బో.

“ఆపత్తిపరియన్తం ఏకచ్చం జానాతి, ఏకచ్చం న జానాతి; రత్తిపరియన్తం ఏకచ్చం జానాతి, ఏకచ్చం న జానాతి; ఆపత్తిపరియన్తం ఏకచ్చం సరతి, ఏకచ్చం నస్సరతి ; రత్తిపరియన్తం ఏకచ్చం సరతి, ఏకచ్చం నస్సరతి; ఆపత్తిపరియన్తే ఏకచ్చే వేమతికో, ఏకచ్చే నిబ్బేమతికో; రత్తిపరియన్తే ఏకచ్చే వేమతికో, ఏకచ్చే నిబ్బేమతికో – సుద్ధన్తపరివాసో దాతబ్బో. ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, సుద్ధన్తపరివాసో దాతబ్బో.

౧౨౯. “కథఞ్చ, భిక్ఖవే, పరివాసో దాతబ్బో? ఆపత్తిపరియన్తం జానాతి, రత్తిపరియన్తం జానాతి; ఆపత్తిపరియన్తం సరతి, రత్తిపరియన్తం సరతి; ఆపత్తిపరియన్తే నిబ్బేమతికో, రత్తిపరియన్తే నిబ్బేమతికో – పరివాసో దాతబ్బో.

“ఆపత్తిపరియన్తం న జానాతి, రత్తిపరియన్తం జానాతి; ఆపత్తిపరియన్తం నస్సరతి, రత్తిపరియన్తం సరతి, ఆపత్తిపరియన్తే వేమతికో, రత్తిపరియన్తే నిబ్బేమతికో – పరివాసో దాతబ్బో.

“ఆపత్తిపరియన్తం ఏకచ్చం జానాతి, ఏకచ్చం న జానాతి, రత్తిపరియన్తం జానాతి; ఆపత్తిపరియన్తం ఏకచ్చం సరతి, ఏకచ్చం నస్సరతి, రత్తిపరియన్తం సరతి; ఆపత్తిపరియన్తే ఏకచ్చే వేమతికో, ఏకచ్చే నిబ్బేమతికో, రత్తిపరియన్తే నిబ్బేమతికో – పరివాసో దాతబ్బో. ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, పరివాసో దాతబ్బో.

పరివాసో నిట్ఠితో.

౩. చత్తాలీసకం

౧౬౦. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు పరివసన్తో విబ్భమి. సో పున పచ్చాగన్త్వా భిక్ఖూ ఉపసమ్పదం యాచి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో విబ్భమతి. విబ్భన్తకస్స, భిక్ఖవే, పరివాసో న రుహతి. సో చే పున ఉపసమ్పజ్జతి, తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పరివుత్థో సుపరివుత్థో, అవసేసో పరివసితబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో సామణేరో హోతి. సామణేరస్స, భిక్ఖవే, పరివాసో న రుహతి. సో చే పున ఉపసమ్పజ్జతి, తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పరివుత్థో సుపరివుత్థో, అవసేసో పరివసితబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో ఉమ్మత్తకో హోతి. ఉమ్మత్తకస్స, భిక్ఖవే, పరివాసో న రుహతి. సో చే పున అనుమ్మత్తకో హోతి, తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పరివుత్థో సుపరివుత్థో, అవసేసో పరివసితబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో ఖిత్తచిత్తో హోతి. ఖిత్తచిత్తస్స, భిక్ఖవే, పరివాసో న రుహతి. సో చే పున అఖిత్తచిత్తో హోతి, తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పురివుత్థో సుపరివుత్థో, అవసేసో పరివసితబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో వేదనాట్టో హోతి. వేదనాట్టస్స , భిక్ఖవే, పరివాసో న రుహతి. సో చే పున అవేదనాట్టో హోతి, తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పరివుత్థో సుపరివుత్థో, అవసేసో పరివసితబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో, ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖిపియ్యతి [ఉక్ఖిపియతి (స్యా॰), ఉక్ఖిపీయతి (క॰)]. ఉక్ఖిత్తకస్స, భిక్ఖవే, పరివాసో న రుహతి. సో చే పున ఓసారియ్యతి [ఓసారియతి (స్యా॰), ఓసారీయతి (క॰)], తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పరివుత్థో సుపరివుత్థో, అవసేసో పరివసితబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖిపియ్యతి. ఉక్ఖిత్తకస్స, భిక్ఖవే, పరివాసో న రుహతి. సో చే పున ఓసారియ్యతి, తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పరివుత్థో సుపరివుత్థో, అవసేసో పరివసితబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో, పాపికాయ దిట్ఠియా, అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖిపియ్యతి. ఉక్ఖిత్తకస్స, భిక్ఖవే, పరివాసో న రుహతి. సో చే పున ఓసారియ్యతి, తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పరివుత్థో సుపరివుత్థో, అవసేసో పరివసితబ్బో.

౧౬౧. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు మూలాయపటికస్సనారహో విబ్భమతి. విబ్భన్తకస్స, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనా న రుహతి. సో చే పున ఉపసమ్పజ్జతి, తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పరివుత్థో

సుపరివుత్థో. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు మూలాయపటికస్సనారహో సామణేరో హోతి…పే॰… ఉమ్మత్తకో హోతి…పే॰… ఖిత్తచిత్తో హోతి…పే॰… వేదనాట్టో హోతి…పే॰… ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిపియ్యతి…పే॰… ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిపియ్యతి…పే॰… పాపికాయ దిట్ఠియా, అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖిపియ్యతి. ఉక్ఖిత్తకస్స, భిక్ఖవే, మూలాయపటికస్సనా న రుహతి. సో చే పున ఓసారియ్యతి, తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పరివుత్థో సుపరివుత్థో. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో.

౧౬౨. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు మానత్తారహో విబ్భమతి. విబ్భన్తకస్స, భిక్ఖవే, మానత్తదానం న రుహతి. సో చే పున ఉపసమ్పజ్జతి, తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పరివుత్థో సుపరివుత్థో. తస్స భిక్ఖునో మానత్తం దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు మానత్తారహో సామణేరో హోతి…పే॰… ఉమ్మత్తకో హోతి…పే॰… ఖిత్తచిత్తో హోతి…పే॰… వేదనాట్టో హోతి…పే॰… ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖిపియ్యతి…పే॰… ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖిపియ్యతి…పే॰… పాపికాయ దిట్ఠియా, అప్పటినిస్సగ్గే , ఉక్ఖిపియ్యతి. ఉక్ఖిత్తకస్స, భిక్ఖవే, మానత్తదానం న రుహతి. సో చే పున ఓసారియ్యతి, తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పరివుత్థో సుపరివుత్థో. తస్స భిక్ఖునో మానత్తం దాతబ్బం.

౧౬౩. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు మానత్తం చరన్తో విబ్భమతి. విబ్భన్తకస్స, భిక్ఖవే , మానత్తచరియా న రుహతి. సో చే పున ఉపసమ్పజ్జతి తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పరివుత్థో సుపరివుత్థో; యం మానత్తం దిన్నం సుదిన్నం, యం మానత్తం చిణ్ణం సుచిణ్ణం, అవసేసం చరితబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు మానత్తం చరన్తో సామణేరో హోతి…పే॰… ఉమ్మత్తకో హోతి…పే॰… ఖిత్తచిత్తో హోతి…పే॰… వేదనాట్టో హోతి…పే॰… ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖిపియ్యతి…పే॰… ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖిపియ్యతి…పే॰… పాపికాయ దిట్ఠియా, అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖిపియ్యతి. ఉక్ఖిత్తకస్స, భిక్ఖవే, మానత్తచరియా న రుహతి. సో చే పున ఓసారియ్యతి, తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పురివుత్థో సుపరివుత్థో; యం మానత్తం దిన్నం సుదిన్నం, యం మానత్తం చిణ్ణం సుచిణ్ణం, అవసేసం చరితబ్బం.

౧౬౪. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అబ్భానారహో విబ్భమతి. విబ్భన్తకస్స, భిక్ఖవే, అబ్భానం న రుహతి. సో చే పున ఉపసమ్పజ్జతి , తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పరివుత్థో సుపరివుత్థో; యం మానత్తం దిన్నం సుదిన్నం, యం మానత్తం చిణ్ణం సుచిణ్ణం. సో భిక్ఖు అబ్భేతబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అబ్భానారహో సామణేరో హోతి…పే॰… ఉమ్మత్తకో హోతి…పే॰…

ఖిత్తచిత్తో హోతి…పే॰… వేదనాట్టో హోతి…పే॰… ఆపత్తియా అదస్సనే, ఉక్ఖిపియ్యతి…పే॰… ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే, ఉక్ఖిపియ్యతి…పే॰… పాపికాయ దిట్ఠియా, అప్పటినిస్సగ్గే, ఉక్ఖిపియ్యతి. ఉక్ఖిత్తకస్స, భిక్ఖవే, అబ్భానం న రుహతి. సో చే పున ఓసారియ్యతి, తస్స తదేవ పురిమం పరివాసదానం. యో పరివాసో దిన్నో సుదిన్నో, యో పరివుత్థో సుపరివుత్థో; యం మానత్తం దిన్నం సుదిన్నం, యం మానత్తం చిణ్ణం సుచిణ్ణం. సో భిక్ఖు అబ్భేతబ్బో.

చత్తాలీసకం సమత్తం.

४. ఛత్తింసకం

౧౬౩. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణా [పరిమాణాయో (సీ॰ స్యా॰)] అప్పటిచ్ఛన్నాయో. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయో. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి అపరిమాణా [అపరిమాణాయో (సీ॰ స్యా॰)] అప్పటిచ్ఛన్నాయో…పే॰… అపరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయో…పే॰… అపరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి…పే॰… పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయో…పే॰… పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయో…పే॰… పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు మానత్తారహో…పే॰… మానత్తం చరన్తో…పే॰… (యథాపరివాసం తథా విత్థారేతబ్బం) అబ్భానారహో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణా అప్పటిచ్ఛన్నాయో…పే॰… పరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయో…పే॰… పరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి…పే॰… అపరిమాణా అప్పటిచ్ఛన్నాయో…పే॰… అపరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయో…పే॰… అపరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి…పే॰… పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయో…పే॰… పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయో…పే॰… పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

ఛత్తింసకం సమత్తం.

౨. మానత్తసతకం

౧౬౬. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిత్వా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా విబ్భమతి. సో పున [సో చే పున (క.)] ఉపసమ్పన్నో తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో మానత్తం దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిత్వా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా విబ్భమతి. సో పున ఉపసమ్పన్నో తా ఆపత్తియో ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పచ్ఛిమస్మిం ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిత్వా పటిచ్ఛాదేత్వా విబ్భమతి. సో పున ఉపసమ్పన్నో తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిం ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిత్వా పటిచ్ఛాదేత్వా విబ్భమతి. సో పున ఉపసమ్పన్నో తా ఆపత్తియో ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిఞ్చ పచ్ఛిమస్మిఞ్చ ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

౧౬౭. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. తస్స హోన్తి ఆపత్తియో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నచ్ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిం ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. తస్స హోన్తి ఆపత్తియో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిఞ్చ పచ్ఛిమస్మిఞ్చ ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. తస్స హోన్తి ఆపత్తియో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నచ్ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిఞ్చ పచ్ఛిమస్మిఞ్చ ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. తస్స హోన్తి ఆపత్తియో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా ఛాదేతి;

యా ఆపత్తియో పుబ్బే నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిఞ్చ పచ్ఛిమస్మిఞ్చ ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

౧౬౮. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చా ఆపత్తియో జానాతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో న జానాతి. యా ఆపత్తియో జానాతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి. యా ఆపత్తియో న జానాతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే జానిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే అజానిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా నచ్ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిం ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చా ఆపత్తియో జానాతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో న జానాతి. యా ఆపత్తియో జానాతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి. యా ఆపత్తియో న జానాతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే జానిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే అజానిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా ఛాదేతి. తస్స , భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిఞ్చ పచ్ఛిమస్మిఞ్చ ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చా ఆపత్తియో జానాతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో న జానాతి. యా ఆపత్తియో జానాతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి. యా ఆపత్తియో న జానాతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే జానిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే అజానిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా నచ్ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిఞ్చ పచ్ఛిమస్మిఞ్చ ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చా ఆపత్తియో జానాతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో న జానాతి. యా ఆపత్తియో జానాతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో న జానాతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే జానిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే అజానిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిఞ్చ పచ్ఛిమస్మిఞ్చ ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

౧౬౯. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చా ఆపత్తియో సరతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో నస్సరతి. యా ఆపత్తియో సరతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో నస్సరతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే సరిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే అస్సరిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా నచ్ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిం ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి . ఏకచ్చా ఆపత్తియో సరతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో నస్సరతి. యా ఆపత్తియో సరతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో నస్సరతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే సరిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా నచ్ఛాదేతి; యా

ఆపత్తియో పుబ్బే అస్సరిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిఞ్చ పచ్ఛిమస్మిఞ్చ ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చా ఆపత్తియో సరతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో నస్సరతి. యా ఆపత్తియో సరతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో నస్సరతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే సరిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే అస్సరిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా నచ్ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిఞ్చ పచ్ఛిమస్మిఞ్చ ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చా ఆపత్తియో సరతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో నస్సరతి. యా ఆపత్తియో సరతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో నస్సరతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే సరిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే అస్సరిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిఞ్చ పచ్ఛిమస్మిఞ్చ ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

౧౭౦. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో, ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు వేమతికో. యాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యాసు ఆపత్తీసు వేమతికో తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిం ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో, ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు వేమతికో. యాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యాసు ఆపత్తీసు వేమతికో తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిఞ్చ పచ్ఛిమస్మిఞ్చ ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో, ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు వేమతికో. యాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యాసు ఆపత్తీసు వేమతికో తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిఞ్చ పచ్ఛిమస్మిఞ్చ ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో, ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు వేమతికో. యాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యాసు ఆపత్తీసు వేమతికో తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా

నిబ్బేమతికో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిఞ్చ పచ్ఛిమస్మిఞ్చ ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

౧౭౧. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిత్వా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా సామణేరో హోతి... పే.... ఉమ్మత్తకో హోతి...పే.... ఖిత్తచిత్తో హోతి...పే.... (యథా హేట్ఠా తథా విత్థారేతబ్బం) వేదనాట్టో హోతి...పే.... తస్స హోన్తి ఆపత్తియో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి...పే.... ఏకచ్చా ఆపత్తియో జానాతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో న జానాతి...పే.... ఏకచ్చా ఆపత్తియో సరతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో నస్సరతి...పే.... ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో, ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు వేమతికో. యాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యాసు ఆపత్తీసు వేమతికో తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో వేదనాట్టో హోతి. సో పున అవేదనాట్టో హుత్వా యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి...పే.... యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి...పే.... యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి...పే.... యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి. తస్స, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో పురిమస్మిఞ్చ పచ్ఛిమస్మిఞ్చ ఆపత్తిక్ఖన్ధే యథాపటిచ్ఛన్నే పరివాసం దత్వా మానత్తం దాతబ్బం.

మానత్తసతం నిట్ఠితం.

౬. సమూలాయసమోధానపరివాసచతుస్సతం

౧౭౨. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిత్వా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా విబ్భమతి. సో పున ఉపసమ్పన్నో తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిత్వా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా విబ్భమతి. సో పున ఉపసమ్పన్నో తా ఆపత్తియో ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిత్వా పటిచ్ఛాదేత్వా విబ్భమతి. సో పున ఉపసమ్పన్నో తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిత్వా పటిచ్ఛాదేత్వా విబ్భమతి. సో పున ఉపసమ్పన్నో తా ఆపత్తియో ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

౧౨౩. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. తస్స హోన్తి ఆపత్తియో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నచ్ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. తస్స హోన్తి ఆపత్తియో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. తస్స హోన్తి ఆపత్తియో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నచ్ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. తస్స హోన్తి ఆపత్తియో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

౧౨౪. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చా ఆపత్తియో జానాతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో న జానాతి. యా ఆపత్తియో జానాతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో న జానాతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే జానిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే అజానిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా నచ్ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చా ఆపత్తియో జానాతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో న జానాతి. యా ఆపత్తియో జానాతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో న జానాతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే జానిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే అజానిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చా ఆపత్తియో జానాతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో న జానాతి. యా ఆపత్తియో జానాతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో న జానాతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే జానిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా

ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే అజానిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా నచ్ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చా ఆపత్తియో జానాతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో న జానాతి. యా ఆపత్తియో జానాతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి, యా ఆపత్తియో న జానాతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే జానిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే అజానిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా జానిత్వా ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

౧౭౩. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చా ఆపత్తియో సరతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో నస్సరతి. యా ఆపత్తియో సరతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో నస్సరతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే సరిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే అస్సరిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా నచ్ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చా ఆపత్తియో సరతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో నస్సరతి. యా ఆపత్తియో సరతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో నస్సరతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే సరిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే అస్సరిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో . యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చా ఆపత్తియో సరతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో నస్సరతి. యా ఆపత్తియో సరతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో నస్సరతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే సరిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే అస్సరిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా నచ్ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చా ఆపత్తియో సరతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో నస్సరతి. యా ఆపత్తియో సరతి తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో నస్సరతి తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే సరిత్వా ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే అస్సరిత్వా నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా సరిత్వా ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

౧౭౬. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో, ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు వేమతికో. యాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యాసు ఆపత్తీసు వేమతికో తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా

ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో, ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు వేమతికో. యాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యాసు ఆపత్తీసు వేమతికో తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో . యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో, ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు వేమతికో. యాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యాసు ఆపత్తీసు వేమతికో తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి. ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో, ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు వేమతికో. యాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యాసు ఆపత్తీసు వేమతికో తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో విబ్భమిత్వా [సో భిక్ఖు విబ్భమిత్వా (క.)] పున ఉపసమ్పన్నో యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో . యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

౧౭౭. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిత్వా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా సామణేరో హోతి...పే.... ఉమ్మత్తకో హోతి...పే.... ఖిత్తచిత్తో హోతి...పే.... వేదనాట్టో హోతి...పే.... తస్స హోన్తి ఆపత్తియో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి (యథా హేట్ఠా విత్థారితం తథా విత్థారేతబ్బం)...పే.... ఏకచ్చా ఆపత్తియో జానాతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో న జానాతి...పే.... ఏకచ్చా ఆపత్తియో సరతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో నస్సరతి...పే.... ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో, ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు వేమతికో. యాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యాసు ఆపత్తీసు వేమతికో తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో వేదనాట్టో హోతి. సో పున అవేదనాట్టో హుత్వా యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి...పే.... యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి ; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి...పే.... యా ఆపత్తియో పుబ్బే

నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి ; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి...పే.... యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

౧౭౮. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు మానత్తారహో...పే.... మానత్తం చరన్తో...పే.... అబ్భానారహో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిత్వా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా విబ్భమతి...పే.... (మానత్తారహో చ మానత్తచారీ చ అబ్భానారహో చ యథా పరివాసో విత్థారితో తథా విత్థారేతబ్బో).

౧౭౯. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అబ్భానారహో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిత్వా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా సామణేరో హోతి...పే.... ఉమ్మత్తకో హోతి...పే.... ఖిత్తచిత్తో హోతి...పే.... వేదనాట్టో హోతి...పే.... తస్స హోన్తి ఆపత్తియో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి ...పే.... ఏకచ్చా ఆపత్తియో జానాతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో న జానాతి...పే.... ఏకచ్చా ఆపత్తియో సరతి, ఏకచ్చా ఆపత్తియో నస్సరతి...పే.... ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో, ఏకచ్చాసు ఆపత్తీసు వేమతికో. యాసు ఆపత్తీసు నిబ్బేమతికో తా ఆపత్తియో ఛాదేతి; యాసు ఆపత్తీసు వేమతికో తా ఆపత్తియో నచ్ఛాదేతి. సో వేదనాట్టో హోతి. సో పున అవేదనాట్టో హుత్వా యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి...పే.... యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి...పే.... యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో నచ్ఛాదేతి...పే.... యా ఆపత్తియో పుబ్బే నిబ్బేమతికో ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి; యా ఆపత్తియో పుబ్బే వేమతికో నచ్ఛాదేసి తా ఆపత్తియో పచ్ఛా నిబ్బేమతికో ఛాదేతి. సో భిక్ఖు మూలాయ పటికస్సితబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నానఞ్చస్స ఆపత్తీనం పురిమాయ ఆపత్తియా సమోధానపరివాసో దాతబ్బో.

సమూలాయసమోధానపరివాసచతుస్సతం నిట్ఠితం.

౭. పరిమాణాదివారఅట్ఠకం

౧౮౦. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిత్వా పరిమాణా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా...పే.... అపరిమాణా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా...పే.... ఏకనామా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా...పే.... నానానామా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా...పే.... సభాగా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా...పే.... విసభాగా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా...పే.... వవత్థితా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా...పే.... సమ్భిన్నా అప్పటిచ్ఛాదేత్వా విబ్భమతి...పే.... (యథా హేట్ఠా తథా విత్థారేతబ్బం).

పరిమాణాదివారఅట్ఠకం నిట్ఠితం.

౮. ద్వేభిక్ఖువారఏకాదసకం

౧౮౧. “ద్వే భిక్ఖూ సఙ్ఘాదిసేసం ఆపన్నా హోన్తి. తే సఙ్ఘాదిసేసే సఙ్ఘాదిసేసదిట్ఠినో హోన్తి. ఏకో ఛాదేతి, ఏకో నచ్ఛాదేతి. యో ఛాదేతి సో దుక్కటం దేసాపేతబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నే [యథాపటిచ్ఛన్నానం (సీ.)] చస్స పరివాసం దత్వా ఉభిన్నమ్పి మానత్తం దాతబ్బం.

“ద్వే భిక్ఖూ సఙ్ఘాదిసేసం ఆపన్నా హోన్తి. తే సఙ్ఘాదిసేసే వేమతికా హోన్తి. ఏకో ఛాదేతి, ఏకో నచ్ఛాదేతి. యో ఛాదేతి సో దుక్కటం దేసాపేతబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నే చస్స పరివాసం దత్వా ఉభిన్నమ్పి మానత్తం దాతబ్బం.

“ద్వే భిక్ఖూ సఙ్ఘాదిసేసం ఆపన్నా హోన్తి. తే సఙ్ఘాదిసేసే మిస్సకదిట్ఠినో హోన్తి. ఏకో ఛాదేతి, ఏకో నచ్ఛాదేతి. యో ఛాదేతి సో దుక్కటం దేసాపేతబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నే చస్స పరివాసం దత్వా ఉభిన్నమ్పి మానత్తం దాతబ్బం.

“ద్వే భిక్ఖూ మిస్సకం ఆపన్నా హోన్తి. తే మిస్సకే సఙ్ఘాదిసేసదిట్ఠినో హోన్తి. ఏకో ఛాదేతి, ఏకో నచ్ఛాదేతి. యో ఛాదేతి సో దుక్కటం దేసాపేతబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నే చస్స పరివాసం దత్వా ఉభిన్నమ్పి మానత్తం దాతబ్బం.

“ద్వే భిక్ఖూ మిస్సకం ఆపన్నా హోన్తి. తే మిస్సకే మిస్సకదిట్ఠినో హోన్తి. ఏకో ఛాదేతి, ఏకో నచ్ఛాదేతి. యో ఛాదేతి సో దుక్కటం దేసాపేతబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నే చస్స పరివాసం దత్వా ఉభిన్నమ్పి మానత్తం దాతబ్బం.

“ద్వే భిక్ఖూ సుద్ధకం ఆపన్నా హోన్తి. తే సుద్ధకే సఙ్ఘాదిసేసదిట్ఠినో హోన్తి. ఏకో ఛాదేతి, ఏకో నచ్ఛాదేతి. యో ఛాదేతి సో దుక్కటం దేసాపేతబ్బో. ఉభోపి యథాధమ్మం కారాపేతబ్బా.

“ద్వే భిక్ఖూ సుద్ధకం ఆపన్నా హోన్తి. తే సుద్ధకే సుద్ధకదిట్ఠినో హోన్తి. ఏకో ఛాదేతి, ఏకో నచ్ఛాదేతి. యో ఛాదేతి సో దుక్కటం దేసాపేతబ్బో. ఉభోపి యథాధమ్మం కారాపేతబ్బా.

“ద్వే భిక్ఖూ సఙ్ఘాదిసేసం ఆపన్నా హోన్తి. తే సఙ్ఘాదిసేసే సఙ్ఘాదిసేసదిట్ఠినో హోన్తి. ఏకస్స హోతి ఆరోచేస్సామీతి, ఏకస్స హోతి న ఆరోచేస్సామీతి. సో పఠమమ్పి యామం ఛాదేతి, దుతియమ్పి యామం ఛాదేతి, తతియమ్పి యామం ఛాదేతి – ఉట్ఠితే అరుణే ఛన్నా హోతి ఆపత్తి. యో ఛాదేతి సో దుక్కటం దేసాపేతబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నే చస్స పరివాసం దత్వా ఉభిన్నమ్పి మానత్తం దాతబ్బం.

“ద్వే భిక్ఖూ సఙ్ఘాదిసేసం ఆపన్నా హోన్తి. తే సఙ్ఘాదిసేసే సఙ్ఘాదిసేసదిట్ఠినో హోన్తి. తే గచ్ఛన్తి ఆరోచేస్సామాతి. ఏకస్స అన్తరామగ్గే మక్ఖధమ్మో ఉప్పజ్జతి న ఆరోచేస్సామీతి. సో పఠమమ్పి యామం ఛాదేతి, దుతియమ్పి యామం ఛాదేతి, తతియమ్పి యామం ఛాదేతి – ఉట్ఠితే అరుణే ఛన్నా హోతి ఆపత్తి. యో ఛాదేతి సో దుక్కటం దేసాపేతబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నే చస్స పరివాసం దత్వా ఉభిన్నమ్పి మానత్తం దాతబ్బం.

“ద్వే భిక్ఖూ సఙ్ఘాదిసేసం ఆపన్నా హోన్తి. తే సఙ్ఘాదిసేసే సఙ్ఘాదిసేసదిట్ఠినో హోన్తి. తే ఉమ్మత్తకా హోన్తి. తే పచ్ఛా అనుమ్మత్తకా హుత్వా ఏకో ఛాదేతి, ఏకో నచ్ఛాదేతి. యో ఛాదేతి సో దుక్కటం దేసాపేతబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నే చస్స పరివాసం దత్వా ఉభిన్నమ్పి మానత్తం దాతబ్బం.

“ద్వే భిక్ఖూ సఙ్ఘాదిసేసం ఆపన్నా హోన్తి. తే పాతిమోక్ఖే ఉద్దిస్సమానే ఏవం వదన్తి – ‘ఇదానేవ ఖో మయం జానామ – అయమ్పి కిర ధమ్మో సుత్తాగతో సుత్తపరియాపన్నో అన్వద్ధమాసం ఉద్దేసం ఆగచ్ఛతీ’తి. తే సఙ్ఘాదిసేసే సఙ్ఘాదిసేసదిట్ఠినో హోన్తి. ఏకో ఛాదేతి, ఏకో నచ్ఛాదేతి. యో ఛాదేతి సో దుక్కటం దేసాపేతబ్బో. యథాపటిచ్ఛన్నే చస్స పరివాసం దత్వా ఉభిన్నమ్పి మానత్తం దాతబ్బం.

ద్వేభిక్ఖువారఏకాదసకం నిట్ఠితం.

౮. మూలాయఅవిసుద్ధినవకం

౧౮౨. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి, ఏకనామమ్పి నానానామమ్పి, సభాగమ్పి విసభాగమ్పి, వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణాయో అప్పటిచ్ఛన్నాయో. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి; అధమ్మేన మానత్తం దేతి, అధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అవిసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి, ఏకనామమ్పి నానానామమ్పి, సభాగమ్పి విసభాగమ్పి, వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణాయో పటిచ్ఛన్నాయో. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి; అధమ్మేన మానత్తం దేతి, అధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అవిసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి, ఏకనామమ్పి నానానామమ్పి, సభాగమ్పి విసభాగమ్పి, వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణాయో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి, అధమ్మేన మానత్తం దేతి, అధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అవిసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి, ఏకనామమ్పి నానానామమ్పి, సభాగమ్పి విసభాగమ్పి, వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి అపరిమాణాయో అప్పటిచ్ఛన్నాయో…పే.… అపరిమాణాయో పటిచ్ఛన్నాయో…పే.… అపరిమాణాయో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి …పే.… పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయో . సో సఙ్ఘం

అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి . తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి; అధమ్మేన మానత్తం దేతి, అధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అవిసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి, ఏకనామమ్పి నానానామమ్పి, సభాగమ్పి విసభాగమ్పి, వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయో. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి; అధమ్మేన మానత్తం దేతి, అధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అవిసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి.

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి, ఏకనామమ్పి నానానామమ్పి, సభాగమ్పి విసభాగమ్పి, వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన; ధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి; అధమ్మేన మానత్తం దేతి; అధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అవిసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి.

మూలాయఅవిసుద్ధినవకం [సమూలావిసుద్ధినవకం (క.)] నిట్ఠితం.

౧౦. దుతియనవకం [ఇదం నవకం పోరాణపోత్థకేసు అవిసుద్ధివసేనేవ ఆగతం, వుచ్చమానతతియనవకేన చ సంసట్ఠం. తం పటివిసోధకేహి అసంసట్ఠం కత్వా విసుం పతిట్ఠాపితం. సీహళస్యామపోత్థకేసు పన తం విసుద్ధివసేనేవ ఆగతం. తం పనేవం వేదితబ్బం –§౧౦- మూలాయవిసుద్ధినవక (సీ. స్యా.)§౧౮౩. ఇధ పన భిక్ఖవే భిక్ఖు సమ్బహులా సంఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి...పే.... వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సంఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి, తస్స తస్స సంఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి, సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సంఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణాయో అప్పటిచ్ఛన్నాయో...పే.... పరిమాణాయో పటిచ్ఛన్నాయో...పే.... పరిమాణాయో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో సంఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి, తం సంఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి, ధమ్మేన మానత్తం దేతి, ధమ్మేన అబ్భేతి. సో భిక్ఖవే భిక్ఖు విసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి. (౧-౩)§ఇధ పన భిక్ఖవే భిక్ఖు సమ్బహులా సంఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి...పే.... వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సంఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి, తస్స సంఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి, సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సంఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి అపరిమాణాయో అప్పటిచ్ఛన్నాయో...పే.... అపరిమాణాయో పటిచ్ఛన్నాయో...పే.... అపరిమాణాయో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో సంఘం అన్తరాఆపత్తీనం

మూలాయపటికస్సనం యాచతి, తం సంఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి, ధమ్మేన మానత్తం దేతి, ధమ్మేన అబ్భేతి. సో భిక్ఖవే భిక్ఖు విసుద్ధో తాహి ఆపత్తీతి. (౪-౬)§ఇధ పన భిక్ఖవే భిక్ఖు సమ్బహులా సంఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి...పే.... వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సంఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి, తస్స సంఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి, సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సంఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయో...పే.... పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయో...పే.... పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో సంఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి, తం సంఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి, ధమ్మేన మానత్తం దేతి, ధమ్మేన అబ్భేతి. సో భిక్ఖవే భిక్ఖు విసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి. (౭-౯)§మూలాయ విసుద్ధినవకం నిట్ఠితం.]

౧౮౩. "ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి...పే.... వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణా అప్పటిచ్ఛన్నాయో. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి; ధమ్మేన మానత్తం దేతి, ధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అవిసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి. (౧)

ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి...పే.... వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయో. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన , అధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి; ధమ్మేన మానత్తం దేతి, ధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అవిసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి. (౨)

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి...పే.... వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి; ధమ్మేన మానత్తం దేతి, ధమ్మేన అబ్భేతి. సో భిక్ఖవే, భిక్ఖు అవిసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి. (౩)

"ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి, ఏకనామమ్పి నానానామమ్పి, సభాగమ్పి విసభాగమ్పి, వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం

యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి . సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి అపరిమాణా అప్పటిచ్ఛన్నాయో...పే.... అపరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయో...పే.... అపరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి...పే.... పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయో. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి; ధమ్మేన మానత్తం దేతి, ధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అవిసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి. (౪-౭)

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి...పే.... వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయో. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి, ధమ్మేన మానత్తం దేతి, ధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అవిసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి. (౮)

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి...పే.... వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి; ధమ్మేన మానత్తం దేతి, ధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అవిసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి. (౯)

దుతియనవకం నిట్ఠితం.

౧౧. తతియనవకం

౧౮౪. “ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి...పే.... వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణాయో అప్పటిచ్ఛన్నాయో. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి . సో పరివసామీతి మఞ్ఞమానో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణాయో అప్పటిచ్ఛన్నాయో. సో తస్మిం భూమియం ఠితో పురిమాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరతి, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరతి. తస్స ఏవం హోతి – ‘అహం ఖో సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి...పే.... వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సోహం సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం అదాసి.

సోహం పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం పరిమాణాయో అప్పటిచ్ఛన్నాయో. సోహం సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సి అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసామీతి మఞ్ఞమానో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం పరిమాణాయో అప్పటిచ్ఛన్నాయో . సోహం తస్మిం భూమియం ఠితో పురిమాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరామి, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరామి. యంనూనాహం సఙ్ఘం పురిమాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ మూలాయపటికస్సనం యాచేయ్యం ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం; ధమ్మేన మానత్తం, ధమ్మేన అబ్భాన’న్తి. సో సఙ్ఘం పురిమాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, మూలాయపటికస్సనం యాచతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం; ధమ్మేన మానత్తం, ధమ్మేన అబ్భానం. తం సఙ్ఘో పురిమాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, మూలాయ పటికస్సతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి; ధమ్మేన మానత్తం దేతి, ధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు విసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి [అయం పఠమవారో సీ స్యా॰ పోత్థకేసు పరిపుణ్ణో దిస్సతి].

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి...పే॰... వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయో. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి . తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి, అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసామీతి మఞ్ఞమానో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయో. సో తస్మిం భూమియం ఠితో పురిమాఆపత్తీనం [పురిమానం ఆపత్తీనం (క॰)] అన్తరాఆపత్తియో సరతి, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరతి. తస్స ఏవం హోతి – ‘అహం ఖో సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి...పే॰... వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సోహం సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం పరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయో. సోహం సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సి, అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసామీతి మఞ్ఞమానో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం పరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయో. సోహం తస్మిం భూమియం ఠితో పురిమాపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరామి, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరామి. యంనూనాహం సఙ్ఘం పురిమాపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, అపరా ఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, మూలాయపటికస్సనం యాచేయ్యం ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం, ధమ్మేన మానత్తం, ధమ్మేన అబ్భాన’న్తి. సో సఙ్ఘం పురిమాపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ మూలాయపటికస్సనం యాచతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం, ధమ్మేన మానత్తం, ధమ్మేన అబ్భానం. తం సఙ్ఘో పురిమాపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, మూలాయ పటికస్సతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి, ధమ్మేన మానత్తం దేతి, ధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు విసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి…పే॰… వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసామీతి మఞ్ఞమానో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో తస్మిం భూమియం ఠితో పురిమాపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరతి, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరతి. తస్స ఏవం హోతి – ‘అహం ఖో సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి…పే॰… వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సోహం సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం పరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సోహం సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సి అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసామీతి మఞ్ఞమానో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం పరిమాణా పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సోహం తస్మిం భూమియం ఠితో పురిమాపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరామి, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరామి. యంనూనాహం సఙ్ఘం పురిమాపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, మూలాయపటికస్సనం యాచేయ్యం ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం, ధమ్మేన మానత్తం, ధమ్మేన అబ్భాన’న్తి. సో సఙ్ఘం పురిమాపత్తీనం అన్తరా ఆపత్తీనఞ్చ, అపరా ఆపత్తీనం అన్తరా ఆపత్తీనఞ్చ, మూలాయపటికస్సనం యాచతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం, ధమ్మేన మానత్తం, ధమ్మేన అబ్భానం. తం సఙ్ఘో పురిమాపత్తీనం అన్తరా ఆపత్తీనఞ్చ, అపరా ఆపత్తీనం అన్తరా ఆపత్తీనఞ్చ, మూలాయ పటికస్సతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి, ధమ్మేన మానత్తం దేతి, ధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు విసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి…పే॰… వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి అపరిమాణాయో అప్పటిచ్ఛన్నాయో…పే॰… అపరిమాణాయో పటిచ్ఛన్నాయో…పే॰… అపరిమాణాయో పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి…పే॰… పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయో. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సి అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసామీతి మఞ్ఞమానో…పే॰… తం సఙ్ఘో పురిమా ఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, మూలాయ పటికస్సతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి, ధమ్మేన మానత్తం దేతి, ధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు విసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి [ఇమేపి చత్తారో వారా సీ॰ స్యా॰ పోత్థకేసు పరిపుణ్ణా దిస్సన్తి].

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి…పే॰… వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయో. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసామీతి మఞ్ఞమానో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయో. సో తస్మిం భూమియం ఠితో పురిమా ఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరతి, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరతి. తస్స ఏవం హోతి – ‘అహం ఖో సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి…పే॰… వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సోహం సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయో. సోహం సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సి అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసామీతి మఞ్ఞమానో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయో. సోహం తస్మిం భూమియం ఠితో పురిమా ఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరామి, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరామి. యంనూనాహం సఙ్ఘం పురిమా ఆపత్తీనం అన్తరా పత్తీనఞ్చ, అపరాఆపత్తీన అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, మూలాయపటికస్సనం యాచేయ్యం ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం, ధమ్మేన మానత్తం, ధమ్మేన అబ్భాన’న్తి. సో సఙ్ఘం పురిమా ఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, మూలాయపటికస్సనం యాచతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం, ధమ్మేన మానత్తం, ధమ్మేన అబ్భానం. తం సఙ్ఘో పురిమా ఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, మూలాయ పటికస్సతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి, ధమ్మేన మానత్తం దేతి, ధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు విసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి…పే॰… వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సో సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచతి. తస్స సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచతి. తం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సతి అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి. సో పరివసామీతి మఞ్ఞమానో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జతి పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సో తస్మిం భూమియం ఠితో పురిమా ఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరతి, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరతి. తస్స ఏవం హోతి – ‘అహం ఖో సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం పరిమాణమ్పి అపరిమాణమ్పి…పే॰… వవత్థితమ్పి సమ్భిన్నమ్పి. సోహం సఙ్ఘం తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం యాచిం. తస్స మే సఙ్ఘో తాసం ఆపత్తీనం సమోధానపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసన్తో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయోపి

అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సోహం సఙ్ఘం అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయపటికస్సనం యాచిం. తం మం సఙ్ఘో అన్తరాఆపత్తీనం మూలాయ పటికస్సి అధమ్మికేన కమ్మేన కుప్పేన అట్ఠానారహేన, అధమ్మేన సమోధానపరివాసం అదాసి. సోహం పరివసామీతి మఞ్ఞమానో అన్తరా సమ్బహులా సఙ్ఘాదిసేసా ఆపత్తియో ఆపజ్జిం పరిమాణాయోపి అపరిమాణాయోపి పటిచ్ఛన్నాయోపి అప్పటిచ్ఛన్నాయోపి. సోహం తస్మిం భూమియం ఠితో పురిమా ఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరామి, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తియో సరామి. యంనూనాహం సఙ్ఘం పురిమాపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, మూలాయపటికస్సనం యాచేయ్యం ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం, ధమ్మేన మానత్తం, ధమ్మేన అబ్భాన’న్తి. సో సఙ్ఘం పురిమా ఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, అపరాఆపత్తీనం అన్తరాఆపత్తీనఞ్చ, మూలాయ పటికస్సనం యాచతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం, ధమ్మేన మానత్తం, ధమ్మేన అబ్భానం. తం సఙ్ఘో పురిమా ఆపత్తీనం అన్తరా ఆపత్తీనఞ్చ, అపరా ఆపత్తీనం అన్తరా ఆపత్తీనఞ్చ, మూలాయ పటికస్సతి ధమ్మికేన కమ్మేన అకుప్పేన ఠానారహేన, ధమ్మేన సమోధానపరివాసం దేతి, ధమ్మేన మానత్తం దేతి, ధమ్మేన అబ్భేతి. సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు విసుద్ధో తాహి ఆపత్తీహి’’.

తతియనవకం నిట్ఠితం.

సముచ్చయక్ఖన్ధకో తతియో.

తస్సుద్దానం –

అప్పటిచ్ఛన్నా ఏకాహ-ద్వీహ-తీహ-చతూహ చ;
పఞ్చాహపక్ఖదసన్నం, ఆపత్తిమాహ మహాముని.

సుద్ధన్తో చ విబ్భమన్తో, పరిమాణముఖం ద్వే భిక్ఖూ;
తత్థ సఞ్ఞినో ద్వే యథా, వేమతికా తథేవ చ.

మిస్సకదిట్ఠినో ద్వే చ, అసుద్ధకేకదిట్ఠినో;
ద్వే చేవ సుద్ధదిట్ఠినో.

తథేవ చ ఏకో ఛాదేతి, అథ మక్ఖమతేన చ;
ఉమ్మత్తకదేసనఞ్చ, మూలా అట్ఠారస [పన్నరస (క.)] విసుద్ధతో.

ఆచరియానం విభజ్జపదానం [విభజ్జవాదీనం (సీ.)], తమ్బపణ్ణిదీపపసాదకానం;
మహావిహారవాసీనం, వాచనా సద్ధమ్మట్ఠితియాతి.

సముచ్చయక్ఖన్ధకం నిట్ఠితం.

౪. సమథక్ఖన్ధకం

౧. సమ్ముఖావినయో

౧౮౫. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అసమ్ముఖీభూతానం భిక్ఖూనం కమ్మాని కరోన్తి – తజ్జనీయమ్పి, నియస్సమ్పి, పబ్బాజనీయమ్పి, పటిసారణీయమ్పి, ఉక్ఖేపనీయమ్పి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే.… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అసమ్ముఖీభూతానం భిక్ఖూనం కమ్మాని కరిస్సన్తి – తజ్జనీయమ్పి, నియస్సమ్పి, పబ్బాజనీయమ్పి, పటిసారణీయమ్పి, ఉక్ఖేపనీయమ్పీ”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే.… “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అసమ్ముఖీభూతానం భిక్ఖూనం కమ్మాని కరోన్తి – తజ్జనీయమ్పి, నియస్సమ్పి, పబ్బాజనీయమ్పి, పటిసారణీయమ్పి, ఉక్ఖేపనీయమ్పీ”తి? “సచ్చం భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – “అననుచ్ఛవికం, భిక్ఖవే, తేసం మోఘపురిసానం అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా అసమ్ముఖీభూతానం భిక్ఖూనం కమ్మాని కరిస్సన్తి – తజ్జనీయమ్పి, నియస్సమ్పి, పబ్బాజనీయమ్పి, పటిసారణీయమ్పి, ఉక్ఖేపనీయమ్పి! నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే.… విగరహిత్వా…పే.… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – న, భిక్ఖవే, అసమ్ముఖీభూతానం భిక్ఖూనం కమ్మం కాతబ్బం – తజ్జనీయం వా, నియస్సం వా, పబ్బాజనీయం వా, పటిసారణీయం వా, ఉక్ఖేపనీయం వా. యో కరేయ్య , ఆపత్తి దుక్కటస్స.

౧౮౬. “అధమ్మవాదీ పుగ్గలో అధమ్మవాదీ సమ్బహులా అధమ్మవాదీ సఙ్ఘో. ధమ్మవాదీ పుగ్గలో ధమ్మవాదీ సమ్బహులా ధమ్మవాదీ సఙ్ఘో.

కణ్హపక్ఖనవకం

౧౮౭. “అధమ్మవాదీ పుగ్గలో ధమ్మవాదిం పుగ్గలం సఞ్ఞాపేతి నిజ్ఝాపేతి పేక్ఖేతి అనుపేక్ఖేతి దస్సేతి అనుదస్సేతి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హాహి, ఇమం రోచేహీతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, అధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయపతిరూపకేన.

“అధమ్మవాదీ పుగ్గలో ధమ్మవాదీ సమ్బహులే సఞ్ఞాపేతి నిజ్ఝాపేతి పేక్ఖేతి అనుపేక్ఖేతి దస్సేతి అనుదస్సేతి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో , ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథాతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, అధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయపతిరూపకేన.

“అధమ్మవాదీ పుగ్గలో ధమ్మవాదిం సఙ్ఘం సఞ్ఞాపేతి నిజ్ఝాపేతి పేక్ఖేతి అనుపేక్ఖేతి దస్సేతి అనుదస్సేతి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హాహి, ఇమం రోచేహీతి [ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథాతి (క.)]. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, అధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయపతిరూపకేన.

“అధమ్మవాదీ సమ్బహులా ధమ్మవాదిం పుగ్గలం సఞ్ఞాపేన్తి నిజ్ఝాపేన్తి పేక్ఖేన్తి అనుపేక్ఖేన్తి దస్సేన్తి అనుదస్సేన్తి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హాహి, ఇమం రోచేహీతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, అధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయపతిరూపకేన.

“అధమ్మవాదీ సమ్బహులా ధమ్మవాదీ సమ్బహులే సఞ్ఞాపేన్తి నిజ్ఝాపేన్తి పేక్ఖేన్తి అనుపేక్ఖేన్తి దస్సేన్తి అనుదస్సేన్తి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథాతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, అధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయపతిరూపకేన.

“అధమ్మవాదీ సమ్బహులా ధమ్మవాదిం సఙ్ఘం సఞ్ఞాపేన్తి నిజ్ఝాపేన్తి పేక్ఖేన్తి అనుపేక్ఖేన్తి దస్సేన్తి అనుదస్సేన్తి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హాహి, ఇమం రోచేహీతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, అధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయపతిరూపకేన.

“అధమ్మవాదీ సఙ్ఘో ధమ్మవాదిం పుగ్గలం సఞ్ఞాపేతి నిజ్ఝాపేతి పేక్ఖేతి అనుపేక్ఖేతి దస్సేతి అనుదస్సేతి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హాహి, ఇమం రోచేహీతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, అధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయపతిరూపకేన.

“అధమ్మవాదీ సఙ్ఘో ధమ్మవాదీ సమ్బహులే సఞ్ఞాపేతి నిజ్ఝాపేతి పేక్ఖేతి అనుపేక్ఖేతి దస్సేతి అనుదస్సేతి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథాతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, అధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయపతిరూపకేన.

“అధమ్మవాదీ సఙ్ఘో ధమ్మవాదిం సఙ్ఘం సఞ్ఞాపేతి నిజ్ఝాపేతి పేక్ఖేతి అనుపేక్ఖేతి దస్సేతి అనుదస్సేతి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హాహి, ఇమం రోచేహీతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, అధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయపతిరూపకేన.

కణ్హపక్ఖనవకం నిట్ఠితం.

సుక్కపక్ఖనవకం

౧౮౮. “ధమ్మవాదీ పుగ్గలో అధమ్మవాదిం పుగ్గలం సఞ్ఞాపేతి నిజ్ఝాపేతి పేక్ఖేతి అనుపేక్ఖేతి దస్సేతి అనుదస్సేతి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హాహి, ఇమం రోచేహీతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, ధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయేన.

“ధమ్మవాదీ పుగ్గలో అధమ్మవాదీ సమ్బహులే సఞ్ఞాపేతి నిజ్ఝాపేతి పేక్ఖేతి అనుపేక్ఖేతి దస్సేతి అనుదస్సేతి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథాతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, ధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయేన.

“ధమ్మవాదీ పుగ్గలో అధమ్మవాదిం సఙ్ఘం సఞ్ఞాపేతి నిజ్ఝాపేతి పేక్ఖేతి అనుపేక్ఖేతి దస్సేతి అనుదస్సేతి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హాహి, ఇమం రోచేహీతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, ధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయేన.

“ధమ్మవాదీ సమ్బహులా అధమ్మవాదిం పుగ్గలం సఞ్ఞాపేన్తి నిజ్ఝాపేన్తి పేక్ఖేన్తి అనుపేక్ఖేన్తి దస్సేన్తి అనుదస్సేన్తి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హాహి , ఇమం రోచేహీతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, ధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయేన.

“ధమ్మవాదీ సమ్బహులా అధమ్మవాదీ సమ్బహులే సఞ్ఞాపేన్తి నిజ్ఝాపేన్తి పేక్ఖేన్తి అనుపేక్ఖేన్తి దస్సేన్తి అనుదస్సేన్తి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథాతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, ధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయేన.

“ధమ్మవాదీ సమ్బహులా అధమ్మవాదిం సఙ్ఘం సఞ్ఞాపేన్తి నిజ్ఝాపేన్తి పేక్ఖేన్తి అనుపేక్ఖేన్తి దస్సేన్తి అనుదస్సేన్తి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం , ఇమం గణ్హాహి, ఇమం రోచేహీతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, ధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయేన.

“ధమ్మవాదీ సఙ్ఘో అధమ్మవాదిం పుగ్గలం సఞ్ఞాపేతి నిజ్ఝాపేతి పేక్ఖేతి అనుపేక్ఖేతి దస్సేతి అనుదస్సేతి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హాహి, ఇమం రోచేహీతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, ధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయేన.

“ధమ్మవాదీ సఙ్ఘో అధమ్మవాదీ సమ్బహులే సఞ్ఞాపేతి నిజ్ఝాపేతి పేక్ఖేతి అనుపేక్ఖేతి దస్సేతి అనుదస్సేతి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథాతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, ధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయేన.

“ధమ్మవాదీ సఙ్ఘో అధమ్మవాదిం సఙ్ఘం సఞ్ఞాపేతి నిజ్ఝాపేతి పేక్ఖేతి అనుపేక్ఖేతి దస్సేతి అనుదస్సేతి – అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హాహి, ఇమం రోచేహీతి. ఏవఞ్చేతం అధికరణం వూపసమ్మతి, ధమ్మేన వూపసమ్మతి సమ్ముఖావినయేనా”తి.

సుక్కపక్ఖనవకం నిట్ఠితం.

౨. సతివినయో

౧౮౯. [ఇదం వత్థు పారా॰ ౩౮౦ ఆదయో] తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతా దబ్బేన మల్లపుత్తేన జాతియా సత్తవస్సేన అరహత్తం సచ్ఛికతం హోతి . యం కిఞ్చి సావకేన పత్తబ్బం సబ్బం తేన అనుప్పత్తం హోతి. నత్థి చస్స కిఞ్చి ఉత్తరి [ఉత్తరిం (సీ॰)] కరణీయం, కతస్స వా పతిచయో. అథ ఖో ఆయస్మతో దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది –

“మయా ఖో జాతియా సత్తవస్సేన అరహత్తం సచ్ఛికతం. యం కిఞ్చి సావకేన పత్తబ్బం సబ్బం మయా అనుప్పత్తం. నత్థి చ మే కిఞ్చి ఉత్తరికరణీయం, కతస్స వా పతిచయో. కిం ను ఖో అహం సఙ్ఘస్స వేయ్యావచ్చం కరేయ్య”న్తి?

అథ ఖో ఆయస్మతో దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స ఏతదహోసి – “యంనూనాహం సఙ్ఘస్స సేనాసనఞ్చ పఞ్ఞపేయ్యం భత్తాని చ ఉద్దిసేయ్య”న్తి. అథ ఖో ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో సాయన్హసమయం పటిసల్లానా వుట్ఠితో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో భగవన్తం ఏతదవోచ – “ఇధ మయ్హం, భన్తే, రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – ‘మయా ఖో జాతియా సత్తవస్సేన అరహత్తం సచ్ఛికతం. యం కిఞ్చి సావకేన పత్తబ్బం, సబ్బం మయా అనుప్పత్తం. నత్థి చ మే కిఞ్చి ఉత్తరికరణీయం, కతస్స వా పతిచయో. కిం ను ఖో అహం సఙ్ఘస్స వేయ్యావచ్చం కరేయ్య’న్తి ? తస్స మయ్హం, భన్తే, ఏతదహోసి – ‘యంనూనాహం సఙ్ఘస్స సేనాసనఞ్చ పఞ్ఞపేయ్యం భత్తాని చ ఉద్దిసేయ్య’న్తి. ఇచ్ఛామహం, భన్తే, సఙ్ఘస్స సేనాసనఞ్చ పఞ్ఞాపేతుం భత్తాని చ ఉద్దిసితు”న్తి. “సాధు సాధు, దబ్బ. తేన హి త్వం, దబ్బ, సఙ్ఘస్స సేనాసనఞ్చ పఞ్ఞపేహి భత్తాని చ ఉద్దిసాహీ”తి [ఉద్దిసాతి (పారా॰ ౩౮౦)]. “ఏవం, భన్తే”తి ఖో ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో భగవతో పచ్చస్సోసి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో దబ్బం మల్లపుత్తం సేనాసనపఞ్ఞాపకఞ్చ భత్తుద్దేసకఞ్చ సమ్మన్నతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో. పఠమం దబ్బో మల్లపుత్తో యాచితబ్బో [దబ్బో యాచితబ్బో (స్యా॰ క॰)]. యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౯౦. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం సేనాసనపఞ్ఞాపకఞ్చ భత్తుద్దేసకఞ్చ సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం సేనాసనపఞ్ఞాపకఞ్చ భత్తుద్దేసకఞ్చ సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఆయస్మతో దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స సేనాసనపఞ్ఞాపకస్స చ భత్తుద్దేసకస్స చ సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమ్మతో సఙ్ఘేన ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో సేనాసనపఞ్ఞాపకో చ భత్తుద్దేసకో చ. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి .

౧౯౧. సమ్మతో చ పనాయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో సభాగానం భిక్ఖూనం ఏకజ్ఝం సేనాసనం పఞ్ఞపేతి. యే తే భిక్ఖూ సుత్తన్తికా తేసం ఏకజ్ఝం సేనాసనం పఞ్ఞపేతి – తే అఞ్ఞమఞ్ఞం సుత్తన్తం సఙ్గాయిస్సన్తీతి. యే తే భిక్ఖూ వినయధరా తేసం ఏకజ్ఝం సేనాసనం పఞ్ఞపేతి – తే అఞ్ఞమఞ్ఞం వినయం వినిచ్ఛినిస్సన్తీతి. యే తే భిక్ఖూ ధమ్మకథికా తేసం ఏకజ్ఝం సేనాసనం పఞ్ఞపేతి – తే అఞ్ఞమఞ్ఞం ధమ్మం సాకచ్ఛిస్సన్తీతి. యే తే భిక్ఖూ ఝాయినో తేసం ఏకజ్ఝం సేనాసనం పఞ్ఞపేతి – తే అఞ్ఞమఞ్ఞం న బ్యాబాధిస్సన్తీతి . యే తే భిక్ఖూ తిరచ్ఛానకథికా కాయదళ్హిబహులా [కాయదడ్ఢిబహులా (సీ॰)] విహరన్తి తేసమ్పి ఏకజ్ఝం సేనాసనం పఞ్ఞపేతి – ఇమాయపిమే ఆయస్మన్తో రతియా అచ్ఛిస్సన్తీతి. యేపి తే భిక్ఖూ వికాలే ఆగచ్ఛన్తి తేసమ్పి తేజోధాతుం సమాపజ్జిత్వా తేనేవ ఆలోకేన సేనాసనం పఞ్ఞపేతి; అపిసు భిక్ఖూ సఞ్చిచ్చ వికాలే ఆగచ్ఛన్తి – మయం ఆయస్మతో దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స ఇద్ధిపాటిహారియం పస్సిస్సామాతి.

తే ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదన్తి – “అమ్హాకం, ఆవుసో దబ్బ, సేనాసనం పఞ్ఞపేహీ”తి. తే ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో ఏవం వదేతి – “కత్థ ఆయస్మన్తా ఇచ్ఛన్తి కత్థ పఞ్ఞపేమీ”తి? తే సఞ్చిచ్చ దూరే అపదిసన్తి – “అమ్హాకం, ఆవుసో దబ్బ, గిజ్ఝకూటే పబ్బతే సేనాసనం పఞ్ఞపేహి. అమ్హాకం, ఆవుసో, చోరపపాతే సేనాసనం పఞ్ఞపేహి. అమ్హాకం, ఆవుసో, ఇసిగిలిపస్సే కాళసిలాయం సేనాసనం పఞ్ఞపేహి. అమ్హాకం, ఆవుసో, వేభారపస్సే సత్తపణ్ణిగుహాయం సేనాసనం పఞ్ఞపేహి. అమ్హాకం, ఆవుసో, సీతవనే సప్పసోణ్డికపబ్భారే సేనాసనం పఞ్ఞపేహి. అమ్హాకం, ఆవుసో, గోతమకకన్దరాయం [గోమటకన్దరాయం (స్యా. కం.)] సేనాసనం పఞ్ఞపేహి. అమ్హాకం, ఆవుసో, తిన్దుకకన్దరాయం సేనాసనం పఞ్ఞపేహి. అమ్హాకం, ఆవుసో, తపోదకన్దరాయం [కపోతకన్దరాయం (క.)] సేనాసనం పఞ్ఞపేహి. అమ్హాకం, ఆవుసో, తపోదారామే సేనాసనం పఞ్ఞపేహి. అమ్హాకం, ఆవుసో, జీవకమ్బవనే సేనాసనం పఞ్ఞపేహి. అమ్హాకం, ఆవుసో, మద్దకుచ్ఛిమ్హి మిగదాయే సేనాసనం పఞ్ఞపేహీ”తి.

తేసం ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో తేజోధాతుం సమాపజ్జిత్వా అఙ్గులియా జలమానాయ పురతో పురతో గచ్ఛతి. తేపి తేనేవ ఆలోకేన ఆయస్మతో దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స పిట్ఠితో పిట్ఠితో గచ్ఛన్తి. తేసం ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో ఏవం సేనాసనం పఞ్ఞపేతి – అయం మఞ్చో, ఇదం పీఠం , అయం భిసి, ఇదం బిబ్బోహనం [బిమ్బోహనం (సీ. స్యా. కం.)], ఇదం వచ్చట్ఠానం, ఇదం పస్సావట్ఠానం, ఇదం పానీయం, ఇదం పరిభోజనీయం, అయం కత్తరదణ్డో, ఇదం సఙ్ఘస్స కతికసణ్ఠానం, ఇమం కాలం పవిసితబ్బం , ఇమం కాలం నిక్ఖమితబ్బన్తి. తేసం ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో ఏవం సేనాసనం పఞ్ఞపేత్వా పునదేవ వేళువనం పచ్చాగచ్ఛతి.

౧౯౨. తేన ఖో పన సమయేన మేత్తియభూమజకా [మేత్తియభుమ్మజకా (సీ. స్యా. కం.)] భిక్ఖూ నవకా చేవ హోన్తి అప్పపుఞ్ఞా చ. యాని సఙ్ఘస్స లామకాని సేనాసనాని తాని తేసం పాపుణన్తి లామకాని చ భత్తాని. తేన ఖో పన సమయేన రాజగహే మనుస్సా ఇచ్ఛన్తి థేరానం భిక్ఖూనం అభిసఙ్ఖారికం పిణ్డపాతం దాతుం – సప్పిమ్పి, తేలమ్పి, ఉత్తరిభఙ్గమ్పి. మేత్తియభూమజకానం పన భిక్ఖూనం పాకతికం దేన్తి – యథారన్ధం [యథారద్ధం (స్యా.)] కణాజకం బిలఙ్గదుతియం. తే పచ్ఛాభత్తం పిణ్డపాతప్పటిక్కన్తా థేరే భిక్ఖూ పుచ్ఛన్తి – “తుమ్హాకం, ఆవుసో, భత్తగ్గే కిం అహోసి, తుమ్హాకం కిం అహోసీ”తి [కిం నాహోసి (స్యా. కం.)]? ఏకచ్చే థేరా ఏవం వదన్తి – “అమ్హాకం, ఆవుసో, సప్పి అహోసి, తేలం అహోసి, ఉత్తరిభఙ్గం అహోసీ”తి. మేత్తియభూమజకా పన భిక్ఖూ ఏవం వదన్తి – “అమ్హాకం, ఆవుసో, న కిఞ్చి అహోసి – పాకతికం యథారన్ధం కణాజకం బిలఙ్గదుతియ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన కల్యాణభత్తికో గహపతి సఙ్ఘస్స చతుక్కభత్తం దేతి నిచ్చభత్తం. సో భత్తగ్గే సపుత్తదారో ఉపతిట్ఠిత్వా పరివిసతి – అఞ్ఞే ఓదనేన పుచ్ఛన్తి, అఞ్ఞే సూపేన పుచ్ఛన్తి, అఞ్ఞే తేలేన పుచ్ఛన్తి, అఞ్ఞే ఉత్తరిభఙ్గేన పుచ్ఛన్తి. తేన ఖో పన సమయేన కల్యాణభత్తికస్స గహపతినో భత్తం స్వాతనాయ మేత్తియభూమజకానం భిక్ఖూనం ఉద్దిట్ఠం హోతి. అథ ఖో కల్యాణభత్తికో గహపతి ఆరామం అగమాసి కేనచిదేవ కరణీయేన. సో యేనాయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో కల్యాణభత్తికం గహపతిం ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి. అథ ఖో కల్యాణభత్తికో గహపతి ఆయస్మతా దబ్బేన మల్లపుత్తేన ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితో సమాదపితో సముత్తేజితో సమ్పహంసితో ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం ఏతదవోచ – “కస్స, భన్తే, అమ్హాకం ఘరే స్వాతనాయ భత్తం

ఉద్దిట్ఠ”న్తి? “మేత్తియభూమజకానం ఖో, గహపతి, భిక్ఖూనం తుమ్హాకం ఘరే స్వాతనాయ భత్తం ఉద్దిట్ఠ”న్తి. అథ ఖో కల్యాణభత్తికో గహపతి అనత్తమనో అహోసి. కథఞ్హి నామ పాపభిక్ఖూ అమ్హాకం ఘరే భుఞ్జిస్సన్తీతి ఘరం గన్త్వా దాసిం ఆణాపేసి – “యే, జే, స్వే భత్తికా ఆగచ్ఛన్తి తే కోట్ఠకే ఆసనం పఞ్ఞపేత్వా కణాజకేన బిలఙ్గదుతియేన పరివిసా”తి. “ఏవం అయ్యా”తి ఖో సా దాసీ కల్యాణభత్తికస్స గహపతినో పచ్చస్సోసి.

అథ ఖో మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ – హియ్యో ఖో, ఆవుసో, అమ్హాకం కల్యాణభత్తికస్స గహపతినో భత్తం ఉద్దిట్ఠం; స్వే అమ్హే కల్యాణభత్తికో గహపతి సపుత్తదారో ఉపతిట్ఠిత్వా పరివిసిస్సతి; అఞ్ఞే ఓదనేన పుచ్ఛిస్సన్తి, అఞ్ఞే సూపేన పుచ్ఛిస్సన్తి, అఞ్ఞే తేలేన పుచ్ఛిస్సన్తి, అఞ్ఞే ఉత్తరిభఙ్గేన పుచ్ఛిస్సన్తీతి. తే తేనేవ సోమనస్సేన న చిత్తరూపం రత్తియా సుపింసు. అథ ఖో మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన కల్యాణభత్తికస్స గహపతినో నివేసనం తేనుపసఙ్కమింసు. అద్దసా ఖో సా దాసీ మేత్తియభూమజకే భిక్ఖూ దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తే; దిస్వాన కోట్ఠకే ఆసనం పఞ్ఞాపేత్వా మేత్తియభూమజకే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – “నిసీదథ, భన్తే”తి. అథ ఖో మేత్తియభూమజకానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “నిస్సంసయం ఖో న తావ భత్తం సిద్ధం భవిస్సతి యథా మయం కోట్ఠకే నిసీదాపియామా”తి [నిసీదాపేయ్యామాతి (క.)]. అథ ఖో సా దాసీ కణాజకేన [కాణాజకేన (స్యా. కం.)] బిలఙ్గదుతియేన ఉపగఞ్ఛి – భుఞ్జథ, భన్తేతి. “మయం ఖో, భగిని, నిచ్చభత్తికా”తి. “జానామి అయ్యా నిచ్చభత్తికాతి. అపి చాహం హియ్యోవ గహపతినా ఆణత్తా – ‘యే, జే, స్వే భత్తికా ఆగచ్ఛన్తి, తే కోట్ఠకే ఆసనం పఞ్ఞాపేత్వా కణాజకేన బిలఙ్గదుతియేన పరివిసా’తి. భుఞ్జథ, భన్తే”తి. అథ ఖో మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ – హియ్యో ఖో, ఆవుసో, కల్యాణభత్తికో గహపతి ఆరామం అగమాసి దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స సన్తికే. నిస్సంసయం ఖో మయం దబ్బేన మల్లపుత్తేన గహపతినో అన్తరే పరిభిన్నాతి [సన్తికే పరిభిన్నాతి (స్యా. కం.)]. తే తేనేవ దోమనస్సేన న చిత్తరూపం భుఞ్జింసు. అథ ఖో మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ పచ్ఛాభత్తం పిణ్డపాతప్పటిక్కన్తా ఆరామం గన్త్వా పత్తచీవరం పటిసామేత్వా బహారామకోట్ఠకే సఙ్ఘాటిపల్లత్థికాయ నిసీదింసు తుణ్హీభూతా మఙ్కుభూతా పత్తక్ఖన్ధా అధోముఖా పజ్ఝాయన్తా అప్పటిభానా.

అథ ఖో మేత్తియా భిక్ఖునీ యేన మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా మేత్తియభూమజకే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – “వన్దామి అయ్యా”తి. ఏవం వుత్తే మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ నాలపింసు. దుతియమ్పి ఖో…పే… తతియమ్పి ఖో మేత్తియా భిక్ఖునీ మేత్తియభూమజకే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – “వన్దామి అయ్యా”తి. తతియమ్పి ఖో మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ నాలపింసు. “క్యాహం అయ్యానం అపరజ్ఝామి? కిస్స మం అయ్యా నాలపన్తీ”తి? “తథా హి పన త్వం, భగిని, అమ్హే దబ్బేన మల్లపుత్తేన విహేఠియమానే అజ్ఝుపేక్ఖసీ”తి? “క్యాహం, అయ్యా, కరోమీ”తి? “సచే ఖో త్వం, భగిని, ఇచ్ఛేయ్యాసి, అజ్జేవ భగవా ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం నాసాపేయ్యా”తి. “క్యాహం, అయ్యా, కరోమి? కిం మయా సక్కా కాతు”న్తి? “ఏహి త్వం, భగిని, యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏవం వదేహి – ‘ఇదం , భన్తే, నచ్ఛన్నం నప్పతిరూపం, యాయం, భన్తే, దిసా అభయా అనీతికా అనుపద్దవా సాయం దిసా సభయా సఈతికా సఉపద్దవా; యతో నివాతం తతో సవాతం [తతో పవాతం (సీ. స్యా. కం.)]; ఉదకం మఞ్ఞే ఆదిత్తం; అయ్యేనమ్హి దబ్బేన మల్లపుత్తేన దూసితా’”తి. “ఏవం అయ్యా”తి ఖో మేత్తియా భిక్ఖునీ మేత్తియభూమజకానం భిక్ఖూనం పటిస్సుత్వా [పటిస్సుణిత్వా (స్యా. కం.)] యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితా ఖో మేత్తియా [సా మేత్తియా (స్యా. క.)] భిక్ఖునీ భగవన్తం ఏతదవోచ – “ఇదం, భన్తే, నచ్ఛన్నం

నప్పతిరూపం, యాయం, భన్తే, దిసా అభయా అనీతికా అనుపద్దవా సాయం దిసా సభయా సఈతికా సఉపద్దవా; యతో నివాతం తతో సవాతం; ఉదకం మఞ్ఞే ఆదిత్తం; అయ్యేనమ్హి దబ్బేన మల్లపుత్తేన దూసితా"తి.

౧౯౩. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం పటిపుచ్ఛి – "సరసి త్వం, దబ్బ, ఏవరూపం కత్తా యథాయం భిక్ఖునీ ఆహా"తి? "యథా మం, భన్తే, భగవా జానాతీ"తి. దుతియమ్పి ఖో భగవా ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం ఏతదవోచ – "సరసి త్వం, దబ్బ, ఏవరూపం కత్తా యథాయం భిక్ఖునీ ఆహా"తి? "యథా మం, భన్తే, భగవా జానాతీ"తి. తతియమ్పి ఖో భగవా ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం ఏతదవోచ – "సరసి త్వం, దబ్బ, ఏవరూపం కత్తా యథాయం భిక్ఖునీ ఆహా"తి? "యథా మం, భన్తే, భగవా జానాతీ"తి. "న ఖో, దబ్బ, దబ్బా ఏవం నిబ్బేఠేన్తి. సచే తయా కతం కతన్తి వదేహి. సచే అకతం అకతన్తి వదేహీ"తి. "యతోహం, భన్తే, జాతో నాభిజానామి సుపినన్తేనపి మేథునం ధమ్మం పటిసేవితా, పగేవ జాగరో"తి. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "తేన హి, భిక్ఖవే, మేత్తియం భిక్ఖునిం నాసేథ. ఇమే చ భిక్ఖూ అనుయుఞ్జథా"తి. ఇదం వత్వా భగవా ఉట్ఠాయాసనా విహారం పావిసి.

అథ ఖో తే భిక్ఖూ మేత్తియం భిక్ఖునిం నాసేసుం. అథ ఖో మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ తే భిక్ఖూ ఏతదవోచుం – "మావుసో, మేత్తియం భిక్ఖునిం నాసేథ, న సా కిఞ్చి అపరజ్ఝతి; అమ్హేహి సా ఉస్సాహితా కుపితేహి అనత్తమనేహి చావనాధిప్పాయేహీ"తి. "కిం పన తుమ్హే, ఆవుసో, ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేథా"తి? "ఏవమావుసో"తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా...పే.... తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేస్సన్తీ"తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం ...పే.... "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ దబ్బం మల్లపుత్తం అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేన్తీ"తి? "సచ్చం భగవా"తి...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

"తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స సతివేపుల్లప్పత్తస్స సతివినయం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బో – "తేన, భిక్ఖవే, దబ్బేన మల్లపుత్తేన సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా, ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా, వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా, ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా, అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా, ఏవమస్స వచనీయో – 'ఇమే మం, భన్తే, మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేన్తి. సోహం, భన్తే, సతివేపుల్లప్పత్తో సఙ్ఘం సతివినయం యాచామీ'తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో – 'ఇమే మం, భన్తే మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేన్తి. సోహం [సోహం భన్తే (క.)] సతివేపుల్లప్పత్తో తతియమ్పి, భన్తే, సఙ్ఘం సతివినయం యాచామీ'తి. "బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౯౪. సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇమే మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేన్తి. ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో సతివేపుల్లప్పత్తో సఙ్ఘం సతివినయం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఆయస్మతో దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స సతివేపుల్లప్పత్తస్స సతివినయం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇమే మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేన్తి. ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో సతివేపుల్లప్పత్తో సఙ్ఘం సతివినయం యాచతి. సఙ్ఘో ఆయస్మతో

దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స సతివేపుల్లప్పత్తస్స సతివినయం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఆయస్మతో దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స సతివేపుల్లప్పత్తస్స సతివినయస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇమే మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేన్తి. ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో సతివేపుల్లప్పత్తో సఙ్ఘం సతివినయం యాచతి. సఙ్ఘో ఆయస్మతో దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స సతివేపుల్లప్పత్తస్స సతివినయం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఆయస్మతో దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స సతివేపుల్లప్పత్తస్స సతివినయస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దిన్నో సఙ్ఘేన ఆయస్మతో దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స సతివేపుల్లప్పత్తస్స సతివినయో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

౧౯౫. "పఞ్చిమాని, భిక్ఖవే, ధమ్మికాని సతివినయస్స దానాని. సుద్ధో హోతి భిక్ఖు అనాపత్తికో, అనువదన్తి చ నం, యాచతి చ, తస్స సఙ్ఘో సతివినయం దేతి ధమ్మేన సమగ్గేన – ఇమాని ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చ ధమ్మికాని సతివినయస్స దానానీ"తి.

౩. అమూళ్హవినయో

౧౯౬. తేన ఖో పన సమయేన గగ్గో భిక్ఖు ఉమ్మత్తకో హోతి, చిత్తవిపరియాసకతో. తేన ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం హోతి భాసితపరిక్కన్తం. భిక్ఖూ గగ్గం భిక్ఖుం ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన అజ్ఝాచిణ్ణేన ఆపత్తియా చోదేన్తి – "సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా"తి? సో ఏవం వదేతి – "అహం ఖో, ఆవుసో , ఉమ్మత్తకో అహోసిం చిత్తవిపరియాసకతో. తేన మే ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. నాహం తం సరామి. మూళ్హేన మే ఏతం కత"న్తి. ఏవమ్పి నం వుచ్చమానా చోదేన్తేవ – "సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా"తి? యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా..పే.... తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ భిక్ఖూ గగ్గం భిక్ఖుం ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన అజ్ఝాచిణ్ణేన ఆపత్తియా చోదేస్సన్తి – 'సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా'తి! సో ఏవం వదేతి – 'అహం ఖో, ఆవుసో, ఉమ్మత్తకో అహోసిం చిత్తవిపరియాసకతో. తేన మే ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. నాహం తం సరామి. మూళ్హేన మే ఏతం కత'న్తి. ఏవమ్పి నం వుచ్చమానా చోదేన్తేవ – "సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా"తి? అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే...పే.... సచ్చం భగవా"తి...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

"తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో గగ్గస్స భిక్ఖునో అమూళ్హస్స అమూళ్హవినయం దేతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బో – "తేన, భిక్ఖవే, గగ్గేన భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా, ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా, వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా, ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా, అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా, ఏవమస్స వచనీయో – 'అహం, భన్తే, ఉమ్మత్తకో అహోసిం చిత్తవిపరియాసకతో. తేన మే ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. మం భిక్ఖూ ఉమ్మత్తకేన

చిత్తవిపరియాసకతేన అజ్ఝాచిణ్ణేన ఆపత్తియా చోదేన్తి – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి? త్యాహం ఏవం వదామి – ‘అహం ఖో, ఆవుసో, ఉమ్మత్తకో అహోసిం చిత్తవిపరియాసకతో. తేన మే ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. నాహం తం సరామి. మూళ్హేన మే ఏతం కత’న్తి. ఏవమ్పి మం వుచ్చమానా చోదేన్తేవ – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి? సోహం , భన్తే, అమూళ్హో సఙ్ఘం అమూళ్హవినయం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో – ‘అహం, భన్తే, ఉమ్మత్తకో అహోసిం చిత్తవిపరియాసకతో. తేన మే ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. మం భిక్ఖూ ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన అజ్ఝాచిణ్ణేన ఆపత్తియా చోదేన్తి – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి? త్యాహం ఏవం వదామి – ‘అహం ఖో, ఆవుసో, ఉమ్మత్తకో అహోసిం చిత్తవిపరియాసకతో. తేన మే ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. నాహం తం సరామి మూళ్హేన మే ఏతం కత’న్తి. ఏవమ్పి మం వుచ్చమానా చోదేన్తేవ – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి? సోహం అమూళ్హో [సోహం భన్తే అమూళ్హో (క.)] తతియమ్పి, భన్తే, సఙ్ఘం అమూళ్హవినయం యాచామీ’తి. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౧౯౭. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం గగ్గో భిక్ఖు ఉమ్మత్తకో అహోసి చిత్తవిపరియాసకతో. తేన ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. భిక్ఖూ గగ్గం భిక్ఖుం ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన అజ్ఝాచిణ్ణేన ఆపత్తియా చోదేన్తి – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి? సో ఏవం వదేతి – ‘అహం ఖో, ఆవుసో, ఉమ్మత్తకో అహోసిం చిత్తవిపరియాసకతో. తేన మే ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. నాహం తం సరామి, మూళ్హేన మే ఏతం కత’న్తి. ఏవమ్పి నం వుచ్చమానా చోదేన్తేవ – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి? సో అమూళ్హో సఙ్ఘం అమూళ్హవినయం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో గగ్గస్స భిక్ఖునో అమూళ్హస్స అమూళ్హవినయం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం గగ్గో భిక్ఖు ఉమ్మత్తకో అహోసి చిత్తవిపరియాసకతో. తేన ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. భిక్ఖూ గగ్గం భిక్ఖుం ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన అజ్ఝాచిణ్ణేన ఆపత్తియా చోదేన్తి – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి? సో ఏవం వదేతి – ‘అహం ఖో, ఆవుసో, ఉమ్మత్తకో అహోసిం చిత్తవిపరియాసకతో. తేన మే ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. నాహం తం సరామి మూళ్హేన మే ఏతం కత’న్తి. ఏవమ్పి నం వుచ్చమానా చోదేన్తేవ – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి? సో అమూళ్హో సఙ్ఘం అమూళ్హవినయం యాచతి. సఙ్ఘో గగ్గస్స భిక్ఖునో అమూళ్హస్స అమూళ్హవినయం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి గగ్గస్స భిక్ఖునో అమూళ్హస్స అమూళ్హవినయస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే.… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే.….

“దిన్నో సఙ్ఘేన గగ్గస్స భిక్ఖునో అమూళ్హస్స అమూళ్హవినయో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ , ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౧౯౮. “తీణిమాని, భిక్ఖవే, అధమ్మికాని అమూళ్హవినయస్స దానాని, తీణి ధమ్మికాని. కతమాని తీణి అధమ్మికాని అమూళ్హవినయస్స దానాని?

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా, సమ్బహులా వా, ఏకపుగ్గలో వా – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి? సో సరమానోవ ఏవం వదేతి – ‘న ఖో అహం, ఆవుసో, సరామి ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి. తస్స సఙ్ఘో అమూళ్హవినయం దేతి. అధమ్మికం అమూళ్హవినయస్స దానం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా, సమ్బహులా వా, ఏకపుగ్గలో వా – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి? సో సరమానోవ ఏవం వదేతి – ‘సరామి ఖో అహం, ఆవుసో, యథాసుపినన్తేనా’తి. తస్స సఙ్ఘో అమూళ్హవినయం దేతి. అధమ్మికం అమూళ్హవినయస్స దానం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా, సమ్బహులా వా, ఏకపుగ్గలో వా – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి? సో అనుమ్మత్తకో ఉమ్మత్తకాలయం కరోతి – ‘అహమ్పి ఖో ఏవం కరోమి. తుమ్హేపి ఏవం కరోథ. మయ్హమ్పి ఏతం కప్పతి. తుమ్హాకమ్పేతం కప్పతీ’తి. తస్స సఙ్ఘో అమూళ్హవినయం దేతి. అధమ్మికం అమూళ్హవినయస్స దానం. ఇమాని తీణి అధమ్మికాని అమూళ్హవినయస్స దానాని.

౧౯౯. “కతమాని తీణి ధమ్మికాని అమూళ్హవినయస్స దానాని?

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఉమ్మత్తకో హోతి చిత్తవిపరియాసకతో. తేన ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం హోతి భాసితపరిక్కన్తం. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా, సమ్బహులా వా, ఏకపుగ్గలో వా – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి? సో అస్సరమానోవ ఏవం వదేతి – ‘న ఖో అహం, ఆవుసో, సరామి ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి. తస్స సఙ్ఘో అమూళ్హవినయం దేతి. ధమ్మికం అమూళ్హవినయస్స దానం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఉమ్మత్తకో హోతి చిత్తవిపరియాసకతో. తేన ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం హోతి భాసితపరిక్కన్తం. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా, సమ్బహులా వా, ఏకపుగ్గలో వా – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి ? సో అస్సరమానోవ ఏవం వదేతి – ‘సరామి ఖో అహం, ఆవుసో, యథా సుపినన్తేనా’తి. తస్స సఙ్ఘో అమూళ్హవినయం దేతి. ధమ్మికం అమూళ్హవినయస్స దానం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఉమ్మత్తకో హోతి చిత్తవిపరియాసకతో. తేన ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం హోతి భాసితపరిక్కన్తం. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా, సమ్బహులా వా, ఏకపుగ్గలో వా – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి? సో ఉమ్మత్తకో ఉమ్మత్తకాలయం కరోతి – ‘అహమ్పి ఏవం కరోమి. తుమ్హేపి ఏవం కరోథ. మయ్హమ్పి ఏతం కప్పతి. తుమ్హాకమ్పేతం కప్పతీ’తి. తస్స సఙ్ఘో అమూళ్హవినయం దేతి. ధమ్మికం అమూళ్హవినయస్స దానం. “ఇమాని తీణి ధమ్మికాని అమూళ్హవినయస్స దానానీ”తి.

౪. పటిఞ్ఞాతకరణం

౨౦౦. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అప్పటిఞ్ఞాయ భిక్ఖూనం కమ్మాని కరోన్తి – తజ్జనీయమ్పి, నియస్సమ్పి, పబ్బాజనీయమ్పి, పటిసారణీయమ్పి, ఉక్ఖేపనీయమ్పి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అప్పటిఞ్ఞాయ భిక్ఖూనం కమ్మాని కరిస్సన్తి – తజ్జనీయమ్పి,

నియస్సమ్పి, పబ్బాజనీయమ్పి, పటిసారణీయమ్పి, ఉక్ఖేపనీయమ్పీ”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం... పే.... “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే...పే.... “సచ్చం భగవా”తి...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, అప్పటిఞ్ఞాయ భిక్ఖూనం కమ్మం కాతబ్బం – తజ్జనీయం వా, నియస్సం వా, పబ్బాజనీయం వా, పటిసారణీయం వా, ఉక్ఖేపనీయం వా. యో కరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

౨౦౧. “ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, అధమ్మికం హోతి పటిఞ్ఞాతకరణం, ఏవం ధమ్మికం. కథఞ్చ, భిక్ఖవే, అధమ్మికం హోతి పటిఞ్ఞాతకరణం?

“భిక్ఖు పారాజికం అజ్ఝాపన్నో హోతి. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా, సమ్బహులా వా, ఏకపుగ్గలో వా – ‘పారాజికం ఆయస్మా అజ్ఝాపన్నో’తి? సో ఏవం వదేతి – ‘న ఖో అహం, ఆవుసో, పారాజికం అజ్ఝాపన్నో , సఙ్ఘాదిసేసం అజ్ఝాపన్నో’తి. తం సఙ్ఘో సఙ్ఘాదిసేసేన కారేతి. అధమ్మికం పటిఞ్ఞాతకరణం.

“భిక్ఖు పారాజికం అజ్ఝాపన్నో హోతి. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా, సమ్బహులా వా, ఏకపుగ్గలో వా – ‘పారాజికం ఆయస్మా అజ్ఝాపన్నో’తి? సో ఏవం వదేతి – ‘న ఖో అహం, ఆవుసో, పారాజికం అజ్ఝాపన్నో, థుల్లచ్చయం...పే.... పాచిత్తియం...పే.... పాటిదేసనీయం...పే.... దుక్కటం...పే.... దుబ్భాసితం అజ్ఝాపన్నో’తి. తం సఙ్ఘో దుబ్భాసితేన కారేతి. అధమ్మికం పటిఞ్ఞాతకరణం.

“భిక్ఖు సఙ్ఘాదిసేసం...పే.... థుల్లచ్చయం...పే.... పాచిత్తియం...పే.... పాటిదేసనీయం...పే.... దుక్కటం...పే.... దుబ్భాసితం అజ్ఝాపన్నో హోతి. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా, సమ్బహులా వా, ఏకపుగ్గలో వా – ‘దుబ్భాసితం ఆయస్మా అజ్ఝాపన్నో’తి ? సో ఏవం వదేతి – ‘న ఖో అహం, ఆవుసో, దుబ్భాసితం అజ్ఝాపన్నో, పారాజికం అజ్ఝాపన్నో’తి. తం సఙ్ఘో పారాజికేన కారేతి. అధమ్మికం పటిఞ్ఞాతకరణం.

“భిక్ఖు దుబ్భాసితం అజ్ఝాపన్నో హోతి. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా, సమ్బహులా వా, ఏకపుగ్గలో వా – ‘దుబ్భాసితం ఆయస్మా అజ్ఝాపన్నో’తి? సో ఏవం వదేతి – ‘న ఖో అహం, ఆవుసో, దుబ్భాసితం అజ్ఝాపన్నో, సఙ్ఘాదిసేసం...పే.... థుల్లచ్చయం...పే.... పాచిత్తియం...పే.... పాటిదేసనీయం...పే.... దుక్కటం అజ్ఝాపన్నో’తి. తం సఙ్ఘో దుక్కటేన కారేతి. అధమ్మికం పటిఞ్ఞాతకరణం. “ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, అధమ్మికం హోతి పటిఞ్ఞాతకరణం.

“కథఞ్చ , భిక్ఖవే, ధమ్మికం హోతి పటిఞ్ఞాతకరణం? భిక్ఖు పారాజికం అజ్ఝాపన్నో హోతి. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా, సమ్బహులా వా, ఏకపుగ్గలో వా – ‘పారాజికం ఆయస్మా అజ్ఝాపన్నో’తి? సో ఏవం వదేతి – ‘ఆమ, ఆవుసో, పారాజికం అజ్ఝాపన్నో’తి. తం సఙ్ఘో పారాజికేన కారేతి. ధమ్మికం పటిఞ్ఞాతకరణం.

“భిక్ఖు సఙ్ఘాదిసేసం...పే.... థుల్లచ్చయం...పే.... పాచిత్తియం...పే.... పాటిదేసనీయం...పే.... దుక్కటం...పే.... దుబ్భాసితం అజ్ఝాపన్నో హోతి. తమేనం చోదేతి సఙ్ఘో వా, సమ్బహులా వా, ఏకపుగ్గలో వా – ‘దుబ్భాసితం ఆయస్మా అజ్ఝాపన్నో’తి? సో ఏవం వదేతి – ‘ఆమ, ఆవుసో, దుబ్భాసితం అజ్ఝాపన్నో’తి. తం సఙ్ఘో దుబ్భాసితేన కారేతి. ధమ్మికం పటిఞ్ఞాతకరణం. ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, ధమ్మికం హోతి పటిఞ్ఞాతకరణ”న్తి.

౫. యేభుయ్యసికా

౨౦౨. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ సఙ్ఘమజ్ఝే భణ్డనజాతా కలహజాతా వివాదాపన్నా అఞ్ఞమఞ్ఞం ముఖసత్తీహి వితుదన్తా విహరన్తి, న సక్కోన్తి తం అధికరణం వూపసమేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏవరూపం అధికరణం యేభుయ్యసికాయ వూపసమేతుం. పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతో భిక్ఖు సలాకగ్గాహాపకో సమ్మన్నితబ్బో – యో న ఛన్దాగతిం గచ్ఛేయ్య, న దోసాగతిం గచ్ఛేయ్య, న మోహాగతిం గచ్ఛేయ్య, న భయాగతిం గచ్ఛేయ్య, గహితాగహితఞ్చ జానేయ్య. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో. పఠమం భిక్ఖు యాచితబ్బో, యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౨౦౩. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం సలాకగ్గాహాపకం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం సలాకగ్గాహాపకం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో సలాకగ్గాహాపకస్స సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"సమ్మతో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సలాకగ్గాహాపకో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

౨౦౪. "దసయిమే , భిక్ఖవే, అధమ్మికా సలాకగ్గాహా, దస ధమ్మికా [దస ధమ్మికా సలాకగ్గాహా (క.)]. కతమే దస అధమ్మికా సలాకగ్గాహా? ఓరమత్తకఞ్చ అధికరణం హోతి, న చ గతిగతం హోతి, న చ సరితసారితం హోతి, జానాతి అధమ్మవాదీ బహుతరాతి, అప్పేవ నామ అధమ్మవాదీ బహుతరా అస్సూతి, జానాతి సఙ్ఘో భిజ్జిస్సతీతి, అప్పేవ నామ సఙ్ఘో భిజ్జేయ్యాతి, అధమ్మేన గణ్హన్తి, వగ్గా గణ్హన్తి, న చ యథాదిట్ఠియా గణ్హన్తి – ఇమే దస అధమ్మికా సలాకగ్గాహా.

"కతమే దస ధమ్మికా సలాకగ్గాహా? న చ ఓరమత్తకం అధికరణం హోతి, గతిగతఞ్చ హోతి, సరితసారితఞ్చ హోతి, జానాతి ధమ్మవాదీ బహుతరాతి, అప్పేవ నామ ధమ్మవాదీ బహుతరా అస్సూతి, జానాతి సఙ్ఘో న భిజ్జిస్సతీతి, అప్పేవ నామ సఙ్ఘో న భిజ్జేయ్యాతి, ధమ్మేన గణ్హన్తి, సమగ్గా గణ్హన్తి, యథాదిట్ఠియా చ గణ్హన్తి – ఇమే దస ధమ్మికా సలాకగ్గాహా"తి.

౬. తస్సపాపియసికా

౨౦౫. తేన ఖో పన సమయేన ఉపవాళో భిక్ఖు సఙ్ఘమజ్ఝే ఆపత్తియా అనుయుఞ్జియమానో అవజానిత్వా పటిజానాతి, పటిజానిత్వా అవజానాతి, అఞ్ఞేనఞ్ఞం పటిచరతి, సమ్పజానముసా భాసతి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ ఉపవాళో భిక్ఖు సఙ్ఘమజ్ఝే ఆపత్తియా అనుయుఞ్జియమానో అవజానిత్వా పటిజానిస్సతి, పటిజానిత్వా అవజానిస్సతి, అఞ్ఞేనఞ్ఞం పటిచరిస్సతి, సమ్పజానముసా భాసిస్సతీ"తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే… "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే…పే… "సచ్చం భగవా"తి…పే… విగరహిత్వా…పే… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో ఉపవాళస్స భిక్ఖునో తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, కాతబ్బం. పఠమం ఉపవాళో భిక్ఖు చోదేతబ్బో, చోదేత్వా సారేతబ్బో, సారేత్వా ఆపత్తిం ఆరోపేతబ్బో, ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౨౦౬. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉపవాళో భిక్ఖు సఙ్ఘమజ్ఝే ఆపత్తియా అనుయుఞ్జియమానో అవజానిత్వా పటిజానాతి, పటిజానిత్వా అవజానాతి, అఞ్ఞేనఞ్ఞం పటిచరతి, సమ్పజానముసా ‘భాసతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఉపవాళస్స భిక్ఖునో తస్సపాపియసికాకమ్మం కరేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఉపవాళో భిక్ఖు సఙ్ఘమజ్ఝే ఆపత్తియా అనుయుఞ్జియమానో అవజానిత్వా పటిజానాతి, పటిజానిత్వా అవజానాతి, అఞ్ఞేనఞ్ఞం పటిచరతి, సమ్పజానముసా భాసతి. సఙ్ఘో ఉపవాళస్స భిక్ఖునో తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఉపవాళస్స భిక్ఖునో తస్సపాపియసికాకమ్మస్స కరణం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే....

“కతం సఙ్ఘేన ఉపవాళస్స భిక్ఖునో తస్సపాపియసికాకమ్మం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౨౦౭. “పఞ్చిమాని , భిక్ఖవే, ధమ్మికాని తస్సపాపియసికాకమ్మస్స కరణాని. అసుచి చ హోతి, అలజ్జీ చ, సానువాదో చ, తస్స సఙ్ఘో తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి ధమ్మేన, సమగ్గేన – ఇమాని ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చ ధమ్మికాని తస్సపాపియసికాకమ్మస్స కరణాని.

అధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౨౦౮. “తీహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం తస్సపాపియసికాకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ. అసమ్ముఖా కతం హోతి, అప్పటిపుచ్ఛాకతం హోతి, అప్పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి...పే.... అధమ్మేన కతం హోతి, వగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తస్సపాపియసికాకమ్మం అధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, అవినయకమ్మఞ్చ, దువూపసన్తఞ్చ.

ధమ్మకమ్మద్వాదసకం

౨౦౯. “తీహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతం తస్సపాపియసికాకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ. సమ్ముఖా కతం హోతి, పటిపుచ్ఛాకతం హోతి, పటిఞ్ఞాయ కతం హోతి...పే.... ధమ్మేన కతం హోతి, సమగ్గేన కతం హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతం తస్సపాపియసికాకమ్మం ధమ్మకమ్మఞ్చ హోతి, వినయకమ్మఞ్చ, సువూపసన్తఞ్చ.

ఆకఙ్ఖమానఛక్కం

౨౧౦. “తీహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో తస్సపాపియసికాకమ్మం కరేయ్య. భణ్డనకారకో హోతి కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో; బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో తస్సపాపియసికాకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో తస్సపాపియసికాకమ్మం కరేయ్య. అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే...పే॰....

“అపరేహిపి, భిక్ఖవే...పే॰.... బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స భిక్ఖునో ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో తస్సపాపియసికాకమ్మం కరేయ్య.

“తిణ్ణం, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో తస్సపాపియసికాకమ్మం కరేయ్య. ఏకో భణ్డనకారకో హోతి...పే॰.... సఙ్ఘే అధికరణకారకో; ఏకో బాలో హోతి అబ్యత్తో ఆపత్తిబహులో అనపదానో; ఏకో గిహిసంసట్ఠో విహరతి అననులోమికేహి గిహిసంసగ్గేహి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో తస్సపాపియసికాకమ్మం కరేయ్య.

“అపరేసమ్పి, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో తస్సపాపియసికాకమ్మం కరేయ్య. ఏకో అధిసీలే సీలవిపన్నో హోతి, ఏకో అజ్ఝాచారే ఆచారవిపన్నో హోతి, ఏకో అతిదిట్ఠియా దిట్ఠివిపన్నో హోతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే...పే॰....

“అపరేసమ్పి , భిక్ఖవే...పే॰.... ఏకో బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, ఏకో సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి – ఇమేసం ఖో, భిక్ఖవే, తిణ్ణం భిక్ఖూనం ఆకఙ్ఖమానో సఙ్ఘో తస్సపాపియసికాకమ్మం కరేయ్య.

అట్ఠారసవత్తం

౨౧౧. “తస్సపాపియసికాకమ్మకతేన , భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా –

న ఉపసమ్పాదేతబ్బం, న నిస్సయో దాతబ్బో, న సామణేరో ఉపట్ఠాపేతబ్బో, న భిక్ఖునోవాదకసమ్ముతి సాదితబ్బా, సమ్మతేనపి భిక్ఖునియో న ఓవదితబ్బా...పే॰.... న భిక్ఖూహి సమ్పయోజేతబ్బ”న్తి. అథ ఖో సఙ్ఘో ఉపవాళస్స భిక్ఖునో తస్సపాపియసికాకమ్మం అకాసి.

౭. తిణవత్థారకం

౨౧౨. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూనం భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం హోతి భాసితపరిక్కన్తం. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “అమ్హాకం ఖో భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. సచే మయం ఇమాహి ఆపత్తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం కారేస్సామ, సియాపి తం అధికరణం కక్ఖళత్తాయ వాళత్తాయ [కక్ఖళతాయ వాళతాయ (స్యా॰ కం॰)] భేదాయ సంవత్తేయ్య. కథం ను ఖో అమ్హేహి పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం హోతి భాసితపరిక్కన్తం . తత్ర చే భిక్ఖూనం [తత్ర చే భిక్ఖవే భిక్ఖూనం (స్యా॰)] ఏవం హోతి – ‘అమ్హాకం ఖో భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం; సచే మయం ఇమాహి ఆపత్తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం కారేస్సామ, సియాపి తం అధికరణం కక్ఖళత్తాయ వాళత్తాయ భేదాయ

సంవత్తేయ్యా’తి, అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏవరూపం అధికరణం తిణవత్థారకేన వూపసమేతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, వూపసమేతబ్బం. సబ్బేహేవ ఏకజ్ఝం సన్నిపతితబ్బం, సన్నిపతిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అమ్హాకం భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. సచే మయం ఇమాహి ఆపత్తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం కారేస్సామ, సియాపి తం అధికరణం కక్ఖళత్తాయ వాళత్తాయ భేదాయ సంవత్తేయ్య. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇమం అధికరణం తిణవత్థారకేన వూపసమేయ్య, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్త”న్తి. “ఏకతోపక్ఖికానం భిక్ఖూనం బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సకో పక్ఖో ఞాపేతబ్బో –

“సుణన్తు మే ఆయస్మన్తా. అమ్హాకం భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. సచే మయం ఇమాహి ఆపత్తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం కారేస్సామ, సియాపి తం అధికరణం కక్ఖళత్తాయ వాళత్తాయ భేదాయ సంవత్తేయ్య. యదాయస్మన్తానం పత్తకల్లం, అహం యా చేవ ఆయస్మన్తానం ఆపత్తి, యా చ అత్తనో ఆపత్తి, ఆయస్మన్తానఞ్చేవ అత్థాయ, అత్తనో చ అత్థాయ, సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన దేసేయ్యం, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్త”న్తి.

“అథాపరేసం ఏకతోపక్ఖికానం భిక్ఖూనం బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సకో పక్ఖో ఞాపేతబ్బో –

“సుణన్తు మే ఆయస్మన్తా. అమ్హాకం భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. సచే మయం ఇమాహి ఆపత్తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం కారేస్సామ, సియాపి తం అధికరణం కక్ఖళత్తాయ వాళత్తాయ భేదాయ సంవత్తేయ్య. యదాయస్మన్తానం పత్తకల్లం, అహం యా చేవ ఆయస్మన్తానం ఆపత్తి, యా చ అత్తనో ఆపత్తి, ఆయస్మన్తానఞ్చేవ అత్థాయ, అత్తనో చ అత్థాయ, సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన దేసేయ్యం, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్త”న్తి.

౨౧౩. “అథాపరేసం ఏకతోపక్ఖికానం భిక్ఖూనం బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అమ్హాకం భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. సచే మయం ఇమాహి ఆపత్తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం కారేస్సామ, సియాపి తం అధికరణం కక్ఖళత్తాయ వాళత్తాయ భేదాయ సంవత్తేయ్య. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం యా చేవ ఇమేసం ఆయస్మన్తానం ఆపత్తి, యా చ అత్తనో ఆపత్తి, ఇమేసఞ్చేవ ఆయస్మన్తానం అత్థాయ, అత్తనో చ అత్థాయ, సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన దేసేయ్యం, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తం. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అమ్హాకం భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. సచే మయం ఇమాహి ఆపత్తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం కారేస్సామ, సియాపి తం అధికరణం కక్ఖళత్తాయ వాళత్తాయ భేదాయ సంవత్తేయ్య. అహం యా చేవ ఇమేసం ఆయస్మన్తానం ఆపత్తి, యా చ అత్తనో ఆపత్తి, ఇమేసఞ్చేవ ఆయస్మన్తానం అత్థాయ, అత్తనో చ అత్థాయ, సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన దేసేమి, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం,

ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తం. యస్సాయస్మతో ఖమతి అమ్హాకం ఇమాసం ఆపత్తీనం సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన దేసనా, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దేసితా అమ్హాకం ఇమా ఆపత్తియో సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౨౧౪. “అథాపరేసం ఏకతోపక్ఖికానం భిక్ఖూనం బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అమ్హాకం భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. సచే మయం ఇమాహి ఆపత్తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం కారేస్సామ, సియాపి తం అధికరణం కక్ఖళత్తాయ వాళత్తాయ భేదాయ సంవత్తేయ్య. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం యా చేవ ఇమేసం ఆయస్మన్తానం ఆపత్తి, యా చ అత్తనో ఆపత్తి, ఇమేసఞ్చేవ ఆయస్మన్తానం అత్థాయ, అత్తనో చ అత్థాయ, సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన దేసేయ్యం, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తం. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అమ్హాకం భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. సచే మయం ఇమాహి ఆపత్తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం కారేస్సామ, సియాపి తం అధికరణం కక్ఖళత్తాయ వాళత్తాయ భేదాయ సంవత్తేయ్య. అహం యా చేవ ఇమేసం ఆయస్మన్తానం ఆపత్తి, యా చ అత్తనో ఆపత్తి, ఇమేసఞ్చేవ ఆయస్మన్తానం అత్థాయ, అత్తనో చ అత్థాయ, సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన దేసేమి, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తం. యస్సాయస్మతో ఖమతి అమ్హాకం ఇమాసం ఆపత్తీనం సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన దేసనా, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దేసితా అమ్హాకం ఇమా ఆపత్తియో సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

“ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, తే భిక్ఖూ తాహి ఆపత్తీహి వుట్ఠితా హోన్తి, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తం, ఠపేత్వా దిట్ఠావికమ్మం , ఠపేత్వా యే న తత్థ హోన్తీ”తి.

౮. అధికరణం

౨౧౫. తేన ఖో పన సమయేన (భిక్ఖూపి భిక్ఖూహి వివదన్తి,) [( ) నత్థి (సీ॰ స్యా॰ కం॰)] భిక్ఖూపి భిక్ఖునీహి వివదన్తి, భిక్ఖునియోపి భిక్ఖూహి వివదన్తి, ఛన్నోపి భిక్ఖు భిక్ఖునీనం అనుపఖజ్జ భిక్ఖూహి సద్ధిం వివదతి, భిక్ఖునీనం పక్ఖం గాహేతి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఛన్నో భిక్ఖు భిక్ఖునీనం అనుపఖజ్జ భిక్ఖూహి సద్ధిం వివదిస్సతి, భిక్ఖునీనం పక్ఖం గాహేస్సతీతి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… సచ్చం కిర, భిక్ఖవే…పే॰… సచ్చం భగవా”తి…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

[పరి॰ ౨౭౫] “చత్తారిమాని, భిక్ఖవే, అధికరణాని – వివాదాధికరణం, అనువాదాధికరణం, ఆపత్తాధికరణం, కిచ్చాధికరణం [కిచ్చాధికరణఞ్చ (క॰)].

“తత్థ కతమం వివాదాధికరణం [పరి॰ ౩౧౪]? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ [భిక్ఖూ భిక్ఖుం (క॰)] వివదన్తి – ధమ్మోతి వా అధమ్మోతి వా, వినయోతి వా అవినయోతి వా, భాసితం లపితం తథాగతేనాతి వా అభాసితం అలపితం తథాగతేనాతి వా, ఆచిణ్ణం తథాగతేనాతి వా అనాచిణ్ణం తథాగతేనాతి వా, పఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి వా అప్పఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి వా, ఆపత్తీతి వా అనాపత్తీతి వా , లహుకా ఆపత్తీతి వా గరుకా ఆపత్తీతి వా, సావసేసా ఆపత్తీతి వా అనవసేసా ఆపత్తీతి వా, దుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా అదుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా? యం తత్థ భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో నానావాదో అఞ్ఞథావాదో విపచ్చతాయ వోహారో మేధగం – ఇదం వుచ్చతి వివాదాధికరణం.

“తత్థ కతమం అనువాదాధికరణం? [పరి॰ ౩౧౫] ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ భిక్ఖుం అనువదన్తి సీలవిపత్తియా వా ఆచారవిపత్తియా వా దిట్ఠివిపత్తియా వా ఆజీవవిపత్తియా వా. యో తత్థ అనువాదో అనువదనా అనుల్లపనా అనుభణనా అనుసమ్పవఙ్కతా అబ్భుస్సహనతా అనుబలప్పదానం – ఇదం వుచ్చతి అనువాదాధికరణం.

“తత్థ కతమం ఆపత్తాధికరణం? పఞ్చపి ఆపత్తిక్ఖన్ధా ఆపత్తాధికరణం, సత్తపి ఆపత్తిక్ఖన్ధా ఆపత్తాధికరణం – ఇదం వుచ్చతి ఆపత్తాధికరణం .

“తత్థ కతమం కిచ్చాధికరణం? [పరి॰ ౩౧౭] యా సఙ్ఘస్స కిచ్చయతా, కరణీయతా, అపలోకనకమ్మం, ఞత్తికమ్మం, ఞత్తిదుతియకమ్మం, ఞత్తిచతుత్థకమ్మం – ఇదం వుచ్చతి కిచ్చాధికరణం.

౨౧౬. “వివాదాధికరణస్స కిం మూలం? ఛ వివాదమూలాని వివాదాధికరణస్స మూలం. తీణిపి అకుసలమూలాని వివాదాధికరణస్స మూలం, తీణిపి కుసలమూలాని వివాదాధికరణస్స మూలం. [పరి॰ ౨౭౨; అ॰ ని॰ ౨.౩౫-౩౬; మ॰ ని॰ ౩.౪౪] కతమాని ఛ వివాదమూలాని వివాదాధికరణస్స మూలం? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు కోధనో హోతి ఉపనాహీ. యో సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు కోధనో హోతి ఉపనాహీ, సో సత్థరిపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో, ధమ్మేపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో , సఙ్ఘేపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో, సిక్ఖాయపి న పరిపూరకారీ హోతి. యో సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సత్థరిపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో, ధమ్మేపి...పే॰... సఙ్ఘేపి...పే॰... సిక్ఖాయపి న పరిపూరకారీ, సో సఙ్ఘే వివాదం జనేతి. యో హోతి వివాదో బహుజనాహితాయ బహుజనాసుఖాయ బహునో జనస్స అనత్థాయ అహితాయ దుక్ఖాయ దేవమనుస్సానం. ఏవరూపఞ్చే తుమ్హే, భిక్ఖవే, వివాదమూలం అజ్ఝత్తం వా బహిద్ధా వా సమనుపస్సేయ్యాథ, తత్ర తుమ్హే, భిక్ఖవే, తస్సేవ పాపకస్స వివాదమూలస్స పహానాయ వాయమేయ్యాథ. ఏవరూపఞ్చే తుమ్హే, భిక్ఖవే, వివాదమూలం అజ్ఝత్తం వా బహిద్ధా వా న సమనుపస్సేయ్యాథ, తత్ర తుమ్హే, భిక్ఖవే, తస్సేవ పాపకస్స వివాదమూలస్స ఆయతిం అనవస్సవాయ పటిపజ్జేయ్యాథ. ఏవమేతస్స పాపకస్స వివాదమూలస్స పహానం హోతి. ఏవమేతస్స పాపకస్స వివాదమూలస్స ఆయతిం అనవస్సవో హోతి.

[పరి॰౨౭౨] “పున చపరం, భిక్ఖవే, భిక్ఖు మక్ఖీ హోతి పళాసీ...పే॰... ఇస్సుకీ హోతి మచ్ఛరీ , సఠో హోతి మాయావీ, పాపిచ్ఛో హోతి మిచ్ఛాదిట్ఠీ, సన్దిట్ఠిపరామాసీ హోతి ఆధానగ్గాహీ దుప్పటినిస్సగ్గీ. యో సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సన్దిట్ఠిపరామాసీ

హోతి ఆధానగ్గాహీ దుప్పటినిస్సగ్గీ, సో సత్థరిపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో, ధమ్మేపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో, సఙ్ఘేపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో, సిక్ఖాయపి న పరిపూరకారీ హోతి. యో సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సత్థరిపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో, ధమ్మేపి...పే०... సఙ్ఘేపి...పే०... సిక్ఖాయపి న పరిపూరకారీ, సో సఙ్ఘే వివాదం జనేతి. యో హోతి వివాదో బహుజనాహితాయ బహుజనాసుఖాయ బహునో జనస్స అనత్థాయ అహితాయ దుక్ఖాయ దేవమనుస్సానం. ఏవరూపఞ్చే తుమ్హే, భిక్ఖవే, వివాదమూలం అజ్ఝత్తం వా బహిద్ధా వా సమనుపస్సేయ్యాథ, తత్ర తుమ్హే, భిక్ఖవే, తస్సేవ పాపకస్స వివాదమూలస్స పహానాయ వాయమేయ్యాథ. ఏవరూపఞ్చే తుమ్హే, భిక్ఖవే, వివాదమూలం అజ్ఝత్తం వా బహిద్ధా వా న సమనుపస్సేయ్యాథ, తత్ర తుమ్హే, భిక్ఖవే, తస్సేవ పాపకస్స వివాదమూలస్స ఆయతిం అనవస్సవాయ పటిపజ్జేయ్యాథ. ఏవమేతస్స పాపకస్స వివాదమూలస్స పహానం హోతి. ఏవమేతస్స పాపకస్స వివాదమూలస్స ఆయతిం అనవస్సవో హోతి. ఇమాని ఛ వివాదమూలాని వివాదాధికరణస్స మూలం.

“కతమాని తీణి అకుసలమూలాని వివాదాధికరణస్స మూలం? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ లుద్ధచిత్తా వివదన్తి, దుట్ఠచిత్తా వివదన్తి, మూళ్హచిత్తా వివదన్తి – ధమ్మోతి వా అధమ్మోతి వా, వినయోతి వా అవినయోతి వా, భాసితం లపితం తథాగతేనాతి వా అభాసితం అలపితం తథాగతేనాతి వా, ఆచిణ్ణం తథాగతేనాతి వా అనాచిణ్ణం తథాగతేనాతి వా, పఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి వా అప్పఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి వా, ఆపత్తీతి వా అనాపత్తీతి వా, లహుకా ఆపత్తీతి వా గరుకా ఆపత్తీతి వా, సావసేసా ఆపత్తీతి వా అనవసేసా ఆపత్తీతి వా, దుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా అదుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా. ఇమాని తీణి అకుసలమూలాని వివాదాధికరణస్స మూలం.

“కతమాని తీణి కుసలమూలాని వివాదాధికరణస్స మూలం? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ అలుద్ధచిత్తా వివదన్తి, అదుట్ఠచిత్తా వివదన్తి, అమూళ్హచిత్తా వివదన్తి – ధమ్మోతి వా అధమ్మోతి వా...పే०... దుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా అదుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా. ఇమాని తీణి కుసలమూలాని వివాదాధికరణస్స మూలం.

౨౧౬. [పరి॰ ౨౭౨] “అనువాదాధికరణస్స కిం మూలం? ఛ అనువాదమూలాని అనువాదాధికరణస్స మూలం. తీణిపి అకుసలమూలాని అనువాదాధికరణస్స మూలం, తీణిపి కుసలమూలాని అనువాదాధికరణస్స మూలం, కాయోపి అనువాదాధికరణస్స మూలం, వాచాపి అనువాదాధికరణస్స మూలం. “కతమాని ఛ అనువాదమూలాని అనువాదాధికరణస్స మూలం? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు కోధనో హోతి ఉపనాహీ. యో సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు కోధనో హోతి ఉపనాహీ, సో సత్థరిపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో, ధమ్మేపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో, సఙ్ఘేపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో, సిక్ఖాయపి న పరిపూరకారీ హోతి. యో సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సత్థరిపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో, ధమ్మేపి...పే०... సఙ్ఘేపి...పే०... సిక్ఖాయపి న పరిపూరకారీ, సో సఙ్ఘే అనువాదం జనేతి. యో హోతి అనువాదో బహుజనాహితాయ బహుజనాసుఖాయ బహునో జనస్స అనత్థాయ అహితాయ దుక్ఖాయ దేవమనుస్సానం. ఏవరూపఞ్చే తుమ్హే, భిక్ఖవే, అనువాదమూలం అజ్ఝత్తం వా బహిద్ధా వా సమనుపస్సేయ్యాథ, తత్ర తుమ్హే, భిక్ఖవే, తస్సేవ పాపకస్స అనువాదమూలస్స పహానాయ వాయమేయ్యాథ. ఏవరూపఞ్చే తుమ్హే, భిక్ఖవే, అనువాదమూలం అజ్ఝత్తం వా బహిద్ధా వా న సమనుపస్సేయ్యాథ, తత్ర తుమ్హే, భిక్ఖవే, తస్సేవ పాపకస్స అనువాదమూలస్స ఆయతిం అనవస్సవాయ పటిపజ్జేయ్యాథ. ఏవమేతస్స పాపకస్స అనువాదమూలస్స పహానం హోతి. ఏవమేతస్స పాపకస్స అనువాదమూలస్స ఆయతిం అనవస్సవో హోతి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే, భిక్ఖు మక్ఖీ హోతి పళాసీ...పే.... ఇస్సుకీ హోతి మచ్ఛరీ, సఠో హోతి మాయావీ, పాపిచ్ఛో హోతి మిచ్ఛాదిట్ఠీ, సన్దిట్ఠిపరామాసీ హోతి ఆధానగ్గాహీ దుప్పటినిస్సగ్గీ. యో సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సన్దిట్ఠిపరామాసీ హోతి ఆధానగ్గాహీ దుప్పటినిస్సగ్గీ, సో సత్థరిపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో, ధమ్మేపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో, సఙ్ఘేపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో, సిక్ఖాయపి న పరిపూరకారీ హోతి. యో సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సత్థరిపి అగారవో విహరతి అప్పతిస్సో , ధమ్మేపి... పే.... సఙ్ఘేపి...పే.... సిక్ఖాయపి న పరిపూరకారీ, సో సఙ్ఘే అనువాదం జనేతి. యో హోతి అనువాదో బహుజనాహితాయ బహుజనాసుఖాయ బహునో జనస్స అనత్థాయ అహితాయ దుక్ఖాయ దేవమనుస్సానం. ఏవరూపఞ్చే తుమ్హే, భిక్ఖవే, అనువాదమూలం అజ్ఝత్తం వా బహిద్ధా వా సమనుపస్సేయ్యాథ, తత్ర తుమ్హే, భిక్ఖవే, తస్సేవ పాపకస్స అనువాదమూలస్స పహానాయ వాయమేయ్యాథ. ఏవరూపఞ్చే తుమ్హే, భిక్ఖవే, అనువాదమూలం అజ్ఝత్తం వా బహిద్ధా వా న సమనుపస్సేయ్యాథ, తత్ర తుమ్హే, భిక్ఖవే, తస్సేవ పాపకస్స అనువాదమూలస్స ఆయత్తిం అనవస్సవాయ పటిపజ్జేయ్యాథ. ఏవమేతస్స పాపకస్స అనువాదమూలస్స పహానం హోతి. ఏవమేతస్స పాపకస్స అనువాదమూలస్స ఆయతిం అనవస్సవో హోతి. ఇమాని ఛ అనువాదమూలాని అనువాదాధికరణస్స మూలం.

“కతమాని తీణి అకుసలమూలాని అనువాదాధికరణస్స మూలం? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ భిక్ఖుం లుద్ధచిత్తా అనువదన్తి, దుట్ఠచిత్తా అనువదన్తి, మూళ్హచిత్తా అనువదన్తి – సీలవిపత్తియా వా, ఆచారవిపత్తియా వా, దిట్ఠివిపత్తియా వా, ఆజీవవిపత్తియా వా. ఇమాని తీణి అకుసలమూలాని అనువాదాధికరణస్స మూలం.

“కతమాని తీణి కుసలమూలాని అనువాదాధికరణస్స మూలం? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ భిక్ఖుం అలుద్ధచిత్తా అనువదన్తి, అదుట్ఠచిత్తా అనువదన్తి, అమూళ్హచిత్తా అనువదన్తి – సీలవిపత్తియా వా, ఆచరవిపత్తియా వా, దిట్ఠివిపత్తియా వా, ఆజీవవిపత్తియా వా. ఇమాని తీణి కుసలమూలాని అనువాదాధికరణస్స మూలం.

“కతమో కాయో [కతమో చ కాయో (స్యా. కం.)] అనువాదాధికరణస్స మూలం? ఇధేకచ్చో దుబ్బణ్ణో హోతి, దుద్దస్సికో, ఓకోటిమకో, బహ్వాబాధో, కాణో వా, కుణీ వా, ఖఞ్జో వా, పక్ఖహతో వా, యేన నం అనువదన్తి. అయం కాయో అనువాదాధికరణస్స మూలం.

“కతమా వాచా అనువాదాధికరణస్స మూలం? ఇధేకచ్చో దుబ్బచో హోతి, మమ్మనో, ఏళగలవాచో, యాయ నం అనువదన్తి. అయం వాచా అనువాదాధికరణస్స మూలం.

౨౧౮. “ఆపత్తాధికరణస్స కిం మూలం? ఛ ఆపత్తిసముట్ఠానా ఆపత్తాధికరణస్స మూలం. అత్థాపత్తి కాయతో సముట్ఠాతి, న వాచతో, న చిత్తతో. అత్థాపత్తి వాచతో సముట్ఠాతి, న కాయతో, న చిత్తతో. అత్థాపత్తి కాయతో చ వాచతో చ సముట్ఠాతి, న చిత్తతో. అత్థాపత్తి కాయతో చ చిత్తతో చ సముట్ఠాతి, న వాచతో. అత్థాపత్తి వాచతో చ చిత్తతో చ సముట్ఠాతి, న కాయతో. అత్థాపత్తి కాయతో చ వాచతో చ చిత్తతో చ సముట్ఠాతి. ఇమే ఛ ఆపత్తిసముట్ఠానా ఆపత్తాధికరణస్స మూలం.

౨౧౯. “కిచ్చాధికరణస్స కిం మూలం? కిచ్చాధికరణస్స ఏకం మూలం – సఙ్ఘో.

౨౨౦. “వివాదాధికరణం కుసలం, అకుసలం, అబ్యాకతం. వివాదాధికరణం సియా కుసలం, సియా అకుసలం, సియా అబ్యాకతం. తత్థ కతమం వివాదాధికరణం కుసలం? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ కుసలచిత్తా వివదన్తి – ధమ్మోతి వా

అధమ్మోతి వా...పే॰... దుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా అదుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా. యం తత్థ భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో నానావాదో అఞ్ఞథావాదో విపచ్చతాయ వోహారో మేధగం – ఇదం వుచ్చతి వివాదాధికరణం కుసలం.

“తత్థ కతమం వివాదాధికరణం అకుసలం? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ అకుసలచిత్తా వివదన్తి – ధమ్మోతి వా అధమ్మోతి వా...పే॰... దుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా అదుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా. యం తత్థ భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో నానావాదో అఞ్ఞథావాదో విపచ్చతాయ వోహారో మేధగం – ఇదం వుచ్చతి వివాదాధికరణం అకుసలం.

“తత్థ కతమం వివాదాధికరణం అబ్యాకతం? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ అబ్యాకతచిత్తా వివదన్తి – ధమ్మోతి వా అధమ్మోతి వా...పే॰... దుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా అదుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా. యం తత్థ భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో నానావాదో అఞ్ఞథావాదో విపచ్చతాయ వోహారో మేధగం – ఇదం వుచ్చతి వివాదాధికరణం అబ్యాకతం.

౨౨౧. “అనువాదాధికరణం కుసలం, అకుసలం, అబ్యాకతం. అనువాదాధికరణం సియా కుసలం, సియా అకుసలం, సియా అబ్యాకతం. తత్థ కతమం అనువాదాధికరణం కుసలం? ఇధ, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ భిక్ఖుం కుసలచిత్తా అనువదన్తి – సీలవిపత్తియా వా, ఆచారవిపత్తియా వా, దిట్ఠివిపత్తియా వా, ఆజీవవిపత్తియా వా. యో తత్థ అనువాదో అనువదనా అనుల్లపనా అనుభణనా అనుసమ్పవఙ్కతా అబ్భుస్సహనతా అనుబలప్పదానం – ఇదం వుచ్చతి అనువాదాధికరణం కుసలం.

“తత్థ కతమం అనువాదాధికరణం అకుసలం? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ భిక్ఖుం అకుసలచిత్తా అనువదన్తి – సీలవిపత్తియా వా, ఆచారవిపత్తియా వా, దిట్ఠివిపత్తియా వా, ఆజీవవిపత్తియా వా. యో తత్థ అనువాదో అనువదనా అనుల్లపనా అనుభణనా అనుసమ్పవఙ్కతా అబ్భుస్సహనతా అనుబలప్పదానం – ఇదం వుచ్చతి అనువాదాధికరణం అకుసలం.

“తత్థ కతమం అనువాదాధికరణం అబ్యాకతం? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ భిక్ఖుం అబ్యాకతచిత్తా అనువదన్తి – సీలవిపత్తియా వా, ఆచారవిపత్తియా వా, దిట్ఠివిపత్తియా వా, ఆజీవవిపత్తియా వా. యో తత్థ అనువాదో అనువదనా అనుల్లపనా అనుభణనా అనుసమ్పవఙ్కతా అబ్భుస్సహనతా అనుబలప్పదానం – ఇదం వుచ్చతి అనువాదాధికరణం అబ్యాకతం.

౨౨౨. “ఆపత్తాధికరణం కుసలం [ఇదం పదం కేసుచి నత్థి], అకుసలం, అబ్యాకతం? ఆపత్తాధికరణం సియా అకుసలం, సియా అబ్యాకతం; నత్థి ఆపత్తాధికరణం కుసలం. తత్థ కతమం ఆపత్తాధికరణం అకుసలం? యం జానన్తో సఞ్జానన్తో చేచ్చ అభివితరిత్వా వీతిక్కమో – ఇదం వుచ్చతి ఆపత్తాధికరణం అకుసలం.

“తత్థ కతమం ఆపత్తాధికరణం అబ్యాకతం? యం అజానన్తో అసఞ్జానన్తో అచేచ్చ అనభివితరిత్వా వీతిక్కమో – ఇదం వుచ్చతి ఆపత్తాధికరణం అబ్యాకతం.

౨౨౩. “కిచ్చాధికరణం కుసలం, అకుసలం, అబ్యాకతం? కిచ్చాధికరణం సియా కుసలం, సియా అకుసలం, సియా అబ్యాకతం. తత్థ కతమం కిచ్చాధికరణం కుసలం? యం సఙ్ఘో కుసలచిత్తో కమ్మం కరోతి – అపలోకనకమ్మం, ఞత్తికమ్మం,

ఞత్తిదుతియకమ్మం, ఞత్తిచతుత్థకమ్మం – ఇదం వుచ్చతి కిచ్చాధికరణం కుసలం.

“తత్థ కతమం కిచ్చాధికరణం అకుసలం? యం సఙ్ఘో అకుసలచిత్తో కమ్మం కరోతి – అపలోకనకమ్మం, ఞత్తికమ్మం, ఞత్తిదుతియకమ్మం, ఞత్తిచతుత్థకమ్మం – ఇదం వుచ్చతి కిచ్చాధికరణం అకుసలం.

“తత్థ కతమం కిచ్చాధికరణం అబ్యాకతం? యం సఙ్ఘో అబ్యాకతచిత్తో కమ్మం కరోతి – అపలోకనకమ్మం, ఞత్తికమ్మం, ఞత్తిదుతియకమ్మం, ఞత్తిచతుత్థకమ్మం – ఇదం వుచ్చతి కిచ్చాధికరణం అబ్యాకతం.

౨౨౪. [పరి॰ ౩౧౫] “వివాదో వివాదాధికరణం, వివాదో నో అధికరణం, అధికరణం నో వివాదో, అధికరణఞ్చేవ వివాదో చ. సియా వివాదో వివాదాధికరణం, సియా వివాదో నో అధికరణం, సియా అధికరణం నో వివాదో, సియా అధికరణఞ్చేవ వివాదో చ.

“తత్థ కతమో వివాదో వివాదాధికరణం? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ వివదన్తి – ధమ్మోతి వా అధమ్మోతి వా…పే॰… దుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా అదుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా. యం తత్థ భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో నానావాదో అఞ్ఞథావాదో విపచ్చతాయ వోహారో మేధగం – అయం వివాదో వివాదాధికరణం.

“తత్థ కతమో వివాదో నో అధికరణం? మాతాపి పుత్తేన వివదతి, పుత్తోపి మాతరా వివదతి, పితాపి పుత్తేన వివదతి, పుత్తోపి పితరా వివదతి, భాతాపి భాతరా వివదతి, భాతాపి భగినియా వివదతి, భగినీపి భాతరా వివదతి, సహాయోపి సహాయేన వివదతి – అయం వివాదో నో అధికరణం.

“తత్థ కతమం అధికరణం నో వివాదో? అనువాదాధికరణం, ఆపత్తాధికరణం, కిచ్చాధికరణం – ఇదం అధికరణం నో వివాదో.

“తత్థ కతమం అధికరణఞ్చేవ వివాదో చ? వివాదాధికరణం అధికరణఞ్చేవ వివాదో చ.

౨౨౫. [పరి॰ ౩౧౬] “అనువాదో అనువాదాధికరణం, అనువాదో నో అధికరణం, అధికరణం నో అనువాదో, అధికరణఞ్చేవ అనువాదో చ. సియా అనువాదో అనువాదాధికరణం, సియా అనువాదో నో అధికరణం, సియా అధికరణం నో అనువాదో, సియా అధికరణఞ్చేవ అనువాదో చ.

“తత్థ కతమో అనువాదో అనువాదాధికరణం? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ భిక్ఖుం అనువదన్తి – సీలవిపత్తియా వా, ఆచారవిపత్తియా వా , దిట్ఠివిపత్తియా వా, ఆజీవవిపత్తియా వా. యో తత్థ అనువాదో అనువదనా అనుల్లపనా అనుభణనా అనుసమ్పవఙ్కతా అబ్భుస్సహనతా అనుబలప్పదానం – అయం అనువాదో అనువాదాధికరణం.

“తత్థ కతమో అనువాదో నో అధికరణం? మాతాపి పుత్తం అనువదతి, పుత్తోపి మాతరం అనువదతి, పితాపి పుత్తం అనువదతి, పుత్తోపి పితరం అనువదతి, భాతాపి భాతరం అనువదతి, భాతాపి భగినిం అనువదతి, భగినీపి భాతరం అనువదతి, సహాయోపి సహాయం అనువదతి – అయం అనువాదో నో అధికరణం.

“తత్థ కతమం అధికరణం నో అనువాదో? ఆపత్తాధికరణం, కిచ్చాధికరణం, వివాదాధికరణం – ఇదం అధికరణం నో అనువాదో.

“తత్థ కతమం అధికరణఞ్చేవ అనువాదో చ? అనువాదాధికరణం అధికరణఞ్చేవ అనువాదో చ.

౨౨౬. [పరి॰ ౩౧౭] “ఆపత్తి ఆపత్తాధికరణం, ఆపత్తి నో అధికరణం, అధికరణం నో ఆపత్తి, అధికరణఞ్చేవ ఆపత్తి చ. సియా ఆపత్తి ఆపత్తాధికరణం, సియా ఆపత్తి నో అధికరణం, సియా అధికరణం నో ఆపత్తి, సియా అధికరణఞ్చేవ ఆపత్తి చ. “తత్థ కతమం ఆపత్తి ఆపత్తాధికరణం? పఞ్చపి ఆపత్తిక్ఖన్ధా ఆపత్తాధికరణం, సత్తపి ఆపత్తిక్ఖన్ధా ఆపత్తాధికరణం – అయం ఆపత్తి ఆపత్తాధికరణం.

“తత్థ కతమం ఆపత్తి నో అధికరణం? సోతాపత్తి సమాపత్తి – అయం ఆపత్తి నో అధికరణం .

“తత్థ కతమం అధికరణం నో ఆపత్తి? కిచ్చాధికరణం, వివాదాధికరణం, అనువాదాధికరణం – ఇదం అధికరణం నో ఆపత్తి.

“తత్థ కతమం అధికరణఞ్చేవ ఆపత్తి చ? ఆపత్తాధికరణం అధికరణఞ్చేవ ఆపత్తి చ.

౨౨౭. [పరి॰ ౩౧౮] “కిచ్చం కిచ్చాధికరణం, కిచ్చం నో అధికరణం, అధికరణం నో కిచ్చం, అధికరణఞ్చేవ కిచ్చఞ్చ. సియా కిచ్చం కిచ్చాధికరణం, సియా కిచ్చం నో అధికరణం, సియా అధికరణం నో కిచ్చం, సియా అధికరణఞ్చేవ కిచ్చఞ్చ.

“తత్థ కతమం కిచ్చం కిచ్చాధికరణం? యా సఙ్ఘస్స కిచ్చయతా, కరణీయతా, అపలోకనకమ్మం, ఞత్తికమ్మం, ఞత్తిదుతియకమ్మం, ఞత్తిచతుత్థకమ్మం – ఇదం కిచ్చం కిచ్చాధికరణం.

“తత్థ కతమం కిచ్చం నో అధికరణం? ఆచరియకిచ్చం, ఉపజ్ఝాయకిచ్చం, సమానుపజ్ఝాయకిచ్చం, సమానాచరియకిచ్చం – ఇదం కిచ్చం నో అధికరణం.

“తత్థ కతమం అధికరణం నో కిచ్చం? వివాదాధికరణం, అనువాదాధికరణం, ఆపత్తాధికరణం – ఇదం అధికరణం నో కిచ్చం.

“తత్థ కతమం అధికరణఞ్చేవ కిచ్చఞ్చ? కిచ్చాధికరణం అధికరణఞ్చేవ కిచ్చఞ్చ.

౯. అధికరణవూపసమనసమథో

సమ్ముఖావినయో

౨౨౮. [పరి॰ ౨౯౨-౨౯౩, ౩౦౭ ఆదయో] “వివాదాధికరణం కతిహి సమథేహి సమ్మతి? వివాదాధికరణం ద్వీహి సమథేహి సమ్మతి – సమ్ముఖావినయేన చ, యేభుయ్యసికాయ చ. సియా వివాదాధికరణం ఏకం సమథం అనాగమ్మ యేభుయ్యసికం, ఏకేన సమథేన సమేయ్య – సమ్ముఖావినయేనాతి? సియాతిస్స వచనీయం. యథా కథం వియ? ఇధ

పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ వివదన్తి – ధమ్మోతి వా అధమ్మోతి వా, వినయోతి వా అవినయోతి వా, భాసితం లపితం తథాగతేనాతి వా అభాసితం అలపితం తథాగతేనాతి వా, ఆచిణ్ణం తథాగతేనాతి వా అనాచిణ్ణం తథాగతేనాతి వా, పఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి వా అపఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి వా, ఆపత్తీతి వా అనాపత్తీతి వా, లహుకా ఆపత్తీతి వా గరుకా ఆపత్తీతి వా, సావసేసా ఆపత్తీతి వా అనవసేసా ఆపత్తీతి వా, దుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా అదుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి వా.

"తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ సక్కోన్తి తం అధికరణం వూపసమేతుం, ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, అధికరణం వూపసన్తం. కేన వూపసన్తం? సమ్ముఖావినయేన. కిఞ్చ తత్థ సమ్ముఖావినయస్మిం? సఙ్ఘసమ్ముఖతా, ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా, పుగ్గలసమ్ముఖతా. కా చ తత్థ సఙ్ఘసమ్ముఖతా? యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో ఆహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా న పటిక్కోసన్తి – అయం తత్థ సఙ్ఘసమ్ముఖతా. కా చ తత్థ ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా ? యేన ధమ్మేన యేన వినయేన యేన సత్థుసాసనేన తం అధికరణం వూపసమ్మతి – అయం తత్థ ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా. కా చ తత్థ పుగ్గలసమ్ముఖతా? యో చ వివదతి, యేన చ వివదతి, ఉభో అత్థపచ్చత్థికా సమ్ముఖీభూతా హోన్తి – అయం తత్థ పుగ్గలసమ్ముఖతా. ఏవం వూపసన్తం చే, భిక్ఖవే, అధికరణం కారకో ఉక్కోటేతి, ఉక్కోటనకం పాచిత్తియం; ఛన్దదాయకో ఖీయతి, ఖీయనకం పాచిత్తియం.

౨౨౯. "తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ న సక్కోన్తి తం అధికరణం తస్మిం ఆవాసే వూపసమేతుం, తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి, యస్మిం ఆవాసే సమ్బహులా [బహుతరా (సీ. స్యా.)] భిక్ఖూ, సో ఆవాసో గన్తబ్బో. తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ తం ఆవాసం గచ్ఛన్తా అన్తరామగ్గే సక్కోన్తి తం అధికరణం వూపసమేతుం, ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, అధికరణం వూపసన్తం. కేన వూపసన్తం? సమ్ముఖావినయేన . కిఞ్చ తత్థ సమ్ముఖావినయస్మిం? సఙ్ఘసమ్ముఖతా, ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా, పుగ్గలసమ్ముఖతా. కా చ తత్థ సఙ్ఘసమ్ముఖతా? యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో ఆహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా న పటిక్కోసన్తి – అయం తత్థ సఙ్ఘసమ్ముఖతా. కా చ తత్థ ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా? యేన ధమ్మేన యేన వినయేన యేన సత్థుసాసనేన తం అధికరణం వూపసమ్మతి – అయం తత్థ ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా. కా చ తత్థ పుగ్గలసమ్ముఖతా? యో చ వివదతి, యేన చ వివదతి, ఉభో అత్థపచ్చత్థికా సమ్ముఖీభూతా హోన్తి – అయం తత్థ పుగ్గలసమ్ముఖతా. ఏవం వూపసన్తం చే, భిక్ఖవే, అధికరణం కారకో ఉక్కోటేతి, ఉక్కోటనకం పాచిత్తియం; ఛన్దదాయకో ఖీయతి, ఖీయనకం పాచిత్తియం.

౨౩౦. "తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ తం ఆవాసం ఆగచ్ఛన్తా అన్తరామగ్గే న సక్కోన్తి తం అధికరణం వూపసమేతుం, తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి, తం ఆవాసం గన్త్వా ఆవాసికా భిక్ఖూ ఏవమస్సు వచనీయా – 'ఇదం ఖో, ఆవుసో, అధికరణం ఏవం జాతం, ఏవం సముప్పన్నం; సాధాయస్మన్తా ఇమం అధికరణం వూపసమేన్తు ధమ్మేన వినయేన సత్థుసాసనేన, యథయిదం అధికరణం సువూపసన్తం అస్సా'తి.

"సచే , భిక్ఖవే, ఆవాసికా భిక్ఖూ వుడ్ఢతరా హోన్తి, ఆగన్తుకా భిక్ఖూ నవకతరా, తేహి, భిక్ఖవే, ఆవాసికేహి భిక్ఖూహి ఆగన్తుకా భిక్ఖూ ఏవమస్సు వచనీయా – 'ఇఙ్ఘ తుమ్హే, ఆయస్మన్తో, ముహుత్తం ఏకమన్తం హోథ, యావ మయం మన్తేమా'తి. సచే పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికా భిక్ఖూ నవకతరా హోన్తి, ఆగన్తుకా భిక్ఖూ వుడ్ఢతరా, తేహి, భిక్ఖవే, ఆవాసికేహి భిక్ఖూహి ఆగన్తుకా భిక్ఖూ ఏవమస్సు వచనీయా – 'తేన హి తుమ్హే, ఆయస్మన్తో, ముహుత్తం ఇధేవ తావ హోథ, యావ మయం మన్తేమా'తి.

“సచే పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికానం భిక్ఖూనం మన్తయమానానం ఏవం హోతి – ‘న మయం సక్కోమ ఇమం అధికరణం వూపసమేతుం ధమ్మేన వినయేన సత్థుసాసనేనా’తి, న తం అధికరణం ఆవాసికేహి భిక్ఖూహి సమ్పటిచ్ఛితబ్బం. సచే పన, భిక్ఖవే, ఆవాసికానం భిక్ఖూనం మన్తయమానానం ఏవం హోతి – ‘సక్కోమ మయం ఇమం అధికరణం వూపసమేతుం ధమ్మేన వినయేన సత్థుసాసనేనా’తి, తేహి, భిక్ఖవే, ఆవాసికేహి భిక్ఖూహి ఆగన్తుకా భిక్ఖూ ఏవమస్సు వచనీయా – ‘సచే తుమ్హే, ఆయస్మన్తో, అమ్హాకం ఇమం అధికరణం యథాజాతం యథాసముప్పన్నం ఆరోచేస్సథ, యథా చ మయం ఇమం అధికరణం వూపసమేస్సామ ధమ్మేన వినయేన సత్థుసాసనేన తథా సువూపసన్తం భవిస్సతి. ఏవం మయం ఇమం అధికరణం సమ్పటిచ్ఛిస్సామ. నో చే తుమ్హే, ఆయస్మన్తో, అమ్హాకం ఇమం అధికరణం యథాజాతం యథాసముప్పన్నం ఆరోచేస్సథ, యథా చ మయం ఇమం అధికరణం వూపసమేస్సామ ధమ్మేన వినయేన సత్థుసాసనేన తథా న సువూపసన్తం భవిస్సతి, న మయం ఇమం అధికరణం సమ్పటిచ్ఛిస్సామా’తి. ఏవం సుపరిగ్గహితం ఖో, భిక్ఖవే, కత్వా ఆవాసికేహి భిక్ఖూహి తం అధికరణం సమ్పటిచ్ఛితబ్బం.

“తేహి, భిక్ఖవే, ఆగన్తుకేహి భిక్ఖూహి ఆవాసికా భిక్ఖూ ఏవమస్సు వచనీయా – ‘యథాజాతం యథాసముప్పన్నం మయం ఇమం అధికరణం ఆయస్మన్తానం ఆరోచేస్సామ. సచే ఆయస్మన్తా సక్కోన్తి ఏత్తకేన వా ఏత్తకేన వా అన్తరేన ఇమం అధికరణం వూపసమేతుం ధమ్మేన వినయేన సత్థుసాసనేన తథా సువూపసన్తం భవిస్సతి. ఏవం మయం ఇమం అధికరణం ఆయస్మన్తానం నియ్యాదేస్సామ. నో చే ఆయస్మన్తా సక్కోన్తి ఏత్తకేన వా ఏత్తకేన వా అన్తరేన ఇమం అధికరణం వూపసమేతుం ధమ్మేన వినయేన సత్థుసాసనేన తథా న సువూపసన్తం భవిస్సతి, న మయం ఇమం అధికరణం ఆయస్మన్తానం నియ్యాదేస్సామ . మయమేవ ఇమస్స అధికరణస్స సామినో భవిస్సామా’తి. ఏవం సుపరిగ్గహితం ఖో, భిక్ఖవే, కత్వా ఆగన్తుకేహి భిక్ఖూహి తం అధికరణం ఆవాసికానం భిక్ఖూనం నియ్యాదేతబ్బం.

“తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ సక్కోన్తి తం అధికరణం వూపసమేతుం, ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, అధికరణం వూపసన్తం. కేన వూపసన్తం? సమ్ముఖావినయేన. కిఞ్చ తత్థ సమ్ముఖావినయస్మిం? సఙ్ఘసమ్ముఖతా, ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా, పుగ్గలసమ్ముఖతా…పే॰… ఏవం వూపసన్తం చే, భిక్ఖవే, అధికరణం కారకో ఉక్కోటేతి, ఉక్కోటనకం పాచిత్తియం; ఛన్దదాయకో ఖీయతి, ఖీయనకం పాచిత్తియం.

ఉబ్బాహికాయవూపసమనం

౨౩౧. “తేహి చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి తస్మిం అధికరణే వినిచ్ఛియమానే అనన్తాని [అనగ్గాని (సీ॰)] చేవ భస్సాని జాయన్తి, న చేకస్స [న చేతస్స (క॰)] భాసితస్స అత్థో విఞ్ఞాయతి, అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏవరూపం అధికరణం ఉబ్బాహికాయ వూపసమేతుం. “దసహఙ్గేహి సమన్నాగతో భిక్ఖు ఉబ్బాహికాయ సమ్మన్నితబ్బో – సీలవా హోతి, పాతిమోక్ఖసంవరసంవుతో విహరతి ఆచారగోచరసమ్పన్నో అణుమత్తేసు వజ్జేసు భయదస్సావీ, సమాదాయ సిక్ఖతి సిక్ఖాపదేసు; బహుస్సుతో హోతి సుతధరో సుతసన్నిచయో, యే తే ధమ్మా ఆదికల్యాణా మజ్ఝేకల్యాణా పరియోసానకల్యాణా సాత్థం సబ్యఞ్జనం కేవలపరిపుణ్ణం పరిసుద్ధం బ్రహ్మచరియం అభివదన్తి, తథారూపస్స ధమ్మా బహుస్సుతా హోన్తి, ధాతా [ధతా (సీ॰ స్యా॰)] వచసా పరిచితా మనసానుపేక్ఖితా దిట్ఠియా సుప్పటివిద్ధా; ఉభయాని ఖో పనస్స పాతిమోక్ఖాని విత్థారేన స్వాగతాని హోన్తి సువిభత్తాని సుప్పవత్తీని సువినిచ్ఛితాని సుత్తసో అనుబ్యఞ్జనసో ; వినయే ఖో పన ఠితో [ఛేకో (క॰)]

హోతి అసంహీరో; పటిబలో హోతి ఉభో అత్థపచ్చత్థికే అస్సాసేతుం సఞ్ఞాపేతుం నిజ్ఝాపేతుం పేక్ఖేతుం పసాదేతుం; అధికరణసముప్పాదవూపసమనకుసలో హోతి; అధికరణం జానాతి; అధికరణసముదయం జానాతి; అధికరణనిరోధం జానాతి; అధికరణనిరోధగామినిపటిపదం జానాతి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఇమేహి దసహఙ్గేహి సమన్నాగతం భిక్ఖుం ఉబ్బాహికాయ సమ్మన్నితుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో. పఠమం భిక్ఖు యాచితబ్బో, యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౨౩౨. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అమ్హాకం ఇమస్మిం అధికరణే వినిచ్ఛియమానే అనన్తాని చేవ భస్సాని జాయన్తి, న చేకస్స భాసితస్స అత్థో విఞ్ఞాయతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామఞ్చ ఇత్థన్నామఞ్చ భిక్ఖుం సమ్మన్నేయ్య ఉబ్బాహికాయ ఇమం అధికరణం వూపసమేతుం. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అమ్హాకం ఇమస్మిం అధికరణే వినిచ్ఛియమానే అనన్తాని చేవ భస్సాని జాయన్తి, న చేకస్స భాసితస్స అత్థో విఞ్ఞాయతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామఞ్చ ఇత్థన్నామఞ్చ భిక్ఖుం సమ్మన్నతి ఉబ్బాహికాయ ఇమం అధికరణం వూపసమేతుం. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స చ ఇత్థన్నామస్స చ భిక్ఖునో సమ్ముతి ఉబ్బాహికాయ ఇమం అధికరణం వూపసమేతుం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"సమ్మతో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో చ ఇత్థన్నామో చ భిక్ఖు ఉబ్బాహికాయ ఇమం అధికరణం వూపసమేతుం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

"తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ సక్కోన్తి తం అధికరణం ఉబ్బాహికాయ వూపసమేతుం, ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, అధికరణం వూపసన్తం. కేన వూపసన్తం? సమ్ముఖావినయేన. కిఞ్చ తత్థ సమ్ముఖావినయస్మిం? ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా, పుగ్గలసమ్ముఖతా...పే.... ఏవం వూపసన్తం చే, భిక్ఖవే, అధికరణం కారకో ఉక్కోటేతి, ఉక్కోటనకం పాచిత్తియం.

౨౩౩. "తేహి చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి తస్మిం అధికరణే వినిచ్ఛియమానే తత్రాస్స భిక్ఖు ధమ్మకథికో, తస్స నేవ సుత్తం ఆగతం హోతి, నో సుత్తవిభఙ్గో, సో అత్థం అసల్లక్ఖేన్తో బ్యఞ్జనచ్ఛాయాయ అత్థం పటిబాహతి, బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన తే భిక్ఖూ ఞాపేతబ్బా –

"సుణన్తు మే ఆయస్మన్తా. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు ధమ్మకథికో. ఇమస్స నేవ సుత్తం ఆగతం హోతి, నో సుత్తవిభఙ్గో. సో అత్థం అసల్లక్ఖేన్తో బ్యఞ్జనచ్ఛాయాయ అత్థం పటిబాహతి. యదాయస్మన్తానం పత్తకల్లం , ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం వుట్ఠాపేత్వా అవసేసా ఇమం అధికరణం వూపసమేయ్యామాతి.

"తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ తం భిక్ఖుం వుట్ఠాపేత్వా సక్కోన్తి తం అధికరణం వూపసమేతుం, ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, అధికరణం వూపసన్తం. కేన వూపసన్తం? సమ్ముఖావినయేన. కిఞ్చ తత్థ సమ్ముఖావినయస్మిం? ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా, పుగ్గలసమ్ముఖతా...పే.... ఏవం వూపసన్తం చే, భిక్ఖవే, అధికరణం కారకో ఉక్కోటేతి, ఉక్కోటనకం పాచిత్తియం.

“తేహి చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి తస్మిం అధికరణే వినిచ్ఛియమానే తత్రాస్స భిక్ఖు ధమ్మకథికో, తస్స సుత్తఞ్హి ఖో ఆగతం హోతి, నో సుత్తవిభఙ్గో, సో అత్థం అసల్లక్ఖేన్తో బ్యఞ్జనచ్ఛాయాయ అత్థం పటిబాహతి, బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన తే భిక్ఖూ ఞాపేతబ్బా –

“సుణన్తు మే ఆయస్మన్తా. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు ధమ్మకథికో. ఇమస్స సుత్తఞ్హి ఖో ఆగతం హోతి, నో సుత్తవిభఙ్గో. సో అత్థం అసల్లక్ఖేన్తో బ్యఞ్జనచ్ఛాయాయ అత్థం పటిబాహతి. యదాయస్మన్తానం పత్తకల్లం, ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం వుట్ఠాపేత్వా అవసేసా ఇమం అధికరణం వూపసమేయ్యామాతి.

“తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ తం భిక్ఖుం వుట్ఠాపేత్వా సక్కోన్తి తం అధికరణం వూపసమేతుం, ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, అధికరణం వూపసన్తం. కేన వూపసన్తం? సమ్ముఖావినయేన. కిఞ్చ తత్థ సమ్ముఖావినయస్మిం? ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా, పుగ్గలసమ్ముఖతా...పే.... ఏవం వూపసన్తం చే, భిక్ఖవే, అధికరణం కారకో ఉక్కోటేతి, ఉక్కోటనకం పాచిత్తియం.

యేభుయ్యసికావినయో

౨౩౪. “తే చే, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ న సక్కోన్తి తం అధికరణం ఉబ్బాహికాయ వూపసమేతుం, తేహి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి తం అధికరణం సఙ్ఘస్స నియ్యాదేతబ్బం – ‘న మయం [న చ మయం (క॰)], భన్తే, సక్కోమ ఇమం అధికరణం ఉబ్బాహికాయ వూపసమేతుం, సఙ్ఘోవ ఇమం అధికరణం వూపసమేతూ’తి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏవరూపం అధికరణం యేభుయ్యసికాయ వూపసమేతుం. పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతో భిక్ఖు సలాకగ్గాహాపకో సమ్మన్నితబ్బో – యో న ఛన్దాగతిం గచ్ఛేయ్య, న దోసాగతిం గచ్ఛేయ్య, న మోహాగతిం గచ్ఛేయ్య, న భయాగతిం గచ్ఛేయ్య, గహితాగహితఞ్చ జానేయ్య...పే.... ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో. పఠమం భిక్ఖు యాచితబ్బో, యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం సలాకగ్గాహాపకం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం సలాకగ్గాహాపకం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో సలాకగ్గాహాపకస్స సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమ్మతో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సలాకగ్గాహాపకో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

“తేన సలాకగ్గాహాపకేన భిక్ఖునా సలాకా గాహేతబ్బా. యథా బహుతరా భిక్ఖూ ధమ్మవాదినో వదన్తి తథా తం అధికరణం వూపసమేతబ్బం. ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, అధికరణం వూపసన్తం. కేన వూపసన్తం? సమ్ముఖావినయేన చ, యేభుయ్యసికాయ చ. కిఞ్చ తత్థ సమ్ముఖావినయస్మిం? సఙ్ఘసమ్ముఖతా, ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా, పుగ్గలసమ్ముఖతా. కా చ తత్థ సఙ్ఘసమ్ముఖతా? యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో ఆహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా న పటిక్కోసన్తి – అయం తత్థ సఙ్ఘసమ్ముఖతా. కా చ తత్థ ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా?

యేన ధమ్మేన యేన వినయేన యేన సత్థుసాసనేన తం అధికరణం వూపసమ్మతి – అయం తత్థ ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా . కా చ తత్థ పుగ్గలసమ్ముఖతా? యో చ వివదతి, యేన చ వివదతి, ఉభో అత్థపచ్చత్థికా సమ్ముఖీభూతా హోన్తి – అయం తత్థ పుగ్గలసమ్ముఖతా. కా చ తత్థ యేభుయ్యసికాయ? యా యేభుయ్యసికాకమ్మస్స కిరియా కరణం ఉపగమనం అజ్ఝుపగమనం అధివాసనా అప్పటిక్కోసనా – అయం తత్థ యేభుయ్యసికాయ. ఏవం వూపసన్తం చే, భిక్ఖవే, అధికరణం కారకో ఉక్కోటేతి, ఉక్కోటనకం పాచిత్తియం; ఛన్దదాయకో ఖీయతి, ఖీయనకం పాచిత్తియ”న్తి.

తివిధసలాకగ్గాహో

౨౩౫. తేన ఖో పన సమయేన సావత్థియా ఏవం జాతం ఏవం సముప్పన్నం అధికరణం హోతి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ – అసన్తుట్ఠా సావత్థియా సఙ్ఘస్స అధికరణవూపసమనేన – అస్సోసుం ఖో అముకస్మిం కిర ఆవాసే సమ్బహులా థేరా విహరన్తి బహుస్సుతా ఆగతాగమా ధమ్మధరా వినయధరా మాతికాధరా పణ్డితా వియత్తా మేధావినో లజ్జినో కుక్కుచ్చకా సిక్ఖాకామా. తే చే థేరా ఇమం అధికరణం వూపసమేయ్యుం ధమ్మేన వినయేన సత్థుసాసనేన, ఏవమిదం అధికరణం సువూపసన్తం అస్సాతి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ తం ఆవాసం గన్త్వా తే థేరే ఏతదవోచుం – “ఇదం, భన్తే, అధికరణం ఏవం జాతం, ఏవం సముప్పన్నం. సాధు, భన్తే, థేరా ఇమం అధికరణం వూపసమేన్తు ధమ్మేన వినయేన సత్థుసాసనేన, యథయిదం అధికరణం సువూపసన్తం అస్సా”తి. అథ ఖో తే థేరా – యథా సావత్థియా సఙ్ఘేన అధికరణం వూపసమితం తథా సువూపసన్తన్తి [యథా సువూపసన్తం (సీ. స్యా.)] – తథా తం అధికరణం వూపసమేసుం .

అథ ఖో తే భిక్ఖూ – అసన్తుట్ఠా సావత్థియా సఙ్ఘస్స అధికరణవూపసమనేన, అసన్తుట్ఠా సమ్బహులానం థేరానం అధికరణవూపసమనేన – అస్సోసుం ఖో అముకస్మిం కిర ఆవాసే తయో థేరా విహరన్తి...పే.... ద్వే థేరా విహరన్తి...పే.... ఏకో థేరో విహరతి బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో వియత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. సో చే థేరో ఇమం అధికరణం వూపసమేయ్య ధమ్మేన వినయేన సత్థుసాసనేన, ఏవమిదం అధికరణం సువూపసన్తం అస్సాతి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ తం ఆవాసం గన్త్వా తం థేరం ఏతదవోచుం – “ఇదం, భన్తే, అధికరణం ఏవం జాతం, ఏవం సముప్పన్నం. సాధు, భన్తే, థేరో ఇమం అధికరణం వూపసమేతు ధమ్మేన వినయేన సత్థుసాసనేన, యథయిదం అధికరణం సువూపసన్తం అస్సా”తి. అథ ఖో సో థేరో – యథా సావత్థియా సఙ్ఘేన అధికరణం వూపసమితం, యథా సమ్బహులేహి థేరేహి అధికరణం వూపసమితం, యథా తీహి థేరేహి అధికరణం వూపసమితం, యథా ద్వీహి థేరేహి అధికరణం వూపసమితం, తథా సువూపసన్తన్తి – తథా తం అధికరణం వూపసమేసి.

అథ ఖో తే భిక్ఖూ అసన్తుట్ఠా సావత్థియా సఙ్ఘస్స అధికరణవూపసమనేన, అసన్తుట్ఠా సమ్బహులానం థేరానం అధికరణవూపసమనేన, అసన్తుట్ఠా తిణ్ణం థేరానం అధికరణవూపసమనేన, అసన్తుట్ఠా ద్విన్నం థేరానం అధికరణవూపసమనేన, అసన్తుట్ఠా ఏకస్స థేరస్స అధికరణవూపసమనేన, యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... “నిహతమేతం, భిక్ఖవే, అధికరణం సన్తం వూపసన్తం సువూపసన్తం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తేసం భిక్ఖూనం సఞ్ఞత్తియా తయో సలాకగ్గాహే – గూళ్హకం, సకణ్ణజప్పకం, వివటకం.

“కథఞ్చ , భిక్ఖవే, గూళ్హకో సలాకగ్గాహో హోతి? తేన సలాకగ్గాహాపకేన భిక్ఖునా సలాకాయో వణ్ణావణ్ణాయో కత్వా ఏకమేకో భిక్ఖు ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘అయం ఏవంవాదిస్స సలాకా, అయం ఏవంవాదిస్స సలాకా. యం ఇచ్ఛసి తం గణ్హాహీ’తి. గహితే వత్తబ్బో – ‘మా చ కస్సచి దస్సేహీ’తి. సచే జానాతి – అధమ్మవాదీ బహుతరాతి, దుగ్గహోతి, పచ్చుక్కడ్ఢితబ్బం. సచే జానాతి – ధమ్మవాదీ బహుతరాతి, సుగ్గహోతి, సావేతబ్బం. ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, గూళ్హకో సలాకగ్గాహో హోతి.

“కథఞ్చ, భిక్ఖవే, సకణ్ణజప్పకో సలాకగ్గాహో హోతి? తేన సలాకగ్గాహాపకేన భిక్ఖునా ఏకమేకస్స భిక్ఖునో ఉపకణ్ణకే ఆరోచేతబ్బం – ‘అయం ఏవంవాదిస్స సలాకా, అయం ఏవంవాదిస్స సలాకా. యం ఇచ్ఛసి తం గణ్హాహీ’తి. గహితే వత్తబ్బో – ‘మా చ కస్సచి ఆరోచేహీ’తి. సచే జానాతి – అధమ్మవాదీ బహుతరాతి, దుగ్గహోతి, పచ్చుక్కడ్ఢితబ్బం. సచే జానాతి – ధమ్మవాదీ బహుతరాతి, సుగ్గహోతి, సావేతబ్బం. ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, సకణ్ణజప్పకో సలాకగ్గాహో హోతి.

“కథఞ్చ, భిక్ఖవే, వివటకో సలాకగ్గాహో హోతి? సచే జానాతి – ధమ్మవాదీ బహుతరాతి, విస్సట్ఠేనేవ వివటేన గాహేతబ్బో . ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, వివటకో సలాకగ్గాహో హోతి. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, తయో సలాకగ్గాహా”తి.

సతివినయో

౨౩౬. [పరి॰ ౨౯౨-౨౯౩, ౩౦౭ ఆదయో] “అనువాదాధికరణం కతిహి సమథేహి సమ్మతి? అనువాదాధికరణం చతూహి సమథేహి సమ్మతి – సమ్ముఖావినయేన చ, సతివినయేన చ, అమూళ్హవినయేన చ, తస్సపాపియసికాయ చ. సియా అనువాదాధికరణం ద్వే సమథే అనాగమ్మ – అమూళ్హవినయఞ్చ, తస్సపాపియసికఞ్చ; ద్వీహి సమథేహి సమ్మేయ్య – సమ్ముఖావినయేన చ, సతివినయేన చాతి? సియాతిస్స వచనీయం. యథా కథం వియ? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ భిక్ఖుం అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేన్తి. తస్స ఖో, భిక్ఖవే [తస్స ఖో తం భిక్ఖవే (స్యా॰ క॰)], భిక్ఖునో సతివేపుల్లప్పత్తస్స సతివినయో దాతబ్బో. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బో –

“తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా…పే॰… ఏవమస్స వచనీయో – ‘మం, భన్తే, భిక్ఖూ అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేన్తి. సోహం, భన్తే , సతివేపుల్లప్పత్తో సఙ్ఘం సతివినయం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. భిక్ఖూ ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేన్తి. సో సతివేపుల్లప్పత్తో సఙ్ఘం సతివినయం యాచతి . యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో సతివేపుల్లప్పత్తస్స సతివినయం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. భిక్ఖూ ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేన్తి. సో సతివేపుల్లప్పత్తో సఙ్ఘం సతివినయం యాచతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో సతివేపుల్లప్పత్తస్స సతివినయం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో సతివేపుల్లప్పత్తస్స సతివినయస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰….

“దిన్నో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో సతివేపుల్లప్పత్తస్స సతివినయో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

“ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, అధికరణం వూపసన్తం. కేన వూపసన్తం? సమ్ముఖావినయేన చ సతివినయేన చ. కిఞ్చ తత్థ సమ్ముఖావినయస్మిం? సఙ్ఘసమ్ముఖతా, ధమ్మసమ్ముఖతా , వినయసమ్ముఖతా, పుగ్గలసమ్ముఖతా...పే.... కా చ తత్థ పుగ్గలసమ్ముఖతా? యో చ అనువదతి, యఞ్చ అనువదతి, ఉభో సమ్ముఖీభూతా హోన్తి – అయం తత్థ పుగ్గలసమ్ముఖతా. కిఞ్చ తత్థ సతివినయస్మిం? యా సతివినయస్స కమ్మస్స కిరియా కరణం ఉపగమనం అజ్ఝుపగమనం అధివాసనా అప్పటిక్కోసనా – ఇదం తత్థ సతివినయస్మిం. ఏవం వూపసన్తం చే, భిక్ఖవే, అధికరణం కారకో ఉక్కోటేతి, ఉక్కోటనకం పాచిత్తియం; ఛన్దదాయకో ఖీయతి, ఖీయనకం పాచిత్తియం.

అమూళ్హవినయో

౨౩౭. “సియా అనువాదాధికరణం ద్వే సమథే అనాగమ్మ – సతివినయఞ్చ, తస్సపాపియసికఞ్చ; ద్వీహి సమథేహి సమ్మేయ్య – సమ్ముఖావినయేన చ, అమూళ్హవినయేన చాతి? సియాతిస్స వచనీయం. యథా కథం వియ? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఉమ్మత్తకో హోతి చిత్తవిపరియాసకతో . తేన ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం హోతి భాసితపరిక్కన్తం. తం భిక్ఖూ ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన అజ్ఝాచిణ్ణేన ఆపత్తియా చోదేన్తి – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి. సో ఏవం వదేతి – ‘అహం ఖో, ఆవుసో, ఉమ్మత్తకో అహోసిం చిత్తవిపరియాసకతో. తేన మే ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. నాహం తం సరామి. మూళ్హేన మే ఏతం కత’న్తి. ఏవమ్పి నం వుచ్చమానా చోదేన్తేవ – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి. “తస్స ఖో, భిక్ఖవే, భిక్ఖునో అమూళ్హస్స అమూళ్హవినయో దాతబ్బో. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బో –

“తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా...పే.... ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ఉమ్మత్తకో అహోసిం చిత్తవిపరియాసకతో. తేన మే ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. మం భిక్ఖూ ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన అజ్ఝాచిణ్ణేన ఆపత్తియా చోదేన్తి – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి. త్యాహం ఏవం వదామి – ‘అహం ఖో, ఆవుసో, ఉమ్మత్తకో అహోసిం చిత్తవిపరియాసకతో. తేన మే ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. నాహం తం సరామి. మూళ్హేన మే ఏతం కత’న్తి . ఏవమ్పి మం వుచ్చమానా చోదేన్తేవ – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి. ‘సోహం, భన్తే, అమూళ్హో సఙ్ఘం అమూళ్హవినయం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు ఉమ్మత్తకో అహోసి చిత్తవిపరియాసకతో. తేన ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. తం భిక్ఖూ ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన అజ్ఝాచిణ్ణేన ఆపత్తియా చోదేన్తి – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి. సో ఏవం వదేతి – ‘అహం ఖో, ఆవుసో, ఉమ్మత్తకో అహోసిం చిత్తవిపరియాసకతో. తేన మే ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. నాహం తం సరామి. మూళ్హేన మే ఏతం కత’న్తి. ఏవమ్పి నం వుచ్చమానా చోదేన్తేవ – ‘సరతాయస్మా

ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి. సో అమూళ్హో సఙ్ఘం అమూళ్హవినయం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో అమూళ్హస్స అమూళ్హవినయం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు ఉమ్మత్తకో అహోసి చిత్తవిపరియాసకతో. తేన ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. తం భిక్ఖూ ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన అజ్ఝాచిణ్ణేన ఆపత్తియా చోదేన్తి – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి . సో ఏవం వదేతి – ‘అహం ఖో, ఆవుసో, ఉమ్మత్తకో అహోసిం చిత్తవిపరియాసకతో. తేన మే ఉమ్మత్తకేన చిత్తవిపరియాసకతేన బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. నాహం తం సరామి. మూళ్హేన మే ఏతం కత’న్తి. ఏవమ్పి నం వుచ్చమానా చోదేన్తేవ – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి. సో అమూళ్హో సఙ్ఘం అమూళ్హవినయం యాచతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో అమూళ్హస్స అమూళ్హవినయం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో అమూళ్హస్స అమూళ్హవినయస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే….

“దిన్నో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో అమూళ్హస్స అమూళ్హవినయో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

“ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, అధికరణం వూపసన్తం. కేన వూపసన్తం? సమ్ముఖావినయేన చ, అమూళ్హవినయేన చ. కిఞ్చ తత్థ సమ్ముఖావినయస్మిం? సఙ్ఘసమ్ముఖతా, ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా, పుగ్గలసమ్ముఖతా…పే… కిఞ్చ తత్థ అమూళ్హవినయస్మిం ? యా అమూళ్హవినయస్స కమ్మస్స కిరియా కరణం ఉపగమనం అజ్ఝుపగమనం అధివాసనా అప్పటిక్కోసనా – ఇదం తత్థ అమూళ్హవినయస్మిం. ఏవం వూపసన్తం చే, భిక్ఖవే, అధికరణం కారకో ఉక్కోటేతి, ఉక్కోటనకం పాచిత్తియం; ఛన్దదాయకో ఖీయతి, ఖీయనకం పాచిత్తియం.

తస్సపాపియసికావినయో

౨౩౮. “సియా అనువాదాధికరణం ద్వే సమథే అనాగమ్మ – సతివినయఞ్చ, అమూళ్హవినయఞ్చ ; ద్వీహి సమథేహి సమ్మేయ్య – సమ్ముఖావినయేన చ, తస్సపాపియసికాయ చాతి? సియాతిస్స వచనీయం. యథా కథం వియ? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భిక్ఖుం సఙ్ఘమజ్ఝే గరుకాయ ఆపత్తియా చోదేతి – ‘సరతాయస్మా ఏవరూపిం గరుకం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా, పారాజికం వా పారాజికసామన్తం వా’తి. సో ఏవం వదేతి – ‘న ఖో అహం, ఆవుసో, సరామి ఏవరూపిం గరుకం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా, పారాజికం వా పారాజికసామన్తం వా’తి. తమేనం సో నిబ్బేఠేన్తం అతివేఠేతి – ‘ఇఙ్ఘాయస్మా సాధుకమేవ జానాహి, యది సరసి ఏవరూపిం గరుకం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా, పారాజికం వా పారాజికసామన్తం వా’తి. సో ఏవం వదేతి – ‘న ఖో అహం, ఆవుసో, సరామి ఏవరూపిం గరుకం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా, పారాజికం వా పారాజికసామన్తం వా. సరామి చ ఖో అహం, ఆవుసో, ఏవరూపిం అప్పమత్తికం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా’తి. తమేనం సో నిబ్బేఠేన్తం అతివేఠేతి – ‘ఇఙ్ఘాయస్మా సాధుకమేవ జానాహి, యది సరసి ఏవరూపిం గరుకం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా, పారాజికం వా పారాజికసామన్తం వా’తి. సో ఏవం వదేతి – ‘ఇమఞ్హి నామాహం, ఆవుసో, అప్పమత్తికం ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా అపుట్ఠో పటిజానిస్సామి. కిం పనాహం ఏవరూపిం గరుకం ఆపత్తిం

ఆపజ్జిత్వా, పారాజికం వా పారాజికసామన్తం వా, పుట్ఠో న పటిజానిస్సామీ’తి? సో ఏవం వదేతి – ‘ఇమఞ్హి నామ త్వం, ఆవుసో, అప్పమత్తికం ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా అపుట్ఠో న పటిజానిస్ససి. కిం పన త్వం ఏవరూపిం గరుకం ఆపత్తిం ఆపజ్జిత్వా, పారాజికం వా పారాజికసామన్తం వా, అపుట్ఠో పటిజానిస్ససి? ఇఙ్ఘాయస్మా సాధుకమేవ జానాహి, యది సరసి ఏవరూపిం గరుకం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా, పారాజికం వా పారాజికసామన్తం వా’తి. సో ఏవం వదేసి – ‘సరామి ఖో అహం, ఆవుసో, ఏవరూపిం గరుకం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా, పారాజికం వా పారాజికసామన్తం వా. దవా మే ఏతం వుత్తం, రవా మే ఏతం వుత్తం – నాహం తం సరామి ఏవరూపిం గరుకం ఆపత్తిం ఆపజ్జితా, పారాజికం వా పారాజికసామన్తం వా’తి. తస్స ఖో, భిక్ఖవే [తస్స ఖో తం భిక్ఖవే (క.) తస్స ఖ్వతం భిక్ఖవే (స్యా.)], భిక్ఖునో తస్సపాపియసికాకమ్మం కాతబ్బం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, కాతబ్బం. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సఙ్ఘమజ్ఝే గరుకాయ ఆపత్తియా అనుయుఞ్జియమానో అవజానిత్వా పటిజానాతి, పటిజానిత్వా అవజానాతి, అఞ్ఞేనాఞ్ఞం పటిచరతి, సమ్పజానముసా భాసతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తస్సపాపియసికాకమ్మం కరేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సఙ్ఘమజ్ఝే గరుకాయ ఆపత్తియా అనుయుఞ్జియమానో అవజానిత్వా పటిజానాతి, పటిజానిత్వా అవజానాతి, అఞ్ఞేనాఞ్ఞం పటిచరతి, సమ్పజానముసా భాసతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తస్సపాపియసికాకమ్మం కరోతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తస్సపాపియసికాకమ్మస్స కరణం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰… తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి…పే॰….

“కతం సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తస్సపాపియసికాకమ్మం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

“ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, అధికరణం వూపసన్తం. కేన వూపసన్తం? సమ్ముఖావినయేన చ, తస్సపాపియసికాయ చ. కిఞ్చ తత్థ సమ్ముఖావినయస్మిం? సఙ్ఘసమ్ముఖతా, ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా…పే॰… కా చ తత్థ తస్సపాపియసికాయ? యా తస్సపాపియసికాకమ్మస్స కిరియా కరణం ఉపగమనం అజ్ఝుపగమనం అధివాసనా అప్పటిక్కోసనా – అయం తత్థ తస్సపాపియసికాయ. ఏవం వూపసన్తం చే, భిక్ఖవే, అధికరణం కారకో ఉక్కోటేతి, ఉక్కోటనకం పాచిత్తియం; ఛన్దదాయకో ఖీయతి, ఖీయనకం పాచిత్తియం.

పటిఞ్ఞాతకరణం

౨౩౯. [పరి॰ ౨౯౩, ౩౦౬, ౩౦౮ ఆదయో] “ఆపత్తాధికరణం కతిహి సమథేహి సమ్మతి? ఆపత్తాధికరణం తీహి సమథేహి సమ్మతి – సమ్ముఖావినయేన చ, పటిఞ్ఞాతకరణేన చ, తిణవత్థారకేన చ. సియా ఆపత్తాధికరణం ఏకం సమథం అనాగమ్మ – తిణవత్థారకం, ద్వీహి సమథేహి సమ్మేయ్య – సమ్ముఖావినయేన చ, పటిఞ్ఞాతకరణేన చాతి? సియాతిస్స వచనీయం. యథా కథం వియ? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు లహుకం ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి. తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా ఏకం భిక్ఖుం

ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, ఆవుసో, ఇత్థన్నామం ఆపత్తిం ఆపన్నో; తం పటిదేసేమీ’తి. తేన వత్తబ్బో – ‘పస్ససీ’తి? ‘ఆమ పస్సామీ’తి. ‘ఆయతిం సంవరేయ్యాసీ’తి.

“ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, అధికరణం వూపసన్తం. కేన వూపసన్తం? సమ్ముఖావినయేన చ, పటిఞ్ఞాతకరణేన చ. కిఞ్చ తత్థ సమ్ముఖావినయస్మిం? ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా, పుగ్గలసమ్ముఖతా…పే॰… కా చ తత్థ పుగ్గలసమ్ముఖతా? యో చ దేసేతి, యస్స చ దేసేతి, ఉభో సమ్ముఖీభూతా హోన్తి – అయం తత్థ పుగ్గలసమ్ముఖతా. కిఞ్చ తత్థ పటిఞ్ఞాతకరణస్మిం? యా పటిఞ్ఞాతకరణస్స కమ్మస్స కిరియా కరణం ఉపగమనం అజ్ఝుపగమనం అధివాసనా అప్పటిక్కోసనా – ఇదం తత్థ పటిఞ్ఞాతకరణస్మిం. ఏవం వూపసన్తం చే, భిక్ఖవే, అధికరణం పటిగ్గాహకో ఉక్కోటేతి, ఉక్కోటనకం పాచిత్తియం. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సమ్బహులే భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్సు వచనీయా – ‘అహం, భన్తే, ఇత్థన్నామం ఆపత్తిం ఆపన్నో; తం పటిదేసేమీ’తి. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన తే భిక్ఖూ ఞాపేతబ్బా –

“సుణన్తు మే ఆయస్మన్తా. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు ఆపత్తిం సరతి, వివరతి, ఉత్తానిం కరోతి దేసేతి. యదాయస్మన్తానం పత్తకల్లం, అహం ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో ఆపత్తిం పటిగ్గణ్హేయ్యన్తి. తేన వత్తబ్బో – ‘పస్ససీ’తి? ‘ఆమ పస్సామీ’తి. ‘ఆయతిం సంవరేయ్యాసీ’తి.

“ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, అధికరణం వూపసన్తం. కేన వూపసన్తం? సమ్ముఖావినయేన చ, పటిఞ్ఞాతకరణేన చ. కిఞ్చ తత్థ సమ్ముఖావినయస్మిం? ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా, పుగ్గలసమ్ముఖతా…పే॰… కా చ తత్థ పుగ్గలసమ్ముఖతా? యో చ దేసేతి, యస్స చ దేసేతి, ఉభో సమ్ముఖీభూతా హోన్తి – అయం తత్థ పుగ్గలసమ్ముఖతా. కిఞ్చ తత్థ పటిఞ్ఞాతకరణస్మిం? యా పటిఞ్ఞాతకరణస్స కమ్మస్స కిరియా కరణం ఉపగమనం అజ్ఝుపగమనం అధివాసనా అప్పటిక్కోసనా – ఇదం తత్థ పటిఞ్ఞాతకరణస్మిం. ఏవం వూపసన్తం చే, భిక్ఖవే, అధికరణం పటిగ్గాహకో ఉక్కోటేతి, ఉక్కోటనకం పాచిత్తియం. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, తేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, ఇత్థన్నామం ఆపత్తిం ఆపన్నో; తం పటిదేసేమీ’తి. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు ఆపత్తిం సరతి, వివరతి, ఉత్తానిం కరోతి, దేసేతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో ఆపత్తిం పటిగ్గణ్హేయ్యన్తి. తేన వత్తబ్బో – ‘పస్ససీ’తి? ‘ఆమ పస్సామీ’తి. ‘ఆయతిం సంవరేయ్యాసీ’తి.

“ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, అధికరణం వూపసన్తం. కేన వూపసన్తం? సమ్ముఖావినయేన చ, పటిఞ్ఞాతకరణేన చ . కిఞ్చ తత్థ సమ్ముఖావినయస్మిం? సఙ్ఘసమ్ముఖతా, ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా, పుగ్గలసమ్ముఖతా…పే॰… ఏవం వూపసన్తం చే, భిక్ఖవే, అధికరణం పటిగ్గాహకో ఉక్కోటేతి, ఉక్కోటనకం పాచిత్తియం; ఛన్దదాయకో ఖీయతి, ఖీయనకం పాచిత్తియం.

తిణవత్థారకం

౨౪౦. “సియా ఆపత్తాధికరణం ఏకం సమథం అనాగమ్మ – పటిఞ్ఞాతకరణం, ద్వీహి సమథేహి సమ్మేయ్య – సమ్ముఖావినయేన చ, తిణవత్థారకేన చాతి? సియాతిస్స వచనీయం. యథా కథం వియ? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం హోతి భాసితపరిక్కన్తం. తత్ర చే భిక్ఖూనం ఏవం హోతి – ‘అమ్హాకం ఖో భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. సచే మయం ఇమాహి ఆపత్తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం కారేస్సామ, సియాపి తం అధికరణం కక్ఖళత్తాయ వాళత్తాయ భేదాయ సంవత్తేయ్యా’తి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏవరూపం అధికరణం తిణవత్థారకేన వూపసమేతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, వూపసమేతబ్బం. సబ్బేహేవ ఏకజ్ఝం సన్నిపతితబ్బం, సన్నిపతిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అమ్హాకం భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. సచే మయం ఇమాహి ఆపత్తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం కారేస్సామ, సియాపి తం అధికరణం కక్ఖళత్తాయ వాళత్తాయ భేదాయ సంవత్తేయ్య . యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇమం అధికరణం తిణవత్థారకేన వూపసమేయ్య, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తన్తి. “ఏకతోపక్ఖికానం భిక్ఖూనం బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సకో పక్ఖో ఞాపేతబ్బో –

“సుణన్తు మే ఆయస్మన్తా. అమ్హాకం భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. సచే మయం ఇమాహి ఆపత్తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం కారేస్సామ, సియాపి తం అధికరణం కక్ఖళత్తాయ వాళత్తాయ భేదాయ సంవత్తేయ్య. యదాయస్మన్తానం పత్తకల్లం, అహం యా చేవ ఆయస్మన్తానం ఆపత్తి, యా చ అత్తనో ఆపత్తి, ఆయస్మన్తానఞ్చేవ అత్థాయ, అత్తనో చ అత్థాయ, సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన దేసేయ్యం, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తన్తి.

౨౪౧. “అథాపరేసం ఏకతోపక్ఖికానం భిక్ఖూనం బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సకో పక్ఖో ఞాపేతబ్బో –

“సుణన్తు మే ఆయస్మన్తా. అమ్హాకం భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. సచే మయం ఇమాహి ఆపత్తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం కారేస్సామ, సియాపి తం అధికరణం కక్ఖళత్తాయ వాళత్తాయ భేదాయ సంవత్తేయ్య. యదాయస్మన్తానం పత్తకల్లం, అహం యా చేవ ఆయస్మన్తానం ఆపత్తి, యా చ అత్తనో ఆపత్తి, ఆయస్మన్తానఞ్చేవ అత్థాయ, అత్తనో చ అత్థాయ, సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన దేసేయ్యం, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తన్తి.

౨౪౨. “అథాపరేసం ఏకతోపక్ఖికానం భిక్ఖూనం బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అమ్హాకం భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. సచే మయం ఇమాహి ఆపత్తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం కారేస్సామ, సియాపి తం అధికరణం కక్ఖళత్తాయ వాళత్తాయ భేదాయ సంవత్తేయ్య. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం యా చేవ ఇమేసం ఆయస్మన్తానం

ఆపత్తి, యా చ అత్తనో ఆపత్తి, ఇమేసఞ్చేవ ఆయస్మన్తానం అత్థాయ, అత్తనో చ అత్థాయ, సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన దేసేయ్యం, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తం. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అమ్హాకం భణ్డనజాతానం కలహజాతానం వివాదాపన్నానం విహరతం బహుం అస్సామణకం అజ్ఝాచిణ్ణం భాసితపరిక్కన్తం. సచే మయం ఇమాహి ఆపత్తీహి అఞ్ఞమఞ్ఞం కారేస్సామ, సియాపి తం అధికరణం కక్ఖళత్తాయ వాళత్తాయ భేదాయ సంవత్తేయ్య. అహం యా చేవ ఇమేసం ఆయస్మన్తానం ఆపత్తి, యా చ అత్తనో ఆపత్తి, ఇమేసఞ్చేవ ఆయస్మన్తానం అత్థాయ, అత్తనో చ అత్థాయ, సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన దేసేమి, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తం. యస్సాయస్మతో ఖమతి అమ్హాకం ఇమాసం ఆపత్తీనం సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన దేసనా, ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దేసితా అమ్హాకం ఇమా ఆపత్తియో సఙ్ఘమజ్ఝే తిణవత్థారకేన , ఠపేత్వా థుల్లవజ్జం, ఠపేత్వా గిహిప్పటిసంయుత్తం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

"అథాపరేసం...పే.... ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

"ఇదం వుచ్చతి, భిక్ఖవే, అధికరణం వూపసన్తం. కేన వూపసన్తం? సమ్ముఖావినయేన చ, తిణవత్థారకేన చ. కిఞ్చ తత్థ సమ్ముఖావినయస్మిం? సఙ్ఘసమ్ముఖతా, ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా, పుగ్గలసమ్ముఖతా.

"కా చ తత్థ సఙ్ఘసమ్ముఖతా? యావతికా భిక్ఖూ కమ్మప్పత్తా, తే ఆగతా హోన్తి, ఛన్దారహానం ఛన్దో ఆహటో హోతి, సమ్ముఖీభూతా న పటిక్కోసన్తి – అయం తత్థ సఙ్ఘసమ్ముఖతా.

"కా చ తత్థ ధమ్మసమ్ముఖతా, వినయసమ్ముఖతా? యేన ధమ్మేన యేన వినయేన యేన సత్థుసాసనేన తం అధికరణం వూపసమ్మతి – అయం తత్థ ధమ్మసమ్ముఖతా , వినయసమ్ముఖతా.

"కా చ తత్థ పుగ్గలసమ్ముఖతా? యో చ దేసేతి, యస్స చ దేసేతి, ఉభో సమ్ముఖీభూతా హోన్తి – అయం తత్థ పుగ్గలసమ్ముఖతా.

"కిఞ్చ తత్థ తిణవత్థారకస్మిం? యా తిణవత్థారకస్స కమ్మస్స కిరియా కరణం ఉపగమనం అజ్ఝుపగమనం అధివాసనా అప్పటిక్కోసనా – ఇదం తత్థ తిణవత్థారకస్మిం. ఏవం వూపసన్తం చే, భిక్ఖవే, అధికరణం పటిగ్గాహకో ఉక్కోటేతి, ఉక్కోటనకం పాచిత్తియం; ఛన్దదాయకో ఖీయతి, ఖీయనకం పాచిత్తియం.

[పరి. ౨౯౩, ౩౦౭, ౩౦౮] "కిచ్చాధికరణం కతిహి సమథేహి సమ్మతి? కిచ్చాధికరణం ఏకేన సమథేన సమ్మతి – సమ్ముఖావినయేనా"తి.

సమథక్ఖన్ధకం నిట్ఠితం చతుత్థం.

๑. ఖుద్దకవత్థుక్ఖన్ధకం

ఖుద్దకవత్థూని

२४३. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ నహాయమానా రుక్ఖే కాయం ఉగ్ఘంసేన్తి, ఊరుమ్పి బాహుమ్పి ఉరమ్పి పిట్ఠిమ్పి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా నహాయమానా రుక్ఖే కాయం ఉగ్ఘంసేస్సన్తి, ఊరుమ్పి బాహుమ్పి ఉరమ్పి పిట్ఠిమ్పి, సేయ్యథాపి మల్లముట్ఠికా గామపోద్దవా"తి [గామపోద్దవా (సీ.), గామపూతవా (స్యా.)]! అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ నహాయమానా రుక్ఖే కాయం ఉగ్ఘంసేన్తి, ఊరుమ్పి బాహుమ్పి ఉరమ్పి పిట్ఠిమ్పీ"తి? "సచ్చం భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – "అననుచ్ఛవికం, భిక్ఖవే , తేసం మోఘపురిసానం అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా నహాయమానా రుక్ఖే కాయం ఉగ్ఘంసేస్సన్తి, ఊరుమ్పి బాహుమ్పి ఉరమ్పి పిట్ఠిమ్పి? నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, నహాయమానేన భిక్ఖునా రుక్ఖే కాయో ఉగ్ఘంసేతబ్బో. యో ఉగ్ఘంసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ నహాయమానా థమ్భే కాయం ఉగ్ఘంసేన్తి, ఊరుమ్పి బాహుమ్పి ఉరమ్పి పిట్ఠిమ్పి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా నహాయమానా థమ్భే కాయం ఉగ్ఘంసేస్సన్తి, ఊరుమ్పి బాహుమ్పి ఉరమ్పి పిట్ఠిమ్పి, సేయ్యథాపి మల్లముట్ఠికా గామపోద్దవా"తి! అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... "సచ్చం భగవా"తి...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, నహాయమానేన భిక్ఖునా థమ్భే కాయో ఉగ్ఘంసేతబ్బో. యో ఉగ్ఘంసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ నహాయమానా కుట్టే [కుడ్డే (సీ. స్యా.)] కాయం ఉగ్ఘంసేన్తి, ఊరుమ్పి బాహుమ్పి ఉరమ్పి పిట్ఠిమ్పి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా నహాయమానా కుట్టే కాయం ఉగ్ఘంసేస్సన్తి, ఊరుమ్పి బాహుమ్పి ఉరమ్పి పిట్ఠిమ్పి, సేయ్యథాపి మల్లముట్ఠికా గామపోద్దవా"తి...పే.... "న, భిక్ఖవే, నహాయమానేన భిక్ఖునా కుట్టే కాయో ఉగ్ఘంసేతబ్బో. యో ఉగ్ఘంసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అట్టానే [అట్ఠానే (సీ. స్యా.)] నహాయన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి...పే.... సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి ! అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... "సచ్చం భగవా"తి...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, అట్టానే నహాయితబ్బం. యో నహాయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ గన్ధబ్బహత్థకేన నహాయన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి...పే.... సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి! అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... “న, భిక్ఖవే, గన్ధబ్బహత్థకేన నహాయితబ్బం. యో నహాయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ కురువిన్దకసుత్తియా నహాయన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి...పే.... సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, కురువిన్దకసుత్తియా నహాయితబ్బం. యో నహాయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ విగ్గయ్హ పరికమ్మం కారాపేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి...పే.... సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, విగ్గయ్హ పరికమ్మం కారాపేతబ్బం. యో కారాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ మల్లకేన నహాయన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి...పే.... సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, మల్లకేన నహాయితబ్బం. యో నహాయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౨౪౪. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో కచ్ఛురోగాబాధో హోతి. న తస్స వినా మల్లకేన ఫాసు హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానస్స అకతమల్లక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు జరాదుబ్బలో నహాయమానో న సక్కోతి అత్తనో కాయం ఉగ్ఘంసేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉక్కాసిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ పిట్ఠిపరికమ్మం కాతుం కుక్కుచ్చాయన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పుథుపాణిక”న్తి.

౨౪౫. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ వల్లికం ధారేన్తి...పే.... పామఙ్గం ధారేన్తి...పే.... కణ్ఠసుత్తకం ధారేన్తి...పే.... కటిసుత్తకం ధారేన్తి...పే.... ఓవట్టికం ధారేన్తి...పే.... కాయురం ధారేన్తి...పే.... హత్థాభరణం ధారేన్తి...పే.... అఙ్గులిముద్దికం ధారేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి...పే.... సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి! అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ వల్లికం ధారేన్తి...పే.... పామఙ్గం ధారేన్తి, కణ్ఠసుత్తకం ధారేన్తి, కటిసుత్తకం ధారేన్తి, ఓవట్టికం ధారేన్తి, కాయురం ధారేన్తి, హత్థాభరణం ధారేన్తి, అఙ్గులిముద్దికం ధారేన్తీ”తి? “సచ్చం భగవా”తి...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, వల్లికా ధారేతబ్బా...పే.... న పామఙ్గో ధారేతబ్బో... న కణ్ఠసుత్తకం ధారేతబ్బం... న కటిసుత్తకం ధారేతబ్బం... న ఓవట్టికం ధారేతబ్బం... న కాయురం ధారేతబ్బం... న హత్థాభరణం ధారేతబ్బం... న అఙ్గులిముద్దికా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౨౪౬. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ దీఘే కేసే ధారేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, దీఘా కేసా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, దుమాసికం వా దువఙ్గులం వా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ కోచ్ఛేన కేసే ఓసణ్ఠేన్తి [ఓసణ్హేన్తి (సీ. స్యా.)] ...పే.... ఫణకేన కేసే ఓసణ్ఠేన్తి, హత్థఫణకేన కేసే ఓసణ్ఠేన్తి, సిత్థతేలకేన కేసే ఓసణ్ఠేన్తి, ఉదకతేలకేన కేసే ఓసణ్ఠేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, కోచ్ఛేన కేసా ఓసణ్ఠేతబ్బా...పే.... న సిత్థతేలకేన కేసా ఓసణ్ఠేతబ్బా... న ఉదకతేలకేన కేసా ఓసణ్ఠేతబ్బా. యో ఓసణ్ఠేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

౨౪౭. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఆదాసేపి ఉదకపత్తేపి ముఖనిమిత్తం ఓలోకేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, ఆదాసే వా ఉదకపత్తే వా ముఖనిమిత్తం ఓలోకేతబ్బం. యో ఓలోకేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో ముఖే వణో హోతి. సో భిక్ఖూ పుచ్ఛి – "కీదిసో మే, ఆవుసో, వణో"తి? భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – "ఏదిసో తే, ఆవుసో వణో"తి. సో న సద్దహతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆబాధప్పచ్చయా ఆదాసే వా ఉదకపత్తే వా ముఖనిమిత్తం ఓలోకేతు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ముఖం ఆలిమ్పన్తి...పే.... ముఖం ఉమ్మద్దేన్తి, ముఖం చుణ్ణేన్తి, మనోసిలికాయ ముఖం లఞ్ఛేన్తి, అఙ్గరాగం కరోన్తి, ముఖరాగం కరోన్తి, అఙ్గరాగముఖరాగం కరోన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, ముఖం ఆలిమ్పితబ్బం... పే.... న ముఖం ఉమ్మద్దితబ్బం, న ముఖం చుణ్ణేతబ్బం, న మనోసిలికాయ ముఖం లఞ్ఛేతబ్బం, న అఙ్గరాగో కాతబ్బో, న ముఖరాగో కాతబ్బో , న అఙ్గరాగముఖరాగో కాతబ్బో. యో కరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో చక్ఖురోగాబాధో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆబాధప్పచ్చయా ముఖం ఆలిమ్పితు"న్తి.

౨౪౮. తేన ఖో పన సమయేన రాజగహే గిరగ్గసమజ్జో [సమజ్జా (అభిధానగన్థేసు)] హోతి. ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ గిరగ్గసమజ్జం దస్సనాయ అగమంసు. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా నచ్చమ్పి గీతమ్పి వాదితమ్పి దస్సనాయ గచ్ఛిస్సన్తి, సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినో"తి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, నచ్చం వా గీతం వా వాదితం వా దస్సనాయ గన్తబ్బం. యో గచ్ఛేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

౨౪౯. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఆయతకేన గీతస్సరేన ధమ్మం గాయన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "యథేవ [యథా చ (క.)] మయం గాయామ, ఏవమేవిమే సమణా సక్యపుత్తియా ఆయతకేన గీతస్సరేన ధమ్మం గాయన్తీ"తి! అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా...పే.... తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఆయతకేన గీతస్సరేన ధమ్మం

గాయిస్సన్తీ"తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే...పే.... "సచ్చం భగవా"తి...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "పఞ్చిమే, భిక్ఖవే, ఆదీనవా ఆయతకేన గీతస్సరేన ధమ్మం గాయన్తస్స. అత్తనాపి తస్మిం సరే సారజ్జతి, పరేపి తస్మిం సరే సారజ్జన్తి, గహపతికాపి ఉజ్ఝాయన్తి, సరకుత్తిమ్పి నికామయమానస్స సమాధిస్స భఙ్గో హోతి, పచ్ఛిమా జనతా దిట్ఠానుగతిం ఆపజ్జతి – ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చ ఆదీనవా ఆయతకేన గీతస్సరేన ధమ్మం గాయన్తస్స. న, భిక్ఖవే, ఆయతకేన గీతస్సరేన ధమ్మో గాయితబ్బో. యో గాయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ సరభఞ్ఞే కుక్కుచ్చాయన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, సరభఞ్ఞ"న్తి.

"తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ బాహిరలోమిం [బాహియలోమిం (క.)] ఉణ్ణిం ధారేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, బాహియలోమి ఉణ్ణి ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

౨౫౦. తేన ఖో పన సమయేన రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స ఆరామే అమ్బా ఫలినో హోన్తి. రఞ్ఞా మాగధేన సేనియేన బిమ్బిసారేన అనుఞ్ఞాతం హోతి – "యథాసుఖం అయ్యా అమ్బం పరిభుఞ్జన్తూ"తి. ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ తరుణఞ్ఞేవ అమ్బం పాతాపేత్వా పరిభుఞ్జింసు. రఞ్ఞో చ మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స అమ్బేన అత్థో హోతి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో మనుస్సే ఆణాపేసి – "గచ్ఛథ, భణే, ఆరామం గన్త్వా అమ్బం ఆహరథా"తి . "ఏవం దేవా"తి ఖో తే మనుస్సా రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స పటిస్సుత్వా ఆరామం గన్త్వా ఆరామపాలం ఏతదవోచుం – "దేవస్స, భణే, అమ్బేన అత్థో, అమ్బం దేథా"తి. "నత్థాయ్యా అమ్బం. తరుణఞ్ఞేవ అమ్బం పాతాపేత్వా భిక్ఖూ పరిభుఞ్జింసూ"తి. అథ ఖో తే మనుస్సా రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "సుపరిభుత్తం, భణే, అయ్యేహి అమ్బం, అపి చ భగవతా మత్తా వణ్ణితా"తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా న మత్తం జానిత్వా రఞ్ఞో అమ్బం పరిభుఞ్జిస్సన్తీ"తి! అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, అమ్బం పరిభుఞ్జితబ్బం. యో పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స పూగస్స సఙ్ఘభత్తం హోతి. సూపే అమ్బపేసికాయో పక్ఖిత్తా హోన్తి. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా నప్పటిగ్గణ్హన్తి. "పటిగ్గణ్హథ, భిక్ఖవే, పరిభుఞ్జథ. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అమ్బపేసిక"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స పూగస్స సఙ్ఘభత్తం హోతి. తే న పరియాపుణింసు అమ్బపేసికం కాతుం, భత్తగ్గే సకలేహేవ అమ్బేహి దేన్తి. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా నప్పటిగ్గణ్హన్తి. "పటిగ్గణ్హథ , భిక్ఖవే, పరిభుఞ్జథ. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చహి సమణకప్పేహి ఫలం పరిభుఞ్జితుం – అగ్గిపరిచితం , సత్థపరిచితం, నఖపరిచితం, అబీజం, నిబ్బత్తబీజఞ్ఞేవ [నిబ్బట్టబీజం (సీ. స్యా.)] పఞ్చమం. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఇమేహి పఞ్చహి సమణకప్పేహి ఫలం పరిభుఞ్జితు"న్తి.

౨౫౧. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు అహినా దట్ఠో కాలఙ్కతో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న హి నూన సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఇమాని చత్తారి అహిరాజకులాని మేత్తేన చిత్తేన ఫరి. సచే హి సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఇమాని చత్తారి

అహిరాజకులాని మేత్తేన చిత్తేన ఫరేయ్య, న హి సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అహినా దట్ఠో కాలఙ్కరేయ్య. కతమాని చత్తారి అహిరాజకులాని? విరూపక్ఖం అహిరాజకులం, ఏరాపథం అహిరాజకులం, ఛబ్యాపుత్తం అహిరాజకులం, కణ్హాగోతమకం అహిరాజకులం . న హి నూన సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఇమాని చత్తారి అహిరాజకులాని మేత్తేన చిత్తేన ఫరి. సచే హి సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఇమాని చత్తారి అహిరాజకులాని మేత్తేన చిత్తేన ఫరేయ్య, న హి సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అహినా దట్ఠో కాలఙ్కరేయ్య. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఇమాని చత్తారి అహిరాజకులాని మేత్తేన చిత్తేన ఫరితుం, అత్తగుత్తియా అత్తరక్ఖాయ అత్తపరిత్తం కాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, కాతబ్బం –

[జా॰ ౧.౨.౧౦౫-౧౦౬; అ॰ ని॰ ౪.౬౭ ఇదం వత్థు ఆగతం] "విరూపక్ఖేహి మే మేత్తం, మేత్తం ఏరాపథేహి మే;
ఛబ్యాపుత్తేహి మే మేత్తం, మేత్తం కణ్హాగోతమకేహి చ.

"అపాదకేహి మే మేత్తం, మేత్తం ద్విపాదకేహి మే;
చతుప్పదేహి మే మేత్తం, మేత్తం బహుప్పదేహి మే.

"మా మం అపాదకో హింసి, మా మం హింసి ద్విపాదకో;
మా మం చతుప్పదో హింసి, మా మం హింసి బహుప్పదో.

"సబ్బే సత్తా సబ్బే పాణా, సబ్బే భూతా చ కేవలా;
సబ్బే భద్రాని పస్సన్తు, మా కిఞ్చి పాపమాగమా.

"అప్పమాణో బుద్ధో, అప్పమాణో ధమ్మో,
అప్పమాణో సఙ్ఘో, పమాణవన్తాని సరీసపాని [సిరింసపాని (సీ॰ స్యా॰)].

"అహి విచ్ఛికా సతపదీ, ఉణ్ణనాభి సరబూ మూసికా;
కతా మే రక్ఖా కతం మే పరిత్తం, పటిక్కమన్తు భూతాని.

"సోహం నమో భగవతో, నమో సత్తన్నం సమ్మాసమ్బుద్ధాన"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు అనభిరతియా పీళితో అత్తనో అఙ్గజాతం ఛిన్ది. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అఞ్ఞమ్హి సో, భిక్ఖవే, మోఘపురిసో ఛేతబ్బమ్హి, అఞ్ఞం ఛిన్ది. న, భిక్ఖవే, అత్తనో అఙ్గజాతం ఛేతబ్బం. యో ఛిన్దేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్సా"తి.

౨౫౨. తేన ఖో పన సమయేన రాజగహకస్స సేట్ఠిస్స మహగ్ఘస్స చన్దనస్స [చన్దనసారస్స (సీ॰ స్యా॰)] చన్దనగణ్ఠి ఉప్పన్నా హోతి. అథ ఖో రాజగహకస్స సేట్ఠిస్స ఏతదహోసి – "యంనూనాహం ఇమాయ చన్దనగణ్ఠియా పత్తం లేఖాపేయ్యం. లేఖఞ్చ మే పరిభోగం భవిస్సతి, పత్తఞ్చ దానం దస్సామీ"తి. అథ ఖో రాజగహకో సేట్ఠి తాయ చన్దనగణ్ఠియా పత్తం లేఖాపేత్వా సిక్కాయ ఉడ్డిత్వా [వాహిత్వా (సీ॰)] వేళగ్గే ఆలగ్గేత్వా వేళుపరమ్పరాయ బన్ధిత్వా [వాహిత్వా (స్యా॰)] ఏవమాహ – "యో సమణో వా బ్రాహ్మణో వా అరహా చేవ ఇద్ధిమా చ దిన్నంయేవ పత్తం ఓహరతూ"తి. అథ ఖో పూరణో

కస్సపో యేన రాజగహకో సేట్ఠి తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా రాజగహకం సేట్ఠిం ఏతదవోచ – “అహఞ్హి, గహపతి, అరహా చేవ ఇద్ధిమా చ, దేహి మే పత్త”న్తి. “సచే, భన్తే, ఆయస్మా అరహా చేవ ఇద్ధిమా చ దిన్నఞ్ఞేవ పత్తం ఓహరతూ”తి. అథ ఖో మక్ఖలి గోసాలో... అజితో కేసకమ్బలో... పకుధో కచ్చాయనో... సఞ్చయో బేలట్ఠపుత్తో [సఞ్జయో బేల్లట్ఠిపుత్తో (సీ.)] ... నిగణ్ఠో నాటపుత్తో [నాథపుత్తో (సీ.)] యేన రాజగహకో సేట్ఠి తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా రాజగహకం సేట్ఠిం ఏతదవోచ – “అహఞ్హి, గహపతి, అరహా చేవ ఇద్ధిమా చ, దేహి మే పత్త”న్తి. “సచే, భన్తే, ఆయస్మా అరహా చేవ ఇద్ధిమా చ, దిన్నఞ్ఞేవ పత్తం ఓహరతూ”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా చ మహామోగ్గల్లానో ఆయస్మా చ పిణ్డోలభారద్వాజో పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ రాజగహం పిణ్డాయ పవిసింసు. అథ ఖో ఆయస్మా పిణ్డోలభారద్వాజో ఆయస్మన్తం మహామోగ్గల్లానం ఏతదవోచ – “ఆయస్మా ఖో మహామోగ్గల్లానో అరహా చేవ ఇద్ధిమా చ. గచ్ఛావుసో, మోగ్గల్లాన, ఏతం పత్తం ఓహర. తుయ్హేసో పత్తో”తి. “ఆయస్మా ఖో భారద్వాజో అరహా చేవ ఇద్ధిమా చ. గచ్ఛావుసో, భారద్వాజ, ఏతం పత్తం ఓహర. తుయ్హేసో పత్తో”తి. అథ ఖో ఆయస్మా పిణ్డోలభారద్వాజో వేహాసం అబ్భుగ్గన్త్వా తం పత్తం గహేత్వా తిక్ఖత్తుం రాజగహం అనుపరియాయి.

తేన ఖో పన సమయేన రాజగహకో సేట్ఠి సపుత్తదారో సకే నివేసనే ఠితో హోతి పఞ్జలికో నమస్సమానో – ఇధేవ, భన్తే, అయ్యో భారద్వాజో అమ్హాకం నివేసనే పతిట్ఠాతూతి. అథ ఖో ఆయస్మా పిణ్డోలభారద్వాజో రాజగహకస్స సేట్ఠిస్స నివేసనే పతిట్ఠాసి. అథ ఖో రాజగహకో సేట్ఠి ఆయస్మతో పిణ్డోలభారద్వాజస్స హత్థతో పత్తం గహేత్వా మహగ్ఘస్స ఖాదనీయస్స పూరేత్వా ఆయస్మతో పిణ్డోలభారద్వాజస్స అదాసి. అథ ఖో ఆయస్మా పిణ్డోలభారద్వాజో తం పత్తం గహేత్వా ఆరామం అగమాసి. అస్సోసుం ఖో మనుస్సా – అయ్యేన కిర పిణ్డోలభారద్వాజేన రాజగహకస్స సేట్ఠిస్స పత్తో ఓహారితోతి. తే చ మనుస్సా ఉచ్చాసద్దా మహాసద్దా ఆయస్మన్తం పిణ్డోలభారద్వాజం పిట్ఠితో పిట్ఠితో అనుబన్ధింసు.

అస్సోసి ఖో భగవా ఉచ్చాసద్దం మహాసద్దం; సుత్వాన ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – “కిం ను ఖో సో, ఆనన్ద, ఉచ్చాసద్దో మహాసద్దో”తి? “ఆయస్మతా, భన్తే, పిణ్డోలభారద్వాజేన రాజగహకస్స సేట్ఠిస్స పత్తో ఓహారితో. అస్సోసుం ఖో, భన్తే, మనుస్సా – అయ్యేన కిర పిణ్డోలభారద్వాజేన రాజగహకస్స సేట్ఠిస్స పత్తో ఓహారితోతి. తే చ, భన్తే, మనుస్సా ఉచ్చాసద్దా మహాసద్దా ఆయస్మన్తం పిణ్డోలభారద్వాజం పిట్ఠితో పిట్ఠితో అనుబన్ధా. సో ఏసో, భన్తే, భగవా ఉచ్చాసద్దో మహాసద్దో”తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా ఆయస్మన్తం పిణ్డోలభారద్వాజం పటిపుచ్ఛి – “సచ్చం కిర తయా, భారద్వాజ, రాజగహకస్స సేట్ఠిస్స పత్తో ఓహారితో”తి? “సచ్చం భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – “అననుచ్ఛవికం, భారద్వాజ, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఞ్హి నామ త్వం, భారద్వాజ, ఛవస్స దారుపత్తస్స కారణా గిహీనం ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఇద్ధిపాటిహారియం దస్సేస్ససి! సేయ్యథాపి, భారద్వాజ, మాతుగామో ఛవస్స మాసకరూపస్స కారణా కోపినం దస్సేతి, ఏవమేవ ఖో తయా, భారద్వాజ, ఛవస్స దారుపత్తస్స కారణా గిహీనం ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఇద్ధిపాటిహారియం దస్సితం. నేతం, భారద్వాజ, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, గిహీనం ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఇద్ధిపాటిహారియం దస్సేతబ్బం. యో దస్సేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. భిన్దథేతం, భిక్ఖవే, దారుపత్తం సకలికం సకలికం కత్వా , భిక్ఖూనం అఞ్జనుపపిసనం దేథ. న చ, భిక్ఖవే, దారుపత్తో ధారేతబ్బో. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉచ్చావచే పత్తే ధారేన్తి సోవణ్ణమయం రూపియమయం. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, సోవణ్ణమయో పత్తో ధారేతబ్బో...పే.... న రూపియమయో పత్తో ధారేతబ్బో... న మణిమయో పత్తో ధారేతబ్బో... న వేళురియమయో పత్తో ధారేతబ్బో... న ఫలికమయో పత్తో ధారేతబ్బో... న కంసమయో పత్తో ధారేతబ్బో... న కాచమయో పత్తో ధారేతబ్బో... న తిపుమయో పత్తో ధారేతబ్బో... న సీసమయో పత్తో ధారేతబ్బో... న తమ్బలోహమయో పత్తో ధారేతబ్బో. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ద్వే పత్తే – అయోపత్తం, మత్తికాపత్త”న్తి.

౨౫౩. తేన ఖో పన సమయేన పత్తమూలం ఘంసియతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పత్తమణ్డల”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉచ్చావచాని పత్తమణ్డలాని ధారేన్తి సోవణ్ణమయం రూపియమయం. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఉచ్చావచాని పత్తమణ్డలాని ధారేతబ్బాని. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ద్వే పత్తమణ్డలాని – తిపుమయం, సీసమయ”న్తి. బహలాని మణ్డలాని న అచ్ఛుపియన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, లిఖితు”న్తి. వలీ [చలీ (క.)] హోన్తి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మకరదన్తకం ఛిన్దితు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ చిత్రాని పత్తమణ్డలాని ధారేన్తి రూపకాకిణ్ణాని భిత్తికమ్మకతాని. తాని రథికాయపి దస్సేన్తా ఆహిణ్డన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, చిత్రాని పత్తమణ్డలాని ధారేతబ్బాని రూపకాకిణ్ణాని భిత్తికమ్మకతాని. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పకతిమణ్డల”న్తి.

౨౫౪. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ సోదకం పత్తం పటిసామేన్తి. పత్తో దుస్సతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, సోదకో పత్తో పటిసామేతబ్బో. యో పటిసామేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓతాపేత్వా పత్తం పటిసామేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ సోదకం [సఉదకం (క.)] పత్తం ఓతాపేన్తి. పత్తో దుగ్గన్ధో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, సోదకో పత్తో ఓతాపేతబ్బో. యో ఓతాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, వోదకం కత్వా ఓతాపేత్వా పత్తం పటిసామేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఉణ్హే పత్తం నిదహన్తి. పత్తస్స వణ్ణో దుస్సతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఉణ్హే పత్తో నిదహితబ్బో. యో నిదహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేత్వా పత్తం పటిసామేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా పత్తా అజ్ఝోకాసే అనాధారా నిక్ఖిత్తా హోన్తి. వాతమణ్డలికాయ ఆవట్టేత్వా పత్తా భిజ్జింసు . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పత్తాధారక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ మిడ్ఢన్తే పత్తం నిక్ఖిపన్తి. పరిపతిత్వా [పరివట్టిత్వా (స్యా॰)] పత్తో భిజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, మిడ్ఢన్తే పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. యో నిక్ఖిపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ పరిభణ్డన్తే పత్తం నిక్ఖిపన్తి. పరిపతిత్వా పత్తో భిజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, పరిభణ్డన్తే పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. యో నిక్ఖిపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఛమాయ పత్తం నిక్కుజ్జన్తి. ఓట్ఠో ఘంసియతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తిణసన్థారక”న్తి. తిణసన్థారకో ఉపచికాహి ఖజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చోళక”న్తి. చోళకం ఉపచికాహి ఖజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పత్తమాళక”న్తి. పత్తమాళకో పరిపతిత్వా పత్తో భిజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పత్తకుణ్డోలిక”న్తి. పత్తకుణ్డోలికాయ పత్తో ఘంసియతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పత్తథవిక”న్తి . అంసబద్ధకో న హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, అంసబద్ధకం బన్ధనసుత్తక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ భిత్తిఖిలేపి నాగదన్తకేపి పత్తం లగ్గేన్తి. పరిపతిత్వా పత్తో భిజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, పత్తో లగ్గేతబ్బో. యో లగ్గేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ మఞ్చే పత్తం నిక్ఖిపన్తి, సతిసమ్మోసా నిసీదన్తా ఓత్థరిత్వా పత్తం భిన్దేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, మఞ్చే పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. యో నిక్ఖిపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ పీఠే పత్తం నిక్ఖిపన్తి, సతిసమ్మోసా నిసీదన్తా ఓత్థరిత్వా పత్తం భిన్దేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, పీఠే పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. యో నిక్ఖిపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అఙ్కే పత్తం నిక్ఖిపన్తి, సతిసమ్మోసా ఉట్ఠహన్తి. పరిపతిత్వా పత్తో భిజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, అఙ్కే పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. యో నిక్ఖిపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఛత్తే పత్తం నిక్ఖిపన్తి. వాతమణ్డలికాయ ఛత్తం ఉక్ఖిపియతి పరిపతిత్వా పత్తో భిజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఛత్తే పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. యో నిక్ఖిపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౨౫౫. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ పత్తహత్థా కవాటం పణామేన్తి. కవాటో ఆవట్టిత్వా పత్తో భిజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, పత్తహత్థేన కవాటం పణామేతబ్బం [కవాటో పణామేతబ్బో (క॰)]. యో పణామేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ తుమ్బకటాహే పిణ్డాయ చరన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి తిత్థియాతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, తుమ్బకటాహే పిణ్డాయ చరితబ్బం. యో చరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఘటికటాహే [ఘటికటాహేన (స్యా.)] పిణ్డాయ చరన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి తిత్థియాతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఘటికటాహే పిణ్డాయ చరితబ్బం. యో చరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు సబ్బపంసుకూలికో హోతి. సో ఛవసీసస్స పత్తం ధారేతి. అఞ్ఞతరా ఇత్థీ పస్సిత్వా భీతా విస్సరమకాసి – “అభుం మే పిసాచో వతాయ”న్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా ఛవసీసస్స పత్తం ధారేస్సన్తి, సేయ్యథాపి పిసాచిల్లికా”తి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఛవసీసస్స పత్తో ధారేతబ్బో. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. న చ, భిక్ఖవే, సబ్బపంసుకూలికేన భవితబ్బం. యో భవేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ చలకానిపి అట్ఠికానిపి ఉచ్ఛిట్ఠోదకమ్పి పత్తేన నీహరన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “యస్మిం యేవిమే సమణా సక్యపుత్తియా భుఞ్జన్తి సోవ నేసం పటిగ్గహో”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న భిక్ఖవే, చలకాని వా అట్ఠికాని వా ఉచ్ఛిట్ఠోదకం వా పత్తేన నీహరితబ్బం. యో నీహరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పటిగ్గహ”న్తి.

౨౫౬. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ హత్థేన విప్ఫాళేత్వా చీవరం సిబ్బేన్తి. చీవరం విలోమికం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సత్థకం నమతక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స దణ్డసత్థకం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, దణ్డసత్థక”న్తి .

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉచ్చావచే సత్థకదణ్డే ధారేన్తి సోవణ్ణమయం రూపియమయం. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఉచ్చావచా సత్థకదణ్డా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అట్ఠిమయం దన్తమయం విసాణమయం నళమయం వేళుమయం కట్ఠమయం జతుమయం ఫలమయం లోహమయం సఙ్ఖనాభిమయ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ కుక్కుటపత్తేనపి వేళుపేసికాయపి చీవరం సిబ్బేన్తి. చీవరం దుస్సిబ్బితం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సూచి”న్తి. సూచియో కణ్ణకితాయో హోన్తి…పే.… “అనుజానామి, భిక్ఖవే , సూచినాళిక”న్తి. సూచినాళికాయపి కణ్ణకితాయో హోన్తి…పే.… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, కిణ్ణేన పూరేతు”న్తి. కిణ్ణేపి కణ్ణకితాయో హోన్తి…పే.… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సత్తుయా పూరేతు”న్తి. సత్తుయాపి కణ్ణకితాయో హోన్తి…పే.… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సరితక”న్తి. సరితకేపి కణ్ణకితాయో హోన్తి…పే.… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మధుసిత్థకేన సారేతు”న్తి. సరితకం పరిభిజ్జతి. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సరితకసిపాటిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ తత్థ తత్థ ఖిలం నిక్ఖణిత్వా సమ్బన్ధిత్వా చీవరం సిబ్బేన్తి. చీవరం వికణ్ణం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, కథినం కథినరజ్జుం [కఠినం కఠినరజ్జుం (సీ. స్యా.)] తత్థ తత్థ ఓబన్ధిత్వా

చీవరం సిబ్బేతు”న్తి. విసమే కథినం పత్థరన్తి. కథినం పరిభిజ్జతి...పే.... “న, భిక్ఖవే, విసమే కథినం పత్థరితబ్బం. యో పత్థరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

ఛమాయ కథినం పత్థరన్తి. కథినం పంసుకితం హోతి...పే.... “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తిణసన్థారక”న్తి. కథినస్స అన్తో జీరతి...పే.... “అనుజానామి, భిక్ఖవే, అనువాతం పరిభణ్డం ఆరోపేతు”న్తి. కథినం నప్పహోతి...పే.... “అనుజానామి, భిక్ఖవే, దణ్డకథినం బిదలకం సలాకం వినన్ధనరజ్జుం వినన్ధనసుత్తం వినన్ధిత్వా చీవరం సిబ్బేతు”న్తి. సుత్తన్తరికాయో విసమా హోన్తి... పే.... “అనుజానామి , భిక్ఖవే, కళిమ్భక”న్తి. సుత్తా వఙ్కా హోన్తి...పే.... “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మోఘసుత్తక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అధోతేహి పాదేహి కథినం అక్కమన్తి. కథినం దుస్సతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, అధోతేహి పాదేహి కథినం అక్కమితబ్బం. యో అక్కమేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అల్లేహి పాదేహి కథినం అక్కమన్తి. కథినం దుస్సతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న , భిక్ఖవే, అల్లేహి పాదేహి కథినం అక్కమితబ్బం. యో అక్కమేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ సఉపాహనా కథినం అక్కమన్తి. కథినం దుస్సతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, సఉపాహనేన కథినం అక్కమితబ్బం. యో అక్కమేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ చీవరం సిబ్బన్తా అఙ్గులియా పటిగ్గణ్హన్తి. అఙ్గులియో దుక్ఖా హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పటిగ్గహ”న్తి.

౨౫౭. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉచ్చావచే పటిగ్గహే ధారేన్తి సోవణ్ణమయం రూపియమయం. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఉచ్చావచా పటిగ్గహా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అట్ఠిమయం...పే.... సఙ్ఖనాభిమయ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సూచియోపి సత్థకాపి పటిగ్గహాపి నస్సన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆవేసనవిత్థక”న్తి. ఆవేసనవిత్థకే సమాకులా హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పటిగ్గహథవిక”న్తి. అంసబద్ధకో న హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, అంసబద్ధకం బన్ధనసుత్తక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అబ్భోకాసే చీవరం సిబ్బన్తా సీతేనపి ఉణ్హేనపి కిలమన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, కథినసాలం కథినమణ్డప”న్తి. కథినసాలా నీచవత్థుకా హోతి, ఉదకేన ఓత్థరియ్యతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే ఉచ్చవత్థుకం కాతు”న్తి. చయో పరిపతతి...పే.... “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చినితుం తయో చయే – ఇట్ఠకాచయం, సిలాచయం, దారుచయ”న్తి. ఆరోహన్తా విహఞ్ఞన్తి...పే.... “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తయో సోపానే – ఇట్ఠకాసోపానం, సిలాసోపానం, దారుసోపాన”న్తి. ఆరోహన్తా పరిపతన్తి...పే.... “అనుజానామి, భిక్ఖవే,

ఆలమ్బనబాహ’’న్తి. కథినసాలాయ తిణచుణ్ణం పరిపతతి…పే॰… ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓగుమ్ఫేత్వా [ఓగుమ్బేత్వా (సీ॰ స్యా॰)] ఉల్లిత్తావలిత్తం కాతుం – సేతవణ్ణం కాళవణ్ణం గేరుకపరికమ్మం మాలాకమ్మం లతాకమ్మం మకరదన్తకం పఞ్చపటికం చీవరవంసం చీవరరజ్జుక’’న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ చీవరం సిబ్బేత్వా తత్థేవ కథినం ఉజ్ఝిత్వా పక్కమన్తి, ఉన్దూరేహిపి ఉపచికాహిపి ఖజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, కథినం సఙ్ఘరితు’’న్తి. కథినం పరిభిజ్జతి…పే॰… ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, గోఘంసికాయ కథినం సఙ్ఘరితు’’న్తి. కథినం వినివేఠియతి…పే॰… ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, బన్ధనరజ్జు’’న్తి .

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ కుట్టేపి థమ్భేపి కథినం ఉస్సాపేత్వా పక్కమన్తి. పరిపతిత్వా కథినం భిజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిత్తిఖిలే వా నాగదన్తే వా లగ్గేతు’’న్తి.

౨౬౮. అథ ఖో భగవా రాజగహే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన వేసాలీ తేన చారికం పక్కామి. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ సూచికమ్పి సత్థకమ్పి భేసజ్జమ్పి పత్తేన ఆదాయ గచ్ఛన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, భేసజ్జత్థవిక’’న్తి. అంసబద్ధకో న హోతి…పే॰… ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, అంసబద్ధకం బన్ధనసుత్తక’’న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు ఉపాహనాయో కాయబన్ధనేన బన్ధిత్వా గామం పిణ్డాయ పావిసి. అఞ్ఞతరో ఉపాసకో తం భిక్ఖుం అభివాదేన్తో ఉపాహనాయో సీసేన ఘట్టేతి. సో భిక్ఖు మఙ్కు అహోసి. అథ ఖో సో భిక్ఖు ఆరామం గన్త్వా భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉపాహనత్థవిక’’న్తి. అంసబద్ధకో న హోతి…పే॰… ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, అంసబద్ధకం బన్ధనసుత్తక’’న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అన్తరామగ్గే ఉదకం అకప్పియం హోతి. పరిస్సావనం న హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ‘‘అనుజానామి , భిక్ఖవే, పరిస్సావన’’న్తి. చోళకం నప్పహోతి…పే॰… ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, కటచ్ఛుపరిస్సావన’’న్తి. చోళకం నప్పహోతి…పే॰… ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, ధమ్మకరణ’’న్తి [ధమ్మకరణం (సీ॰ స్యా॰), ధమకరణం (క॰)].

౨౬౯. తేన ఖో పన సమయేన ద్వే భిక్ఖూ కోసలేసు జనపదే అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నా హోన్తి. ఏకో భిక్ఖు అనాచారం ఆచరతి. దుతియో భిక్ఖు తం భిక్ఖుం ఏతదవోచ – ‘‘మా, ఆవుసో, ఏవరూపం అకాసి. నేతం కప్పతీ’’తి. సో తస్మిం ఉపనన్ధి. అథ ఖో సో భిక్ఖు పిపాసాయ పీళితో ఉపనద్ధం భిక్ఖుం ఏతదవోచ – ‘‘దేహి మే, ఆవుసో, పరిస్సావనం, పానీయం పివిస్సామీ’’తి. ఉపనద్ధో భిక్ఖు న అదాసి. సో భిక్ఖు పిపాసాయ పీళితో కాలమకాసి. అథ ఖో సో భిక్ఖు ఆరామం గన్త్వా భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. ‘‘కిం పన త్వం, ఆవుసో, పరిస్సావనం యాచియమానో న అదాసీ’’తి? ‘‘ఏవమావుసో’’తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – ‘‘కథఞ్హి నామ భిక్ఖు పరిస్సావనం యాచియమానో న దస్సతీ’’తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా తం భిక్ఖుం పటిపుచ్ఛి – ‘‘సచ్చం కిర త్వం, భిక్ఖు, పరిస్సావనం యాచియమానో న అదాసీ’’తి? ‘‘సచ్చం భగవా’’తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – ‘‘అననుచ్ఛవికం, మోఘపురిస, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఞ్హి నామ త్వం, మోఘపురిస, పరిస్సావనం యాచియమానో న దస్ససి. నేతం, మోఘపురిస

, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న భిక్ఖవే, అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నేన భిక్ఖునా పరిస్సావనం యాచియమానేన న దాతబ్బం. యో న దదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. న చ, భిక్ఖవే, అపరిస్సావనకేన అద్ధానో పటిపజ్జితబ్బో. యో పటిపజ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సచే న హోతి పరిస్సావనం వా ధమ్మకరణో వా, సఙ్ఘాటికణ్ణోపి అధిట్ఠాతబ్బో – ఇమినా పరిస్సావేత్వా పివిస్సామీ”తి. అథ ఖో భగవా అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన వేసాలీ తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా వేసాలియం విహరతి మహావనే కూటాగారసాలాయం . తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ నవకమ్మం కరోన్తి. పరిస్సావనం న సమ్మతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, దణ్డపరిస్సావన”న్తి. దణ్డపరిస్సావనం న సమ్మతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓత్థరక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ మకసేహి ఉబ్బాళ్హా హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మకసకుటిక”న్తి.

౨౬౦. తేన ఖో పన సమయేన వేసాలియం పణీతానం భత్తానం భత్తపటిపాటి అట్ఠితా హోతి. భిక్ఖూ పణీతాని భోజనాని భుఞ్జిత్వా అభిసన్నకాయా హోన్తి బహ్వాబాధా [బవ్హాబాధా (సీ.)]. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో వేసాలిం అగమాసి కేనచిదేవ కరణీయేన. అద్దసా ఖో జీవకో కోమారభచ్చో భిక్ఖూ అభిసన్నకాయే బహ్వాబాధే. దిస్వాన యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో జీవకో కోమారభచ్చో భగవన్తం ఏతదవోచ – “ఏతరహి, భన్తే, భిక్ఖూ అభిసన్నకాయా బహ్వాబాధా. సాధు, భన్తే, భగవా భిక్ఖూనం చఙ్కమఞ్చ జన్తాఘరఞ్చ అనుజానాతు. ఏవం భిక్ఖూ అప్పాబాధా భవిస్సన్తీ”తి. అథ ఖో భగవా జీవకం కోమారభచ్చం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి. అథ ఖో జీవకో కోమారభచ్చో భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితో సమాదపితో సముత్తేజితో సమ్పహంసితో ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చఙ్కమఞ్చ జన్తాఘరఞ్చా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ విసమే చఙ్కమే చఙ్కమన్తి. పాదా దుక్ఖా హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సమం కాతు”న్తి. చఙ్కమో నీచవత్థుకో హోతి. ఉదకేన ఓత్థరియ్యతి...పే.... “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉచ్చవత్థుకం కాతు”న్తి. చయో పరిపతతి...పే.... “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చినితుం తయో చయే – ఇట్ఠకాచయం, సిలాచయం, దారుచయ”న్తి. ఆరోహన్తా విహఞ్ఞన్తి...పే.... “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తయో సోపానే – ఇట్ఠకాసోపానం, సిలాసోపానం, దారుసోపాన”న్తి. ఆరోహన్తా పరిపతన్తి...పే.... “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆలమ్బనబాహ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ చఙ్కమే చఙ్కమన్తా పరిపతన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చఙ్కమనవేదిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అజ్ఝోకాసే చఙ్కమన్తా సీతేనపి ఉణ్హేనపి కిలమన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చఙ్కమనసాల”న్తి. చఙ్కమనసాలాయం తిణచుణ్ణం పరిపతతి...పే.... “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓగుమ్ఫేత్వా ఉల్లిత్తావలిత్తం కాతుం – సేతవణ్ణం కాళవణ్ణం గేరుకపరికమ్మం మాలాకమ్మం లతాకమ్మం మకరదన్తకం

పఞ్చపటికం చీవరవంసం చీవరరజ్జు”న్తి. జన్తాఘరం నీచవత్థుకం హోతి, ఉదకేన ఓత్థరియ్యతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉచ్చవత్థుకం కాతు”న్తి. చయో పరిపతతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చినితుం తయో చయే – ఇట్ఠకాచయం, సిలాచయం, దారుచయ”న్తి. ఆరోహన్తా విహఞ్ఞన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తయో సోపానే – ఇట్ఠకాసోపానం, సిలాసోపానం, దారుసోపాన”న్తి. ఆరోహన్తా పరిపతన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆలమ్బనబాహ”న్తి . జన్తాఘరస్స కవాటం న హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, కవాటం పిట్ఠసఙ్ఘాటం [పీఠసంఘాటం (క॰)] ఉదుక్ఖలికం ఉత్తరపాసకం అగ్గళవట్టికం కపిసీసకం సూచికం ఘటికం తాళచ్ఛిద్దం ఆవిఞ్ఛనఛిద్దం ఆవిఞ్ఛనరజ్జు”న్తి . జన్తాఘరస్స కుట్టపాదో జీరతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మణ్డలికం కాతు”న్తి. జన్తాఘరస్స ధూమనేత్తం న హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ధూమనేత్త”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఖుద్దకే జన్తాఘరే మజ్ఝే అగ్గిట్ఠానం కరోన్తి. ఉపచారో న హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఖుద్దకే జన్తాఘరే ఏకమన్తం అగ్గిట్ఠానం కాతుం, మహల్లకే మజ్ఝే”తి. జన్తాఘరే అగ్గి ముఖం డహతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ముఖమత్తిక”న్తి. హత్థే మత్తికం తేమేన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మత్తికాదోణిక”న్తి. మత్తికా దుగ్గన్ధా హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, వాసేతు”న్తి. జన్తాఘరే అగ్గి కాయం డహతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదకం అతిహరితు”న్తి. పాతియాపి పత్తేనపి ఉదకం అతిహరన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదకట్ఠానం, ఉదకసరావక”న్తి. జన్తాఘరం తిణచ్ఛదనం న సేదేతి [తిణచ్ఛాదనేన ఛాదేతి (క॰)] …పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓగుమ్ఫేత్వా ఉల్లిత్తావలిత్తం కాతు”న్తి. జన్తాఘరం చిక్ఖల్లం హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సన్థరితుం తయో సన్థరే – ఇట్ఠకాసన్థరం, సిలాసన్థరం , దారుసన్థర”న్తి. చిక్ఖల్లంయేవ హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ధోవితు”న్తి. ఉదకం సన్తిట్ఠతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదకనిద్ధమన”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ జన్తాఘరే ఛమాయ నిసీదన్తి, గత్తాని కణ్డూవన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, జన్తాఘరపీఠ”న్తి. తేన ఖో పన సమయేన జన్తాఘరం అపరిక్ఖిత్తం హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పరిక్ఖిపితుం తయో పాకారే – ఇట్ఠకాపాకారం, సిలాపాకారం, దారుపాకార”న్తి. కోట్ఠకో న హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, కోట్ఠక”న్తి. కోట్ఠకో నీచవత్థుకో హోతి, ఉదకేన ఓత్థరియ్యతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉచ్చవత్థుకం కాతు”న్తి. చయో పరిపతతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చినితుం తయో చయే – ఇట్ఠకాచయం, సిలాచయం, దారుచయ”న్తి. ఆరోహన్తా విహఞ్ఞన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తయో సోపానే – ఇట్ఠకాసోపానం, సిలాసోపానం, దారుసోపాన”న్తి. ఆరోహన్తా పరిపతన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆలమ్బనబాహ”న్తి. కోట్ఠకస్స కవాటం న హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, కవాటం పిట్ఠసఙ్ఘాటం ఉదుక్ఖలికం ఉత్తరపాసకం అగ్గళవట్టిం కపిసీసకం సూచికం ఘటికం తాళచ్ఛిద్దం ఆవిఞ్ఛనఛిద్దం ఆవిఞ్ఛనరజ్జు”న్తి. కోట్ఠకే తిణచుణ్ణం పరిపతతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓగుమ్ఫేత్వా ఉల్లిత్తావలిత్తం కాతుం – సేతవణ్ణం కాళవణ్ణం గేరుకపరికమ్మం మాలాకమ్మం లతాకమ్మం మకరదన్తకం పఞ్చపటిక”న్తి. పరివేణం చిక్ఖల్లం హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మరుమ్బం ఉపకిరితు”న్తి. న పరియాపుణన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పదరసిలం నిక్ఖిపితు”న్తి. ఉదకం సన్తిట్ఠతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదకనిద్ధమన”న్తి.

౨౬౧. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ నగ్గా నగ్గం అభివాదేన్తి…పే॰… నగ్గా నగ్గం అభివాదాపేన్తి, నగ్గా నగ్గస్స పరికమ్మం కరోన్తి, నగ్గా నగ్గస్స పరికమ్మం కారాపేన్తి, నగ్గా నగ్గస్స దేన్తి, నగ్గా పటిగ్గణ్హన్తి, నగ్గా ఖాదన్తి, నగ్గా భుఞ్జన్తి, నగ్గా సాయన్తి, నగ్గా పివన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, నగ్గేన [ఇదం పదం కత్థచి నత్థి] నగ్గో అభివాదేతబ్బో…పే॰… న నగ్గేన అభివాదేతబ్బం… న నగ్గేన [ఇదం పదం కత్థచి నత్థి] నగ్గో అభివాదాపేతబ్బో… న నగ్గేన అభివాదాపేతబ్బం… న నగ్గేన నగ్గస్స పరికమ్మం కాతబ్బం… న నగ్గేన నగ్గస్స పరికమ్మం కారాపేతబ్బం… న నగ్గేన నగ్గస్స దాతబ్బం… న నగ్గేన పటిగ్గహేతబ్బం… న నగ్గేన ఖాదితబ్బం… న నగ్గేన భుఞ్జితబ్బం… న నగ్గేన సాయితబ్బం… న నగ్గేన పాతబ్బం. యో పివేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ జన్తాఘరే ఛమాయ చీవరం నిక్ఖిపన్తి. చీవరం పంసుకితం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, చీవరవంసం చీవరరజ్జు"న్తి. దేవే వస్సన్తే చీవరం ఓవస్సతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే , జన్తాఘరసాల"న్తి. జన్తాఘరసాలా నీచవత్థుకా హోతి, ఉదకేన ఓత్థరియ్యతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉచ్చవత్థుకం కాతు"న్తి. చయో పరిపతతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, చినితుం…పే॰… ఆరోహన్తా విహఞ్ఞన్తి…పే॰… ఆరోహన్తా పరిపతన్తి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆలమ్బనబాహ"న్తి. జన్తాఘరసాలాయ తిణచుణ్ణం పరిపతతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓగుమ్ఫేత్వా ఉల్లిత్తావలిత్తం కాతుం…పే॰… చీవరవంసం చీవరరజ్జు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ జన్తాఘరేపి ఉదకేపి పరికమ్మం కాతుం కుక్కుచ్చాయన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, తిస్సో పటిచ్ఛాదియో – జన్తాఘరపటిచ్ఛాదిం, ఉదకపటిచ్ఛాదిం, వత్థపటిచ్ఛాది"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన జన్తాఘరే ఉదకం న హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి , భిక్ఖవే, ఉదపాన"న్తి. ఉదపానస్స కూలం లుజ్జతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, చినితుం తయో చయే – ఇట్ఠకాచయం, సిలాచయం, దారుచయ"న్తి. ఉదపానో నీచవత్థుకో హోతి, ఉదకేన ఓత్థరియ్యతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉచ్చవత్థుకం కాతు"న్తి. చయో పరిపతతి…పే॰… ఆరోహన్తా విహఞ్ఞన్తి…పే॰… ఆరోహన్తా పరిపతన్తి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆలమ్బనబాహ"న్తి.

౨౬౨. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ వల్లికాయపి కాయబన్ధనేనపి ఉదకం వాహేన్తి [వాహన్తి (క॰)]. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదకవాహనరజ్జు"న్తి. హత్థా దుక్ఖా హోన్తి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, తులం కరకటకం చక్కవట్టక"న్తి. భాజనా బహూ భిజ్జన్తి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, తయో వారకే – లోహవారకం, దారువారకం, చమ్మక్ఖణ్డ"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అజ్ఝోకాసే ఉదకం వాహేన్తా సీతేనపి ఉణ్హేనపి కిలమన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదపానసాల"న్తి. ఉదపానసాలాయ తిణచుణ్ణం పరిపతతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓగుమ్ఫేత్వా ఉల్లిత్తావలిత్తం కాతుం – సేతవణ్ణం కాళవణ్ణం గేరుకపరికమ్మం మాలాకమ్మం లతాకమ్మం మకరదన్తకం

పఞ్చపటికం చీవరవంసం చీవరరజ్జు”న్తి. ఉదపానో అపారుతో హోతి, తిణచుణ్ణేహిపి పంసుకేహిపి ఓకిరియ్యతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, అపిధాన”న్తి. ఉదకభాజనం న సంవిజ్జతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదకదోణిం ఉదకకటాహ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఆరామే తహం తహం నహాయన్తి. ఆరామో చిక్ఖల్లో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చన్దనిక”న్తి. చన్దనికా పాకటా హోతి. భిక్ఖూ హిరియన్తి నహాయితుం…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పరిక్ఖిపితుం తయో పాకారే – ఇట్ఠకాపాకారం, సిలాపాకారం, దారుపాకార”న్తి. చన్దనికా చిక్ఖల్లా హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సన్థరితుం తయో సన్థరే – ఇట్ఠకాసన్థరం, సిలాసన్థరం, దారుసన్థర”న్తి. ఉదకం సన్తిట్ఠతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదకనిద్ధమన”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూనం గత్తాని సీతిగతాని హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదకపుఞ్ఛనిం చోళకేనపి పచ్చుద్ధరితు”న్తి.

౨౬౩. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో ఉపాసకో సఙ్ఘస్స అత్థాయ పోక్ఖరణిం కారేతుకామో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పోక్ఖరణి”న్తి. పోక్ఖరణియా కూలం లుజ్జతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చినితుం తయో చయే – ఇట్ఠకాచయం, సిలాచయం, దారుచయ”న్తి. ఆరోహన్తా విహఞ్ఞన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తయో సోపానే – ఇట్ఠకాసోపానం, సిలాసోపానం, దారుసోపాన”న్తి. ఆరోహన్తా పరిపతన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆలమ్బనబాహ”న్తి. పోక్ఖరణియా ఉదకం పురాణం హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదకమాతికం ఉదకనిద్ధమన”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు సఙ్ఘస్స అత్థాయ నిల్లేఖం జన్తాఘరం కత్తుకామో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, నిల్లేఖం జన్తాఘర”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ చాతుమాసం నిసీదనేన విప్పవసన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… “న, భిక్ఖవే, చాతుమాసం నిసీదనేన విప్పవసితబ్బం. యో విప్పవసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౨౬౪. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ పుప్ఫాభికిణ్ణేసు సయనేసు సయన్తి. మనుస్సా విహారచారికం ఆహిణ్డన్తా పస్సిత్వా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, పుప్ఫాభికిణ్ణేసు సయనేసు సయితబ్బం. యో సయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి .

తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా గన్ధమ్పి మాలమ్పి ఆదాయ ఆరామం ఆగచ్ఛన్తి. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా న పటిగ్గణ్హన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, గన్ధం గహేత్వా కవాటే పఞ్చఙ్గులికం దాతుం, పుప్ఫం గహేత్వా విహారే ఏకమన్తం నిక్ఖిపితు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స నమతకం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, నమతక”న్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “నమతకం అధిట్ఠాతబ్బం ను ఖో ఉదాహు వికప్పేతబ్బ”న్తి…పే॰… “న, భిక్ఖవే, నమతకం అధిట్ఠాతబ్బం, న వికప్పేతబ్బ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఆసిత్తకూపధానే భుఞ్జన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… "న, భిక్ఖవే, ఆసిత్తకూపధానే భుఞ్జితబ్బం. యో భుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి .

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు గిలానో హోతి. సో భుఞ్జమానో న సక్కోతి హత్థేన పత్తం సన్ధారేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, మళోరిక"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఏకభాజనేపి భుఞ్జన్తి…పే॰… ఏకథాలకేపి పివన్తి, ఏకమఞ్చేపి తువట్టేన్తి, ఏకత్థరణాపి తువట్టేన్తి, ఏకపావురణాపి తువట్టేన్తి, ఏకత్థరణపావురణాపి తువట్టేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, ఏకభాజనే భుఞ్జితబ్బం…పే॰… న ఏకథాలకే పాతబ్బం… న ఏకమఞ్చే తువట్టితబ్బం… న ఏకత్థరణా [న ఏకత్థరణే] తువట్టితబ్బం… న ఏకపావురణా [న ఏకపావురణే] తువట్టితబ్బం… న ఏకత్థరణపావురణా [న ఏకత్థరణపావురణే (స్యా॰)] తువట్టితబ్బం. యో తువట్టేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

౨౬౫. తేన ఖో పన సమయేన వడ్ఢో లిచ్ఛవీ మేత్తియభూమజకానం భిక్ఖూనం సహాయో హోతి. అథ ఖో వడ్ఢో లిచ్ఛవీ యేన మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా మేత్తియభూమజకే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "వన్దామి అయ్యా"తి. ఏవం వుత్తే మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ నాలపింసు. దుతియమ్పి ఖో వడ్ఢో లిచ్ఛవీ మేత్తియభూమజకే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "వన్దామి అయ్యా"తి. దుతియమ్పి ఖో మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ నాలపింసు. తతియమ్పి ఖో వడ్ఢో లిచ్ఛవీ మేత్తియభూమజకే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "వన్దామి అయ్యా"తి. తతియమ్పి ఖో మేత్తియభూమజకా భిక్ఖూ నాలపింసు. "క్యాహం అయ్యానం అపరజ్ఝామి, కిస్స మం అయ్యా నాలపన్తీ"తి? "తథా హి పన త్వం, ఆవుసో వడ్ఢ, అమ్హే దబ్బేన మల్లపుత్తేన విహేఠియమానే అజ్ఝుపేక్ఖసీ"తి. "క్యాహం అయ్యా కరోమీ"తి? "సచే ఖో త్వం, ఆవుసో వడ్ఢ, ఇచ్ఛేయ్యాసి, అజ్జేవ భగవా ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం నాసాపేయ్యా"తి. "క్యాహం అయ్యా కరోమి, కిం మయా సక్కా కాతు"న్తి? "ఏహి త్వం, ఆవుసో వడ్ఢ, యేన భగవా తేనుపసఙ్కమ, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏవం వదేహి – 'ఇదం, భన్తే, నచ్ఛన్నం నప్పతిరూపం. యాయం, భన్తే, దిసా అభయా అనీతికా అనుపద్దవా సాయం దిసా సభయా సఈతికా సఉపద్దవా; యతో నివాతం తతో సవాతం ; ఉదకం మఞ్ఞే ఆదిత్తం; అయ్యేన మే దబ్బేన మల్లపుత్తేన పజాపతి దూసితా'"తి. "ఏవం అయ్యా"తి ఖో వడ్ఢో లిచ్ఛవీ మేత్తియభూమజకానం భిక్ఖూనం పటిస్సుత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో వడ్ఢో లిచ్ఛవీ భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఇదం, భన్తే, నచ్ఛన్నం నప్పతిరూపం. యాయం, భన్తే, దిసా అభయా అనీతికా అనుపద్దవా సాయం దిసా సభయా సఈతికా సఉపద్దవా; యతో నివాతం తతో సవాతం; ఉదకం మఞ్ఞే ఆదిత్తం; అయ్యేన మే దబ్బేన మల్లపుత్తేన పజాపతి దూసితా"తి.

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం పటిపుచ్ఛి – "సరసి త్వం, దబ్బ, ఏవరూపం కత్తా యథాయం వడ్ఢో ఆహా"తి? "యథా మం, భన్తే, భగవా జానాతీ"తి. దుతియమ్పి ఖో భగవా…పే॰… తతియమ్పి ఖో భగవా ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం ఏతదవోచ – "సరసి త్వం, దబ్బ, ఏవరూపం కత్తా యథాయం వడ్ఢో ఆహా"తి? "యథా మం, భన్తే, భగవా జానాతీ"తి. "న ఖో, దబ్బ, దబ్బా ఏవం నిబ్బేఠేన్తి.

సచే తయా కతం, కతన్తి వదేహి; సచే అకతం, అకతన్తి వదేహీ"తి. "యతో అహం, భన్తే, జాతో నాభిజానామి సుపినన్తేనపి మేథునం ధమ్మం పటిసేవితా, పగేవ జాగరో"తి. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో వడ్ఢస్స లిచ్ఛవిస్స పత్తం నిక్కుజ్జతు, అసమ్భోగం సఙ్ఘేన కరోతు.

"అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స ఉపాసకస్స పత్తో నిక్కుజ్జితబ్బో – భిక్ఖూనం అలాభాయ పరిసక్కతి, భిక్ఖూనం అనత్థాయ పరిసక్కతి, భిక్ఖూనం అవాసాయ [అనావాసాయ (స్యా.)] పరిసక్కతి, భిక్ఖూ అక్కోసతి పరిభాసతి, భిక్ఖూ భిక్ఖూహి భేదేతి, బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఇమేహి అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స ఉపాసకస్స పత్తం నిక్కుజ్జితుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, నిక్కుజ్జితబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౨౬౬. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. వడ్ఢో లిచ్ఛవీ ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో వడ్ఢస్స లిచ్ఛవిస్స పత్తం నిక్కుజ్జేయ్య, అసమ్భోగం సఙ్ఘేన కరేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. వడ్ఢో లిచ్ఛవీ ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేతి. సఙ్ఘో వడ్ఢస్స లిచ్ఛవిస్స పత్తం నిక్కుజ్జతి, అసమ్భోగం సఙ్ఘేన కరోతి . యస్సాయస్మతో ఖమతి వడ్ఢస్స లిచ్ఛవిస్స పత్తస్స నిక్కుజ్జనా, అసమ్భోగం సఙ్ఘేన కరణం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"నిక్కుజ్జితో సఙ్ఘేన వడ్ఢస్స లిచ్ఛవిస్స పత్తో, అసమ్భోగో సఙ్ఘేన. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన వడ్ఢస్స లిచ్ఛవిస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా వడ్ఢం లిచ్ఛవిం ఏతదవోచ – "సఙ్ఘేన తే, ఆవుసో వడ్ఢ, పత్తో నిక్కుజ్జితో. అసమ్భోగోసి సఙ్ఘేనా"తి. అథ ఖో వడ్ఢో లిచ్ఛవీ – సఙ్ఘేన కిర మే పత్తో నిక్కుజ్జితో, అసమ్భోగోమ్హి కిర సఙ్ఘేనాతి – తత్థేవ ముచ్ఛితో పపతో. అథ ఖో వడ్ఢస్స లిచ్ఛవిస్స మిత్తామచ్చా ఞాతిసాలోహితా వడ్ఢం లిచ్ఛవిం ఏతదవోచుం – "అలం, ఆవుసో వడ్ఢ, మా సోచి, మా పరిదేవి. మయం భగవన్తం పసాదేస్సామ భిక్ఖుసఙ్ఘఞ్చా"తి.

అథ ఖో వడ్ఢో లిచ్ఛవీ సపుత్తదారో సమిత్తామచ్చో సఞాతిసాలోహితో అల్లవత్థో అల్లకేసో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతో పాదేసు సిరసా నిపతిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "అచ్చయో మం, భన్తే, అచ్చగమా యథాబాలం యథామూళ్హం యథాఅకుసలం, యోహం అయ్యం దబ్బం మల్లపుత్తం అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేసిం. తస్స మే, భన్తే, భగవా అచ్చయం అచ్చయతో పటిగ్గణ్హాతు ఆయతిం సంవరాయా"తి. "తగ్ఘ త్వం, ఆవుసో వడ్ఢ, అచ్చయో అచ్చగమా యథాబాలం యథామూళ్హం యథాఅకుసలం, యం త్వం దబ్బం మల్లపుత్తం అమూలికాయ సీలవిపత్తియా అనుద్ధంసేసి. యతో చ ఖో త్వం, ఆవుసో వడ్ఢ, అచ్చయం అచ్చయతో దిస్వా యథాధమ్మం పటికరోసి, తం తే మయం పటిగ్గణ్హామ. వుడ్ఢిహేసా, ఆవుసో వడ్ఢ, అరియస్స వినయే యో అచ్చయం అచ్చయతో దిస్వా యథాధమ్మం పటికరోతి, ఆయతిం సంవరం ఆపజ్జతీ"తి. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో వడ్ఢస్స లిచ్ఛవిస్స పత్తం ఉక్కుజ్జతు, సమ్భోగం సఙ్ఘేన కరోతు.

“అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతస్స ఉపాసకస్స పత్తో ఉక్కుజ్జితబ్బో – న భిక్ఖూనం అలాభాయ పరిసక్కతి, న భిక్ఖూనం అనత్థాయ పరిసక్కతి, న భిక్ఖూనం అవాసాయ పరిసక్కతి, న భిక్ఖూ అక్కోసతి పరిభాసతి, న భిక్ఖూ భిక్ఖూహి భేదేతి, న బుద్ధస్స అవణ్ణం భాసతి, న ధమ్మస్స అవణ్ణం భాసతి, న సఙ్ఘస్స అవణ్ణం భాసతి. అనుజానామి , భిక్ఖవే, ఇమేహి అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతస్స ఉపాసకస్స పత్తం ఉక్కుజ్జితుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, ఉక్కుజ్జితబ్బో. తేన, భిక్ఖవే, వడ్ఢేన లిచ్ఛవినా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘సఙ్ఘేన మే, భన్తే, పత్తో నిక్కుజ్జితో, అసమ్భోగోమ్హి సఙ్ఘేన. సోహం, భన్తే, సమ్మా వత్తామి, లోమం పాతేమి, నేత్థారం వత్తామి, సఙ్ఘం పత్తుక్కుజ్జనం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బో. తతియమ్పి యాచితబ్బో. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౨౬౭. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘేన వడ్ఢస్స లిచ్ఛవిస్స పత్తో నిక్కుజ్జితో, అసమ్భోగో సఙ్ఘేన. సో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి, సఙ్ఘం పత్తుక్కుజ్జనం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో వడ్ఢస్స లిచ్ఛవిస్స పత్తం ఉక్కుజ్జేయ్య, సమ్భోగం సఙ్ఘేన కరేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘేన వడ్ఢస్స లిచ్ఛవిస్స పత్తో నిక్కుజ్జితో, అసమ్భోగో సఙ్ఘేన. సో సమ్మా వత్తతి, లోమం పాతేతి, నేత్థారం వత్తతి , సఙ్ఘం పత్తుక్కుజ్జనం యాచతి. సఙ్ఘో వడ్ఢస్స లిచ్ఛవిస్స పత్తం ఉక్కుజ్జతి, సమ్భోగం సఙ్ఘేన కరోతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి వడ్ఢస్స లిచ్ఛవిస్స పత్తస్స ఉక్కుజ్జనా, సమ్భోగం సఙ్ఘేన కరణం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“ఉక్కుజ్జితో సఙ్ఘేన వడ్ఢస్స లిచ్ఛవిస్స పత్తో, సమ్భోగో సఙ్ఘేన. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౨౬౮. అథ ఖో భగవా వేసాలియం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన భగ్గా తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన భగ్గా తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా భగ్గేసు విహరతి సుసుమారగిరే [సుంసుమారగిరే (సీ॰ స్యా॰), సంసుమారగిరే (క॰)] భేసకళావనే మిగదాయే. తేన ఖో పన సమయేన బోధిస్స రాజకుమారస్స కోకనదో [కోకనుదో (క॰)] నామ పాసాదో అచిరకారితో హోతి, అనజ్ఝావుత్థో సమణేన వా బ్రాహ్మణేన వా కేనచి వా మనుస్సభూతేన. అథ ఖో బోధి రాజకుమారో సఞ్జికాపుత్తం మాణవం ఆమన్తేసి – “ఏహి త్వం, సమ్మ సఞ్చికాపుత్త, యేన భగవా తేనుపసఙ్కమ, ఉపసఙ్కమిత్వా మమ వచనేన భగవతో పాదే సిరసా వన్ద; అప్పాబాధం అప్పాతఙ్కం లహుట్ఠానం బలం ఫాసువిహారం పుచ్ఛ – ‘బోధి, భన్తే, రాజకుమారో భగవతో పాదే సిరసా వన్దతి, అప్పాబాధం అప్పాతఙ్కం లహుట్ఠానం బలం ఫాసువిహారం పుచ్ఛతీ’తి. ఏవఞ్చ వదేహి – ‘అధివాసేతు కిర, భన్తే , భగవా బోధిస్స రాజకుమారస్స స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా’”తి. “ఏవం భో”తి ఖో సఞ్చికాపుత్తో మాణవో బోధిస్స రాజకుమారస్స పటిస్సుత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతా సద్ధిం సమ్మోది, సమ్మోదనీయం కథం సారణీయం వీతిసారేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో సఞ్చికాపుత్తో మాణవో భగవన్తం ఏతదవోచ – “బోధి ఖో రాజకుమారో భోతో గోతమస్స పాదే సిరసా వన్దతి, అప్పాబాధం అప్పాతఙ్కం లహుట్ఠానం బలం ఫాసువిహారం పుచ్ఛతి. ఏవఞ్చ వదేతి – ‘అధివాసేతు కిర భవం గోతమో బోధిస్స రాజకుమారస్స స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా’”తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన. అథ ఖో సఞ్చికాపుత్తో మాణవో భగవతో అధివాసనం విదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా యేన బోధి రాజకుమారో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా బోధిం రాజకుమారం ఏతదవోచ – “అవోచుమ్హ ఖో మయం భోతో వచనేన తం భవన్తం గోతమం – ‘బోధి ఖో

రాజకుమారో భోతో గోతమస్స పాదే సిరసా వన్దతి, అప్పాబాధం అప్పాతఙ్కం లహుట్ఠానం బలం ఫాసువిహారం పుచ్ఛతి. ఏవఞ్చ వదేతి – అధివాసేతు కిర భవం గోతమో బోధిస్స రాజకుమారస్స స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా'తి. అధివుత్థఞ్చ పన సమణేన గోతమేనా''తి.

అథ ఖో బోధి రాజకుమారో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా, కోకనదఞ్చ పాసాదం ఓదాతేహి దుస్సేహి సన్థరాపేత్వా యావ పచ్ఛిమసోపానకళేవరా, సఞ్చికాపుత్తం మాణవం ఆమన్తేసి – "ఏహి త్వం, సమ్మ సఞ్చికాపుత్త, యేన భగవా తేనుపసఙ్కమ, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతో కాలం ఆరోచేహి – 'కాలో, భన్తే నిట్ఠితం భత్త'''న్తి. "ఏవం భో''తి ఖో సఞ్చికాపుత్తో మాణవో బోధిస్స రాజకుమారస్స పటిస్సుత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతో కాలం ఆరోచేసి – "కాలో, భో గోతమ, నిట్ఠితం భత్త''న్తి.

అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన బోధిస్స రాజకుమారస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి. తేన ఖో పన సమయేన బోధి రాజకుమారో బహిద్వారకోట్ఠకే ఠితో హోతి, భగవన్తం ఆగమయమానో. అద్దసా ఖో బోధి రాజకుమారో భగవన్తం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం. దిస్వాన తతో పచ్చుగ్గన్త్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా పురేక్ఖత్వా యేన కోకనదో పాసాదో తేనుపసఙ్కమి. అథ ఖో భగవా పచ్ఛిమసోపానకళేవరం నిస్సాయ అట్ఠాసి. అథ ఖో బోధి రాజకుమారో భగవన్తం ఏతదవోచ – "అక్కమతు, భన్తే, భగవా దుస్సాని, అక్కమతు సుగతో దుస్సాని, యం మమ అస్స దీఘరత్తం హితాయ సుఖాయా''తి. ఏవం వుత్తే భగవా తుణ్హీ అహోసి. దుతియమ్పి ఖో...పే.... తతియమ్పి ఖో బోధి రాజకుమారో భగవన్తం ఏతదవోచ – "అక్కమతు, భన్తే, భగవా దుస్సాని, అక్కమతు సుగతో దుస్సాని, యం మమ అస్స దీఘరత్తం హితాయ సుఖాయా''తి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం అపలోకేసి. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో బోధిం రాజకుమారం ఏతదవోచ – "సంహరన్తు, రాజకుమార, దుస్సాని. న భగవా చేలపటికం [చేలపత్తికం (సీ.)] అక్కమిస్సతి పచ్ఛిమం జనతం తథాగతో అనుకమ్పతీ''తి.

అథ ఖో బోధి రాజకుమారో దుస్సాని సంహరాపేత్వా ఉపరికోకనదే పాసాదే ఆసనం పఞ్ఞపేసి. అథ ఖో భగవా కోకనదం పాసాదం అభిరుహిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన. అథ ఖో బోధి రాజకుమారో బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా, భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం, ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో బోధిం రాజకుమారం భగవా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, చేలపటికా అక్కమితబ్బా. యో అక్కమేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా''తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరా ఇత్థీ అపగతగబ్భా భిక్ఖూ నిమన్తేత్వా దుస్సం పఞ్ఞపేత్వా ఏతదవోచ – "అక్కమథ, భన్తే , దుస్స''న్తి. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా న అక్కమన్తి. "అక్కమథ, భన్తే, దుస్సం మఙ్గలత్థాయా''తి. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా న అక్కమింసు. అథ ఖో సా ఇత్థీ ఉజ్ఝాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి – "కథఞ్హి నామ అయ్యా మఙ్గలత్థాయ యాచియమానా చేలప్పటికం న అక్కమిస్సన్తీ''తి! అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తస్సా ఇత్థియా ఉజ్ఝాయన్తియా ఖియ్యన్తియా విపాచేన్తియా. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "గిహీ, భిక్ఖవే, మఙ్గలికా. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిహీనం మఙ్గలత్థాయ యాచియమానేన చేలప్పటికం అక్కమితు''న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ధోతపాదకం అక్కమితుం కుక్కుచ్చాయన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ధోతపాదకం అక్కమితు”న్తి.

దుతియభాణవారో నిట్ఠితో.

౨౬౯. అథ ఖో భగవా భగ్గేసు యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన సావత్థి తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన సావత్థి తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. అథ ఖో విసాఖా మిగారమాతా ఘటకఞ్చ కతకఞ్చ సమ్మజ్జనిఞ్చ ఆదాయ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నా ఖో విసాఖా మిగారమాతా భగవన్తం ఏతదవోచ – “పటిగ్గణ్హాతు మే, భన్తే, భగవా ఘటకఞ్చ కతకఞ్చ సమ్మజ్జనిఞ్చ, యం మమ అస్స దీఘరత్తం హితాయ సుఖాయా”తి. పటిగ్గహేసి భగవా ఘటకఞ్చ సమ్మజ్జనిఞ్చ. న భగవా కతకం పటిగ్గహేసి. అథ ఖో భగవా విసాఖం మిగారమాతరం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి. అథ ఖో విసాఖా మిగారమాతా భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితా సమాదపితా సముత్తేజితా సమ్పహంసితా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి.

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఘటకఞ్చ సమ్మజ్జనిఞ్చ. న, భిక్ఖవే, కతకం పరిభుఞ్జితబ్బం. యో పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తిస్సో పాదఘంసనియో – సక్ఖరం, కథలం, సముద్దఫేణక”న్తి.

అథ ఖో విసాఖా మిగారమాతా విధూపనఞ్చ తాలవణ్టఞ్చ [తాలవణ్డఞ్చ (క.)] ఆదాయ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నా ఖో విసాఖా మిగారమాతా భగవన్తం ఏతదవోచ – “పటిగ్గణ్హాతు మే, భన్తే, భగవా విధూపనఞ్చ తాలవణ్టఞ్చ, యం మమ అస్స దీఘరత్తం హితాయ సుఖాయా”తి. పటిగ్గహేసి భగవా విధూపనఞ్చ తాలవణ్టఞ్చ.

అథ ఖో భగవా విసాఖం మిగారమాతరం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి… పే॰… పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, విధూపనఞ్చ తాలవణ్టఞ్చా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స మకసబీజనీ ఉప్పన్నా హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మకసబీజని”న్తి. చామరిబీజనీ ఉప్పన్నా హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, చామరిబీజనీ ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తిస్సో బీజనియో – వాకమయం, ఉసీరమయం, మోరపిఞ్ఛమయ”న్తి.

౨౭౦. తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స ఛత్తం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఛత్త”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఛత్తప్పగ్గహితా [ఛత్తం పగ్గహేత్వా (క.)] ఆహిణ్డన్తి. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో ఉపాసకో సమ్బహులేహి ఆజీవకసావకేహి సద్ధిం ఉయ్యానం అగమాసి. అద్దసాసుం ఖో తే ఆజీవకసావకా

ఛబ్బగ్గియే భిక్ఖూ దూరతోవ ఛత్తప్పగ్గహితే ఆగచ్ఛన్తే. దిస్వాన తం ఉపాసకం ఏతదవోచుం – “ఏతే ఖో, అయ్యా [అయ్యో (క.)], తుమ్హాకం భదన్తా ఛత్తప్పగ్గహితా ఆగచ్ఛన్తి, సేయ్యథాపి గణకమహామత్తా”తి. “నాయ్యా ఏతే భిక్ఖూ, పరిబ్బాజకా”తి. ‘భిక్ఖూ న భిక్ఖూ’తి అబ్భుతం అకంసు. అథ ఖో సో ఉపాసకో ఉపగతే సఞ్జానిత్వా ఉజ్ఝాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి – “కథఞ్హి నామ భదన్తా ఛత్తప్పగ్గహితా ఆహిణ్డిస్సన్తీ”తి! అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తస్స ఉపాసకస్స ఉజ్ఝాయన్తస్స ఖియ్యన్తస్స విపాచేన్తస్స. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే…పే॰… “సచ్చం భగవా”తి…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, ఛత్తం ధారేతబ్బం. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు గిలానో హోతి. తస్స భిక్ఖునో వినా ఛత్తం న ఫాసు హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానస్స ఛత్తం ధారేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ – గిలానస్సేవ భగవతా ఛత్తం అనుఞ్ఞాతం నో అగిలానస్సాతి – ఆరామే ఆరామూపచారే ఛత్తం ధారేతుం కుక్కుచ్చాయన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, అగిలానేనపి ఆరామే ఆరామూపచారే ఛత్తం ధారేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు సిక్కాయ పత్తం ఉడ్డిత్వా దణ్డే ఆలగ్గిత్వా వికాలే అఞ్ఞతరేన గామద్వారేన అతిక్కమతి. మనుస్సా – ‘ఏసయ్యో చోరో గచ్ఛతి, అసిస్స విజ్జోతలతీ’తి అనుపతిత్వా గహేత్వా సఞ్జానిత్వా ముఞ్చింసు. అథ ఖో సో భిక్ఖు ఆరామం గన్త్వా భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “కిం పన త్వం, ఆవుసో, దణ్డసిక్కం ధారేసీ”తి? “ఏవమావుసో”తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ భిక్ఖు దణ్డసిక్కం ధారేస్సతీ”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… “సచ్చం భగవా”తి…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, దణ్డసిక్కా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు గిలానో హోతి, న సక్కోతి వినా దణ్డేన ఆహిణ్డితుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానస్స భిక్ఖునో దణ్డసమ్ముతిం దాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బా. తేన గిలానేన భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, గిలానో; న సక్కోమి వినా దణ్డేన ఆహిణ్డితుం. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం దణ్డసమ్ముతిం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బా. తతియమ్పి యాచితబ్బా. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు గిలానో, న సక్కోతి వినా దణ్డేన ఆహిణ్డితుం. సో సఙ్ఘం దణ్డసమ్ముతిం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో దణ్డసమ్ముతిం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు గిలానో, న సక్కోతి వినా దణ్డేన ఆహిణ్డితుం. సో సఙ్ఘం దణ్డసమ్ముతిం యాచతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో దణ్డసమ్ముతిం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో దణ్డసమ్ముతియా దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దిన్నా సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో దణ్డసమ్ముతి. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౨౬౧. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు గిలానో హోతి, న సక్కోతి వినా సిక్కాయ పత్తం పరిహరితుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానస్స భిక్ఖునో సిక్కాసమ్ముతిం దాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బా. తేన గిలానేన భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, గిలానో; న సక్కోమి వినా సిక్కాయ పత్తం పరిహరితుం. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం సిక్కాసమ్ముతిం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బా. తతియమ్పి యాచితబ్బా. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు గిలానో, న సక్కోతి వినా సిక్కాయ పత్తం పరిహరితుం. సో సఙ్ఘం సిక్కాసమ్ముతిం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో సిక్కాసమ్ముతిం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు గిలానో, న సక్కోతి వినా సిక్కాయ పత్తం పరిహరితుం. సో సఙ్ఘం సిక్కాసమ్ముతిం యాచతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో సిక్కాసమ్ముతిం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో సిక్కాసమ్ముతియా దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దిన్నా సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో సిక్కాసమ్ముతి. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౨౬౨. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు గిలానో హోతి, న సక్కోతి వినా దణ్డేన ఆహిణ్డితుం, న సక్కోతి వినా సిక్కాయ పత్తం పరిహరితుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానస్స భిక్ఖునో దణ్డసిక్కాసమ్ముతిం దాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బా . తేన గిలానేన భిక్ఖునా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా వుడ్ఢానం భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘అహం, భన్తే, గిలానో; న సక్కోమి వినా దణ్డేన ఆహిణ్డితుం; న సక్కోమి వినా సిక్కాయ పత్తం పరిహరితుం. సోహం, భన్తే, సఙ్ఘం దణ్డసిక్కాసమ్ముతిం యాచామీ’తి. దుతియమ్పి యాచితబ్బా. తతియమ్పి యాచితబ్బా. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు గిలానో, న సక్కోతి వినా దణ్డేన ఆహిణ్డితుం, న సక్కోతి వినా సిక్కాయ పత్తం పరిహరితుం. సో సఙ్ఘం దణ్డసిక్కాసమ్ముతిం యాచతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో దణ్డసిక్కాసమ్ముతిం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు గిలానో న సక్కోతి వినా దణ్డేన ఆహిణ్డితుం, న సక్కోతి వినా సిక్కాయ పత్తం పరిహరితుం. సో సఙ్ఘం దణ్డసిక్కాసమ్ముతిం యాచతి. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో దణ్డసిక్కాసమ్ముతిం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో దణ్డసిక్కాసమ్ముతియా దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దిన్నా సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో దణ్డసిక్కాసమ్ముతి. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౨౭౩. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు రోమన్థకో [రోమట్ఠకో (క.)] హోతి. సో రోమన్థిత్వా రోమన్థిత్వా అజ్ఝోహరతి. భిక్ఖూ ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “వికాలాయం [కథం హి నామ వికాలాయం(క.)] భిక్ఖు భోజనం భుఞ్జతీ”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “ఏసో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అచిరంగోయోనియా చుతో. అనుజానామి, భిక్ఖవే, రోమన్థకస్స రోమన్థనం. న చ, భిక్ఖవే, బహిముఖద్వారం నీహరిత్వా అజ్ఝోహరితబ్బం. యో అజ్ఝోహరేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స పూగస్స సఙ్ఘభత్తం హోతి. భత్తగ్గే బహూసిత్థాని పకిరియింసు [విప్పకిరీయింసు (సీ.), పరికిరింసు (స్యా.)]. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా ఓదనే దియ్యమానే న సక్కచ్చం పటిగ్గహేస్సన్తి, ఏకమేకం సిత్థం కమ్మసతేన నిట్ఠాయతీ”తి! అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, యం దియ్యమానం పతతి, తం సామం గహేత్వా పరిభుఞ్జితుం. పరిచ్చత్తం తం, భిక్ఖవే, దాయకేహీ”తి.

౨౭౪. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు దీఘేహి నఖేహి పిణ్డాయ చరతి. అఞ్ఞతరా ఇత్థీ పస్సిత్వా తం భిక్ఖుం ఏతదవోచ – “ఏహి, భన్తే, మేథునం ధమ్మం పటిసేవా”తి. “అలం, భగిని, నేతం కప్పతీ”తి. “సచే ఖో త్వం, భన్తే, నప్పటిసేవిస్ససి, ఇదానాహం అత్తనో నఖేహి గత్తాని విలిఖిత్వా కుప్పం కరిస్సామి – అయం మం భిక్ఖు విప్పకరోతీ”తి. “పజానాహి త్వం, భగినీ”తి. అథ ఖో సా ఇత్థీ అత్తనో నఖేహి గత్తాని విలిఖిత్వా కుప్పం అకాసి – అయం మం భిక్ఖు విప్పకరోతీతి. మనుస్సా ఉపధావిత్వా తం భిక్ఖుం అగ్గహేసుం. అద్దసాసుం ఖో తే మనుస్సా తస్సా ఇత్థియా నఖే ఛవిమ్పి లోహితమ్పి. దిస్వాన – ఇమిస్సాయేవ ఇత్థియా ఇదం కమ్మం, అకారకో భిక్ఖూతి – తం భిక్ఖుం ముఞ్చింసు. అథ ఖో సో భిక్ఖు ఆరామం గన్త్వా భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “కిం పన త్వం, ఆవుసో, దీఘే నఖే ధారేసీ”తి? “ఏవమావుసో”తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే.… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ భిక్ఖు దీఘే నఖే ధారేస్సతీ”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, దీఘా నఖా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ నఖేనపి నఖం ఛిన్దన్తి, ముఖేనపి నఖం ఛిన్దన్తి, కుట్టేపి ఘంసన్తి. అఙ్గులియో దుక్ఖా హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, నఖచ్ఛేదన”న్తి. సలోహితం నఖం ఛిన్దన్తి. అఙ్గులియో దుక్ఖా హోన్తి…పే.… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మంసప్పమాణేన నఖం ఛిన్దితు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ వీసతిమట్ఠం [వీసతిమట్టం (సీ.)] కారాపేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న , భిక్ఖవే, వీసతిమట్ఠం కారాపేతబ్బం. యో కారాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, మలమత్తం అపకడ్ఢితు”న్తి.

౨౭౫. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూనం కేసా దీఘా హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “ఉస్సహన్తి పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ అఞ్ఞమఞ్ఞం కేసే ఓరోపేతు”న్తి? “ఉస్సహన్తి భగవా”తి . అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా…పే.… భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఖురం ఖురసిలం ఖురసిపాటికం నమతకం సబ్బం ఖురభణ్డ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ మస్సుం కప్పాపేన్తి...పే॰... మస్సుం వడ్ఢాపేన్తి... గోలోమికం కారాపేన్తి... చతురస్సకం కారాపేన్తి... పరిముఖం కారాపేన్తి... అడ్ఢదుకం [అడ్ఢురకం (సీ॰), అడ్ఢరుకం (స్యా॰)] కారాపేన్తి... దాఠికం ఠపేన్తి... సమ్బాధే లోమం సంహరాపేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే , మస్సు కప్పాపేతబ్బం...పే॰... న మస్సు వడ్ఢాపేతబ్బం... న గోలోమికం కారాపేతబ్బం... న చతురస్సకం కారాపేతబ్బం... న పరిముఖం కారాపేతబ్బం... న అడ్ఢదుకం కారాపేతబ్బం... న దాఠికా ఠపేతబ్బా... న సమ్బాధే లోమం సంహరాపేతబ్బం. యో సంహరాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో సమ్బాధే వణో హోతి. భేసజ్జం న సన్తిట్ఠతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆబాధప్పచ్చయా సమ్బాధే లోమం సంహరాపేతు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ కత్తరికాయ కేసే ఛేదాపేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, కత్తరికాయ కేసా ఛేదాపేతబ్బా. యో ఛేదాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో సీసే వణో హోతి, న సక్కోతి ఖురేన కేసే ఓరోపేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆబాధప్పచ్చయా కత్తరికాయ కేసే ఛేదాపేతు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ దీఘాని నాసికాలోమాని ధారేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి పిసాచిల్లికాతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, దీఘం నాసికాలోమం ధారేతబ్బం. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ సక్ఖరికాయపి మధుసిత్థకేనపి నాసికాలోమం గాహాపేన్తి. నాసికా దుక్ఖా హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, సణ్డాస"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ పలితం గాహాపేన్తి . మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, పలితం గాహాపేతబ్బం. యో గాహాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

౨౭౬. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో కణ్ణగూథకేహి కణ్ణా థకితా హోన్తి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, కణ్ణమలహరణి"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉచ్చావచా కణ్ణమలహరణియో ధారేన్తి సోవణ్ణమయం రూపియమయం. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, ఉచ్చావచా కణ్ణమలహరణియో ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అట్ఠిమయం దన్తమయం విసాణమయం నళమయం వేళుమయం కట్ఠమయం జతుమయం ఫలమయం లోహమయం సఙ్ఖనాభిమయ"న్తి.

౨౭౭. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ బహుం లోహభణ్డం కంసభణ్డం సన్నిచయం కరోన్తి. మనుస్సా విహారచారికం ఆహిణ్డన్తా పస్సిత్వా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా బహుం లోహభణ్డం కంసభణ్డం సన్నిచయం కరిస్సన్తి , సేయ్యథాపి కంసపత్థరికా”తి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, బహుం లోహభణ్డం కంసభణ్డం సన్నిచయో కాతబ్బో. యో కరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అఞ్జనిమ్పి అఞ్జనిసలాకమ్పి కణ్ణమలహరణిమ్పి బన్ధనమత్తమ్పి కుక్కుచ్చాయన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, అఞ్జనిం అఞ్జనిసలాకం కణ్ణమలహరణిం బన్ధనమత్త”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సఙ్ఘాటిపల్లత్థికాయ నిసీదన్తి. సఙ్ఘాటియా పత్తా లుజ్జన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, సఙ్ఘాటిపల్లత్థికాయ నిసీదితబ్బం. యో నిసీదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు గిలానో హోతి. తస్స వినా ఆయోగేన [ఆయోగా (సీ॰ స్యా॰)] న ఫాసు హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆయోగ”న్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కథం ను ఖో ఆయోగో కాతబ్బో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తన్తకం వేమం కవటం [వేమకం వట్టం (సీ॰), వేమకం వటం (స్యా॰)] సలాకం సబ్బం తన్తభణ్డక”న్తి.

౨౭౮. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు అకాయబన్ధనో గామం పిణ్డాయ పావిసి. తస్స రథికాయ అన్తరవాసకో పభస్సిత్థ. మనుస్సా ఉక్కుట్ఠిమకంసు . సో భిక్ఖు మఙ్కు అహోసి . అథ ఖో సో భిక్ఖు ఆరామం గన్త్వా భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, అకాయబన్ధనేన గామో పవిసితబ్బో. యో పవిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, కాయబన్ధన”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉచ్చావచాని కాయబన్ధనాని ధారేన్తి – కలాబుకం, దేడ్డుభకం, మురజం, మద్దవీణం. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఉచ్చావచాని కాయబన్ధనాని ధారేతబ్బాని – కలాబుకం, దేడ్డుభకం, మురజం, మద్దవీణం. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ద్వే కాయబన్ధనాని – పట్టికం, సూకరన్తక”న్తి. కాయబన్ధనస్స దసా జీరన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మురజం మద్దవీణ”న్తి. కాయబన్ధనస్స అన్తో జీరతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సోభణం గుణక”న్తి. కాయబన్ధనస్స పవనన్తో జీరతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, విధ”న్తి [వీథన్తి (సీ॰ స్యా॰)].

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉచ్చావచే విధే ధారేన్తి సోవణ్ణమయం రూపియమయం. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఉచ్చావచా విధా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అట్ఠిమయం…పే॰… సఙ్ఖనాభిమయం సుత్తమయ”న్తి.

౨౭౯. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఆనన్దో లహుకా సఙ్ఘాటియో పారుపిత్వా గామం పిణ్డాయ పావిసి. వాతమణ్డలికాయ సఙ్ఘాటియో ఉక్ఖిపియింసు. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో ఆరామం గన్త్వా భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్ఖూ

భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, గణ్ఠికం పాసక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉచ్చావచా గణ్ఠికాయో ధారేన్తి సోవణ్ణమయం రూపియమయం. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఉచ్చావచా గణ్ఠికా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అట్ఠిమయం దన్తమయం విసాణమయం నళమయం వేళుమయం కట్ఠమయం జతుమయం ఫలమయం లోహమయం సఙ్ఖనాభిమయం సుత్తమయ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ గణ్ఠికమ్పి పాసకమ్పి చీవరే అప్పేన్తి. చీవరం జీరతి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, గణ్ఠికఫలకం పాసకఫలక”న్తి. గణ్ఠికఫలకమ్పి పాసకఫలకమ్పి అన్తే అప్పేన్తి. కోట్టో [కోణో (సీ. స్యా.)] వివరియతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, గణ్ఠికఫలకం అన్తే అప్పేతుం; పాసకఫలకం సత్తఙ్గులం వా అట్ఠఙ్గులం వా ఓగాహేత్వా అప్పేతు”న్తి.

౨౮౦. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ గిహినివత్థం నివాసేన్తి – హత్థిసోణ్డకం, మచ్ఛవాళకం, చతుకణ్ణకం, తాలవణ్టకం, సతవలికం. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, గిహినివత్థం నివాసేతబ్బం – హత్థిసోణ్డకం, మచ్ఛవాళకం, చతుకణ్ణకం, తాలవణ్టకం, సతవలికం. యో నివాసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ గిహిపారుతం పారుపన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, గిహిపారుతం పారుపితబ్బం. యో పారుపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సంవేల్లియం నివాసేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి రఞ్ఞో ముణ్డవట్టీతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, సంవేల్లియం నివాసేతబ్బం. యో నివాసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౨౮౧. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉభతోకాజం హరన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి రఞ్ఞో ముణ్డవట్టీతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఉభతోకాజం హరితబ్బం. యో హరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏకతోకాజం అన్తరాకాజం సీసభారం ఖన్ధభారం కటిభారం ఓలమ్బక”న్తి.

౨౮౨. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ దన్తకట్ఠం న ఖాదన్తి. ముఖం దుగ్గన్ధం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

“పఞ్చిమే , భిక్ఖవే, ఆదీనవా దన్తకట్ఠస్స అఖాదనే. అచక్ఖుస్సం, ముఖం దుగ్గన్ధం హోతి, రసహరణియో న విసుజ్ఝన్తి, పిత్తం సేమ్హం భత్తం పరియోనన్ధతి, భత్తమస్స నచ్ఛాదేతి – ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చ ఆదీనవా దన్తకట్ఠస్స అఖాదనే.

“పఞ్చిమే, భిక్ఖవే, ఆనిసంసా దన్తకట్ఠస్స ఖాదనే. చక్ఖుస్సం, ముఖం న దుగ్గన్ధం హోతి, రసహరణియో విసుజ్ఝన్తి, పిత్తం సేమ్హం భత్తం న పరియోనన్ధతి, భత్తమస్స ఛాదేతి – ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చ ఆనిసంసా దన్తకట్ఠస్స ఖాదనే. అనుజానామి, భిక్ఖవే, దన్తకట్ఠ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ దీఘాని దన్తకట్ఠాని ఖాదన్తి, తేహేవ సామణేరం ఆకోటేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న , భిక్ఖవే, దీఘం దన్తకట్ఠం ఖాదితబ్బం. యో ఖాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అట్ఠఙ్గులపరమం దన్తకట్ఠం, న చ తేన సామణేరో ఆకోటేతబ్బో. యో ఆకోటేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో అతిమటాహకం దన్తకట్ఠం ఖాదన్తస్స కణ్ఠే విలగ్గం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, అతిమటాహకం దన్తకట్ఠం ఖాదితబ్బం. యో ఖాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, చతురఙ్గులపచ్ఛిమం [చతురఙ్గులం పచ్ఛిమం (క.)] దన్తకట్ఠ"న్తి.

౨౮౩. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ దాయం ఆలిమ్పేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి దవడాహకాతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, దాయో ఆలిమ్పితబ్బో. యో ఆలిమ్పేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన విహారా తిణగహనా హోన్తి, దవడాహే డయ్హమానే విహారా డయ్హన్తి. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తి పటగ్గిం దాతుం, పరిత్తం కాతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, దవడాహే డయ్హమానే పటగ్గిం దాతుం, పరిత్తం కాతు"న్తి.

౨౮౪. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ రుక్ఖం అభిరుహన్తి, రుక్ఖా రుక్ఖం సఙ్కమన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి మక్కటాతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, రుక్ఖో అభిరుహితబ్బో. యో అభిరుహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో కోసలేసు జనపదే సావత్థిం గచ్ఛన్తస్స అన్తరామగ్గే హత్థీ పరియుట్ఠాతి. అథ ఖో సో భిక్ఖు రుక్ఖమూలం ఉపధావిత్వా కుక్కుచ్చాయన్తో రుక్ఖం న అభిరుహి. సో హత్థీ అఞ్ఞేన అగమాసి. అథ ఖో సో భిక్ఖు సావత్థిం గన్త్వా భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, సతి కరణీయే పోరిసం రుక్ఖం అభిరుహితుం ఆపదాసు యావదత్థ"న్తి.

౨౮౫. తేన ఖో పన సమయేన యమేళకేకుటా నామ [యమేళుతేకులా నామ (సీ.), మేట్ఠకోకుట్ఠా నామ (స్యా.)] భిక్ఖూ ద్వే భాతికా హోన్తి బ్రాహ్మణజాతికా కల్యాణవాచా కల్యాణవాక్కరణా. తే యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఏకమన్తం నిసిన్నా ఖో తే భిక్ఖూ భగవన్తం ఏతదవోచుం – "ఏతరహి, భన్తే, భిక్ఖూ నానానామా నానాగోత్తా నానాజచ్చా నానాకులా పబ్బజితా. తే సకాయ నిరుత్తియా బుద్ధవచనం దూసేన్తి. హన్ద మయం, భన్తే, బుద్ధవచనం ఛన్దసో ఆరోపేమా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... "కథఞ్హి నామ తుమ్హే, మోఘపురిసా, ఏవం వక్ఖథ – 'హన్ద మయం, భన్తే, బుద్ధవచనం ఛన్దసో ఆరోపేమా'తి. నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, బుద్ధవచనం ఛన్దసో ఆరోపేతబ్బం. యో ఆరోపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సకాయ నిరుత్తియా బుద్ధవచనం పరియాపుణితు"న్తి.

౨౮౬. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ లోకాయతం పరియాపుణన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అపి ను ఖో, భిక్ఖవే, లోకాయతే సారదస్సావీ ఇమస్మిం ధమ్మవినయే వుద్ధిం విరుళ్హిం వేపుల్లం ఆపజ్జేయ్యా"తి? "నోహేతం భన్తే". "ఇమస్మిం వా పన ధమ్మవినయే సారదస్సావీ లోకాయతం పరియాపుణేయ్యా"తి? "నోహేతం భన్తే". "న, భిక్ఖవే, లోకాయతం పరియాపుణితబ్బం. యో పరియాపుణేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ లోకాయతం వాచేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, లోకాయతం వాచేతబ్బం. యో వాచేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

౨౮౭. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ తిరచ్ఛానవిజ్జం పరియాపుణన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, తిరచ్ఛానవిజ్జా పరియాపుణితబ్బా. యో పరియాపుణేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ తిరచ్ఛానవిజ్జం వాచేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, తిరచ్ఛానవిజ్జా వాచేతబ్బా. యో వాచేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

౨౮౮. తేన ఖో పన సమయేన భగవా మహతియా పరిసాయ పరివుతో ధమ్మం దేసేన్తో ఖిపి. భిక్ఖూ – 'జీవతు, భన్తే, భగవా; జీవతు సుగతో'తి – ఉచ్చాసద్దం మహాసద్దం అకంసు. తేన సద్దేన ధమ్మకథా అన్తరా అహోసి. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అపి ను ఖో, భిక్ఖవే, ఖిపితే 'జీవా'తి వుత్తో [వుత్తే (క.)] తప్పచ్చయా జీవేయ్య వా మరేయ్య వా"తి? "నోహేతం భన్తే". "న, భిక్ఖవే, ఖిపితే 'జీవా'తి వత్తబ్బో. యో వదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా భిక్ఖూనం ఖిపితే 'జీవథ భన్తే'తి వదన్తి. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా నాలపన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా 'జీవథ భన్తే'తి వుచ్చమానా నాలపిస్సన్తీ"తి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "గిహీ, భిక్ఖవే, మఙ్గలికా. అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిహీనం 'జీవథ భన్తే'తి వుచ్చమానేన 'చిరం జీవా'తి వత్తు"న్తి.

౨౮౯. తేన ఖో పన సమయేన భగవా మహతియా పరిసాయ పరివుతో ధమ్మం దేసేన్తో నిసిన్నో హోతి. అఞ్ఞతరేన భిక్ఖునా లసుణం ఖాయితం హోతి. సో – మా భిక్ఖూ బ్యాబాధింసూతి – ఏకమన్తం నిసీది. అద్దసా ఖో భగవా తం భిక్ఖుం ఏకమన్తం నిసిన్నం. దిస్వాన భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "కిం ను ఖో సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఏకమన్తం నిసిన్నో"తి ? "ఏతేన, భన్తే, భిక్ఖునా లసుణం ఖాయితం. సో – మా భిక్ఖూ బ్యాబాధింసూతి – ఏకమన్తం నిసిన్నో"తి. "అపి ను ఖో, భిక్ఖవే [భిక్ఖవే భిక్ఖునా (స్యా.)], తం ఖాదితబ్బం, యం ఖాదిత్వా ఏవరూపాయ ధమ్మకథాయ పరిబాహిరో అస్సా"తి? "నోహేతం భన్తే". "న, భిక్ఖవే, లసుణం ఖాదితబ్బం. యో ఖాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స ఉదరవాతాబాధో హోతి. అథ ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో యేనాయస్మా సారిపుత్తో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం సారిపుత్తం ఏతదవోచ – "పుబ్బే తే, ఆవుసో సారిపుత్త, ఉదరవాతాబాధో కేన ఫాసు హోతీ"తి? "లసుణేన మే, ఆవుసో"తి [అథ ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో ఆయస్మన్తం మహామోగ్గల్లానం ఏతదవోచ "పుబ్బే ఖో మే ఆవుసో మోగ్గల్లాన ఉదరవాతాబాధో లసుణేన ఫాసు హోతీ"తి (క.)]. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆబాధప్పచ్చయా లసుణం ఖాదితు"న్తి.

౨౯౦. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఆరామే తహం తహం పస్సావం కరోన్తి. ఆరామో దుస్సతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏకమన్తం పస్సావం కాతు"న్తి . ఆరామో దుగ్గన్ధో హోతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, పస్సావకుమ్భి"న్తి. దుక్ఖం నిసిన్నా పస్సావం కరోన్తి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, పస్సావపాదుక"న్తి. పస్సావపాదుకా పాకటా హోన్తి. భిక్ఖూ హిరియన్తి పస్సావం కాతుం…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, పరిక్ఖిపితుం తయో పాకారే – ఇట్ఠకాపాకారం, సిలాపాకారం, దారుపాకార"న్తి. పస్సావకుమ్భీ అపారుతా దుగ్గన్ధా హోతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, అపిధాన"న్తి.

౨౯౧. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఆరామే తహం తహం వచ్చం కరోన్తి. ఆరామో దుస్సతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి , భిక్ఖవే, ఏకమన్తం వచ్చం కాతు"న్తి. ఆరామో దుగ్గన్ధో హోతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, వచ్చకూప"న్తి. వచ్చకూపస్స కూలం లుజ్జతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, చినితుం తయో చయే – ఇట్ఠకాచయం, సిలాచయం, దారుచయ"న్తి. వచ్చకూపో నీచవత్థుకో హోతి, ఉదకేన ఓత్థరియ్యతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉచ్చవత్థుకం కాతు"న్తి. చయో పరిపతతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, చినితుం తయో చయే – ఇట్ఠకాచయం, సిలాచయం, దారుచయ"న్తి. ఆరోహన్తా విహఞ్ఞన్తి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, తయో సోపానే – ఇట్ఠకాసోపానం, సిలాసోపానం, దారుసోపాన"న్తి. ఆరోహన్తా పరిపతన్తి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆలమ్బనబాహ"న్తి. అన్తే నిసిన్నా వచ్చం కరోన్తా పరిపతన్తి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, సన్థరిత్వా మజ్ఝే ఛిద్దం కత్వా వచ్చం కాతు"న్తి . దుక్ఖం నిసిన్నా వచ్చం కరోన్తి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, వచ్చపాదుక"న్తి. బహిద్ధా పస్సావం కరోన్తి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, పస్సావదోణిక"న్తి. అవలేఖనకట్ఠం న హోతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, అవలేఖనకట్ఠ"న్తి. అవలేఖనపిఠరో న హోతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, అవలేఖనపిఠర"న్తి. వచ్చకూపో అపారుతో దుగ్గన్ధో హోతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, అపిధాన"న్తి. అజ్ఝోకాసే వచ్చం కరోన్తా సీతేనపి ఉణ్హేనపి కిలమన్తి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, వచ్చకుటి"న్తి. వచ్చకుటియా కవాటం న హోతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, కవాటం పిట్ఠసఙ్ఘాటం ఉదుక్ఖలికం ఉత్తరపాసకం అగ్గళవట్టిం కపిసీసకం సూచికం ఘటికం తాళచ్ఛిద్దం ఆవిఞ్ఛనచ్ఛిద్దం ఆవిఞ్ఛనరజ్జు"న్తి. వచ్చకుటియా తిణచుణ్ణం పరిపతతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓగుమ్ఫేత్వా ఉల్లిత్తావలిత్తం కాతుం – సేతవణ్ణం కాళవణ్ణం గేరుకపరికమ్మం మాలాకమ్మం లతాకమ్మం మకరదన్తకం పఞ్చపటికం చీవరవంసం చీవరరజ్జు"న్తి.

౨౯౨. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు జరాదుబ్బలో వచ్చం కత్వా వుట్ఠహన్తో పరిపతతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓలమ్బక"న్తి. వచ్చకుటి అపరిక్ఖిత్తా హోతి…పే॰… "అనుజానామి, భిక్ఖవే, పరిక్ఖిపితుం

తయో పాకారే – ఇట్ఠకాపాకారం, సిలాపాకారం, దారుపాకార”న్తి. కోట్ఠకో న హోతి…పే॰… (“అనుజానామి, భిక్ఖవే, కోట్ఠక”న్తి. కోట్ఠకస్స కవాటం న హోతి) [(అనుజానామి భిక్ఖవే కోట్ఠకన్తి. కోట్ఠకో నీచవత్థుకో హోతి…పే॰… అనుజానామి భిక్ఖవే ఉచ్చవత్థుకం కాతున్తి. చయో పరిపతతి…పే॰… అనుజానామి భిక్ఖవే చినితుం తయో చయే ఇట్ఠకాచయం సిలాచయం దారుచయన్తి. ఆరోహన్తా విహఞ్ఞన్తి…పే॰… అనుజానామి భిక్ఖవే తయో సోపానే ఇట్ఠకాసోపానం సిలాసోపానం దారుసోపానన్తి. ఆరోహన్తా పరిపతన్తి…పే॰… అనుజానామి భిక్ఖవే ఆలమ్బనబాహన్తి. కోట్ఠకస్స కవాటం న హోతి.) (స్యా॰ కం॰)] …పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, కవాటం పిట్ఠసఙ్ఘాటం ఉదుక్ఖలికం ఉత్తరపాసకం అగ్గళవట్టిం కపిసీసకం సూచికం ఘటికం తాళచ్ఛిద్దం ఆవిఞ్ఛనచ్ఛిద్దం ఆవిఞ్ఛనరజ్జు”న్తి. కోట్ఠకే తిణచుణ్ణం పరిపతతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓగుమ్ఫేత్వా ఉల్లిత్తావలిత్తం కాతుం – సేతవణ్ణం కాళవణ్ణం గేరుకపరికమ్మం మాలాకమ్మం లతాకమ్మం మకరదన్తకం పఞ్చపటిక”న్తి. పరివేణం చిక్ఖల్లం హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మరుమ్బం పకిరితు”న్తి. న పరియాపుణన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పదరసిలం [పట్టసిలం (క॰)] నిక్ఖిపితు”న్తి. ఉదకం సన్తిట్ఠతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదకనిద్ధమన”న్తి. ఆచమనకుమ్భీ న హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆచమనకుమ్భి”న్తి. ఆచమనసరావకో న హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆచమనసరావక”న్తి. దుక్ఖం నిసిన్నా ఆచమేన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆచమనపాదుక”న్తి. ఆచమనపాదుకా పాకటా హోన్తి, భిక్ఖూ హిరియన్తి ఆచమేతుం…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పరిక్ఖిపితుం తయో పాకారే – ఇట్ఠకాపాకారం, సిలాపాకారం, దారుపాకార”న్తి. ఆచమనకుమ్భీ అపారుతా హోతి, తిణచుణ్ణేహిపి పంసుకేహిపి ఓకిరియ్యతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, అపిధాన”న్తి.

౨౯౩. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఏవరూపం అనాచారం ఆచరన్తి – మాలావచ్ఛం రోపేన్తిపి రోపాపేన్తిపి, సిఞ్చన్తిపి సిఞ్చాపేన్తిపి, ఓచినన్తిపి ఓచినాపేన్తిపి, గన్థేన్తిపి గన్థాపేన్తిపి, ఏకతోవణ్టికమాలం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, ఉభతోవణ్టికమాలం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, మఞ్జరికం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, విధూతికం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, వటంసకం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, ఆవేళం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి, ఉరచ్ఛదం కరోన్తిపి కారాపేన్తిపి. తే కులిత్థీనం కులధీతానం కులకుమారీనం కులసుణ్హానం కులదాసీనం ఏకతోవణ్టికమాలం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, ఉభతోవణ్టికమాలం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, మఞ్జరికం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, విధూతికం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, వటంసకం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, ఆవేళం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి, ఉరచ్ఛదం హరన్తిపి హరాపేన్తిపి. తే కులిత్థీహి కులధీతాహి కులకుమారీహి కులసుణ్హాహి కులదాసీహి సద్ధిం ఏకభాజనేపి భుఞ్జన్తి, ఏకథాలకేపి పివన్తి, ఏకాసనేపి నిసీదన్తి, ఏకమఞ్చేపి తువట్టేన్తి, ఏకత్థరణాపి తువట్టేన్తి, ఏకపావురణాపి తువట్టేన్తి, ఏకత్థరణపావురణాపి తువట్టేన్తి, వికాలేపి భుఞ్జన్తి, మజ్జమ్పి పివన్తి, మాలాగన్ధవిలేపనమ్పి ధారేన్తి, నచ్చన్తిపి, గాయన్తిపి, వాదేన్తిపి, లాసేన్తిపి; నచ్చన్తియాపి నచ్చన్తి, నచ్చన్తియాపి గాయన్తి, నచ్చన్తియాపి వాదేన్తి, నచ్చన్తియాపి లాసేన్తి…పే॰… లాసేన్తియాపి నచ్చన్తి, లాసేన్తియాపి గాయన్తి, లాసేన్తియాపి వాదేన్తి, లాసేన్తియాపి లాసేన్తి; అట్ఠపదేపి కీళన్తి, దసపదేపి కీళన్తి, ఆకాసేపి కీళన్తి, పరిహారపథేపి కీళన్తి, సన్తికాయపి కీళన్తి, ఖలికాయపి కీళన్తి, ఘటికాయపి కీళన్తి, సలాకహత్థేనపి కీళన్తి, అక్ఖేనపి కీళన్తి, పఙ్గచీరేనపి కీళన్తి, వఙ్కకేనపి కీళన్తి, మోక్ఖచికాయపి కీళన్తి, చిఙ్గులకేనపి కీళన్తి, పత్తాళ్హకేనపి కీళన్తి, రథకేనపి కీళన్తి, ధనుకేనపి కీళన్తి , అక్ఖరికాయపి కీళన్తి, మనేసికాయపి కీళన్తి, యథావజ్జేనపి కీళన్తి; హత్థిస్మిమ్పి సిక్ఖన్తి, అస్సస్మిమ్పి సిక్ఖన్తి, రథస్మిమ్పి సిక్ఖన్తి, ధనుస్మిమ్పి సిక్ఖన్తి; థరుస్మిమ్పి సిక్ఖన్తి; హత్థిస్సపి పురతో ధావన్తి, అస్సస్సపి పురతో ధావన్తి, రథస్సపి పురతో ధావన్తిపి ఆధావన్తిపి; ఉస్సేళేన్తిపి, అప్పోటేన్తిపి, నిబ్బుజ్ఝన్తిపి, ముట్ఠీహిపి యుజ్ఝన్తి;

రజ్జుమజ్ఝేపి సఙ్ఘాటిం పత్థరిత్వా నచ్చకిం ఏవం వదన్తి – “ఇధ, భగిని, నచ్చస్సూ”తి; నలాటికమ్పి దేన్తి; వివిధమ్పి అనాచారం ఆచరన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… “న, భిక్ఖవే, వివిధం అనాచారం ఆచరితబ్బం. యో ఆచరేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మన్తే ఉరువేలకస్సపే పబ్బజితే సఙ్ఘస్స బహుం లోహభణ్డం దారుభణ్డం మత్తికాభణ్డం ఉప్పన్నం హోతి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కిం ను ఖో భగవతా లోహభణ్డం అనుఞ్ఞాతం, కిం అననుఞ్ఞాతం; కిం దారుభణ్డం అనుఞ్ఞాతం, కిం అననుఞ్ఞాతం; కిం మత్తికాభణ్డం అనుఞ్ఞాతం, కిం అననుఞ్ఞాత”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఠపేత్వా పహరణిం సబ్బం లోహభణ్డం, ఠపేత్వా ఆసన్దిం పల్లఙ్కం దారుపత్తం దారుపాదుకం సబ్బం దారుభణ్డం, ఠపేత్వా కతకఞ్చ కుమ్భకారికఞ్చ సబ్బం మత్తికాభణ్డ”న్తి.

ఖుద్దకవత్థుక్ఖన్ధకో పఞ్చమో.

తస్సుద్దానం –

రుక్ఖే థమ్భే చ కుట్టే చ, అట్టానే గన్ధసుత్తియా;
విగయ్హ మల్లకో కచ్ఛు, జరా చ పుథుపాణికా.

వల్లికాపి చ పామఙ్గో, కణ్ఠసుత్తం న ధారయే;
కటి ఓవట్టి కాయురం, హత్థాభరణముద్దికా.

దీఘే కోచ్ఛే ఫణే హత్థే, సిత్థా ఉదకతేలకే;
ఆదాసుదపత్తవణా, ఆలేపోమ్మద్దచుణ్ణనా.

లఞ్ఛేన్తి అఙ్గరాగఞ్చ, ముఖరాగం తదూభయం;
చక్ఖురోగం గిరగ్గఞ్చ, ఆయతం సరబాహిరం.

అమ్బపేసికలేహి, అహిచ్ఛిన్ది చ చన్దనం;
ఉచ్చావచా పత్తమూలా, సువణ్ణో బహలా వలీ.

చిత్రా దుస్సతి దుగ్గన్ధో, ఉణ్హే భిజ్జింసు మిడ్ఢియా;
పరిభణ్డం తిణం చోళం, మాలం కుణ్డోలికాయ చ.

థవికా అంసబద్ధఞ్చ, తథా బన్ధనసుత్తకా;
ఖిలే మఞ్చే చ పీఠే చ, అఙ్కే ఛత్తే పణామనా.

తుమ్బఘటిఛవసీసం, చలకాని పటిగ్గహో;

విప్ఫాలిదణ్డసోవణ్ణం, పత్తే పేసి చ నాళికా.

కిణ్ణసత్తు సరితఞ్చ, మధుసిత్థం సిపాటికం;
వికణ్ణం బన్ధివిసమం, ఛమాజిరపహోతి చ.

కళిమ్భం మోఘసుత్తఞ్చ, అధోతల్లం ఉపాహనా;
అబ్భలే పటిగ్గహఞ్చ, విత్థకం ధవికబద్ధకా.

అజ్ఝోకాసే నీచవత్థు, చయో చాపి విహఞ్ఞరే;
పరిపతి తిణచుణ్ణం, ఉల్లిత్తఅవలిత్తకం.

సేతం కాళకవణ్ణఞ్చ, పరికమ్మఞ్చ గేరుకం;
మాలాకమ్మం లతాకమ్మం, మకరదన్తకపాటికం.

చీవరవంసం రజ్జుఞ్చ, అనుఞ్ఞాసి వినాయకో;
ఉజ్ఝిత్వా పక్కమన్తి చ, కథినం పరిభిజ్జతి.

వినివేఠియతి కుట్టేపి, పత్తేనాదాయ గచ్ఛరే;
ధవికా బన్ధసుత్తఞ్చ, బన్ధిత్వా చ ఉపాహనా.

ఉపాహనత్థవికఞ్చ, అంసబద్ధఞ్చ సుత్తకం;
ఉదకాకప్పియం మగ్గే, పరిస్సావనచోళకం.

ధమ్మకరణం ద్వే భిక్ఖూ, వేసాలిం అగమా ముని;
దణ్డం ఓత్థరకం తత్థ, అనుఞ్ఞాసి పరిస్సావనం.

మకసేహి పణీతేన, బహ్వాబాధా చ జీవకో;
చఙ్కమనజన్తాఘరం , విసమే నీచవత్థుకో.

తయో చయే విహఞ్ఞన్తి, సోపానాలమ్బవేదికం;
అజ్ఝోకాసే తిణచుణ్ణం, ఉల్లిత్తఅవలిత్తకం.

సేతకం కాళవణ్ణఞ్చ, పరికమ్మఞ్చ గేరుకం;
మాలాకమ్మం లతాకమ్మం, మకరదన్తకపాటికం.

వంసం చీవరరజ్జుఞ్చ, ఉచ్చఞ్చ వత్థుకం కరే;
చయో సోపానబాహఞ్చ, కవాటం పిట్ఠసఙ్ఘాటం.

ఉదుక్ఖలుత్తరపాసకం, వట్టిఞ్చ కపిసీసకం;
సూచిఘటితాళచ్ఛిద్దం, ఆవిఞ్ఛనఞ్చ రజ్జుకం.

మణ్డలం ధూమనేత్తఞ్చ, మజ్ఝే చ ముఖమత్తికా;
దోణి దుగ్గన్ధా దహతి, ఉదకట్ఠానం సరావకం.

న సేదేతి చ చిక్ఖల్లం, ధోవి నిద్ధమనం కరే;
పీఠఞ్చ కోట్ఠకే కమ్మం, మరుమ్బా సిలా నిద్ధమనం.

నగ్గా ఛమాయ వస్సన్తే, పటిచ్ఛాదీ తయో తహిం;
ఉదపానం లుజ్జతి నీచం, వల్లియా కాయబన్ధనే.

తులం కటకటం చక్కం, బహూ భిజ్జన్తి భాజనా;
లోహదారుచమ్మఖణ్డం, సాలాతిణాపిధాని చ.

దోణిచన్దని పాకారం, చిక్ఖల్లం నిద్ధమనేన చ;
సీతిగతం పోక్ఖరణిం, పురాణఞ్చ నిల్లేఖణం.

చాతుమాసం సయన్తి చ, నమతకఞ్చ [గన్ధపుప్ఫం (స్యా॰)] నధిట్ఠహే;
ఆసిత్తకం మళోరికం, భుఞ్జన్తేకం తువట్టేయ్యుం.

వడ్ఢో బోధి న అక్కమి, ఘటం కతకసమ్మజ్జని;
సక్ఖరం కథలఞ్చేవ, ఫేణకం పాదఘంసనీ.

విధూపనం తాలవణ్టం, మకసఞ్చాపి చామరీ;
ఛత్తం వినా చ ఆరామే, తయో సిక్కాయ సమ్ముతి.

రోమసిత్థా నఖా దీఘా, ఛిన్దన్తఙ్గులికా దుక్ఖా;
సలోహితం పమాణఞ్చ, వీసతి దీఘకేసతా.

ఖురం సిలం సిపాటికం, నమతకం ఖురభణ్డకం;
మస్సుం కప్పేన్తి వడ్ఢేన్తి, గోలోమిచతురస్సకం.

పరిముఖం అడ్ఢదుకఞ్చ, దాఠిసమ్బాధసంహరే;
ఆబాధా కత్తరివణో, దీఘం సక్ఖరికాయ చ.

పలితం థకితం ఉచ్చా, లోహభణ్డఞ్జనీ సహ;
పల్లత్థికఞ్చ ఆయోగో, వటం సలాకబన్ధనం.

కలాబుకం దేడ్డుభకం, మురజం మద్దవీణకం;
పట్టికా సూకరన్తఞ్చ, దసా మురజవేణికా;
అన్తో నోభం గుణకఞ్చ, పవనన్తోపి జీరతి.

గణ్ఠికా ఉచ్చావచఞ్చ, ఫలకన్తేపి ఓగాహే;
గిహివత్థం హత్థినోణ్డం, మచ్ఛకం చతుకణ్ణకం.

తాలవణ్టం సతవలి, గిహిపారుతపారుపం;
సంవేల్లి ఉభతోకాజం, దన్తకట్ఠం ఆకోటనే.

కణ్ఠే విలగ్గం దాయఞ్చ, పటగ్గి రుక్ఖహత్థినా;
యమేళే లోకాయతకం, పరియాపుణింసు వాచయుం.

తిరచ్ఛానకథా విజ్జా, ఖిపి మఙ్గలం ఖాది చ;
వాతాబాధో దుస్సతి చ, దుగ్గన్ధో దుక్ఖపాదుకా.

హిరియన్తి పారుదుగ్గన్ధో, తహం తహం కరోన్తి చ;
దుగ్గన్ధో కూపం లుజ్జన్తి, ఉచ్చవత్థు చయేన చ.

సోపానాలమ్బనబాహా అన్తే, దుక్ఖఞ్చ పాదుకా;
బహిద్ధా దోణి కట్ఠఞ్చ, పిఠరో చ అపారుతో.

వచ్చకుటిం కవాటఞ్చ, పిట్ఠసఙ్ఘాటమేవ చ;
ఉదుక్ఖలుత్తరపాసో, వట్టిఞ్చ కపిసీసకం.

సూచిఘటితాళచ్ఛిద్దం, ఆవిఞ్ఛనచ్ఛిద్దమేవ చ;
రజ్జు ఉల్లిత్తావలిత్తం, సేతవణ్ణఞ్చ కాళకం.

మాలాకమ్మం లతాకమ్మం, మకరం పఞ్చపటికం;
చీవరవంసం రజ్జుఞ్చ, జరాదుబ్బలపాకారం.

కోట్ఠకే చాపి తథేవ, మరుమ్బం పదరసిలా;
సన్తిట్ఠతి నిద్ధమనం, కుమ్భిఞ్చాపి సరావకం.

దుక్ఖం హిరి అపిధానం, అనాచారఞ్చ ఆచరుం;
లోహభణ్డం అనుఞ్ఞాసి, ఠపయిత్వా పహరణిం.

ఠపయిత్వా సన్దిపల్లఙ్కం, దారుపత్తఞ్చ పాదుకం;

సబ్బం దారుమయం భణ్డం, అనుఞ్ఞాసి మహాముని.

కతకం కుమ్భకారఞ్చ, ఠపయిత్వా తథాగతో;
సబ్బమ్పి మత్తికాభణ్డం, అనుఞ్ఞాసి అనుకమ్పకో.

యస్స వత్థుస్స నిద్దేసో, పురిమేన యది సమం;
తమ్పి సంఖిత్తం ఉద్దానే, నయతో తం విజానియా.

ఏవం దససతా వత్థూ, వినయే ఖుద్దకవత్థుకే;
సద్ధమ్మట్ఠితికో చేవ, పేసలానఞ్చనుగ్గహో.

సుసిక్ఖితో వినయధరో, హితచిత్తో సుపేసలో;
పదీపకరణో ధీరో, పూజారహో బహుస్సుతోతి.

ఖుద్దకవత్థుక్ఖన్ధకం నిట్ఠితం.

၆. సేనాసనక్ఖన్ధకం

౧. పఠమభాణవారో

విహారానుజాననం

၃၉౪. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన భగవతా భిక్ఖూనం సేనాసనం అపఞ్ఞత్తం హోతి. తే చ భిక్ఖూ తహం తహం విహరన్తి – అరఞ్ఞే, రుక్ఖమూలే, పబ్బతే, కన్దరాయం, గిరిగుహాయం, సుసానే, వనపత్థే, అజ్ఝోకాసే, పలాలపుఞ్జే. తే కాలస్సేవ తతో తతో ఉపనిక్ఖమన్తి – అరఞ్ఞా రుక్ఖమూలా పబ్బతా కన్దరా గిరిగుహా సుసానా వనపత్థా అజ్ఝోకాసా పలాలపుఞ్జా, పాసాదికేన అభిక్కన్తేన పటిక్కన్తేన, ఆలోకితేన విలోకితేన, సమిఞ్జితేన పసారితేన, ఓక్ఖిత్తచక్ఖూ, ఇరియాపథసమ్పన్నా. తేన ఖో పన సమయేన రాజగహకో సేట్ఠీ [సేట్ఠి (క.)] కాలస్సేవ ఉయ్యానం అగమాసి. అద్దసా ఖో రాజగహకో సేట్ఠి తే భిక్ఖూ కాలస్సేవ తతో తతో ఉపనిక్ఖమన్తే – అరఞ్ఞా రుక్ఖమూలా పబ్బతా కన్దరా గిరిగుహా సుసానా వనపత్థా అజ్ఝోకాసా పలాలపుఞ్జా, పాసాదికేన అభిక్కన్తేన పటిక్కన్తేన, ఆలోకితేన విలోకితేన, సమిఞ్జితేన పసారితేన, ఓక్ఖిత్తచక్ఖూ, ఇరియాపథసమ్పన్నే. దిస్వానస్స చిత్తం పసీది. అథ ఖో రాజగహకో సేట్ఠి యేన తే భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "సచాహం, భన్తే, విహారే కారాపేయ్యం, వసేయ్యాథ మే విహారేసూ"తి? "న ఖో, గహపతి, భగవతా విహారా అనుఞ్ఞాతా"తి. "తేన హి, భన్తే, భగవన్తం పటిపుచ్ఛిత్వా మమ ఆరోచేయ్యాథా"తి. "ఏవం గహపతీ"తి ఖో తే భిక్ఖూ రాజగహకస్స సేట్ఠిస్స పటిస్సుత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఏకమన్తం నిసిన్నా ఖో తే భిక్ఖూ భగవన్తం ఏతదవోచుం – "రాజగహకో, భన్తే, సేట్ఠీ విహారే కారాపేతుకామో. కథం ను ఖో, భన్తే, అమ్హేహి [భన్తే (సీ. క.)] పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చ లేణాని [పఞ్చ సేనాసనాని (స్యా.)] – విహారం, అడ్ఢయోగం, పాసాదం, హమ్మియం, గుహ"న్తి.

అథ ఖో తే భిక్ఖూ యేన రాజగహకో సేట్ఠీ తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా రాజగహకం సేట్ఠిం ఏతదవోచుం – "అనుఞ్ఞాతా ఖో, గహపతి, భగవతా విహారా; యస్సదాని కాలం మఞ్ఞసీ"తి. అథ ఖో రాజగహకో సేట్ఠీ ఏకాహేనేవ సట్ఠివిహారే పతిట్ఠాపేసి. అథ ఖో రాజగహకో సేట్ఠీ తే సట్ఠివిహారే పరియోసాపేత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో రాజగహకో సేట్ఠీ భగవన్తం ఏతదవోచ – "అధివాసేతు మే, భన్తే, భగవా స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా"తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన. అథ ఖో రాజగహకో సేట్ఠీ భగవతో అధివాసనం విదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి.

అథ ఖో రాజగహకో సేట్ఠీ తస్సా రత్తియా అచ్చయేన పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా భగవతో కాలం ఆరోచాపేసి – "కాలో, భన్తే, నిట్ఠితం భత్త"న్తి. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన రాజగహకస్స సేట్ఠిస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన. అథ ఖో రాజగహకో సేట్ఠీ బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా, భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం, ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో రాజగహకో సేట్ఠీ భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఏతే మే, భన్తే,

సట్ఠివిహారా పుఞ్ఞత్థికేన సగ్గత్థికేన కారాపితా. కథాహం, భన్తే, తేసు విహారేసు పటిపజ్జామీ"తి? "తేన హి త్వం, గహపతి, తే సట్ఠివిహారే ఆగతానాగతస్స చాతుద్దిసస్స సఙ్ఘస్స పతిట్ఠాపేహీ"తి. "ఏవం భన్తే"తి ఖో రాజగహకో సేట్ఠీ భగవతో పటిస్సుత్వా తే సట్ఠివిహారే ఆగతానాగతస్స చాతుద్దిసస్స సఙ్ఘస్స పతిట్ఠాపేసి.

౨౯౫. అథ ఖో భగవా రాజగహకం సేట్ఠిం ఇమాహి గాథాహి అనుమోది –

"సీతం ఉణ్హం పటిహన్తి [పటిహనతి (క.)], తతో వాళమిగాని చ;
సరీసపే చ మకసే, సిసిరే చాపి వుట్ఠియో.

"తతో వాతాతపో ఘోరో, సఞ్జాతో [వాతాతపే ఘోరే, సఞ్జాతే (క. సద్దనీతి)] పటిహఞ్ఞతి;
లేణత్థఞ్చ సుఖత్థఞ్చ, ఝాయితుఞ్చ విపస్సితుం.

"విహారదానం సఙ్ఘస్స, అగ్గం బుద్ధేన [బుద్ధేహి (స్యా.)] వణ్ణితం;
తస్మా హి పణ్డితో, పోసో సమ్పస్సం అత్థమత్తనో.

"విహారే కారయే రమ్మే, వాసయేత్థ బహుస్సుతే;
తేసం అన్నఞ్చ పానఞ్చ, వత్థసేనాసనాని చ;
దదేయ్య ఉజుభూతేసు, విప్పసన్నేన చేతసా.

"తే తస్స ధమ్మం దేసేన్తి, సబ్బదుక్ఖాపనూదనం;
యం సో ధమ్మం ఇధఞ్ఞాయ, పరినిబ్బాతి అనాసవో"తి.

అథ ఖో భగవా రాజగహకం సేట్ఠిం ఇమాహి గాథాహి అనుమోదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి.

౨౯౬. అస్సోసుం ఖో మనుస్సా – "భగవతా కిర విహారా అనుఞ్ఞాతా"తి సక్కచ్చం [తే సక్కచ్చం (స్యా. కం.)] విహారే కారాపేన్తి. తే విహారా అకవాటకా హోన్తి; అహీపి విచ్ఛికాపి సతపదియోపి పవిసన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, కవాట"న్తి. భిత్తిఛిద్దం కరిత్వా వల్లియాపి రజ్జుయాపి కవాటం బన్ధన్తి. ఉన్దూరేహిపి ఉపచికాహిపి ఖజ్జన్తి. ఖయితబన్ధనాని కవాటాని పతన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, పిట్ఠసఙ్ఘాటం ఉదుక్ఖలికం ఉత్తరపాసక"న్తి . కవాటా న ఫుసీయన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆవిఞ్ఛనచ్ఛిద్దం ఆవిఞ్ఛనరజ్జు"న్తి. కవాటా న థకియన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, అగ్గళవట్టిం కపిసీసకం సూచికం ఘటిక"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ న సక్కోన్తి కవాటం అపాపురితుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, తాళచ్ఛిద్దం. తీణి తాళాని – లోహతాళం, కట్ఠతాళం, విసాణతాళ"న్తి. యేహి [యేపి (సీ. స్యా.)] తే ఉగ్ఘాటేత్వా పవిసన్తి [విసాణతాళం, యేహి తే ఉగ్ఘాటేత్వా పవిసన్తీతి (క.)], విహారా అగుత్తా హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, యన్తకం సూచిక"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన విహారా తిణచ్ఛదనా హోన్తి; సీతకాలే సీతా, ఉణ్హకాలే ఉణ్హా. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓగుమ్ఫేత్వా ఉల్లిత్తావలిత్తం కాతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన విహారా అవాతపానకా హోన్తి అచక్ఖుస్సా దుగ్గన్ధా. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తీణి వాతపానాని – వేదికావాతపానం, జాలవాతపానం, సలాకవాతపాన”న్తి. వాతపానన్తరికాయ కాళకాపి వగ్గులియోపి పవిసన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, వాతపానచక్కలిక”న్తి. చక్కలికన్తరికాయపి కాళకాపి వగ్గులియోపి పవిసన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, వాతపానకవాటకం వాతపానభిసిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఛమాయం సయన్తి. గత్తానిపి చీవరానిపి పంసుకితాని హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తిణసన్థారక”న్తి. తిణసన్థారకో ఉన్దూరేహిపి ఉపచికాహిపి ఖజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మిడ్ఢి”న్తి [మీఢన్తి (సీ॰), మిఢిన్తి (స్యా॰)]. మిడ్ఢియా గత్తాని దుక్ఖా హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, బిదలమఞ్చక”న్తి.

మఞ్చపీఠాదిఅనుజాననం

౨౯౭. తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స సోసానికో మసారకో మఞ్చో ఉప్పన్నో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మసారకం మఞ్చ”న్తి. మసారకం పీఠం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మసారకం పీఠ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స సోసానికో బున్దికాబద్ధో మఞ్చో ఉప్పన్నో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, బున్దికాబద్ధం మఞ్చ”న్తి. బున్దికాబద్ధం పీఠం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, బున్దికాబద్ధం పీఠ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స సోసానికో కుళీరపాదకో మఞ్చో ఉప్పన్నో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే , కుళీరపాదకం మఞ్చ”న్తి. కుళీరపాదకం పీఠం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే , కుళీరపాదకం పీఠ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స సోసానికో ఆహచ్చపాదకో మఞ్చో ఉప్పన్నో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఓరాచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆహచ్చపాదకం మఞ్చ”న్తి. ఆహచ్చపాదకం పీఠం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆహచ్చపాదకం పీఠ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స ఆసన్దికో ఉప్పన్నో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆసన్దిక”న్తి. ఉచ్చకో ఆసన్దికో ఉప్పన్నో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉచ్చకమ్పి ఆసన్దిక”న్తి. సత్తఙ్గో ఉప్పన్నో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సత్తఙ్గ”న్తి. ఉచ్చకో సత్తఙ్గో ఉప్పన్నో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉచ్చకమ్పి సత్తఙ్గ”న్తి. భద్దపీఠం ఉప్పన్నం హోతి.

భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, భద్దపీఠ”న్తి. పీఠికా ఉప్పన్నా హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పీఠిక”న్తి. ఏళకపాదకం పీఠం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏళకపాదకం పీఠ”న్తి. ఆమలకవట్టికం [ఆమలకవణ్టికం (స్యా॰)] పీఠం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆమలకవట్టికం పీఠ”న్తి. ఫలకం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఫలక”న్తి. కోచ్ఛం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, కోచ్ఛ”న్తి. పలాలపీఠం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పలాలపీఠ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉచ్చే మఞ్చే సయన్తి. మనుస్సా విహారచారికం ఆహిణ్డన్తా పస్సిత్వా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఉచ్చే మఞ్చే సయితబ్బం. యో సయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు నీచే మఞ్చే సయన్తో అహినా దట్ఠో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మఞ్చపటిపాదక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ఉచ్చే మఞ్చపటిపాదకే ధారేన్తి, సహ మఞ్చపటిపాదకేహి పవేధేన్తి. మనుస్సా విహారచారికం ఆహిణ్డన్తా పస్సిత్వా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఉచ్చా మఞ్చపటిపాదకా ధారేతబ్బా. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అట్ఠఙ్గులపరమం మఞ్చపటిపాదక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స సుత్తం ఉప్పన్నం హోతి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సుత్తం మఞ్చం వేఠేతు”న్తి [వేతున్తి (సీ॰)]. అఙ్గాని బహుసుత్తం పరియాదియన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, అఙ్గే విజ్ఝిత్వా అట్ఠపదకం వేఠేతు”న్తి. చోళకం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చిమిలికం కాతు”న్తి. తూలికా ఉప్పన్నా హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, విజటేత్వా బిబ్బోహనం [బిమ్బోహనం (సీ॰ స్యా॰ బిమ్బ + ఓహనం)] కాతుం. తీణి తూలాని – రుక్ఖతూలం, లతాతూలం, పోటకితూల”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అద్ధకాయికాని [అడ్ఢకాయికాని (క॰)] బిబ్బోహనాని ధారేన్తి. మనుస్సా విహారచారికం ఆహిణ్డన్తా పస్సిత్వా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, అడ్ఢకాయికాని బిబ్బోహనాని ధారేతబ్బాని. యో ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సీసప్పమాణం బిబ్బోహనం కాతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన రాజగహే గిరగ్గసమజ్జో హోతి. మనుస్సా మహామత్తానం అత్థాయ భిసియో పటియాదేన్తి – ఉణ్ణభిసిం, చోళభిసిం, వాకభిసిం, తిణభిసిం, పణ్ణభిసిం. తే వీతివత్తే సమజ్జే ఛవిం ఉప్పాటేత్వా హరన్తి. అద్దసాసుం ఖో భిక్ఖూ సమజ్జట్ఠానే బహుం ఉణ్ణమ్పి చోళకమ్పి వాకమ్పి తిణమ్పి పణ్ణమ్పి ఛట్టితం. దిస్వాన భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చ భిసియో – ఉణ్ణభిసిం, చోళభిసిం, వాకభిసిం, తిణభిసిం, పణ్ణభిసి”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స సేనాసనపరిక్ఖారికం దుస్సం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిసిం ఓనన్ధితు”న్తి [ఓనద్ధితుం (స్యా॰)].

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ మఞ్చభిసిం పీఠే సన్థరన్తి, పీఠభిసిం మఞ్చే సన్థరన్తి. భిసియో పరిభిజ్జన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓనద్ధమఞ్చం [ఓనద్ధమఞ్చం (క॰) ఏవముపరిపి] ఓనద్ధపీఠ”న్తి. ఉల్లోకం అకరిత్వా సన్థరన్తి, హేట్ఠతో నిపతన్తి [నిపటన్తి (క॰), నిప్పటన్తి (సీ॰), నిప్పాటేన్తి (స్యా॰)] …పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉల్లోకం కరిత్వా సన్థరిత్వా భిసిం ఓనన్ధితు”న్తి. ఛవిం ఉప్పాటేత్వా హరన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఫోసితు”న్తి. హరన్తియేవ…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, భత్తికమ్మ”న్తి. హరన్తియేవ…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, హత్థభత్తికమ్మ”న్తి. హరన్తియేవ…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, హత్థభత్తి”న్తి.

సేతవణ్ణాదిఅనుజాననం

౨౯౮. తేన ఖో పన సమయేన తిత్థియానం సేయ్యాయో సేతవణ్ణా హోన్తి, కాళవణ్ణకతా భూమి, గేరుకపరికమ్మకతా భిత్తి. బహూ మనుస్సా సేయ్యాపేక్ఖకా గచ్ఛన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, విహారే సేతవణ్ణం కాళవణ్ణం గేరుకపరికమ్మ”న్తి .

తేన ఖో పన సమయేన ఫరుసాయ భిత్తియా సేతవణ్ణో న నిపతతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, థుసపిణ్డం దత్వా పాణికాయ పటిబాహేత్వా సేతవణ్ణం నిపాతేతు”న్తి. సేతవణ్ణో అనిబన్ధనీయో హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సణ్హమత్తికం దత్వా పాణికాయ పటిబాహేత్వా సేతవణ్ణం నిపాతేతు”న్తి. సేతవణ్ణో అనిబన్ధనీయో హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఇక్కాసం పిట్ఠమద్ద”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఫరుసాయ భిత్తియా గేరుకా న నిపతతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, థుసపిణ్డం దత్వా పాణికాయ పటిబాహేత్వా గేరుకం నిపాతేతు”న్తి. గేరుకా అనిబన్ధనీయా హోతి …పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, కుణ్డకమత్తికం దత్వా పాణికాయ పటిబాహేత్వా గేరుకం నిపాతేతు”న్తి. గేరుకా అనిబన్ధనీయా హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సాసపకుట్టం సిత్థతేలక”న్తి. అచ్చుస్సన్నం హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చోళకేన పచ్చుద్ధరితు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఫరుసాయ భూమియా కాళవణ్ణో న నిపతతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, థుసపిణ్డం దత్వా పాణికాయ పటిబాహేత్వా కాళవణ్ణం నిపాతేతు”న్తి. కాళవణ్ణో అనిబన్ధనీయో హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, గణ్డుమత్తికం దత్వా పాణికాయ పటిబాహేత్వా కాళవణ్ణం నిపాతేతు”న్తి. కాళవణ్ణో అనిబన్ధనీయో హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఇక్కాసం కసావ”న్తి.

పటిభానచిత్తపటిక్ఖేపం

౨౯౯. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ విహారే పటిభానచిత్తం కారాపేన్తి – ఇత్థిరూపకం పురిసరూపకం. మనుస్సా విహారచారికం ఆహిణ్డన్తా పస్సిత్వా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సెయ్యథాపి గిహీ కామభోగినోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, పటిభానచిత్తం కారాపేతబ్బం – ఇత్థిరూపకం పురిసరూపకం. యో కారాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, మాలాకమ్మం లతాకమ్మం మకరదన్తకం పఞ్చపటిక”న్తి.

ఇట్ఠకాచయాదిఅనుజాననం

౩౦౦. తేన ఖో పన సమయేన విహారా నీచవత్థుకా హోన్తి, ఉదకేన ఓత్థరియ్యన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉచ్చవత్థుకం కాతు”న్తి. చయో పరిపతతి…పే.… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చినితుం తయో చయే – ఇట్ఠకాచయం, సిలాచయం, దారుచయ”న్తి. ఆరోహన్తా విహఞ్ఞన్తి…పే.… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తయో సోపానే – ఇట్ఠకాసోపానం, సిలాసోపానం, దారుసోపాన”న్తి. ఆరోహన్తా పరిపతన్తి…పే.… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆలమ్బనబాహ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన విహారా ఆళకమన్దా హోన్తి . భిక్ఖూ హిరియన్తి నిపజ్జితుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తిరోకరణి”న్తి. తిరోకరణిం ఉక్ఖిపిత్వా ఓలోకేన్తి…పే.… “అనుజానామి, భిక్ఖవే , అడ్ఢకుట్టక”న్తి. అడ్ఢకుట్టకా ఉపరితో ఓలోకేన్తి…పే.… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తయో గబ్భే – సివికాగబ్భం, నాళికాగబ్భం, హమ్మియగబ్భ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఖుద్దకే విహారే మజ్ఝే గబ్భం కరోన్తి. ఉపచారో న హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఖుద్దకే విహారే ఏకమన్తం గబ్భం కాతుం, మహల్లకే మజ్ఝే”తి.

తేన ఖో పన సమయేన విహారస్స కుట్టపాదో జీరతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి , భిక్ఖవే, కులఙ్కపాదక”న్తి [కుళుఙ్కపాదకన్తి (సీ॰)]. విహారస్స కుట్టో ఓవస్సతి…పే.…“అనుజానామి, భిక్ఖవే, పరిత్తాణకిటికం ఉద్దసుధ”న్తి [ఉద్ధాసుధన్తి (స్యా॰)].

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స భిక్ఖునో తిణచ్ఛదనా అహి ఖన్ధే పతతి. సో భీతో విస్సరమకాసి. భిక్ఖూ ఉపధావిత్వా తం భిక్ఖుం ఏతదవోచుం – “కిస్స త్వం, ఆవుసో, విస్సరమకాసీ”తి? అథ ఖో సో భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, వితాన”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ మఞ్చపాదేపి పీఠపాదేపి థవికాయో లగ్గేన్తి. ఉన్దూరేహిపి ఉపచికాహిపి ఖజ్జన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిత్తిఖిలం నాగదన్తక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ మఞ్చేపి పీఠేపి చీవరం నిక్ఖిపన్తి. చీవరం పరిభిజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, విహారే చీవరవంసం చీవరరజ్జు”న్తి .

తేన ఖో పన సమయేన విహారా అనాళిన్దకా హోన్తి అప్పటిస్సరణా. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆళిన్దం పఘనం పకుట్టం [పకుడ్డం (సీ॰)] ఓసారక”న్తి. ఆళిన్దా పాకటా హోన్తి. భిక్ఖూ హిరియన్తి నిపజ్జితుం…పే.…

“అనుజానామి, భిక్ఖవే, సంసరణకిటికం ఉగ్ఘాటనకిటిక”న్తి.

ఉపట్ఠానసాలాఅనుజాననం

౩౦౧. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అజ్ఝోకాసే భత్తవిస్సగ్గం కరోన్తా సీతేనపి ఉణ్హేనపి కిలమన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉపట్ఠానసాల”న్తి. ఉపట్ఠానసాలా నీచవత్థుకా హోతి , ఉదకేన ఓత్థరియ్యతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉచ్చవత్థుకం కాతు”న్తి. చయో పరిపతతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చినితుం తయో చయే – ఇట్ఠకాచయం, సిలాచయం, దారుచయ”న్తి. ఆరోహన్తా విహఞ్ఞన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తయో సోపానే – ఇట్ఠకాసోపానం, సిలాసోపానం, దారుసోపాన”న్తి. ఆరోహన్తా పరిపతన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆలమ్బనబాహ”న్తి. ఉపట్ఠానసాలాయ తిణచుణ్ణం పరిపతతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓగుమ్ఫేత్వా ఉల్లిత్తావలిత్తం కాతుం – సేతవణ్ణం కాళవణ్ణం గేరుకపరికమ్మం మాలాకమ్మం లతాకమ్మం మకరదన్తకం పఞ్చపటికం చీవరవంసం చీవరరజ్జు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అజ్ఝోకాసే ఛమాయ చీవరం పత్థరన్తి. చీవరం పంసుకితం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, అజ్ఝోకాసే చీవరవంసం చీవరరజ్జు”న్తి. పానీయం ఓతప్పతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పానీయసాలం పానీయమణ్డప”న్తి. పానీయసాలా నీచవత్థుకా హోతి, ఉదకేన ఓత్థరియ్యతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉచ్చవత్థుకం కాతు”న్తి. చయో పరిపతతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చినితుం తయో చయే – ఇట్ఠకాచయం, సిలాచయం, దారుచయ”న్తి. ఆరోహన్తా విహఞ్ఞన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తయో సోపానే – ఇట్ఠకాసోపానం, సిలాసోపానం, దారుసోపాన”న్తి. ఆరోహన్తా పరిపతన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆలమ్బనబాహ”న్తి. పానీయసాలాయ తిణచుణ్ణం పరిపతతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓగుమ్ఫేత్వా ఉల్లిత్తావలిత్తం కాతుం – సేతవణ్ణం కాళవణ్ణం గేరుకపరికమ్మం మాలాకమ్మం లతాకమ్మం మకరదన్తకం పఞ్చపటికం చీవరవంసం చీవరరజ్జు”న్తి. పానీయభాజనం న సంవిజ్జతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పానీయసఙ్ఖం పానీయసరావక”న్తి.

పాకారాదిఅనుజాననం

౩౦౨. తేన ఖో పన సమయేన విహారా అపరిక్ఖిత్తా హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పరిక్ఖిపితుం తయో పాకారే – ఇట్ఠకాపాకారం, సిలాపాకారం, దారుపాకార”న్తి. కోట్ఠకో న హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, కోట్ఠక”న్తి. కోట్ఠకో నీచవత్థుకో హోతి, ఉదకేన ఓత్థరియ్యతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉచ్చవత్థుకం కాతు”న్తి. కోట్ఠకస్స కవాటం న హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, కవాటం పిట్ఠసఙ్ఘాటం ఉదుక్ఖలికం ఉత్తరపాసకం అగ్గళవట్టిం కపిసీసకం సూచికం ఘటికం తాళచ్ఛిద్దం ఆవిఞ్ఛనచ్ఛిద్దం ఆవిఞ్ఛనరజ్జు”న్తి. కోట్ఠకే తిణచుణ్ణం పరిపతతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓగుమ్ఫేత్వా ఉల్లిత్తావలిత్తం కాతుం – సేతవణ్ణం కాళవణ్ణం గేరుకపరికమ్మం మాలాకమ్మం లతాకమ్మం మకరదన్తకం పఞ్చపటిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన పరివేణం చిక్ఖల్లం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మరుమ్బం ఉపకిరితు”న్తి. న పరియాపుణన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే , పదరసిలం నిక్ఖిపితు”న్తి. ఉదకం సన్తిట్ఠతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదకనిద్ధమన”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ పరివేణే తహం తహం అగ్గిట్ఠానం కరోన్తి. పరివేణం ఉక్లాపం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏకమన్తం అగ్గిసాలం కాతు”న్తి . అగ్గిసాలా నీచవత్థుకా హోతి, ఉదకేన ఓత్థరియ్యతి… పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉచ్చవత్థుకం కాతు”న్తి. చయో పరిపతతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చినితుం తయో చయే – ఇట్ఠకాచయం, సిలాచయం, దారుచయ”న్తి. ఆరోహన్తా విహఞ్ఞన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తయో సోపానే – ఇట్ఠకాసోపానం, సిలాసోపానం, దారుసోపాన”న్తి. ఆరోహన్తా పరిపతన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆలమ్బనబాహ”న్తి. అగ్గిసాలాయ కవాటం న హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, కవాటం పిట్ఠసఙ్ఘాటం ఉదుక్ఖలికం ఉత్తరపాసకం అగ్గళవట్టిం కపిసీసకం సూచికం ఘటికం తాళచ్ఛిద్దం ఆవిఞ్ఛనచ్ఛిద్దం ఆవిఞ్ఛనరజ్జు”న్తి. అగ్గిసాలాయ తిణచుణ్ణం పరిపతతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓగుమ్ఫేత్వా ఉల్లిత్తావలిత్తం కాతుం – సేతవణ్ణం కాళవణ్ణం గేరుకపరికమ్మం మాలాకమ్మం లతాకమ్మం మకరదన్తకం పఞ్చపటికం చీవరవంసం చీవరరజ్జు”న్తి.

ఆరామపరిక్ఖేపఅనుజాననం

303. తేన ఖో పన సమయేన ఆరామో అపరిక్ఖిత్తో హోతి. అజకాపి పసుకాపి ఉపరోపే విహేఠేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పరిక్ఖిపితుం తయో వాటే – వేళువాటం, కణ్డకవాటం [వటే వేళువటం కణ్డకవటం (స్యా॰)], పరిఖ”న్తి. కోట్ఠకో న హోతి. తథేవ అజకాపి పసుకాపి ఉపరోపే విహేఠేన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, కోట్ఠకం అపేసిం యమకకవాటం తోరణం పలిఘ”న్తి. కోట్ఠకే తిణచుణ్ణం పరిపతతి…పే॰… “అనుజానామి , భిక్ఖవే, ఓగుమ్ఫేత్వా ఉల్లిత్తావలిత్తం కాతుం – సేతవణ్ణం కాళవణ్ణం గేరుకపరికమ్మం మాలాకమ్మం లతాకమ్మం మకరదన్తకం పఞ్చపటిక”న్తి. ఆరామో చిక్ఖల్లో హోతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, మరుమ్బం ఉపకిరితు”న్తి. న పరియాపుణన్తి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పదరసిలం నిక్ఖిపితు”న్తి. ఉదకం సన్తిట్ఠతి…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉదకనిద్ధమన”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో సఙ్ఘస్స అత్థాయ సుధామత్తికాలేపనం పాసాదం కారేతుకామో హోతి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కిం ను ఖో భగవతా ఛదనం అనుఞ్ఞాతం, కిం అననుఞ్ఞాత”న్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చ ఛదనాని – ఇట్ఠకాఛదనం, సిలాఛదనం, సుధాఛదనం, తిణచ్ఛదనం, పణ్ణచ్ఛదన”న్తి.

పఠమభాణవారో నిట్ఠితో.

౨. దుతియభాణవారో

అనాథపిణ్డికవత్థు

౩౦౪. తేన ఖో పన సమయేన అనాథపిణ్డికో గహపతి రాజగహకస్స సేట్ఠిస్స భగినిపతికో హోతి. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి రాజగహం అగమాసి కేనచిదేవ కరణీయేన. తేన ఖో పన సమయేన రాజగహకేన సేట్ఠినా స్వాతనాయ బుద్ధప్పముఖో సఙ్ఘో నిమన్తితో హోతి. అథ ఖో రాజగహకో సేట్ఠీ దాసే చ కమ్మకారే [కమ్మకరే (సీ. స్యా.)] చ ఆణాపేసి – "తేన హి, భణే, కాలస్సేవ ఉట్ఠాయ యాగుయో పచథ, భత్తాని పచథ, సూపాని సమ్పాదేథ, ఉత్తరిభఙ్గాని సమ్పాదేథా"తి. అథ ఖో అనాథపిణ్డికస్స గహపతిస్స ఏతదహోసి – "పుబ్బే ఖ్వాయం గహపతి మయి ఆగతే సబ్బకిచ్చాని నిక్ఖిపిత్వా మమఞ్ఞేవ సద్ధిం పటిసమ్మోదతి. సోదానాయం విక్ఖిత్తరూపో దాసే చ కమ్మకారే చ ఆణాపేసి – 'తేన హి, భణే, కాలస్సేవ ఉట్ఠాయ యాగుయో పచథ, భత్తాని పచథ, సూపాని సమ్పాదేథ, ఉత్తరిభఙ్గాని సమ్పాదేథా'తి. కిం ను ఖో ఇమస్స గహపతిస్స ఆవాహో వా భవిస్సతి, వివాహో వా భవిస్సతి, మహాయఞ్ఞో వా పచ్చుపట్ఠితో , రాజా వా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో నిమన్తితో స్వాతనాయ సద్ధిం బలకాయేనా"తి?

అథ ఖో రాజగహకో సేట్ఠీ దాసే చ కమ్మకారే చ ఆణాపేత్వా యేన అనాథపిణ్డికో గహపతి తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా అనాథపిణ్డికేన గహపతినా సద్ధిం పటిసమ్మోదిత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో రాజగహకం సేట్ఠిం అనాథపిణ్డికో గహపతి ఏతదవోచ – "పుబ్బే ఖో త్వం, గహపతి, మయి ఆగతే సబ్బకిచ్చాని నిక్ఖిపిత్వా మమఞ్ఞేవ సద్ధిం పటిసమ్మోదసి. సోదాని త్వం విక్ఖిత్తరూపో దాసే చ కమ్మకారే చ ఆణాపేసి – 'తేన హి, భణే, కాలస్సేవ ఉట్ఠాయ యాగుయో పచథ, భత్తాని పచథ, సూపాని సమ్పాదేథ, ఉత్తరిభఙ్గాని సమ్పాదేథా'తి. కిం ను ఖో తే, గహపతి, ఆవాహో వా భవిస్సతి, వివాహో వా భవిస్సతి, మహాయఞ్ఞో వా పచ్చుపట్ఠితో, రాజా వా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో నిమన్తితో స్వాతనాయ సద్ధిం బలకాయేనా"తి? "న మే, గహపతి, ఆవాహో వా భవిస్సతి, నాపి వివాహో వా భవిస్సతి, నాపి రాజా వా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో నిమన్తితో స్వాతనాయ సద్ధిం బలకాయేన; అపి చ మే మహాయఞ్ఞో పచ్చుపట్ఠితో; స్వాతనాయ బుద్ధప్పముఖో సఙ్ఘో నిమన్తితో"తి. "బుద్ధోతి త్వం, గహపతి, వదేసీ"తి? "బుద్ధో త్యాహం, గహపతి, వదామీ"తి. "బుద్ధోతి త్వం, గహపతి, వదేసీ"తి? "బుద్ధో త్యాహం, గహపతి, వదామీ"తి. "బుద్ధోతి త్వం, గహపతి, వదేసీ"తి? "బుద్ధో త్యాహం, గహపతి, వదామీ"తి. "ఘోసోపి ఖో ఏసో, గహపతి, దుల్లభో లోకస్మిం యదిదం – బుద్ధో బుద్ధోతి. సక్కా ను ఖో, గహపతి, ఇమం కాలం తం భగవన్తం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమితుం అరహన్తం సమ్మాసమ్బుద్ధ"న్తి? "అకాలో ఖో, గహపతి, ఇమం కాలం తం భగవన్తం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమితుం అరహన్తం సమ్మాసమ్బుద్ధం. స్వేదాని త్వం కాలేన తం భగవన్తం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమిస్ససి అరహన్తం సమ్మాసమ్బుద్ధ"న్తి. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి – స్వేదానాహం కాలేన తం భగవన్తం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమిస్సామి అరహన్తం సమ్మాసమ్బుద్ధన్తి – బుద్ధగతాయ సతియా నిపజ్జిత్వా రత్తియా సుదం తిక్ఖత్తుం వుట్ఠాసి పభాతం మఞ్ఞమానో.

౩౦౫. [సం. ని. ౧.౨౪౨] అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి యేన సివకద్వారం [సీవద్వారం (సీ.), సీతవనద్వారం (స్యా.)] తేనుపసఙ్కమి. అమనుస్సా ద్వారం వివరింసు. అథ ఖో అనాథపిణ్డికస్స గహపతిస్స నగరమ్హా నిక్ఖన్తస్స ఆలోకో అన్తరధాయి, అన్ధకారో పాతురహోసి, భయం ఛమ్భితత్తం లోమహంసో ఉదపాది; తతోవ పున నివత్తితుకామో అహోసి. అథ ఖో సివకో [సీవకో (సీ. స్యా.)] యక్ఖో అన్తరహితో సద్దమనుస్సావేసి –

"సతం హత్థీ సతం అస్సా, సతం అస్సతరీరథా;
సతం కఞ్ఞాసహస్సాని, ఆముక్కమణికుణ్డలా;

ఏకస్స పదవీతిహారస్స, కలం నాగ్ఘన్తి సోళసిం [సోళసిన్తి (సీ. క.)].

“అభిక్కమ గహపతి అభిక్కమ గహపతి;
అభిక్కన్తం తే సేయ్యో నో పటిక్కన్త”న్తి.

అథ ఖో అనాథపిణ్డికస్స గహపతిస్స అన్ధకారో అన్తరధాయి, ఆలోకో పాతురహోసి. యం అహోసి భయం ఛమ్భితత్తం లోమహంసో సో పటిప్పస్సమ్భి. దుతియమ్పి ఖో…పే.… తతియమ్పి ఖో…పే.… అనాథపిణ్డికస్స గహపతిస్స ఆలోకో అన్తరధాయి, అన్ధకారో పాతురహోసి, భయం ఛమ్భితత్తం లోమహంసో ఉదపాది, తతోవ పున నివత్తితుకామో అహోసి. తతియమ్పి ఖో సివకో యక్ఖో అన్తరహితో సద్దమనుస్సావేసి –

“సతం హత్థీ సతం అస్సా, సతం అస్సతరీరథా;
సతం కఞ్ఞాసహస్సాని, ఆముక్కమణికుణ్డలా;
ఏకస్స పదవీతిహారస్స, కలం నాగ్ఘన్తి సోళసిం.

“అభిక్కమ గహపతి అభిక్కమ గహపతి,
అభిక్కన్తం తే సేయ్యో నో పటిక్కన్త”న్తి.

తతియమ్పి ఖో అనాథపిణ్డికస్స గహపతిస్స అన్ధకారో అన్తరధాయి , ఆలోకో పాతురహోసి, యం అహోసి భయం ఛమ్భితత్తం లోమహంసో, సో పటిప్పస్సమ్భి. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి యేన సీతవనం తేనుపసఙ్కమి. తేన ఖో పన సమయేన భగవా రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ అజ్ఝోకాసే చఙ్కమతి. అద్దసా ఖో భగవా అనాథపిణ్డికం గహపతిం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం. దిస్వాన చఙ్కమా ఓరోహిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది. నిసజ్జ ఖో భగవా అనాథపిణ్డికం గహపతిం ఏతదవోచ – “ఏహి సుదత్తా”తి. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి – నామేన మం భగవా ఆలపతీతి – హట్ఠో ఉదగ్గో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతో పాదేసు సిరసా నిపతిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – “కచ్చి, భన్తే, భగవా సుఖం సయిత్థా”తి?

[సం. ని. ౧.౨౪౨] “సబ్బదా వే సుఖం సేతి, బ్రాహ్మణో పరినిబ్బుతో;
యో న లిమ్పతి కామేసు, సీతిభూతో నిరూపధి.

“సబ్బా ఆసత్తియో ఛేత్వా, వినేయ్య హదయే దరం;
ఉపసన్తో సుఖం సేతి, సన్తిం పప్పుయ్య చేతసా”తి [చేతసోతి (సీ. స్యా.)].

అథ ఖో భగవా అనాథపిణ్డికస్స గహపతిస్స అనుపుబ్బిం కథం [ఆనుపుబ్బికథం (సీ.)] కథేసి, సేయ్యథిదం – దానకథం సీలకథం సగ్గకథం, కామానం ఆదీనవం ఓకారం సంకిలేసం, నేక్ఖమ్మే ఆనిసంసం పకాసేసి. యదా భగవా అఞ్ఞాసి అనాథపిణ్డికం గహపతిం కల్లచిత్తం ముదుచిత్తం వినీవరణచిత్తం ఉదగ్గచిత్తం పసన్నచిత్తం, అథ యా బుద్ధానం సాముక్కంసికా ధమ్మదేసనా తం పకాసేసి – దుక్ఖం, సముదయం, నిరోధం, మగ్గం. సేయ్యథాపి నామ సుద్ధం వత్థం అపగతకాళకం సమ్మదేవ రజనం పటిగ్గణ్హేయ్య, ఏవమేవ అనాథపిణ్డికస్స గహపతిస్స తస్మింయేవ ఆసనే విరజం వీతమలం

ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది – యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం, సబ్బం తం నిరోధధమ్మన్తి. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి దిట్ఠధమ్మో పత్తధమ్మో విదితధమ్మో పరియోగాళ్హధమ్మో తిణ్ణవిచికిచ్ఛో విగతకథంకథో వేసారజ్జప్పత్తో అపరప్పచ్చయో సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచ – “అభిక్కన్తం భన్తే, అభిక్కన్తం భన్తే! సేయ్యథాపి, భన్తే, నిక్కుజ్జితం వా ఉక్కుజ్జేయ్య, పటిచ్ఛన్నం వా వివరేయ్య, మూళ్హస్స వా మగ్గం ఆచిక్ఖేయ్య, అన్ధకారే వా తేలపజ్జోతం ధారేయ్య – చక్ఖుమన్తో రూపాని దక్ఖన్తీతి – ఏవమేవం భగవతా అనేకపరియాయేన ధమ్మో పకాసితో. ఏసాహం, భన్తే, భగవన్తం సరణం గచ్ఛామి, ధమ్మఞ్చ, భిక్ఖుసఙ్ఘఞ్చ. ఉపాసకం మం భగవా ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతం సరణం గతం. అధివాసేతు చ మే, భన్తే, భగవా స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా”తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన.

అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి భగవతో అధివాసనం విదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అస్సోసి ఖో రాజగహకో సేట్ఠీ – “అనాథపిణ్డికేన కిర గహపతినా స్వాతనాయ బుద్ధప్పముఖో సఙ్ఘో నిమన్తితో”తి.

౩౦౬. అథ ఖో రాజగహకో సేట్ఠీ అనాథపిణ్డికం గహపతిం ఏతదవోచ – “తయా కిర, గహపతి, స్వాతనాయ బుద్ధప్పముఖో సఙ్ఘో నిమన్తితో. త్వఞ్చాసి ఆగన్తుకో. దేమి తే, గహపతి, వేయ్యాయికం యేన త్వం బుద్ధప్పముఖస్స సఙ్ఘస్స భత్తం కరేయ్యాసీ”తి. “అలం, గహపతి అత్థి మే వేయ్యాయికం యేనాహం బుద్ధప్పముఖస్స సఙ్ఘస్స భత్తం కరిస్సామీ”తి.

అస్సోసి ఖో రాజగహకో నేగమో – “అనాథపిణ్డికేన కిర గహపతినా స్వాతనాయ బుద్ధప్పముఖో సఙ్ఘో నిమన్తితో”తి. అథ ఖో రాజగహకో నేగమో అనాథపిణ్డికం గహపతిం ఏతదవోచ – “తయా కిర, గహపతి, స్వాతనాయ బుద్ధప్పముఖో సఙ్ఘో నిమన్తితో. త్వఞ్చాసి ఆగన్తుకో. దేమి తే, గహపతి, వేయ్యాయికం యేన త్వం బుద్ధప్పముఖస్స సఙ్ఘస్స భత్తం కరేయ్యాసీ”తి. “అలం అయ్య; అత్థి మే వేయ్యాయికం యేనాహం బుద్ధప్పముఖస్స సఙ్ఘస్స భత్తం కరిస్సామీ”తి.

అస్సోసి ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో – “అనాథపిణ్డికేన కిర గహపతినా స్వాతనాయ బుద్ధప్పముఖో సఙ్ఘో నిమన్తితో”తి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో అనాథపిణ్డికం గహపతిం ఏతదవోచ – “తయా కిర, గహపతి, స్వాతనాయ బుద్ధప్పముఖో సఙ్ఘో నిమన్తితో. త్వఞ్చాసి ఆగన్తుకో. దేమి తే, గహపతి, వేయ్యాయికం యేన త్వం బుద్ధప్పముఖస్స సఙ్ఘస్స భత్తం కరేయ్యాసీ”తి. “అలం దేవ; అత్థి మే వేయ్యాయికం యేనాహం బుద్ధప్పముఖస్స సఙ్ఘస్స భత్తం కరిస్సామీ”తి.

అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి తస్సా రత్తియా అచ్చయేన రాజగహకస్స సేట్ఠిస్స నివేసనే పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా భగవతో కాలం ఆరోచాపేసి – “కాలో, భన్తే, నిట్ఠితం భత్త”న్తి. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన రాజగహకస్స సేట్ఠిస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా, భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం, ఏకమన్తం నిసీది . ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి భగవన్తం ఏతదవోచ – “అధివాసేతు మే, భన్తే, భగవా సావత్థియం వస్సావాసం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా”తి. “సుఞ్ఞాగారే ఖో, గహపతి, తథాగతా అభిరమన్తీ”తి. “అఞ్ఞాతం భగవా, అఞ్ఞాతం సుగతా”తి. అథ ఖో భగవా అనాథపిణ్డికం గహపతిం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి.

౩౦౭. తేన ఖో పన సమయేన అనాథపిణ్డికో గహపతి బహుమిత్తో హోతి బహుసహాయో ఆదేయ్యవాచో. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి రాజగహే తం కరణీయం తీరేత్వా యేన సావత్థి తేన పక్కామి. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి అన్తరామగ్గే మనుస్సే ఆణాపేసి – "ఆరామే , అయ్యా, కరోథ, విహారే పతిట్ఠాపేథ, దానాని పట్ఠపేథ. బుద్ధో లోకే ఉప్పన్నో. సో చ మయా భగవా నిమన్తితో ఇమినా మగ్గేన ఆగచ్ఛిస్సతీ"తి. అథ ఖో తే మనుస్సా అనాథపిణ్డికేన గహపతినా ఉయ్యోజితా ఆరామే అకంసు, విహారే పతిట్ఠాపేసుం, దానాని పట్ఠపేసుం.

అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి సావత్థిం గన్త్వా సమన్తా సావత్థిం అనువిలోకేసి – "కత్థ ను ఖో భగవా విహరేయ్య? యం అస్స గామతో నేవ అతిదూరే న అచ్చాసన్నే, గమనాగమనసమ్పన్నం, అత్థికానం అత్థికానం మనుస్సానం అభిక్కమనీయం, దివా అప్పాకిణ్ణం, రత్తిం అప్పసద్దం, అప్పనిగ్ఘోసం, విజనవాతం, మనుస్సరాహస్సేయ్యకం, పటిసల్లానసారుప్ప"న్తి.

అద్దసా ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి జేతస్స కుమారస్స [రాజకుమారస్స (సీ. స్యా. కం.)] ఉయ్యానం – గామతో నేవ అతిదూరే న అచ్చాసన్నే, గమనాగమనసమ్పన్నం, అత్థికానం అత్థికానం మనుస్సానం అభిక్కమనీయం, దివా అప్పాకిణ్ణం, రత్తిం అప్పసద్దం, అప్పనిగ్ఘోసం, విజనవాతం, మనుస్సరాహస్సేయ్యకం, పటిసల్లానసారుప్పం. దిస్వాన యేన జేతో కుమారో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా జేతం కుమారం ఏతదవోచ – "దేహి మే, అయ్యపుత్త, ఉయ్యానం ఆరామం కాతు"న్తి [కేతుం (వజీరబుద్ధిటీకాయం)]. "అదేయ్యో, గహపతి, ఆరామో అపి కోటిసన్థరేనా"తి. "గహితో, అయ్యపుత్త, ఆరామో"తి. "న, గహపతి, గహితో ఆరామో"తి. గహితో న గహితోతి వోహారికే మహామత్తే పుచ్ఛింసు. మహామత్తా ఏవమాహంసు – "యతో తయా , అయ్యపుత్త, అగ్ఘో కతో, గహితో ఆరామో"తి. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి సకటేహి హిరఞ్ఞం నిబ్బాహాపేత్వా జేతవనం కోటిసన్థరం సన్థరాపేసి. సకిం నీహటం హిరఞ్ఞం థోకస్స ఓకాసస్స కోట్ఠకసామన్తా నప్పహోతి. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి మనుస్సే ఆణాపేసి – "గచ్ఛథ, భణే, హిరఞ్ఞం ఆహరథ; ఇమం ఓకాసం సన్థరిస్సామా"తి.

అథ ఖో జేతస్స కుమారస్స ఏతదహోసి – "న ఖో ఇదం ఓరకం భవిస్సతి, యథాయం గహపతి తావ బహుం హిరఞ్ఞం పరిచ్చజతీ"తి. అనాథపిణ్డికం గహపతిం ఏతదవోచ – "అలం, గహపతి; మా తం ఓకాసం సన్థరాపేసి. దేహి మే ఏతం ఓకాసం. మమేతం దానం భవిస్సతీ"తి. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి – అయం ఖో జేతో కుమారో అభిఞ్ఞాతో ఞాతమనుస్సో; మహత్థికో ఖో పన ఏవరూపానం ఞాతమనుస్సానం ఇమస్మిం ధమ్మవినయే పసాదోతి – తం ఓకాసం జేతస్స కుమారస్స పాదాసి [అదాసి (స్యా.)]. అథ ఖో జేతో కుమారో తస్మిం ఓకాసే కోట్ఠకం మాపేసి.

అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి జేతవనే విహారే కారాపేసి, పరివేణాని కారాపేసి, కోట్ఠకే కారాపేసి, ఉపట్ఠానసాలాయో కారాపేసి, అగ్గిసాలాయో కారాపేసి, కప్పియకుటియో కారాపేసి, వచ్చకుటియో కారాపేసి, చఙ్కమే కారాపేసి, చఙ్కమనసాలాయో కారాపేసి, ఉదపానే కారాపేసి, ఉదపానసాలాయో కారాపేసి, జన్తాఘరే కారాపేసి, జన్తాఘరసాలాయో కారాపేసి, పోక్ఖరణియో కారాపేసి, మణ్డపే కారాపేసి.

నవకమ్మదానం

౩౦౮. అథ ఖో భగవా రాజగహే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన వేసాలీ తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన వేసాలీ తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా వేసాలియం విహరతి మహావనే కూటాగారసాలాయం. తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా సక్కచ్చం నవకమ్మం కరోన్తి. యేపి భిక్ఖూ నవకమ్మం అధిట్ఠేన్తి తేపి సక్కచ్చం ఉపట్ఠేన్తి చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారేన . అథ ఖో అఞ్ఞతరస్స దలిద్దస్స తున్నవాయస్స ఏతదహోసి – "న ఖో ఇదం ఓరకం భవిస్సతి, యథయిమే మనుస్సా సక్కచ్చం నవకమ్మం కరోన్తి; యంనూనాహమ్పి నవకమ్మం కరేయ్య"న్తి. అథ ఖో సో దలిద్దో తున్నవాయో సామం చిక్ఖల్లం మద్దిత్వా ఇట్ఠకాయో చినిత్వా కుట్టం ఉట్ఠాపేసి. తేన అకుసలకేన చితా వఙ్కా భిత్తి పరిపతి. దుతియమ్పి ఖో...పే.... తతియమ్పి ఖో సో దలిద్దో తున్నవాయో సామం చిక్ఖల్లం మద్దిత్వా ఇట్ఠకాయో చినిత్వా కుట్టం ఉట్ఠాపేసి. తేన అకుసలకేన చితా వఙ్కా భిత్తి పరిపతి. అథ ఖో సో దలిద్దో తున్నవాయో ఉజ్ఝాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి – "యే ఇమేసం సమణానం సక్యపుత్తియానం దేన్తి చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారం, తే ఇమే ఓవదన్తి అనుసాసన్తి, తేసఞ్చ నవకమ్మం అధిట్ఠేన్తి. అహం పనమ్హి దలిద్దో. న మం కోచి ఓవదతి వా అనుసాసతి వా నవకమ్మం వా అధిట్ఠేతీ"తి. అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తస్స దలిద్దస్స తున్నవాయస్స ఉజ్ఝాయన్తస్స ఖియ్యన్తస్స విపాచేన్తస్స. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, నవకమ్మం దాతుం. నవకమ్మికో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఉస్సుక్కం ఆపజ్జిస్సతి – 'కిన్తి ను ఖో విహారో ఖిప్పం పరియోసానం గచ్ఛేయ్యా'తి; ఖణ్డం ఫుల్లం పటిసఙ్ఖరిస్సతి. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, దాతబ్బం. పఠమం భిక్ఖు యాచితబ్బో, యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౩౦౯. "సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స గహపతినో విహారం ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో నవకమ్మం దదేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామస్స గహపతినో విహారం ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో నవకమ్మం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స గహపతినో విహారం ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో నవకమ్మస్స దానం, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దిన్నో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామస్స గహపతినో విహారో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో నవకమ్మం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

అగ్గాసనాదిఅనుజాననం

౩౧౦. అథ ఖో భగవా వేసాలియం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన సావత్థి తేన చారికం పక్కామి . తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియానం భిక్ఖూనం అన్తేవాసికా భిక్ఖూ బుద్ధప్పముఖస్స సఙ్ఘస్స పురతో పురతో గన్త్వా విహారే పరిగ్గణ్హన్తి, సేయ్యాయో పరిగ్గణ్హన్తి – ఇదం అమ్హాకం ఉపజ్ఝాయానం భవిస్సతి, ఇదం అమ్హాకం ఆచరియానం భవిస్సతి, ఇదం అమ్హాకం భవిస్సతీ"తి.

అథ ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో బుద్ధప్పముఖస్స సఙ్ఘస్స పిట్ఠితో పిట్ఠితో గన్త్వా విహారేసు పరిగ్గహితేసు, సేయ్యాసు పరిగ్గహితాసు, సేయ్యం అలభమానో అఞ్ఞతరస్మిం రుక్ఖమూలే నిసీది. అథ ఖో భగవా రత్తియా పచ్చూససమయం

పచ్చుట్ఠాయ ఉక్కాసి. ఆయస్మాపి సారిపుత్తో ఉక్కాసి. “కో ఏత్థా”తి? “అహం, భగవా, సారిపుత్తో”తి. “కిస్స త్వం, సారిపుత్తం, ఇధ నిసిన్నో”తి? అథ ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛబ్బగ్గియానం భిక్ఖూనం అన్తేవాసికా భిక్ఖూ బుద్ధప్పముఖస్స సఙ్ఘస్స పురతో పురతో గన్త్వా విహారే పరిగ్గణ్హన్తి, సేయ్యాయో పరిగ్గణ్హన్తి – ఇదం అమ్హాకం ఉపజ్ఝాయానం భవిస్సతి, ఇదం అమ్హాకం ఆచరియానం భవిస్సతి, ఇదం అమ్హాకం భవిస్సతీ”తి? “సచ్చం భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా…పే॰… “కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా బుద్ధప్పముఖస్స సఙ్ఘస్స పురతో పురతో గన్త్వా విహారే పరిగ్గహేస్సన్తి, సేయ్యాయో పరిగ్గహేస్సన్తి – ఇదం అమ్హాకం ఉపజ్ఝాయానం భవిస్సతి, ఇదం అమ్హాకం ఆచరియానం భవిస్సతి, ఇదం అమ్హాకం భవిస్సతీతి! నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “కో, భిక్ఖవే, అరహతి అగ్గాసనం అగ్గోదకం అగ్గపిణ్డ”న్తి?

ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “యో, భగవా, ఖత్తియకులా పబ్బజితో సో అరహతి అగ్గాసనం అగ్గోదకం అగ్గపిణ్డ”న్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “యో, భగవా, బ్రాహ్మణకులా పబ్బజితో సో అరహతి అగ్గాసనం అగ్గోదకం అగ్గపిణ్డ”న్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “యో, భగవా, గహపతికులా పబ్బజితో సో అరహతి అగ్గాసనం అగ్గోదకం అగ్గపిణ్డ”న్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “యో, భగవా, సుత్తన్తికో సో అరహతి అగ్గాసనం అగ్గోదకం అగ్గపిణ్డ”న్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “యో, భగవా, వినయధరో సో అరహతి అగ్గాసనం అగ్గోదకం అగ్గపిణ్డ”న్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “యో, భగవా, ధమ్మకథికో సో అరహతి అగ్గాసనం అగ్గోదకం అగ్గపిణ్డ”న్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “యో, భగవా, పఠమస్స ఝానస్స లాభీ సో అరహతి అగ్గాసనం అగ్గోదకం అగ్గపిణ్డ”న్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “యో, భగవా, దుతియస్స ఝానస్స లాభీ సో అరహతి అగ్గాసనం అగ్గోదకం అగ్గపిణ్డ”న్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “యో, భగవా, తతియస్స ఝానస్స లాభీ సో అరహతి అగ్గాసనం అగ్గోదకం అగ్గపిణ్డ”న్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “యో, భగవా, చతుత్థస్స ఝానస్స లాభీ సో అరహతి అగ్గాసనం అగ్గోదకం అగ్గపిణ్డ”న్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “యో, భగవా, సోతాపన్నో సో అరహతి అగ్గాసనం అగ్గోదకం అగ్గపిణ్డ”న్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “యో, భగవా, సకదాగామీ…పే॰… యో, భగవా, అనాగామీ…పే॰… యో, భగవా , అరహా సో అరహతి అగ్గాసనం అగ్గోదకం అగ్గపిణ్డ”న్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “యో, భగవా, తేవిజ్జో సో అరహతి అగ్గాసనం అగ్గోదకం అగ్గపిణ్డ”న్తి. ఏకచ్చే భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “యో, భగవా, ఛళభిఞ్ఞో సో అరహతి అగ్గాసనం అగ్గోదకం అగ్గపిణ్డ”న్తి.

౩౧౧. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “భూతపుబ్బం, భిక్ఖవే, హిమవన్తపదేసే [హిమవన్తపస్సే (సీ॰ స్యా॰)] మహానిగ్రోధో అహోసి. తం తయో సహాయా ఉపనిస్సాయ విహరింసు – తిత్తిరో చ, మక్కటో చ, హత్థినాగో చ. తే అఞ్ఞమఞ్ఞం అగారవా అప్పతిస్సా అసభాగవుత్తికా విహరన్తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, తేసం సహాయానం ఏతదహోసి – ‘అహో నూన మయం జానేయ్యామ యం అమ్హాకం జాతియా మహన్తతరం తం మయం సక్కరేయ్యామ గరుం కరేయ్యామ మానేయ్యామ పూజేయ్యామ, తస్స చ మయం ఓవాదే తిట్ఠేయ్యామా’తి.

“అథ ఖో, భిక్ఖవే, తిత్తిరో చ మక్కటో చ హత్థినాగం పుచ్ఛింసు – ‘త్వం, సమ్మ, కిం పోరాణం సరసీ’తి? ‘యదాహం, సమ్మా, పోతో హోమి, ఇమం నిగ్రోధం అన్తరా సత్థీనం [అన్తరాసత్థికం (సీ॰)] కరిత్వా అతిక్కమామి, అగ్గఙ్కురకం మే ఉదరం ఛుపతి. ఇమాహం, సమ్మా, పోరాణం సరామీ’తి.

“అథ ఖో, భిక్ఖవే, తిత్తిరో చ హత్థినాగో చ మక్కటం పుచ్ఛింసు – ‘త్వం, సమ్మ, కిం పోరాణం సరసీ’తి? ‘యదాహం, సమ్మా, ఛాపో హోమి, ఛమాయం నిసీదిత్వా ఇమస్స నిగ్రోధస్స అగ్గఙ్కురకం ఖాదామి. ఇమాహం, సమ్మా, పోరాణం సరామీ’తి.

“అథ ఖో, భిక్ఖవే, మక్కటో చ హత్థినాగో చ తిత్తిరం పుచ్ఛింసు – ‘త్వం, సమ్మ, కిం పోరాణం సరసీ’తి? ‘అముకస్మిం, సమ్మా, ఓకాసే మహానిగ్రోధో అహోసి. తతో అహం ఫలం భక్ఖిత్వా ఇమస్మిం ఓకాసే వచ్చం అకాసిం; తస్సాయం నిగ్రోధో జాతో. తదాహం, సమ్మా, జాతియా మహన్తతరో’తి .

“అథ ఖో, భిక్ఖవే, మక్కటో చ హత్థినాగో చ తిత్తిరం ఏతదవోచుం – ‘త్వం, సమ్మ, అమ్హాకం జాతియా మహన్తతరో. తం మయం సక్కరిస్సామ గరుం కరిస్సామ మానేస్సామ పూజేస్సామ, తుయ్హఞ్చ మయం ఓవాదే పతిట్ఠిస్సామా’తి. అథ ఖో, భిక్ఖవే, తిత్తిరో మక్కటఞ్చ హత్థినాగఞ్చ పఞ్చసు సీలేసు సమాదపేసి, అత్తనా చ పఞ్చసు సీలేసు సమాదాయ వత్తతి. తే అఞ్ఞమఞ్ఞం సగారవా సప్పతిస్సా సభాగవుత్తికా విహరిత్వా కాయస్స భేదా పరం మరణా సుగతిం సగ్గం లోకం ఉపపజ్జింసు. ఏవం ఖో తం, భిక్ఖవే, తిత్తిరియం నామ బ్రహ్మచరియం అహోసి.

[జా॰ ౧.౧.౩౭] “యే వుడ్ఢమపచాయన్తి, నరా ధమ్మస్స కోవిదా;
దిట్ఠే ధమ్మే చ పాసంసా, సమ్పరాయే చ సుగ్గతీ”తి.

“తే హి నామ, భిక్ఖవే, తిరచ్ఛానగతా పాణా అఞ్ఞమఞ్ఞం సగారవా సప్పతిస్సా సభాగవుత్తికా విహరిస్సన్తి. ఇధ ఖో తం, భిక్ఖవే, సోభేథ యం తుమ్హే ఏవం స్వాక్ఖాతే ధమ్మవినయే పబ్బజితా సమానా అఞ్ఞమఞ్ఞం అగారవా అప్పతిస్సా అసభాగవుత్తికా విహరేయ్యాథ? నేతం, భిక్ఖవే , అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, యథావుడ్ఢం అభివాదనం, పచ్చుట్ఠానం, అఞ్జలికమ్మం, సామీచికమ్మం, అగ్గాసనం, అగ్గోదకం, అగ్గపిణ్డం. న చ, భిక్ఖవే, సఙ్ఘికం యథావుడ్ఢం పటిబాహితబ్బం. యో పటిబాహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

అవన్దియాదిపుగ్గలా

౩౧౨. “దసయిమే , భిక్ఖవే, అవన్దియా – పురే ఉపసమ్పన్నేన పచ్ఛా ఉపసమ్పన్నో అవన్దియో, అనుపసమ్పన్నో అవన్దియో, నానాసంవాసకో వుడ్ఢతరో అధమ్మవాదీ అవన్దియో, మాతుగామో అవన్దియో, పణ్డకో అవన్దియో, పారివాసికో అవన్దియో, మూలాయపటికస్సనారహో అవన్దియో, మానత్తారహో అవన్దియో, మానత్తచారికో అవన్దియో, అబ్భానారహో అవన్దియో. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, దస అవన్దియా.

“తయోమే, భిక్ఖవే, వన్దియా – పచ్ఛా ఉపసమ్పన్నేన పురే ఉపసమ్పన్నో వన్దియో, నానాసంవాసకో వుడ్ఢతరో ధమ్మవాదీ వన్దియో, సదేవకే భిక్ఖవే లోకే సమారకే సబ్రహ్మకే సస్సమణబ్రాహ్మణియా పజాయ సదేవమనుస్సాయ తథాగతో అరహం సమ్మాసమ్బుద్ధో వన్దియో. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, తయో వన్దియా”తి.

ఆసనప్పటిబాహనపటిక్ఖేపం

౩౧౩. తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా సఙ్ఘం ఉద్దిస్స మణ్డపే పటియాదేన్తి, సన్థరే పటియాదేన్తి, ఓకాసే పటియాదేన్తి. ఛబ్బగ్గియానం భిక్ఖూనం అన్తేవాసికా భిక్ఖూ – 'సఙ్ఘికఞ్ఞేవ భగవతా యథావుడ్ఢం అనుఞ్ఞాతం , నో ఉద్దిస్సకత'న్తి బుద్ధప్పముఖస్స సఙ్ఘస్స పురతో పురతో గన్త్వా మణ్డపేపి పరిగ్గణ్హన్తి, సన్థరేపి పరిగ్గణ్హన్తి, ఓకాసేపి పరిగ్గణ్హన్తి – ఇదం అమ్హాకం ఉపజ్ఝాయానం భవిస్సతి, ఇదం అమ్హాకం ఆచరియానం భవిస్సతి, ఇదం అమ్హాకం భవిస్సతీతి. అథ ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో బుద్ధప్పముఖస్స సఙ్ఘస్స పిట్ఠితో పిట్ఠితో గన్త్వా మణ్డపేసు పరిగ్గహితేసు, సన్థరేసు పరిగ్గహితేసు, ఓకాసేసు పరిగ్గహితేసు, ఓకాసం అలభమానో అఞ్ఞతరస్మిం రుక్ఖమూలే నిసీది. అథ ఖో భగవా రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ ఉక్కాసి. ఆయస్మాపి సారిపుత్తో ఉక్కాసి. "కో ఏత్థా"తి? "అహం, భగవా, సారిపుత్తో"తి. "కిస్స త్వం, సారిపుత్త, ఇధ నిసిన్నో"తి? అథ ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛబ్బగ్గియానం భిక్ఖూనం అన్తేవాసికా భిక్ఖూ – 'సఙ్ఘికఞ్ఞేవ భగవతా యథావుడ్ఢం అనుఞ్ఞాతం, నో ఉద్దిస్సకత'న్తి బుద్ధప్పముఖస్స సఙ్ఘస్స పురతో పురతో గన్త్వా మణ్డపే పరిగ్గణ్హన్తి, సన్థరే పరిగ్గణ్హన్తి, ఓకాసే పరిగ్గణ్హన్తి – ఇదం అమ్హాకం ఉపజ్ఝాయానం భవిస్సతి, ఇదం అమ్హాకం ఆచరియానం భవిస్సతి, ఇదం అమ్హాకం భవిస్సతీ"తి? "సచ్చం భగవా"తి...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, ఉద్దిస్సకతమ్పి యథావుడ్ఢం పటిబాహితబ్బం. యో పటిబాహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

గిహివికతఅనుజాననం

౩౧౪. తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా భత్తగ్గే అన్తరఘరే ఉచ్చాసయనమహాసయనాని పఞ్ఞపేన్తి, సేయ్యథిదం – ఆసన్దిం, పల్లఙ్కం, గోనకం, చిత్తకం, పటికం, పటలికం, తూలికం, వికతికం, ఉద్దలోమిం, ఏకన్తలోమిం, కట్టిస్సం, కోసేయ్యం [కోసేయ్యం కమ్బలం (సీ. స్యా.)], కుత్తకం, హత్థత్థరం, అస్సత్థరం, రథత్థరం, అజినపవేణిం, కదలిమిగపవరపచ్చత్థరణం, సఉత్తరచ్ఛదం, ఉభతోలోహితకూపధానం. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా నాభినిసీదన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఠపేత్వా తీణి – ఆసన్దిం, పల్లఙ్కం, తూలికం – గిహివికతం [గిహివికటం (సీ. క.), అవసేసం గిహివికటం (స్యా.)] అభినిసీదితుం, నత్వేవ అభినిపజ్జితు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా భత్తగ్గే అన్తరఘరే తూలోనద్ధం మఞ్చమ్పి పీఠమ్పి పఞ్ఞపేన్తి . భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా నాభినిసీదన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిహివికతం అభినిసీదితుం, నత్వేవ అభినిపజ్జితు"న్తి.

జేతవనవిహారానుమోదనా

౩౧౫. అథ ఖో భగవా అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన సావత్థి తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి భగవన్తం ఏతదవోచ – "అధివాసేతు మే, భన్తే, భగవా స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేనా"తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్హీభావేన. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి భగవతో అధివాసనం విదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి తస్సా రత్తియా అచ్చయేన పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా భగవతో కాలం ఆరోచాపేసి – "కాలో,

భన్తే, నిట్ఠితం భత్త’’న్తి. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన అనాథపిణ్డికస్స గహపతిస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది సద్ధిం భిక్ఖుసఙ్ఘేన. అథ ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి బుద్ధప్పముఖం భిక్ఖుసఙ్ఘం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సన్తప్పేత్వా సమ్పవారేత్వా, భగవన్తం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం, ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి భగవన్తం ఏతదవోచ – ‘‘కథాహం, భన్తే, జేతవనే పటిపజ్జామీ’’తి? ‘‘తేన హి త్వం, గహపతి, జేతవనం ఆగతానాగతస్స చాతుద్దిసస్స సఙ్ఘస్స పతిట్ఠపేహీ’’తి. ‘‘ఏవం భన్తే’’తి ఖో అనాథపిణ్డికో గహపతి భగవతో పటిస్సుత్వా జేతవనం ఆగతానాగతస్స చాతుద్దిసస్స సఙ్ఘస్స పతిట్ఠాపేసి.

అథ ఖో భగవా అనాథపిణ్డికం గహపతిం ఇమాహి గాథాహి అనుమోది –

‘‘సీతం ఉణ్హం పటిహన్తి, తతో వాళమిగాని చ;
సరీసపే చ మకసే, సిసిరే చాపి వుట్ఠియో.

‘‘తతో వాతాతపో ఘోరో, సఞ్జాతో పటిహఞ్ఞతి;
లేణత్థఞ్చ సుఖత్థఞ్చ, ఝాయితుఞ్చ విపస్సితుం.

‘‘విహారదానం సఙ్ఘస్స, అగ్గం బుద్ధేన వణ్ణితం;
తస్మా హి పణ్డితో పోసో, సమ్పస్సం అత్థమత్తనో.

‘‘విహారే కారయే రమ్మే, వాసయేత్థ బహుస్సుతే;
తేసం అన్నఞ్చ పానఞ్చ, వత్థసేనాసనాని చ;
దదేయ్య ఉజుభూతేసు, విప్పసన్నేన చేతసా.

‘‘తే తస్స ధమ్మం దేసేన్తి, సబ్బదుక్ఖాపనూదనం;
యం సో ధమ్మం ఇధఞ్ఞాయ, పరినిబ్బాతి అనాసవో’’తి.

అథ ఖో భగవా అనాథపిణ్డికం గహపతిం ఇమాహి గాథాహి అనుమోదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా పక్కామి.

ఆసనప్పటిబాహనాది

౩౧౬. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స ఆజీవకసావకస్స మహామత్తస్స సఙ్ఘభత్తం హోతి. ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో పచ్ఛా ఆగన్త్వా విప్పకతభోజనం ఆనన్తరికం భిక్ఖుం వుట్ఠాపేసి. భత్తగ్గం కోలాహలం అహోసి. అథ ఖో సో మహామత్తో ఉజ్ఝాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి – ‘‘కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా పచ్ఛా ఆగన్త్వా విప్పకతభోజనం ఆనన్తరికం భిక్ఖుం వుట్ఠాపేస్సన్తి! భత్తగ్గం కోలాహలం అహోసి. ననుం నామ లబ్భా అఞ్ఞత్రాపి నిసిన్నేన యావదత్థం భుఞ్జితు’’న్తి? అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తస్స మహామత్తస్స ఉజ్ఝాయన్తస్స ఖియ్యన్తస్స విపాచేన్తస్స. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా… పే… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – ‘‘కథఞ్హి నామ ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో పచ్ఛా ఆగన్త్వా విప్పకతభోజనం ఆనన్తరికం భిక్ఖుం వుట్ఠాపేస్సతి! భత్తగ్గం కోలాహలం అహోసీ’’తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ‘‘సచ్చం కిర త్వం, ఉపనన్ద, పచ్ఛా ఆగన్త్వా విప్పకతభోజనం ఆనన్తరికం భిక్ఖుం వుట్ఠాపేసి, భత్తగ్గం కోలాహలం అహోసీ’’తి? ‘‘సచ్చం

భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా…పే॰… “కథఞ్హి నామ త్వం, మోఘపురిస, పచ్ఛా ఆగన్త్వా విప్పకతభోజనం ఆనన్తరికం భిక్ఖుం వుట్ఠాపేస్ససి? భత్తగ్గం కోలాహలం అహోసి. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, విప్పకతభోజనో [భోజనో ఆనన్తరికో (స్యా॰)] భిక్ఖు వుట్ఠాపేతబ్బో. యో వుట్ఠాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సచే వుట్ఠాపేతి, పవారితో చ హోతి, ‘గచ్ఛ ఉదకం ఆహరా’తి వత్తబ్బో. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, సాధుకం సిత్థాని గిలిత్వా వుడ్ఢతరస్స భిక్ఖునో ఆసనం దాతబ్బం. న త్వేవాహం, భిక్ఖవే, కేనచి పరియాయేన వుడ్ఢతరస్స భిక్ఖునో ఆసనం పటిబాహితబ్బన్తి వదామి. యో పటిబాహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సాతి”.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ గిలానే భిక్ఖూ వుట్ఠాపేన్తి. గిలానా ఏవం వదేన్తి – “న మయం, ఆవుసో, సక్కోమ వుట్ఠాతుం, గిలానామ్హా”తి. “మయం ఆయస్మన్తే వుట్ఠాపేస్సామా”తి పరిగ్గహేత్వా వుట్ఠాపేత్వా ఠితకే ముఞ్చన్తి. గిలానా ముచ్ఛితా పపతన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . “న, భిక్ఖవే, గిలానో వుట్ఠాపేతబ్బో. యో వుట్ఠాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ ‘గిలానా మయమ్హా అవుట్ఠాపనీయా’తి వరసేయ్యాయో పలిబుద్ధేన్తి [పలిబున్ధన్తి (క॰)]. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, గిలానస్స పతిరూపం సేయ్యం దాతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ లేసకప్పేన సేనాసనం పటిబాహన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, లేసకప్పేన సేనాసనం పటిబాహితబ్బం. యో పటిబాహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

[పాచి॰ ౧౨౨] తేన ఖో పన సమయేన సత్తరసవగ్గియా భిక్ఖూ అఞ్ఞతరం పచ్చన్తిమం మహావిహారం పటిసఙ్ఖరోన్తి – ‘ఇధ మయం వస్సం వసిస్సామా’తి. అద్దసంసు [అద్దసాసుం (క॰)] ఖో ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సత్తరసవగ్గియే భిక్ఖూ విహారం [అఞ్ఞతరం విహారం (క॰)] పటిసఙ్ఖరోన్తే. దిస్వాన ఏవమాహంసు – “ఇమే, ఆవుసో, సత్తరసవగ్గియా భిక్ఖూ విహారం పటిసఙ్ఖరోన్తి. హన్ద నే వుట్ఠాపేస్సామా”తి. ఏకచ్చే ఏవమాహంసు – “ఆగమేథావుసో, యావ పటిసఙ్ఖరోన్తి, పటిసఙ్ఖతే వుట్ఠాపేస్సామా”తి. అథ ఖో ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సత్తరసవగ్గియే భిక్ఖూ ఏతదవోచుం – “ఉట్ఠేథావుసో, అమ్హాకం విహారో పాపుణాతీ”తి. “నను, ఆవుసో, పటికచ్చేవ ఆచిక్ఖితబ్బం? మయఞ్చఞ్ఞం పటిసఙ్ఖరేయ్యామా”తి. “నను, ఆవుసో, సఙ్ఘికో విహారో”తి? “ఆమావుసో, సఙ్ఘికో విహారో”తి. “ఉట్ఠేథావుసో, అమ్హాకం విహారో పాపుణాతీ”తి. “మహల్లకో, ఆవుసో, విహారో; తుమ్హేపి వసథ, మయమ్పి వసిస్సామా”తి. “ఉట్ఠేథావుసో, అమ్హాకం విహారో పాపుణాతీ”తి కుపితా అనత్తమనా గీవాయం గహేత్వా నిక్కడ్ఢన్తి. తే నిక్కడ్ఢియమానా రోదన్తి. భిక్ఖూ ఏవమాహంసు – “కిస్స తుమ్హే, ఆవుసో, రోదథా”తి? “ఇమే, ఆవుసో, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ కుపితా అనత్తమనా అమ్హే సఙ్ఘికా విహారా నిక్కడ్ఢన్తీ”తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ కుపితా అనత్తమనా భిక్ఖూ సఙ్ఘికా విహారా నిక్కడ్ఢిస్సన్తీ”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… “సచ్చం కిర, తుమ్హే భిక్ఖవే, కుపితా అనత్తమనా సఙ్ఘికా విహారా భిక్ఖూ నిక్కడ్ఢథా”తి? “సచ్చం భగవా”తి…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, కుపితేన అనత్తమనేన భిక్ఖు సఙ్ఘికా విహారా నిక్కడ్ఢితబ్బో. యో నిక్కడ్ఢేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సేనాసనం గాహేతు”న్తి.

సేనాసనగ్గాహాపకసమ్ముతి

౩౧౭. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – ‘కేన ను ఖో సేనాసనం గాహేతబ్బ’’న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం …పే॰… ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతం భిక్ఖుం సేనాసనగ్గాహాపకం సమ్మన్నితుం – యో న ఛన్దాగతిం గచ్ఛేయ్య, న దోసాగతిం గచ్ఛేయ్య, న మోహాగతిం గచ్ఛేయ్య, న భయాగతిం గచ్ఛేయ్య, గహితాగహితఞ్చ జానేయ్య. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో –

‘‘పఠమం భిక్ఖు యాచితబ్బో, యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

‘‘సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం సేనాసనగ్గాహాపకం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

‘‘సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం సేనాసనగ్గాహాపకం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో సేనాసనగ్గాహాపకస్స సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

‘‘సమ్మతో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సేనాసనగ్గాహాపకో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ’’తి .

౩౧౮. అథ ఖో సేనాసనగ్గాహాపకానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – ‘‘కథం ను ఖో సేనాసనం గాహేతబ్బ’’న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఠమం భిక్ఖూ గణేతుం , భిక్ఖూ గణేత్వా సేయ్యా గణేతుం, సేయ్యా గణేత్వా సేయ్యగ్గేన గాహేతు’’న్తి. సేయ్యగ్గేన గాహేన్తా సేయ్యా ఉస్సారయింసు…పే॰… ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, విహారగ్గేన గాహేతు’’న్తి. విహారగ్గేన గాహేన్తా విహారా ఉస్సారయింసు…పే॰… ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, పరివేణగ్గేన గాహేతు’’న్తి. పరివేణగ్గేన గాహేన్తా పరివేణా ఉస్సారయింసు…పే॰… ‘‘అనుజానామి, భిక్ఖవే, అనుభాగమ్పి దాతుం. గహితే అనుభాగే అఞ్ఞో భిక్ఖు ఆగచ్ఛతి, న అకామా దాతబ్బో’’తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ నిస్సీమే ఠితస్స సేనాసనం గాహేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ‘‘న, భిక్ఖవే, నిస్సీమే ఠితస్స సేనాసనం గాహేతబ్బం. యో గాహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా’’తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ సేనాసనం గహేత్వా సబ్బకాలం పటిబాహన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ‘‘న, భిక్ఖవే, సేనాసనం గహేత్వా సబ్బకాలం పటిబాహితబ్బం. యో పటిబాహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, వస్సానం తేమాసం పటిబాహితుం, ఉతుకాలం పన న పటిబాహితు’’న్తి.

అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – ‘‘కతి ను ఖో సేనాసనగ్గాహా’’తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ‘‘తయో మే, భిక్ఖవే, సేనాసనగ్గాహా – పురిమకో, పచ్ఛిమకో, అన్తరాముత్తకో. అపరజ్జుగతాయ ఆసాళ్హియా పురిమకో గాహేతబ్బో. మాసగతాయ ఆసాళ్హియా పచ్ఛిమకో గాహేతబ్బో. అపరజ్జుగతాయ పవారణాయ ఆయతిం వస్సావాసత్థాయ అన్తరాముత్తకో గాహేతబ్బో. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, తయో సేనాసనగ్గాహా’’తి.

దుతియభాణవారో నిట్ఠితో.

౩. తతియభాణవారో

౩౧౯. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో సావత్థియం సేనాసనం గహేత్వా అఞ్ఞతరం గామకావాసం అగమాసి. తత్థపి సేనాసనం అగ్గహేసి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “అయం, ఆవుసో, ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో భణ్డనకారకో కలహకారకో వివాదకారకో భస్సకారకో సఙ్ఘే అధికరణకారకో. సచాయం ఇధ వస్సం వసిస్సతి, సబ్బేవ మయం న ఫాసు భవిస్సామ. హన్ద నం పుచ్ఛామా”తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం ఉపనన్దం సక్యపుత్తం ఏతదవోచుం – “నను తయా, ఆవుసో ఉపనన్ద, సావత్థియం సేనాసనం గహిత”న్తి? “ఏవమావుసో”తి. “కిం పన త్వం, ఆవుసో ఉపనన్ద, ఏకో ద్వే పటిబాహసీ”తి? “ఇధదానాహం ఆవుసో, ముఞ్చామి; తత్థ గణ్హామీ”తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో ఏకో ద్వే పటిబాహిస్సతీ”తి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… “సచ్చం కిర త్వం, ఉపనన్ద, ఏకో ద్వే పటిబాహసీ”తి? “సచ్చం భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా…పే॰… “కథఞ్హి నామ త్వం, మోఘపురిస, ఏకో ద్వే పటిబాహిస్ససి? తత్థ తయా, మోఘపురిస, గహితం ఇధ ముత్తం, ఇధ తయా గహితం తత్ర ముత్తం. ఏవం ఖో త్వం, మోఘపురిస, ఉభయత్థ పరిబాహిరో. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, ఏకేన ద్వే పటిబాహితబ్బా. యో పటిబాహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౩౨౦. [పాచి॰ ४३८] తేన ఖో పన సమయేన భగవా భిక్ఖూనం అనేకపరియాయేన వినయకథం కథేతి, వినయస్స వణ్ణం భాసతి, వినయపరియత్తియా వణ్ణం భాసతి, ఆదిస్స ఆదిస్స ఆయస్మతో ఉపాలిస్స వణ్ణం భాసతి. భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “భగవా ఖో అనేకపరియాయేన వినయకథం కథేతి, వినయస్స వణ్ణం భాసతి, వినయపరియత్తియా వణ్ణం భాసతి, ఆదిస్స ఆదిస్స ఆయస్మతో ఉపాలిస్స వణ్ణం భాసతి. హన్ద మయం, ఆవుసో, ఆయస్మతో ఉపాలిస్స సన్తికే వినయం పరియాపుణామా”తి. తేధ [తే చ (స్యా॰ క॰)] బహూ భిక్ఖూ థేరా చ నవా చ మజ్ఝిమా చ ఆయస్మతో ఉపాలిస్స సన్తికే వినయం పరియాపుణన్తి. ఆయస్మా ఉపాలి ఠితకోవ ఉద్దిసతి థేరానం భిక్ఖూనం గారవేన. థేరాపి భిక్ఖూ ఠితకావ ఉద్దిసాపేన్తి ధమ్మగారవేన. తత్థ థేరా చేవ భిక్ఖూ కిలమన్తి, ఆయస్మా చ ఉపాలి కిలమతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, నవకేన భిక్ఖునా ఉద్దిసన్తేన సమకే వా ఆసనే నిసీదితుం, ఉచ్చతరే వా ధమ్మగారవేన; థేరేన భిక్ఖునా ఉద్దిసాపేన్తేన సమకే వా ఆసనే నిసీదితుం, నీచతరే వా ధమ్మగారవేనా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన బహూ భిక్ఖూ ఆయస్మతో ఉపాలిస్స సన్తికే ఠితకా ఉద్దేసం పటిమానేన్తా కిలమన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సమానాసనికేహి సహ నిసీదితు”న్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కిత్తావతా ను ఖో సమానాసనికో హోతీ”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తివస్సన్తరేన సహ నిసీదితు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా భిక్ఖూ సమానాసనికా మఞ్చే [ఏకమఞ్చే (స్యా॰)] నిసీదిత్వా మఞ్చం భిన్దింసు, పీఠే [ఏకపీఠే (స్యా॰)] నిసీదిత్వా పీఠం భిన్దింసు. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తివగ్గస్స మఞ్చం, తివగ్గస్స పీఠ”న్తి. తివగ్గోపి మఞ్చే నిసీదిత్వా మఞ్చం భిన్ది, పీఠే నిసీదిత్వా పీఠం భిన్ది…పే॰… “అనుజానామి, భిక్ఖవే, దువగ్గస్స మఞ్చం, దువగ్గస్స పీఠ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అసమానాసనికేహి సహ దీఘాసనే నిసీదితుం కుక్కుచ్చాయన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఠపేత్వా పణ్డకం, మాతుగామం, ఉభతోబ్యఞ్జనకం, అసమానాసనికేహి సహ దీఘాసనే నిసీదితు”న్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కిత్తకం పచ్ఛిమం ను ఖో దీఘాసనం హోతీ”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, యం తిణ్ణం పహోతి, ఏత్తకం పచ్ఛిమం దీఘాసన”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన విసాఖా మిగారమాతా సఙ్ఘస్స అత్థాయ సాళిన్దం పాసాదం కారాపేతుకామా హోతి హత్థినఖకం. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కిం ను ఖో భగవతా పాసాదపరిభోగో అనుఞ్ఞాతో కిం అననుఞ్ఞాతో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సబ్బం పాసాదపరిభోగ”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన రఞ్ఞో పసేనదిస్స కోసలస్స అయ్యికా కాలఙ్కతా హోతి. తస్సా కాలఙ్కిరియాయ సఙ్ఘస్స బహుం అకప్పియభణ్డం ఉప్పన్నం హోతి, సేయ్యథిదం – ఆసన్ది, పల్లఙ్కో, గోనకో , చిత్తకో, పటికా, పటలికా, తూలికా, వికతికా, ఉద్దలోమీ, ఏకన్తలోమీ, కట్టిస్సం, కోసేయ్యం, కుత్తకం, హత్థత్థరం, అస్సత్థరం, రథత్థరం, అజినప్పవేణి, కదలిమిగప్పవరపచ్చత్థరణం, సఉత్తరచ్ఛదం, ఉభతోలోహితకూపధానం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆసన్దియా పాదే ఛిన్దిత్వా పరిభుఞ్జితుం, పల్లఙ్కస్స వాళే భిన్దిత్వా పరిభుఞ్జితుం, తూలికం విజటేత్వా బిబ్బోహనం కాతుం, అవసేసం భూమత్థరణం [సుమ్మత్థరణం (సీ. స్యా.)] కాతు”న్తి.

అవిస్సజ్జియవత్థు

౩౨౧. తేన ఖో పన సమయేన సావత్థియా అవిదూరే అఞ్ఞతరస్మిం గామకావాసే ఆవాసికా భిక్ఖూ ఉపద్దుతా హోన్తి ఆగన్తుకగమికానం భిక్ఖూనం సేనాసనం పఞ్ఞపేన్తా. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “ఏతరహి ఖో మయం, ఆవుసో, ఉపద్దుతా ఆగన్తుకగమికానం భిక్ఖూనం సేనాసనం పఞ్ఞపేన్తా. హన్ద మయం, ఆవుసో, సబ్బం సఙ్ఘికం సేనాసనం ఏకస్స దేమ. తస్స సన్తకం పరిభుఞ్జిస్సామా”తి. తే సబ్బం సఙ్ఘికం సేనాసనం ఏకస్స అదంసు. ఆగన్తుకా భిక్ఖూ తే భిక్ఖూ ఏతదవోచుం – “అమ్హాకం, ఆవుసో, సేనాసనం పఞ్ఞాపేథా”తి. “నత్థావుసో, సఙ్ఘికం సేనాసనం; సబ్బం అమ్హేహి ఏకస్స దిన్న”న్తి. “కిం పన తుమ్హే, ఆవుసో, సఙ్ఘికం సేనాసనం విస్సజ్జేథా”తి? “ఏవమావుసో”తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ భిక్ఖూ సఙ్ఘికం సేనాసనం విస్సజ్జేస్సన్తీ”తి [విస్సజ్జిస్సన్తీతి (క.)]! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ సఙ్ఘికం సేనాసనం విస్సజ్జేన్తీ”తి? “సచ్చం భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా…పే॰… “కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా సఙ్ఘికం సేనాసనం విస్సజ్జేస్సన్తి? నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

“పఞ్చిమాని, భిక్ఖవే, అవిస్సజ్జియాని, న విస్సజ్జేతబ్బాని [న విస్సజ్జితబ్బాని (క.)], సఙ్ఘేన వా గణేన వా పుగ్గలేన వా. విస్సజ్జితానిపి అవిస్సజ్జితాని హోన్తి. యో విస్సజ్జేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స. కతమాని పఞ్చ? ఆరామో, ఆరామవత్థు – ఇదం పఠమం అవిస్సజ్జియం, న విస్సజ్జేతబ్బం, సఙ్ఘేన వా గణేన వా పుగ్గలేన వా. విస్సజ్జితమ్పి అవిస్సజ్జితం హోతి. యో విస్సజ్జేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

“విహారో, విహారవత్థు – ఇదం దుతియం అవిస్సజ్జియం, న విస్సజ్జేతబ్బం, సఙ్ఘేన వా గణేన వా పుగ్గలేన వా. విస్సజ్జితమ్పి అవిస్సజ్జితం హోతి. యో విస్సజ్జేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

“మఞ్చో, పీఠం, భిసి, బిబ్బోహనం – ఇదం తతియం అవిస్సజ్జియం, న విస్సజ్జేతబ్బం, సఙ్ఘేన వా గణేన వా పుగ్గలేన వా. విస్సజ్జితమ్పి అవిస్సజ్జితం హోతి. యో విస్సజ్జేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

“లోహకుమ్భీ , లోహభాణకం, లోహవారకో, లోహకటాహం, వాసి, పరసు [ఫరసు (సీ. స్యా. క.)], కుఠారీ [కుధారీ (క.)], కుదాలో, నిఖాదనం – ఇదం చతుత్థం అవిస్సజ్జియం, న విస్సజ్జేతబ్బం, సఙ్ఘేన వా గణేన వా పుగ్గలేన వా. విస్సజ్జితమ్పి అవిస్సజ్జితం హోతి. యో విస్సజ్జేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

“వల్లి, వేళు, ముఞ్జం, పబ్బజం [బబ్బజం (సీ.)], తిణం, మత్తికా, దారుభణ్డం, మత్తికాభణ్డం – ఇదం పఞ్చమం అవిస్సజ్జియం, న విస్సజ్జేతబ్బం, సఙ్ఘేన వా గణేన వా పుగ్గలేన వా. విస్సజ్జితమ్పి అవిస్సజ్జితం హోతి. యో విస్సజ్జేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స. ఇమాని ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చ అవిస్సజ్జియాని, న విస్సజ్జేతబ్బాని, సఙ్ఘేన వా గణేన వా పుగ్గలేన వా. విస్సజ్జితానిపి అవిస్సజ్జితాని హోన్తి. యో విస్సజ్జేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్సా”తి.

అవేభఙ్గియవత్థు

౩౨౨. అథ ఖో భగవా సావత్థియం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన కీటాగిరి తేన చారికం పక్కామి మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం పఞ్చమత్తేహి భిక్ఖుసతేహి సారిపుత్తమోగ్గల్లానేహి చ. అస్సోసుం ఖో అస్సజిపునబ్బసుకా భిక్ఖూ – “భగవా కిర కీటాగిరిం ఆగచ్ఛతి మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం పఞ్చమత్తేహి భిక్ఖుసతేహి సారిపుత్తమోగ్గల్లానేహి చ”. “హన్ద మయం, ఆవుసో, సబ్బం సఙ్ఘికం సేనాసనం భాజేమ. పాపిచ్ఛా సారిపుత్తమోగ్గల్లానా, పాపికానం ఇచ్ఛానం వసం గతా; న మయం తేసం సేనాసనం పఞ్ఞపేస్సామా”తి, తే సబ్బం సఙ్ఘికం సేనాసనం భాజేసుం. అథ ఖో భగవా అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన కీటాగిరి తదవసరి. అథ ఖో భగవా సమ్బహులే భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “గచ్ఛథ తుమ్హే, భిక్ఖవే; అస్సజిపునబ్బసుకే భిక్ఖూ ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదేథ – ‘భగవా, ఆవుసో, ఆగచ్ఛతి మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం పఞ్చమత్తేహి భిక్ఖుసతేహి సారిపుత్తమోగ్గల్లానేహి చ. భగవతో చ, ఆవుసో, సేనాసనం పఞ్ఞపేథ, భిక్ఖుసఙ్ఘస్స చ, సారిపుత్తమోగ్గల్లానానఞ్చా’”తి. “ఏవం భన్తే”తి ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో పటిస్సుత్వా యేన అస్సజిపునబ్బసుకా భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా అస్సజిపునబ్బసుకే భిక్ఖూ ఏతదవోచుం – “భగవా, ఆవుసో, ఆగచ్ఛతి మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం పఞ్చమత్తేహి భిక్ఖుసతేహి సారిపుత్తమోగ్గల్లానేహి చ . భగవతో చ, ఆవుసో, సేనాసనం పఞ్ఞపేథ, భిక్ఖుసఙ్ఘస్స చ, సారిపుత్తమోగ్గల్లానానఞ్చా”తి. “నత్థావుసో, సఙ్ఘికం సేనాసనం. సబ్బం అమ్హేహి భాజితం. స్వాగతం, ఆవుసో, భగవతో. యస్మిం విహారే భగవా ఇచ్ఛిస్సతి తస్మిం విహారే వసిస్సతి. పాపిచ్ఛా సారిపుత్తమోగ్గల్లానా, పాపికానం ఇచ్ఛానం వసం గతా. న మయం తేసం సేనాసనం పఞ్ఞపేస్సామా”తి. “కిం పన తుమ్హే, ఆవుసో, సఙ్ఘికం సేనాసనం భాజిత్థా”తి? “ఏవమావుసో”తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా... పే.... తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ అస్సజిపునబ్బసుకా భిక్ఖూ సఙ్ఘికం సేనాసనం భాజేస్సన్తీ”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... సచ్చం కిర, భిక్ఖవే...పే.... “సచ్చం భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...

పే॰… ‘‘కథఞ్హి నామ తే, భిక్ఖవే, మోఘపురిసా సఙ్ఘికం సేనాసనం భాజేస్సన్తి? నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

‘‘పఞ్చిమాని, భిక్ఖవే, అవేభఙ్గియాని [అవేభఙ్గికాని (క॰)], న విభజితబ్బాని, సఙ్ఘేన వా గణేన వా పుగ్గలేన వా. విభత్తానిపి అవిభత్తాని హోన్తి. యో విభజేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స. కతమాని పఞ్చ? ఆరామో, ఆరామవత్థు – ఇదం పఠమం అవేభఙ్గియం, న విభజితబ్బం, సఙ్ఘేన వా గణేన వా పుగ్గలేన వా. విభత్తమ్పి అవిభత్తం హోతి. యో విభజేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

‘‘విహారో, విహారవత్థు – ఇదం దుతియం అవేభఙ్గియం, న విభజితబ్బం, సఙ్ఘేన వా గణేన వా పుగ్గలేన వా. విభత్తమ్పి అవిభత్తం హోతి. యో విభజేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

‘‘మఞ్చో, పీఠం, భిసి, బిబ్బోహనం – ఇదం తతియం అవేభఙ్గియం, న విభజితబ్బం, సఙ్ఘేన వా గణేన వా పుగ్గలేన వా. విభత్తమ్పి అవిభత్తం హోతి. యో విభజేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

‘‘లోహకుమ్భీ, లోహభాణకం, లోహవారకో, లోహకటాహం, వాసీ, పరసు, కుఠారీ, కుదాలో, నిఖాదనం – ఇదం చతుత్థం అవేభఙ్గియం, న విభజితబ్బం, సఙ్ఘేన వా గణేన వా పుగ్గలేన వా. విభత్తమ్పి అవిభత్తం హోతి. యో విభజేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స.

‘‘వల్లి, వేళు, ముఞ్జం, పబ్బజం, తిణం, మత్తికా, దారుభణ్డం, మత్తికాభణ్డం – ఇదం పఞ్చమం అవేభఙ్గియం, న విభజితబ్బం, సఙ్ఘేన వా గణేన వా పుగ్గలేన వా. విభత్తమ్పి అవిభత్తం హోతి. యో విభజేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్స. ఇమాని ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చ అవేభఙ్గియాని, న విభజితబ్బాని, సఙ్ఘేన వా గణేన వా పుగ్గలేన వా. విభత్తానిపి అవిభత్తాని హోన్తి. యో విభజేయ్య, ఆపత్తి థుల్లచ్చయస్సా’’తి.

నవకమ్మదానకథా

323. అథ ఖో భగవా కీటాగిరిస్మిం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన ఆళవీ తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన ఆళవీ తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా ఆళవియం విహరతి అగ్గాళవే చేతియే. తేన ఖో పన సమయేన ఆళవకా [ఆళవికా (స్యా॰ క॰)] భిక్ఖూ ఏవరూపాని నవకమ్మాని దేన్తి – పిణ్డనిక్ఖేపనమత్తేనపి నవకమ్మం దేన్తి; కుట్టలేపనమత్తేనపి నవకమ్మం దేన్తి; ద్వారట్ఠపనమత్తేనపి నవకమ్మం దేన్తి; అగ్గళవట్టికరణమత్తేనపి నవకమ్మం దేన్తి; ఆలోకసన్ధికరణమత్తేనపి నవకమ్మం దేన్తి; సేతవణ్ణకరణమత్తేనపి నవకమ్మం దేన్తి; కాళవణ్ణకరణమత్తేనపి నవకమ్మం దేన్తి; గేరుకపరికమ్మకరణమత్తేనపి నవకమ్మం దేన్తి; ఛాదనమత్తేనపి నవకమ్మం దేన్తి; బన్ధనమత్తేనపి నవకమ్మం దేన్తి; భణ్డికాట్ఠపనమత్తేనపి నవకమ్మం దేన్తి; ఖణ్డఫుల్లపటిసఙ్ఖరణమత్తేనపి నవకమ్మం దేన్తి; పరిభణ్డకరణమత్తేనపి నవకమ్మం దేన్తి; వీసతివస్సికమ్పి నవకమ్మం దేన్తి; తింసవస్సికమ్పి నవకమ్మం దేన్తి; యావజీవికమ్పి నవకమ్మం దేన్తి; ధూమకాలికమ్పి పరియోసితం విహారం నవకమ్మం దేన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – ‘‘కథఞ్హి నామ ఆళవకా భిక్ఖూ ఏవరూపాని నవకమ్మాని దస్సన్తి – పిణ్డనిక్ఖేపనమత్తేనపి నవకమ్మం దస్సన్తి;

కుట్టలేపనమత్తేనపి... ద్వారట్ఠపనమత్తేనపి ... అగ్గళవట్టికరణమత్తేనపి... ఆలోకసన్ధికరణమత్తేనపి... సేతవణ్ణకరణమత్తేనపి... కాళవణ్ణకరణమత్తేనపి... గేరుకపరికమ్మకరణమత్తేనపి... ఛాదనమత్తేనపి... బన్ధనమత్తేనపి... భణ్డికాళపనమత్తేనపి... ఖణ్డఫుల్లపటిసఙ్ఖరణమత్తేనపి... పరిభణ్డకరణమత్తేనపి... విసతివస్సికమ్పి... తింసవస్సికమ్పి... యావజీవికమ్పి... ధూమకాలికమ్పి పరియోసితం విహారం నవకమ్మం దస్సన్తీ"తి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... సచ్చం కిర, భిక్ఖవే...పే.... "సచ్చం భగవా"తి...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, పిణ్డనిక్ఖేపనమత్తేన నవకమ్మం దాతబ్బం; న కుట్టలేపనమత్తేన నవకమ్మం దాతబ్బం. న ద్వారట్ఠపనమత్తేన నవకమ్మం దాతబ్బం. న అగ్గళవట్టికరణమత్తేన నవకమ్మం దాతబ్బం. న ఆలోకసన్ధికరణమత్తేన నవకమ్మం దాతబ్బం. న సేతవణ్ణకరణమత్తేన నవకమ్మం దాతబ్బం. న కాళవణ్ణకరణమత్తేన నవకమ్మం దాతబ్బం. న గేరుకపరికమ్మకరణమత్తేన నవకమ్మం దాతబ్బం. న ఛాదనమత్తేన నవకమ్మం దాతబ్బం. న బన్ధనమత్తేన నవకమ్మం దాతబ్బం. న భణ్డికాళపనమత్తేన నవకమ్మం దాతబ్బం. న ఖణ్డఫుల్లపటిసఙ్ఖరణమత్తేన నవకమ్మం దాతబ్బం. న పరిభణ్డకరణమత్తేన నవకమ్మం దాతబ్బం. న విసతివస్సికం నవకమ్మం దాతబ్బం. న తింసవస్సికం నవకమ్మం దాతబ్బం. న యావజీవికం నవకమ్మం దాతబ్బం. న ధూమకాలికమ్పి పరియోసితం విహారం నవకమ్మం దాతబ్బం. యో దదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అకతం వా విప్పకతం వా నవకమ్మం దాతుం, ఖుద్దకే విహారే కమ్మం ఓలోకేత్వా ఛప్పఞ్చవస్సికం నవకమ్మం దాతుం, అడ్ఢయోగే కమ్మం ఓలోకేత్వా సత్తట్ఠవస్సికం నవకమ్మం దాతుం, మహల్లకే విహారే పాసాదే వా కమ్మం ఓలోకేత్వా దసద్వాదసవస్సికం నవకమ్మం దాతు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ సబ్బే విహారే నవకమ్మం దేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, సబ్బే విహారే నవకమ్మం దాతబ్బం. యో దదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఏకస్స ద్వే దేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, ఏకస్స ద్వే దాతబ్బా. యో దదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ నవకమ్మం గహేత్వా అఞ్ఞం వాసేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, నవకమ్మం గహేత్వా అఞ్ఞో వాసేతబ్బో. యో వాసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ నవకమ్మం గహేత్వా సఙ్ఘికం పటిబాహన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, నవకమ్మం గహేత్వా సఙ్ఘికం పటిబాహితబ్బం. యో పటిబాహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏకం వరసేయ్యం గహేతు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ నిస్సీమే ఠితస్స నవకమ్మం దేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, నిస్సీమే ఠితస్స నవకమ్మం దాతబ్బం. యో దదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ నవకమ్మం గహేత్వా సబ్బకాలం పటిబాహన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, నవకమ్మం గహేత్వా సబ్బకాలం పటిబాహితబ్బం. యో పటిబాహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, వస్సానం తేమాసం పటిబాహితుం, ఉతుకాలం పన న పటిబాహితు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ నవకమ్మం గహేత్వా పక్కమన్తిపి, విబ్భమన్తిపి, కాలమ్పి కరోన్తి; సామణేరాపి పటిజానన్తి; సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకాపి పటిజానన్తి; అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకాపి పటిజానన్తి; ఉమ్మత్తకాపి పటిజానన్తి; ఖిత్తచిత్తాపి పటిజానన్తి; వేదనాట్టాపి పటిజానన్తి; ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకాపి పటిజానన్తి; ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకాపి పటిజానన్తి; పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకాపి పటిజానన్తి; పణ్డకాపి పటిజానన్తి; థేయ్యసంవాసకాపి పటిజానన్తి; తిత్థియపక్కన్తకాపి

పటిజానన్తి; తిరచ్ఛానగతాపి పటిజానన్తి; మాతుఘాతకాపి పటిజానన్తి; పితుఘాతకాపి పటిజానన్తి ; అరహన్తఘాతకాపి పటిజానన్తి; భిక్ఖునిదూసకాపి పటిజానన్తి; సఙ్ఘభేదకాపి పటిజానన్తి; లోహితుప్పాదకాపి పటిజానన్తి; ఉభతోబ్యఞ్జనకాపి పటిజానన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు నవకమ్మం గహేత్వా పక్కమతి – మా సఙ్ఘస్స హాయీతి అఞ్ఞస్స దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు నవకమ్మం గహేత్వా విబ్భమతి…పే॰… కాలఙ్కరోతి, సామణేరో పటిజానాతి, సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకో పటిజానాతి, అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకో పటిజానాతి, ఉమ్మత్తకో పటిజానాతి, ఖిత్తచిత్తో పటిజానాతి, వేదనాట్టో పటిజానాతి, ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి, పణ్డకో పటిజానాతి, థేయ్యసంవాసకో పటిజానాతి, తిత్థియపక్కన్తకో పటిజానాతి, తిరచ్ఛానగతో పటిజానాతి, మాతుఘాతకో పటిజానాతి, పితుఘాతకో పటిజానాతి, అరహన్తఘాతకో పటిజానాతి, భిక్ఖునీదూసకో పటిజానాతి, సఙ్ఘభేదకో పటిజానాతి, లోహితుప్పాదకో పటిజానాతి, ఉభతోబ్యఞ్జనకో పటిజానాతి – మా సఙ్ఘస్స హాయీతి అఞ్ఞస్స దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు నవకమ్మం గహేత్వా విప్పకతే పక్కమతి – మా సఙ్ఘస్స హాయీతి అఞ్ఞస్స దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు నవకమ్మం గహేత్వా విప్పకతే విబ్భమతి…పే॰… ఉభతోబ్యఞ్జనకో పటిజానాతి – మా సఙ్ఘస్స హాయీతి అఞ్ఞస్స దాతబ్బం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు నవకమ్మం గహేత్వా పరియోసితే పక్కమతి – తస్సేవేతం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు నవకమ్మం గహేత్వా పరియోసితే విబ్భమతి…పే॰… కాలఙ్కరోతి, సామణేరో పటిజానాతి, సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకో పటిజానాతి, అన్తిమవత్థుం అజ్ఝాపన్నకో పటిజానాతి – సఙ్ఘో సామీ.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు నవకమ్మం గహేత్వా పరియోసితే ఉమ్మత్తకో పటిజానాతి, ఖిత్తచిత్తో పటిజానాతి, వేదనాట్టో పటిజానాతి, ఆపత్తియా అదస్సనే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి, ఆపత్తియా అప్పటికమ్మే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి, పాపికాయ దిట్ఠియా అప్పటినిస్సగ్గే ఉక్ఖిత్తకో పటిజానాతి – తస్సేవేతం.

“ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు నవకమ్మం గహేత్వా పరియోసితే పణ్డకో పటిజానాతి, థేయ్యసంవాసకో పటిజానాతి, తిత్థియపక్కన్తకో పటిజానాతి, తిరచ్ఛానగతో పటిజానాతి, మాతుఘాతకో పటిజానాతి, పితుఘాతకో పటిజానాతి,

అరహన్తఘాతకో పటిజానాతి, భిక్ఖునీదూసకో పటిజానాతి, సఙ్ఘభేదకో పటిజానాతి, లోహితుప్పాదకో పటిజానాతి, ఉభతోబ్యఞ్జనకో పటిజానాతి – సఙ్ఘో సామీ”తి.

అఞ్ఞత్రపరిభోగపటిక్ఖేపాది

౩౨౪. [పారా॰ ౧౩౭] తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అఞ్ఞతరస్స ఉపాసకస్స విహారపరిభోగం సేనాసనం అఞ్ఞత్ర పరిభుఞ్జన్తి. అథ ఖో సో ఉపాసకో ఉజ్ఝాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి – “కథఞ్హి నామ భదన్తా అఞ్ఞత్ర పరిభోగం అఞ్ఞత్ర పరిభుఞ్జిస్సన్తీ”తి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, అఞ్ఞత్ర పరిభోగో అఞ్ఞత్ర పరిభుఞ్జితబ్బో. యో పరిభుఞ్జేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

[పారా॰ ౧౩౭] తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఉపోసథగ్గమ్పి సన్నిసజ్జమ్పి హరితుం కుక్కుచ్చాయన్తా ఛమాయ నిసీదన్తి. గత్తానిపి చీవరానిపి పంసుకితాని హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, తావకాలికం హరితు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స మహావిహారో ఉన్ద్రియతి. భిక్ఖూ కుక్కుచ్చాయన్తా సేనాసనం నాతిహరన్తి [నాభిహరన్తి (క॰)]. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, గుత్తత్థాయ హరితు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స సేనాసనపరిక్ఖారికో మహగ్ఘో కమ్బలో ఉప్పన్నో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఫాతికమ్మత్థాయ పరివత్తేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స సేనాసనపరిక్ఖారికం మహగ్ఘం దుస్సం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఫాతికమ్మత్థాయ పరివత్తేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స అచ్ఛచమ్మం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పాదపుఞ్ఛనిం కాతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స చక్కలికం ఉప్పన్నం హోతి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పాదపుఞ్ఛనిం కాతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స చోళకం ఉప్పన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పాదపుఞ్ఛనిం కాతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అధోతేహి పాదేహి సేనాసనం అక్కమన్తి. సేనాసనం దుస్సతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, అధోతేహి పాదేహి సేనాసనం అక్కమితబ్బం. యో అక్కమేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అల్లేహి పాదేహి సేనాసనం అక్కమన్తి. సేనాసనం దుస్సతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . “న, భిక్ఖవే, అల్లేహి పాదేహి సేనాసనం అక్కమితబ్బం. యో అక్కమేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ సఉపాహనా సేనాసనం అక్కమన్తి. సేనాసనం దుస్సతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, సఉపాహనేన సేనాసనం అక్కమితబ్బం. యో అక్కమేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ పరికమ్మకతాయ భూమియా నిట్ఠుభన్తి. వణ్ణో దుస్సతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న , భిక్ఖవే, పరికమ్మకతాయ భూమియా నిట్ఠుభితబ్బం. యో నిట్ఠుభేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఖేళమల్లక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన మఞ్చపాదాపి పీఠపాదాపి పరికమ్మకతం భూమిం విలిఖన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, చోళకేన పలివేఠేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ పరికమ్మకతం భిత్తిం అపస్సేన్తి. వణ్ణో దుస్సతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, పరికమ్మకతా భిత్తి అపస్సేతబ్బా. యో అపస్సేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, అపస్సేనఫలక”న్తి. అపస్సేనఫలకం హేట్ఠతో భూమిం విలిఖతి, ఉపరితో భిత్తిఞ్చ. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, హేట్ఠతో చ ఉపరితో చ చోళకేన పలివేఠేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ధోతపాదకా నిపజ్జితుం కుక్కుచ్చాయన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పచ్చత్థరిత్వా నిపజ్జితు”న్తి.

సఙ్ఘభత్తాదిఅనుజాననం

౩౨౫. అథ ఖో భగవా ఆళవియం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన రాజగహం తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన రాజగహం తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన రాజగహం దుబ్భిక్ఖం హోతి. మనుస్సా న సక్కోన్తి సఙ్ఘభత్తం కాతుం; ఇచ్ఛన్తి ఉద్దేసభత్తం నిమన్తనం సలాకభత్తం పక్ఖికం ఉపోసథికం పాటిపదికం కాతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘభత్తం ఉద్దేసభత్తం నిమన్తనం సలాకభత్తం పక్ఖికం ఉపోసథికం పాటిపదిక”న్తి.

భత్తుద్దేసకసమ్ముతి

౩౨౬. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అత్తనో వరభత్తాని గహేత్వా లామకాని భత్తాని భిక్ఖూనం దేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతం భిక్ఖుం భత్తుద్దేసకం సమ్మన్నితుం – యో న ఛన్దాగతిం గచ్ఛేయ్య, న దోసాగతిం గచ్ఛేయ్య, న మోహాగతిం గచ్ఛేయ్య, న భయాగతిం గచ్ఛేయ్య, ఉద్దిట్ఠానుద్దిట్ఠఞ్చ జానేయ్య. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో. పఠమం భిక్ఖు యాచితబ్బో, యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం భత్తుద్దేసకం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం భత్తుద్దేసకం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో భత్తుద్దేసకస్స సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"సమ్మతో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో భిక్ఖు భత్తుద్దేసకో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

అథ ఖో భత్తుద్దేసకానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కథం ను ఖో భత్తం ఉద్దిసితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, సలాకాయ వా పట్టికాయ వా [పటికాయ వా (స్యా॰)] ఉపనిబన్ధిత్వా ఓపుఞ్జిత్వా భత్తం ఉద్దిసితు"న్తి.

సేనాసనపఞ్ఞాపకాదిసమ్ముతి

౩౨౭. తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స సేనాసనపఞ్ఞాపకో న హోతి…పే॰… భణ్డాగారికో న హోతి…పే॰… చీవరప్పటిగ్గాహకో న హోతి…పే॰… చీవరభాజకో న హోతి…పే॰… యాగుభాజకో న హోతి…పే॰… ఫలభాజకో న హోతి…పే॰… ఖజ్జకభాజకో న హోతి. ఖజ్జకం అభాజియమానం నస్సతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతం భిక్ఖుం ఖజ్జకభాజకం సమ్మన్నితుం – యో న ఛన్దాగతిం గచ్ఛేయ్య, న దోసాగతిం గచ్ఛేయ్య, న మోహాగతిం గచ్ఛేయ్య, న భయాగతిం గచ్ఛేయ్య , భాజితాభాజితఞ్చ జానేయ్య. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో. పఠమం భిక్ఖు యాచితబ్బో, యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం ఖజ్జకభాజకం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం ఖజ్జకభాజకం సమ్మన్నతి . యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో ఖజ్జకభాజకస్స సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"సమ్మతో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో భిక్ఖు ఖజ్జకభాజకో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

అప్పమత్తకవిస్సజ్జకసమ్ముతి

౩౨౮. తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స భణ్డాగారే అప్పమత్తకో పరిక్ఖారో ఉప్పన్నో [ఉస్సన్నో (స్యా॰)] హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతం భిక్ఖుం అప్పమత్తకవిస్సజ్జకం సమ్మన్నితుం – యో న ఛన్దాగతిం గచ్ఛేయ్య, న దోసాగతిం గచ్ఛేయ్య, న మోహాగతిం గచ్ఛేయ్య, న భయాగతిం గచ్ఛేయ్య, విస్సజ్జితావిస్సజ్జితఞ్చ జానేయ్య. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో. పఠమం భిక్ఖు యాచితబ్బో, యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం అప్పమత్తకవిస్సజ్జకం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం అప్పమత్తకవిస్సజ్జకం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో అప్పమత్తకవిస్సజ్జకస్స సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమ్మతో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో భిక్ఖు అప్పమత్తకవిస్సజ్జకో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ , ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

తేన అప్పమత్తకవిస్సజ్జకేన భిక్ఖునా ఏకా [ఏకేకా (సీ.)] సూచి దాతబ్బా, సత్థకం దాతబ్బం, ఉపాహనా దాతబ్బా, కాయబన్ధనం దాతబ్బం, అంసబన్ధకో దాతబ్బో, పరిస్సావనం దాతబ్బం, ధమ్మకరణో దాతబ్బో, కుసి దాతబ్బా, అడ్ఢకుసి దాతబ్బా, మణ్డలం దాతబ్బం, అడ్ఢమణ్డలం దాతబ్బం, అనువాతో దాతబ్బో, పరిభణ్డం దాతబ్బం. సచే హోతి సఙ్ఘస్స సప్పి వా తేలం వా మధు వా ఫాణితం వా, సకిం పటిసాయితుం దాతబ్బం. సచే పునపి అత్థో హోతి, పునపి దాతబ్బం.

సాటియగ్గాహాపకాదిసమ్ముతి

౩౨౯. తేన ఖో పన సమయేన సఙ్ఘస్స సాటియగ్గాహాపకో న హోతి...పే.... పత్తగ్గాహాపకో న హోతి...పే.... ఆరామికపేసకో న హోతి...పే.... సామణేరపేసకో న హోతి. సామణేరా అపేసియమానా కమ్మం న కరోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఞ్చహఙ్గేహి సమన్నాగతం భిక్ఖుం సామణేరపేసకం సమ్మన్నితుం – యో న ఛన్దాగతిం గచ్ఛేయ్య, న దోసాగతిం గచ్ఛేయ్య, న మోహాగతిం గచ్ఛేయ్య, న భయాగతిం గచ్ఛేయ్య, పేసితాపేసితఞ్చ జానేయ్య. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో. పఠమం భిక్ఖు యాచితబ్బో, యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం సామణేరపేసకం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖుం సామణేరపేసకం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో సామణేరపేసకస్స సమ్ముతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమ్మతో సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామో భిక్ఖు సామణేరపేసకో. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

తతియభాణవారో నిట్ఠితో.

సేనాసనక్ఖన్ధకో ఛట్ఠో.

తస్సుద్దానం –

విహారం బుద్ధసేట్ఠేన, అపఞ్ఞత్తం తదా అహు;
తహం తహం నిక్ఖమన్తి, వాసా తే జినసావకా.

సేట్ఠీ గహపతి దిస్వా, భిక్ఖూనం ఇదమబ్రవి;
కారాపేయ్యం వసేయ్యాథ, పటిపుచ్ఛింసు నాయకం.

విహారం అడ్ఢయోగఞ్చ, పాసాదం హమ్మియం గుహం;
పఞ్చలేణం అనుఞ్ఞాసి, విహారే సేట్ఠి కారయి.

జనో విహారం కారేతి, అకవాటం అసంవుతం;
కవాటం పిట్ఠసఙ్ఘాటం, ఉదుక్ఖలఞ్చ ఉత్తరి.

ఆవిఞ్ఛనచ్ఛిద్దం రజ్జుం, వట్టిఞ్చ కపిసీసకం;
సూచిఘటితాళచ్ఛిద్దం , లోహకట్ఠవిసాణకం.

యన్తకం సూచికఞ్చేవ, ఛదనం ఉల్లిత్తావలిత్తం;
వేదిజాలసలాకఞ్చ, చక్కలి సన్థరేన చ.

మిడ్ఢి బిదలమఞ్చఞ్చ, సోసానికమసారకో;
బున్దికుళిరపాదఞ్చ, ఆహచ్చాసన్ది ఉచ్చకే.

సత్తఙ్గో చ భద్దపీఠం, పీఠకేళకపాదకం;
ఆమలాఫలకా కోచ్ఛా, పలాలపీఠమేవ చ.

ఉచ్చాహిపటిపాదకా, అట్ఠఙ్గులి చ పాదకా;
సుత్తం అట్ఠపదం చోళం, తూలికం అడ్ఢకాయికం.

గిరగ్గో భిసియో చాపి, దుస్సం సేనాసనమ్పి చ;
ఓనద్ధం హేట్ఠా పతతి, ఉప్పాటేత్వా హరన్తి చ.

భత్తిఞ్చ హత్థభత్తిఞ్చ, అనుఞ్ఞాసి తథాగతో;
తిత్థియా విహారే చాపి, థుసం సణ్హఞ్చ మత్తికా.

ఇక్కాసం పాణికం కుణ్డం, సాసపం సిత్థతేలకం;
ఉస్సన్నే పచ్చుద్ధరితుం, ఫరుసం గణ్డుమత్తికం.

ఇక్కాసం పటిభానఞ్చ, నీచా చయో చ ఆరుహం;
పరిపతన్తి ఆళకా, అడ్ఢకుట్టం తయో పున.

ఖుద్దకే కుట్టపాదో చ, ఓవస్సతి సరం ఖిలం;
చీవరవంసం రజ్జుఞ్చ, ఆళిన్దం కిటికేన చ.

ఆలమ్బనం తిణచుణ్ణం, హేట్ఠామగ్గే నయం కరే;
అజ్ఝోకాసే ఓతప్పతి, సాలం హేట్ఠా చ భాజనం.

విహారో కోట్ఠకో చేవ, పరివేణగ్గిసాలకం;
ఆరామే చ పున కోట్ఠే, హేట్ఠఞ్ఞేవ నయం కరే.

సుధం అనాథపిణ్డి చ, సద్ధో సీతవనం అగా;
దిట్ఠధమ్మో నిమన్తేసి, సహ సఙ్ఘేన నాయకం.

ఆణాపేసన్తరామగ్గే, ఆరామం కారయీ గణో;
వేసాలియం నవకమ్మం, పురతో చ పరిగ్గహి.

కో అరహతి భత్తగ్గే, తిత్తిరఞ్చ అవన్దియా;
పరిగ్గహితన్తరఘురా, తూలో సావత్థి ఓసరి.

పతిట్ఠాపేసి ఆరామం, భత్తగ్గే చ కోలాహలం;
గిలానా వరసేయ్యా చ, లేసా సత్తరసా తహిం.

కేన ను ఖో కథం ను ఖో, విహారగ్గేన భాజయి;
పరివేణం అనుభాగఞ్చ, అకామా భాగం నో దదే.

నిస్సీమం సబ్బకాలఞ్చ, గాహా సేనాసనే తయో;
ఉపనన్దో చ వణ్ణేసి, రితకా సమకాసనా.

సమానాసనికా భిన్దింసు, తివగ్గా చ దువగ్గికం;
అసమానాసనికా దీఘం, సాళిన్దం పరిభుఞ్జితుం.

అయ్యికా చ అవిదూరే, భాజితఞ్చ కీటాగిరే;
ఆళవీ పిణ్డకకుట్టేహి, ద్వారఅగ్గళవట్టికా.

ఆలోకసేతకాళఞ్చ , గేరుఛాదనబన్ధనా;
భణ్డిఖణ్డపరిభణ్డం, వీస తింసా చ కాలికా.

ఓసితే అకతం విప్పం, ఖుద్దే ఛప్పఞ్చవస్సికం;
అడ్ఢయోగే చ సత్తట్ఠ, మహల్లే దస ద్వాదస.

సబ్బం విహారం ఏకస్స, అఞ్ఞం వాసేన్తి సఙ్ఘికం;
నిస్సీమం సబ్బకాలఞ్చ, పక్కమి విబ్భమన్తి చ.

కాలఞ్చ సామణేరఞ్చ, సిక్ఖాపచ్చక్ఖఅన్తిమం;
ఉమ్మత్తఖిత్తచిత్తా చ, వేదనాపత్తిదస్సనా.

అప్పటికమ్మదిట్ఠియా, పణ్డకా థేయ్యతిత్థియా;
తిరచ్ఛానమాతుపితు, అరహన్తా చ దూసకా.

భేదకా లోహితుప్పాదా, ఉభతో చాపి బ్యఞ్జనకా;
మా సఙ్ఘస్స పరిహాయి, కమ్మం అఞ్ఞస్స దాతవే.

విప్పకతే చ అఞ్ఞస్స, కతే తస్సేవ పక్కమే;
విబ్భమతి కాలఙ్కతో, సామణేరో చ జాయతి.

పచ్చక్ఖాతో చ సిక్ఖాయ, అన్తిమజ్ఝాపన్నకో యది;
సఙ్ఘోవ సామికో హోతి, ఉమ్మత్తఖిత్తవేదనా.

అదస్సనాప్పటికమ్మే, దిట్ఠి తస్సేవ హోతి తం;
పణ్డకో థేయ్యతిత్థీ చ, తిరచ్ఛానమాతుపేత్తికం.

ఘాతకో దూసకో చాపి, భేదలోహితబ్యఞ్జనా;
పటిజానాతి యది సో, సఙ్ఘోవ హోతి సామికో.

హరన్తఞ్ఞత్ర కుక్కుచ్చం, ఉన్ద్రియతి చ కమ్బలం;
దుస్సఞ్చ చమ్మచక్కలీ, చోళకం అక్కమన్తి చ.

అల్లా ఉపాహనానిట్ఠు, లిఖన్తి అపస్సేన్తి చ;
అపస్సేనం లిఖతేవ, ధోతపచ్చత్థరేన చ.

రాజగహే న సక్కోన్తి, లామకం భత్తుద్దేసకం;
కథం ను ఖో పఞ్ఞాపకం, భణ్డాగారికసమ్ముతి.

పటిగ్గాహభాజకో చాపి, యాగు చ ఫలభాజకో;
ఖజ్జకభాజకో చేవ, అప్పమత్తకవిస్సజ్జే.

సాటియగ్గాహాపకో చేవ, తథేవ పత్తగ్గాహకో;
ఆరామికసామణేర, పేసకస్స చ సమ్ముతి.

సబ్బాభిభూ లోకవిదూ, హితచిత్తో వినాయకో;
లేణత్థఞ్చ సుఖత్థఞ్చ, ఝాయితుఞ్చ విపస్సితున్తి.

సేనాసనక్ఖన్ధకం నిట్ఠితం.

౭. సఙ్ఘభేదకక్ఖన్ధకం

౧. పఠమభాణవారో

ఛసక్యపబ్బజ్జాకథా

330. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా అనుపియాయం విహరతి, అనుపియం నామ మల్లానం నిగమో. తేన ఖో పన సమయేన అభిఞ్ఞాతా అభిఞ్ఞాతా సక్యకుమారా భగవన్తం పబ్బజితం అనుపబ్బజన్తి. తేన ఖో పన సమయేన మహానామో చ సక్కో అనురుద్ధో చ సక్కో ద్వేభాతికా హోన్తి. అనురుద్ధో సక్కో సుఖుమాలో హోతి. తస్స తయో పాసాదా హోన్తి – ఏకో హేమన్తికో, ఏకో గిమ్హికో, ఏకో వస్సికో. సో వస్సికే పాసాదే చత్తారో మాసే [వస్సికే పాసాదే వస్సికే చత్తారో మాసే (సీ.)] నిప్పురిసేహి తూరియేహి పరిచారయమానో [పరిచారియమానో (క.)] న హేట్ఠాపాసాదం ఓరోహతి. అథ ఖో మహానామస్స సక్కస్స ఏతదహోసి – "ఏతరహి ఖో అభిఞ్ఞాతా అభిఞ్ఞాతా సక్యకుమారా భగవన్తం పబ్బజితం అనుపబ్బజన్తి. అమ్హాకఞ్చ పన కులా నత్థి కోచి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితో. యంనూనాహం వా పబ్బజేయ్యం, అనురుద్ధో వా"తి. అథ ఖో మహానామో సక్కో యేన అనురుద్ధో సక్కో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా అనురుద్ధం సక్కం ఏతదవోచ – "ఏతరహి, తాత అనురుద్ధ, అభిఞ్ఞాతా అభిఞ్ఞాతా సక్యకుమారా భగవన్తం పబ్బజితం అనుపబ్బజన్తి. అమ్హాకఞ్చ పన కులా నత్థి కోచి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితో. తేన హి త్వం వా పబ్బజ, అహం వా పబ్బజిస్సామీ"తి. "అహం ఖో సుఖుమాలో, నాహం సక్కోమి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితుం. త్వం పబ్బజాహీ"తి. "ఏహి ఖో తే, తాత అనురుద్ధ, ఘరావాసత్థం అనుసాసిస్సామి. పఠమం ఖేత్తం కసాపేతబ్బం. కసాపేత్వా వపాపేతబ్బం. వపాపేత్వా ఉదకం అభినేతబ్బం. ఉదకం అభినేత్వా ఉదకం నిన్నేతబ్బం. ఉదకం నిన్నేత్వా నిద్ధాపేతబ్బం. నిద్ధాపేత్వా [నిడ్డహేతబ్బం, నిడ్డహేత్వా (సీ.)] లవాపేతబ్బం. లవాపేత్వా ఉబ్బాహాపేతబ్బం. ఉబ్బాహాపేత్వా పుఞ్జం కారాపేతబ్బం. పుఞ్జం కారాపేత్వా మద్దాపేతబ్బం. మద్దాపేత్వా పలాలాని ఉద్ధరాపేతబ్బాని. పలాలాని ఉద్ధరాపేత్వా భుసికా ఉద్ధరాపేతబ్బా. భుసికం ఉద్ధరాపేత్వా ఓపునాపేతబ్బం [ఓఫునాపేతబ్బం (స్యా. క.), ఓఫుణాపేతబ్బం (యోజనా)]. ఓపునాపేత్వా అతిహరాపేతబ్బం. అతిహరాపేత్వా ఆయతిమ్పి వస్సం ఏవమేవ కాతబ్బం, ఆయతిమ్పి వస్సం ఏవమేవ కాతబ్బ"న్తి. "న కమ్మా ఖీయన్తి? న కమ్మానం అన్తో పఞ్ఞాయతి? కదా కమ్మా ఖీయిస్సన్తి? కదా కమ్మానం అన్తో పఞ్ఞాయిస్సతి? కదా మయం అప్పోస్సుక్కా పఞ్చహి కామగుణేహి సమప్పితా సమఙ్గీభూతా పరిచారేస్సామా"తి? "న హి, తాత అనురుద్ధ, కమ్మా ఖీయన్తి. న కమ్మానం అన్తో పఞ్ఞాయతి. అఖీణేవ కమ్మే పితరో చ పితామహా చ కాలఙ్కతా"తి. "తేన హి త్వఞ్ఞేవ ఘరావాసత్థేన ఉపజానాహి. అహం అగారస్మా అనగారియం పబ్బజిస్సామీ"తి.

అథ ఖో అనురుద్ధో సక్కో యేన మాతా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా మాతరం ఏతదవోచ – "ఇచ్ఛామహం, అమ్మ, అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితుం. అనుజానాహి మం అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జాయా"తి. ఏవం వుత్తే అనురుద్ధస్స సక్కస్స మాతా అనురుద్ధం సక్కం ఏతదవోచ – "తుమ్హే ఖో మే, తాత అనురుద్ధ, ద్వే పుత్తా పియా మనాపా అప్పటికూలా. మరణేనపి వో అకామకా వినా భవిస్సామి. కిం పనాహం తుమ్హే జీవన్తే అనుజానిస్సామి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జాయా"తి? దుతియమ్పి ఖో…పే.… తతియమ్పి ఖో అనురుద్ధో సక్కో మాతరం ఏతదవోచ –

“ఇచ్ఛామహం, అమ్మ, అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితుం. అనుజానాహి మం అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జాయా”తి [ఇమస్స అనన్తరం కేసుచి పోత్థకేసు ఏవమ్పి పాఠో దిస్సతి –- “ఏవం వుత్తే అనురుద్ధస్స సక్కస్స మాతా ఏవమాహ ‘సచే తాత అనురుద్ధ భద్దియో సక్యరాజా సక్యానం రజ్జం కారేతి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజతి, ఏవం త్వమ్పి పబ్బజాహీ’”తి]. తేన ఖో పన సమయేన భద్దియో సక్యరాజా సక్యానం రజ్జం కారేతి. సో చ అనురుద్ధస్స సక్కస్స సహాయో హోతి. అథ ఖో అనురుద్ధస్స సక్కస్స మాతా – ‘అయం ఖో భద్దియో సక్యరాజా సక్యానం రజ్జం కారేతి; అనురుద్ధస్స సక్కస్స సహాయో; సో న ఉస్సహతి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితు’న్తి – అనురుద్ధం సక్కం ఏతదవోచ – “సచే, తాత అనురుద్ధ, భద్దియో సక్యరాజా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజతి, ఏవం త్వమ్పి పబ్బజాహీ”తి. అథ ఖో అనురుద్ధో సక్కో యేన భద్దియో సక్యరాజా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భద్దియం సక్యరాజానం ఏతదవోచ – “మమ ఖో, సమ్మ, పబ్బజ్జా తవ పటిబద్ధా”తి. “సచే తే, సమ్మ, పబ్బజ్జా మమ పటిబద్ధా వా అప్పటిబద్ధా వా సా హోతు, అహం తయా; యథా సుఖం పబ్బజాహీ”తి. “ఏహి, సమ్మ, ఉభో అగారస్మా అనగారియం పబ్బజిస్సామా”తి. “నాహం, సమ్మ, సక్కోమి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితున్తి . యం తే సక్కా అఞ్ఞం మయా కాతుం, క్యాహం [త్యాహం (సీ. స్యా.)] కరిస్సామి. త్వం పబ్బజాహీ”తి. “మాతా ఖో మం, సమ్మ, ఏవమాహ – ‘సచే, తాత అనురుద్ధ, భద్దియో సక్యరాజా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజతి, ఏవం త్వమ్పి పబ్బజాహీ’”తి. “భాసితా ఖో పన తే, సమ్మ, ఏసా వాచా. సచే తే, సమ్మ, పబ్బజ్జా మమ పటిబద్ధా వా, అప్పటిబద్ధా వా సా హోతు, అహం తయా; యథా సుఖం పబ్బజాహీ”తి. “ఏహి, సమ్మ, ఉభో అగారస్మా అనగారియం పబ్బజిస్సామా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా సచ్చవాదినో హోన్తి, సచ్చపటిఞ్ఞా. అథ ఖో భద్దియో సక్యరాజా అనురుద్ధం సక్కం ఏతదవోచ – “ఆగమేహి, సమ్మ, సత్తవస్సాని. సత్తన్నం వస్సానం అచ్చయేన ఉభో అగారస్మా అనగారియం పబ్బజిస్సామా”తి. “అతిచిరం, సమ్మ, సత్తవస్సాని. నాహం సక్కోమి సత్తవస్సాని ఆగమేతు”న్తి. “ఆగమేహి, సమ్మ, ఛవస్సాని...పే.... పఞ్చవస్సాని... చత్తారి వస్సాని... తీణి వస్సాని... ద్వే వస్సాని... ఏకం వస్సం. ఏకస్స వస్సస్స అచ్చయేన ఉభో అగారస్మా అనగారియం పబ్బజిస్సామా”తి. “అతిచిరం, సమ్మ, ఏకవస్సం. నాహం సక్కోమి ఏకం వస్సం ఆగమేతు”న్తి. “ఆగమేహి, సమ్మ, సత్తమాసే. సత్తన్నం మాసానం అచ్చయేన ఉభోపి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజిస్సామా”తి. “అతిచిరం, సమ్మ, సత్తమాసా. నాహం సక్కోమి సత్తమాసే ఆగమేతు”న్తి. “ఆగమేహి, సమ్మ, ఛ మాసే... పే.... పఞ్చ మాసే... చత్తారో మాసే... తయో మాసే... ద్వే మాసే... ఏకం మాసం... అడ్ఢమాసం. అడ్ఢమాసస్స అచ్చయేన ఉభోపి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజిస్సామా”తి. “అతిచిరం, సమ్మ, అడ్ఢమాసో. నాహం సక్కోమి అడ్ఢమాసం ఆగమేతు”న్తి. “ఆగమేహి, సమ్మ, సత్తాహం యావాహం పుత్తే చ భాతరో చ రజ్జం నియ్యాదేమీ”తి. “న చిరం, సమ్మ, సత్తాహో, ఆగమేస్సామీ”తి.

౩౩౧. అథ ఖో భద్దియో చ సక్యరాజా అనురుద్ధో చ ఆనన్దో చ భగు చ కిమిలో చ దేవదత్తో చ, ఉపాలికప్పకేన సత్తమా, యథా పురే చతురఙ్గినియా సేనాయ ఉయ్యానభూమిం నియ్యన్తి, ఏవమేవ చతురఙ్గినియా సేనాయ నియ్యింసు. తే దూరం గన్త్వా సేనం నివత్తాపేత్వా పరవిసయం ఓక్కమిత్వా ఆభరణం ఓముఞ్చిత్వా ఉత్తరాసఙ్గేన భణ్డికం బన్ధిత్వా ఉపాలిం కప్పకం ఏతదవోచుం – “హన్ద, భణే ఉపాలి, నివత్తస్సు; అలం తే ఏత్తకం జీవికాయా”తి. అథ ఖో ఉపాలిస్స కప్పకస్స నివత్తన్తస్స ఏతదహోసి – “చణ్డా ఖో సాకియా; ఇమినా కుమారా నిప్పాతితాతి ఘాతాపేయ్యుమ్పి మం. ఇమే హి నామ సక్యకుమారా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజిస్సన్తి. కిమఙ్గ [కిమఙ్గ (సీ.)] పనాహ”న్తి. భణ్డికం ముఞ్చిత్వా తం భణ్డం రుక్ఖే ఆలగ్గేత్వా

‘యో పస్సతి, దిన్నంయేవ హరతూ’తి వత్వా యేన తే సక్యకుమారా తేనుపసఙ్కమి. అద్దసాసుం ఖో తే సక్యకుమారా ఉపాలిం కప్పకం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం. దిస్వాన ఉపాలిం కప్పకం ఏతదవోచుం – “కిస్స, భణే ఉపాలి, నివత్తేసీ”తి? “ఇధ మే, అయ్యపుత్తా, నివత్తన్తస్స ఏతదహోసి – ‘చణ్డా ఖో సాకియా; ఇమినా కుమారా నిప్పాతితాతి ఘాతాపేయ్యుమ్పి మం. ఇమే హి నామ సక్యకుమారా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజిస్సన్తి. కిమఙ్గ పనాహ’న్తి. సో ఖో అహం, అయ్యపుత్తా, భణ్డికం ముఞ్చిత్వా తం భణ్డం రుక్ఖే ఆలగ్గేత్వా ‘యో పస్సతి, దిన్నఞ్ఞేవ హరతూ’తి వత్వా తతోమ్హి పటినివత్తో”తి. “సుట్ఠు, భణే ఉపాలి, అకాసి యమ్పి న నివత్తో [యం నివత్తో (సీ॰), యం పన నివత్తో (స్యా॰)]. చణ్డా ఖో సాకియా; ఇమినా కుమారా నిప్పాతితాతి ఘాతాపేయ్యుమ్పి త”న్తి.

అథ ఖో సక్యకుమారా ఉపాలిం కప్పకం ఆదాయ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఏకమన్తం నిసిన్నా ఖో తే సక్యకుమారా భగవన్తం ఏతదవోచుం – “మయం, భన్తే, సాకియా నామ మానస్సినో. అయం , భన్తే, ఉపాలి కప్పకో అమ్హాకం దీఘరత్తం పరిచారకో. ఇమం భగవా పఠమం పబ్బాజేతు. ఇమస్స మయం అభివాదనపచ్చుట్ఠానఅఞ్జలికమ్మసామీచికమ్మం కరిస్సామ. ఏవం అమ్హాకం సాకియానం సాకియమానో నిమ్మానాయిస్సతీ”తి [నిమ్మదయిస్సతీతి (సీ॰), నిమ్మానియిస్సతీతి (స్యా॰)].

అథ ఖో భగవా ఉపాలిం కప్పకం పఠమం పబ్బాజేసి, పచ్ఛా తే సక్యకుమారే. అథ ఖో ఆయస్మా భద్దియో తేనేవ అన్తరవస్సేన తిస్సో విజ్జా సచ్ఛాకాసి. ఆయస్మా అనురుద్ధో దిబ్బచక్ఖుం ఉప్పాదేసి. ఆయస్మా ఆనన్దో సోతాపత్తిఫలం సచ్ఛాకాసి. దేవదత్తో పోథుజ్జనికం ఇద్ధిం అభినిప్ఫాదేసి.

332. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా భద్దియో అరఞ్ఞగతోపి రుక్ఖమూలగతోపి సుఞ్ఞాగారగతోపి అభిక్ఖణం ఉదానం ఉదానేసి – “అహో సుఖం, అహో సుఖ”న్తి. అథ ఖో సమ్బహులా భిక్ఖూ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఏకమన్తం నిసిన్నా ఖో తే భిక్ఖూ భగవన్తం ఏతదవోచుం – “ఆయస్మా, భన్తే, భద్దియో అరఞ్ఞగతోపి రుక్ఖమూలగతోపి సుఞ్ఞాగారగతోపి అభిక్ఖణం ఉదానం ఉదానేసి – ‘అహో సుఖం, అహో సుఖ’న్తి. నిస్సంసయం ఖో, భన్తే, ఆయస్మా భద్దియో అనభిరతోవ బ్రహ్మచరియం చరతి. తంయేవ వా పురిమం రజ్జసుఖం సమనుస్సరన్తో అరఞ్ఞగతోపి రుక్ఖమూలగతోపి సుఞ్ఞాగారగతోపి అభిక్ఖణం ఉదానం ఉదానేసి – ‘అహో సుఖం, అహో సుఖ’”న్తి.

అథ ఖో భగవా అఞ్ఞతరం భిక్ఖుం ఆమన్తేసి – “ఏహి త్వం, భిక్ఖు, మమ వచనేన భద్దియం భిక్ఖుం ఆమన్తేహి – ‘సత్థా తం, ఆవుసో భద్దియ, ఆమన్తేతీ’”తి . “ఏవం భన్తే”తి ఖో సో భిక్ఖు భగవతో పటిస్సుత్వా యేనాయస్మా భద్దియో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం భద్దియం ఏతదవోచ – “సత్థా తం, ఆవుసో భద్దియ, ఆమన్తేతీ”తి. “ఏవమావుసో”తి ఖో ఆయస్మా భద్దియో తస్స భిక్ఖునో పటిస్సుత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో ఆయస్మన్తం భద్దియం భగవా ఏతదవోచ – “సచ్చం కిర త్వం, భద్దియ, అరఞ్ఞగతోపి రుక్ఖమూలగతోపి సుఞ్ఞాగారగతోపి అభిక్ఖణం ఉదానం ఉదానేసి – ‘అహో సుఖం, అహో సుఖ’”న్తి? “ఏవం భన్తే”తి. “కిం పన త్వం, భద్దియ, అత్థవసం సమ్పస్సమానో అరఞ్ఞగతోపి రుక్ఖమూలగతోపి సుఞ్ఞాగారగతోపి అభిక్ఖణం ఉదానం ఉదానేసి – ‘అహో సుఖం అహో సుఖ’”న్తి? “పుబ్బే మే, భన్తే, రఞ్ఞో సతోపి అన్తోపి అన్తేపురే రక్ఖా సుసంవిహితా హోతి, బహిపి అన్తేపురే రక్ఖా సుసంవిహితా హోతి, అన్తోపి నగరే రక్ఖా సుసంవిహితా హోతి,

బహిపి నగరే రక్ఖా సుసంవిహితా హోతి, అన్తోపి జనపదే రక్ఖా సుసంవిహితా హోతి, బహిపి జనపదే రక్ఖా సుసంవిహితా హోతి. సో ఖో అహం, భన్తే, ఏవం రక్ఖితోపి గోపితోపి సన్తో భీతో ఉబ్బిగ్గో ఉస్సఙ్కీ ఉత్రస్తో విహరామి. ఏతరహి ఖో పన అహం ఏకో, భన్తే, అరఞ్ఞగతోపి రుక్ఖమూలగతోపి సుఞ్ఞాగారగతోపి అభీతో అనుబ్బిగ్గో అనుస్సఙ్కీ అనుత్రస్తో అప్పోస్సుక్కో పన్నలోమో పరదత్తవుత్తో మిగభూతేన చేతసా విహరామీతి. ఇమం ఖో అహం, భన్తే, అత్థవసం సమ్పస్సమానో అరఞ్ఞగతోపి రుక్ఖమూలగతోపి సుఞ్ఞాగారగతోపి అభిక్ఖణం ఉదానం ఉదానేమి – 'అహో సుఖం, అహో సుఖ'''న్తి. అథ ఖో భగవా ఏతమత్థం విదిత్వా తాయం వేలాయం ఇమం ఉదానం ఉదానేసి –

[ఉదా॰ ౨౦] "యస్సన్తరతో న సన్తి కోపా, ఇతి భవాభవతఞ్చ వీతివత్తో;

తం విగతభయం సుఖిం అసోకం, దేవా నానుభవన్తి దస్సనాయా"తి.

దేవదత్తవత్థు

333. అథ ఖో భగవా అనుపియాయం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన కోసమ్బీ తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన కోసమ్బీ తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా కోసమ్బియం విహరతి ఘోసితారామే. అథ ఖో దేవదత్తస్స రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – "కం ను ఖో అహం పసాదేయ్యం, యస్మిం మే పసన్నే బహులాభసక్కారో ఉప్పజ్జేయ్యా"తి? అథ ఖో దేవదత్తస్స ఏతదహోసి – "అయం ఖో అజాతసత్తు కుమారో తరుణో చేవ ఆయతిం భద్దో చ. యంనూనాహం అజాతసత్తుం కుమారం పసాదేయ్యం. తస్మిం మే పసన్నే బహులాభసక్కారో ఉప్పజ్జిస్సతీ"తి.

అథ ఖో దేవదత్తో సేనాసనం సంసామేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన రాజగహం తేన పక్కామి. అనుపుబ్బేన యేన రాజగహం తదవసరి. అథ ఖో దేవదత్తో సకవణ్ణం పటిసంహరిత్వా కుమారకవణ్ణం అభినిమ్మినిత్వా అహిమేఖలికాయ అజాతసత్తుస్స కుమారస్స ఉచ్ఛఙ్గే [ఉచ్ఛఙ్కే (స్యా॰)] పాతురహోసి. అథ ఖో అజాతసత్తు కుమారో భీతో అహోసి, ఉబ్బిగ్గో ఉస్సఙ్కీ ఉత్రస్తో. అథ ఖో దేవదత్తో అజాతసత్తుం కుమారం ఏతదవోచ – "భాయసి మం త్వం కుమారా"తి? "ఆమ, భాయామి. కోసి త్వ"న్తి? "అహం దేవదత్తో"తి. "సచే ఖో త్వం, భన్తే, అయ్యో దేవదత్తో, ఇఙ్ఘ సకేనేవ వణ్ణేన పాతుభవస్సూ"తి. అథ ఖో దేవదత్తో కుమారకవణ్ణం పటిసంహరిత్వా సఙ్ఘాటిపత్తచీవరధరో అజాతసత్తుస్స కుమారస్స పురతో అట్ఠాసి. అథ ఖో అజాతసత్తు కుమారో దేవదత్తస్స ఇమినా ఇద్ధిపాటిహారియేన అభిప్పసన్నో పఞ్చహి రథసతేహి సాయం పాతం ఉపట్ఠానం గచ్ఛతి, పఞ్చ చ థాలిపాకసతాని భత్తాభిహారో అభిహరీయతి. అథ ఖో దేవదత్తస్స లాభసక్కారసిలోకేన అభిభూతస్స పరియాదిన్నచిత్తస్స ఏవరూపం ఇచ్ఛాగతం ఉప్పజ్జి – "అహం భిక్ఖుసఙ్ఘం పరిహరిస్సామీ"తి . సహ చిత్తుప్పాదావ దేవదత్తో తస్సా ఇద్ధియా పరిహాయి.

[అ॰ ని॰ ౫.౧౦౦] తేన ఖో పన సమయేన కకుధో నామ కోళియపుత్తో, ఆయస్మతో మహామోగ్గల్లానస్స ఉపట్ఠాకో, అధునా కాలఙ్కతో అఞ్ఞతరం మనోమయం కాయం ఉపపన్నో. తస్స ఏవరూపో అత్తభావప్పటిలాభో హోతి – సేయ్యథాపి నామ ద్వే వా తీణి వా మాగధకాని [మాగధికాని (స్యా॰)] గామక్ఖేత్తాని. సో తేన అత్తభావప్పటిలాభేన నేవ అత్తానం న పరం బ్యాబాధేతి. అథ ఖో కకుధో దేవపుత్తో యేనాయస్మా మహామోగ్గల్లానో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం మహామోగ్గల్లానం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితో ఖో కకుధో దేవపుత్తో ఆయస్మన్తం మహామోగ్గల్లానం

ఏతదవోచ – “దేవదత్తస్స, భన్తే, లాభసక్కారసిలోకేన అభిభూతస్స పరియాదిన్నచిత్తస్స [పరియాదిణ్ణచిత్తస్స (క.)] ఏవరూపం ఇచ్ఛాగతం ఉప్పజ్జి – ‘అహం భిక్ఖుసఙ్ఘం పరిహరిస్సామీ’తి. సహ చిత్తుప్పాదావ భన్తే, దేవదత్తో తస్సా ఇద్ధియా పరిహీనో”తి. ఇదమవోచ కకుధో దేవపుత్తో. ఇదం వత్వా ఆయస్మన్తం మహామోగ్గల్లానం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా తత్థేవ అన్తరధాయి.

అథ ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి , ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది . ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో భగవన్తం ఏతదవోచ – “కకుధో నామ, భన్తే, కోళియపుత్తో మమ ఉపట్ఠాకో అధునా కాలఙ్కతో అఞ్ఞతరం మనోమయం కాయం ఉపపన్నో. తస్స ఏవరూపో అత్తభావప్పటిలాభో – సేయ్యథాపి నామ ద్వే వా తీణి వా మాగధకాని గామక్ఖేత్తాని. సో తేన అత్తభావప్పటిలాభేన నేవ అత్తానం న పరం బ్యాబాధేతి. అథ ఖో, భన్తే, కకుధో దేవపుత్తో యేనాహం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా మం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితో ఖో, భన్తే, కకుధో దేవపుత్తో మం ఏతదవోచ – ‘దేవదత్తస్స, భన్తే, లాభసక్కారసిలోకేన అభిభూతస్స పరియాదిన్నచిత్తస్స ఏవరూపం ఇచ్ఛాగతం ఉప్పజ్జి – అహం భిక్ఖుసఙ్ఘం పరిహరిస్సామీతి. సహ చిత్తుప్పాదావ భన్తే, దేవదత్తో తస్సా ఇద్ధియా పరిహీనో’తి. ఇదమవోచ, భన్తే, కకుధో దేవపుత్తో. ఇదం వత్వా మం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా తత్థేవ అన్తరధాయీ”తి.

“కిం పన తే, మోగ్గల్లాన, కకుధో దేవపుత్తో చేతసా చేతో పరిచ్చ విదితో? యం కిఞ్చి కకుధో దేవపుత్తో భాసతి సబ్బం తం తథేవ హోతి, నో అఞ్ఞథా”తి? “చేతసా చేతో పరిచ్చ విదితో చ మే, భన్తే, కకుధో దేవపుత్తో. యం కిఞ్చి కకుధో దేవపుత్తో భాసతి సబ్బం తం తథేవ హోతి, నో అఞ్ఞథా”తి. “రక్ఖస్సేతం, మోగ్గల్లాన, వాచం. రక్ఖస్సేతం, మోగ్గల్లాన, వాచం. ఇదాని సో మోఘపురిసో అత్తనావ అత్తానం పాతుకరిస్సతి.

పఞ్చసత్థుకథా

౩౩౪. [అ. ని. ౫.౧౦౦] “పఞ్చిమే , మోగ్గల్లాన, సత్థారో సన్తో సంవిజ్జమానా లోకస్మిం. కతమే పఞ్చ? “ఇధ, మోగ్గల్లాన, ఏకచ్చో సత్థా అపరిసుద్ధసీలో సమానో ‘పరిసుద్ధసీలోమ్హీ’తి పటిజానాతి ‘పరిసుద్ధం మే సీలం పరియోదాతం అసంకిలిట్ఠ’న్తి. తమేనం సావకా ఏవం జానన్తి – ‘అయం ఖో భవం సత్థా అపరిసుద్ధసీలో సమానో ‘పరిసుద్ధసీలోమ్హీ’తి పటిజానాతి ‘పరిసుద్ధం మే సీలం పరియోదాతం అసంకిలిట్ఠ’న్తి చ. మయఞ్చేవ ఖో పన గిహీనం ఆరోచేయ్యామ, నాస్సస్స మనాపం. యం ఖో పనస్స అమనాపం, కథం నం మయం తేన సముదాచరేయ్యామ? సమ్మన్నతి ఖో పన చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారేన – యం తుమో కరిస్సతి, తుమోవ తేన పఞ్ఞాయిస్సతీ’తి. ఏవరూపం ఖో, మోగ్గల్లాన, సత్థారం సావకా సీలతో రక్ఖన్తి; ఏవరూపో చ పన సత్థా సావకేహి సీలతో రక్ఖం పచ్చాసీసతి [పచ్చాసింసతి (సీ. స్యా.)].

“పున చపరం, మోగ్గల్లాన, ఇధేకచ్చో సత్థా అపరిసుద్ధాజీవో సమానో ‘పరిసుద్ధాజీవోమ్హీ’తి పటిజానాతి ‘పరిసుద్ధో మే ఆజీవో పరియోదాతో అసంకిలిట్ఠో’తి చ. తమేనం సావకా ఏవం జానన్తి – ‘అయం ఖో భవం సత్థా అపరిసుద్ధాజీవో సమానో ‘పరిసుద్ధాజీవోమ్హీ’తి పటిజానాతి ‘పరిసుద్ధో మే ఆజీవో పరియోదాతో అసంకిలిట్ఠో’తి చ. మయఞ్చేవ ఖో పన గిహీనం ఆరోచేయ్యామ, నాస్సస్స మనాపం. యం ఖో పనస్స అమనాపం, కథం న మయం తేన సముదాచరేయ్యామ? సమ్మన్నతి

ఖో పన చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారేన – యం తుమో కరిస్సతి, తుమోవ తేన పఞ్ఞాయిస్సతీ’తి. ఏవరూపం ఖో, మోగ్గల్లాన, సత్థారం సావకా ఆజీవతో రక్ఖన్తి; ఏవరూపో చ పన సత్థా సావకేహి ఆజీవతో రక్ఖం పచ్చాసీసతి.

“పున చపరం, మోగ్గల్లాన, ఇధేకచ్చో సత్థా అపరిసుద్ధధమ్మదేసనో సమానో ‘పరిసుద్ధధమ్మదేసనోమ్హీ’తి పటిజానాతి ‘పరిసుద్ధా మే ధమ్మదేసనా పరియోదాతా అసంకిలిట్ఠా’తి చ . తమేనం సావకా ఏవం జానన్తి – ‘అయం ఖో భవం సత్థా అపరిసుద్ధధమ్మదేసనో సమానో ‘పరిసుద్ధధమ్మదేసనోమ్హీ’తి పటిజానాతి ‘పరిసుద్ధా మే ధమ్మదేసనా పరియోదాతా అసంకిలిట్ఠా’తి చ. మయఞ్చేవ ఖో పన గిహీనం ఆరోచేయ్యామ, నాస్సస్స మనాపం. యం ఖో పనస్స అమనాపం, కథం నం మయం తేన సముదాచరేయ్యామ? సమ్మన్నతి ఖో పన చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారేన – యం తుమో కరిస్సతి, తుమోవ తేన పఞ్ఞాయిస్సతీ’తి. ఏవరూపం ఖో, మోగ్గల్లాన, సత్థారం సావకా ధమ్మదేసనతో రక్ఖన్తి; ఏవరూపో చ పన సత్థా సావకేహి ధమ్మదేసనతో రక్ఖం పచ్చాసీసతి.

“పున చపరం, మోగ్గల్లాన, ఇధేకచ్చో సత్థా అపరిసుద్ధవేయ్యాకరణో సమానో ‘పరిసుద్ధవేయ్యాకరణోమ్హీ’తి పటిజానాతి ‘పరిసుద్ధం మే వేయ్యాకరణం పరియోదాతం అసంకిలిట్ఠ’న్తి చ. తమేనం సావకా ఏవం జానన్తి – ‘అయం ఖో భవం సత్థా అపరిసుద్ధవేయ్యాకరణో సమానో ‘పరిసుద్ధవేయ్యాకరణోమ్హీ’తి పటిజానాతి ‘పరిసుద్ధం మే వేయ్యాకరణం పరియోదాతం అసంకిలిట్ఠ’న్తి చ. మయఞ్చేవ ఖో పన గిహీనం ఆరోచేయ్యామ, నాస్సస్స మనాపం. యం ఖో పనస్స అమనాపం, కథం నం మయం తేన సముదాచరేయ్యామ? సమ్మన్నతి ఖో పన చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారేన – యం తుమో కరిస్సతి, తుమోవ తేన పఞ్ఞాయిస్సతీ’తి. ఏవరూపం ఖో, మోగ్గల్లాన, సత్థారం సావకా వేయ్యాకరణతో రక్ఖన్తి; ఏవరూపో చ పన సత్థా సావకేహి వేయ్యాకరణతో రక్ఖం పచ్చాసీసతి.

“పున చపరం, మోగ్గల్లాన, ఇధేకచ్చో సత్థా అపరిసుద్ధఞాణదస్సనో సమానో ‘పరిసుద్ధఞాణదస్సనోమ్హీ’తి పటిజానాతి ‘పరిసుద్ధం మే ఞాణదస్సనం పరియోదాతం అసంకిలిట్ఠ’న్తి చ. తమేనం సావకా ఏవం జానన్తి – ‘అయం ఖో భవం సత్థా అపరిసుద్ధఞాణదస్సనో సమానో ‘పరిసుద్ధఞాణదస్సనోమ్హీ’తి పటిజానాతి ‘పరిసుద్ధం మే ఞాణదస్సనం పరియోదాతం అసంకిలిట్ఠ’న్తి చ. మయఞ్చేవ ఖో పన గిహీనం ఆరోచేయ్యామ, నాస్సస్స మనాపం. యం ఖో పనస్స అమనాపం, కథం నం మయం తేన సముదాచరేయ్యామ? సమ్మన్నతి ఖో పన చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారేన – యం తుమో కరిస్సతి, తుమోవ తేన పఞ్ఞాయిస్సతీ’తి. ఏవరూపం ఖో, మోగ్గల్లాన, సత్థారం సావకా ఞాణదస్సనతో రక్ఖన్తి; ఏవరూపో చ పన సత్థా సావకేహి ఞాణదస్సనతో రక్ఖం పచ్చాసీసతీతి. ఇమే ఖో, మోగ్గల్లాన, పఞ్చ సత్థారో సన్తో సంవిజ్జమానా లోకస్మిం.

“అహం ఖో పన, మోగ్గల్లాన, పరిసుద్ధసీలో సమానో ‘పరిసుద్ధసీలోమ్హీ’తి పటిజానామి ‘పరిసుద్ధం మే సీలం పరియోదాతం అసంకిలిట్ఠ’న్తి చ. న చ మం సావకా సీలతో రక్ఖన్తి; న చాహం సావకేహి సీలతో రక్ఖం పచ్చాసీసామి. పరిసుద్ధాజీవో సమానో…పే॰… పరిసుద్ధధమ్మదేసనో సమానో…పే॰… పరిసుద్ధవేయ్యాకరణో సమానో…పే॰… పరిసుద్ధఞాణదస్సనో సమానో ‘పరిసుద్ధఞాణదస్సనోమ్హీ’తి పటిజానామి ‘పరిసుద్ధం మే ఞాణదస్సనం పరియోదాతం అసంకిలిట్ఠ’న్తి చ. న చ మం సావకా ఞాణదస్సనతో రక్ఖన్తి; న చాహం సావకేహి ఞాణదస్సనతో రక్ఖం పచ్చాసీసామీ”తి.

౩౩౮. అథ ఖో భగవా కోసమ్బియం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన రాజగహం తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన రాజగహం తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. అథ ఖో సమ్బహులా భిక్ఖూ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఏకమన్తం నిసిన్నా ఖో తే భిక్ఖూ భగవన్తం ఏతదవోచుం – "దేవదత్తస్స, భన్తే, అజాతసత్తు కుమారో పఞ్చహి రథసతేహి సాయం పాతం ఉపట్ఠానం గచ్ఛతి; పఞ్చ చ థాలిపాకసతాని భత్తాభిహారో అభిహారీయతీ"తి. "మా, భిక్ఖవే, దేవదత్తస్స లాభసక్కారసిలోకం పిహయిత్థ. యావకీవఞ్చ, భిక్ఖవే , దేవదత్తస్స అజాతసత్తు కుమారో పఞ్చహి రథసతేహి సాయం పాతం ఉపట్ఠానం గమిస్సతి , పఞ్చ చ థాలిపాకసతాని భత్తాభిహారో అభిహారీయిస్సతి, హానియేవ, భిక్ఖవే, దేవదత్తస్స పాటికఙ్ఖా కుసలేసు ధమ్మేసు, నో వుడ్ఢి.

"సేయ్యథాపి , భిక్ఖవే, చణ్డస్స కుక్కురస్స నాసాయ పిత్తం భిన్దేయ్యుం, ఏవఞ్హి సో, భిక్ఖవే, కుక్కురో భియ్యోసోమత్తాయ చణ్డతరో అస్స, ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, యావకీవఞ్చ దేవదత్తస్స అజాతసత్తు కుమారో పఞ్చహి రథసతేహి సాయం పాతం ఉపట్ఠానం గమిస్సతి, పఞ్చ చ థాలిపాకసతాని భత్తాభిహారో అభిహారీయిస్సతి, హానియేవ, భిక్ఖవే, దేవదత్తస్స పాటికఙ్ఖా కుసలేసు ధమ్మేసు, నో వుడ్ఢి.

[సం॰ ని॰ ౨.౧౮౪; అ॰ ని॰ ౪.౬౮] "అత్తవధాయ, భిక్ఖవే, దేవదత్తస్స లాభసక్కారసిలోకో ఉదపాది, పరాభవాయ దేవదత్తస్స లాభసక్కారసిలోకో ఉదపాది.

"సేయ్యథాపి, భిక్ఖవే, కదలీ అత్తవధాయ ఫలం దేతి, పరాభవాయ ఫలం దేతి, ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, అత్తవధాయ దేవదత్తస్స లాభసక్కారసిలోకో ఉదపాది, పరాభవాయ దేవదత్తస్స లాభసక్కారసిలోకో ఉదపాది.

"సేయ్యథాపి , భిక్ఖవే, వేళు అత్తవధాయ ఫలం దేతి, పరాభవాయ ఫలం దేతి, ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, అత్తవధాయ దేవదత్తస్స లాభసక్కారసిలోకో ఉదపాది, పరాభవాయ దేవదత్తస్స లాభసక్కారసిలోకో ఉదపాది.

"సేయ్యథాపి, భిక్ఖవే, నళో అత్తవధాయ ఫలం దేతి, పరాభవాయ ఫలం దేతి, ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, అత్తవధాయ దేవదత్తస్స లాభసక్కారసిలోకో ఉదపాది, పరాభవాయ దేవదత్తస్స లాభసక్కారసిలోకో ఉదపాది .

"సేయ్యథాపి, భిక్ఖవే, అస్సతరీ అత్తవధాయ గబ్భం గణ్హాతి, పరాభవాయ గబ్భం గణ్హాతి, ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, అత్తవధాయ దేవదత్తస్స లాభసక్కారసిలోకో ఉదపాది, పరాభవాయ దేవదత్తస్స లాభసక్కారసిలోకో ఉదపాదీ"తి.

[సం॰ ని॰ ౧.౧౮౩, ౧.౨.౧౮౪, నేత్తి॰ ౯౦] "ఫలం వే కదలిం హన్తి, ఫలం వేళుం ఫలం నళం;
సక్కారో కాపురిసం హన్తి, గబ్భో అస్సతరిం యథా"తి.

పఠమభాణవారో నిట్ఠితో.

౨. దుతియభాణవారో

పకాసనీయకమ్మం

౩౩౬. తేన ఖో పన సమయేన భగవా మహతియా పరిసాయ పరివుతో ధమ్మం దేసేన్తో నిసిన్నో హోతి సరాజికాయ పరిసాయ. అథ ఖో దేవదత్తో ఉట్ఠాయాసనా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా యేన భగవా తేనఞ్జలిం పణామేత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – “జిణ్ణో దాని, భన్తే, భగవా వుడ్ఢో మహల్లకో అద్ధగతో వయోఅనుప్పత్తో. అప్పోస్సుక్కో దాని, భన్తే, భగవా దిట్ఠధమ్మసుఖవిహారం అనుయుత్తో విహరతు, మమం భిక్ఖుసఙ్ఘం నిస్సజ్జతు. అహం భిక్ఖుసఙ్ఘం పరిహరిస్సామీ”తి. “అలం, దేవదత్త, మా తే రుచ్చి భిక్ఖుసఙ్ఘం పరిహరితు”న్తి. దుతియమ్పి ఖో దేవదత్తో…పే.… తతియమ్పి ఖో దేవదత్తో భగవన్తం ఏతదవోచ – “జిణ్ణో దాని, భన్తే, భగవా వుడ్ఢో మహల్లకో అద్ధగతో వయోఅనుప్పత్తో. అప్పోస్సుక్కో దాని, భన్తే, భగవా దిట్ఠధమ్మసుఖవిహారం అనుయుత్తో విహరతు, మమం భిక్ఖుసఙ్ఘం నిస్సజ్జతు. అహం భిక్ఖుసఙ్ఘం పరిహరిస్సామీ”తి. “సారిపుత్తమోగ్గల్లానానమ్పి ఖో అహం, దేవదత్త, భిక్ఖుసఙ్ఘం న నిస్సజ్జేయ్యం , కిం పన తుయ్హం ఛవస్స ఖేళాసకస్సా”తి! అథ ఖో దేవదత్తో – సరాజికాయ మం భగవా పరిసాయ ఖేళాసకవాదేన అపసాదేతి, సారిపుత్తమోగ్గల్లానేవ ఉక్కంసతీతి – కుపితో అనత్తమనో భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అయఞ్చరహి దేవదత్తస్స భగవతి పఠమో ఆఘాతో అహోసి.

అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో దేవదత్తస్స రాజగహే పకాసనీయం కమ్మం కరోతు – ‘పుబ్బే దేవదత్తస్స అఞ్ఞా పకతి అహోసి, ఇదాని అఞ్ఞా పకతి. యం దేవదత్తో కరేయ్య కాయేన వాచాయ, న తేన బుద్ధో వా ధమ్మో వా సఙ్ఘో వా దట్ఠబ్బో, దేవదత్తోవ తేన దట్ఠబ్బో’తి. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, కాతబ్బం. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

౩౩౭. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం సఙ్ఘో దేవదత్తస్స రాజగహే పకాసనీయం కమ్మం కరేయ్య – ‘‘పుబ్బే దేవదత్తస్స అఞ్ఞా పకతి అహోసి, ఇదాని అఞ్ఞా పకతి. యం దేవదత్తో కరేయ్య కాయేన వాచాయ, న తేన బుద్ధో వా ధమ్మో వా సఙ్ఘో వా దట్ఠబ్బో, దేవదత్తోవ తేన దట్ఠబ్బో’తి. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో దేవదత్తస్స రాజగహే పకాసనీయం కమ్మం కరోతి – ‘పుబ్బే దేవదత్తస్స అఞ్ఞా పకతి అహోసి, ఇదాని అఞ్ఞా పకతి. యం దేవదత్తో కరేయ్య కాయేన వాచాయ, న తేన బుద్ధో వా ధమ్మో వా సఙ్ఘో వా దట్ఠబ్బో, దేవదత్తోవ తేన దట్ఠబ్బో’తి. యస్సాయస్మతో ఖమతి దేవదత్తస్స రాజగహే పకాసనీయం కమ్మస్స కరణం – ‘పుబ్బే దేవదత్తస్స అఞ్ఞా పకతి అహోసి, ఇదాని అఞ్ఞా పకతి, యం దేవదత్తో కరేయ్య కాయేన వాచాయ, న తేన బుద్ధో వా ధమ్మో వా సఙ్ఘో వా దట్ఠబ్బో, దేవదత్తోవ తేన దట్ఠబ్బో’తి – సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“కతం సఙ్ఘేన దేవదత్తస్స రాజగహే పకాసనీయం కమ్మం – ‘పుబ్బే దేవదత్తస్స అఞ్ఞా పకతి అహోసి, ఇదాని అఞ్ఞా పకతి. యం దేవదత్తో కరేయ్య కాయేన వాచాయ, న తేన బుద్ధో వా ధమ్మో వా సఙ్ఘో వా దట్ఠబ్బో, దేవదత్తోవ తేన దట్ఠబ్బో’తి. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౩౩౮. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం సారిపుత్తం ఆమన్తేసి – “తేన హి త్వం, సారిపుత్త, దేవదత్తం రాజగహే పకాసేహీ”తి. “పుబ్బే మయా, భన్తే, దేవదత్తస్స రాజగహే వణ్ణో భాసితో – ‘మహిద్ధికో గోధిపుత్తో, మహానుభావో గోధిపుత్తో’తి. కథాహం, భన్తే, దేవదత్తం రాజగహే పకాసేమీ”తి? “నను తయా, సారిపుత్త, భూతోయేవ దేవదత్తస్స రాజగహే వణ్ణో భాసితో –

‘మహిద్ధికో గోధిపుత్తో, మహానుభావో గోధిపుత్తో’’’తి? ‘‘ఏవం భన్తే’’తి. ‘‘ఏవమేవ ఖో త్వం, సారిపుత్త, భూతంయేవ దేవదత్తం రాజగహే పకాసేహీ’’తి. ‘‘ఏవం భన్తే’’తి ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో భగవతో పచ్చస్సోసి.

అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – ‘‘తేన హి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘో సారిపుత్తం సమ్మన్నతు దేవదత్తం రాజగహే పకాసేతుం – ‘పుబ్బే దేవదత్తస్స అఞ్ఞా పకతి అహోసి, ఇదాని అఞ్ఞా పకతి. యం దేవదత్తో కరేయ్య కాయేన వాచాయ, న తేన బుద్ధో వా ధమ్మో వా సఙ్ఘో వా దట్ఠబ్బో, దేవదత్తోవ తేన దట్ఠబ్బో’తి. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బో. పఠమం సారిపుత్తో యాచితబ్బో. యాచిత్వా బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

‘‘సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఆయస్మన్తం సారిపుత్తం సమ్మన్నేయ్య దేవదత్తం రాజగహే పకాసేతుం – ‘పుబ్బే దేవదత్తస్స అఞ్ఞా పకతి అహోసి, ఇదాని అఞ్ఞా పకతి. యం దేవదత్తో కరేయ్య కాయేన వాచాయ, న తేన బుద్ధో వా ధమ్మో వా సఙ్ఘో వా దట్ఠబ్బో, దేవదత్తోవ తేన దట్ఠబ్బో’తి. ఏసా ఞత్తి.

‘‘సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఆయస్మన్తం సారిపుత్తం సమ్మన్నతి దేవదత్తం రాజగహే పకాసేతుం – ‘పుబ్బే దేవదత్తస్స అఞ్ఞా పకతి అహోసి, ఇదాని అఞ్ఞా పకతి, యం దేవదత్తో కరేయ్య కాయేన వాచాయ, న తేన బుద్ధో వా ధమ్మో వా సఙ్ఘో వా దట్ఠబ్బో, దేవదత్తోవ తేన దట్ఠబ్బో’తి. యస్సాయస్మతో ఖమతి, ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స సమ్ముతి దేవదత్తం రాజగహే పకాసేతుం – ‘పుబ్బే దేవదత్తస్స అఞ్ఞా పకతి అహోసి, ఇదాని అఞ్ఞా పకతి, యం దేవదత్తో కరేయ్య కాయేన వాచాయ, న తేన బుద్ధో వా ధమ్మో వా సఙ్ఘో వా దట్ఠబ్బో, దేవదత్తోవ తేన దట్ఠబ్బో’తి – సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

‘‘సమ్మతో సఙ్ఘేన ఆయస్మా సారిపుత్తో దేవదత్తం రాజగహే పకాసేతుం – ‘పుబ్బే దేవదత్తస్స అఞ్ఞా పకతి అహోసి, ఇదాని అఞ్ఞా పకతి. యం దేవదత్తో కరేయ్య కాయేన వాచాయ, న తేన బుద్ధో వా ధమ్మో వా సఙ్ఘో వా దట్ఠబ్బో, దేవదత్తోవ తేన దట్ఠబ్బో’తి. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ’’తి.

సమ్మతో చ ఆయస్మా సారిపుత్తో సమ్బహులేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం రాజగహం పవిసిత్వా దేవదత్తం రాజగహే పకాసేసి – ‘‘పుబ్బే దేవదత్తస్స అఞ్ఞా పకతి అహోసి, ఇదాని అఞ్ఞా పకతి. యం దేవదత్తో కరేయ్య కాయేన వాచాయ, న తేన బుద్ధో వా ధమ్మో వా సఙ్ఘో వా దట్ఠబ్బో, దేవదత్తోవ తేన దట్ఠబ్బో’’తి. తత్థ యే తే మనుస్సా అస్సద్ధా అప్పసన్నా దుబ్బుద్ధినో, తే ఏవమాహంసు – ‘‘ఉసూయకా ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా దేవదత్తస్స లాభసక్కారం ఉసూయన్తీ’’తి. యే పన తే మనుస్సా సద్ధా పసన్నా పణ్డితా బ్యత్తా బుద్ధిమన్తో, తే ఏవమాహంసు – ‘‘న ఖో ఇదం ఓరకం భవిస్సతి యథా భగవా దేవదత్తం రాజగహే పకాసాపేతీ’’తి.

అజాతసత్తుకుమారవత్థు

339. అథ ఖో దేవదత్తో యేన అజాతసత్తు కుమారో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా అజాతసత్తుం కుమారం ఏతదవోచ – ‘‘పుబ్బే ఖో, కుమార, మనుస్సా దీఘాయుకా, ఏతరహి అప్పాయుకా. ఠానం ఖో పనేతం విజ్జతి యం త్వం కుమారోవ సమానో కాలం కరేయ్యాసి. తేన హి త్వం, కుమార, పితరం హన్త్వా రాజా హోహి. అహం భగవన్తం హన్త్వా బుద్ధో భవిస్సామీ’’తి.

అథ ఖో అజాతసత్తు కుమారో – అయ్యో ఖో దేవదత్తో మహిద్ధికో మహానుభావో, జానేయ్యాసి అయ్యో దేవదత్తోతి – ఊరుయా పోత్థనికం బన్ధిత్వా దివా దివస్స [దివా దివసస్స (క.)] భీతో ఉబ్బిగ్గో ఉస్సఙ్కీ ఉత్రస్తో సహసా అన్తేపురం పావిసి. అద్దసాసుం ఖో అన్తేపురే ఉపచారకా మహామత్తా అజాతసత్తుం కుమారం దివా దివస్స భీతం ఉబ్బిగ్గం ఉస్సఙ్కిం ఉత్రస్తం సహసా అన్తేపురం పవిసన్తం; దిస్వాన అగ్గహేసుం. తే విచినన్తా ఊరుయా పోత్థనికం బద్ధం [బన్ధం (క.)] దిస్వాన అజాతసత్తుం కుమారం ఏతదవోచుం – "కిం త్వం, కుమార, కత్తుకామోసీ"తి? "పితరమ్హి హన్తుకామో"తి. "కేనాసి ఉస్సాహితో"తి? "అయ్యేన దేవదత్తేనా"తి. ఏకచ్చే మహామత్తా ఏవం మతిం అకంసు – "కుమారో చ హన్తబ్బో, దేవదత్తో చ, సబ్బే చ భిక్ఖూ హన్తబ్బా"తి. ఏకచ్చే మహామత్తా ఏవం మతిం అకంసు – "న భిక్ఖూ హన్తబ్బా. న భిక్ఖూ కిఞ్చి అపరజ్ఝన్తి. కుమారో చ హన్తబ్బో, దేవదత్తో చా"తి. ఏకచ్చే మహామత్తా ఏవం మతిం అకంసు – "న కుమారో చ హన్తబ్బో, న దేవదత్తో. న భిక్ఖూ హన్తబ్బా. రఞ్ఞో ఆరోచేతబ్బం. యథా రాజా వక్ఖతి తథా కరిస్సామా"తి.

అథ ఖో తే మహామత్తా అజాతసత్తుం కుమారం ఆదాయ యేన రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో తేనుపసఙ్కమింసు , ఉపసఙ్కమిత్వా రఞ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . "కథం, భణే, మహామత్తేహి మతి కతా"తి? "ఏకచ్చే, దేవ, మహామత్తా ఏవం మతిం అకంసు – 'కుమారో చ హన్తబ్బో, దేవదత్తో చ, సబ్బే చ భిక్ఖూ హన్తబ్బా'తి. ఏకచ్చే మహామత్తా ఏవం మతిం అకంసు – 'న భిక్ఖూ హన్తబ్బా. న భిక్ఖూ కిఞ్చి అపరజ్ఝన్తి. కుమారో చ హన్తబ్బో, దేవదత్తో చా'తి. ఏకచ్చే మహామత్తా ఏవం మతిం అకంసు – 'న కుమారో చ హన్తబ్బో, న దేవదత్తో. న భిక్ఖూ హన్తబ్బా. రఞ్ఞో ఆరోచేతబ్బం. యథా రాజా వక్ఖతి తథా కరిస్సామా'"తి. "కిం, భణే, కరిస్సతి బుద్ధో వా ధమ్మో వా సఙ్ఘో వా? నను భగవతా పటికచ్చేవ దేవదత్తో రాజగహే పకాసాపితో – 'పుబ్బే దేవదత్తస్స అఞ్ఞా పకతి అహోసి, ఇదాని అఞ్ఞా పకతి. యం దేవదత్తో కరేయ్య కాయేన వాచాయ, న తేన బుద్ధో వా ధమ్మో వా సఙ్ఘో వా దట్ఠబ్బో, దేవదత్తోవ తేన దట్ఠబ్బో'"తి? తత్థ యే తే మహామత్తా ఏవం మతిం అకంసు – 'కుమారో చ హన్తబ్బో దేవదత్తో చ; సబ్బే చ భిక్ఖూ హన్తబ్బా'తి; తే అట్ఠానే అకాసి. యే తే మహామత్తా ఏవం మతిం అకంసు – 'న భిక్ఖూ హన్తబ్బా; న భిక్ఖూ కిఞ్చి అపరజ్ఝన్తి; కుమారో చ హన్తబ్బో దేవదత్తో చా'తి; తే నీచే ఠానే ఠపేసి. యే తే మహామత్తా ఏవం మతిం అకంసు – 'న కుమారో చ హన్తబ్బో, న దేవదత్తో; న భిక్ఖూ హన్తబ్బా; రఞ్ఞో ఆరోచేతబ్బం; యథా రాజా వక్ఖతి తథా కరిస్సామా'తి; తే ఉచ్చే ఠానే ఠపేసి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో అజాతసత్తుం కుమారం ఏతదవోచ – "కిస్స మం త్వం, కుమార, హన్తుకామోసీ"తి? "రజ్జేనామ్హి, దేవ, అత్థికో"తి. "సచే ఖో త్వం, కుమార, రజ్జేన అత్థికో, ఏతం తే రజ్జ"న్తి అజాతసత్తుస్స కుమారస్స రజ్జం నియ్యాదేసి.

అభిమారపేసనం

౩౪౦. అథ ఖో దేవదత్తో యేన అజాతసత్తు కుమారో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా అజాతసత్తుం కుమారం ఏతదవోచ – "పురిసే, మహారాజ, ఆణాపేహి, యే సమణం గోతమం జీవితా వోరోపేస్సన్తీ"తి. అథ ఖో అజాతసత్తు కుమారో మనుస్సే ఆణాపేసి – "యథా, భణే, అయ్యో దేవదత్తో ఆహ తథా కరేయ్యాథా"తి. అథ ఖో దేవదత్తో ఏకం పురిసం ఆణాపేసి – "గచ్ఛావుసో, అముకస్మిం ఓకాసే సమణో గోతమో విహరతి. తం జీవితా వోరోపేత్వా ఇమినా మగ్గేన ఆగచ్ఛా"తి. తస్మిం మగ్గే ద్వే పురిసే ఠపేసి – "యో ఇమినా మగ్గేన ఏకో పురిసో ఆగచ్ఛతి, తం జీవితా వోరోపేత్వా ఇమినా మగ్గేన ఆగచ్ఛథా"తి. తస్మిం మగ్గే చత్తారో పురిసే ఠపేసి – "యే ఇమినా మగ్గేన ద్వే పురిసా ఆగచ్ఛన్తి, తే జీవితా వోరోపేత్వా ఇమినా మగ్గేన ఆగచ్ఛథా"తి. తస్మిం మగ్గే అట్ఠ పురిసే ఠపేసి – "యే ఇమినా మగ్గేన చత్తారో పురిసా ఆగచ్ఛన్తి, తే జీవితా వోరోపేత్వా

ఇమినా మగ్గేన ఆగచ్ఛథా"తి. తస్మిం మగ్గే సోళస పురిసే ఠపేసి – "యే ఇమినా మగ్గేన అట్ఠ పురిసా ఆగచ్ఛన్తి, తే జీవితా వోరోపేత్వా ఆగచ్ఛథా"తి.

అథ ఖో సో ఏకో పురిసో అసిచమ్మం గహేత్వా ధనుకలాపం సన్నయ్హిత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతో అవిదూరే భీతో ఉబ్బిగ్గో ఉస్సఙ్కీ ఉత్రస్తో పత్థద్ధేన కాయేన అట్ఠాసి. అద్దసా ఖో భగవా తం పురిసం భీతం ఉబ్బిగ్గం ఉస్సఙ్కిం ఉత్రస్తం పత్థద్ధేన కాయేన ఠితం. దిస్వాన తం పురిసం ఏతదవోచ – "ఏహావుసో, మా భాయీ"తి. అథ ఖో సో పురిసో అసిచమ్మం ఏకమన్తం కరిత్వా ధనుకలాపం నిక్ఖిపిత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతో పాదేసు సిరసా నిపతిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "అచ్చయో మం, భన్తే, అచ్చగమా యథాబాలం యథామూళ్హం యథాఅకుసలం, యోహం దుట్ఠచిత్తో వధకచిత్తో ఇధూపసఙ్కన్తో. తస్స మే, భన్తే, భగవా అచ్చయం అచ్చయతో పటిగ్గణ్హాతు ఆయతిం సంవరాయా"తి. "తగ్ఘ త్వం, ఆవుసో, అచ్చయో అచ్చగమా యథాబాలం యథామూళ్హం యథాఅకుసలం, యం త్వం దుట్ఠచిత్తో వధకచిత్తో ఇధూపసఙ్కన్తో. యతో చ ఖో త్వం, ఆవుసో , అచ్చయం అచ్చయతో దిస్వా యథాధమ్మం పటికరోసి, తం తే మయం పటిగ్గణ్హామ. వుద్ధి హేసా, ఆవుసో, అరియస్స వినయే – యో అచ్చయం అచ్చయతో దిస్వా యథాధమ్మం పటికరోతి, ఆయతిం సంవరం ఆపజ్జతీ"తి.

అథ ఖో భగవా తస్స పురిసస్స అనుపుబ్బిం కథం కథేసి, సేయ్యథిదం – దానకథం సీలకథం సగ్గకథం, కామానం ఆదీనవం ఓకారం సంకిలేసం, నేక్ఖమ్మే ఆనిసంసం పకాసేసి. యదా తం భగవా అఞ్ఞాసి కల్లచిత్తం, ముదుచిత్తం, వినీవరణచిత్తం, ఉదగ్గచిత్తం, పసన్నచిత్తం, అథ యా బుద్ధానం సాముక్కంసికా ధమ్మదేసనా తం పకాసేసి – దుక్ఖం, సముదయం, నిరోధం, మగ్గం. సేయ్యథాపి నామ సుద్ధం వత్థం అపగతకాళకం సమ్మదేవ రజనం పటిగ్గణ్హేయ్య, ఏవమేవ తస్స పురిసస్స తస్మింయేవ ఆసనే విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది – యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం, సబ్బం తం నిరోధధమ్మన్తి. అథ ఖో సో పురిసో దిట్ఠధమ్మో పత్తధమ్మో విదితధమ్మో పరియోగాళ్హధమ్మో తిణ్ణవిచికిచ్ఛో విగతకథంకథో వేసారజ్జప్పత్తో అపరప్పచ్చయో సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచ – "అభిక్కన్తం, భన్తే, అభిక్కన్తం, భన్తే. సేయ్యథాపి, భన్తే, నిక్కుజ్జితం వా ఉక్కుజ్జేయ్య, పటిచ్ఛన్నం వా వివరేయ్య, మూళ్హస్స వా మగ్గం ఆచిక్ఖేయ్య, అన్ధకారే వా తేలపజ్జోతం ధారేయ్య – చక్ఖుమన్తో రూపాని దక్ఖన్తీతి – ఏవమేవం భగవతా అనేకపరియాయేన ధమ్మో పకాసితో. ఏసాహం, భన్తే, భగవన్తం సరణం గచ్ఛామి, ధమ్మఞ్చ, భిక్ఖుసఙ్ఘఞ్చ. ఉపాసకం మం భగవా ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతం సరణం గత"న్తి. అథ ఖో భగవా తం పురిసం ఏతదవోచ – "మా ఖో త్వం, ఆవుసో, ఇమినా మగ్గేన గచ్ఛ, ఇమినా మగ్గేన గచ్ఛాహీ"తి అఞ్ఞేన మగ్గేన ఉయ్యోజేసి.

అథ ఖో తే ద్వే పురిసా – కిం ను ఖో సో ఏకో పురిసో చిరేన ఆగచ్ఛతీతి – పటిపథం గచ్ఛన్తా అద్దసంసు భగవన్తం అఞ్ఞతరస్మిం రుక్ఖమూలే నిసిన్నం. దిస్వాన యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. తేసం భగవా అనుపుబ్బిం కథం కథేసి...పే.... అపరప్పచ్చయా సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచుం – "అభిక్కన్తం, భన్తే...పే.... ఉపాసకే నో భగవా ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతం సరణం గతే"తి. అథ ఖో భగవా తే పురిసే ఏతదవోచ – "మా ఖో తుమ్హే, ఆవుసో, ఇమినా మగ్గేన గచ్ఛిత్థ, ఇమినా మగ్గేన గచ్ఛథా"తి అఞ్ఞేన మగ్గేన ఉయ్యోజేసి.

అథ ఖో తే చత్తారో పురిసా...పే.... అథ ఖో తే అట్ఠ పురిసా...పే.... అథ ఖో తే సోళస పురిసా – కిం ను ఖో తే అట్ఠ పురిసా చిరేన ఆగచ్ఛన్తీతి – పటిపథం గచ్ఛన్తా అద్దసాసుం భగవన్తం అఞ్ఞతరస్మిం రుక్ఖమూలే నిసిన్నం. దిస్వాన యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. తేసం భగవా అనుపుబ్బిం కథం కథేసి, సేయ్యథిదం – దానకథం...పే.... అపరప్పచ్చయా సత్థుసాసనే భగవన్తం ఏతదవోచుం – "అభిక్కన్తం, భన్తే...పే.... ఉపాసకే నో భగవా ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతం సరణం గతే"తి. అథ ఖో భగవా తే పురిసే ఏతదవోచ – "మా ఖో తుమ్హే, ఆవుసో, ఇమినా మగ్గేన గచ్ఛిత్థ, ఇమినా మగ్గేన గచ్ఛథా"తి అఞ్ఞేన మగ్గేన ఉయ్యోజేసి.

అథ ఖో సో ఏకో పురిసో యేన దేవదత్తో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా దేవదత్తం ఏతదవోచ – "నాహం, భన్తే, సక్కోమి తం భగవన్తం జీవితా వోరోపేతుం; మహిద్ధికో సో భగవా, మహానుభావో"తి. "అలం, ఆవుసో; మా త్వం సమణం గోతమం జీవితా వోరోపేసి. అహమేవ సమణం గోతమం జీవితా వోరోపేస్సామీ"తి.

లోహితుప్పాదకకమ్మం

౩౪౧. తేన ఖో పన సమయేన భగవా గిజ్ఝకూటస్స పబ్బతస్స ఛాయాయం చఙ్కమతి. అథ ఖో దేవదత్తో గిజ్ఝకూటం పబ్బతం ఆరుహిత్వా మహతిం సిలం పవిజ్ఝి – ఇమాయ సమణం గోతమం జీవితా వోరోపేస్సామీతి. ద్వే పబ్బతకూటా సమాగన్త్వా తం సిలం సమ్పటిచ్ఛింసు. తతో పపతికా ఉప్పతిత్వా భగవతో పాదే రుహిరం ఉప్పాదేసి. అథ ఖో భగవా ఉద్ధం ఉల్లోకేత్వా దేవదత్తం ఏతదవోచ – "బహుం తయా, మోఘపురిస, అపుఞ్ఞం పసుతం, యం త్వం దుట్ఠచిత్తో వధకచిత్తో తథాగతస్స రుహిరం ఉప్పాదేసీ"తి. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "ఇదం, భిక్ఖవే, దేవదత్తేన పఠమం ఆనన్తరియం కమ్మం ఉపచితం, యం దుట్ఠచిత్తేన వధకచిత్తేన తథాగతస్స రుహిరం ఉప్పాదిత"న్తి.

అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ – "దేవదత్తేన కిర భగవతో వధో పయుత్తో"తి. తే చ భిక్ఖూ భగవతో విహారస్స పరితో పరితో చఙ్కమన్తి ఉచ్చాసద్దా మహాసద్దా సజ్ఝాయం కరోన్తా, భగవతో రక్ఖావరణగుత్తియా. అస్సోసి ఖో భగవా ఉచ్చాసద్దం మహాసద్దం సజ్ఝాయసద్దం. సుత్వాన ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి – "కిం ను ఖో సో, ఆనన్ద, ఉచ్చాసద్దో మహాసద్దో సజ్ఝాయసద్దో"తి? "అస్సోసుం ఖో, భన్తే, భిక్ఖూ – 'దేవదత్తేన కిర భగవతో వధో పయుత్తో'తి. తే చ [తేధ (సీ.)], భన్తే, భిక్ఖూ భగవతో విహారస్స పరితో పరితో చఙ్కమన్తి ఉచ్చాసద్దా మహాసద్దా సజ్ఝాయం కరోన్తా, భగవతో రక్ఖావరణగుత్తియా. సో ఏసో, భగవా, ఉచ్చాసద్దో మహాసద్దో సజ్ఝాయసద్దో"తి. "తేన హానన్ద, మమ వచనేన తే భిక్ఖూ ఆమన్తేహి – సత్థా ఆయస్మన్తే ఆమన్తేతీ"తి. "ఏవం భన్తే"తి ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో పటిస్సుత్వా యేన తే భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "సత్థా ఆయస్మన్తే ఆమన్తేతీ"తి. "ఏవమావుసో"తి ఖో తే భిక్ఖూ ఆయస్మతో ఆనన్దస్స పటిస్సుత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఏకమన్తం నిసిన్నే ఖో తే భిక్ఖూ భగవా ఏతదవోచ –

"అట్ఠానమేతం , భిక్ఖవే, అనవకాసో, యం పరూపక్కమేన తథాగతం జీవితా వోరోపేయ్య. అనుపక్కమేన, భిక్ఖవే, తథాగతా పరినిబ్బాయన్తి.

[చూళవ॰ ౩౩౪; అ॰ ని॰ ౫.౧౦౦] "పఞ్చిమే, భిక్ఖవే, సత్థారో సన్తో సంవిజ్జమానా లోకస్మిం. కతమే పఞ్చ? "ఇధ, భిక్ఖవే, ఏకచ్చో సత్థా అపరిసుద్ధసీలో సమానో 'పరిసుద్ధసీలోమ్హీ'తి పటిజానాతి 'పరిసుద్ధం మే సీలం పరియోదాతం అసంకిలిట్ఠ'న్తి చ. తమేనం సావకా ఏవం జానన్తి – 'అయం ఖో భవం సత్థా అపరిసుద్ధసీలో సమానో 'పరిసుద్ధసీలోమ్హీ'తి పటిజానాతి 'పరిసుద్ధం మే సీలం పరియోదాతం అసంకిలిట్ఠ'న్తి చ. మయఞ్చేవ ఖో పన గిహీనం ఆరోచేయ్యామ, నాస్సస్స మనాపం. యం ఖో పనస్స అమనాపం, కథం నం మయం తేన సముదాచరేయ్యామ? సమ్మన్నతి ఖో పన చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారేన – యం తుమో కరిస్సతి, తుమోవ తేన పఞ్ఞాయిస్సతీ'తి . ఏవరూపం ఖో, భిక్ఖవే, సత్థారం సావకా సీలతో రక్ఖన్తి; ఏవరూపో చ పన సత్థా సావకేహి సీలతో రక్ఖం పచ్చాసీసతి.

"పున చపరం, భిక్ఖవే, ఇధేకచ్చో సత్థా అపరిసుద్ధఆజీవో సమానో…పే॰… అపరిసుద్ధధమ్మదేసనో సమానో…పే॰… అపరిసుద్ధవేయ్యాకరణో సమానో…పే॰… అపరిసుద్ధఞాణదస్సనో సమానో 'పరిసుద్ధఞాణదస్సనోమ్హీ'తి పటిజానాతి 'పరిసుద్ధం మే ఞాణదస్సనం పరియోదాతం అసంకిలిట్ఠ'న్తి చ. తమేనం సావకా ఏవం జానన్తి – 'అయం ఖో భవం సత్థా అపరిసుద్ధఞాణదస్సనో సమానో 'పరిసుద్ధఞాణదస్సనోమ్హీ'తి పటిజానాతి 'పరిసుద్ధం మే ఞాణదస్సనం పరియోదాతం అసంకిలిట్ఠ'న్తి చ. మయఞ్చేవ ఖో పన గిహీనం ఆరోచేయ్యామ, నాస్సస్స మనాపం. యం ఖో పనస్స అమనాపం, కథం న మయం తేన సముదాచరేయ్యామ? సమ్మన్నతి ఖో పన చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారేన – యం తుమో కరిస్సతి, తుమోవ తేన పఞ్ఞాయిస్సతీ'తి. ఏవరూపం ఖో, భిక్ఖవే, సత్థారం సావకా ఞాణదస్సనతో రక్ఖన్తి; ఏవరూపో చ పన సత్థా సావకేహి ఞాణదస్సనతో రక్ఖం పచ్చాసీసతి. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, పఞ్చ సత్థారో సన్తో సంవిజ్జమానా లోకస్మిం. "అహం ఖో పన, భిక్ఖవే, పరిసుద్ధసీలో సమానో 'పరిసుద్ధసీలోమ్హీ'తి పటిజానామి 'పరిసుద్ధం మే సీలం పరియోదాతం అసంకిలిట్ఠ'న్తి చ. న చ మం సావకా సీలతో రక్ఖన్తి; న చాహం సావకేహి సీలతో రక్ఖం పచ్చాసీసామి. అహం ఖో పన భిక్ఖవే పరిసుద్ధాజీవో సమానో…పే॰… పరిసుద్ధధమ్మదేసనో సమానో…పే॰… పరిసుద్ధవేయ్యాకరణో సమానో…పే॰… పరిసుద్ధఞాణదస్సనో సమానో "పరిసుద్ధఞాణదస్సనోమ్హీ"తి పటిజానామి "పరిసుద్ధం మే ఞాణదస్సనం పరియోదాతం అసంకిలిట్ఠ"న్తి చ, న చ మం సావకా ఞాణదస్సనతో రక్ఖన్తి, న చాహం సావకేహి ఞాణదస్సనతో రక్ఖం పచ్చాసీసామి. "అట్ఠానమేతం, భిక్ఖవే, అనవకాసో, యం పరూపక్కమేన తథాగతం జీవితా వోరోపేయ్య. అనుపక్కమేన, భిక్ఖవే, తథాగతా పరినిబ్బాయన్తి. గచ్ఛథ తుమ్హే, భిక్ఖవే, యథావిహారం. అరక్ఖియా, భిక్ఖవే, తథాగతా"తి.

నాళాగిరిపేసనం

౩౪౨. తేన ఖో పన సమయేన రాజగహే నాళాగిరి నామ హత్థీ చణ్డో హోతి, మనుస్సఘాతకో. అథ ఖో దేవదత్తో రాజగహం పవిసిత్వా హత్థిసాలం గన్త్వా హత్థిభణ్డే ఏతదవోచ – "మయం ఖో, భణే, రాజఞాతకా నామ పటిబలా నీచట్ఠానియం ఉచ్చట్ఠానే ఠపేతుం, భత్తమ్పి వేతనమ్పి వడ్ఢాపేతుం. తేన హి, భణే, యదా సమణో గోతమో ఇమం రచ్ఛం పటిపన్నో హోతి, తదా ఇమం నాళాగిరిం హత్థిం ముఞ్చిత్వా ఇమం రచ్ఛం పటిపాదేథా"తి. "ఏవం భన్తే"తి ఖో తే హత్థిభణ్డా దేవదత్తస్స పచ్చస్సోసుం. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ సమ్బహులేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం రాజగహం పిణ్డాయ పావిసి. అథ ఖో భగవా తం రచ్ఛం పటిపజ్జి. అద్దసాసుం ఖో తే హత్థిభణ్డా భగవన్తం తం రచ్ఛం పటిపన్నం. దిస్వాన నాళాగిరిం హత్థిం ముఞ్చిత్వా తం రచ్ఛం పటిపాదేసుం. అద్దసా ఖో నాళాగిరి హత్థీ భగవన్తం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం. దిస్వాన సోణ్డం ఉస్సాపేత్వా పహట్ఠకణ్ణవాలో యేన భగవా తేన అభిధావి. అద్దసాసుం ఖో తే భిక్ఖూ నాళాగిరిం

హత్థిం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం. దిస్వాన భగవన్తం ఏతదవోచుం – “అయం, భన్తే, నాళాగిరి హత్థీ చణ్డో మనుస్సఘాతకో ఇమం రచ్ఛం పటిపన్నో. పటిక్కమతు, భన్తే, భగవా; పటిక్కమతు సుగతో”తి. “ఆగచ్ఛథ, భిక్ఖవే, మా భాయిత్థ. అట్ఠానమేతం, భిక్ఖవే, అనవకాసో, యం పరూపక్కమేన తథాగతం జీవితా వోరోపేయ్య. అనుపక్కమేన, భిక్ఖవే, తథాగతా పరినిబ్బాయన్తీ”తి. దుతియమ్పి ఖో తే భిక్ఖూ…పే.… తతియమ్పి ఖో తే భిక్ఖూ భగవన్తం ఏతదవోచుం – “అయం, భన్తే, నాళాగిరి హత్థీ చణ్డో మనుస్సఘాతకో ఇమం రచ్ఛం పటిపన్నో. పటిక్కమతు, భన్తే, భగవా; పటిక్కమతు సుగతో”తి. “ఆగచ్ఛథ, భిక్ఖవే, మా భాయిత్థ. అట్ఠానమేతం , భిక్ఖవే, అనవకాసో, యం పరూపక్కమేన తథాగతం జీవితా వోరోపేయ్య. అనుపక్కమేన, భిక్ఖవే, తథాగతా పరినిబ్బాయన్తీ”తి.

తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా పాసాదేసుపి హమ్మియేసుపి ఛదనేసుపి ఆరుళ్హా అచ్ఛన్తి. తత్థ యే తే మనుస్సా అస్సద్ధా అప్పసన్నా దుబ్బుద్ధినో, తే ఏవమాహంసు – “అభిరూపో వత, భో [అభిరూపో వత భో గోతమో (స్యా॰ కం॰)], మహాసమణో నాగేన విహేఠీయిస్సతీ”తి. యే పన తే మనుస్సా సద్ధా పసన్నా పణ్డితా బ్యత్తా బుద్ధిమన్తో, తే ఏవమాహంసు – “నచిరస్సం వత, భో, నాగో నాగేన సఙ్గామేస్సతీ”తి. అథ ఖో భగవా నాళాగిరిం హత్థిం మేత్తేన చిత్తేన ఫరి. అథ ఖో నాళాగిరి హత్థీ భగవతో [భగవతా (సీ॰)] మేత్తేన చిత్తేన ఫుట్ఠో [ఫుటో (క॰)] సోణ్డం ఓరోపేత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవతో పురతో అట్ఠాసి. అథ ఖో భగవా దక్ఖిణేన హత్థేన నాళాగిరిస్స హత్థిస్స కుమ్భం పరామసన్తో నాళాగిరిం హత్థిం ఇమాహి గాథాహి అజ్ఝభాసి –

“మా కుఞ్జర నాగమాసదో, దుక్ఖఞ్హి కుఞ్జర నాగమాసదో;
న హి నాగహతస్స కుఞ్జర సుగతి, హోతి ఇతో పరం యతో.

“మా చ మదో మా చ పమాదో, న హి పమత్తా సుగతిం వజన్తి తే;
త్వఞ్ఞేవ తథా కరిస్ససి, యేన త్వం సుగతిం గమిస్ససీ”తి.

అథ ఖో నాళాగిరి హత్థీ సోణ్డాయ భగవతో పాదపంసూని గహేత్వా ఉపరిముద్ధని ఆకిరిత్వా పటికుటియోవ [పటికుటితో పటిసక్కి (సీ॰ స్యా॰)] ఓసక్కి, యావ భగవన్తం అద్దక్ఖి. అథ ఖో నాళాగిరి హత్థీ హత్థిసాలం గన్త్వా సకే ఠానే అట్ఠాసి. తథా దన్తో చ పన నాళాగిరి హత్థీ అహోసి. తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా ఇమం గాథం గాయన్తి –

[మ॰ ని॰ ౨.౩౫౨; థేరగా॰ ౮౭౮] “దణ్డేనేకే దమయన్తి, అఙ్కుసేహి కసాహి చ;
అదణ్డేన అసత్థేన, నాగో దన్తో మహేసినా”తి.

మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “యావ పాపో అయం దేవదత్తో, అలక్ఖికో, యత్ర హి నామ సమణస్స గోతమస్స ఏవంమహిద్ధికస్స ఏవం మహానుభావస్స వధాయ పరక్కమిస్సతీ”తి. దేవదత్తస్స లాభసక్కారో పరిహాయి. భగవతో చ లాభసక్కారో అభివడ్ఢి.

పఞ్చవత్థుయాచనకథా

౩౪౩. [పాచి. ౨౦౯] తేన ఖో పన సమయేన దేవదత్తో పరిహీనలాభసక్కారో సపరిసో కులేసు విఞ్ఞాపేత్వా విఞ్ఞాపేత్వా భుఞ్జతి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా కులేసు విఞ్ఞాపేత్వా విఞ్ఞాపేత్వా భుఞ్జిస్సన్తి! కస్స సమ్పన్నం న మనాపం, కస్స సాదుం న రుచ్చతీ"తి! అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా...పే.... తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – కథఞ్హి నామ దేవదత్తో సపరిసో కులేసు విఞ్ఞాపేత్వా విఞ్ఞాపేత్వా భుఞ్జిస్సతీ"తి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... "సచ్చం కిర త్వం, దేవదత్త, సపరిసో కులేసు విఞ్ఞాపేత్వా విఞ్ఞాపేత్వా భుఞ్జసీ"తి? "సచ్చం భగవా"తి...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "తేన హి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం కులేసు తికభోజనం పఞ్ఞపేస్సామి తయో అత్థవసే పటిచ్చ – దుమ్మఙ్కూనం పుగ్గలాన నిగ్గహాయ ; పేసలానం భిక్ఖూనం ఫాసువిహారాయ, మా పాపిచ్ఛా పక్ఖం నిస్సాయ సఙ్ఘం భిన్దేయ్యున్తి; కులానుద్దయాయ [కులానుదయతాయ (సీ. స్యా.)] చ. గణభోజనే యథాధమ్మో కారేతబ్బో"తి.

[పారా. ౪౦౯] అథ ఖో దేవదత్తో యేన కోకాలికో కటమోదకతిస్సకో [కటమోరకతిస్సకో (సీ. స్యా.)] ఖణ్డదేవియా పుత్తో సముద్దదత్తో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా కోకాలికం కటమోదకతిస్సకం ఖణ్డదేవియా పుత్తం సముద్దదత్తం ఏతదవోచ – "ఏథ, మయం, ఆవుసో, సమణస్స గోతమస్స సఙ్ఘభేదం కరిస్సామ చక్కభేద"న్తి. ఏవం వుత్తే కోకాలికో దేవదత్తం ఏతదవోచ – "సమణో ఖో, ఆవుసో, గోతమో మహిద్ధికో మహానుభావో. కథం మయం సమణస్స గోతమస్స సఙ్ఘభేదం కరిస్సామ చక్కభేద"న్తి? "ఏథ, మయం, ఆవుసో, సమణం గోతమం ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్చ వత్థూని యాచిస్సామ – 'భగవా, భన్తే, అనేకపరియాయేన అప్పిచ్ఛస్స సన్తుట్ఠస్స సల్లేఖస్స ధుతస్స పాసాదికస్స అపచయస్స వీరియారమ్భస్స వణ్ణవాదీ. ఇమాని, భన్తే, పఞ్చ వత్థూని అనేకపరియాయేన అప్పిచ్ఛతాయ సన్తుట్ఠియా సల్లేఖాయ ధుతతాయ పాసాదికతాయ అపచయాయ వీరియారమ్భాయ సంవత్తన్తి. సాధు, భన్తే, భిక్ఖూ యావజీవం ఆరఞ్ఞికా అస్సు; యో గామన్తం ఓసరేయ్య, వజ్జం నం ఫుసేయ్య. యావజీవం పిణ్డపాతికా అస్సు; యో నిమన్తనం సాదియేయ్య, వజ్జం నం ఫుసేయ్య. యావజీవం పంసుకూలికా అస్సు; యో గహపతిచీవరం సాదియేయ్య, వజ్జం నం ఫుసేయ్య. యావజీవం రుక్ఖమూలికా అస్సు; యో ఛన్నం ఉపగచ్ఛేయ్య, వజ్జం నం ఫుసేయ్య. యావజీవం మచ్ఛమంసం న ఖాదేయ్యుం; యో మచ్ఛమంసం ఖాదేయ్య, వజ్జం నం ఫుసేయ్యా'తి. ఇమాని పఞ్చ వత్థూని సమణో గోతమో నానుజానిస్సతి. తే మయం ఇమేహి పఞ్చహి వత్థూహి జనం సఞ్ఞాపేస్సామా"తి. "సక్కా ఖో, ఆవుసో, ఇమేహి పఞ్చహి వత్థూహి సమణస్స గోతమస్స సఙ్ఘభేదో కాతుం చక్కభేదో. లూఖప్పసన్నా హి, ఆవుసో, మనుస్సా"తి.

అథ ఖో దేవదత్తో సపరిసో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో దేవదత్తో భగవన్తం ఏతదవోచ – "భగవా, భన్తే, అనేకపరియాయేన అప్పిచ్ఛస్స సన్తుట్ఠస్స సల్లేఖస్స ధుతస్స పాసాదికస్స అపచయస్స వీరియారమ్భస్స వణ్ణవాదీ. ఇమాని, భన్తే, పఞ్చ వత్థూని అనేకపరియాయేన అప్పిచ్ఛతాయ సన్తుట్ఠియా సల్లేఖాయ ధుతతాయ పాసాదికతాయ అపచయాయ వీరియారమ్భాయ సంవత్తన్తి. సాధు, భన్తే, భిక్ఖూ యావజీవం ఆరఞ్ఞికా అస్సు; యో గామన్తం ఓసరేయ్య, వజ్జం నం ఫుసేయ్య. యావజీవం పిణ్డపాతికా అస్సు; యో నిమన్తనం సాదియేయ్య, వజ్జం నం ఫుసేయ్య. యావజీవం పంసుకూలికా అస్సు; యో గహపతిచీవరం సాదియేయ్య, వజ్జం నం ఫుసేయ్య. యావజీవం రుక్ఖమూలికా అస్సు; యో ఛన్నం ఉపగచ్ఛేయ్య, వజ్జం నం ఫుసేయ్య. యావజీవం మచ్ఛమంసం న ఖాదేయ్యుం; యో మచ్ఛమంసం ఖాదేయ్య, వజ్జం నం ఫుసేయ్యా"తి. "అలం, దేవదత్త. యో ఇచ్ఛతి,

ఆరఞ్ఞికో హోతు; యో ఇచ్ఛతి, గామన్తే విహరతు. యో ఇచ్ఛతి, పిణ్డపాతికో హోతు; యో ఇచ్ఛతి, నిమన్తనం సాదియతు. యో ఇచ్ఛతి, పంసుకూలికో హోతు; యో ఇచ్ఛతి, గహపతిచీవరం సాదియతు. అట్ఠమాసే ఖో మయా, దేవదత్త, రుక్ఖమూలసేనాసనం అనుఞ్ఞాతం; తికోటిపరిసుద్ధం మచ్ఛమంసం – అదిట్ఠం, అస్సుతం, అపరిసఙ్కిత"న్తి. అథ ఖో దేవదత్తో – న భగవా ఇమాని పఞ్చ వత్థూని అనుజానాతీతి – హట్ఠో ఉదగ్గో సపరిసో ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి.

అథ ఖో దేవదత్తో సపరిసో రాజగహం పవిసిత్వా పఞ్చహి వత్థూహి జనం సఞ్ఞాపేసి – "మయం, ఆవుసో, సమణం గోతమం ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్చ వత్థూని యాచిమ్హా – 'భగవా, భన్తే, అనేకపరియాయేన అప్పిచ్ఛస్స...పే.... వీరియారమ్భస్స వణ్ణవాదీ. ఇమాని, భన్తే, పఞ్చ వత్థూని అనేకపరియాయేన అప్పిచ్ఛతాయ...పే.... వీరియారమ్భాయ సంవత్తన్తి. సాధు, భన్తే, భిక్ఖూ యావజీవం ఆరఞ్ఞికా అస్సు; యో గామన్తం ఓసరేయ్య, వజ్జం నం ఫుసేయ్య...పే.... యావజీవం మచ్ఛమంసం న ఖాదేయ్యుం; యో మచ్ఛమంసం ఖాదేయ్య, వజ్జం నం ఫుసేయ్యా'తి. ఇమాని పఞ్చ వత్థూని సమణో గోతమో నానుజానాతి. తే మయం ఇమేహి పఞ్చహి వత్థూహి సమాదాయ వత్తామా"తి.

తత్థ యే తే మనుస్సా అస్సద్ధా అప్పసన్నా దుబ్బుద్ధినో, తే ఏవమాహంసు – "ఇమే ఖో సమణా సక్యపుత్తియా ధుతా సల్లేఖవుత్తినో. సమణో పన గోతమో బాహుల్లికో బాహుల్లాయ చేతేతీ"తి. యే పన తే మనుస్సా సద్ధా పసన్నా పణ్డితా బ్యత్తా బుద్ధిమన్తో, తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ దేవదత్తో భగవతో సఙ్ఘభేదాయ పరక్కమిస్సతి చక్కభేదాయా"తి! అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా...పే.... తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ దేవదత్తో సఙ్ఘభేదాయ పరక్కమిస్సతి చక్కభేదాయా"తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... "సచ్చం కిర త్వం, దేవదత్త, సఙ్ఘభేదాయ పరక్కమసి చక్కభేదాయా"తి? "సచ్చం భగవా"తి. "అలం, దేవదత్త. మా తే రుచ్చి సఙ్ఘభేదో. గరుకో ఖో, దేవదత్త, సఙ్ఘభేదో. యో ఖో, దేవదత్త, సమగ్గం సఙ్ఘం భిన్దతి, కప్పట్ఠికం [కప్పట్ఠితికం (స్యా॰)] కిబ్బిసం పసవతి, కప్పం నిరయమ్హి పచ్చతి. యో చ ఖో, దేవదత్త, భిన్నం సఙ్ఘం సమగ్గం కరోతి, బ్రహ్మం పుఞ్ఞం పసవతి, కప్పం సగ్గమ్హి మోదతి. అలం, దేవదత్త. మా తే రుచ్చి సఙ్ఘభేదో. గరుకో ఖో, దేవదత్త, సఙ్ఘభేదో"తి.

[ఉదా॰ ౪౮] అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ రాజగహం పిణ్డాయ పావిసి. అద్దసా ఖో దేవదత్తో ఆయస్మన్తం ఆనన్దం రాజగహే పిణ్డాయ చరన్తం. దిస్వాన యేనాయస్మా ఆనన్దో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఏతదవోచ – "అజ్జతగ్గేదానాహం , ఆవుసో ఆనన్ద, అఞ్ఞత్రేవ భగవతా, అఞ్ఞత్రేవ భిక్ఖుసఙ్ఘా, ఉపోసథం కరిస్సామి సఙ్ఘకమ్మం కరిస్సామీ"తి.

అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో రాజగహే పిణ్డాయ చరిత్వా పచ్ఛాభత్తం పిణ్డపాతపటిక్కన్తో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఇధాహం, భన్తే, పుబ్బణ్హసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ రాజగహం పిణ్డాయ పావిసిం. అద్దసా ఖో మం, భన్తే, దేవదత్తో రాజగహే పిణ్డాయ చరన్తం. దిస్వాన యేనాహం తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా మం ఏతదవోచ – 'అజ్జతగ్గేదానాహం, ఆవుసో ఆనన్ద, అఞ్ఞత్రేవ భగవతా, అఞ్ఞత్రేవ భిక్ఖుసఙ్ఘా, ఉపోసథం కరిస్సామి సఙ్ఘకమ్మం కరిస్సామీ'తి.

అజ్జతగ్గే, భన్తే, దేవదత్తో సఙ్ఘం భిన్దిస్సతీ”తి. అథ ఖో భగవా ఏతమత్థం విదిత్వా తాయం వేలాయం ఇమం ఉదానం ఉదానేసి –

[ఉదా॰ ౪౮] “సుకరం సాధునా సాధుం, సాధుం పాపేన దుక్కరం;
పాపం పాపేన సుకరం, పాపమరియేహి దుక్కర”న్తి.

దుతియభాణవారో నిట్ఠితో.

౩. తతియభాణవారో

సఙ్ఘభేదకథా

౩౪౪. అథ ఖో దేవదత్తో తదహుపోసథే ఉట్ఠాయాసనా సలాకం గాహేసి – “మయం, ఆవుసో, సమణం గోతమం ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్చ వత్థూని యాచిమ్హా – ‘భగవా, భన్తే, అనేకపరియాయేన అప్పిచ్ఛస్స...పే॰... వీరియారమ్భస్స వణ్ణవాదీ. ఇమాని, భన్తే, పఞ్చ వత్థూని అనేకపరియాయేన అప్పిచ్ఛతాయ...పే॰... వీరియారమ్భాయ సంవత్తన్తి. సాధు, భన్తే, భిక్ఖూ యావజీవం ఆరఞ్ఞికా అస్సు; యో గామన్తం ఓసరేయ్య, వజ్జం నం ఫుసేయ్య...పే॰... యావజీవం మచ్ఛమంసం న ఖాదేయ్యుం; యో మచ్ఛమంసం ఖాదేయ్య, వజ్జం నం ఫుసేయ్యా’తి. ఇమాని పఞ్చ వత్థూని సమణో గోతమో నానుజానాతి. తే మయం ఇమేహి పఞ్చహి వత్థూహి సమాదాయ వత్తామ. యస్సాయస్మతో ఇమాని పఞ్చ వత్థూని ఖమన్తి, సో సలాకం గణ్హాతూ”తి.

తేన ఖో పన సమయేన వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా పఞ్చమత్తాని భిక్ఖుసతాని నవకా చేవ హోన్తి అప్పకతఞ్ఞునో చ. తే – ‘అయం ధమ్మో , అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసన’న్తి – సలాకం గణ్హింసు. అథ ఖో దేవదత్తో సఙ్ఘం భిన్దిత్వా పఞ్చమత్తాని భిక్ఖుసతాని ఆదాయ యేన గయాసీసం తేన పక్కామి. అథ ఖో సారిపుత్తమోగ్గల్లానా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో భగవన్తం ఏతదవోచ – “దేవదత్తో, భన్తే, సఙ్ఘం భిన్దిత్వా పఞ్చమత్తాని భిక్ఖుసతాని ఆదాయ యేన గయాసీసం తేన పక్కన్తో”తి. “న హి నామ తుమ్హాకం, సారిపుత్తా, తేసు నవకేసు భిక్ఖూసు కారుఞ్ఞమ్పి భవిస్సతి? గచ్ఛథ తుమ్హే, సారిపుత్తా, పురా తే భిక్ఖూ అనయబ్యసనం ఆపజ్జన్తీ”తి. “ఏవం భన్తే”తి ఖో సారిపుత్తమోగ్గల్లానా భగవతో పటిస్సుత్వా ఉట్ఠాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా యేన గయాసీసం తేనుపసఙ్కమింసు.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు భగవతో అవిదూరే రోదమానో ఠితో హోతి. అథ ఖో భగవా తం భిక్ఖుం ఏతదవోచ – “కిస్స త్వం, భిక్ఖు, రోదసీ”తి? “యేపి తే, భన్తే, భగవతో అగ్గసావకా సారిపుత్తమోగ్గల్లానా తేపి దేవదత్తస్స సన్తికే గచ్ఛన్తి దేవదత్తస్స ధమ్మం రోచేన్తా”తి. “అట్ఠానమేతం, భిక్ఖు, అనవకాసో, యం సారిపుత్తమోగ్గల్లానా దేవదత్తస్స ధమ్మం రోచేయ్యుం, అపి చ తే గతా భిక్ఖూనం సఞ్ఞత్తియా”తి [భిక్ఖుసఞ్ఞత్తియాతి (సీ॰ స్యా॰), భిక్ఖూ సఞ్ఞత్తియా (క॰)].

౩౪౫. తేన ఖో పన సమయేన దేవదత్తో మహతియా పరిసాయ పరివుతో ధమ్మం దేసేన్తో నిసిన్నో హోతి. అద్దసా ఖో దేవదత్తో సారిపుత్తమోగ్గల్లానే దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తే. దిస్వాన భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “పస్సథ, భిక్ఖవే, యావ స్వాక్ఖాతో మయా

ధమ్మో, యేపి తే సమణస్స గోతమస్స అగ్గసావకా సారిపుత్తమోగ్గల్లానా తేపి మమ సన్తికే ఆగచ్ఛన్తి. మమ ధమ్మం రోచేన్తా"తి. ఏవం వుత్తే కోకాలికో దేవదత్తం ఏతదవోచ – "మా, ఆవుసో దేవదత్త, సారిపుత్తమోగ్గల్లానే విస్ససి . పాపిచ్ఛా సారిపుత్తమోగ్గల్లానా , పాపికానం ఇచ్ఛానం వసం గతా"తి. "అలం, ఆవుసో. స్వాగతం తేసం యతో మే ధమ్మం రోచేన్తీ"తి.

అథ ఖో దేవదత్తో ఆయస్మన్తం సారిపుత్తం ఉపడ్ఢాసనేన నిమన్తేసి – "ఏహావుసో సారిపుత్త, ఇధ నిసీదాహీ"తి. "అలం ఆవుసో"తి ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో అఞ్ఞతరం ఆసనం గహేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఆయస్మాపి ఖో మహామోగ్గల్లానో అఞ్ఞతరం ఆసనం గహేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. అథ ఖో దేవదత్తో బహుదేవ రత్తిం భిక్ఖూ ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా ఆయస్మన్తం సారిపుత్తం అజ్ఝేసి – "విగతథినమిద్ధో ఖో, ఆవుసో సారిపుత్త, భిక్ఖుసఙ్ఘో. పటిభాతు తం, ఆవుసో సారిపుత్త, భిక్ఖూనం ధమ్మీ కథా, పిట్ఠి మే ఆగిలాయతి, తమహం ఆయమిస్సామీ"తి. "ఏవమావుసో"తి ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో దేవదత్తస్స పచ్చస్సోసి. అథ ఖో దేవదత్తో చతుగ్గుణం సఙ్ఘాటిం పఞ్ఞాపేత్వా దక్ఖిణేన పస్సేన సేయ్యం కప్పేసి. తస్స కిలమన్తస్స ముట్ఠస్సతిస్స అసమ్పజానస్స ముహుత్తకేనేవ నిద్దా ఓక్కమి.

అథ ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో ఆదేసనాపాటిహారియానుసాసనియా భిక్ఖూ ధమ్మియా కథాయ ఓవది అనుసాసి. ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో ఇద్ధిపాటిహారియానుసాసనియా భిక్ఖూ ధమ్మియా కథాయ ఓవది అనుసాసి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఆయస్మతా సారిపుత్తేన ఆదేసనాపాటిహారియానుసాసనియా ఆయస్మతా చ మహామోగ్గల్లానేన ఇద్ధిపాటిహారియానుసాసనియా ఓవదియమానానం అనుసాసియమానానం విరజం వీతమలం ధమ్మచక్ఖుం ఉదపాది – యం కిఞ్చి సముదయధమ్మం, సబ్బం తం నిరోధధమ్మన్తి.

అథ ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "గచ్ఛామ మయం, ఆవుసో, భగవతో సన్తికే. యో తస్స భగవతో ధమ్మం రోచేసి సో ఆగచ్ఛతూ"తి. అథ ఖో సారిపుత్తమోగ్గల్లానా తాని పఞ్చభిక్ఖుసతాని ఆదాయ యేన వేళువనం తేనుపసఙ్కమింసు. అథ ఖో కోకాలికో దేవదత్తం ఉట్ఠాపేసి – "ఉట్ఠేహి, ఆవుసో దేవదత్త, నీతా తే భిక్ఖూ సారిపుత్తమోగ్గల్లానేహి. నను త్వం, ఆవుసో దేవదత్త, మయా వుత్తో – 'మా, ఆవుసో దేవదత్త, సారిపుత్తమోగ్గల్లానే విస్సాసి. పాపిచ్ఛా సారిపుత్తమోగ్గల్లానా, పాపికానం ఇచ్ఛానం వసం గతా'"తి? అథ ఖో దేవదత్తస్స తత్థేవ ఉణ్హం లోహితం ముఖతో ఉగ్గఞ్ఛి.

అథ ఖో సారిపుత్తమోగ్గల్లానా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో భగవన్తం ఏతదవోచ – "సాధు, భన్తే , భేదకానువత్తకా భిక్ఖూ పున ఉపసమ్పజ్జేయ్యు"న్తి. "అలం, సారిపుత్త. మా తే రుచ్చి భేదకానువత్తకానం భిక్ఖూనం పున ఉపసమ్పదా. తేన హి త్వం, సారిపుత్త, భేదకానువత్తకే భిక్ఖూ థుల్లచ్చయం దేసాపేహి. కథం పన తే, సారిపుత్త, దేవదత్తో పటిపజ్జీ"తి? "యథేవ, భన్తే, భగవా బహుదేవ రత్తిం భిక్ఖూ ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్పహంసేత్వా మం అజ్ఝేసతి – 'విగతథినమిద్ధో ఖో , సారిపుత్త, భిక్ఖుసఙ్ఘో; పటిభాతు తం, సారిపుత్త, భిక్ఖూనం ధమ్మీ కథా, పిట్ఠి మే ఆగిలాయతి, తమహం ఆయమిస్సామీ'తి, ఏవమేవ ఖో, భన్తే, దేవదత్తో పటిపజ్జీ"తి.

౩౪౬. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "భూతపుబ్బం, భిక్ఖవే, అరఞ్ఞాయతనే మహాసరసీ. తం నాగా ఉపనిస్సాయ విహరింసు. తే తం సరసిం ఓగాహేత్వా, సోణ్డాయ భిసములాలం అబ్బుహిత్వా, సువిక్ఖాలితం విక్ఖాలేత్వా, అకద్దమం

సఙ్ఖాదిత్వా, అజ్ఝోహరన్తి. తేసం తం వణ్ణాయ చేవ హోతి, బలాయ చ. న చ తతోనిదానం మరణం వా నిగచ్ఛన్తి, మరణమత్తం వా దుక్ఖం. తేసంయేవ ఖో పన, భిక్ఖవే, మహానాగానం అనుసిక్ఖమానా తరుణా భిఙ్కచ్ఛాపా. తే తం సరసిం ఓగాహేత్వా, సోణ్డాయ భిసముళాలం అబ్బుహిత్వా, న సువిక్ఖాలితం విక్ఖాలేత్వా, సకద్దమం సఙ్ఖాదిత్వా, అజ్ఝోహరన్తి. తేసం తం నేవ వణ్ణాయ హోతి, న బలాయ. తతోనిదానఞ్చ మరణం వా నిగచ్ఛన్తి, మరణమత్తం వా దుక్ఖం. ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, దేవదత్తో మమానుకుబ్బం [మమానుకుబ్బం (సీ. స్యా.)] కపణో మరిస్సతీతి.

"మహావరాహస్స మహిం వికుబ్బతో [వికుబ్బతో (సీ. స్యా.)], భిసం ఘసానస్స [ఘసమానస్స (క.)] నదీసు జగ్గతో;

భిఙ్కోవ పఙ్కం అభిభక్ఖయిత్వా, మమానుకుబ్బం కపణో మరిస్సతీ"తి.

౩౪౭. [అ. ని. ౮.౧౬] "అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతో భిక్ఖు దూతేయ్యం గన్తుమరహతి. కతమేహి అట్ఠహి? ఇధ, భిక్ఖవే, భిక్ఖు సోతా చ హోతి, సావేతా చ, ఉగ్గహేతా చ, ధారేతా చ, విఞ్ఞాతా చ, విఞ్ఞాపేతా చ, కుసలో చ సహితాసహితస్స, నో చ కలహకారకో – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతో భిక్ఖు దూతేయ్యం గన్తుమరహతి.

[అ. ని. ౮.౧౬] "అట్ఠహి , భిక్ఖవే, అఙ్గేహి సమన్నాగతో సారిపుత్తో దూతేయ్యం గన్తుమరహతి. కతమేహి అట్ఠహి? ఇధ, భిక్ఖవే, సారిపుత్తో సోతా చ హోతి, సావేతా చ, ఉగ్గహేతా చ, ధారేతా చ, విఞ్ఞాతా చ, విఞ్ఞాపేతా చ, కుసలో చ సహితాసహితస్స, నో చ కలహకారకో – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతో సారిపుత్తో దూతేయ్యం గన్తుమరహతీతి.

[అ. ని. ౮.౧౬] "యో వే న బ్యధతి [బ్యాధతి (సీ. స్యా.)] పత్వా, పరిసం ఉగ్గవాదినిం;

న చ హాపేతి వచనం, న చ ఛాదేతి సాసనం.

"అసన్దిద్ధో చ అక్ఖాతి [అక్ఖాతా (క.)], పుచ్ఛితో చ న కుప్పతి;

స వే తాదిసకో భిక్ఖు, దూతేయ్యం గన్తుమరహతీ"తి.

౩౪౮. [అ. ని. ౮.౭] "అట్ఠహి, భిక్ఖవే, అసద్ధమ్మేహి అభిభూతో పరియాదిన్నచిత్తో దేవదత్తో ఆపాయికో నేరయికో కప్పట్ఠో అతేకిచ్ఛో. కతమేహి అట్ఠహి ? లాభేన, భిక్ఖవే, అభిభూతో పరియాదిన్నచిత్తో దేవదత్తో ఆపాయికో నేరయికో కప్పట్ఠో అతేకిచ్ఛో; అలాభేన, భిక్ఖవే...పే.... యసేన, భిక్ఖవే...పే.... అయసేన, భిక్ఖవే...పే.... సక్కారేన, భిక్ఖవే...పే.... అసక్కారేన, భిక్ఖవే...పే.... పాపిచ్ఛతాయ, భిక్ఖవే...పే.... పాపమిత్తతాయ భిక్ఖవే, అభిభూతో పరియాదిన్నచిత్తో దేవదత్తో ఆపాయికో నేరయికో కప్పట్ఠో అతేకిచ్ఛో – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, అట్ఠహి అసద్ధమ్మేహి అభిభూతో పరియాదిన్నచిత్తో దేవదత్తో ఆపాయికో నేరయికో కప్పట్ఠో అతేకిచ్ఛో.

౩౪౯. "సాధు, భిక్ఖవే, భిక్ఖు ఉప్పన్నం లాభం అభిభుయ్య అభిభుయ్య విహరేయ్య, ఉప్పన్నం అలాభం...పే.... ఉప్పన్నం యసం... ఉప్పన్నం అయసం... ఉప్పన్నం సక్కారం... ఉప్పన్నం అసక్కారం... ఉప్పన్నం పాపిచ్ఛతం... ఉప్పన్నం పాపమిత్తతం అభిభుయ్య అభిభుయ్య విహరేయ్య. కథఞ్చ, భిక్ఖవే, భిక్ఖు అత్థవసం పటిచ్చ ఉప్పన్నం లాభం

అభిభుయ్య అభిభుయ్య విహరేయ్య, ఉప్పన్నం అలాభం...పే.... ఉప్పన్నం యసం... ఉప్పన్నం అయసం... ఉప్పన్నం సక్కారం... ఉప్పన్నం అసక్కారం... ఉప్పన్నం పాపిచ్ఛతం... ఉప్పన్నం పాపమిత్తతం అభిభుయ్య అభిభుయ్య విహరేయ్య? యం హిస్స, భిక్ఖవే, ఉప్పన్నం లాభం అనభిభుయ్య విహరతో ఉప్పజ్జేయ్యుం ఆసవా విఘాతపరిళాహా, ఉప్పన్నం లాభం అభిభుయ్య అభిభుయ్య విహరతో ఏవంసతే ఆసవా విఘాతపరిళాహా న హోన్తి. యం హిస్స, భిక్ఖవే, ఉప్పన్నం అలాభం...పే.... ఉప్పన్నం యసం... ఉప్పన్నం అయసం... ఉప్పన్నం సక్కారం... ఉప్పన్నం అసక్కారం... ఉప్పన్నం పాపిచ్ఛతం... ఉప్పన్నం పాపమిత్తతం అనభిభుయ్య విహరతో ఉప్పజ్జేయ్యుం ఆసవా విఘాతపరిళాహా, ఉప్పన్నం పాపమిత్తతం అభిభుయ్య అభిభుయ్య విహరతో ఏవంసతే ఆసవా విఘాతపరిళాహా న హోన్తి. ఇదం ఖో, భిక్ఖవే, అత్థవసం పటిచ్చ ఉప్పన్నం లాభం అభిభుయ్య అభిభుయ్య విహరేయ్య, ఉప్పన్నం అలాభం...పే.... ఉప్పన్నం యసం... ఉప్పన్నం అయసం... ఉప్పన్నం సక్కారం... ఉప్పన్నం అసక్కారం... ఉప్పన్నం పాపిచ్ఛతం... ఉప్పన్నం పాపమిత్తతం అభిభుయ్య అభిభుయ్య విహరేయ్య. తస్మాతిహ, భిక్ఖవే, ఉప్పన్నం లాభం అభిభుయ్య అభిభుయ్య విహరిస్సామ, ఉప్పన్నం అలాభం...పే.... ఉప్పన్నం యసం... ఉప్పన్నం అయసం... ఉప్పన్నం సక్కారం... ఉప్పన్నం అసక్కారం... ఉప్పన్నం పాపిచ్ఛతం... ఉప్పన్నం పాపమిత్తతం అభిభుయ్య అభిభుయ్య విహరిస్సామాతి; ఏవఞ్హి వో, భిక్ఖవే, సిక్ఖితబ్బన్తి.

౩౨౦. "తీహి, భిక్ఖవే, అసద్ధమ్మేహి అభిభూతో పరియాదిన్నచిత్తో దేవదత్తో ఆపాయికో నేరయికో కప్పట్ఠో అతేకిచ్ఛో. కతమేహి తీహి? పాపిచ్ఛతా, పాపమిత్తతా, ఓరమత్తకేన విసేసాధిగమేన అన్తరా వోసానం ఆపాది – ఇమేహి ఖో, భిక్ఖవే, తీహి అసద్ధమ్మేహి అభిభూతో పరియాదిన్నచిత్తో దేవదత్తో ఆపాయికో నేరయికో కప్పట్ఠో అతేకిచ్ఛోతి.

"మా జాతు కోచి లోకస్మిం, పాపిచ్ఛో ఉదపజ్జథ;
తదమినాపి జానాథ, పాపిచ్ఛానం యథాగతి.

"పణ్డితోతి సమఞ్ఞాతో, భావితత్తోతి సమ్మతో;
జలంవ యససా అట్ఠా, దేవదత్తోతి మే సుతం.

"సో పమాదం అనుచిణ్ణో, ఆసజ్జ నం తథాగతం;
అవీచినిరయం పత్తో, చతుద్వారం భయానకం.

"అదుట్ఠస్స హి యో దుబ్భే, పాపకమ్మం అకుబ్బతో;
తమేవ పాపం ఫుసతి, దుట్ఠచిత్తం అనాదరం.

"సముద్దం విసకుమ్భేన, యో మఞ్ఞేయ్య పదూసితుం [పదుస్సితుం (క.)];
న సో తేన పదూసేయ్య, భేస్మా హి ఉదధీ మహా.

"ఏవమేవ తథాగతం, యో వాదేనుపహింసతి;
సమగ్గతం [సమ్మాగతం (సీ.), సమగతం (స్యా.)] సన్తచిత్తం, వాదో తమ్హి న రూహతి.

“తాదిసం మిత్తం కుబ్బేథ [కుబ్బేథ (సీ. స్యా.)], తఞ్చ సేవేథ పణ్డితో;

యస్స మగ్గానుగో భిక్ఖు, ఖయం దుక్ఖస్స పాపుణే”తి.

ఉపాలిపఞ్హా

३३॥. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపాలి యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా ఉపాలి భగవన్తం ఏతదవోచ – “సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘరాజీతి, భన్తే, వుచ్చతి. కిత్తావతా ను ఖో, భన్తే, సఙ్ఘరాజి హోతి, నో చ సఙ్ఘభేదో? కిత్తావతా చ పన సఙ్ఘరాజి చేవ హోతి సఙ్ఘభేదో చా”తి?

“ఏకతో , ఉపాలి, ఏకో హోతి, ఏకతో ద్వే, చతుత్థో అనుస్సావేతి, సలాకం గాహేతి – ‘అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథా’తి. ఏవమ్పి ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘరాజి హోతి, నో చ సఙ్ఘభేదో. ఏకతో, ఉపాలి, ద్వే హోన్తి, ఏకతో ద్వే, పఞ్చమో అనుస్సావేతి, సలాకం గాహేతి – ‘అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథా’తి. ఏవమ్పి ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘరాజి హోతి, నో చ సఙ్ఘభేదో. ఏకతో, ఉపాలి, ద్వే హోన్తి, ఏకతో తయో, ఛట్ఠో అనుస్సావేతి, సలాకం గాహేతి – ‘అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథా’తి. ఏవమ్పి ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘరాజి హోతి, నో చ సఙ్ఘభేదో . ఏకతో, ఉపాలి, తయో హోన్తి, ఏకతో తయో, సత్తమో అనుస్సావేతి, సలాకం గాహేతి – ‘అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథా’తి. ఏవమ్పి ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘరాజి హోతి, నో చ సఙ్ఘభేదో. ఏకతో, ఉపాలి, తయో హోన్తి, ఏకతో చత్తారో, అట్ఠమో అనుస్సావేతి, సలాకం గాహేతి – ‘అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథా’తి. ఏవమ్పి ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘరాజి హోతి, నో చ సఙ్ఘభేదో. ఏకతో, ఉపాలి, చత్తారో హోన్తి, ఏకతో చత్తారో, నవమో అనుస్సావేతి, సలాకం గాహేతి – ‘అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథా’తి . ఏవం ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘరాజి చేవ హోతి సఙ్ఘభేదో చ. నవన్నం వా, ఉపాలి, అతిరేకనవన్నం వా సఙ్ఘరాజి చేవ హోతి సఙ్ఘభేదో చ. న ఖో, ఉపాలి, భిక్ఖునీ సఙ్ఘం భిన్దతి, అపి చ భేదాయ పరక్కమతి, న సిక్ఖమానా సఙ్ఘం భిన్దతి…పే… న సామణేరో సఙ్ఘం భిన్దతి, న సామణేరీ సఙ్ఘం భిన్దతి, న ఉపాసకో సఙ్ఘం భిన్దతి, న ఉపాసికా సఙ్ఘం భిన్దతి, అపి చ భేదాయ పరక్కమతి. భిక్ఖు ఖో, ఉపాలి, పకతత్తో, సమానసంవాసకో, సమానసీమాయం ఠితో, సఙ్ఘం భిన్దతీ”తి.

३३॥. [అ. ని. ౧౦.౩౭] “సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘభేదోతి, భన్తే, వుచ్చతి. కిత్తావతా ను ఖో, భన్తే, సఙ్ఘో భిన్నో హోతీ”తి?

“ఇధుపాలి, భిక్ఖూ అధమ్మం ధమ్మోతి దీపేన్తి, ధమ్మం అధమ్మోతి దీపేన్తి, అవినయం వినయోతి దీపేన్తి, వినయం అవినయోతి దీపేన్తి, అభాసితం అలపితం తథాగతేన భాసితం లపితం తథాగతేనాతి దీపేన్తి, భాసితం లపితం తథాగతేన అభాసితం అలపితం తథాగతేనాతి దీపేన్తి, అనాచిణ్ణం తథాగతేన ఆచిణ్ణం తథాగతేనాతి దీపేన్తి, ఆచిణ్ణం తథాగతేన అనాచిణ్ణం తథాగతేనాతి దీపేన్తి, అపఞ్ఞత్తం తథాగతేన పఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి దీపేన్తి, పఞ్ఞత్తం తథాగతేన అపఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి దీపేన్తి, అనాపత్తిం ఆపత్తీతి దీపేన్తి, ఆపత్తిం అనాపత్తీతి దీపేన్తి, లహుకం ఆపత్తిం గరుకా ఆపత్తీతి దీపేన్తి, గరుకం ఆపత్తిం లహుకా ఆపత్తీతి దీపేన్తి, సావసేసం ఆపత్తిం అనవసేసా ఆపత్తీతి దీపేన్తి, అనవసేసం ఆపత్తిం సావసేసా ఆపత్తీతి దీపేన్తి, దుట్ఠుల్లం ఆపత్తిం అదుట్ఠులా ఆపత్తీతి దీపేన్తి, అదుట్ఠుల్లం ఆపత్తిం దుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి దీపేన్తి. తే ఇమేహి అట్ఠారసహి వత్థూహి

అపకస్సన్తి, అవపకస్సన్తి, ఆవేనిం [ఆవేణి (సీ.), ఆవేణికం (స్యా.)] ఉపోసథం కరోన్తి, ఆవేనిం పవారణం కరోన్తి, ఆవేనిం సఙ్ఘకమ్మం కరోన్తి. ఏత్తావతా ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘో భిన్నో హోతీ"తి.

౩౫౩. [అ. ని. ౧౦.౩౭] "సఙ్ఘసామగ్గీ సఙ్ఘసామగ్గీతి, భన్తే, వుచ్చతి. కిత్తావతా ను ఖో, భన్తే, సఙ్ఘో సమగ్గో హోతీ"తి? "ఇధుపాలి, భిక్ఖూ అధమ్మం అధమ్మోతి దీపేన్తి, ధమ్మం ధమ్మోతి దీపేన్తి, అవినయం అవినయోతి దీపేన్తి, వినయం వినయోతి దీపేన్తి, అభాసితం అలపితం తథాగతేన అభాసితం అలపితం తథాగతేనాతి దీపేన్తి, భాసితం లపితం తథాగతేన భాసితం లపితం తథాగతేనాతి దీపేన్తి, అనాచిణ్ణం తథాగతేన అనాచిణ్ణం తథాగతేనాతి దీపేన్తి, ఆచిణ్ణం తథాగతేన ఆచిణ్ణం తథాగతేనాతి దీపేన్తి, అపఞ్ఞత్తం తథాగతేన అపఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి దీపేన్తి, పఞ్ఞత్తం తథాగతేన పఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి దీపేన్తి, అనాపత్తిం అనాపత్తీతి దీపేన్తి, ఆపత్తిం ఆపత్తీతి దీపేన్తి, లహుకం ఆపత్తిం లహుకా ఆపత్తీతి దీపేన్తి, గరుకం ఆపత్తిం గరుకా ఆపత్తీతి దీపేన్తి, సావసేసం ఆపత్తిం సావసేసా ఆపత్తీతి దీపేన్తి, అనవసేసం ఆపత్తిం అనవసేసా ఆపత్తీతి దీపేన్తి , దుట్ఠుల్లం ఆపత్తిం దుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి దీపేన్తి, అదుట్ఠుల్లం ఆపత్తిం అదుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి దీపేన్తి. తే ఇమేహి అట్ఠారసహి వత్థూహి న అపకస్సన్తి, న అవపకస్సన్తి, న ఆవేనిం ఉపోసథం కరోన్తి, న ఆవేనిం పవారణం కరోన్తి, న ఆవేనిం సఙ్ఘకమ్మం కరోన్తి. ఏత్తావతా ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘో సమగ్గో హోతీ"తి.

౩౫౪. "సమగ్గం పన, భన్తే, సఙ్ఘం భిన్దిత్వా కిం సో పసవతీ"తి? "సమగ్గం ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘం భిన్దిత్వా కప్పట్ఠికం కిబ్బిసం పసవతి, కప్పం నిరయమ్హి పచ్చతీ"తి.

[ఇతివు. ౧౮; అ. ని. ౧౦.౩౯] "ఆపాయికో నేరయికో, కప్పట్ఠో సఙ్ఘభేదకో;
వగ్గరతో అధమ్మట్ఠో, యోగక్ఖేమా పధంసతి;
సఙ్ఘం సమగ్గం భిన్దిత్వా, కప్పం నిరయమ్హి పచ్చతీ"తి.

"భిన్నం పన, భన్తే, సఙ్ఘం సమగ్గం కత్వా కిం సో పసవతీ"తి? "భిన్నం ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘం సమగ్గం కత్వా బ్రహ్మం పుఞ్ఞం పసవతి, కప్పం సగ్గమ్హి మోదతీ"తి.

[ఇతివు. ౧౯; అ. ని. ౧౦.౪౦] "సుఖా సఙ్ఘస్స సామగ్గీ, సమగ్గానఞ్చ అనుగ్గహో;
సమగ్గరతో ధమ్మట్ఠో, యోగక్ఖేమా న ధంసతి;
సఙ్ఘం సమగ్గం కత్వాన, కప్పం సగ్గమ్హి మోదతీ"తి.

౩౫౫. [పరి. ౪౫౮] "సియా ను ఖో, భన్తే, సఙ్ఘభేదకో ఆపాయికో, నేరయికో, కప్పట్ఠో, అతేకిచ్ఛో"తి? "సియా, ఉపాలి, సఙ్ఘభేదకో ఆపాయికో, నేరయికో, కప్పట్ఠో, అతేకిచ్ఛో"తి.

[పరి. ౪౫౮] "సియా [సియా ను ఖో (స్యా. కం.)] పన, భన్తే, సఙ్ఘభేదకో న ఆపాయికో, న నేరయికో, న కప్పట్ఠో, న అతేకిచ్ఛో"తి? "సియా, ఉపాలి, సఙ్ఘభేదకో న ఆపాయికో, న నేరయికో, న కప్పట్ఠో, న అతేకిచ్ఛో"తి.

"కతమో పన, భన్తే, సఙ్ఘభేదకో ఆపాయికో, నేరయికో, కప్పట్ఠో, అతేకిచ్ఛో"తి? "ఇధుపాలి, భిక్ఖు అధమ్మం ధమ్మోతి దీపేతి. తస్మిం అధమ్మదిట్ఠి, భేదే అధమ్మదిట్ఠి, వినిధాయ దిట్ఠిం, వినిధాయ ఖన్తిం, వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం,

అనుస్సావేతి, సలాకం గాహేతి – 'అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథా'తి. అయమ్పి ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘభేదకో ఆపాయికో, నేరయికో, కప్పట్ఠో, అతేకిచ్ఛో.

"పున చపరం, ఉపాలి, భిక్ఖు అధమ్మం ధమ్మోతి దీపేతి. తస్మిం అధమ్మదిట్ఠి, భేదే ధమ్మదిట్ఠి, వినిధాయ దిట్ఠిం, వినిధాయ ఖన్తిం, వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం, అనుస్సావేతి, సలాకం గాహేతి – 'అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథా'తి. అయమ్పి ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘభేదకో ఆపాయికో, నేరయికో, కప్పట్ఠో, అతేకిచ్ఛో.

"పున చపరం, ఉపాలి, భిక్ఖు అధమ్మం ధమ్మోతి దీపేతి. తస్మిం అధమ్మదిట్ఠి, భేదే వేమతికో, వినిధాయ దిట్ఠిం, వినిధాయ ఖన్తిం, వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం, అనుస్సావేతి, సలాకం గాహేతి – 'అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథా'తి. అయమ్పి ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘభేదకో ఆపాయికో, నేరయికో, కప్పట్ఠో, అతేకిచ్ఛో.

"పున చపరం, ఉపాలి, భిక్ఖు అధమ్మం ధమ్మోతి దీపేతి. తస్మిం ధమ్మదిట్ఠి, భేదే అధమ్మదిట్ఠి…పే॰… (తస్మిం ధమ్మదిట్ఠి భేదే ధమ్మదిట్ఠి) [( ) స్యామపోత్థకే నత్థి, విమతివినోదనీటీకాయ సమేతి]. తస్మిం ధమ్మదిట్ఠి భేదే వేమతికో. తస్మిం వేమతికో భేదే అధమ్మదిట్ఠి. తస్మిం వేమతికో భేదే ధమ్మదిట్ఠి. తస్మిం వేమతికో భేదే వేమతికో వినిధాయ దిట్ఠిం, వినిధాయ ఖన్తిం, వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం, అనుస్సావేతి, సలాకం గాహేతి – 'అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథా'తి. అయమ్పి ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘభేదకో ఆపాయికో, నేరయికో, కప్పట్ఠో, అతేకిచ్ఛో.

"పున చపరం, ఉపాలి, భిక్ఖు ధమ్మం అధమ్మోతి దీపేతి…పే॰… అవినయం వినయోతి దీపేతి… వినయం అవినయోతి దీపేతి… అభాసితం అలపితం తథాగతేన భాసితం లపితం తథాగతేనాతి దీపేతి… భాసితం లపితం తథాగతేన అభాసితం అలపితం తథాగతేనాతి దీపేతి… అనాచిణ్ణం తథాగతేన ఆచిణ్ణం తథాగతేనాతి దీపేతి… ఆచిణ్ణం తథాగతేన అనాచిణ్ణం తథాగతేనాతి దీపేతి… అపఞ్ఞత్తం తథాగతేన పఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి దీపేతి… పఞ్ఞత్తం తథాగతేన అపఞ్ఞత్తం తథాగతేనాతి దీపేతి… అనాపత్తిం ఆపత్తీతి దీపేతి… ఆపత్తిం అనాపత్తీతి దీపేతి… లహుకం ఆపత్తిం గరుకా ఆపత్తీతి దీపేతి… గరుకం ఆపత్తిం లహుకా ఆపత్తీతి దీపేతి… సావసేసం ఆపత్తిం అనవసేసా ఆపత్తీతి దీపేతి… అనవసేసం ఆపత్తిం సావసేసా ఆపత్తీతి దీపేతి… దుట్ఠుల్లం ఆపత్తిం అదుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి దీపేతి… అదుట్ఠుల్లం ఆపత్తిం దుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి దీపేతి… తస్మిం అధమ్మదిట్ఠి, భేదే అధమ్మదిట్ఠి…పే॰… తస్మిం అధమ్మదిట్ఠి, భేదే ధమ్మదిట్ఠి … తస్మిం అధమ్మదిట్ఠి, భేదే వేమతికో… తస్మిం ధమ్మదిట్ఠి, భేదే అధమ్మదిట్ఠి… (తస్మిం ధమ్మదిట్ఠి, భేదే ధమ్మదిట్ఠి) [( ) స్యామపోత్థకే నత్థి] … తస్మిం ధమ్మదిట్ఠి, భేదే వేమతికో… తస్మిం వేమతికో, భేదే అధమ్మదిట్ఠి… తస్మిం వేమతికో, భేదే ధమ్మదిట్ఠి… తస్మిం వేమతికో, భేదే వేమతికో, వినిధాయ దిట్ఠిం, వినిధాయ ఖన్తిం, వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం, అనుస్సావేతి, సలాకం గాహేతి – 'అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథా'తి. అయమ్పి ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘభేదకో ఆపాయికో, నేరయికో, కప్పట్ఠో, అతేకిచ్ఛో"తి.

“కతమో పన, భన్తే, సఙ్ఘభేదకో న ఆపాయికో, న నేరయికో, న కప్పట్ఠో , న అతేకిచ్ఛో”తి? “ఇధుపాలి, భిక్ఖు అధమ్మం ధమ్మోతి దీపేతి. తస్మిం ధమ్మదిట్ఠి, భేదే ధమ్మదిట్ఠి , అవినిధాయ దిట్ఠిం, అవినిధాయ ఖన్తిం, అవినిధాయ రుచిం, అవినిధాయ భావం, అనుస్సావేతి, సలాకం గాహేతి – ‘అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథా’తి. అయమ్పి ఖో, ఉపాలి, సఙ్ఘభేదకో న ఆపాయికో, న నేరయికో, న కప్పట్ఠో, న అతేకిచ్ఛో.

“పున చపరం, ఉపాలి, భిక్ఖు ధమ్మం అధమ్మోతి దీపేతి…పే॰… దుట్ఠుల్లం ఆపత్తిం అదుట్ఠుల్లా ఆపత్తీతి దీపేతి. తస్మిం ధమ్మదిట్ఠి, భేదే ధమ్మదిట్ఠి, అవినిధాయ దిట్ఠిం, అవినిధాయ ఖన్తిం, అవినిధాయ రుచిం, అవినిధాయ భావం, అనుస్సావేతి, సలాకం గాహేతి – ‘అయం ధమ్మో, అయం వినయో, ఇదం సత్థుసాసనం, ఇమం గణ్హథ, ఇమం రోచేథా’తి. అయమ్పి ఖో , ఉపాలి, సఙ్ఘభేదకో న ఆపాయికో, న నేరయికో, న కప్పట్ఠో, న అతేకిచ్ఛో”తి.

తతియభాణవారో నిట్ఠితో.

సఙ్ఘభేదకక్ఖన్ధకో సత్తమో.

తస్సుద్దానం –

అనుపియే అభిఞ్ఞాతా, సుఖుమాలో న ఇచ్ఛతి;
కసా వపా అభి నిన్నే, నిద్ధా లావే చ ఉబ్బహే.

పుఞ్జమద్దపలాలఞ్చ, భుసఓఫుణనీహరే;
ఆయతిమ్పి న ఖీయన్తి, పితరో చ పితామహా.

భద్దియో అనురుద్ధో చ, ఆనన్దో భగు కిమిలో;
సక్యమానో చ కోసమ్బిం, పరిహాయి కకుధేన చ.

పకాసేసి పితునో చ, పురిసే సిలం నాళాగిరిం;
తికపఞ్చగరుకో ఖో, భిన్ది ఘుల్లచ్ఛయేన చ;
తయో అట్ఠ పున తీణి, రాజి భేదా సియా ను ఖోతి.

సఙ్ఘభేదకక్ఖన్ధకం నిట్ఠితం.

៨. వత్తక్ఖన్ధకం

၁. ఆగన్తుకవత్తకథా

၃၃၆. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆగన్తుకా భిక్ఖూ సఉపాహనాపి ఆరామం పవిసన్తి, ఛత్తపగ్గహితాపి ఆరామం పవిసన్తి, ఓగుణ్ఠితాపి ఆరామం పవిసన్తి, సీసేపి చీవరం కరిత్వా ఆరామం పవిసన్తి, పానీయేనపి పాదే ధోవన్తి, వుడ్ఢతరేపి ఆవాసికే భిక్ఖూ న అభివాదేన్తి, నపి సేనాసనం పుచ్ఛన్తి. అఞ్ఞతరోపి ఆగన్తుకో భిక్ఖు అనజ్ఝావుట్ఠం విహారం ఘటికం ఉగ్ఘాటేత్వా కవాటం పణామేత్వా సహసా పావిసి. తస్స ఉపరిపిట్ఠితో [ఉపరిపిట్ఠతో (?)] అహి ఖన్ధే పపతి. సో భీతో విస్సరమకాసి. భిక్ఖూ ఉపధావిత్వా తం భిక్ఖుం ఏతదవోచుం – "కిస్స త్వం, ఆవుసో, విస్సరమకాసీ"తి? అథ ఖో సో భిక్ఖు భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ ఆగన్తుకా భిక్ఖూ సఉపాహనాపి ఆరామం పవిసిస్సన్తి, ఛత్తపగ్గహితాపి ఆరామం పవిసిస్సన్తి, ఓగుణ్ఠితాపి ఆరామం పవిసిస్సన్తి, సీసేపి చీవరం కరిత్వా ఆరామం పవిసిస్సన్తి, పానీయేనపి పాదే ధోవిస్సన్తి, వుడ్ఢతరేపి ఆవాసికే భిక్ఖూ న అభివాదేస్సన్తి, నపి సేనాసనం పుచ్ఛిస్సన్తీ"తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, "ఆగన్తుకా భిక్ఖూ సఉపాహనాపి ఆరామం పవిసన్తి, ఛత్తపగ్గహితాపి ఆరామం పవిసన్తి, ఓగుణ్ఠితాపి ఆరామం పవిసన్తి, సీసేపి చీవరం కరిత్వా ఆరామం పవిసన్తి, పానీయేనిపి పాదే ధోవన్తి, వుడ్ఢతరేపి ఆవాసికే భిక్ఖూ న అభివాదేన్తి, నపి సేనాసనం పుచ్ఛన్తీతి. సచ్చం భగవాతి. విగరహి బుద్ధో భగవా…పే॰… కథఞ్హి నామ భిక్ఖవే ఆగన్తుకా భిక్ఖూ సఉపాహనాపి ఆరామం పవిసిస్సన్తి, ఛత్తపగ్గహితాపి ఆరామం పవిసిస్సన్తి, ఓగుణ్ఠితాపి ఆరామం పవిసిస్సన్తి, సీసేపి చీవరం కరిత్వా ఆరామం పవిసిస్సన్తి, పానీయేనపి పాదే ధోవిస్సన్తి, వుడ్ఢతరేపి ఆవాసికే భిక్ఖూ న అభివాదేస్సన్తి, నపి సేనాసనం పుచ్ఛిస్సన్తి, నేతం భిక్ఖవే అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

၃၃၇. "తేన హి, భిక్ఖవే, ఆగన్తుకానం భిక్ఖూనం వత్తం పఞ్ఞపేస్సామి యథా ఆగన్తుకేహి భిక్ఖూహి సమ్మా వత్తితబ్బం. ఆగన్తుకేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా 'ఇదాని ఆరామం పవిసిస్సామీ'తి ఉపాహనా ఓముఞ్చిత్వా నీచం కత్వా పప్ఫోటేత్వా గహేత్వా ఛత్తం అపనామేత్వా సీసం వివరిత్వా సీసే చీవరం [వివరిత్వా చీవరం (క॰)] ఖన్ధే కత్వా సాధుకం అతరమానేన ఆరామో పవిసితబ్బో. ఆరామం పవిసన్తేన సల్లక్ఖేతబ్బం – 'కత్థ ఆవాసికా భిక్ఖూ పటిక్కమన్తీ'తి? యత్థ ఆవాసికా భిక్ఖూ పటిక్కమన్తి – ఉపట్ఠానసాలాయ వా మణ్డపే వా రుక్ఖమూలే వా – తత్థ గన్త్వా ఏకమన్తం పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో; ఏకమన్తం చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం; పతిరూపం ఆసనం గహేత్వా నిసీదితబ్బం; పానీయం పుచ్ఛితబ్బం, పరిభోజనీయం పుచ్ఛితబ్బం – 'కతమం పానీయం, కతమం పరిభోజనీయ'న్తి? సచే పానీయేన అత్థో హోతి, పానీయం గహేత్వా పాతబ్బం. సచే పరిభోజనీయేన అత్థో హోతి, పరిభోజనీయం గహేత్వా పాదా ధోవితబ్బా. పాదే ధోవన్తేన ఏకేన హత్థేన ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం, ఏకేన హత్థేన పాదా ధోవితబ్బా. తేనేవ ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం [యేన హత్థేన ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం (స్యా॰)] న తేనేవ హత్థేన పాదా ధోవితబ్బా. ఉపాహనపుఞ్ఛనచోళకం పుచ్ఛిత్వా ఉపాహనా పుఞ్ఛితబ్బా. ఉపాహనా పుఞ్ఛన్తేన పఠమం సుక్ఖేన చోళకేన పుఞ్ఛితబ్బా, పచ్ఛా అల్లేన. ఉపాహనాపుఞ్ఛనచోళకం ధోవిత్వా [పీళేత్వా (స్యా॰)] ఏకమన్తం విస్సజ్జేతబ్బం.

“సచే ఆవాసికో భిక్ఖు వుడ్ఢో హోతి, అభివాదేతబ్బో. సచే నవకో హోతి, అభివాదాపేతబ్బో. సేనాసనం పుచ్ఛితబ్బం – ‘కతమం మే సేనాసనం పాపుణాతీ’తి? అజ్ఝావుట్ఠం వా అనజ్ఝావుట్ఠం వా పుచ్ఛితబ్బం, గోచరో పుచ్ఛితబ్బో, అగోచరో పుచ్ఛితబ్బో, సేక్ఖసమ్మతాని [సేఖసమ్మతాని (క.)] కులాని పుచ్ఛితబ్బాని , వచ్చట్ఠానం పుచ్ఛితబ్బం, పస్సావట్ఠానం పుచ్ఛితబ్బం, పానీయం పుచ్ఛితబ్బం, పరిభోజనీయం పుచ్ఛితబ్బం, కత్తరదణ్డో పుచ్ఛితబ్బో, సఙ్ఘస్స కతికసణ్ఠానం పుచ్ఛితబ్బం – ‘కం కాలం పవిసితబ్బం, కం కాలం నిక్ఖమితబ్బ’న్తి? సచే విహారో అనజ్ఝావుట్ఠో హోతి, కవాటం ఆకోటేత్వా ముహుత్తం ఆగమేత్వా ఘటికం ఉగ్ఘాటేత్వా కవాటం పణామేత్వా బహి ఠితేన నిల్లోకేతబ్బో.

“సచే విహారో ఉక్లాపో హోతి, మఞ్చే వా మఞ్చో ఆరోపితో హోతి, పీఠే వా పీఠం ఆరోపితం హోతి, సేనాసనం ఉపరి పుఞ్జీకతం [పుఞ్జకితం (క.)] హోతి, సచే ఉస్సహతి, సోధేతబ్బో. [మహావ. ౬౬-౬౭ (థోకం విసదిసం)] విహారం సోధేన్తేన పఠమం భూమత్థరణం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; మఞ్చపటిపాదకా నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బా; భిసిబిబ్బోహనం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; నిసీదనపచ్చత్థరణం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; మఞ్చో నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో; పీఠం నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; ఖేళమల్లకో నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో; అపస్సేనఫలకం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం. సచే విహారే సన్తానకం హోతి, ఉల్లోకా పఠమం ఓహారేతబ్బం, ఆలోకసన్ధికణ్ణభాగా పమజ్జితబ్బా. సచే గేరుకపరికమ్మకతా భిత్తి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే కాళవణ్ణకతా భూమి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే అకతా హోతి భూమి, ఉదకేన పరిప్ఫోసిత్వా సమ్మజ్జితబ్బా – మా విహారో రజేన ఉహఞ్ఞీతి [ఊహఞ్ఞీతి (సీ. స్యా.)]. సఙ్కారం విచినిత్వా ఏకమన్తం ఛడ్డేతబ్బం.

“భూమత్థరణం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే [యథాపఞ్ఞత్తం (సీ. స్యా.), యథాభాగం (క.)] పఞ్ఞపేతబ్బం. మఞ్చపటిపాదకా ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే [యథాభాగం (స్యా. క.)] ఠపేతబ్బా. మఞ్చో ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాఠానే [యథాభాగం (స్యా. క.)] పఞ్ఞపేతబ్బో. పీఠం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాఠానే [యథాభాగం (స్యా. క.)] పఞ్ఞపేతబ్బం. భిసిబిబ్బోహనం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాభాగం పఞ్ఞపేతబ్బం. నిసీదనపచ్చత్థరణం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాభాగం పఞ్ఞపేతబ్బం. ఖేళమల్లకో ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాభాగం ఠపేతబ్బో. అపస్సేనఫలకం ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాభాగం ఠపేతబ్బం. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన పత్తం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన హేట్ఠామఞ్చం వా హేట్ఠాపీఠం వా పరామసిత్వా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. న చ అనన్తరహితాయ భూమియా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. చీవరం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన చీవరం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన చీవరవంసం వా చీవరరజ్జుం వా పమజ్జిత్వా పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం.

“సచే పురత్థిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పురత్థిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే పచ్ఛిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పచ్ఛిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే ఉత్తరా సరజా వాతా వాయన్తి, ఉత్తరా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే దక్ఖిణా సరజా వాతా

వాయన్తి, దక్ఖిణా వాతపానా థకేతబ్బా . సచే సీతకాలో హోతి, దివా వాతపానా వివరితబ్బా, రత్తిం థకేతబ్బా. సచే ఉణ్హకాలో హోతి, దివా వాతపానా థకేతబ్బా, రత్తిం వివరితబ్బా.

‘‘సచే పరివేణం ఉక్లాపం హోతి, పరివేణం సమ్మజ్జితబ్బం. సచే కోట్ఠకో ఉక్లాపో హోతి, కోట్ఠకో సమ్మజ్జితబ్బో. సచే ఉపట్ఠానసాలా ఉక్లాపా హోతి, ఉపట్ఠానసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే అగ్గిసాలా ఉక్లాపా హోతి, అగ్గిసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే వచ్చకుటి ఉక్లాపా హోతి, వచ్చకుటి సమ్మజ్జితబ్బా. సచే పానీయం న హోతి, పానీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచే పరిభోజనీయం న హోతి, పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచే ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం న హోతి, ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం. ఇదం ఖో, భిక్ఖవే, ఆగన్తుకానం భిక్ఖూనం వత్తం యథా ఆగన్తుకేహి భిక్ఖూహి సమ్మా వత్తితబ్బ’’న్తి.

౨. ఆవాసికవత్తకథా

౩౫౮. తేన ఖో పన సమయేన ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగన్తుకే భిక్ఖూ దిస్వా నేవ ఆసనం పఞ్ఞపేన్తి, న పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపన్తి, న పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తచీవరం పటిగ్గణ్హన్తి, న పానీయేన పుచ్ఛన్తి [న పానీయేన పుచ్ఛన్తి, న పరిభోజనీయేన పుచ్ఛన్తి (స్యా. కం.)], న వుడ్ఢతరేపి ఆగన్తుకే భిక్ఖూ అభివాదేన్తి, న సేనాసనం పఞ్ఞపేన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – ‘‘కథఞ్హి నామ ఆవాసికా భిక్ఖూ ఆగన్తుకే భిక్ఖూ దిస్వా నేవ ఆసనం పఞ్ఞపేస్సన్తి, న పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపిస్సన్తి, న పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తచీవరం పటిగ్గహిస్సన్తి, న పానీయేన పుచ్ఛిస్సన్తి, వుడ్ఢతరేపి ఆగన్తుకే భిక్ఖూ న అభివాదేస్సన్తి, న సేనాసనం పఞ్ఞపేస్సన్తీ’’తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే… సచ్చం కిరం, భిక్ఖవే…పే… సచ్చం భగవాతి…పే… విగరహిత్వా…పే… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౩౫౯. ‘‘తేన హి, భిక్ఖవే, ఆవాసికానం భిక్ఖూనం వత్తం పఞ్ఞపేస్సామి యథా ఆవాసికేహి భిక్ఖూహి సమ్మా వత్తితబ్బం. ఆవాసికేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా ఆగన్తుకం భిక్ఖుం వుడ్ఢతరం దిస్వా ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం , పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తచీవరం పటిగ్గహేతబ్బం, పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో [పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో, పరిభోజనీయేన పుచ్ఛితబ్బో (స్యా.)]. సచే ఉస్సహతి, ఉపాహనా పుఞ్ఛితబ్బా. ఉపాహనా పుఞ్ఛన్తేన పఠమం సుక్ఖేన చోళకేన పుఞ్ఛితబ్బా, పచ్ఛా అల్లేన. ఉపాహనాపుఞ్ఛనచోళకం ధోవిత్వా [ధోవిత్వా పీళేత్వా (స్యా.)] ఏకమన్తం విస్సజ్జేతబ్బం.

‘‘ఆగన్తుకో భిక్ఖు వుడ్ఢతరో అభివాదేతబ్బో. సేనాసనం పఞ్ఞపేతబ్బం – ‘ఏతం తే సేనాసనం పాపుణాతీ’తి. అజ్ఝావుట్ఠం వా అనజ్ఝావుట్ఠం వా ఆచిక్ఖితబ్బం. గోచరో ఆచిక్ఖితబ్బో. అగోచరో ఆచిక్ఖితబ్బో. సేక్ఖసమ్మతాని కులాని ఆచిక్ఖితబ్బాని. వచ్చట్ఠానం ఆచిక్ఖితబ్బం. పస్సావట్ఠానం ఆచిక్ఖితబ్బం. పానీయం ఆచిక్ఖితబ్బం. పరిభోజనీయం ఆచిక్ఖితబ్బం. కత్తరదణ్డో ఆచిక్ఖితబ్బో. సఙ్ఘస్స కతికసణ్ఠానం ఆచిక్ఖితబ్బం – ‘ఇమం కాలం పవిసితబ్బం, ఇమం కాలం నిక్ఖమితబ్బ’న్తి .

‘‘సచే నవకో హోతి, నిసిన్నకేనేవ ఆచిక్ఖితబ్బం – ‘అత్ర పత్తం నిక్ఖిపాహి, అత్ర చీవరం నిక్ఖిపాహి, ఇదం ఆసనం నిసీదాహీ’తి. పానీయం ఆచిక్ఖితబ్బం. పరిభోజనీయం ఆచిక్ఖితబ్బం. ఉపాహనాపుఞ్ఛనచోళకం ఆచిక్ఖితబ్బం. ఆగన్తుకో భిక్ఖు నవకో అభివాదాపేతబ్బో. సేనాసనం ఆచిక్ఖితబ్బం – ‘ఏతం తే సేనాసనం పాపుణాతీ’తి. అజ్ఝావుట్ఠం వా అనజ్ఝావుట్ఠం వా

ఆచిక్ఖితబ్బం. గోచరో ఆచిక్ఖితబ్బో. అగోచరో ఆచిక్ఖితబ్బో. సేక్ఖసమ్మతాని కులాని ఆచిక్ఖితబ్బాని. వచ్చట్ఠానం ఆచిక్ఖితబ్బం. పస్సావట్ఠానం ఆచిక్ఖితబ్బం. పానీయం ఆచిక్ఖితబ్బం. పరిభోజనీయం ఆచిక్ఖితబ్బం. కత్తరదణ్డో ఆచిక్ఖితబ్బో. సఙ్ఘస్స కతికసణ్ఠానం ఆచిక్ఖితబ్బం – 'ఇమం కాలం పవిసితబ్బం, ఇమం కాలం నిక్ఖమితబ్బ'న్తి. ఇదం ఖో, భిక్ఖవే , ఆవాసికానం భిక్ఖూనం వత్తం యథా ఆవాసికేహి భిక్ఖూహి సమ్మా వత్తితబ్బ"న్తి.

౩. గమికవత్తకథా

౩౬౦. తేన ఖో పన సమయేన గమికా భిక్ఖూ దారుభణ్డం మత్తికాభణ్డం అప్పటిసామేత్వా ద్వారవాతపానం వివరిత్వా సేనాసనం అనాపుచ్ఛా పక్కమన్తి. దారుభణ్డం మత్తికాభణ్డం నస్సతి. సేనాసనం అగుత్తం హోతి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ గమికా భిక్ఖూ దారుభణ్డం మత్తికాభణ్డం అప్పటిసామేత్వా ద్వారవాతపానం వివరిత్వా సేనాసనం అనాపుచ్ఛా పక్కమిస్సన్తి! దారుభణ్డం మత్తికాభణ్డం నస్సతి. సేనాసనం అగుత్తం హోతీ"తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… సచ్చం కిర, భిక్ఖవే…పే॰… సచ్చం భగవాతి…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౩౬౧. "తేన హి, భిక్ఖవే, గమికానం భిక్ఖూనం వత్తం పఞ్ఞపేస్సామి యథా గమికేహి భిక్ఖూహి సమ్మా వత్తితబ్బం. గమికేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా దారుభణ్డం మత్తికాభణ్డం పటిసామేత్వా ద్వారవాతపానం థకేత్వా సేనాసనం ఆపుచ్ఛా పక్కమితబ్బం [ఆపుచ్ఛితబ్బం (స్యా॰)]. సచే భిక్ఖు న హోతి, సామణేరో ఆపుచ్ఛితబ్బో. సచే సామణేరో న హోతి, ఆరామికో ఆపుచ్ఛితబ్బో. సచే ఆరామికో న హోతి, ఉపాసకో ఆపుచ్ఛితబ్బో. సచే న హోతి భిక్ఖు వా సామణేరో వా ఆరామికో వా ఉపాసకో వా, చతూసు పాసాణేసు మఞ్చం పఞ్ఞపేత్వా మఞ్చే మఞ్చం ఆరోపేత్వా పీఠే పీఠం ఆరోపేత్వా సేనాసనం ఉపరి పుఞ్జం కరిత్వా దారుభణ్డం మత్తికాభణ్డం పటిసామేత్వా ద్వారవాతపానం థకేత్వా పక్కమితబ్బం. సచే విహారో ఓవస్సతి, సచే ఉస్సహతి, ఛాదేతబ్బో, ఉస్సుకం వా కాతబ్బం – 'కిన్తి ను ఖో విహారో ఛాదియేథా'తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, యో దేసో అనోవస్సకో హోతి, తత్థ చతూసు పాసాణేసు మఞ్చం పఞ్ఞపేత్వా మఞ్చే మఞ్చం ఆరోపేత్వా పీఠే పీఠం ఆరోపేత్వా సేనాసనం ఉపరి పుఞ్జం కరిత్వా దారుభణ్డం మత్తికాభణ్డం పటిసామేత్వా ద్వారవాతపానం థకేత్వా పక్కమితబ్బం. సచే సబ్బో విహారో ఓవస్సతి, సచే ఉస్సహతి, సేనాసనం గామం అతిహరితబ్బం, ఉస్సుకం వా కాతబ్బం – 'కిన్తి ను ఖో సేనాసనం గామం అతిహరియేథా'తి. ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, అజ్ఝోకాసే చతూసు పాసాణేసు మఞ్చం పఞ్ఞపేత్వా మఞ్చే మఞ్చం ఆరోపేత్వా పీఠే పీఠం ఆరోపేత్వా సేనాసనం ఉపరి పుఞ్జం కరిత్వా దారుభణ్డం మత్తికాభణ్డం పటిసామేత్వా తిణేన వా పణ్ణేన వా పటిచ్ఛాదేత్వా పక్కమితబ్బం – అప్పేవ నామ అఙ్గానిపి సేసేయ్యున్తి. ఇదం ఖో, భిక్ఖవే, గమికానం భిక్ఖూనం వత్తం యథా గమికేహి భిక్ఖూహి సమ్మా వత్తితబ్బ"న్తి.

౪. అనుమోదనవత్తకథా

౩౬౨. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ భత్తగ్గే న అనుమోదన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సమణా సక్యపుత్తియా భత్తగ్గే న అనుమోదిస్సన్తీ"తి! అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఝాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "అనుజానామి, భిక్ఖవే, భత్తగ్గే అనుమోదితు"న్తి. అథ ఖో తేసం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కేన

ను ఖో భత్తగ్గే అనుమోదితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, థేరేన భిక్ఖునా భత్తగ్గే అనుమోదితు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరస్స పూగస్స సఙ్ఘభత్తం హోతి . ఆయస్మా సారిపుత్తో సఙ్ఘత్థేరో హోతి. భిక్ఖూ – ‘భగవతా అనుఞ్ఞాతం థేరేన భిక్ఖునా భత్తగ్గే అనుమోదితు’న్తి – ఆయస్మన్తం సారిపుత్తం ఏకకం ఓహాయ పక్కమింసు. అథ ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో తే మనుస్సే పటిసమ్మోదిత్వా పచ్ఛా ఏకకో అగమాసి. అద్దసా ఖో భగవా ఆయస్మన్తం సారిపుత్తం దూరతోవ ఏకకం ఆగచ్ఛన్తం. దిస్వాన ఆయస్మన్తం సారిపుత్తం ఏతదవోచ – “కచ్చి, సారిపుత్త, భత్తం ఇద్ధం అహోసీ”తి? “ఇద్ధం ఖో, భన్తే, భత్తం అహోసి; అపిచ మం భిక్ఖూ ఏకకం ఓహాయ పక్కన్తా”తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, భత్తగ్గే చతూహి పఞ్చహి థేరానుథేరేహి భిక్ఖూహి ఆగమేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో థేరో భత్తగ్గే వచ్చితో ఆగమేసి. సో వచ్చం సన్ధారేతుం అసక్కోన్తో ముచ్ఛితో పపతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సతి కరణీయే ఆనన్తరికం భిక్ఖుం ఆపుచ్ఛిత్వా గన్తు”న్తి.

౫. భత్తగ్గవత్తకథా

౩౬౩. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ దున్నివత్థా దుప్పారుతా అనాకప్పసమ్పన్నా భత్తగ్గం గచ్ఛన్తి, వోక్కమ్మపి థేరానం భిక్ఖూనం పురతో పురతో గచ్ఛన్తి, థేరేపి భిక్ఖూ అనుపఖజ్జ నిసీదన్తి , నవేపి భిక్ఖూ ఆసనేన పటిబాహన్తి, సఙ్ఘాటిమ్పి ఓత్థరిత్వా అన్తరఘరే నిసీదన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే.… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ దున్నివత్థా దుప్పారుతా అనాకప్పసమ్పన్నా భత్తగ్గం గచ్ఛిస్సన్తి, వోక్కమ్మపి థేరానం భిక్ఖూనం పురతో పురతో గచ్ఛిస్సన్తి, థేరేపి భిక్ఖూ అనుపఖజ్జ నిసీదిస్సన్తి, నవేపి భిక్ఖూ ఆసనేనపి పటిబాహిస్సన్తి, సఙ్ఘాటిమ్పి ఓత్థరిత్వా అన్తరఘరే నిసీదిస్సన్తీ”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే.… “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ దున్నివత్థా దుప్పారుతా అనాకప్పసమ్పన్నా భత్తగ్గం గచ్ఛన్తి, వోక్కమ్మపి థేరానం భిక్ఖూనం పురతో పురతో గచ్ఛన్తి, థేరేపి భిక్ఖూ అనుపఖజ్జ నిసీదన్తి, నవేపి భిక్ఖూ ఆసనేన పటిబాహన్తి, సఙ్ఘాటిమ్పి ఓత్థరిత్వా అన్తరఘరే నిసీదన్తీ”తి? “సచ్చం భగవా”తి…పే.… విగరహిత్వా…పే.… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౩౬౪. “తేన హి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం భత్తగ్గవత్తం పఞ్ఞపేస్సామి యథా భిక్ఖూహి భత్తగ్గే సమ్మా వత్తితబ్బం. సచే ఆరామే కాలో ఆరోచితో హోతి, తిమణ్డలం పటిచ్ఛాదేన్తేన పరిమణ్డలం నివాసేత్వా కాయబన్ధనం బన్ధిత్వా సగుణం కత్వా సఙ్ఘాటియో పారుపిత్వా గణ్ఠికం పటిముఞ్చిత్వా ధోవిత్వా పత్తం గహేత్వా సాధుకం అతరమానేన గామో పవిసితబ్బో.

“న వోక్కమ్మ థేరానం భిక్ఖూనం పురతో పురతో గన్తబ్బం. సుప్పటిచ్ఛన్నేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. సుసంవుతేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. ఓక్ఖిత్తచక్ఖునా అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఉక్ఖిత్తకాయ అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఉజ్జగ్ఘికాయ అన్తరఘరే గన్తబ్బం. అప్పసద్దేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న కాయప్పచాలకం అన్తరఘరే గన్తబ్బం . న బాహుప్పచాలకం అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న సీసప్పచాలకం అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఖమ్భకతేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఓగుణ్ఠితేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఉక్కుటికాయ అన్తరఘరే గన్తబ్బం.

“సుప్పటిచ్ఛన్నేన అన్తరఘరే నిసీదితబ్బం. సుసంవుతేన అన్తరఘరే నిసీదితబ్బం. ఓక్ఖిత్తచక్ఖునా అన్తరఘరే నిసీదితబ్బం. న ఉక్ఖిత్తకాయ అన్తరఘరే నిసీదితబ్బం న ఉజ్జగ్ఘికాయ అన్తరఘరే నిసీదితబ్బం, అప్పసద్దేన అన్తరఘరే నిసీదితబ్బ. న కాయప్పచాలకం అన్తరఘరే నిసీదితబ్బం. న బాహుప్పచాలకం అన్తరఘరే నిసీదితబ్బం. న సీసప్పచాలకం అన్తరఘరే నిసీదితబ్బం. న ఖమ్భకతేన అన్తరఘరే నిసీదితబ్బం. న ఓగుణ్ఠితేన అన్తరఘరే నిసీదితబ్బం. న పల్లత్థికాయ అన్తరఘరే నిసీదితబ్బం. న థేరే భిక్ఖూ అనుపఖజ్జ నిసీదితబ్బం. న నవా భిక్ఖూ ఆసనేన పటిబాహితబ్బా. న సఙ్ఘాటిం ఓత్థరిత్వా అన్తరఘరే నిసీదితబ్బం.

“ఉదకే దియ్యమానే ఉభోహి హత్థేహి పత్తం పటిగ్గహేత్వా ఉదకం పటిగ్గహేతబ్బం. నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన పత్తో ధోవితబ్బో. సచే ఉదకప్పటిగ్గాహకో హోతి, నీచం కత్వా ఉదకప్పటిగ్గహే ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం – మా ఉదకప్పటిగ్గాహకో ఉదకేన ఓసిఞ్చి [ఓసిఞ్చియ్యా (క.)], మా సామన్తా భిక్ఖూ ఉదకేన ఓసిఞ్చింసు [ఓసిఞ్చియ్యింసు (క.)], మా సఙ్ఘాటి ఉదకేన ఓసిఞ్చీతి. సచే ఉదకప్పటిగ్గాహకో న హోతి, నీచం కత్వా ఛమాయ ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం – మా సామన్తా భిక్ఖూ ఉదకేన ఓసిఞ్చింసు, మా సఙ్ఘాటి ఉదకేన ఓసిఞ్చీతి.

“ఓదనే దియ్యమానే ఉభోహి హత్థేహి పత్తం పటిగ్గహేత్వా ఓదనో పటిగ్గహేతబ్బో, సూపస్స ఓకాసో కాతబ్బో. సచే హోతి సప్పి వా తేలం వా ఉత్తరిభఙ్గం వా, థేరేన వత్తబ్బో – ‘సబ్బేసం సమకం సమ్పాదేహీ’తి. సక్కచ్చం పిణ్డపాతో పటిగ్గహేతబ్బో. పత్తసఞ్ఞినా పిణ్డపాతో పటిగ్గహేతబ్బో. సమసూపకో పిణ్డపాతో పటిగ్గహేతబ్బో. సమతిత్తికో పిణ్డపాతో పటిగ్గహేతబ్బో.

“న తావ థేరేన భుఞ్జితబ్బం యావ న సబ్బేసం ఓదనో సమ్పత్తో హోతి. సక్కచ్చం పిణ్డపాతో భుఞ్జితబ్బో. పత్తసఞ్ఞినా పిణ్డపాతో భుఞ్జితబ్బో. సపదానం పిణ్డపాతో భుఞ్జితబ్బో. సమసూపకో పిణ్డపాతో భుఞ్జితబ్బో . న థూపకతో ఓమద్దిత్వా పిణ్డిపాతో భుఞ్జితబ్బో. న సూపం వా బ్యఞ్జనం వా ఓదనేన పటిచ్ఛాదేతబ్బం భియ్యోకమ్యతం ఉపాదాయ. న సూపం వా ఓదనం వా అగిలానేన అత్తనో అత్థాయ విఞ్ఞాపేత్వా భుఞ్జితబ్బం. న ఉజ్ఝానసఞ్ఞినా పరేసం పత్తో ఓలోకేతబ్బో. నాతిమహన్తో కబళో కాతబ్బో. పరిమణ్డలో ఆలోపో కాతబ్బో. న అనాహటే కబళే ముఖద్వారం వివరితబ్బం. న భుఞ్జమానేన సబ్బో హత్థో ముఖే పక్ఖిపితబ్బో. న సకబళేన ముఖేన బ్యాహరితబ్బం. న పిణ్డుక్ఖేపకం భుఞ్జితబ్బం. న కబళావచ్ఛేదకం భుఞ్జితబ్బం. న అవగణ్డకారకం భుఞ్జితబ్బం. న హత్థనిద్ధునకం భుఞ్జితబ్బం. న సిత్థావకారకం భుఞ్జితబ్బం. న జివ్హానిచ్ఛారకం భుఞ్జితబ్బం. న చపుచపుకారకం భుఞ్జితబ్బం. న సురుసురుకారకం భుఞ్జితబ్బం. న హత్థనిల్లేహకం భుఞ్జితబ్బం. న పత్తనిల్లేహకం భుఞ్జితబ్బం. న ఓట్ఠనిల్లేహకం భుఞ్జితబ్బం.

“న సామిసేన హత్థేన పానీయథాలకో పటిగ్గహేతబ్బో. న తావ థేరేన ఉదకం పటిగ్గహేతబ్బం యావ న సబ్బేవ భుత్తావినో హోన్తి. ఉదకే దియ్యమానే ఉభోహి హత్థేహి పత్తం పటిగ్గహేత్వా ఉదకం పటిగ్గహేతబ్బం. నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన పత్తో ధోవితబ్బో. సచే ఉదకప్పటిగ్గాహకో హోతి, నీచం కత్వా ఉదకప్పటిగ్గహే ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం – మా ఉదకప్పటిగ్గాహకో ఉదకేన ఓసిఞ్చి, మా సామన్తా భిక్ఖూ ఉదకేన ఓసిఞ్చింసు, మా సఙ్ఘాటి ఉదకేన ఓసిఞ్చీతి. సచే ఉదకప్పటిగ్గాహకో న హోతి, నీచం కత్వా ఛమాయ ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం – మా సామన్తా భిక్ఖూ ఉదకేన ఓసిఞ్చింసు, మా సఙ్ఘాటి ఉదకేన ఓసిఞ్చీతి. న ససిత్థకం పత్తధోవనం అన్తరఘరే ఛడ్డేతబ్బం.

“నివత్తన్తేన నవకేహి భిక్ఖూహి పఠమతరం నివత్తితబ్బం. పచ్ఛా థేరేహి సుప్పటిచ్ఛన్నేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. సుసంవుతేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. ఓక్ఖిత్తచక్ఖునా అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఉక్ఖిత్తకాయ అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఉజ్జగ్ఘికాయ అన్తరఘరే గన్తబ్బం. అప్పసద్దేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న కాయప్పచాలకం అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న బాహుప్పచాలకం అన్తరఘరే గన్తబ్బం . న సీసప్పచాలకం అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఖమ్భకతేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఓగుణ్ఠితేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఉక్కుటికాయ అన్తరఘరే గన్తబ్బం. ఇదం ఖో, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం భత్తగ్గవత్తం యథా భిక్ఖూహి భత్తగ్గే సమ్మా వత్తితబ్బ”న్తి.

పఠమభాణవారో నిట్ఠితో.

౬. పిణ్డచారికవత్తకథా

౩౬౫. తేన ఖో పన సమయేన పిణ్డచారికా భిక్ఖూ దున్నివత్థా దుప్పారుతా అనాకప్పసమ్పన్నా పిణ్డాయ చరన్తి, అసల్లక్ఖేత్వాపి నివేసనం పవిసన్తి, అసల్లక్ఖేత్వాపి నిక్ఖమన్తి, అతిసహసాపి పవిసన్తి, అతిసహసాపి నిక్ఖమన్తి, అతిదూరేపి తిట్ఠన్తి, అచ్చాసన్నేపి తిట్ఠన్తి, అతిచిరమ్పి తిట్ఠన్తి, అతిలహుమ్పి నివత్తన్తి. అఞ్ఞతరోపి పిణ్డచారికో భిక్ఖు అసల్లక్ఖేత్వా నివేసనం పావిసి. సో చ ద్వారం మఞ్ఞమానో అఞ్ఞతరం ఓవరకం పావిసి. తస్మిమ్పి ఓవరకే ఇత్థీ నగ్గా ఉత్తానా నిపన్నా హోతి. అద్దసా ఖో సో భిక్ఖు తం ఇత్థిం నగ్గం ఉత్తానం నిపన్నం. దిస్వాన – “నయిదం ద్వారం, ఓవరకం ఇద”న్తి తమ్హా ఓవరకా నిక్ఖమి. అద్దసా ఖో తస్సా ఇత్థియా సామికో తం ఇత్థిం నగ్గం ఉత్తానం నిపన్నం. దిస్వాన – “ఇమినా మే భిక్ఖునా పజాపతీ దూసితా”తి తం భిక్ఖుం గహేత్వా ఆకోటేసి. అథ ఖో సా ఇత్థీ తేన సద్దేన పటిబుజ్ఝిత్వా తం పురిసం ఏతదవోచ – “కిస్స త్వం, అయ్య, ఇమం భిక్ఖుం ఆకోటేసీ”తి? “ఇమినాసి త్వం భిక్ఖునా దూసితా”తి? “నాహం, అయ్య, ఇమినా భిక్ఖునా దూసితా; అకారకో సో భిక్ఖూ”తి తం భిక్ఖుం ముఞ్చాపేసి. అథ ఖో సో భిక్ఖు ఆరామం గన్త్వా భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే.… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ పిణ్డచారికా భిక్ఖూ దున్నివత్థా దుప్పారుతా అనాకప్పసమ్పన్నా పిణ్డాయ చరిస్సన్తి, అసల్లక్ఖేత్వాపి నివేసనం పవిసిస్సన్తి, అసల్లక్ఖేత్వాపి నిక్ఖమిస్సన్తి, అతిసహసాపి పవిసిస్సన్తి, అతిసహసాపి నిక్ఖమిస్సన్తి, అతిదూరేపి తిట్ఠిస్సన్తి, అచ్చాసన్నేపి తిట్ఠిస్సన్తి, అతిచిరమ్పి తిట్ఠిస్సన్తి, అతిలహుమ్పి నివత్తిస్సన్తీ”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే.… సచ్చం కిర, భిక్ఖవే…పే.… సచ్చం భగవాతి…పే.… విగరహిత్వా…పే.… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౩౬౬. “తేన హి, భిక్ఖవే, పిణ్డచారికానం భిక్ఖూనం వత్తం పఞ్ఞాపేస్సామి యథా పిణ్డచారికేహి భిక్ఖూహి సమ్మా వత్తితబ్బం. పిణ్డచారికేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా – ‘ఇదాని గామం పవిసిస్సామీ’తి తిమణ్డలం పటిచ్ఛాదేన్తేన పరిమణ్డలం నివాసేత్వా కాయబన్ధనం బన్ధిత్వా సగుణం కత్వా సఙ్ఘాటియో పారుపిత్వా గణ్ఠికం పటిముఞ్చిత్వా ధోవిత్వా పత్తం గహేత్వా సాధుకం అతరమానేన గామో పవిసితబ్బో.

“సుప్పటిచ్ఛన్నేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం . సుసంవుతేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. ఓక్ఖిత్తచక్ఖునా అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఉక్ఖిత్తకాయ అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఉజ్జగ్ఘికాయ అన్తరఘరే గన్తబ్బం. అప్పసద్దేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న కాయప్పచాలకం అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న బాహుప్పచాలకం అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న సీసప్పచాలకం అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఖమ్భకతేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఓగుణ్ఠితేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఉక్కుటికాయ అన్తరఘరే గన్తబ్బం.

“నివేసనం పవిసన్తేన సల్లక్ఖేతబ్బం – ‘ఇమినా పవిసిస్సామి, ఇమినా నిక్ఖమిస్సామీ’తి. నాతిసహసా పవిసితబ్బం. నాతిసహసా నిక్ఖమితబ్బం. నాతిదూరే ఠాతబ్బం. నాచ్చాసన్నే ఠాతబ్బం. నాతిచిరం ఠాతబ్బం. నాతిలహుం నివత్తితబ్బం. ఠితకేన సల్లక్ఖేతబ్బం – ‘భిక్ఖం దాతుకామా వా అదాతుకామా వా’తి. సచే కమ్మం వా నిక్ఖిపతి, ఆసనా వా వుట్ఠాతి, కటచ్ఛుం వా పరామసతి, భాజనం వా పరామసతి, ఠపేతి [ఠాపేతి (క.)] వా – దాతుకామస్సాతి [దాతుకామియాతి (స్యా.), దాతుకామా వియాతి (సీ.)] ఠాతబ్బం. భిక్ఖాయ దియ్యమానాయ వామేన హత్థేన సఙ్ఘాటిం ఉచ్చారేత్వా దక్ఖిణేన హత్థేన పత్తం పణామేత్వా ఉభోహి హత్థేహి పత్తం పటిగ్గహేత్వా భిక్ఖా పటిగ్గహేతబ్బా. న చ భిక్ఖాదాయికాయ ముఖం ఉల్లోకేతబ్బం [ఓలోకేతబ్బం (స్యా.)]. సల్లక్ఖేతబ్బం – ‘సూపం దాతుకామా వా అదాతుకామా వా’తి. సచే కటచ్ఛుం వా పరామసతి, భాజనం వా పరామసతి, ఠపేతి వా – దాతుకామస్సాతి ఠాతబ్బం. భిక్ఖాయ దిన్నాయ సఙ్ఘాటియా పత్తం పటిచ్ఛాదేత్వా సాధుకం అతరమానేన నివత్తితబ్బం.

“సుప్పటిచ్ఛన్నేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. సుసంవుతేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. ఓక్ఖిత్తచక్ఖునా అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఉక్ఖిత్తకాయ అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఉజ్జగ్ఘికాయ అన్తరఘరే గన్తబ్బం. అప్పసద్దేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న కాయప్పచాలకం అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న బాహుప్పచాలకం అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న సీసప్పచాలకం అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఖమ్భకతేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఓగుణ్ఠితేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఉక్కుటికాయ అన్తరఘరే గన్తబ్బం. యో పఠమం గామతో పిణ్డాయ పటిక్కమతి, తేన ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకఠలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం, అవక్కారపాతి ధోవిత్వా ఉపట్ఠాపేతబ్బా, పానీయం పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. యో పచ్ఛా గామతో పిణ్డాయ పటిక్కమతి, సచే హోతి భుత్తావసేసో, సచే ఆకఙ్ఖతి, భుఞ్జితబ్బం . నో చే ఆకఙ్ఖతి, అప్పహరితే వా ఛడ్డేతబ్బం, అప్పాణకే వా ఉదకే ఓపిలాపేతబ్బం. తేన ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకఠలికం పటిసామేతబ్బం, అవక్కారపాతి ధోవిత్వా పటిసామేతబ్బా, పానీయం పరిభోజనీయం పటిసామేతబ్బం , భత్తగ్గం సమ్మజ్జితబ్బం. యో పస్సతి పానీయఘటం వా పరిభోజనీయఘటం వా వచ్చఘటం వా రిత్తం తుచ్ఛం తేన ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచస్స హోతి అవిసయ్హం, హత్థవికారేన దుతియం ఆమన్తేత్వా హత్థవిలఙ్ఘకేన ఉపట్ఠాపేతబ్బం, న చ తప్పచ్చయా వాచా భిన్దితబ్బా. ఇదం ఖో, భిక్ఖవే, పిణ్డచారికానం భిక్ఖూనం వత్తం యథా పిణ్డచారికేహి భిక్ఖూహి సమ్మా వత్తితబ్బ”న్తి.

౭. ఆరఞ్ఞికవత్తకథా

౩౬౭. తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా భిక్ఖూ అరఞ్ఞే విహరన్తి. తే నేవ పానీయం ఉపట్ఠాపేన్తి, న పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేన్తి , న అగ్గిం ఉపట్ఠాపేన్తి, న అరణిసహితం ఉపట్ఠాపేన్తి, న నక్ఖత్తపదాని జానన్తి, న దిసాభాగం జానన్తి. చోరా తత్థ గన్త్వా తే భిక్ఖూ ఏతదవోచుం – “అత్థి, భన్తే, పానీయ”న్తి? “నత్థావుసో”తి. “అత్థి, భన్తే, పరిభోజనీయ”న్తి? “నత్థావుసో”తి. “అత్థి, భన్తే, అగ్గీ”తి? “నత్థావుసో”తి. “అత్థి, భన్తే, అరణిసహిత”న్తి? “నత్థావుసో”తి. ( ) [(అత్థి భన్తే నక్ఖత్తపదానీతి, న జానామ ఆవుసోతి, అత్థి భన్తే దిసాభాగన్తి, న జానామ ఆవుసోతి.) సీ. విమతిటీకాయ పన సమేతి] “కేనజ్జ, భన్తే, యుత్త”న్తి? “న ఖో మయం, ఆవుసో, జానామా”తి. “కతమాయం, భన్తే, దిసా”తి? “న ఖో మయం, ఆవుసో, జానామా”తి. అథ ఖో తే చోరా – ‘నేవిమేసం పానీయం అత్థి, న పరిభోజనీయం అత్థి, న అగ్గి అత్థి, న అరణిసహితం అత్థి, న నక్ఖత్తపదాని జానన్తి, న దిసాభాగం జానన్తి; చోరా ఇమే, నయిమే భిక్ఖూ’తి – ఆకోటేత్వా పక్కమింసు. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భిక్ఖూనం

ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౩౬౮. “తేన హి, భిక్ఖవే, ఆరఞ్ఞికానం భిక్ఖూనం వత్తం పఞ్ఞపేస్సామి యథా ఆరఞ్ఞికేహి భిక్ఖూహి సమ్మా వత్తితబ్బం. ఆరఞ్ఞికేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా కాలస్సేవ ఉట్ఠాయ పత్తం థవికాయ పక్ఖిపిత్వా అంసే ఆలగ్గేత్వా చీవరం ఖన్ధే కరిత్వా ఉపాహనా ఆరోహిత్వా దారుభణ్డం మత్తికాభణ్డం పటిసామేత్వా ద్వారవాతపానం థకేత్వా సేనాసనా ఓతరితబ్బం – ఇదాని గామం పవిసిస్సామీతి. ఉపాహనా ఓముఞ్చిత్వా నీచం కత్వా పప్ఫోటేత్వా థవికాయ పక్ఖిపిత్వా అంసే ఆలగ్గేత్వా తిమణ్డలం పటిచ్ఛాదేన్తేన పరిమణ్డలం నివాసేత్వా కాయబన్ధనం బన్ధిత్వా సగుణం కత్వా సఙ్ఘాటియో పారుపిత్వా గణ్ఠికం పటిముఞ్చిత్వా ధోవిత్వా పత్తం గహేత్వా సాధుకం అతరమానేన గామో పవిసితబ్బో. సుప్పటిచ్ఛన్నేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం…పే… న ఖమ్భకతేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఓగుణ్ఠితేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం. న ఉక్కుటికాయ అన్తరఘరే గన్తబ్బం.

“నివేసనం పవిసన్తేన సల్లక్ఖేతబ్బం – ‘ఇమినా పవిసిస్సామి, ఇమినా నిక్ఖమిస్సామీ’తి. నాతిసహసా పవిసితబ్బం. నాతిసహసా నిక్ఖమితబ్బం. నాతిదూరే ఠాతబ్బం. నాచ్చాసన్నే ఠాతబ్బం. నాతిచిరం ఠాతబ్బం. నాతిలహుం నివత్తితబ్బం. ఠితకేన సల్లక్ఖేతబ్బం – ‘భిక్ఖం దాతుకామా వా అదాతుకామా వా’తి. సచే కమ్మం వా నిక్ఖిపతి, ఆసనా వా వుట్ఠాతి, కటచ్ఛుం వా పరామసతి, భాజనం వా పరామసతి, ఠపేతి వా – దాతుకామస్సాతి ఠాతబ్బం. భిక్ఖాయ దియ్యమానాయ వామేన హత్థేన సఙ్ఘాటిం ఉచ్చారేత్వా దక్ఖిణేన హత్థేన పత్తం పణామేత్వా ఉభోహి హత్థేహి పత్తం పటిగ్గహేత్వా భిక్ఖా పటిగ్గహేతబ్బా. న చ భిక్ఖాదాయికాయ ముఖం ఉల్లోకేతబ్బం. సల్లక్ఖేతబ్బం – ‘సూపం దాతుకామా వా అదాతుకామా వా’తి. సచే కటచ్ఛుం వా పరామసతి, భాజనం వా పరామసతి, ఠపేతి వా – దాతుకామస్సాతి ఠాతబ్బం. భిక్ఖాయ దిన్నాయ సఙ్ఘాటియా పత్తం పటిచ్ఛాదేత్వా సాధుకం అతరమానేన నివత్తితబ్బం.

“సుప్పటిచ్ఛన్నేన అన్తరఘరే గన్తబ్బం…పే… న ఉక్కుటికాయ అన్తరఘరే గన్తబ్బం. గామతో నిక్ఖమిత్వా పత్తం థవికాయ పక్ఖిపిత్వా అంసే ఆలగ్గేత్వా చీవరం సఙ్ఘరిత్వా సీసే కరిత్వా ఉపాహనా ఆరోహిత్వా గన్తబ్బం.

“ఆరఞ్ఞికేన, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా పానీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం, పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం, అగ్గి ఉపట్ఠాపేతబ్బో, అరణిసహితం ఉపట్ఠాపేతబ్బం, కత్తరదణ్డో ఉపట్ఠాపేతబ్బో, నక్ఖత్తపదాని ఉగ్గహేతబ్బాని – సకలాని వా ఏకదేసాని వా, దిసాకుసలేన భవితబ్బం. ఇదం ఖో, భిక్ఖవే, ఆరఞ్ఞికానం భిక్ఖూనం వత్తం యథా ఆరఞ్ఞికేహి భిక్ఖూహి సమ్మా వత్తితబ్బ”న్తి.

౮. సేనాసనవత్తకథా

౩౬౯. తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా భిక్ఖూ అజ్ఝోకాసే చీవరకమ్మం కరోన్తి. ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ పటివాతే అఙ్గణే [పఙ్గణే (సీ॰ స్యా॰)] సేనాసనం పప్ఫోటేసుం. భిక్ఖూ రజేన ఓకిరింసు. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ పటివాతే అఙ్గణే సేనాసనం పప్ఫోటేస్సన్తి! భిక్ఖూ రజేన ఓకిరింసూ”తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే… “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ పటివాతే అఙ్గణే సేనాసనం

పప్ఫోటేన్తి, భిక్ఖూ రజేన ఓకిరింసూ’’తి? ‘‘సచ్చం భగవా’’తి…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౩౨౦. ‘‘తేన హి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం సేనాసనవత్తం పఞ్ఞపేస్సామి యథా భిక్ఖూహి సేనాసనే సమ్మా వత్తితబ్బం. యస్మిం విహారే విహరతి, సచే సో విహారో ఉక్లాపో హోతి, సచే ఉస్సహతి, సోధేతబ్బో. [మహావ॰ ౬౬, ౬౭; చూళవ॰ ౩౭౭] విహారం సోధేన్తేన పఠమం పత్తచీవరం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; నిసీదనపచ్చత్థరణం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; భిసిబిబ్బోహనం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; మఞ్చో నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో; పీఠం నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; మఞ్చపటిపాదకా నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బా; ఖేళమల్లకో నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో; అపస్సేనఫలకం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; భుమ్మత్థరణం యథాపఞ్ఞత్తం సల్లక్ఖేత్వా నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం. సచే విహారే సన్తానకం హోతి, ఉల్లోకా పఠమం ఓహారేతబ్బం, ఆలోకసన్ధికణ్ణభాగా పమజ్జితబ్బా. సచే గేరుకపరికమ్మకతా భిత్తి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే కాళవణ్ణకతా భూమి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే అకతా హోతి భూమి, ఉదకేన పరిప్ఫోసిత్వా పరిఘోసిత్వా సమ్మజ్జితబ్బా – మా విహారో రజేన ఉహఞ్ఞీతి. సఙ్కారం విచినిత్వా ఏకమన్తం ఛడ్డేతబ్బం.

‘‘న భిక్ఖుసామన్తా సేనాసనం పప్ఫోటేతబ్బం. న విహారసామన్తా సేనాసనం పప్ఫోటేతబ్బం. న పానీయసామన్తా సేనాసనం పప్ఫోటేతబ్బం. న పరిభోజనీయసామన్తా సేనాసనం పప్ఫోటేతబ్బం. న పటివాతే అఙ్గణే సేనాసనం పప్ఫోటేతబ్బం. అధోవాతే సేనాసనం పప్ఫోటేతబ్బం.

‘‘భుమ్మత్థరణం ఏకమన్తం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. మఞ్చపటిపాదకా ఏకమన్తం ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బా. మఞ్చో ఏకమన్తం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బో. పీఠం ఏకమన్తం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. భిసిబిబ్బోహనం ఏకమన్తం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. నిసీదనపచ్చత్థరణం ఏకమన్తం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. ఖేళమల్లకో ఏకమన్తం ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బో. అపస్సేనఫలకం ఏకమన్తం ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బం. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన పత్తం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన హేట్ఠామఞ్చం వా హేట్ఠాపీఠం వా పరామసిత్వా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. న చ అనన్తరహితాయ భూమియా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. చీవరం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన చీవరం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన చీవరవంసం వా చీవరరజ్జుం వా పమజ్జిత్వా పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం.

‘‘సచే పురత్థిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పురత్థిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే పచ్ఛిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పచ్ఛిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే ఉత్తరా సరజా వాతా వాయన్తి ఉత్తరా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే దక్ఖిణా సరజా వాతా వాయన్తి, దక్ఖిణా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే సీతకాలో హోతి, దివా వాతపానా వివరితబ్బా, రత్తిం థకేతబ్బా. సచే ఉణ్హకాలో హోతి, దివా వాతపానా థకేతబ్బా, రత్తిం వివరితబ్బా.

“సచే పరివేణం ఉక్లాపం హోతి, పరివేణం సమ్మజ్జితబ్బం. సచే కోట్ఠకో ఉక్లాపో హోతి, కోట్ఠకో సమ్మజ్జితబ్బో. సచే ఉపట్ఠానసాలా ఉక్లాపా హోతి, ఉపట్ఠానసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే అగ్గిసాలా ఉక్లాపా హోతి, అగ్గిసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే వచ్చకుటి ఉక్లాపా హోతి, వచ్చకుటి సమ్మజ్జితబ్బా. సచే పానీయం న హోతి, పానీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచే పరిభోజనీయం న హోతి, పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచే ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం న హోతి, ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం.

“సచే వుడ్ఢేన సద్ధిం ఏకవిహారే విహరతి, న వుడ్ఢం అనాపుచ్ఛా ఉద్దేసో దాతబ్బో, న పరిపుచ్ఛా దాతబ్బా, న సజ్ఝాయో కాతబ్బో, న ధమ్మో భాసితబ్బో, న పదీపో కాతబ్బో, న పదీపో విజ్ఝాపేతబ్బో, న వాతపానా వివరితబ్బా, న వాతపానా థకేతబ్బా. సచే వుడ్ఢేన సద్ధిం ఏకచఙ్కమే చఙ్కమతి, యేన వుడ్ఢో తేన పరివత్తితబ్బం, న చ వుడ్ఢో సఙ్ఘాటికణ్ణేన ఘట్టేతబ్బో. ఇదం ఖో, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం సేనాసనవత్తం యథా భిక్ఖూహి సేనాసనే సమ్మా వత్తితబ్బ”న్తి.

౯. జన్తాఘరవత్తకథా

౩౭౧. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ జన్తాఘరే థేరేహి భిక్ఖూహి నివారియమానా అనాదరియం పటిచ్చ పహూతం కట్ఠం ఆరోపేత్వా అగ్గిం దత్వా ద్వారం థకేత్వా ద్వారే నిసీదన్తి. భిక్ఖూ [థేరా చ భిక్ఖూ (స్యా. కం.)] ఉణ్హాభితత్తా ద్వారం అలభమానా ముచ్ఛితా పపతన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ జన్తాఘరే థేరేహి భిక్ఖూహి నివారియమానా అనాదరియం పటిచ్చ పహూతం కట్ఠం ఆరోపేత్వా అగ్గిం దత్వా ద్వారం థకేత్వా ద్వారే నిసీదిస్సన్తి! భిక్ఖూ ఉణ్హాభితత్తా ద్వారం అలభమానా ముచ్ఛితా పపతన్తీ”తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే… “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ జన్తాఘరే థేరేహి భిక్ఖూహి నివారియమానా అనాదరియం పటిచ్చ పహూతం కట్ఠం ఆరోపేత్వా అగ్గిం దత్వా ద్వారం థకేత్వా ద్వారే నిసీదన్తి; భిక్ఖూ ఉణ్హాభితత్తా ద్వారం అలభమానా ముచ్ఛితా పపతన్తీ”తి? “సచ్చం భగవా”తి…పే… విగరహిత్వా…పే… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న , భిక్ఖవే, జన్తాఘరే థేరేన భిక్ఖునా నివారియమానేన అనాదరియం పటిచ్చ పహూతం కట్ఠం ఆరోపేత్వా అగ్గి దాతబ్బో. యో దదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. న, భిక్ఖవే, ద్వారం థకేత్వా ద్వారే నిసీదితబ్బం. యో నిసీదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

౩౭౨. “తేన హి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం జన్తాఘరవత్తం పఞ్ఞపేస్సామి యథా భిక్ఖూహి జన్తాఘరే సమ్మా వత్తితబ్బం. యో పఠమం జన్తాఘరం గచ్ఛతి, సచే ఛారికా ఉస్సన్నా హోతి, ఛారికా ఛడ్డేతబ్బా. సచే జన్తాఘరం ఉక్లాపం హోతి, జన్తాఘరం సమ్మజ్జితబ్బం. సచే పరిభణ్డం ఉక్లాపం హోతి, పరిభణ్డం సమ్మజ్జితబ్బం. సచే పరివేణం ఉక్లాపం హోతి, పరివేణం సమ్మజ్జితబ్బం. సచే కోట్ఠకో ఉక్లాపో హోతి, కోట్ఠకో సమ్మజ్జితబ్బో . సచే జన్తాఘరసాలా ఉక్లాపా హోతి, జన్తాఘరసాలా సమ్మజ్జితబ్బా.

“చుణ్ణం సన్నేతబ్బం, మత్తికా తేమేతబ్బా, ఉదకదోణికాయ ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం. జన్తాఘరం పవిసన్తేన మత్తికాయ ముఖం మక్ఖేత్వా పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. న థేరే భిక్ఖూ అనుపఖజ్జ నిసీదితబ్బం. న నవా భిక్ఖూ ఆసనేన పటిబాహితబ్బా. సచే ఉస్సహతి, జన్తాఘరే థేరానం భిక్ఖూనం పరికమ్మం కాతబ్బం. జన్తాఘరా నిక్ఖమన్తేన జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరా నిక్ఖమితబ్బం. సచే ఉస్సహతి, ఉదకేపి థేరానం భిక్ఖూనం పరికమ్మం కాతబ్బం. న థేరానం భిక్ఖూనం పురతోపి నహాయితబ్బం, న ఉపరితోపి నహాయితబ్బం.

నహాతేన ఉత్తరన్తేన ఓతరన్తానం మగ్గో దాతబ్బో. యో పచ్ఛా జన్తాఘరా నిక్ఖమతి, సచే జన్తాఘరం చిక్ఖల్లం హోతి, ధోవితబ్బం. మత్తికాదోణికం ధోవిత్వా జన్తాఘరపీఠం పటిసామేత్వా అగ్గిం విజ్ఝాపేత్వా ద్వారం థకేత్వా పక్కమితబ్బం. ఇదం ఖో, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం జన్తాఘరవత్తం యథా భిక్ఖూహి జన్తాఘరే సమ్మా వత్తితబ్బ"న్తి.

౧౦. వచ్చకుటివత్తకథా

౩౭౩. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు బ్రాహ్మణజాతికో వచ్చం కత్వా న ఇచ్ఛతి ఆచమేతుం – కో ఇమం వసలం దుగ్గన్ధం ఆమసిస్సతీతి [ఆచమిస్సతీతి (క॰)]. తస్స వచ్చమగ్గే కిమి సణ్ఠాతి. అథ ఖో సో భిక్ఖు భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. "కిం పన త్వం, ఆవుసో, వచ్చం కత్వా న ఆచమేసీ"తి? "ఏవమావుసో"తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ భిక్ఖు వచ్చం కత్వా న ఆచమేస్సతీ"తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… "సచ్చం కిర త్వం, భిక్ఖు, వచ్చం కత్వా న ఆచమేసీ"తి? "సచ్చం భగవా"తి…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, వచ్చం కత్వా సతి ఉదకే నాచమేతబ్బం. యో నాచమేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ వచ్చకుటియా యథావుడ్ఢం వచ్చం కరోన్తి. నవకా భిక్ఖూ పఠమతరం ఆగన్త్వా వచ్చితా ఆగమేన్తి. తే వచ్చం సన్ధారేన్తా ముచ్ఛితా పపతన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… సచ్చం కిర భిక్ఖవే…పే॰… సచ్చం భగవాతి…పే॰… "న, భిక్ఖవే, వచ్చకుటియా యథావుడ్ఢం వచ్చో కాతబ్బో. యో కరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆగతపటిపాటియా వచ్చం కాతు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అతిసహసాపి వచ్చకుటిం పవిసన్తి, ఉబ్భజిత్వాపి [ఉబ్భుజ్జిత్వాపి (సీ॰), ఉబ్భుజిత్వా (స్యా॰)] పవిసన్తి, నిత్థునన్తాపి వచ్చం కరోన్తి , దన్తకట్ఠం ఖాదన్తాపి వచ్చం కరోన్తి, బహిద్ధాపి వచ్చదోణికాయ వచ్చం కరోన్తి, బహిద్ధాపి పస్సావదోణికాయ పస్సావం కరోన్తి, పస్సావదోణికాయపి ఖేళం కరోన్తి, ఫరుసేనపి కట్ఠేన అవలేఖన్తి, అవలేఖనకట్ఠమ్పి వచ్చకూపమ్హి పాతేన్తి, అతిసహసాపి నిక్ఖమన్తి, ఉబ్భజిత్వాపి నిక్ఖమన్తి, చపుచపుకారకమ్పి ఆచమేన్తి, ఆచమనసరావకేపి ఉదకం సేసేన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ అతిసహసాపి వచ్చకుటిం పవిసిస్సన్తి, ఉబ్భజిత్వాపి పవిసిస్సన్తి, నిత్థునన్తాపి వచ్చం కరిస్సన్తి, దన్తకట్ఠం ఖాదన్తాపి వచ్చం కరిస్సన్తి, బహిద్ధాపి వచ్చదోణికాయ వచ్చం కరిస్సన్తి, బహిద్ధాపి పస్సావదోణికాయ పస్సావం కరిస్సన్తి, పస్సావదోణికాయపి ఖేళం కరిస్సన్తి, ఫరుసేనపి కట్ఠేన అవలేఖిస్సన్తి, అవలేఖనకట్ఠమ్పి వచ్చకూపమ్హి పాతేస్సన్తి, అతిసహసాపి నిక్ఖమిస్సన్తి, ఉబ్భజిత్వాపి నిక్ఖమిస్సన్తి, చపుచపుకారకమ్పి ఆచమేస్సన్తి, ఆచమనసరావకేపి ఉదకం సేసేస్సన్తీ"తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… సచ్చం కిర, భిక్ఖవే…పే॰… సచ్చం భగవాతి…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౩౭౪. "తేన హి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం వచ్చకుటివత్తం పఞ్ఞపేస్సామి యథా భిక్ఖూహి వచ్చకుటియా సమ్మా వత్తితబ్బం. యో వచ్చకుటిం గచ్ఛతి తేన బహి ఠితేన [బహి ఠితేన (సీ॰ క॰)] ఉక్కాసితబ్బం. అన్తో నిసిన్నేనపి ఉక్కాసితబ్బం. చీవరవంసే వా చీవరరజ్జుయా వా చీవరం నిక్ఖిపిత్వా సాధుకం అతరమానేన వచ్చకుటి పవిసితబ్బా. నాతిసహసా

పవిసితబ్బా. న ఉబ్భజిత్వా పవిసితబ్బా. వచ్చపాదుకాయ ఠితేన ఉబ్భజితబ్బం. న నిత్థునన్తేన వచ్చో కాతబ్బో. న దన్తకట్ఠం ఖాదన్తేన వచ్చో కాతబ్బో. న బహిద్ధా వచ్చదోణికాయ వచ్చో కాతబ్బో. న బహిద్ధా పస్సావదోణికాయ పస్సావో కాతబ్బో. న పస్సావదోణికాయ ఖేళో కాతబ్బో. న ఫరుసేన కట్ఠేన అవలేఖితబ్బం. న అవలేఖనకట్ఠం వచ్చకూపమ్హి పాతేతబ్బం. వచ్చపాదుకాయ ఠితేన పటిచ్ఛాదేతబ్బం. నాతిసహసా నిక్ఖమితబ్బం. న ఉబ్భజిత్వా నిక్ఖమితబ్బం. ఆచమనపాదుకాయ ఠితేన ఉబ్భజితబ్బం. న చపుచపుకారకం ఆచమేతబ్బం. న ఆచమనసరావకే ఉదకం సేసేతబ్బం. ఆచమనపాదుకాయ ఠితేన పటిచ్ఛాదేతబ్బం.

"సచే వచ్చకుటి ఉహతా [ఊహతా (సీ॰ స్యా॰)] హోతి, ధోవితబ్బా. సచే అవలేఖనపిఠరో పూరో హోతి, అవలేఖనకట్ఠం ఛడ్డేతబ్బం. సచే వచ్చకుటి ఉక్లాపా హోతి, వచ్చకుటి సమ్మజ్జితబ్బా. సచే పరిభణ్డం ఉక్లాపం హోతి, పరిభణ్డం సమ్మజ్జితబ్బం. సచే పరివేణం ఉక్లాపం హోతి, పరివేణం సమ్మజ్జితబ్బం . సచే కోట్ఠకో ఉక్లాపో హోతి, కోట్ఠకో సమ్మజ్జితబ్బో. సచే ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం న హోతి, ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం . ఇదం ఖో, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం వచ్చకుటివత్తం యథా భిక్ఖూహి వచ్చకుటియా సమ్మా వత్తితబ్బ"న్తి.

౧౧. ఉపజ్ఝాయవత్తకథా

౩౭౫. తేన ఖో పన సమయేన సద్ధివిహారికా ఉపజ్ఝాయేసు న సమ్మా వత్తన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ సద్ధివిహారికా ఉపజ్ఝాయేసు న సమ్మా వత్తిస్సన్తీ"తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, సద్ధివిహారికా ఉపజ్ఝాయేసు న సమ్మా వత్తన్తీ"తి? "సచ్చం భగవా"తి విగరహి బుద్ధో భగవా…పే॰… "కథఞ్హి నామ, భిక్ఖవే, సద్ధివిహారికా ఉపజ్ఝాయేసు న సమ్మా వత్తిస్సన్తి! నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౩౭౬. "తేన హి, భిక్ఖవే, సద్ధివిహారికానం ఉపజ్ఝాయేసు వత్తం పఞ్ఞపేస్సామి యథా సద్ధివిహారికేహి ఉపజ్ఝాయేసు సమ్మా వత్తితబ్బం. [మహావ॰ ౬౬] సద్ధివిహారికేన, భిక్ఖవే, ఉపజ్ఝాయమ్హి సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా –

"కాలస్సేవ ఉట్ఠాయ ఉపాహనా ఓముఞ్చిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా దన్తకట్ఠం దాతబ్బం, ముఖోదకం దాతబ్బం, ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం. సచే యాగు హోతి, భాజనం ధోవిత్వా యాగు ఉపనామేతబ్బా. యాగుం పీతస్స ఉదకం దత్వా భాజనం పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా పటిసామేతబ్బం. ఉపజ్ఝాయమ్హి వుట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి , సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో.

"సచే ఉపజ్ఝాయో గామం పవిసితుకామో హోతి, నివాసనం దాతబ్బం, పటినివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం, కాయబన్ధనం దాతబ్బం, సగుణం కత్వా సఙ్ఘాటియో దాతబ్బా, ధోవిత్వా పత్తో సోదకో [సఉదకో (క॰)] దాతబ్బో. సచే ఉపజ్ఝాయో పచ్ఛాసమణం ఆకఙ్ఖతి, తిమణ్డలం పటిచ్ఛాదేన్తేన పరిమణ్డలం నివాసేత్వా కాయబన్ధనం బన్ధిత్వా సగుణం కత్వా సఙ్ఘాటియో పారుపిత్వా గణ్ఠికం పటిముఞ్చిత్వా ధోవిత్వా పత్తం గహేత్వా ఉపజ్ఝాయస్స పచ్ఛాసమణేన హోతబ్బం. నాతిదూరే గన్తబ్బం, నాచ్చాసన్నే గన్తబ్బం , పత్తపరియాపన్నం పటిగ్గహేతబ్బం. న ఉపజ్ఝాయస్స భణమానస్స అన్తరన్తరా కథా ఓపాతేతబ్బా. ఉపజ్ఝాయో ఆపత్తిసామన్తా భణమానో నివారేతబ్బో.

“నివత్తన్తేన పఠమతరం ఆగన్త్వా ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం, పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తచీవరం పటిగ్గహేతబ్బం, పటినివాసనం దాతబ్బం, నివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం. సచే చీవరం సిన్నం హోతి, ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బం, న చ ఉణ్హే చీవరం నిదహితబ్బం. చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం. చీవరం సఙ్ఘరన్తేన చతురఙ్గులం కణ్ణం ఉస్సారేత్వా చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం – మా మజ్ఝే భఙ్గో అహోసీతి. ఓభోగే కాయబన్ధనం కాతబ్బం.

“సచే పిణ్డపాతో హోతి, ఉపజ్ఝాయో చ భుఞ్జితుకామో హోతి, ఉదకం దత్వా పిణ్డపాతో ఉపనామేతబ్బో. ఉపజ్ఝాయో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో. భుత్తావిస్స ఉదకం దత్వా పత్తం పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా వోదకం కత్వా ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బో. న చ ఉణ్హే పత్తో నిదహితబ్బో. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన పత్తం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన హేట్ఠామఞ్చం వా హేట్ఠాపీఠం వా పరామసిత్వా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. న చ అనన్తరహితాయ భూమియా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. చీవరం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన చీవరం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన చీవరవంసం వా చీవరరజ్జుం వా పమజ్జిత్వా పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. ఉపజ్ఝాయమ్హి వుట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం పటిసామేతబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి, సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో.

“సచే ఉపజ్ఝాయో నహాయితుకామో హోతి, నహానం పటియాదేతబ్బం. సచే సీతేన అత్థో హోతి, సీతం పటియాదేతబ్బం. సచే ఉణ్హేన అత్థో హోతి, ఉణ్హం పటియాదేతబ్బం.

“సచే ఉపజ్ఝాయో జన్తాఘరం పవిసితుకామో హోతి, చుణ్ణం సన్నేతబ్బం, మత్తికా తేమేతబ్బా, జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ ఉపజ్ఝాయస్స పిట్ఠితో పిట్ఠితో గన్త్వా జన్తాఘరపీఠం దత్వా చీవరం పటిగ్గహేత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం, చుణ్ణం దాతబ్బం, మత్తికా దాతబ్బా. సచే ఉస్సహతి, జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. జన్తాఘరం పవిసన్తేన మత్తికాయ ముఖం మక్ఖేత్వా పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. న థేరే భిక్ఖూ అనుపఖజ్జ నిసీదితబ్బం. న నవా భిక్ఖూ ఆసనేన పటిబాహితబ్బా. జన్తాఘరే ఉపజ్ఝాయస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. జన్తాఘరా నిక్ఖమన్తేన జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరా నిక్ఖమితబ్బం.

“ఉదకేపి ఉపజ్ఝాయస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. నహాతేన పఠమతరం ఉత్తరిత్వా అత్తనో గత్తం వోదకం కత్వా నివాసేత్వా ఉపజ్ఝాయస్స గత్తతో ఉదకం పమజ్జితబ్బం, నివాసనం దాతబ్బం, సఙ్ఘాటి దాతబ్బా, జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పఠమతరం ఆగన్త్వా ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం. ఉపజ్ఝాయో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో. సచే ఉద్దిసాపేతుకామో హోతి, ఉద్దిసితబ్బో. సచే పరిపుచ్ఛితుకామో హోతి, పరిపుచ్ఛితబ్బో.

“యస్మిం విహారే ఉపజ్ఝాయో విహరతి, సచే సో విహారో ఉక్లాపో హోతి, సచే ఉస్సహతి, సోధేతబ్బో. విహారం సోధేన్తేన పఠమం పత్తచీవరం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; నిసీదనపచ్చత్థరణం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; భిసిబిబ్బోహనం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; మఞ్చో నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన , అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో; పీఠం నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; మఞ్చపటిపాదకా నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బా; ఖేళమల్లకో నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో; అపస్సేనఫలకం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; భూమత్థరణం యథాపఞ్ఞత్తం సల్లక్ఖేత్వా నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం. సచే విహారే సన్తానకం హోతి, ఉల్లోకా పఠమం ఓహారేతబ్బం, ఆలోకసన్ధికణ్ణభాగా పమజ్జితబ్బా. సచే

గేరుకపరికమ్మకతా భిత్తి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే కాళవణ్ణకతా భూమి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే అకతా హోతి భూమి, ఉదకేన పరిప్ఫోసిత్వా పరిఫోసిత్వా సమ్మజ్జితబ్బా – మా విహారో రజేన ఉహఞ్ఞీతి. సఙ్కారం విచినిత్వా ఏకమన్తం ఛడ్డేతబ్బం.

"భూమత్థరణం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. మఞ్చపటిపాదకా ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బా. మఞ్చో ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బో. పీఠం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. భిసిబిబ్బోహనం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. నిసీదనపచ్చత్థరణం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. ఖేళమల్లకో ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బో. అపస్సేనఫలకం ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బం. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన పత్తం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన హేట్ఠామఞ్చం వా హేట్ఠాపీఠం వా పరామసిత్వా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. న చ అనన్తరహితాయ భూమియా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. చీవరం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన చీవరం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన చీవరవంసం వా చీవరరజ్జుం వా పమజ్జిత్వా పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం.

"సచే పురత్థిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పురత్థిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే పచ్ఛిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పచ్ఛిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే ఉత్తరా సరజా వాతా వాయన్తి, ఉత్తరా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే దక్ఖిణా సరజా వాతా వాయన్తి, దక్ఖిణా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే సీతకాలో హోతి, దివా వాతపానా వివరితబ్బా, రత్తిం థకేతబ్బా. సచే ఉణ్హకాలో హోతి, దివా వాతపానా థకేతబ్బా, రత్తిం వివరితబ్బా.

"సచే పరివేణం ఉక్లాపం హోతి, పరివేణం సమ్మజ్జితబ్బం. సచే కోట్ఠకో ఉక్లాపో హోతి, కోట్ఠకో సమ్మజ్జితబ్బో. సచే ఉపట్ఠానసాలా ఉక్లాపా హోతి, ఉపట్ఠానసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే అగ్గిసాలా ఉక్లాపా హోతి, అగ్గిసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే వచ్చకుటి ఉక్లాపా హోతి, వచ్చకుటి సమ్మజ్జితబ్బా. సచే పానీయం న హోతి, పానీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచే పరిభోజనీయం న హోతి, పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచే ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం న హోతి, ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం.

"సచే ఉపజ్ఝాయస్స అనభిరతి ఉప్పన్నా హోతి, సద్ధివిహారికేన వూపకాసేతబ్బో, వూపకాసాపేతబ్బో, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే ఉపజ్ఝాయస్స కుక్కుచ్చం ఉప్పన్నం హోతి, సద్ధివిహారికేన వినోదేతబ్బం, వినోదాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే ఉపజ్ఝాయస్స దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం హోతి, సద్ధివిహారికేన వివేచేతబ్బం, వివేచాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే ఉపజ్ఝాయో గరుధమ్మం అజ్ఝాపన్నో హోతి పరివాసారహో, సద్ధివిహారికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఉపజ్ఝాయస్స పరివాసం దదేయ్యాతి. సచే ఉపజ్ఝాయో మూలాయపటికస్సనారహో హోతి, సద్ధివిహారికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఉపజ్ఝాయం మూలాయ పటికస్సేయ్యాతి. సచే ఉపజ్ఝాయో మానత్తారహో హోతి, సద్ధివిహారికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఉపజ్ఝాయస్స మానత్తం దదేయ్యాతి. సచే ఉపజ్ఝాయో అబ్భానారహో హోతి, సద్ధివిహారికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఉపజ్ఝాయం అబ్భేయ్యాతి. సచే సఙ్ఘో ఉపజ్ఝాయస్స కమ్మం కత్తుకామో హోతి, తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం వా, సద్ధివిహారికేన

ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఉపజ్ఝాయస్స కమ్మం న కరేయ్య, లహుకాయ వా పరిణామేయ్యాతి. కతం వా పనస్స హోతి సఙ్ఘేన కమ్మం, తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం వా, సద్ధివిహారికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఉపజ్ఝాయో సమ్మా వత్తేయ్య, లోమం పాతేయ్య, నేత్థారం వత్తేయ్య, సఙ్ఘో తం కమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్యాతి.

“సచే ఉపజ్ఝాయస్స చీవరం ధోవితబ్బం హోతి , సద్ధివిహారికేన ధోవితబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఉపజ్ఝాయస్స చీవరం ధోవియేథాతి. సచే ఉపజ్ఝాయస్స చీవరం కాతబ్బం హోతి, సద్ధివిహారికేన కాతబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఉపజ్ఝాయస్స చీవరం కరియేథాతి. సచే ఉపజ్ఝాయస్స రజనా పచితబ్బా హోతి, సద్ధివిహారికేన పచితబ్బా, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఉపజ్ఝాయస్స రజనం పచియేథాతి. సచే ఉపజ్ఝాయస్స చీవరం రజితబ్బం [రజేతబ్బం (స్యా.)] హోతి, సద్ధివిహారికేన రజితబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఉపజ్ఝాయస్స చీవరం రజియేథాతి. చీవరం రజన్తేన [రజేన్తేన (స్యా.)] సాధుకం సమ్పరివత్తకం సమ్పరివత్తకం రజితబ్బం, న చ అచ్ఛిన్నే థేవే పక్కమితబ్బం.

“న ఉపజ్ఝాయం అనాపుచ్ఛా ఏకచ్చస్స పత్తో దాతబ్బో, న ఏకచ్చస్స పత్తో పటిగ్గహేతబ్బో; న ఏకచ్చస్స చీవరం దాతబ్బం, న ఏకచ్చస్స చీవరం పటిగ్గహేతబ్బం; న ఏకచ్చస్స పరిక్ఖారో దాతబ్బో, న ఏకచ్చస్స పరిక్ఖారో పటిగ్గహేతబ్బో; న ఏకచ్చస్స కేసా ఛేదేతబ్బా [ఛేత్తబ్బా (సీ.), ఛేదితబ్బా (క.)], న ఏకచ్చేన కేసా ఛేదాపేతబ్బా; న ఏకచ్చస్స పరికమ్మం కాతబ్బం, న ఏకచ్చేన పరికమ్మం కారాపేతబ్బం; న ఏకచ్చస్స వేయ్యావచ్చో [వేయ్యావచ్చం (క.)] కాతబ్బో, న ఏకచ్చేన వేయ్యావచ్చో కారాపేతబ్బో; న ఏకచ్చస్స పచ్ఛాసమణేన హోతబ్బం, న ఏకచ్చో పచ్ఛాసమణో ఆదాతబ్బో; న ఏకచ్చస్స పిణ్డపాతో నీహరితబ్బో, న ఏకచ్చేన పిణ్డపాతో నీహరాపేతబ్బో; న ఉపజ్ఝాయం అనాపుచ్ఛా గామో పవిసితబ్బో; న సుసానం గన్తబ్బం; న దిసా పక్కమితబ్బా. సచే ఉపజ్ఝాయో గిలానో హోతి, యావజీవం ఉపట్ఠాతబ్బో , వుట్ఠానమస్స ఆగమేతబ్బం. ఇదం ఖో, భిక్ఖవే, సద్ధివిహారికానం ఉపజ్ఝాయేసు వత్తం యథా సద్ధివిహారికేహి ఉపజ్ఝాయేసు సమ్మా వత్తితబ్బ”న్తి.

౧౨. సద్ధివిహారికవత్తకథా

౬౭. తేన ఖో పన సమయేన ఉపజ్ఝాయా సద్ధివిహారికేసు న సమ్మా వత్తన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా...పే.... తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ ఉపజ్ఝాయా సద్ధివిహారికేసు న సమ్మా వత్తిస్సన్తీ”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఉపజ్ఝాయా సద్ధివిహారికేసు న సమ్మా వత్తన్తీ”తి? “సచ్చం భగవా”తి...పే.... విగరహిత్వా...పే.... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౬౮. “తేన హి, భిక్ఖవే, ఉపజ్ఝాయానం సద్ధివిహారికేసు వత్తం పఞ్ఞపేస్సామి యథా ఉపజ్ఝాయేహి సద్ధివిహారికేసు సమ్మా వత్తితబ్బం. [మహావ. ౬౭] ఉపజ్ఝాయేన, భిక్ఖవే, సద్ధివిహారికమ్హి సమ్మా వత్తితబ్బం . తత్రాయం సమ్మావత్తనా –

“ఉపజ్ఝాయేన, భిక్ఖవే, సద్ధివిహారికో సఙ్గహేతబ్బో అనుగ్గహేతబ్బో ఉద్దేసేన పరిపుచ్ఛాయ ఓవాదేన అనుసాసనియా. సచే ఉపజ్ఝాయస్స పత్తో హోతి, సద్ధివిహారికస్స పత్తో న హోతి, ఉపజ్ఝాయేన సద్ధివిహారికస్స పత్తో దాతబ్బో, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికస్స పత్తో ఉప్పజ్జియేథాతి. సచే ఉపజ్ఝాయస్స చీవరం హోతి, సద్ధివిహారికస్స చీవరం న

హోతి, ఉపజ్ఝాయేన సద్ధివిహారికస్స చీవరం దాతబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికస్స చీవరం ఉప్పజ్జియేథాతి. సచే ఉపజ్ఝాయస్స పరిక్ఖారో హోతి, సద్ధివిహారికస్స పరిక్ఖారో న హోతి, ఉపజ్ఝాయేన సద్ధివిహారికస్స పరిక్ఖారో దాతబ్బో, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికస్స పరిక్ఖారో ఉప్పజ్జియేథాతి.

“సచే సద్ధివిహారికో గిలానో హోతి, కాలస్సేవ ఉట్ఠాయ దన్తకట్ఠం దాతబ్బం, ముఖోదకం దాతబ్బం, ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం. సచే యాగు హోతి, భాజనం ధోవిత్వా యాగు ఉపనామేతబ్బా. యాగుం పీతస్స ఉదకం దత్వా భాజనం పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా పటిసామేతబ్బం. సద్ధివిహారికమ్హి వుట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి, సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో.

“సచే సద్ధివిహారికో గామం పవిసితుకామో హోతి, నివాసనం దాతబ్బం, పటినివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం , కాయబన్ధనం దాతబ్బం, సగుణం కత్వా సఙ్ఘాటియో దాతబ్బా , ధోవిత్వా పత్తో సోదకో దాతబ్బో.

“ఏత్తావతా నివత్తిస్సతీతి ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం, పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తచీవరం పటిగ్గహేతబ్బం, పటినివాసనం దాతబ్బం, నివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం. సచే చీవరం సిన్నం హోతి, ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బం, న చ ఉణ్హే చీవరం నిదహితబ్బం. చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం. చీవరం సఙ్ఘరన్తేన చతురఙ్గులం కణ్ణం ఉస్సారేత్వా చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం – మా మజ్ఝే భఙ్గో అహోసీతి. ఓభోగే కాయబన్ధనం కాతబ్బం.

“సచే పిణ్డపాతో హోతి, సద్ధివిహారికో చ భుఞ్జితుకామో హోతి, ఉదకం దత్వా పిణ్డపాతో ఉపనామేతబ్బో. సద్ధివిహారికో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో. భుత్తావిస్స ఉదకం దత్వా పత్తం పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా వోదకం కత్వా ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బో, న చ ఉణ్హే పత్తో నిదహితబ్బో. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన పత్తం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన హేట్ఠామఞ్చం వా హేట్ఠాపీఠం వా పరామసిత్వా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. న చ అనన్తరహితాయ భూమియా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. చీవరం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన చీవరం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన చీవరవంసం వా చీవరరజ్జుం వా పమజ్జిత్వా పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. సద్ధివిహారికమ్హి వుట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం పటిసామేతబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి, సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో .

“సచే సద్ధివిహారికో నహాయితుకామో హోతి, నహానం పటియాదేతబ్బం. సచే సీతేన అత్థో హోతి, సీతం పటియాదేతబ్బం. సచే ఉణ్హేన అత్థో హోతి, ఉణ్హం పటియాదేతబ్బం.

“సచే సద్ధివిహారికో జన్తాఘరం పవిసితుకామో హోతి, చుణ్ణం సన్నేతబ్బం, మత్తికా తేమేతబ్బా, జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ [ఆదాయ సద్ధివిహారికస్స పిట్ఠితో పిట్ఠితో (క॰)] గన్త్వా జన్తాఘరపీఠం దత్వా చీవరం పటిగ్గహేత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం, చుణ్ణం దాతబ్బం, మత్తికా దాతబ్బా. సచే ఉస్సహతి జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. జన్తాఘరం పవిసన్తేన మత్తికాయ ముఖం మక్ఖేత్వా పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. న థేరే భిక్ఖూ అనుపఖజ్జ నిసీదితబ్బం, న నవా భిక్ఖూ ఆసనేన పటిబాహితబ్బా. జన్తాఘరే సద్ధివిహారికస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. జన్తాఘరా నిక్ఖమన్తేన జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరా నిక్ఖమితబ్బం.

“ఉదకేపి సద్ధివిహారికస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. నహాతేన పఠమతరం ఉత్తరిత్వా అత్తనో గత్తం వోదకం కత్వా నివాసేత్వా సద్ధివిహారికస్స గత్తతో ఉదకం పమజ్జితబ్బం, నివాసనం దాతబ్బం, సఙ్ఘాటి దాతబ్బా, జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పఠమతరం ఆగన్త్వా ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం. సద్ధివిహారికో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో.

“యస్మిం విహారే సద్ధివిహారికో విహరతి, సచే సో విహారో ఉక్లాపో హోతి, సచే ఉస్సహతి, సోధేతబ్బో. విహారం సోధేన్తేన పఠమం పత్తచీవరం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం...పే.... సచే ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం న హోతి, ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం.

“సచే సద్ధివిహారికస్స అనభిరతి ఉప్పన్నా హోతి, ఉపజ్ఝాయేన వూపకాసేతబ్బో, వూపకాసాపేతబ్బో, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే సద్ధివిహారికస్స కుక్కుచ్చం ఉప్పన్నం హోతి, ఉపజ్ఝాయేన వినోదేతబ్బం, వినోదాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే సద్ధివిహారికస్స దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం హోతి, ఉపజ్ఝాయేన వివేచేతబ్బం, వివేచాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే సద్ధివిహారికో గరుధమ్మం అజ్ఝాపన్నో హోతి పరివాసారహో, ఉపజ్ఝాయేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో సద్ధివిహారికస్స పరివాసం దదేయ్యాతి. సచే సద్ధివిహారికో మూలాయపటికస్సనారహో హోతి, ఉపజ్ఝాయేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో సద్ధివిహారికం మూలాయ పటికస్సేయ్యాతి. సచే సద్ధివిహారికో మానత్తారహో హోతి, ఉపజ్ఝాయేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో సద్ధివిహారికస్స మానత్తం దదేయ్యాతి. సచే సద్ధివిహారికో అబ్భానారహో హోతి, ఉపజ్ఝాయేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో సద్ధివిహారికం అబ్భేయ్యాతి. సచే సఙ్ఘో సద్ధివిహారికస్స కమ్మం కత్తుకామో హోతి, తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం వా, ఉపజ్ఝాయేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో సద్ధివిహారికస్స కమ్మం న కరేయ్య, లహుకాయ వా పరిణామేయ్యాతి. కతం వా పనస్స హోతి సఙ్ఘేన కమ్మం, తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా, ఉక్ఖేపనీయం వా, ఉపజ్ఝాయేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికో సమ్మా వత్తేయ్య లోమం పాతేయ్య, నేత్థారం వత్తేయ్య, సఙ్ఘో తం కమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్యాతి.

“సచే సద్ధివిహారికస్స చీవరం ధోవితబ్బం హోతి, ఉపజ్ఝాయేన ఆచిక్ఖితబ్బం – ఏవం ధోవేయ్యాసీతి, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికస్స చీవరం ధోవియేథాతి. సచే సద్ధివిహారికస్స చీవరం కాతబ్బం హోతి, ఉపజ్ఝాయేన ఆచిక్ఖితబ్బం – ఏవం కరేయ్యాసీతి, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికస్స చీవరం కరియేథాతి. సచే సద్ధివిహారికస్స రజనం పచితబ్బం హోతి, ఉపజ్ఝాయేన ఆచిక్ఖితబ్బం – ఏవం పచేయ్యాసీతి, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికస్స రజనం పచియేథాతి. సచే సద్ధివిహారికస్స చీవరం రజితబ్బం హోతి, ఉపజ్ఝాయేన ఆచిక్ఖితబ్బం – ఏవం రజేయ్యాసీతి, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సద్ధివిహారికస్స చీవరం రజియేథాతి. చీవరం రజన్తేన సాధుకం సమ్పరివత్తకం సమ్పరివత్తకం రజితబ్బం, న చ అచ్ఛిన్నే థేవే పక్కమితబ్బం. సచే సద్ధివిహారికో గిలానో హోతి, యావజీవం ఉపట్ఠాతబ్బో, వుట్ఠానమస్స ఆగమేతబ్బం. ఇదం ఖో, భిక్ఖవే , ఉపజ్ఝాయానం సద్ధివిహారికేసు వత్తం యథా ఉపజ్ఝాయేహి సద్ధివిహారికేసు సమ్మా వత్తితబ్బ”న్తి.

దుతియభాణవారో నిట్ఠితో.

౧౩. ఆచరియవత్తకథా

౩౭౯. తేన ఖో పన సమయేన అన్తేవాసికా ఆచరియేసు న సమ్మా వత్తన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ అన్తేవాసికా ఆచరియేసు న సమ్మా వత్తిస్సన్తీ”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే॰… “సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, అన్తేవాసికా ఆచరియేసు న సమ్మా వత్తన్తీ”తి? “సచ్చం భగవా”తి…పే॰… విగరహిత్వా…పే॰… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౩౮౦. “తేన హి, భిక్ఖవే, అన్తేవాసికానం ఆచరియేసు వత్తం పఞ్ఞపేస్సామి యథా అన్తేవాసికేహి ఆచరియేసు సమ్మా వత్తితబ్బం. [మహావ॰ ౭౮] అన్తేవాసికేన, భిక్ఖవే, ఆచరియమ్హి సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా –

“కాలస్సేవ ఉట్ఠాయ ఉపాహనా ఓముఞ్చిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా దన్తకట్ఠం దాతబ్బం, ముఖోదకం దాతబ్బం, ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం. సచే యాగు హోతి, భాజనం ధోవిత్వా యాగు ఉపనామేతబ్బా. యాగుం పీతస్స ఉదకం దత్వా భాజనం పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా పటిసామేతబ్బం. ఆచరియమ్హి వుట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి, సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో.

“సచే ఆచరియో గామం పవిసితుకామో హోతి, నివాసనం దాతబ్బం, పటినివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం, కాయబన్ధనం దాతబ్బం, సగుణం కత్వా సఙ్ఘాటియో దాతబ్బా, ధోవిత్వా పత్తో సోదకో దాతబ్బో. సచే ఆచరియో పచ్ఛాసమణం ఆకఙ్ఖతి, తిమణ్డలం పటిచ్ఛాదేన్తేన పరిమణ్డలం నివాసేత్వా కాయబన్ధనం బన్ధిత్వా సగుణం కత్వా సఙ్ఘాటియో పారుపిత్వా గణ్ఠికం పటిముఞ్చిత్వా ధోవిత్వా పత్తం గహేత్వా ఆచరియస్స పచ్ఛాసమణేన హోతబ్బం. నాతిదూరే గన్తబ్బం, నాచ్చాసన్నే గన్తబ్బం, పత్తపరియాపన్నం పటిగ్గహేతబ్బం. న ఆచరియస్స భణమానస్స అన్తరన్తరా కథా ఓపాతేతబ్బా. ఆచరియో ఆపత్తిసామన్తా భణమానో నివారేతబ్బో.

“నివత్తన్తేన పఠమతరం ఆగన్త్వా ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం, పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తచీవరం పటిగ్గహేతబ్బం, పటినివాసనం దాతబ్బం, నివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం. సచే చీవరం సిన్నం హోతి, ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బం, న చ ఉణ్హే చీవరం నిదహితబ్బం. చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం. చీవరం సఙ్ఘరన్తేన చతురఙ్గులం కణ్ణం ఉస్సారేత్వా చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం – మా మజ్ఝే భఙ్గో అహోసీతి. ఓభోగే కాయబన్ధనం కాతబ్బం.

“సచే పిణ్డపాతో హోతి, ఆచరియో చ భుఞ్జితుకామో హోతి, ఉదకం దత్వా పిణ్డపాతో ఉపనామేతబ్బో. ఆచరియో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో . భుత్తావిస్స ఉదకం దత్వా పత్తం పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా వోదకం కత్వా ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బో, న చ ఉణ్హే పత్తో నిదహితబ్బో. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన పత్తం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన హేట్ఠామఞ్చం వా హేట్ఠాపీఠం వా పరామసిత్వా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. న చ అనన్తరహితాయ భూమియా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. చీవరం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన చీవరం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన చీవరవంసం వా చీవరరజ్జుం వా పమజ్జిత్వా పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. ఆచరియమ్హి వుట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం పటిసామేతబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి, సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో.

“సచే ఆచరియో నహాయితుకామో హోతి, నహానం పటియాదేతబ్బం. సచే సీతేన అత్థో హోతి, సీతం పటియాదేతబ్బం. సచే ఉణ్హేన అత్థో హోతి, ఉణ్హం పటియాదేతబ్బం.

“సచే ఆచరియో జన్తాఘరం పవిసితుకామో హోతి, చుణ్ణం సన్నేతబ్బం, మత్తికా తేమేతబ్బా, జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ ఆచరియస్స పిట్ఠితో పిట్ఠితో గన్త్వా జన్తాఘరపీఠం దత్వా చీవరం పటిగ్గహేత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం, చుణ్ణం దాతబ్బం, మత్తికా దాతబ్బా. సచే ఉస్సహతి, జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. జన్తాఘరం పవిసన్తేన మత్తికాయ ముఖం మక్ఖేత్వా పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. న థేరే భిక్ఖూ అనుపఖజ్జ నిసీదితబ్బం. న నవా భిక్ఖూ ఆసనేన పటిబాహితబ్బా. జన్తాఘరే ఆచరియస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. జన్తాఘరా నిక్ఖమన్తేన జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరా నిక్ఖమితబ్బం.

“ఉదకేపి ఆచరియస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. నహాతేన పఠమతరం ఉత్తరిత్వా అత్తనో గత్తం వోదకం కత్వా నివాసేత్వా ఆచరియస్స గత్తతో ఉదకం పమజ్జితబ్బం, నివాసనం దాతబ్బం, సఙ్ఘాటి దాతబ్బా, జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పఠమతరం ఆగన్త్వా ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం. ఆచరియో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో. సచే ఉద్దిసాపేతుకామో హోతి, ఉద్దిసితబ్బో. సచే పరిపుచ్ఛితుకామో హోతి, పరిపుచ్ఛితబ్బో.

“యస్మిం విహారే ఆచరియో విహరతి, సచే సో విహారో ఉక్లాపో హోతి, సచే ఉస్సహతి, సోధేతబ్బో. విహారం సోధేన్తేన పఠమం పత్తచీవరం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; నిసీదనపచ్చత్థరణం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; భిసిబిబ్బోహనం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; మఞ్చో నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో; పీఠం నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; మఞ్చపటిపాదకా నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బా; ఖేళమల్లకో నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బో; అపస్సేనఫలకం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం; భూమత్థరణం యథాపఞ్ఞత్తం సల్లక్ఖేత్వా నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం. సచే విహారే సన్తానకం హోతి, ఉల్లోకా పఠమం ఓహారేతబ్బం, ఆలోకసన్ధికణ్ణభాగా పమజ్జితబ్బా. సచే గేరుకపరికమ్మకతా భిత్తి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే కాళవణ్ణకతా భూమి కణ్ణకితా హోతి, చోళకం తేమేత్వా పీళేత్వా పమజ్జితబ్బా. సచే అకతా హోతి భూమి, ఉదకేన పరిప్ఫోసిత్వా పరిఫోసిత్వా సమ్మజ్జితబ్బా – మా విహారో రజేన ఉహఞ్ఞీతి. సఙ్కారం విచినిత్వా ఏకమన్తం ఛడ్డేతబ్బం.

“భూమత్థరణం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. మఞ్చపటిపాదకా ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బా. మఞ్చో ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బో. పీఠం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన, అసఙ్ఘట్టేన్తేన కవాటపిట్ఠం, అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. భిసిబిబ్బోహనం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. నిసీదనపచ్చత్థరణం ఓతాపేత్వా సోధేత్వా పప్ఫోటేత్వా అతిహరిత్వా యథాపఞ్ఞత్తం పఞ్ఞపేతబ్బం. ఖేళమల్లకో ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బో. అపస్సేనఫలకం ఓతాపేత్వా పమజ్జిత్వా అతిహరిత్వా యథాఠానే ఠపేతబ్బం. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన పత్తం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన హేట్ఠామఞ్చం వా హేట్ఠాపీఠం వా పరామసిత్వా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. న చ అనన్తరహితాయ భూమియా పత్తో నిక్ఖిపితబ్బో. చీవరం నిక్ఖిపన్తేన ఏకేన హత్థేన చీవరం గహేత్వా ఏకేన హత్థేన చీవరవంసం వా చీవరరజ్జుం వా పమజ్జిత్వా పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం.

“సచే పురత్థిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పురత్థిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే పచ్ఛిమా సరజా వాతా వాయన్తి, పచ్ఛిమా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే ఉత్తరా సరజా వాతా వాయన్తి, ఉత్తరా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే దక్ఖిణా సరజా వాతా వాయన్తి, దక్ఖిణా వాతపానా థకేతబ్బా. సచే సీతకాలో హోతి, దివా వాతపానా వివరితబ్బా, రత్తిం థకేతబ్బా. సచే ఉణ్హకాలో హోతి, దివా వాతపానా థకేతబ్బా, రత్తిం వివరితబ్బా.

“సచే పరివేణం ఉక్లాపం హోతి, పరివేణం సమ్మజ్జితబ్బం. సచే కోట్ఠకో ఉక్లాపో హోతి, కోట్ఠకో సమ్మజ్జితబ్బో. సచే ఉపట్ఠానసాలా ఉక్లాపా హోతి, ఉపట్ఠానసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే అగ్గిసాలా ఉక్లాపా హోతి, అగ్గిసాలా సమ్మజ్జితబ్బా. సచే వచ్చకుటి ఉక్లాపా హోతి, వచ్చకుటి సమ్మజ్జితబ్బా. సచే పానీయం న హోతి, పానీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచే పరిభోజనీయం న హోతి, పరిభోజనీయం ఉపట్ఠాపేతబ్బం. సచే ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం న హోతి, ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం.

“సచే ఆచరియస్స అనభిరతి ఉప్పన్నా హోతి, అన్తేవాసికేన వూపకాసేతబ్బా, వూపకాసాపేతబ్బా, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే ఆచరియస్స కుక్కుచ్చం ఉప్పన్నం హోతి, అన్తేవాసికేన వినోదేతబ్బం, వినోదాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే ఆచరియస్స దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం హోతి , అన్తేవాసికేన వివేచేతబ్బం, వివేచాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే ఆచరియో గరుధమ్మం అజ్ఝాపన్నో హోతి, పరివాసారహో, అన్తేవాసికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఆచరియస్స పరివాసం దదేయ్యాతి. సచే ఆచరియో మూలాయపటికస్సనారహో హోతి, అన్తేవాసికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఆచరియం మూలాయ పటికస్సేయ్యాతి. సచే ఆచరియో మానత్తారహో హోతి, అన్తేవాసికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఆచరియస్స మానత్తం దదేయ్యాతి. సచే ఆచరియో అబ్భానారహో హోతి, అన్తేవాసికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఆచరియం అబ్భేయ్యాతి. సచే సఙ్ఘో ఆచరియస్స కమ్మం కత్తుకామో హోతి, తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం వా, అన్తేవాసికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో ఆచరియస్స కమ్మం న కరేయ్య, లహుకాయ వా పరిణామేయ్యాతి. కతం వా పనస్స హోతి సఙ్ఘేన కమ్మం, తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం వా, అన్తేవాసికేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఆచరియో సమ్మా వత్తేయ్య, లోమం పాతేయ్య, నేత్థారం వత్తేయ్య, సఙ్ఘో తం కమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్యాతి.

“సచే ఆచరియస్స చీవరం ధోవితబ్బం హోతి, అన్తేవాసికేన ధోవితబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఆచరియస్స చీవరం ధోవియేథాతి. సచే ఆచరియస్స చీవరం కాతబ్బం హోతి, అన్తేవాసికేన కాతబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఆచరియస్స చీవరం కరియేథాతి. సచే ఆచరియస్స రజనం పచితబ్బం హోతి, అన్తేవాసికేన పచితబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఆచరియస్స రజనం పచియేథాతి. సచే ఆచరియస్స చీవరం రజితబ్బం హోతి, అన్తేవాసికేన రజితబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో ఆచరియస్స చీవరం రజియేథాతి. చీవరం రజన్తేన సాధుకం సమ్పరివత్తకం సమ్పరివత్తకం రజితబ్బం, న చ అచ్ఛిన్నే థేవే పక్కమితబ్బం.

“న ఆచరియం అనాపుచ్ఛా ఏకచ్చస్స పత్తో దాతబ్బో, న ఏకచ్చస్స పత్తో పటిగ్గహేతబ్బో; న ఏకచ్చస్స చీవరం దాతబ్బం, న ఏకచ్చస్స చీవరం పటిగ్గహేతబ్బం; న ఏకచ్చస్స పరిక్ఖారో దాతబ్బో, న ఏకచ్చస్స పరిక్ఖారో పటిగ్గహేతబ్బో; న ఏకచ్చస్స కేసా ఛేదితబ్బా, న ఏకచ్చేన కేసా ఛేదాపేతబ్బా; న ఏకచ్చస్స పరికమ్మం కాతబ్బం, న ఏకచ్చేన పరికమ్మం

కారాపేతబ్బం; న ఏకచ్చస్స వేయ్యావచ్చో కాతబ్బో, న ఏకచ్చేన వేయ్యావచ్చో కారాపేతబ్బో; న ఏకచ్చస్స పచ్ఛాసమణేన హోతబ్బం, న ఏకచ్చో పచ్ఛాసమణో ఆదాతబ్బో; న ఏకచ్చస్స పిణ్డపాతో నీహరితబ్బో, న ఏకచ్చేన పిణ్డపాతో నీహరాపేతబ్బో; న ఆచరియం అనాపుచ్ఛా గామో పవిసితబ్బో; న సుసానం గన్తబ్బం; న దిసా పక్కమితబ్బా. సచే ఆచరియో గిలానో హోతి, యావజీవం ఉపట్ఠాతబ్బో , వుట్ఠానమస్స ఆగమేతబ్బం. ఇదం ఖో, భిక్ఖవే, అన్తేవాసికానం ఆచరియేసు వత్తం యథా అన్తేవాసికేహి ఆచరియేసు సమ్మా వత్తితబ్బ"న్తి.

౧౪. అన్తేవాసికవత్తకథా

౩౮౧. తేన ఖో పన సమయేన ఆచరియా అన్తేవాసికేసు న సమ్మా వత్తన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా...పే॰... తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ ఆచరియా అన్తేవాసికేసు న సమ్మా వత్తిస్సన్తీ"తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్ఖూ పటిపుచ్ఛి – "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఆచరియా అన్తేవాసికేసు న సమ్మా వత్తన్తీ"తి? "సచ్చం భగవా"తి...పే॰... విగరహిత్వా...పే॰... ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౩౮౨. "తేన హి, భిక్ఖవే, ఆచరియానం అన్తేవాసికేసు వత్తం పఞ్ఞపేస్సామి యథా ఆచరియేహి అన్తేవాసికేసు సమ్మా వత్తితబ్బం. [మహావ॰ ౭౮] ఆచరియేన, భిక్ఖవే, అన్తేవాసికమ్హి సమ్మా వత్తితబ్బం. తత్రాయం సమ్మావత్తనా –

"ఆచరియేన, భిక్ఖవే, అన్తేవాసికో సఙ్గహేతబ్బో అనుగ్గహేతబ్బో ఉద్దేసేన పరిపుచ్ఛాయ ఓవాదేన అనుసాసనియా. సచే ఆచరియస్స పత్తో హోతి, అన్తేవాసికస్స పత్తో న హోతి, ఆచరియేన అన్తేవాసికస్స పత్తో దాతబ్బో, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికస్స పత్తో ఉప్పజ్జియేథాతి. సచే ఆచరియస్స చీవరం హోతి, అన్తేవాసికస్స చీవరం న హోతి, ఆచరియేన అన్తేవాసికస్స చీవరం దాతబ్బం, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికస్స చీవరం ఉప్పజ్జియేథాతి. సచే ఆచరియస్స పరిక్ఖారో హోతి, అన్తేవాసికస్స పరిక్ఖారో న హోతి, ఆచరియేన అన్తేవాసికస్స పరిక్ఖారో దాతబ్బో, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికస్స పరిక్ఖారో ఉప్పజ్జియేథాతి.

"సచే అన్తేవాసికో గిలానో హోతి, కాలస్సేవ ఉట్ఠాయ దన్తకట్ఠం దాతబ్బం, ముఖోదకం దాతబ్బం, ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం. సచే యాగు హోతి , భాజనం ధోవిత్వా యాగు ఉపనామేతబ్బా. యాగుం పీతస్స ఉదకం దత్వా భాజనం పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా పటిసామేతబ్బం . అన్తేవాసికమ్హి వుట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి, సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో.

"సచే అన్తేవాసికో గామం పవిసితుకామో హోతి, నివాసనం దాతబ్బం, పటినివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం, కాయబన్ధనం దాతబ్బం, సగుణం కత్వా సఙ్ఘాటియో దాతబ్బా, ధోవిత్వా పత్తో సోదకో దాతబ్బో.

"ఏత్తావతా నివత్తిస్సతీతి ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం, పచ్చుగ్గన్త్వా పత్తచీవరం పటిగ్గహేతబ్బం, పటినివాసనం దాతబ్బం, నివాసనం పటిగ్గహేతబ్బం. సచే చీవరం సిన్నం హోతి, ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బం, న చ ఉణ్హే చీవరం నిదహితబ్బం. చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం. చీవరం సఙ్ఘరన్తేన చతురఙ్గులం కణ్ణం ఉస్సారేత్వా చీవరం సఙ్ఘరితబ్బం – మా మజ్ఝే భఙ్గో అహోసీతి. ఓభోగే కాయబన్ధనం కాతబ్బం.

“సచే పిణ్డపాతో హోతి, అన్తేవాసికో చ భుఞ్జితుకామో హోతి, ఉదకం దత్వా పిణ్డపాతో ఉపనామేతబ్బో. అన్తేవాసికో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో. భుత్తావిస్స ఉదకం దత్వా పత్తం పటిగ్గహేత్వా నీచం కత్వా సాధుకం అప్పటిఘంసన్తేన ధోవిత్వా వోదకం కత్వా ముహుత్తం ఉణ్హే ఓతాపేతబ్బో, న చ ఉణ్హే పత్తో నిదహితబ్బో. పత్తచీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. పత్తం నిక్ఖిపన్తేన... పే.... చీవరం నిక్ఖిపన్తేన...పే.... పారతో అన్తం ఓరతో భోగం కత్వా చీవరం నిక్ఖిపితబ్బం. అన్తేవాసికమ్హి ఉట్ఠితే ఆసనం ఉద్ధరితబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం పటిసామేతబ్బం. సచే సో దేసో ఉక్లాపో హోతి, సో దేసో సమ్మజ్జితబ్బో.

“సచే అన్తేవాసికో నహాయితుకామో హోతి, నహానం పటియాదేతబ్బం. సచే సీతేన అత్థో హోతి, సీతం పటియాదేతబ్బం. సచే ఉణ్హేన అత్థో హోతి, ఉణ్హం పటియాదేతబ్బం.

“సచే అన్తేవాసికో జన్తాఘరం పవిసితుకామో హోతి, చుణ్ణం సన్నేతబ్బం, మత్తికా తేమేతబ్బా, జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ [ఆదాయ అన్తేవాసికస్స పిట్ఠితో పిట్ఠితో (క.)] గన్త్వా జన్తాఘరపీఠం దత్వా చీవరం పటిగ్గహేత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం, చుణ్ణం దాతబ్బం, మత్తికా దాతబ్బా. సచే ఉస్సహతి జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. జన్తాఘరం పవిసన్తేన మత్తికాయ ముఖం మక్ఖేత్వా పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరం పవిసితబ్బం. న థేరే భిక్ఖూ అనుపఖజ్జ నిసీదితబ్బం. న నవా భిక్ఖూ ఆసనేన పటిబాహితబ్బా . జన్తాఘరే అన్తేవాసికస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. జన్తాఘరా నిక్ఖమన్తేన జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పురతో చ పచ్ఛతో చ పటిచ్ఛాదేత్వా జన్తాఘరా నిక్ఖమితబ్బం.

“ఉదకేపి అన్తేవాసికస్స పరికమ్మం కాతబ్బం. నహాతేన పఠమతరం ఉత్తరిత్వా అత్తనో గత్తం వోదకం కత్వా నివాసేత్వా అన్తేవాసికస్స గత్తతో ఉదకం పమజ్జితబ్బం, నివాసనం దాతబ్బం, సఙ్ఘాటి దాతబ్బా, జన్తాఘరపీఠం ఆదాయ పఠమతరం ఆగన్త్వా ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, పాదోదకం పాదపీఠం పాదకథలికం ఉపనిక్ఖిపితబ్బం, అన్తేవాసికో పానీయేన పుచ్ఛితబ్బో.

“యస్మిం విహారే అన్తేవాసికో విహరతి, సచే సో విహారో ఉక్లాపో హోతి, సచే ఉస్సహతి, సోధేతబ్బో. విహారం సోధేన్తేన పఠమం పత్తచీవరం నీహరిత్వా ఏకమన్తం నిక్ఖిపితబ్బం...పే.... ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం న హోతి, ఆచమనకుమ్భియా ఉదకం ఆసిఞ్చితబ్బం.

“సచే అన్తేవాసికస్స అనభిరతి ఉప్పన్నా హోతి, ఆచరియేన వూపకాసేతబ్బో, వూపకాసాపేతబ్బో, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే అన్తేవాసికస్స కుక్కుచ్చం ఉప్పన్నం హోతి, ఆచరియేన వినోదేతబ్బం, వినోదాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే అన్తేవాసికస్స దిట్ఠిగతం ఉప్పన్నం హోతి, ఆచరియేన వివేచేతబ్బం, వివేచాపేతబ్బం, ధమ్మకథా వాస్స కాతబ్బా. సచే అన్తేవాసికో గరుధమ్మం అజ్ఝాపన్నో హోతి, పరివాసారహో, ఆచరియేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో అన్తేవాసికస్స పరివాసం దదేయ్యాతి. సచే అన్తేవాసికో మూలాయపటికస్సనారహో హోతి, ఆచరియేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో అన్తేవాసికం మూలాయ పటికస్సేయ్యాతి. సచే అన్తేవాసికో మానత్తారహో హోతి, ఆచరియేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో అన్తేవాసికస్స మానత్తం దదేయ్యాతి. సచే అన్తేవాసికో అబ్భానారహో హోతి, ఆచరియేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో అన్తేవాసికం అబ్భేయ్యాతి. సచే సఙ్ఘో అన్తేవాసికస్స కమ్మం కత్తుకామో హోతి, తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం వా, ఆచరియేన ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో సఙ్ఘో అన్తేవాసికస్స కమ్మం న కరేయ్య , లహుకాయ వా పరిణామేయ్యాతి. కతం వా పనస్స హోతి, సఙ్ఘేన కమ్మం, తజ్జనీయం వా నియస్సం వా పబ్బాజనీయం వా పటిసారణీయం వా ఉక్ఖేపనీయం వా, ఆచరియేన

ఉస్సుక్కం కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికో సమ్మా వత్తేయ్య, లోమం పాతేయ్య, నేత్థారం వత్తేయ్య, సఙ్ఘో తం కమ్మం పటిప్పస్సమ్భేయ్యాతి.

“సచే అన్తేవాసికస్స చీవరం ధోవితబ్బం హోతి, ఆచరియేన ఆచిక్ఖితబ్బం – ఏవం ధోవేయ్యాసీతి, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికస్స చీవరం ధోవియేథాతి. సచే అన్తేవాసికస్స చీవరం కాతబ్బం హోతి, ఆచరియేన ఆచిక్ఖితబ్బం – ఏవం కరేయ్యాసీతి, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికస్స చీవరం కరియేథాతి. సచే అన్తేవాసికస్స రజనం పచితబ్బం హోతి, ఆచరియేన ఆచిక్ఖితబ్బం – ఏవం పచేయ్యాసీతి, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికస్స రజనం పచియేథాతి. సచే అన్తేవాసికస్స చీవరం రజితబ్బం హోతి, ఆచరియేన ఆచిక్ఖితబ్బం – ఏవం రజేయ్యాసీతి, ఉస్సుక్కం వా కాతబ్బం – కిన్తి ను ఖో అన్తేవాసికస్స చీవరం రజియేథాతి. చీవరం రజన్తేన సాధుకం సమ్పరివత్తకం సమ్పరివత్తకం రజితబ్బం. న చ అచ్ఛిన్నే థేవే పక్కమితబ్బం. సచే అన్తేవాసికో గిలానో హోతి, యావజీవం ఉపట్ఠాతబ్బో, వుట్ఠానమస్స ఆగమేతబ్బం. ఇదం ఖో, భిక్ఖవే, ఆచరియానం అన్తేవాసికేసు వత్తం యథా ఆచరియేహి అన్తేవాసికేసు సమ్మా వత్తితబ్బ”న్తి.

వత్తక్ఖన్ధకో అట్ఠమో.

ఇమమ్హి ఖన్ధకే వత్థూ ఏకూనవీసతి, వత్తా చుద్దస.

తస్సుద్దానం –

సఉపాహనా ఛత్తా చ, ఓగుణ్ఠి సీసం పానీయం;
నాభివాదే న పుచ్ఛన్తి, అహి ఉజ్ఝన్తి పేసలా.

ఓముఞ్చే ఛత్తం ఖన్ధే చ, అతరఞ్చ పటిక్కమం;
పత్తచీవరం నిక్ఖిపా, పతిరూపఞ్చ పుచ్ఛితా.

ఆసిఞ్చేయ్య ధోవితేన, సుక్ఖేనల్లేనుపాహనా;
వుడ్ఢో నవకో పుచ్ఛేయ్య, అజ్ఝావుట్ఠఞ్చ గోచరా.

సేక్ఖా వచ్చా పానీ పరి, కత్తరం కతికం తతో;
కాలం ముహుత్తం ఉక్లాపో, భూమత్థరణం నీహరే.

పటిపాదో భిసిబిబ్బో, మఞ్చపీఠఞ్చ మల్లకం;
అపస్సేనుల్లోకకణ్ణా, గేరుకా కాళ అకతా.

సఙ్కారఞ్చ భూమత్థరణం, పటిపాదకం మఞ్చపీఠం;
భిసి నిసీదనమ్పి, మల్లకం అపస్సేన చ.

పత్తచీవరం భూమి చ, పారన్తం ఓరతో భోగం;

పురత్థిమా పచ్ఛిమా చ, ఉత్తరా అథ దక్ఖిణా.

సీతుణ్హే చ దివారత్తిం, పరివేణఞ్చ కోట్ఠకో;
ఉపట్ఠానగ్గి సాలా చ, వత్తం వచ్చకుటీసు చ.

పానీ పరిభోజనియా, కుమ్భి ఆచమనేసు చ;
అనోపమేన పఞ్ఞత్తం, వత్తం ఆగన్తుకేహిమే [పే (క. ఏవముపరిపి)].

సేవాసనం న ఉదకం, న పచ్చు న చ పానియం;
నాభివాదే నపఞ్ఞపే, ఉజ్ఝాయన్తి చ పేసలా.

వుడ్ఢాసనఞ్చ ఉదకం, పచ్చుగ్గన్త్వా చ పానియం;
ఉపాహనే ఏకమన్తం, అభివాదే చ పఞ్ఞపే.

వుత్థం గోచరసేక్ఖో చ, ఠానం పానియభోజనం;
కత్తరం కతికం కాలం, నవకస్స నిసిన్నకే.

అభివాదయే ఆచిక్ఖే, యథా హేట్ఠా తథా నయే;
నిద్దిట్ఠం సత్థవాహేన వత్తం ఆవాసికేహిమే.

గమికా దారుమత్తి చ, వివరిత్వా న పుచ్ఛియ;
నస్సన్తి చ అగుత్తఞ్చ, ఉజ్ఝాయన్తి చ పేసలా.

పటిసామేత్వా థకేత్వా, ఆపుచ్ఛిత్వావ పక్కమే;
భిక్ఖు వా సామణేరో వా, ఆరామికో ఉపాసకో.

పాసాణకేసు చ పుఞ్జం, పటిసామే థకేయ్య చ;
సచే ఉస్సహతి ఉస్సుక్కం, అనోవస్సే తథేవ చ.

సబ్బో ఓవస్సతి గామం, అజ్ఝోకాసే తథేవ చ;
అప్పేవఙ్గాని సేసేయ్యుం, వత్తం గమికభిక్ఖునా.

నానుమోదన్తి థేరేన, ఓహాయ చతుపఞ్చహి;
వచ్చితో ముచ్చితో ఆసి, వత్తానుమోదనేసుమే.

ఛబ్బగ్గియా దున్నివత్థా, అథోపి చ దుప్పారుతా;
అనాకప్పా చ వోక్కమ్మ, థేరే అనుపఖజ్జనే.

నపే భిక్ఖూ చ సఙ్ఘాటి, ఉజ్ఝాయన్తి చ పేసలా;
తిమణ్డలం నివాసేత్వా, కాయసగుణగణ్ఠికా.

న వోక్కమ్మ పటిచ్ఛన్నం, సుసంవుతోక్ఖిత్తచక్ఖు;
ఉక్ఖిత్తోజ్జగ్ఘికాసద్దో, తయో చేవ పచాలనా.

ఖమ్భోగుణ్ఠిఉక్కుటికా, పటిచ్ఛన్నం సుసంవుతో;
ఓక్ఖిత్తుక్ఖిత్తఉజ్జగ్ఘి, అప్పసద్దో తయో చలా.

ఖమ్భోగుణ్ఠిపల్లత్థి చ, అనుపఖజ్జ నాసనే;
ఓత్థరిత్వాన ఉదకే, నీచం కత్వాన సిఞ్చియా.

పటి సామన్తా సఙ్ఘాటి, ఓదనే చ పటిగ్గహే;
సూపం ఉత్తరిభఙ్గేన, సబ్బేసం సమతిత్థి చ.

సక్కచ్చం పత్తసఞ్ఞీ చ, సపదానఞ్చ సూపకం;
న థూపతో పటిచ్ఛాదే, విఞ్ఞత్తుజ్ఝానసఞ్ఞినా.

మహన్తమణ్డలద్వారం, సబ్బహత్థో న బ్యాహరే;
ఉక్ఖేపో ఛేదనాగణ్డ, ధునం సిత్థావకారకం.

జివ్హానిచ్ఛారకఞ్చేవ, చపుచపు సురుసురు;
హత్థపత్తోట్ఠనిల్లేహం, సామిసేన పటిగ్గహే.

యావ న సబ్బే ఉదకే, నీచం కత్వాన సిఞ్చియం;
పటి సామన్తా సఙ్ఘాటి, నీచం కత్వా ఛమాయ చ.

ససిత్థకం నివత్తన్తే, సుప్పటిచ్ఛన్నముక్కుటి;
ధమ్మరాజేన పఞ్ఞత్తం, ఇదం భత్తగ్గవత్తనం.

దున్నివత్థా అనాకప్పా, అసల్లేక్ఖేత్వా చ సహసా;
దూరే అచ్చ చిరం లహుం, తథేవ పిణ్డచారికో.

పటిచ్ఛన్నోవ గచ్ఛేయ్య, సుంసవుతోక్ఖిత్తచక్ఖు;
ఉక్ఖిత్తోజ్జగ్ఘికాసద్దో, తయో చేవ పచాలనా.

ఖమ్భోగుణ్ఠిఉక్కుటికా, సల్లక్ఖేత్వా చ సహసా;
దూరే అచ్చ చిరం లహుం, ఆసనకం కటచ్ఛుకా.

భాజనం వా రపేతి చ, ఉచ్చారేత్వా పణామేత్వా;
పటిగ్గహే న ఉల్లోకే, సూపేసుపి తథేవ తం.

భిక్ఖు సఙ్ఘాటియా ఛాదే, పటిచ్ఛన్నోవ గచ్ఛియం;
సంవుతోక్ఖిత్తచక్ఖు చ, ఉక్ఖిత్తోజ్జగ్ఘికాయ చ;
అప్పసద్దో తయో చాలా, ఖమ్భోగుణ్ఠికఉక్కుటి.

పఠమాసనవక్కార , పానియం పరిభోజనీ;
పచ్ఛాకఙ్ఖతి భుఞ్జేయ్య, ఓపిలాపేయ్య ఉద్ధరే.

పటిసామేయ్య సమ్మజ్జే, రిత్తం తుచ్ఛం ఉపట్ఠపే;
హత్థవికారే భిన్దేయ్య, వత్తిదం పిణ్డచారికే.

పానీ పరి అగ్గిరణి, నక్ఖత్తదిసచోరా చ;
సబ్బం నత్థీతి కోట్టేత్వా, పత్తంసే చీవరం తతో.

ఇదాని అంసే లగ్గేత్వా, తిమణ్డలం పరిమణ్డలం;
యథా పిణ్డచారివత్తం, నయే ఆరఞ్ఞకేసుపి.

పత్తంసే చీవరం సీసే, ఆరోహిత్వా చ పానియం;
పరిభోజనియం అగ్గి, అరణీ చాపి కత్తరం.

నక్ఖత్తం సప్పదేసం వా, దిసాపి కుసలో భవే;
సత్థుత్తమేన పఞ్ఞత్తం, వత్తం ఆరఞ్ఞకేసుమే.

అజ్ఝోకాసే ఓకిరింసు, ఉజ్ఝాయన్తి చ పేసలా;
సచే విహారో ఉక్లాపో, పఠమం పత్తచీవరం.

భిసిబిబ్బోహనం మఞ్చం, పీఠఞ్చ ఖేళమల్లకం;
అపస్సేనుల్లోకకణ్ణా, గేరుకా కాళ అకతా.

సఙ్కారం భిక్ఖుసామన్తా, సేనావిహారపానియం;
పరిభోజనసామన్తా, పటివాతే చ అఙ్గణే.

అధోవాతే అత్థరణం, పటిపాదకమఞ్చో చ;
పీఠం భిసి నిసీదనం, మల్లకం అపస్సేన చ.

పత్తచీవరం భూమి చ, పారన్తం ఓరతో భోగం;

పురత్థిమా చ పచ్ఛిమా, ఉత్తరా అథ దక్ఖిణా.

సీతుణ్హే చ దివా రత్తిం, పరివేణఞ్చ కోట్ఠకో;
ఉపట్ఠానగ్గిసాలా చ, వచ్చకుటీ చ పానియం.

ఆచమనకుమ్భి వుడ్ఢే చ, ఉద్దేసపుచ్ఛనా సజ్ఝా;
ధమ్మో పదీపం విజ్ఝాపే, న వివరే నపి థకే.

యేన వుడ్ఢో పరివత్తి, కణ్ణేనపి న ఘట్టయే;
పఞ్ఞపేసి మహావీరో, వత్తం సేనాసనేసు తం.

నివారియమానా ద్వారం, ముచ్ఛితుజ్ఝన్తి పేసలా;
ఛారికం ఛడ్డయే జన్తా, పరిభణ్డం తథేవ చ.

పరివేణం కోట్ఠకో సాలా, చుణ్ణమత్తికదోణికా;
ముఖం పురతో న థేరే, న నవే ఉస్సహతి సచే.

పురతో ఉపరిమగ్గో, చిక్ఖల్లం మత్తి పీఠకం;
విజ్ఝాపేత్వా థకేత్వా చ, వత్తం జన్తాఘరేసుమే.

నాచమేతి యథావుడ్ఢం, పటిపాటి చ సహసా;
ఉబ్భజి నిత్థునో కట్ఠం, వచ్చం పస్సావ ఖేళకం.

ఫరుసా కూప సహసా, ఉబ్భజి చపు సేసేన;
బహి అన్తో చ ఉక్కాసే, రజ్జు అతరమానఞ్చ.

సహసా ఉబ్భజి ఠితే, నిత్థునే కట్ఠ వచ్చఞ్చ;
పస్సావ ఖేళ ఫరుసా, కూపఞ్చ వచ్చపాదుకే.

నాతిసహసా ఉబ్భజి, పాదుకాయ చపుచపు;
న సేసయే పటిచ్ఛాదే, ఉహతపిధరేన చ.

వచ్చకుటీ పరిభణ్డం, పరివేణఞ్చ కోట్ఠకో;
ఆచమనే చ ఉదకం, వత్తం వచ్చకుటీసుమే.

ఉపాహనా దన్తకట్ఠం, ముఖోదకఞ్చ ఆసనం;
యాగు ఉదకం ధోవిత్వా, ఉద్ధారుక్లాప గామ చ.

నివాసనా కాయబన్ధా, సగుణం పత్తనోదకం;
పచ్ఛా తిమణ్డలో చేవ, పరిమణ్డల బన్ధనం.

సగుణం ధోవిత్వా పచ్ఛా, నాతిదూరే పటిగ్గహే;
భణమానస్స ఆపత్తి, పఠమాగన్త్వాన ఆసనం.

ఉదకం పీఠకథలి, పచ్చుగ్గన్త్వా నివాసనం;
ఓతాపే నిదహి భఙ్గో, ఓభోగే భుఞ్జితు నమే.

పానీయం ఉదకం నీచం, ముహుత్తం న చ నిదహే;
పత్తచీవరం భూమి చ, పారన్తం ఓరతో భోగం.

ఉద్ధరే పటిసామే చ, ఉక్లాపో చ నహాయితుం;
సీతం ఉణ్హం జన్తాఘరం, చుణ్ణం మత్తిక పిట్ఠితో.

పీఠఞ్చ చీవరం చుణ్ణం, మత్తికుస్సహతి ముఖం;
పురతో థేరే నవే చ, పరికమ్మఞ్చ నిక్ఖమే.

పురతో ఉదకే న్హాతే, నివాసేత్వా ఉపజ్ఝాయం;
నివాసనఞ్చ సఙ్ఘాటి, పీఠకం ఆసనేన చ.

పాదో పీఠం కథలిఞ్చ, పానీయుద్దేసపుచ్ఛనా;
ఉక్లాపం సుసోధేయ్య, పఠమం పత్తచీవరం.

నిసీదనపచ్చత్థరణం, భిసి బిబ్బోహనాని చ;
మఞ్చో పీఠం పటిపాదం, మల్లకం అపస్సేన చ.

భూమ సన్తాన ఆలోక, గేరుకా కాళ అకతా;
భూమత్థరపటిపాదా, మఞ్చో పీఠం బిబ్బోహనం.

నిసీదత్థరణం ఖేళ, అపస్సే పత్తచీవరం;
పురత్థిమా పచ్ఛిమా చ, ఉత్తరా అథ దక్ఖిణా.

సీతుణ్హఞ్చ దివా రత్తిం, పరివేణఞ్చ కోట్ఠకో;
ఉపట్ఠానగ్గిసాలా చ, వచ్చపానియభోజనీ.

ఆచమం అనభిరతి, కుక్కుచ్చం దిట్ఠి చ గరు;
మూలమానత్తఅబ్భానం, తజ్జనీయం నియస్సకం.

పబ్బాజ పటిసారణీ, ఉక్ఖేపఞ్చ కతం యది;
ధోవే కాతబ్బం రజఞ్చ, రజే సమ్పరివత్తకం.

పత్తఞ్చ చీవరఞ్చాపి, పరిక్ఖారఞ్చ ఛేదనం;
పరికమ్మం వేయ్యావచ్చం, పచ్ఛా పిణ్డం పవిసనం.

న సుసానం దిసా చేవ, యావజీవం ఉపట్ఠహే;
సద్ధివిహారికేసేతం, వత్తుపజ్ఝాయకేసుమే.

ఓవాదసాసనుద్దేసా, పుచ్ఛా పత్తఞ్చ చీవరం;
పరిక్ఖారో గిలానో చ, న పచ్ఛాసమణో భవే.

ఉపజ్ఝాయేసు యే వత్తా, ఏవం ఆచరియేసుపి;
సద్ధివిహారికే వత్తా, తథేవ అన్తేవాసికే.

ఆగన్తుకేసు యే వత్తా, పున ఆవాసికేసు చ;
గమికానుమోదనికా, భత్తగ్గే పిణ్డచారికే.

ఆరఞ్ఞకేసు యం వత్తం, యఞ్చ సేనాసనేసుపి;
జన్తాఘరే వచ్చకుటీ, ఉపజ్ఝా సద్ధివిహారికే.

ఆచరియేసు యం వత్తం, తథేవ అన్తేవాసికే;
ఏకూనవీసతి వత్థూ, వత్తా చుద్దస ఖన్ధకే.

వత్తం అపరిపూరేన్తో, న సీలం పరిపూరతి;
అసుద్ధసీలో దుప్పఞ్ఞో, చిత్తేకగ్గం న విన్దతి.

విక్ఖిత్తచిత్తోనేకగ్గో, సమ్మా ధమ్మం న పస్సతి;
అపస్సమానో సద్ధమ్మం, దుక్ఖా న పరిముచ్చతి.

యం వత్తం పరిపూరేన్తో, సీలమ్పి పరిపూరతి;
విసుద్ధసీలో సప్పఞ్ఞో, చిత్తేకగ్గమ్పి విన్దతి.

అవిక్ఖిత్తచిత్తో ఏకగ్గో, సమ్మా ధమ్మం విపస్సతి;
సమ్పస్సమానో సద్ధమ్మం, దుక్ఖా సో పరిముచ్చతి.

తస్మా హి వత్తం పూరేయ్య, జినపుత్తో విచక్ఖణో;
ఓవాదం బుద్ధసేట్ఠస్స, తతో నిబ్బానమేహితీతి.

వత్థక్ఖన్ధకం నిట్ఠితం.

౯. పాతిమోక్ఖట్ఠపనక్ఖన్ధకం

౧. పాతిమోక్ఖుద్దేసయాచనా

౩౮౩. [ఉదా. ౪౫; అ. ని. ౮.౨౦] తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి పుబ్బారామే మిగారమాతు పాసాదే. తేన ఖో పన సమయేన భగవా తదహుపోసథే భిక్ఖుసఙ్ఘపరివుతో నిసిన్నో హోతి. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో అభిక్కన్తాయ రత్తియా నిక్ఖన్తే పఠమే యామే ఉట్ఠాయాసనా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా యేన భగవా తేనఞ్జలిం పణామేత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "అభిక్కన్తా, భన్తే, రత్తి, నిక్ఖన్తో పఠమో యామో, చిరనిసిన్నో భిక్ఖుసఙ్ఘో. ఉద్దిసతు, భన్తే, భగవా భిక్ఖూనం పాతిమోక్ఖ"న్తి. ఏవం వుత్తే భగవా తుణ్హీ అహోసి. దుతియమ్పి ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో అభిక్కన్తాయ రత్తియా నిక్ఖన్తే మజ్ఝిమే యామే ఉట్ఠాయాసనా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా యేన భగవా తేనఞ్జలిం పణామేత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "అభిక్కన్తా, భన్తే, రత్తి, నిక్ఖన్తో మజ్ఝిమో యామో, చిరనిసిన్నో భిక్ఖుసఙ్ఘో. ఉద్దిసతు, భన్తే, భగవా భిక్ఖూనం పాతిమోక్ఖ"న్తి. దుతియమ్పి ఖో భగవా తుణ్హీ అహోసి. తతియమ్పి ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో అభిక్కన్తాయ రత్తియా నిక్ఖన్తే పచ్ఛిమే యామే ఉద్ధస్తే అరుణే నన్దిముఖియా రత్తియా ఉట్ఠాయాసనా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా యేన భగవా తేనఞ్జలిం పణామేత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "అభిక్కన్తా , భన్తే, రత్తి, నిక్ఖన్తో పచ్ఛిమో యామో, ఉద్ధస్తం అరుణం నన్దిముఖి రత్తి, చిరనిసిన్నో భిక్ఖుసఙ్ఘో. ఉద్దిసతు, భన్తే, భగవా భిక్ఖూనం పాతిమోక్ఖ"న్తి. "అపరిసుద్ధా, ఆనన్ద, పరిసా"తి.

అథ ఖో ఆయస్మతో మహామోగ్గల్లానస్స ఏతదహోసి – "కం ను ఖో భగవా పుగ్గలం సన్ధాయ ఏవమాహ – 'అపరిసుద్ధా, ఆనన్ద, పరిసా'"తి? అథ ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో సబ్బావన్తం భిక్ఖుసఙ్ఘం చేతసా చేతో పరిచ్చ మనసాకాసి. అద్దసా ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో తం పుగ్గలం దుస్సీలం పాపధమ్మం అసుచిసఙ్కస్సరసమాచారం పటిచ్ఛన్నకమ్మన్తం అస్సమణం సమణపటిఞ్ఞం అబ్రహ్మచారిం బ్రహ్మచారిపటిఞ్ఞం అన్తోపూతిం అవస్సుతం కసమ్బుజాతం [కసమ్బుకజాతం (క.)] మజ్ఝే భిక్ఖుసఙ్ఘస్స నిసిన్నం. దిస్వాన యేన సో పుగ్గలో తేనుపసఙ్కమి , ఉపసఙ్కమిత్వా తం పుగ్గలం ఏతదవోచ – "ఉట్ఠేహి, ఆవుసో, దిట్ఠోసి భగవతా; నత్థి తే భిక్ఖూహి సద్ధిం సంవాసో"తి. ఏవం వుత్తే సో పుగ్గలో తుణ్హీ అహోసి. దుతియమ్పి ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో తం పుగ్గలం ఏతదవోచ – "ఉట్ఠేహి, ఆవుసో, దిట్ఠోసి భగవతా; నత్థి తే భిక్ఖూహి సద్ధిం సంవాసో"తి. దుతియమ్పి ఖో సో పుగ్గలో తుణ్హీ అహోసి. తతియమ్పి ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో తం పుగ్గలం ఏతదవోచ – "ఉట్ఠేహి, ఆవుసో, దిట్ఠోసి భగవతా; నత్థి తే భిక్ఖూహి సద్ధిం సంవాసో"తి. తతియమ్పి ఖో సో పుగ్గలో తుణ్హీ అహోసి. అథ ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో తం పుగ్గలం బాహాయం గహేత్వా బహిద్వారకోట్ఠకా నిక్ఖామేత్వా సూచిఘటికం దత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ – "నిక్ఖామితో సో, భన్తే, పుగ్గలో మయా; సుద్ధా పరిసా; ఉద్దిసతు, భన్తే, భగవా భిక్ఖూనం పాతిమోక్ఖ"న్తి.

"అచ్ఛరియం, మోగ్గల్లాన, అబ్భుతం, మోగ్గల్లాన, యావ బాహాగహణాపి నామ సో మోఘపురిసో ఆగమేస్సతీ"తి! అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి –

౨. మహాసముద్దేఅట్ఠచ్ఛరియం

౩౮౪. [ఉదా॰ ౪౫; అ॰ ని॰ ౮.౧౯] “అట్ఠిమే, భిక్ఖవే, మహాసముద్దే అచ్ఛరియా అబ్భుతా ధమ్మా, యే దిస్వా దిస్వా అసురా మహాసముద్దే అభిరమన్తి. కతమే అట్ఠ?

“మహాసముద్దో, భిక్ఖవే, అనుపుబ్బనిన్నో అనుపుబ్బపోణో అనుపుబ్బపబ్భారో న ఆయతకేనేవ పపాతో. యమ్పి, భిక్ఖవే, మహాసముద్దో అనుపుబ్బనిన్నో అనుపుబ్బపోణో అనుపుబ్బపబ్భారో న ఆయతకేనేవ పపాతో – అయం, భిక్ఖవే, మహాసముద్దే పఠమో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో, యం దిస్వా దిస్వా అసురా మహాసముద్దే అభిరమన్తి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే, మహాసముద్దో ఠితధమ్మో వేలం నాతివత్తతి. యమ్పి, భిక్ఖవే, మహాసముద్దో ఠితధమ్మో వేలం నాతివత్తతి – అయం [అయమ్పి (స్యా॰)], భిక్ఖవే, మహాసముద్దే దుతియో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో, యం దిస్వా దిస్వా అసురా మహాసముద్దే అభిరమన్తి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే, మహాసముద్దో న మతేన కుణపేన సంవసతి . యం హోతి మహాసముద్దే మతం కుణపం, తం ఖిప్పఞ్ఞేవ తీరం వాహేతి, థలం ఉస్సారేతి. యమ్పి, భిక్ఖవే, మహాసముద్దో న మతేన కుణపేన సంవసతి, యం హోతి మహాసముద్దే మతం కుణపం, తం ఖిప్పఞ్ఞేవ తీరం వాహేతి, థలం ఉస్సారేతి – అయం, భిక్ఖవే, మహాసముద్దే తతియో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో, యం దిస్వా దిస్వా అసురా మహాసముద్దే అభిరమన్తి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే, యా కాచి మహానదియో, సేయ్యథిదం – గఙ్గా, యమునా, అచిరవతీ, సరభూ, మహీ, తా మహాసముద్దం పత్తా జహన్తి పురిమాని నామగోత్తాని, మహాసముద్దో త్వేవ సఙ్ఖం గచ్ఛన్తి. యమ్పి, భిక్ఖవే, యాకాచి మహానదియో, సేయ్యథిదం – గఙ్గా, యమునా, అచిరవతీ, సరభూ, మహీ, తా మహాసముద్దం పత్తా జహన్తి పురిమాని నామగోత్తాని, మహాసముద్దో త్వేవ సఙ్ఖం గచ్ఛన్తి – అయం, భిక్ఖవే, మహాసముద్దే చతుత్థో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో, యం దిస్వా దిస్వా అసురా మహాసముద్దే అభిరమన్తి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే, యా చ [యాకాచి (స్యా॰)] లోకే సవన్తియో మహాసముద్దం అప్పేన్తి, యా చ అన్తలిక్ఖా ధారా పపతన్తి, న తేన మహాసముద్దస్స ఊనత్తం వా పూరత్తం వా పఞ్ఞాయతి. యమ్పి, భిక్ఖవే, యా చ లోకే సవన్తియో మహాసముద్దం అప్పేన్తి, యా చ అన్తలిక్ఖా ధారా పపతన్తి, న తేన మహాసముద్దస్స ఊనత్తం వా పూరత్తం వా పఞ్ఞాయతి – అయం, భిక్ఖవే, మహాసముద్దే పఞ్చమో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో, యం దిస్వా దిస్వా అసురా మహాసముద్దే అభిరమన్తి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే, మహాసముద్దో ఏకరసో లోణరసో. యమ్పి, భిక్ఖవే, మహాసముద్దో ఏకరసో లోణరసో – అయం, భిక్ఖవే, మహాసముద్దే ఛట్ఠో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో, యం దిస్వా దిస్వా అసురా మహాసముద్దే అభిరమన్తి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే, మహాసముద్దో బహురతనో [బహూతరతనో (క॰)] అనేకరతనో. తత్రిమాని రతనాని, సేయ్యథిదం – ముత్తా, మణి, వేళురియో, సఙ్ఖో, సిలా, పవాళం, రజతం, జాతరూపం, లోహితకో, మసారగల్లం. యమ్పి, భిక్ఖవే, మహాసముద్దో బహురతనో అనేకరతనో, తత్రిమాని రతనాని, సేయ్యథిదం – ముత్తా, మణి, వేళురియో, సఙ్ఖో, సిలా,

పవాళం, రజతం, జాతరూపం, లోహితకో , మసారగల్లం – అయం, భిక్ఖవే, మహాసముద్దే సత్తమో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో, యం దిస్వా దిస్వా అసురా మహాసముద్దే అభిరమన్తి.

“పున చపరం, భిక్ఖవే, మహాసముద్దో మహతం భూతానం ఆవాసో. తత్రిమే భూతా – తిమి, తిమిఙ్గలో, తిమితిమిఙ్గలో [తిమిరపిఙ్గలో (సీ॰), తిమితిమిఙ్గలో మహాతిమిఙ్గలో (స్యా॰ కం॰)], అసురా, నాగా, గన్ధబ్బా. సన్తి మహాసముద్దే యోజనసతికాపి అత్తభావా, ద్వియోజనసతికాపి అత్తభావా, తియోజనసతికాపి అత్తభావా, చతుయోజనసతికాపి అత్తభావా, పఞ్చయోజనసతికాపి అత్తభావా. యమ్పి, భిక్ఖవే, మహాసముద్దో మహతం భూతానం ఆవాసో, తత్రిమే భూతా – తిమి, తిమిఙ్గలో, తిమితిమిఙ్గలో, అసురా, నాగా, గన్ధబ్బా; సన్తి మహాసముద్దే, యోజనసతికాపి అత్తభావా…పే॰… పఞ్చయోజనసతికాపి అత్తభావా – అయం, భిక్ఖవే, మహాసముద్దే అట్ఠమో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో, యం దిస్వా దిస్వా అసురా మహాసముద్దే అభిరమన్తి. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, మహాసముద్దే అట్ఠ అచ్ఛరియా అబ్భుతా ధమ్మా, యే దిస్వా దిస్వా అసురా మహాసముద్దే అభిరమ”న్తి.

౩. ఇమస్మింధమ్మవినయేఅట్ఠచ్ఛరియం

౩౮౫. “ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, ఇమస్మిం ధమ్మవినయే అట్ఠ అచ్ఛరియా అబ్భుతా ధమ్మా, యే దిస్వా దిస్వా భిక్ఖూ ఇమస్మిం ధమ్మవినయే అభిరమన్తి. కతమే అట్ఠ?

“సేయ్యథాపి, భిక్ఖవే, మహాసముద్దో అనుపుబ్బనిన్నో అనుపుబ్బపోణో అనుపుబ్బపబ్భారో న ఆయతకేనేవ పపాతో; ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, ఇమస్మిం ధమ్మవినయే అనుపుబ్బసిక్ఖా అనుపుబ్బకిరియా అనుపుబ్బపటిపదా న ఆయతకేనేవ అఞ్ఞాపటివేధో. యమ్పి, భిక్ఖవే, ఇమస్మిం ధమ్మవినయే అనుపుబ్బసిక్ఖా అనుపుబ్బకిరియా అనుపుబ్బపటిపదా న ఆయతకేనేవ అఞ్ఞాపటివేధో – అయం, భిక్ఖవే, ఇమస్మిం ధమ్మవినయే పఠమో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో, యం దిస్వా దిస్వా భిక్ఖూ ఇమస్మిం ధమ్మవినయే అభిరమన్తి.

“సేయ్యథాపి, భిక్ఖవే, మహాసముద్దో ఠితధమ్మో వేలం నాతివత్తతి ; ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, యం మయా సావకానం సిక్ఖాపదం పఞ్ఞత్తం, తం మమ సావకా జీవితహేతుపి నాతిక్కమన్తి. యమ్పి, భిక్ఖవే, మయా మమ సావకానం సిక్ఖాపదం పఞ్ఞత్తం, తం మమ సావకా జీవితహేతుపి నాతిక్కమన్తి – అయం, భిక్ఖవే, ఇమస్మిం ధమ్మవినయే దుతియో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో, యం దిస్వా దిస్వా భిక్ఖూ ఇమస్మిం ధమ్మవినయే అభిరమన్తి.

“సేయ్యథాపి, భిక్ఖవే, మహాసముద్దో న మతేన కుణపేన సంవసతి, యం హోతి మహాసముద్దే మతం కుణపం తం ఖిప్పమేవ తీరం వాహేతి, థలం ఉస్సారేతి; ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, యో సో పుగ్గలో దుస్సీలో పాపధమ్మో అసుచిసఙ్కస్సరసమాచారో పటిచ్ఛన్నకమ్మన్తో అస్సమణో సమణపటిఞ్ఞో అబ్రహ్మచారీ బ్రహ్మచారిపటిఞ్ఞో అన్తోపూతి అవస్సుతో కసమ్బుజాతో, న తేన సఙ్ఘో సంవసతి, ఖిప్పమేవ నం సన్నిపతిత్వా ఉక్ఖిపతి, కిఞ్చాపి ఖో సో హోతి మజ్ఝే భిక్ఖుసఙ్ఘస్స నిసిన్నో. అథ ఖో సో ఆరకావ సఙ్ఘమ్హా, సఙ్ఘో చ తేన. యమ్పి, భిక్ఖవే, యో సో పుగ్గలో దుస్సీలో పాపధమ్మో అసుచిసఙ్కస్సరసమాచారో పటిచ్ఛన్నకమ్మన్తో అస్సమణో సమణపటిఞ్ఞో అబ్రహ్మచారీ బ్రహ్మచారిపటిఞ్ఞో అన్తోపూతి అవస్సుతో కసమ్బుజాతో, న తేన సఙ్ఘో సంవసతి, ఖిప్పమేవ నం సన్నిపతిత్వా ఉక్ఖిపతి, కిఞ్చాపి ఖో సో హోతి మజ్ఝే

భిక్ఖుసఙ్ఘస్స నిసిన్నో, అథ ఖో సో ఆరకావ సఙ్ఘమ్హా, సఙ్ఘో చ తేన – అయం , భిక్ఖవే, ఇమస్మిం ధమ్మవినయే తతియో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో, యం దిస్వా దిస్వా భిక్ఖూ ఇమస్మిం ధమ్మవినయే అభిరమన్తి.

"సేయ్యథాపి, భిక్ఖవే, యా కాచి మహానదియో, సేయ్యథిదం – గఙ్గా, యమునా, అచిరవతీ, సరభూ, మహీ, తా మహాసముద్దం పత్తా జహన్తి పురిమాని నామగోత్తాని, మహాసముద్దో త్వేవ సఙ్ఖం గచ్ఛన్తి; ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, చత్తారోమే వణ్ణా – ఖత్తియా, బ్రాహ్మణా, వేస్సా, సుద్దా. తే తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజిత్వా [పబ్బజితా (సీ.)] జహన్తి పురిమాని నామగోత్తాని, సమణా సక్యపుత్తియా త్వేవ సఙ్ఖం గచ్ఛన్తి. యమ్పి, భిక్ఖవే, చత్తారోమే వణ్ణా ఖత్తియా బ్రాహ్మణా వేస్సా సుద్దా, తే తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజిత్వా జహన్తి పురిమాని నామగోత్తాని, సమణా సక్యపుత్తియా త్వేవ సఙ్ఖం గచ్ఛన్తి – అయం, భిక్ఖవే, ఇమస్మిం ధమ్మవినయే చతుత్థో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో, యం దిస్వా దిస్వా భిక్ఖూ ఇమస్మిం ధమ్మవినయే అభిరమన్తి.

"సేయ్యథాపి , భిక్ఖవే, యా చ లోకే సవన్తియో మహాసముద్దం అప్పేన్తి, యా చ అన్తలిక్ఖా ధారా పపతన్తి, న తేన మహాసముద్దస్స ఊనత్తం వా పూరత్తం వా పఞ్ఞాయతి; ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, బహూ చేపి భిక్ఖూ అనుపాదిసేసాయ నిబ్బానధాతుయా పరినిబ్బాయన్తి, న తేన నిబ్బానధాతుయా ఊనత్తం వా పూరత్తం వా పఞ్ఞాయతి. యమ్పి, భిక్ఖవే, బహూ చేపి భిక్ఖూ అనుపాదిసేసాయ నిబ్బానధాతుయా పరినిబ్బాయన్తి , న తేన నిబ్బానధాతుయా ఊనత్తం వా పూరత్తం వా పఞ్ఞాయతి – అయం, భిక్ఖవే, ఇమస్మిం ధమ్మవినయే పఞ్చమో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో యం దిస్వా దిస్వా భిక్ఖూ ఇమస్మిం ధమ్మవినయే అభిరమన్తి.

"సేయ్యథాపి, భిక్ఖవే, మహాసముద్దో ఏకరసో లోణరసో, ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, అయం ధమ్మవినయో ఏకరసో విముత్తిరసో. యమ్పి, భిక్ఖవే, అయం ధమ్మవినయో ఏకరసో విముత్తిరసో – అయం, భిక్ఖవే, ఇమస్మిం ధమ్మవినయే ఛట్ఠో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో, యం దిస్వా దిస్వా భిక్ఖూ ఇమస్మిం ధమ్మవినయే అభిరమన్తి.

"సేయ్యథాపి , భిక్ఖవే, మహాసముద్దో బహురతనో అనేకరతనో, తత్రిమాని రతనాని, సేయ్యథిదం – ముత్తా, మణి, వేళురియో, సఙ్ఖో, సిలా, పవాళం, రజతం, జాతరూపం, లోహితఙ్కో, మసారగల్లం; ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, అయం ధమ్మవినయో బహురతనో అనేకరతనో. తత్రిమాని రతనాని, సేయ్యథిదం – చత్తారో సతిపట్ఠానా, చత్తారో సమ్మప్పధానా, చత్తారో ఇద్ధిపాదా, పఞ్చిన్ద్రియాని, పఞ్చ బలాని, సత్త బోజ్ఝఙ్గా, అరియో అట్ఠఙ్గికో మగ్గో. యమ్పి, భిక్ఖవే, అయం ధమ్మవినయో బహురతనో అనేకరతనో, తత్రిమాని రతనాని, సేయ్యథిదం – చత్తారో సతిపట్ఠానా…పే.… అరియో అట్ఠఙ్గికో మగ్గో – అయం, భిక్ఖవే, ఇమస్మిం ధమ్మవినయే సత్తమో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో, యం దిస్వా దిస్వా భిక్ఖూ ఇమస్మిం ధమ్మవినయే అభిరమన్తి.

"సేయ్యథాపి , భిక్ఖవే, మహాసముద్దో మహతం భూతానం ఆవాసో, తత్రిమే భూతా – తిమి, తిమిఙ్గలో, తిమితిమిఙ్గలో, అసురా, నాగా, గన్ధబ్బా, సన్తి మహాసముద్దే యోజనసతికాపి అత్తభావా, ద్వియోజనసతికాపి అత్తభావా, తియోజనసతికాపి అత్తభావా, చతుయోజనసతికాపి అత్తభావా, పఞ్చయోజనసతికాపి అత్తభావా; ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, అయం ధమ్మవినయో మహతం భూతానం ఆవాసో. తత్రిమే భూతా – సోతాపన్నో, సోతాపత్తిఫలసచ్ఛికిరియాయ పటిపన్నో; సకదాగామీ, సకదాగామిఫలసచ్ఛికిరియాయ పటిపన్నో; అనాగామీ, అనాగామిఫలసచ్ఛికిరియాయ పటిపన్నో; అరహా,

అరహత్తఫలసచ్ఛికిరియాయ పటిపన్నో. యమ్పి, భిక్ఖవే, అయం ధమ్మవినయో మహతం భూతానం ఆవాసో, తత్రిమే భూతా – సోతాపన్నో, సోతాపత్తిఫలసచ్ఛికిరియాయ పటిపన్నో…పే.… అరహా, అరహత్తఫలసచ్ఛికిరియాయ పటిపన్నో – అయం, భిక్ఖవే, ఇమస్మిం ధమ్మవినయే అట్ఠమో అచ్ఛరియో అబ్భుతో ధమ్మో, యం దిస్వా దిస్వా భిక్ఖూ ఇమస్మిం ధమ్మవినయే అభిరమన్తి. "ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, ఇమస్మిం ధమ్మవినయే అట్ఠ అచ్ఛరియా అబ్భుతా ధమ్మా, యే దిస్వా దిస్వా భిక్ఖూ ఇమస్మిం ధమ్మవినయే అభిరమన్తీ"తి.

అథ ఖో భగవా ఏతమత్థం విదిత్వా తాయం వేలాయం ఇమం ఉదానం ఉదానేసి –

[ఉదా॰ ४५] "ఛన్నమతివస్సతి [సుఛన్నమతివస్సతి (క॰)], వివటం నాతివస్సతి;
తస్మా ఛన్నం వివరేథ, ఏవం తం నాతివస్సతీ"తి.

४. పాతిమోక్ఖసవనారహో

३८६. అథ ఖో భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "నదానాహం, భిక్ఖవే, ఇతో పరం ఉపోసథం కరిస్సామి, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసిస్సామి. తుమ్హేవదాని, భిక్ఖవే, ఇతో పరం ఉపోసథం కరేయ్యాథ, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసేయ్యాథ. అట్ఠానమేతం, భిక్ఖవే, అనవకాసో యం తథాగతో అపరిసుద్ధాయ పరిసాయ ఉపోసథం కరేయ్య, పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసేయ్య. న చ, భిక్ఖవే [న చ భిక్ఖవే భిక్ఖునా (స్యా॰ కం॰)], సాపత్తికేన పాతిమోక్ఖం సోతబ్బం. యో సుణేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, యో సాపత్తికో పాతిమోక్ఖం సుణాతి, తస్స పాతిమోక్ఖం ఠపేతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, ఠపేతబ్బం. తదహుపోసథే చాతుద్దసే వా పన్నరసే వా తస్మిం పుగ్గలే సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరితబ్బం –

'సుణాతు మే భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామో పుగ్గలో సాపత్తికో, తస్స పాతిమోక్ఖం ఠపేమి, న తస్మిం సమ్ముఖీభూతే పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బ'న్తి ఠపితం హోతి పాతిమోక్ఖ"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ 'నామ్హే కోచి జానాతీ'తి సాపత్తికావ పాతిమోక్ఖం సుణన్తి. థేరా భిక్ఖూ పరచిత్తవిదునో భిక్ఖూనం ఆరోచేన్తి – "ఇత్థన్నామో చ ఇత్థన్నామో చ, ఆవుసో, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ 'నామ్హే కోచి జానాతీ'తి సాపత్తికావ పాతిమోక్ఖం సుణన్తీ"తి. అస్సోసుం ఖో ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ – "థేరా కిర భిక్ఖూ పరచిత్తవిదునో అమ్హే భిక్ఖూనం ఆరోచేన్తి – ఇత్థన్నామో చ ఇత్థన్నామో చ, ఆవుసో, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ 'నామ్హే కోచి జానాతీ'తి సాపత్తికావ పాతిమోక్ఖం సుణన్తీ"తి.

తే – పురమ్హాకం పేసలా భిక్ఖూ పాతిమోక్ఖం ఠపేన్తీతి – పటికచ్చేవ సుద్ధానం భిక్ఖూనం అనాపత్తికానం అవత్థుస్మిం అకారణే పాతిమోక్ఖం ఠపేన్తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే.… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సుద్ధానం భిక్ఖూనం అనాపత్తికానం అవత్థుస్మిం అకారణే పాతిమోక్ఖం ఠపేస్సన్తీ"తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం…పే.… "సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ సుద్ధానం భిక్ఖూనం అనాపత్తికానం అవత్థుస్మిం అకారణే పాతిమోక్ఖం ఠపేన్తీ"తి? "సచ్చం భగవా"తి…పే.… విగరహిత్వా…పే.… ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "న, భిక్ఖవే, సుద్ధానం భిక్ఖూనం అనాపత్తికానం అవత్థుస్మిం అకారణే పాతిమోక్ఖం ఠపేతబ్బం. యో ఠపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స".

౨. ధమ్మికాధమ్మికపాతిమోక్ఖట్ఠపనం

౩౮౭. ‘‘ఏకం , భిక్ఖవే, అధమ్మికం పాతిమోక్ఖట్ఠపనం, ఏకం ధమ్మికం; పాతిమోక్ఖట్ఠపనం [ఏకం ధమ్మికం (సీ॰ స్యా॰)], ద్వే అధమ్మికాని; పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని, ద్వే ధమ్మికాని; తీణి అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని, తీణి ధమ్మికాని, చత్తారి అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని, చత్తారి ధమ్మికాని; పఞ్చ అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని, పఞ్చ ధమ్మికాని; ఛ అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని, ఛ ధమ్మికాని; సత్త అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని, సత్త ధమ్మికాని; అట్ఠ అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని, అట్ఠ ధమ్మికాని; నవ అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని , నవ ధమ్మికాని; దస అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని, దస ధమ్మికాని.

‘‘కతమం ఏకం అధమ్మికం పాతిమోక్ఖట్ఠపనం? అమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి – ఇదం ఏకం అధమ్మికం పాతిమోక్ఖట్ఠపనం. కతమం ఏకం ధమ్మికం పాతిమోక్ఖట్ఠపనం? సమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి – ఇదం ఏకం ధమ్మికం పాతిమోక్ఖట్ఠపనం.

‘‘కతమాని ద్వే అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? అమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, అమూలికాయ ఆచారవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి – ఇమాని ద్వే అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని. కతమాని ద్వే ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? సమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, సమూలికాయ ఆచారవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి – ఇమాని ద్వే ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని.

‘‘కతమాని తీణి అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? అమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, అమూలికాయ ఆచారవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, అమూలికాయ దిట్ఠివిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి – ఇమాని తీణి అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని. కతమాని తీణి ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? సమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, సమూలికాయ ఆచారవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, సమూలికాయ దిట్ఠివిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి – ఇమాని తీణి ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని.

‘‘కతమాని చత్తారి అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? అమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, అమూలికాయ ఆచారవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, అమూలికాయ దిట్ఠివిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, అమూలికాయ ఆజీవవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి – ఇమాని చత్తారి అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని. కతమాని చత్తారి ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? సమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, సమూలికాయ ఆచారవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, సమూలికాయ దిట్ఠివిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, సమూలికాయ ఆజీవవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి – ఇమాని చత్తారి ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని.

‘‘కతమాని పఞ్చ అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? అమూలకేన పారాజికేన పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, అమూలకేన సఙ్ఘాదిసేసేన...పే.... అమూలకేన పాచిత్తియేన... అమూలకేన పాటిదేసనీయేన... అమూలకేన దుక్కటేన పాతిమోక్ఖం ఠపేతి – ఇమాని పఞ్చ అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని. కతమాని పఞ్చ ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? సమూలకేన

పారాజికేన పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, సమూలకేన సఙ్ఘాదిసేసేన…పే॰… పాచిత్తియేన… పాటిదేసనీయేన… దుక్కటేన పాతిమోక్ఖం ఠపేతి – ఇమాని పఞ్చ ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని.

“కతమాని ఛ అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? అమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి అకతాయ, అమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి కతాయ; అమూలికాయ ఆచారవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి అకతాయ, అమూలికాయ ఆచారవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి కతాయ; అమూలికాయ దిట్ఠివిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి అకతాయ, అమూలికాయ దిట్ఠివిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి కతాయ – ఇమాని ఛ అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని. కతమాని ఛ ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? సమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి అకతాయ, సమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి కతాయ; సమూలికాయ ఆచారవిపత్తియా…పే॰… దిట్ఠివిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి అకతాయ…పే॰… కతాయ – ఇమాని ఛ ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని.

“కతమాని సత్త అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? అమూలకేన పారాజికేన పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, అమూలకేన సఙ్ఘాదిసేసేన…పే॰… థుల్లచ్చయేన పాచిత్తియేన పాటిదేసనీయేన దుక్కటేన దుబ్భాసితేన పాతిమోక్ఖం ఠపేతి – ఇమాని సత్త అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని. కతమాని సత్త ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? సమూలకేన పారాజికేన పాతిమోక్ఖం ఠపేతి, సమూలకేన సఙ్ఘాదిసేసేన…పే॰… థుల్లచ్చయేన పాచిత్తియేన పాటిదేసనీయేన దుక్కటేన దుబ్భాసితేన పాతిమోక్ఖం ఠపేతి – ఇమాని సత్త ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని.

“కతమాని అట్ఠ అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? అమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి అకతాయ, అమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి కతాయ; అమూలికాయ ఆచారవిపత్తియా …పే॰… దిట్ఠివిపత్తియా…పే॰… ఆజీవవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి అకతాయ…పే॰… కతాయ – ఇమాని అట్ఠ అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని. కతమాని అట్ఠ ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? సమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి అకతాయ, సమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి కతాయ; సమూలికాయ ఆచారవిపత్తియా…పే॰… దిట్ఠివిపత్తియా…పే॰… ఆజీవవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి అకతాయ…పే॰… కతాయ. ఇమాని అట్ఠ ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని.

“కతమాని నవ అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? అమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి అకతాయ, అమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి కతాయ, అమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి కతాకతాయ; అమూలికాయ ఆచారవిపత్తియా…పే॰… దిట్ఠివిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి అకతాయ…పే॰… కతాయ…పే॰… కతాకతాయ ఇమాని నవ అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని. కతమాని నవ ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? సమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి అకతాయ, సమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి కతాయ, సమూలికాయ సీలవిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి కతాకతాయ; సమూలికాయ ఆచారవిపత్తియా…పే॰… దిట్ఠివిపత్తియా పాతిమోక్ఖం ఠపేతి అకతాయ…పే॰… కతాయ – కతాకతాయ…పే॰… ఇమాని నవ ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని.

“కతమాని దస అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? న పారాజికో తస్సం పరిసాయం నిసిన్నో హోతి, న పారాజికకథా విప్పకతా హోతి; న సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకో తస్సం పరిసాయం నిసిన్నో హోతి, న సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకథా విప్పకతా హోతి; ధమ్మికం

సామగ్గిం ఉపేతి, న ధమ్మికం సామగ్గిం పచ్చాదియతి, న ధమ్మికాయ సామగ్గియా పచ్చాదానకథా విప్పకతా హోతి; న సీలవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో హోతి, న ఆచారవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో హోతి, న దిట్ఠివిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో హోతి – ఇమాని దస అధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని. కతమాని దస ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని? పారాజికో తస్సం పరిసాయం నిసిన్నో హోతి, పారాజికకథా విప్పకతా హోతి; సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకో తస్సం పరిసాయం నిసిన్నో హోతి, సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకథా విప్పకతా హోతి; ధమ్మికం సామగ్గిం న ఉపేతి, ధమ్మికం సామగ్గిం పచ్చాదియతి, ధమ్మికాయ సామగ్గియా పచ్చాదానకథా విప్పకతా హోతి; సీలవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో హోతి, ఆచారవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో హోతి, దిట్ఠివిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో హోతి – ఇమాని దస ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనాని.

౬. ధమ్మికపాతిమోక్ఖట్ఠపనం

౩౮౮. ‘‘కథం పారాజికో తస్సం పరిసాయం నిసిన్నో హోతి? ఇధ, భిక్ఖవే, యేహి ఆకారేహి యేహి లిఙ్గేహి యేహి నిమిత్తేహి పారాజికస్స ధమ్మస్స అజ్ఝాపత్తి హోతి, తేహి ఆకారేహి తేహి లిఙ్గేహి తేహి నిమిత్తేహి భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఝాపజ్జన్తం. న హేవ ఖో భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఝాపజ్జన్తం, అపి చ అఞ్ఞో భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘ఇత్థన్నామో, ఆవుసో, భిక్ఖు పారాజికం ధమ్మం అజ్ఝాపన్నో’తి. న హేవ ఖో భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఝాపజ్జన్తం, నాపి [నాపి చ (క.)] అఞ్ఞో భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘ఇత్థన్నామో, ఆవుసో, భిక్ఖు పారాజికం ధమ్మం అజ్ఝాపన్నో’తి, అపిచ సోవ భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘అహం, ఆవుసో, పారాజికం ధమ్మం అజ్ఝాపన్నో’తి. ఆకఙ్ఖమానో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తేన దిట్ఠేన తేన సుతేన తాయ పరిసఙ్కాయ తదహుపోసథే చాతుద్దసే వా పన్నరసే వా తస్మిం పుగ్గలే సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరేయ్య –

‘‘సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామో పుగ్గలో పారాజికం ధమ్మం అజ్ఝాపన్నో, తస్స పాతిమోక్ఖం ఠపేమి, న తస్మిం సమ్ముఖీభూతే పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బన్తి – ధమ్మికం పాతిమోక్ఖట్ఠపనం.

౩౮౯. ‘‘భిక్ఖుస్స పాతిమోక్ఖే ఠపితే పరిసా వుట్ఠాతి, దసన్నం అన్తరాయానం అఞ్ఞతరేన [అఞ్ఞతరేన అన్తరాయేన (స్యా. కం.)] – రాజన్తరాయేన వా, చోరన్తరాయేన వా, అగ్యన్తరాయేన వా, ఉదకన్తరాయేన వా, మనుస్సన్తరాయేన వా, అమనుస్సన్తరాయేన వా, వాళన్తరాయేన వా, సరీసపన్తరాయేన వా, జీవితన్తరాయేన వా, బ్రహ్మచరియన్తరాయేన వా. ఆకఙ్ఖమానో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తస్మిం వా ఆవాసే, అఞ్ఞస్మిం వా ఆవాసే, తస్మిం పుగ్గలే సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరేయ్య –

‘‘సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామస్స పుగ్గలస్స పారాజికకథా విప్పకతా, తం వత్థు అవినిచ్ఛితం. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో తం వత్థుం వినిచ్ఛినేయ్యాతి.

‘‘ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, తదహుపోసథే చాతుద్దసే వా పన్నరసే వా తస్మిం పుగ్గలే సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరితబ్బం –

‘‘సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామస్స పుగ్గలస్స పారాజికకథా విప్పకతా, తం వత్థు అవినిచ్ఛితం. తస్స పాతిమోక్ఖం ఠపేమి, న తస్మిం సమ్ముఖీభూతే పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బన్తి – ధమ్మికం పాతిమోక్ఖట్ఠపనం.

౩౯౦. “కథం సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకో తస్సం పరిసాయం నిసిన్నో హోతి? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు యేహి ఆకారేహి యేహి లిఙ్గేహి యేహి నిమిత్తేహి సిక్ఖా పచ్చక్ఖాతా హోతి, తేహి ఆకారేహి తేహి లిఙ్గేహి తేహి నిమిత్తేహి భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి సిక్ఖం పచ్చక్ఖన్తం. న హేవ ఖో భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి సిక్ఖం పచ్చక్ఖన్తం, అపిచ అఞ్ఞో భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘ఇత్థన్నామేన, ఆవుసో, భిక్ఖునా సిక్ఖా పచ్చక్ఖాతా’తి. న హేవ ఖో భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి సిక్ఖం పచ్చక్ఖన్తం, నాపి అఞ్ఞో భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘ఇత్థన్నామేన, ఆవుసో, భిక్ఖునా సిక్ఖా పచ్చక్ఖాతా’తి, అపిచ సోవ భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘మయా, ఆవుసో, సిక్ఖా పచ్చక్ఖాతా’తి. ఆకఙ్ఖమానో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తేన దిట్ఠేన తేన సుతేన తాయ పరిసఙ్కాయ తదహుపోసథే చాతుద్దసే వా పన్నరసే వా తస్మిం పుగ్గలే సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరేయ్య –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామేన పుగ్గలేన సిక్ఖా పచ్చక్ఖాతా, తస్స పాతిమోక్ఖం ఠపేమి, న తస్మిం సమ్ముఖీభూతే పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బన్తి – ధమ్మికం పాతిమోక్ఖట్ఠపనం.

౩౯౧. “భిక్ఖుస్స పాతిమోక్ఖే ఠపితే పరిసా వుట్ఠాతి, దసన్నం అన్తరాయానం అఞ్ఞతరేన – రాజన్తరాయేన వా …పే… బ్రహ్మచరియన్తరాయేన వా, ఆకఙ్ఖమానో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తస్మిం వా ఆవాసే, అఞ్ఞస్మిం వా ఆవాసే, తస్మిం పుగ్గలే సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరేయ్య –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామస్స పుగ్గలస్స సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకథా [సిక్ఖాపచ్చక్ఖాతకథా (సీ.)] విప్పకతా, తం వత్థు అవినిచ్ఛితం. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో తం వత్థుం వినిచ్ఛేయ్యా’తి.

“ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, తదహుపోసథే చాతుద్దసే వా పన్నరసే వా తస్మిం పుగ్గలే సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరితబ్బం –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామస్స పుగ్గలస్స సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతకథా విప్పకతా, తం వత్థు అవినిచ్ఛితం. తస్స పాతిమోక్ఖం ఠపేమి, న తస్మిం సమ్ముఖీభూతే పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బన్తి – ధమ్మికం పాతిమోక్ఖట్ఠపనం.

౩౯౨. “కథం ధమ్మికం సామగ్గిం న ఉపేతి? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు యేహి ఆకారేహి యేహి లిఙ్గేహి యేహి నిమిత్తేహి ధమ్మికాయ సామగ్గియానుపగమనం హోతి, తేహి ఆకారేహి తేహి లిఙ్గేహి తేహి నిమిత్తేహి భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి ధమ్మికం సామగ్గిం న ఉపేన్తం. న హేవ ఖో భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి ధమ్మికం సామగ్గిం న ఉపేన్తం, అపి చ అఞ్ఞో భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘ఇత్థన్నామో, ఆవుసో, భిక్ఖు ధమ్మికం సామగ్గిం న ఉపేతీ’తి. న హేవ ఖో భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి ధమ్మికం సామగ్గిం న ఉపేన్తం, నాపి అఞ్ఞో భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘ఇత్థన్నామో, ఆవుసో, భిక్ఖు ధమ్మికం సామగ్గిం న ఉపేతీ’తి, అపి చ సోవ భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘అహం, ఆవుసో, ధమ్మికం సామగ్గిం న ఉపేమీ’తి. ఆకఙ్ఖమానో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తేన దిట్ఠేన తేన సుతేన తాయ పరిసఙ్కాయ తదహుపోసథే చాతుద్దసే వా పన్నరసే వా తస్మిం పుగ్గలే సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరేయ్య –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామో పుగ్గలో ధమ్మికం సామగ్గిం న ఉపేతి , తస్స పాతిమోక్ఖం ఠపేమి, న తస్మిం సమ్ముఖీభూతే పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బన్తి – ధమ్మికం పాతిమోక్ఖట్ఠపనం.

౩౯౩. “కథం ధమ్మికం సామగ్గిం పచ్చాదియతి? ఇధ, భిక్ఖవే, భిక్ఖు యేహి ఆకారేహి యేహి లిఙ్గేహి యేహి నిమిత్తేహి ధమ్మికాయ సామగ్గియా పచ్చాదానం హోతి, తేహి ఆకారేహి తేహి లిఙ్గేహి తేహి నిమిత్తేహి భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి ధమ్మికం సామగ్గిం పచ్చాదియన్తం న హేవ ఖో భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి ధమ్మికం సామగ్గిం పచ్చాదియన్తం, అపి చ అఞ్ఞో భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘ఇత్థన్నామో, ఆవుసో, భిక్ఖు ధమ్మికం సామగ్గిం పచ్చాదియతీ’తి. న హేవ ఖో భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి ధమ్మికం సామగ్గిం పచ్చాదియన్తం, నాపి అఞ్ఞో భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘ఇత్థన్నామో, ఆవుసో, భిక్ఖు ధమ్మికం సామగ్గిం పచ్చాదియతీ’తి, అపి చ సోవ భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘అహం, ఆవుసో, ధమ్మికం సామగ్గిం పచ్చాదియామీ’తి . ఆకఙ్ఖమానో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తేన దిట్ఠేన తేన సుతేన తాయ పరిసఙ్కాయ తదహుపోసథే చాతుద్దసే వా పన్నరసే వా తస్మిం పుగ్గలే సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరేయ్య –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామో పుగ్గలో ధమ్మికం సామగ్గిం పచ్చాదియతి, తస్స పాతిమోక్ఖం ఠపేమి, న తస్మిం సమ్ముఖీభూతే పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బన్తి – ధమ్మికం పాతిమోక్ఖట్ఠపనం.

౩౯౪. “భిక్ఖుస్స పాతిమోక్ఖే ఠపితే పరిసా వుట్ఠాతి, దసన్నం అన్తరాయానం అఞ్ఞతరేన – రాజన్తరాయేన వా…పే.… బ్రహ్మచరియన్తరాయేన వా. ఆకఙ్ఖమానో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తస్మిం వా ఆవాసే, అఞ్ఞస్మిం వా ఆవాసే, తస్మిం పుగ్గలే సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరేయ్య –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామస్స పుగ్గలస్స ధమ్మికాయ సామగ్గియా పచ్చాదానకథా విప్పకతా, తం వత్థు అవినిచ్ఛితం. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో తం వత్థుం వినిచ్ఛినేయ్యాతి.

“ఏవఞ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే లభేథ, తదహుపోసథే చాతుద్దసే వా పన్నరసే వా తస్మిం పుగ్గలే సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరితబ్బం –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామస్స పుగ్గలస్స ధమ్మికాయ సామగ్గియా పచ్చాదానకథా విప్పకతా, తం వత్థు అవినిచ్ఛితం. తస్స పాతిమోక్ఖం ఠపేమి, న తస్మిం సమ్ముఖీభూతే పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బన్తి – ధమ్మికం పాతిమోక్ఖట్ఠపనం.

౩౯౫. “కథం సీలవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో హోతి? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు యేహి ఆకారేహి యేహి లిఙ్గేహి యేహి నిమిత్తేహి సీలవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో హోతి, తేహి ఆకారేహి తేహి లిఙ్గేహి తేహి నిమిత్తేహి భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి సీలవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితం. న హేవ ఖో భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి సీలవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితం, అపి చ అఞ్ఞో భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘ఇత్థన్నామో, ఆవుసో, భిక్ఖు సీలవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో’తి. న హేవ ఖో భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి సీలవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితం, నాపి అఞ్ఞో భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘ఇత్థన్నామో, ఆవుసో, భిక్ఖు సీలవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో’తి, అపి చ సోవ భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘అహం, ఆవుసో, సీలవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితోమ్హీ’తి. ఆకఙ్ఖమానో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తేన దిట్ఠేన తేన సుతేన తాయ పరిసఙ్కాయ తదహుపోసథే చాతుద్దసే వా పన్నరసే వా తస్మిం పుగ్గలే సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరేయ్య –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామో పుగ్గలో సీలవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో, [దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో హోతి (స్యా॰ కం॰)] తస్స పాతిమోక్ఖం ఠపేమి, న తస్మిం సమ్ముఖీభూతే పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బన్తి – ధమ్మికం పాతిమోక్ఖట్ఠపనం.

౩౯౬. “కథం ఆచారవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో హోతి? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు యేహి ఆకారేహి యేహి లిఙ్గేహి యేహి నిమిత్తేహి ఆచారవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో హోతి తేహి ఆకారేహి తేహి లిఙ్గేహి తేహి నిమిత్తేహి భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి ఆచారవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితం. న హేవ ఖో భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి ఆచారవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితం, అపి చ అఞ్ఞో భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘ఇత్థన్నామో, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆచారవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో’తి. న హేవ ఖో భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి ఆచారవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితం, నాపి అఞ్ఞో భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘ఇత్థన్నామో, ఆవుసో, భిక్ఖు ఆచారవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో’తి, అపి చ సోవ భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘అహం, ఆవుసో, ఆచారవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితోమ్హీ’తి. ఆకఙ్ఖమానో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తేన దిట్ఠేన తేన సుతేన తాయ పరిసఙ్కాయ తదహుపోసథే చాతుద్దసే వా పన్నరసే వా తస్మిం పుగ్గలే సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరేయ్య –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామో పుగ్గలో ఆచారవిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో, తస్స పాతిమోక్ఖం ఠపేమి, న తస్మిం సమ్ముఖీభూతే పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బన్తి – ధమ్మికం పాతిమోక్ఖట్ఠపనం.

౩౯౭. “కథం దిట్ఠివిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో హోతి? ఇధ పన, భిక్ఖవే, భిక్ఖు యేహి ఆకారేహి యేహి లిఙ్గేహి యేహి నిమిత్తేహి దిట్ఠివిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో హోతి, తేహి ఆకారేహి తేహి లిఙ్గేహి తేహి నిమిత్తేహి భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి దిట్ఠివిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితం. న హేవ ఖో భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి దిట్ఠివిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితం, అపి చ అఞ్ఞో భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘ఇత్థన్నామో, ఆవుసో, భిక్ఖు దిట్ఠివిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో’తి. న హేవ ఖో భిక్ఖు భిక్ఖుం పస్సతి దిట్ఠివిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితం, నాపి అఞ్ఞో భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘ఇత్థన్నామో, ఆవుసో, భిక్ఖు దిట్ఠివిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో’తి, అపి చ సోవ భిక్ఖు భిక్ఖుస్స ఆరోచేతి – ‘అహం, ఆవుసో, దిట్ఠివిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితోమ్హీ’తి. ఆకఙ్ఖమానో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు తేన దిట్ఠేన తేన సుతేన తాయ పరిసఙ్కాయ తదహుపోసథే చాతుద్దసే వా పన్నరసే వా తస్మిం పుగ్గలే సమ్ముఖీభూతే సఙ్ఘమజ్ఝే ఉదాహరేయ్య –

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామో పుగ్గలో దిట్ఠివిపత్తియా దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితో, తస్స పాతిమోక్ఖం ఠపేమి, న తస్మిం సమ్ముఖీభూతే పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బన్తి – ధమ్మికం పాతిమోక్ఖట్ఠపనం.

“ఇమాని దస ధమ్మికాని పాతిమోక్ఖట్ఠపనానీ”తి.

పఠమభాణవారో నిట్ఠితో.

౨. అత్తాదానఅఙ్గం

౩౯౮. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపాలి యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా ఉపాలి భగవన్తం ఏతదవోచ – “అత్తాదానం ఆదాతుకామేన, భన్తే, భిక్ఖునా కతమఙ్గసమన్నాగతం [కతఙ్గసమన్నాగతం (క॰)] అత్తాదానం ఆదాతబ్బ”న్తి?

[పరి॰ ౪౪౦] “అత్తాదానం ఆదాతుకామేన, ఉపాలి, భిక్ఖునా పఞ్చఙ్గసమన్నాగతం అత్తాదానం ఆదాతబ్బం. అత్తాదానం ఆదాతుకామేన, ఉపాలి, భిక్ఖునా ఏవం పచ్చవేక్ఖితబ్బం – ‘యం ఖో అహం ఇమం అత్తాదానం ఆదాతుకామో, కాలో ను ఖో

ఇమం అత్తాదానం ఆదాతుం ఉదాహు నో’తి? సచే, ఉపాలి, భిక్ఖు పచ్చవేక్ఖమానో ఏవం జానాతి – ‘అకాలో ఇమం అత్తాదానం ఆదాతుం, నో కాలో’తి, న తం, ఉపాలి, అత్తాదానం ఆదాతబ్బం.

“సచే పనుపాలి, భిక్ఖు పచ్చవేక్ఖమానో ఏవం జానాతి – ‘కాలో ఇమం అత్తాదానం ఆదాతుం, నో అకాలో’తి, తేనుపాలి, భిక్ఖునా ఉత్తరి పచ్చవేక్ఖితబ్బం – ‘యం ఖో అహం ఇమం అత్తాదానం ఆదాతుకామో, భూతం ను ఖో ఇదం అత్తాదానం ఉదాహు నో’తి? సచే, ఉపాలి, భిక్ఖు పచ్చవేక్ఖమానో ఏవం జానాతి – ‘అభూతం ఇదం అత్తాదానం, నో భూత’న్తి, న తం, ఉపాలి, అత్తాదానం ఆదాతబ్బం.

“సచే పనుపాలి, భిక్ఖు పచ్చవేక్ఖమానో ఏవం జానాతి – ‘భూతం ఇదం అత్తాదానం, నో అభూత’న్తి, తేనుపాలి, భిక్ఖునా ఉత్తరి పచ్చవేక్ఖితబ్బం – ‘యం ఖో అహం ఇమం అత్తాదానం ఆదాతుకామో, అత్థసఞ్హితం ను ఖో ఇదం అత్తాదానం ఉదాహు నో’తి? సచే, ఉపాలి, భిక్ఖు పచ్చవేక్ఖమానో ఏవం జానాతి – ‘అనత్థసఞ్హితం ఇదం అత్తాదానం, నో అత్థసఞ్హిత’న్తి, న తం, ఉపాలి, అత్తాదానం ఆదాతబ్బం.

“సచే పనుపాలి, భిక్ఖు పచ్చవేక్ఖమానో ఏవం జానాతి – ‘అత్థసఞ్హితం ఇదం అత్తాదానం, నో అనత్థసఞ్హిత’న్తి, తేనుపాలి, భిక్ఖునా ఉత్తరి పచ్చవేక్ఖితబ్బం – ‘ఇమం ఖో అహం అత్తాదానం ఆదియమానో లభిస్సామి సన్దిట్ఠే సమ్భత్తే భిక్ఖూ ధమ్మతో వినయతో పక్ఖే ఉదాహు నో’తి? సచే, ఉపాలి, భిక్ఖు పచ్చవేక్ఖమానో ఏవం జానాతి – ‘ఇమం ఖో అహం అత్తాదానం ఆదియమానో న లభిస్సామి సన్దిట్ఠే సమ్భత్తే భిక్ఖూ ధమ్మతో వినయతో పక్ఖే’తి, న తం, ఉపాలి, అత్తాదానం ఆదాతబ్బం.

“సచే పనుపాలి, భిక్ఖు పచ్చవేక్ఖమానో ఏవం జానాతి – ‘ఇమం ఖో అహం అత్తాదానం ఆదియమానో లభిస్సామి సన్దిట్ఠే సమ్భత్తే భిక్ఖూ ధమ్మతో వినయతో పక్ఖే’తి, తేనుపాలి, భిక్ఖునా ఉత్తరి పచ్చవేక్ఖితబ్బం – ‘ఇమం ఖో మే అత్తాదానం ఆదియతో భవిస్సతి సఙ్ఘస్స తతోనిదానం భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణం ఉదాహు నో’తి? సచే ఉపాలి, భిక్ఖు పచ్చవేక్ఖమానో ఏవం జానాతి – ‘ఇమం ఖో మే అత్తాదానం ఆదియతో భవిస్సతి సఙ్ఘస్స తతోనిదానం భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణ’న్తి, న తం, ఉపాలి, అత్తాదానం ఆదాతబ్బం. సచే పనుపాలి, భిక్ఖు పచ్చవేక్ఖమానో ఏవం జానాతి – ‘ఇమం ఖో మే అత్తాదానం ఆదియతో న భవిస్సతి సఙ్ఘస్స తతోనిదానం భణ్డనం కలహో విగ్గహో వివాదో సఙ్ఘభేదో సఙ్ఘరాజి సఙ్ఘవవత్థానం సఙ్ఘనానాకరణ’న్తి, ఆదాతబ్బం తం, ఉపాలి, అత్తాదానం. ఏవం పఞ్చఙ్గసమన్నాగతం ఖో, ఉపాలి, అత్తాదానం ఆదిన్నం, పచ్ఛాపి అవిప్పటిసారకరం భవిస్సతీ’తి.

౮. చోదకేనపచ్చవేక్ఖితబ్బధమ్మా

౩౯౯. [పరి. ౪౩౬ (అ. ని. ౧౦.౪౪ థోకం విసదిసం)] “చోదకేన, భన్తే, భిక్ఖునా పరం చోదేతుకామేన కతి ధమ్మే అజ్ఝత్తం పచ్చవేక్ఖిత్వా పరో చోదేతబ్బో”తి? “చోదకేన, ఉపాలి, భిక్ఖునా పరం చోదేతుకామేన పఞ్చ ధమ్మే అజ్ఝత్తం పచ్చవేక్ఖిత్వా పరో చోదేతబ్బో.

“చోదకేన, ఉపాలి, భిక్ఖునా పరం చోదేతుకామేన ఏవం పచ్చవేక్ఖితబ్బం – ‘పరిసుద్ధకాయసమాచారో ను ఖోమ్హి, పరిసుద్ధేనమ్హి కాయసమాచారేన సమన్నాగతో – అచ్ఛిద్దేన అప్పటిమంసేన? సంవిజ్జతి ను ఖో మే ఏసో ధమ్మో ఉదాహు

నో’తి? నో చే, ఉపాలి, భిక్ఖు పరిసుద్ధకాయసమాచారో హోతి, పరిసుద్ధేన కాయసమాచారేన సమన్నాగతో – అచ్ఛిద్దేన అప్పటిమంసేన, తస్స భవన్తి వత్తారో – ‘ఇఙ్ఘ తావ ఆయస్మా కాయికం సిక్ఖస్సూ’తి. ఇతిస్స భవన్తి వత్తారో.

“పున చపరం, ఉపాలి, చోదకేన భిక్ఖునా పరం చోదేతుకామేన ఏవం పచ్చవేక్ఖితబ్బం – ‘పరిసుద్ధవచీసమాచారో ను ఖోమ్హి, పరిసుద్ధేనమ్హి వచీసమాచారేన సమన్నాగతో – అచ్ఛిద్దేన అప్పటిమంసేన? సంవిజ్జతి ను ఖో మే ఏసో ధమ్మో ఉదాహు నో’తి? నో చే, ఉపాలి, భిక్ఖు పరిసుద్ధవచీసమాచారో హోతి, పరిసుద్ధేన వచీసమాచారేన సమన్నాగతో – అచ్ఛిద్దేన అప్పటిమంసేన, తస్స భవన్తి వత్తారో – ‘ఇఙ్ఘ తావ ఆయస్మా వాచసికం సిక్ఖస్సూ’తి. ఇతిస్స భవన్తి వత్తారో.

“పున చపరం, ఉపాలి, చోదకేన భిక్ఖునా పరం చోదేతుకామేన ఏవం పచ్చవేక్ఖితబ్బం – ‘మేత్తం ను ఖో మే చిత్తం పచ్చుపట్ఠితం సబ్రహ్మచారీసు అనాఘాతం , సంవిజ్జతి ను ఖో మే ఏసో ధమ్మో ఉదాహు నో’తి? నో చే, ఉపాలి, భిక్ఖునో మేత్తచిత్తం పచ్చుపట్ఠితం హోతి సబ్రహ్మచారీసు అనాఘాతం , తస్స భవన్తి వత్తారో – ‘ఇఙ్ఘ తావ ఆయస్మా సబ్రహ్మచారీసు మేత్తచిత్తం ఉపట్ఠాపేహీ’తి. ఇతిస్స భవన్తి వత్తారో.

“పున చపరం, ఉపాలి, చోదకేన భిక్ఖునా పరం చోదేతుకామేన ఏవం పచ్చవేక్ఖితబ్బం – ‘బహుస్సుతో ను ఖోమ్హి, సుతధరో, సుతసన్నిచ్చయో? యే తే ధమ్మా ఆదికల్యాణా మజ్ఝేకల్యాణా పరియోసానకల్యాణా, సాత్థం సబ్యఞ్జనం కేవలపరిపుణ్ణం పరిసుద్ధం బ్రహ్మచరియం అభివదన్తి, తథారూపా మే ధమ్మా బహుస్సుతా హోన్తి ధాతా వచసా పరిచితా మనసానుపేక్ఖితా దిట్ఠియా సుప్పటివిద్ధా? సంవిజ్జతి ను ఖో మే ఏసో ధమ్మో ఉదాహు నో’తి? నో చే, ఉపాలి, భిక్ఖు బహుస్సుతో హోతి, సుతధరో, సుతసన్నిచ్చయో; యే తే ధమ్మా ఆదికల్యాణా మజ్ఝేకల్యాణా పరియోసానకల్యాణా, సాత్థం సబ్యఞ్జనం కేవలపరిపుణ్ణం పరిసుద్ధం బ్రహ్మచరియం అభివదన్తి, తథారూపస్స ధమ్మా న బహుస్సుతా హోన్తి ధాతా వచసా పరిచితా మనసానుపేక్ఖితా దిట్ఠియా సుప్పటివిద్ధా, తస్స భవన్తి వత్తారో – ‘ఇఙ్ఘ తావ ఆయస్మా ఆగమం పరియాపుణస్సూ’తి. ఇతిస్స భవన్తి వత్తారో.

“పున చపరం, ఉపాలి, చోదకేన భిక్ఖునా పరం చోదేతుకామేన ఏవం పచ్చవేక్ఖితబ్బం – ‘ఉభయాని ఖో మే పాతిమోక్ఖాని విత్థారేన స్వాగతాని హోన్తి, సువిభత్తాని, సుప్పవత్తీని, సువినిచ్ఛితాని – సుత్తసో, అనుబ్యఞ్జనసో? సంవిజ్జతి ను ఖో మే ఏసో ధమ్మో ఉదాహు నో’తి? నో చే, ఉపాలి, భిక్ఖునో ఉభయాని పాతిమోక్ఖాని విత్థారేన స్వాగతాని హోన్తి, సువిభత్తాని, సుప్పవత్తీని, సువినిచ్ఛితాని – సుత్తసో, అనుబ్యఞ్జనసో, ‘ఇదం పనావుసో, కత్థ వుత్తం భగవతా’తి, ఇతి పుట్ఠో న సమ్పాయతి [న సమ్పాదయతి (క.)], తస్స భవన్తి వత్తారో – ‘ఇఙ్ఘ తావ ఆయస్మా, వినయం పరియాపుణస్సూ’తి. ఇతిస్స భవన్తి వత్తారో. చోదకేనుపాలి, భిక్ఖునా పరం చోదేతుకామేన ఇమే పఞ్చ ధమ్మే అజ్ఝత్తం పచ్చవేక్ఖిత్వా పరో చోదేతబ్బో”తి.

౯. చోదకేనఉపట్ఠాపేతబ్బధమ్మా

౪౦౦. “చోదకేన, భన్తే, భిక్ఖునా పరం చోదేతుకామేన కతి ధమ్మే అజ్ఝత్తం ఉపట్ఠాపేత్వా పరో చోదేతబ్బో”తి? “చోదకేనుపాలి, భిక్ఖునా పరం చోదేతుకామేన పఞ్చ ధమ్మే అజ్ఝత్తం ఉపట్ఠాపేత్వా పరో చోదేతబ్బో – కాలేన వక్ఖామి, నో అకాలేన; భూతేన వక్ఖామి, నో అభూతేన; సణ్హేన వక్ఖామి, నో ఫరుసేన; అత్థసంహితేన వక్ఖామి, నో అనత్థసంహితేన;

మేత్తచిత్తో వక్ఖామి, నో దోసన్తరోతి. చోదకేనుపాలి, భిక్ఖునా పరం చోదేతుకామేన ఇమే పఞ్చ ధమ్మే అజ్ఝత్తం ఉపట్ఠాపేత్వా పరో చోదేతబ్బో”తి.

౧౦. చోదకచుదితకపటిసంయుత్తకథా

౪౦౧. “అధమ్మచోదకస్స, భన్తే, భిక్ఖునో కతీహాకారేహి విప్పటిసారో ఉపదహాతబ్బో”తి? “అధమ్మచోదకస్స, ఉపాలి, భిక్ఖునో పఞ్చహాకారేహి విప్పటిసారో ఉపదహాతబ్బో – అకాలేనాయస్మా చోదేసి, నో కాలేన, అలం తే విప్పటిసారాయ; అభూతేనాయస్మా చోదేసి, నో భూతేన, అలం తే విప్పటిసారాయ; ఫరుసేనాయస్మా చోదేసి, నో సణ్హేన, అలం తే విప్పటిసారాయ; అనత్థసంహితేనాయస్మా చోదేసి, నో అత్థసంహితేన, అలం తే విప్పటిసారాయ; దోసన్తరో ఆయస్మా చోదేసి, నో మేత్తచిత్తో, అలం తే విప్పటిసారాయాతి. అధమ్మచోదకస్స, ఉపాలి, భిక్ఖునో ఇమేహి పఞ్చహాకారేహి విప్పటిసారో ఉపదహాతబ్బో. తం కిస్స హేతు? యథా న అఞ్ఞోపి భిక్ఖు అభూతేన చోదేతబ్బం మఞ్ఞేయ్యా”తి.

“అధమ్మచుదితస్స పన, భన్తే, భిక్ఖునో కతిహాకారేహి అవిప్పటిసారో ఉపదహాతబ్బో”తి? “అధమ్మచుదితస్స, ఉపాలి, భిక్ఖునో పఞ్చహాకారేహి అవిప్పటిసారో ఉపదహాతబ్బో – అకాలేనాయస్మా చుదితో, నో కాలేన, అలం తే అవిప్పటిసారాయ; అభూతేనాయస్మా చుదితో, నో భూతేన, అలం తే అవిప్పటిసారాయ; ఫరుసేనాయస్మా చుదితో , నో సణ్హేన, అలం తే అవిప్పటిసారాయ; అనత్థసంహితేనాయస్మా చుదితో, నో అత్థసంహితేన, అలం తే అవిప్పటిసారాయ; దోసన్తరేనాయస్మా చుదితో, నో మేత్తచిత్తేన, అలం తే అవిప్పటిసారాయాతి. అధమ్మచుదితస్స, ఉపాలి, భిక్ఖునో ఇమేహి పఞ్చహాకారేహి అవిప్పటిసారో ఉపదహాతబ్బో”తి.

“ధమ్మచోదకస్స, భన్తే, భిక్ఖునో కతిహాకారేహి అవిప్పటిసారో ఉపదహాతబ్బో”తి? “ధమ్మచోదకస్స, ఉపాలి, భిక్ఖునో పఞ్చహాకారేహి అవిప్పటిసారో ఉపదహాతబ్బో – కాలేనాయస్మా చోదేసి, నో అకాలేన, అలం తే అవిప్పటిసారాయ; భూతేనాయస్మా చోదేసి, నో అభూతేన , అలం తే అవిప్పటిసారాయ; సణ్హేనాయస్మా చోదేసి, నో ఫరుసేన, అలం తే అవిప్పటిసారాయ; అత్థసంహితేనాయస్మా చోదేసి, నో అనత్థసంహితేన, అలం తే అవిప్పటిసారాయ; మేత్తచిత్తో ఆయస్మా చోదేసి, నో దోసన్తరో, అలం తే అవిప్పటిసారాయాతి. ధమ్మచోదకస్స, ఉపాలి, భిక్ఖునో ఇమేహి పఞ్చహాకారేహి అవిప్పటిసారో ఉపదహాతబ్బో. తం కిస్స హేతు? యథా అఞ్ఞోపి భిక్ఖు భూతేన చోదేతబ్బం మఞ్ఞేయ్యా”తి.

“ధమ్మచుదితస్స పన, భన్తే, భిక్ఖునో కతిహాకారేహి విప్పటిసారో ఉపదహాతబ్బో”తి? “ధమ్మచుదితస్స, ఉపాలి, భిక్ఖునో పఞ్చహాకారేహి విప్పటిసారో ఉపదహాతబ్బో – కాలేనాయస్మా చుదితో, నో అకాలేన, అలం తే విప్పటిసారాయ; భూతేనాయస్మా చుదితో, నో అభూతేన , అలం తే విప్పటిసారాయ; సణ్హేనాయస్మా చుదితో, నో ఫరుసేన, అలం తే విప్పటిసారాయ; అత్థసంహితేనాయస్మా చుదితో, నో అనత్థసంహితేన, అలం తే విప్పటిసారాయ; మేత్తచిత్తేనాయస్మా చుదితో, నో దోసన్తరేన, అలం తే విప్పటిసారాయాతి. ధమ్మచుదితస్స, ఉపాలి, భిక్ఖునో ఇమేహి పఞ్చహాకారేహి విప్పటిసారో ఉపదహాతబ్బో”తి.

[పరి॰ ౪౩౮] “చోదకేన, భన్తే, భిక్ఖునా పరం చోదేతుకామేన కతి ధమ్మే అజ్ఝత్తం మనసి కరిత్వా పరో చోదేతబ్బో”తి? “చోదకేనుపాలి, భిక్ఖునా పరం చోదేతుకామేన పఞ్చ ధమ్మే అజ్ఝత్తం మనసి కరిత్వా పరో చోదేతబ్బో – కారుఞ్ఞతా, హితేసితా,

అనుకమ్పితా, [అనుకమ్పతా (క.)] ఆపత్తివుట్ఠానతా, వినయపురేక్ఖారతాతి. చోదకేనుపాలి, భిక్ఖునా పరం చోదేతుకామేన ఇమే పఞ్చ ధమ్మే అజ్ఝత్తం మనసి కరిత్వా పరో చోదేతబ్బో”తి.

“చుదితేన పన, భన్తే, భిక్ఖునా కతిసు ధమ్మేసు పతిట్ఠాతబ్బ”న్తి? “చుదితేనుపాలి, భిక్ఖునా ద్వీసు ధమ్మేసు పతిట్ఠాతబ్బం – సచ్చే చ అకుప్పే చా”తి.

దుతియభాణవారో నిట్ఠితో.

పాతిమోక్ఖట్ఠపనక్ఖన్ధకో నవమో.

ఇమమ్హి ఖన్ధకే వత్థూ తింస.

తస్సుద్దానం –

ఉపోసథే యావతికం, పాపభిక్ఖు న నిక్ఖమి;
మోగ్గల్లానేన నిచ్ఛుద్ధో, అచ్ఛేరా జినసాసనే.

నిన్నోనుపుబ్బసిక్ఖా చ, ఠితధమ్మో నాతిక్కమ్మ;
కుణపుక్ఖిపతి సఙ్ఘో, సవన్తియో జహన్తి చ.

సవన్తి పరినిబ్బన్తి, ఏకరస విముత్తి చ;
బహు ధమ్మవినయోపి, భూతట్ఠారియపుగ్గలా.

సముద్దం ఉపమం కత్వా, వాచేసి [ఠాపేసి (క.)] సాసనే గుణం;
ఉపోసథే పాతిమోక్ఖం, న అమ్హే కోచి జానాతి.

పటికచ్చేవ ఉజ్ఝన్తి, ఏకో ద్వే తీణి చత్తారి;
పఞ్చ ఛ సత్త అట్ఠాని, నవా చ దసమాని చ.

సీల-ఆచార-దిట్ఠి చ, ఆజీవం చతుభాగికే;
పారాజికఞ్చ సఙ్ఘాది, పాచిత్తి పాటిదేసని.

దుక్కటం పఞ్చభాగేసు, సీలాచారవిపత్తి చ;
అకతాయ కతాయ చ, ఛభాగేసు యథావిధి.

పారాజికఞ్చ సఙ్ఘాది, థుల్లం పాచిత్తియేన చ;
పాటిదేసనియఞ్చేవ , దుక్కటఞ్చ దుబ్భాసితం.

సీలాచారవిపత్తి చ, దిట్ఠిఆజీవవిపత్తి;
యా చ అట్ఠా కతాకతే, తేనేతా సీలాచారదిట్ఠియా.

అకతాయ కతాయాపి, కతాకతాయమేవ చ;
ఏవం నవవిధా వుత్తా, యథాభూతేన ఞాయతో.

పారాజికో విప్పకతా, పచ్చక్ఖాతో తథేవ చ;
ఉపేతి పచ్చాదియతి, పచ్చాదానకథా చ యా.

సీలాచారవిపత్తి చ, తథా దిట్ఠివిపత్తియా;
దిట్ఠసుతపరిసఙ్కితం, దసధా తం విజానాథ.

భిక్ఖు విపస్సతి భిక్ఖుం, అఞ్ఞో చారోచయాతి తం;
సో యేవ తస్స అక్ఖాతి [విపస్సఞ్ఞో చారోచతి; తం సుద్ధేవ తస్స అక్ఖాతి (క.)], పాతిమోక్ఖం ఠపేతి సో.

వుట్ఠాతి అన్తరాయేన, రాజచోరగ్గుదకా చ;
మనుస్సఅమనుస్సా చ, వాళసరీసపా జీవిబ్రహ్మం.

దసన్నమఞ్ఞతరేన, తస్మిం అఞ్ఞతరేసు వా;
ధమ్మికాధమ్మికా చేవ, యథా మగ్గేన జానాథ.

కాలభూతత్థసంహితం , లభిస్సామి భవిస్సతి;
కాయవాచసికా మేత్తా, బాహుసచ్చం ఉభయాని.

కాలభూతేన సణ్హేన, అత్థమేత్తేన చోదయే;
విప్పటిసారధమ్మేన, తథా వాచా [తథేవాపి (స్యా.)] వినోదయే.

ధమ్మచోదచుదితస్స, వినోదేతి విప్పటిసారో;
కరుణా హితానుకమ్పి, వుట్ఠానపురేక్ఖారతో.

చోదకస్స పటిపత్తి, సమ్బుద్ధేన పకాసితా;
సచ్చే చేవ అకుప్పే చ, చుదితస్సేవ ధమ్మతాతి.

పాతిమోక్ఖట్ఠపనక్ఖన్ధకం నిట్ఠితం.

౧౦. భిక్ఖునిక్ఖన్ధకం

౧. పఠమభాణవారో

మహాపజాపతిగోతమీవత్థు

౪౦౨. [అం॰ ని॰ ౮.౫౧ ఇదం వత్థు ఆగతం] తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సక్కేసు విహరతి కపిలవత్థుస్మిం నిగ్రోధారామే. అథ ఖో మహాపజాపతి [మహాపజాపతీ (సీ॰ స్యా॰)] గోతమీ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితా ఖో మహాపజాపతి గోతమీ భగవన్తం ఏతదవోచ – "సాధు, భన్తే, లభేయ్య మాతుగామో తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జ"న్తి. "అలం, గోతమి, మా తే రుచ్చి మాతుగామస్స తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జా"తి. దుతియమ్పి ఖో…పే॰… తతియమ్పి ఖో మహాపజాపతి గోతమీ భగవన్తం ఏతదవోచ – "సాధు, భన్తే, లభేయ్య మాతుగామో తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జ"న్తి. "అలం, గోతమి, మా తే రుచ్చి మాతుగామస్స తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జా"తి. అథ ఖో మహాపజాపతి గోతమీ – న భగవా అనుజానాతి మాతుగామస్స తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జన్తి – దుక్ఖీ దుమ్మనా అస్సుముఖీ రుదమానా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి.

అథ ఖో భగవా కపిలవత్థుస్మిం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన వేసాలీ తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన వేసాలీ తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా వేసాలియం విహరతి మహావనే కూటాగారసాలాయం. అథ ఖో మహాపజాపతి గోతమీ కేసే ఛేదాపేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా సమ్బహులాహి సాకియానీహి సద్ధిం యేన వేసాలీ తేన పక్కామి. అనుపుబ్బేన యేన వేసాలీ మహావనం కూటాగారసాలా తేనుపసఙ్కమి. అథ ఖో మహాపజాపతి గోతమీ సూనేహి పాదేహి రజోకిణ్ణేన గత్తేన దుక్ఖీ దుమ్మనా అస్సుముఖీ రుదమానా బహిద్వారకోట్ఠకే అట్ఠాసి. అద్దసా ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో మహాపజాపతిం గోతమిం సూనేహి పాదేహి రజోకిణ్ణేన గత్తేన దుక్ఖిం దుమ్మనం అస్సుముఖిం రుదమానం బహిద్వారకోట్ఠకే ఠితం. దిస్వాన మహాపజాపతిం గోతమిం ఏతదవోచ – "కిస్స త్వం, గోతమి, సూనేహి పాదేహి రజోకిణ్ణేన గత్తేన దుక్ఖీ దుమ్మనా అస్సుముఖీ రుదమానా బహిద్వారకోట్ఠకే ఠితా"తి? "తథా హి పన, భన్తే ఆనన్ద, న భగవా అనుజానాతి మాతుగామస్స తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జ"న్తి. "తేన హి త్వం, గోతమి, ముహుత్తం ఇధేవ తావ హోహి, యావాహం భగవన్తం యాచామి మాతుగామస్స తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జ"న్తి.

అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవన్తం ఏతదవోచ – "ఏసా, భన్తే, మహాపజాపతి గోతమీ సూనేహి పాదేహి రజోకిణ్ణేన గత్తేన దుక్ఖీ దుమ్మనా అస్సుముఖీ రుదమానా బహిద్వారకోట్ఠకే ఠితా – న భగవా అనుజానాతి మాతుగామస్స తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జన్తి. సాధు, భన్తే, లభేయ్య మాతుగామో తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జ"న్తి. "అలం, ఆనన్ద, మా తే రుచ్చి మాతుగామస్స తథాగతప్పవేదితే

ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జా”తి. దుతియమ్పి ఖో...పే॰... తతియమ్పి ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవన్తం ఏతదవోచ – “సాధు, భన్తే, లభేయ్య మాతుగామో తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జ”న్తి. “అలం, ఆనన్ద, మా తే రుచ్చి మాతుగామస్స తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జా”తి.

అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో [అ॰ ని॰ ౮.౫౧ “అథ ఖో ఆయస్మతో ఆనన్దస్స ఏతదహోసీ”తి ఆగతం] – “న భగవా అనుజానాతి మాతుగామస్స తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జం; యంనూనాహం అఞ్ఞేనపి పరియాయేన భగవన్తం యాచేయ్యం మాతుగామస్స తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జ”న్తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవన్తం ఏతదవోచ – “భబ్బో ను ఖో, భన్తే, మాతుగామో తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజిత్వా సోతాపత్తిఫలం వా సకదాగామిఫలం [సకిదాగామిఫలం (స్యా॰)] వా అనాగామిఫలం వా అరహత్తఫలం వా సచ్ఛికాతు”న్తి? “భబ్బో, ఆనన్ద, మాతుగామో తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజిత్వా సోతాపత్తిఫలమ్పి సకదాగామిఫలమ్పి అనాగామిఫలమ్పి అరహత్తఫలమ్పి సచ్ఛికాతు”న్తి. “సచే, భన్తే, భబ్బో మాతుగామో తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజిత్వా సోతాపత్తిఫలమ్పి సకదాగామిఫలమ్పి అనాగామిఫలమ్పి అరహత్తఫలమ్పి సచ్ఛికాతుం; బహూపకారా, భన్తే, మహాపజాపతి గోతమీ భగవతో మాతుచ్ఛా ఆపాదికా , పోసికా, ఖీరస్స దాయికా, భగవన్తం జనేత్తియా కాలఙ్కతాయ థఞ్ఞం పాయేసి; సాధు, భన్తే, లభేయ్య మాతుగామో తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జ”న్తి.

అట్ఠగరుధమ్మా

౪౦౩. “సచే, ఆనన్ద, మహాపజాపతీ గోతమీ అట్ఠ గరుధమ్మే పటిగ్గణ్హాతి, సావస్సా. హోతు ఉపసమ్పదా.

[పాచి॰ ౧౪౯] “వస్ససతూపసమ్పన్నాయ భిక్ఖునియా తదహూపసమ్పన్నస్స భిక్ఖునో అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం అఞ్జలికమ్మం సామీచికమ్మం కాతబ్బం. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా [గరుంకత్వా (క॰)] మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“న భిక్ఖునియా అభిక్ఖుకే ఆవాసే వస్సం వసితబ్బం. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“అన్వద్ధమాసం భిక్ఖునియా భిక్ఖుసఙ్ఘతో ద్వే ధమ్మా పచ్చాసీసితబ్బా – ఉపోసథపుచ్ఛకఞ్చ, ఓవాదూపసఙ్కమనఞ్చ. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“వస్సంవుట్ఠాయ భిక్ఖునియా ఉభతోసఙ్ఘే తీహి ఠానేహి పవారేతబ్బం – దిట్ఠేన వా, సుతేన వా, పరిసఙ్కాయ వా. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“గరుధమ్మం అజ్ఝాపన్నాయ భిక్ఖునియా ఉభతోసఙ్ఘే పక్ఖమానత్తం చరితబ్బం. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“ద్వే వస్సాని ఛసు ధమ్మేసు సిక్ఖితసిక్ఖాయ సిక్ఖమానాయ ఉభతోసఙ్ఘే ఉపసమ్పదా పరియేసితబ్బా. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“న భిక్ఖునియా కేనచి పరియాయేన భిక్ఖు అక్కోసితబ్బో పరిభాసితబ్బో. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“అజ్జతగ్గే ఓవటో భిక్ఖునీనం భిక్ఖూసు వచనపథో, అనోవటో భిక్ఖూనం భిక్ఖునీసు వచనపథో. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“సచే, ఆనన్ద, మహాపజాపతి గోతమీ ఇమే అట్ఠ గరుధమ్మే పటిగ్గణ్హాతి, సావస్సా హోతు ఉపసమ్పదా”తి.

అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో సన్తికే అట్ఠ గరుధమ్మే ఉగ్గహేత్వా యేన మహాపజాపతి గోతమీ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా మహాపజాపతిం గోతమిం ఏతదవోచ – “సచే ఖో త్వం, గోతమి, అట్ఠ గరుధమ్మే పటిగ్గణ్హేయ్యాసి, సావ తే భవిస్సతి ఉపసమ్పదా.

“వస్ససతూపసమ్పన్నాయ భిక్ఖునియా తదహూపసమ్పన్నస్స భిక్ఖునో అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం అఞ్జలికమ్మం సామీచికమ్మం కాతబ్బం. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“న భిక్ఖునియా అభిక్ఖుకే ఆవాసే వస్సం వసితబ్బం. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“అన్వద్ధమాసం భిక్ఖునియా భిక్ఖుసఙ్ఘతో ద్వే ధమ్మా పచ్చాసీసితబ్బా – ఉపోసథపుచ్ఛకఞ్చ, ఓవాదూపసఙ్కమనఞ్చ. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“వస్సంవుట్ఠాయ భిక్ఖునియా ఉభతోసఙ్ఘే తీహి ఠానేహి పవారేతబ్బం – దిట్ఠేన వా, సుతేన వా, పరిసఙ్కాయ వా. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“గరుధమ్మం అజ్ఝాపన్నాయ భిక్ఖునియా ఉభతోసఙ్ఘే పక్ఖమానత్తం చరితబ్బం. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“ద్వే వస్సాని ఛసు ధమ్మేసు సిక్ఖితసిక్ఖాయ సిక్ఖమానాయ ఉభతోసఙ్ఘే ఉపసమ్పదా పరియేసితబ్బా. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“న భిక్ఖునియా కేనచి పరియాయేన భిక్ఖు అక్కోసితబ్బో పరిభాసితబ్బో. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“అజ్జతగ్గే ఓవటో భిక్ఖునీనం భిక్ఖూసు వచనపథో, అనోవటో భిక్ఖూనం భిక్ఖునీసు వచనపథో. అయమ్పి ధమ్మో సక్కత్వా గరుకత్వా మానేత్వా పూజేత్వా యావజీవం అనతిక్కమనీయో.

“సచే ఖో త్వం, గోతమి, ఇమే అట్ఠ గరుధమ్మే పటిగ్గణ్హేయ్యాసి, సావ తే భవిస్సతి ఉపసమ్పదా”తి.

“సేయ్యథాపి, భన్తే ఆనన్ద, ఇత్థీ వా పురిసో వా దహరో, యువా, మణ్డనకజాతికో సీసంనహాతో ఉప్పలమాలం వా వస్సికమాలం వా అతిముత్తకమాలం [అధిమత్తకమాలం (స్యా॰)] వా లభిత్వా ఉభోహి హత్థేహి పటిగ్గహేత్వా ఉత్తమఙ్గే సిరస్మిం పతిట్ఠాపేయ్య; ఏవమేవ ఖో అహం, భన్తే, ఆనన్ద ఇమే అట్ఠ గరుధమ్మే పటిగ్గణ్హామి యావజీవం అనతిక్కమనీయే”తి.

అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవన్తం ఏతదవోచ – “పటిగ్గహితా, భన్తే, మహాపజాపతియా గోతమియా అట్ఠ గరుధమ్మా, ఉపసమ్పన్నా భగవతో మాతుచ్ఛా”తి.

“సచే, ఆనన్ద, నాలభిస్స మాతుగామో తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జం, చిరట్ఠితికం, ఆనన్ద, బ్రహ్మచరియం అభవిస్స, వస్ససహస్సం సద్ధమ్మో తిట్ఠేయ్య. యతో చ ఖో, ఆనన్ద, మాతుగామో తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితో, న దాని, ఆనన్ద, బ్రహ్మచరియం చిరట్ఠితికం భవిస్సతి. పఞ్చేవ దాని, ఆనన్ద, వస్ససతాని సద్ధమ్మో ఠస్సతి.

“సేయ్యథాపి, ఆనన్ద, యాని కానిచి కులాని బహుత్థికాని [బహుఇత్థికాని (సీ॰ స్యా॰)] అప్పపురిసకాని, తాని సుప్పధంసియాని హోన్తి చోరేహి కుమ్భథేనకేహి; ఏవమేవ ఖో, ఆనన్ద, యస్మిం ధమ్మవినయే లభతి మాతుగామో అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జం, న తం బ్రహ్మచరియం చిరట్ఠితికం హోతి.

“సేయ్యథాపి , ఆనన్ద, సమ్పన్నే సాలిక్ఖేత్తే సేతట్టికా నామ రోగజాతి నిపతతి, ఏవం తం సాలిక్ఖేత్తం న చిరట్ఠితికం హోతి; ఏవమేవ ఖో, ఆనన్ద, యస్మిం ధమ్మవినయే లభతి మాతుగామో అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జం, న తం బ్రహ్మచరియం చిరట్ఠితికం హోతి.

“సేయ్యథాపి, ఆనన్ద, సమ్పన్నే ఉచ్ఛుక్ఖేత్తే మఞ్జిట్ఠికా [మఞ్జేట్ఠికా (సీ॰ స్యా॰)] నామ రోగజాతి నిపతతి, ఏవం తం ఉచ్ఛుక్ఖేత్తం న చిరట్ఠితికం హోతి; ఏవమేవ ఖో, ఆనన్ద, యస్మిం ధమ్మవినయే లభతి మాతుగామో అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్జం, న తం బ్రహ్మచరియం చిరట్ఠితికం హోతి.

“సేయ్యథాపి, ఆనన్ద, పురిసో మహతో తళాకస్స పటికచ్చేవ ఆళిం బన్ధేయ్య యావదేవ ఉదకస్స అనతిక్కమనాయ; ఏవమేవ ఖో, ఆనన్ద, మయా పటికచ్చేవ భిక్ఖునీనం అట్ఠ గరుధమ్మా పఞ్ఞత్తా యావజీవం అనతిక్కమనీయా”తి.

భిక్ఖునీనం అట్ఠ గరుధమ్మా నిట్ఠితా.

భిక్ఖునీఉపసమ్పదానుజాననం

౪౦౪. అథ ఖో మహాపజాపతి గోతమీ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితా ఖో మహాపజాపతీ గోతమీ భగవన్తం ఏతదవోచ – “కథాహం, భన్తే, ఇమాసు

సాకియానీసు పటిపజ్జామీ”తి? అథ ఖో భగవా మహాపజాపతిం గోతమిం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి. అథ ఖో మహాపజాపతి గోతమీ భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితా సమాదపితా సముత్తేజితా సమ్పహంసితా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి భిక్ఖునియో ఉపసమ్పాదేతు”న్తి.

అథ ఖో తా భిక్ఖునియో మహాపజాపతిం గోతమిం ఏతదవోచుం – “అయ్యా అనుపసమ్పన్నా, మయఞ్చమ్హా ఉపసమ్పన్నా; ఏవఞ్హి భగవతా పఞ్ఞత్తం భిక్ఖూహి భిక్ఖునియో ఉపసమ్పాదేతబ్బా”తి. అథ ఖో మహాపజాపతి గోతమీ యేనాయస్మా ఆనన్దో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితా ఖో మహాపజాపతి గోతమీ ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఏతదవోచ – “ఇమా మం, భన్తే ఆనన్ద, భిక్ఖునియో ఏవమాహంసు – ‘అయ్యా అనుపసమ్పన్నా, మయఞ్చమ్హా ఉపసమ్పన్నా; ఏవఞ్హి భగవతా పఞ్ఞత్తం భిక్ఖూహి భిక్ఖునియో ఉపసమ్పాదేతబ్బా’”తి.

అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవన్తం ఏతదవోచ – “మహాపజాపతి, భన్తే, గోతమీ ఏవమాహ – ‘ఇమా మం, భన్తే ఆనన్ద, భిక్ఖునియో ఏవమాహంసు – అయ్యా అనుపసమ్పన్నా, మయఞ్చమ్హా ఉపసమ్పన్నా; ఏవఞ్హి భగవతా పఞ్ఞత్తం భిక్ఖూహి భిక్ఖునియో ఉపసమ్పాదేతబ్బా’”తి.

“యదగ్గేన, ఆనన్ద, మహాపజాపతియా గోతమియా అట్ఠ గరుధమ్మా పటిగ్గహితా, తదేవ సా [తదేవస్సా (క.)] ఉపసమ్పన్నా”తి.

౪౦౩. అథ ఖో మహాపజాపతి గోతమీ యేనాయస్మా ఆనన్దో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితా ఖో మహాపజాపతి గోతమీ ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఏతదవోచ – “ఏకాహం, భన్తే ఆనన్ద, భగవన్తం వరం యాచామి. సాధు, భన్తే, భగవా అనుజానేయ్య భిక్ఖూనఞ్చ భిక్ఖునీనఞ్చ యథావుడ్ఢం అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం అఞ్జలికమ్మం సామీచికమ్మ”న్తి.

అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవన్తం ఏతదవోచ – “మహాపజాపతి, భన్తే, గోతమీ ఏవమాహ – ‘ఏకాహం, భన్తే ఆనన్ద, భగవన్తం వరం యాచామి. సాధు, భన్తే, భగవా అనుజానేయ్య భిక్ఖూనఞ్చ భిక్ఖునీనఞ్చ యథావుడ్ఢం అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం అఞ్జలికమ్మం సామీచికమ్మ’”న్తి.

“అట్ఠానమేతం, ఆనన్ద, అనవకాసో , యం తథాగతో అనుజానేయ్య మాతుగామస్స అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం అఞ్జలికమ్మం సామీచికమ్మం. ఇమేహి నామ, ఆనన్ద, అఞ్ఞతిత్థియా దురక్ఖాతధమ్మా మాతుగామస్స అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం అఞ్జలికమ్మం సామీచికమ్మం న కరిస్సన్తి ; కిమఙ్గం పన తథాగతో అనుజానిస్సతి మాతుగామస్స అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం అఞ్జలికమ్మం సామీచికమ్మ”న్తి?

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “న, భిక్ఖవే, మాతుగామస్స అభివాదనం పచ్చుట్ఠానం అఞ్జలికమ్మం సామీచికమ్మం కాతబ్బం. యో కరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

అథ ఖో మహాపజాపతి గోతమీ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితా ఖో మహాపజాపతి గోతమీ భగవన్తం ఏతదవోచ – “యాని తాని, భన్తే, భిక్ఖునీనం సిక్ఖాపదాని భిక్ఖూహి సాధారణాని, కథం మయం, భన్తే, తేసు సిక్ఖాపదేసు పటిపజ్జామా”తి? “యాని తాని, గోతమి, భిక్ఖునీనం సిక్ఖాపదాని భిక్ఖూహి సాధారణాని, యథా భిక్ఖూ సిక్ఖన్తి తథా తేసు సిక్ఖాపదేసు సిక్ఖథా”తి. “యాని పన తాని, భన్తే, భిక్ఖునీనం సిక్ఖాపదాని భిక్ఖూహి అసాధారణాని, కథం మయం, భన్తే, తేసు సిక్ఖాపదేసు పటిపజ్జామా”తి? “యాని తాని, గోతమి, భిక్ఖునీనం సిక్ఖాపదాని భిక్ఖూహి అసాధారణాని, యథాపఞ్ఞత్తేసు సిక్ఖాపదేసు సిక్ఖథా”తి.

౪౦౬. [అ॰ ని॰ ౮.౫౩] అథ ఖో మహాపజాపతి గోతమీ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం ఠితా ఖో మహాపజాపతి గోతమీ భగవన్తం ఏతదవోచ – “సాధు మే, భన్తే, భగవా సంఖిత్తేన ధమ్మం దేసేతు, యమహం భగవతో ధమ్మం సుత్వా ఏకా వూపకట్ఠా అప్పమత్తా ఆతాపినీ పహితత్తా విహరేయ్య”న్తి. “యే ఖో త్వం, గోతమి, ధమ్మే జానేయ్యాసి – ఇమే ధమ్మా సరాగాయ సంవత్తన్తి నో విరాగాయ, సఞ్ఞోగాయ సంవత్తన్తి నో విసఞ్ఞోగాయ, ఆచయాయ సంవత్తన్తి నో అపచయాయ, మహిచ్ఛతాయ సంవత్తన్తి నో అప్పిచ్ఛతాయ, అసన్తుట్ఠియా సంవత్తన్తి నో సన్తుట్ఠియా, సఙ్గణికాయ సంవత్తన్తి నో పవివేకాయ, కోసజ్జాయ సంవత్తన్తి నో వీరియారమ్భాయ, దుబ్భరతాయ సంవత్తన్తి నో సుభరతాయ; ఏకంసేన, గోతమి, ధారేయ్యాసి – నేసో ధమ్మో, నేసో వినయో, నేతం సత్థుసాసనన్తి. యే చ ఖో త్వం, గోతమి, ధమ్మే జానేయ్యాసి – ఇమే ధమ్మా విరాగాయ సంవత్తన్తి నో సరాగాయ, విసఞ్ఞోగాయ సంవత్తన్తి నో సఞ్ఞోగాయ, అపచయాయ సంవత్తన్తి నో ఆచయాయ, అప్పిచ్ఛతాయ సంవత్తన్తి నో మహిచ్ఛతాయ, సన్తుట్ఠియా సంవత్తన్తి నో అసన్తుట్ఠియా, పవివేకాయ సంవత్తన్తి నో సఙ్గణికాయ, వీరియారమ్భాయ సంవత్తన్తి నో కోసజ్జాయ, సుభరతాయ సంవత్తన్తి నో దుబ్భరతాయ; ఏకంసేన, గోతమి, ధారేయ్యాసి – ఏసో ధమ్మో, ఏసో వినయో, ఏతం సత్థుసాసన”న్తి.

౪౦౭. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునీనం పాతిమోక్ఖం న ఉద్దిసీయతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే॰... “అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖునీనం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితు”న్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – “కేన ను ఖో భిక్ఖునీనం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ భిక్ఖునుపస్సయం ఉపసఙ్కమిత్వా భిక్ఖునీనం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “జాయాయో ఇమా ఇమేసం, జారియో ఇమా ఇమేసం, ఇదాని ఇమే ఇమాహి సద్ధిం అభిరమిస్సన్తీ”తి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బం. యో ఉద్దిసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖునీహి భిక్ఖునీనం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితు”న్తి. భిక్ఖునియో న జానన్తి – “ఏవం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసితబ్బ”న్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం ఆచిక్ఖితుం – ‘ఏవం పాతిమోక్ఖం ఉద్దిసేయ్యాథా’”తి.

४०७. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో ఆపత్తిం న పటికరోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా ఆపత్తి న పటికాతబ్బా. యా న పటికరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి. భిక్ఖునియో న జానన్తి – "ఏవం ఆపత్తి పటికాతబ్బా"తి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం ఆచిక్ఖితుం – 'ఏవం ఆపత్తిం పటికరేయ్యాథా'"తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కేన ను ఖో భిక్ఖునీనం ఆపత్తి పటిగ్గహేతబ్బా"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం ఆపత్తిం పటిగ్గహేతు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో రథికాయపి బ్యూహేపి సిఙ్ఘాటకేపి భిక్ఖుం పస్సిత్వా పత్తం భూమియం నిక్ఖిపిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఆపత్తిం పటికరోన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "జాయాయో ఇమా ఇమేసం, జారియో ఇమా ఇమేసం, రత్తిం విమానేత్వా ఇదాని ఖమాపేన్తీ"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . "న, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం ఆపత్తి పటిగ్గహేతబ్బా. యో పటిగ్గణ్హేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖునీహి భిక్ఖునీనం ఆపత్తిం పటిగ్గహేతు"న్తి. భిక్ఖునియో న జానన్తి – "ఏవం ఆపత్తి పటిగ్గహేతబ్బా"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం ఆచిక్ఖితుం – 'ఏవం ఆపత్తిం పటిగ్గణ్హేయ్యాథా'"తి.

४०८. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునీనం కమ్మం న కరియతి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖునీనం కమ్మం కాతు"న్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కేన ను ఖో భిక్ఖునీనం కమ్మం కాతబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం కమ్మం కాతు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన కతకమ్మా భిక్ఖునియో రథికాయపి బ్యూహేపి సిఙ్ఘాటకేపి భిక్ఖుం పస్సిత్వా పత్తం భూమియం నిక్ఖిపిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఖమాపేన్తి 'ఏవం నూన కాతబ్బ'న్తి మఞ్ఞమానా. మనుస్సా తథేవ ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "జాయాయో ఇమా ఇమేసం, జారియో ఇమా ఇమేసం, రత్తిం విమానేత్వా ఇదాని ఖమాపేన్తీ"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం కమ్మం కాతబ్బం. యో కరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖునీహి భిక్ఖునీనం కమ్మం కాతు"న్తి. భిక్ఖునియో న జానన్తి – "ఏవం కమ్మం కాతబ్బ"న్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం ఆచిక్ఖితుం – 'ఏవం కమ్మం కరేయ్యాథా'"తి.

४१०. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో సఙ్ఘమజ్ఝే భణ్డనజాతా కలహజాతా వివాదాపన్నా అఞ్ఞమఞ్ఞం ముఖసత్తీహి వితుదన్తా విహరన్తి. న సక్కోన్తి తం అధికరణం వూపసమేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం అధికరణం వూపసమేతు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ భిక్ఖునీనం అధికరణం వూపసమేన్తి. తస్మిం ఖో పన అధికరణే వినిచ్ఛియమానే దిస్సన్తి భిక్ఖునియో కమ్మప్పత్తాయోపి ఆపత్తిగామినియోపి. భిక్ఖునియో ఏవమాహంసు – "సాధు, భన్తే, అయ్యావ భిక్ఖునీనం కమ్మం కరోన్తు, అయ్యావ భిక్ఖునీనం ఆపత్తిం పటిగ్గణ్హన్తు; ఏవఞ్హి భగవతా పఞ్ఞత్తం భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం అధికరణం వూపసమేతబ్బ"న్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం కమ్మం ఆరోపేత్వా

భిక్ఖునీనం నియ్యాదేతుం – భిక్ఖునీహి భిక్ఖునీనం కమ్మం కాతుం, భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం ఆపత్తిం ఆరోపేత్వా భిక్ఖునీనం నియ్యాదేతుం, భిక్ఖునీహి భిక్ఖునీనం ఆపత్తిం పటిగ్గహేతు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఉప్పలవణ్ణాయ భిక్ఖునియా అన్తేవాసినీ భిక్ఖునీ సత్త వస్సాని భగవన్తం అనుబన్ధా హోతి వినయం పరియాపుణన్తీ. తస్సా ముట్ఠస్సతినియా గహితో గహితో ముస్సతి. అస్సోసి ఖో సా భిక్ఖునీ – "భగవా కిర సావత్థిం గన్తుకామో"తి. అథ ఖో తస్సా భిక్ఖునియా ఏతదహోసి – "అహం ఖో సత్త వస్సాని భగవన్తం అనుబన్ధిం వినయం పరియాపుణన్తీ. తస్సా మే ముట్ఠస్సతినియా గహితో గహితో ముస్సతి. దుక్కరం ఖో పన మాతుగామేన యావజీవం సత్థారం అనుబన్ధితుం. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? అథ ఖో సా భిక్ఖునీ భిక్ఖునీనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్ఖునియో భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం వినయం వాచేతు"న్తి.

పఠమభాణవారో నిట్ఠితో.

౨. దుతియభాణవారో

౪౧౧. అథ ఖో భగవా వేసాలియం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన సావత్థి తేన చారికం పక్కామి. అనుపుబ్బేన చారికం చరమానో యేన సావత్థి తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే . తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ భిక్ఖునియో కద్దమోదకేన ఓసిఞ్చన్తి – అప్పేవ నామ అమ్హేసు సారజ్జేయ్యున్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా భిక్ఖునియో కద్దమోదకేన ఓసిఞ్చితబ్బా. యో ఓసిఞ్చేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తస్స భిక్ఖునో దణ్డకమ్మం కాతు"న్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కిం ను ఖో దణ్డకమ్మం కాతబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అవన్దియో సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భిక్ఖునిసఙ్ఘేన కాతబ్బో"తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖూ కాయం వివరిత్వా భిక్ఖునీనం దస్సేన్తి ...పే.... ఊరుం వివరిత్వా భిక్ఖునీనం దస్సేన్తి, అఙ్గజాతం వివరిత్వా భిక్ఖునీనం దస్సేన్తి, భిక్ఖునియో ఓభాసేన్తి, భిక్ఖునీహి సద్ధిం సమ్పయోజేన్తి – అప్పేవ నామ అమ్హేసు సారజ్జేయ్యున్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునా కాయో వివరిత్వా భిక్ఖునీనం దస్సేతబ్బో, న ఊరు వివరిత్వా భిక్ఖునీనం దస్సేతబ్బో, న అఙ్గజాతం వివరిత్వా భిక్ఖునీనం దస్సేతబ్బం, న భిక్ఖునియో ఓభాసితబ్బా, న భిక్ఖునీహి సద్ధిం సమ్పయోజేతబ్బం. యో సమ్పయోజేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తస్స భిక్ఖునో దణ్డకమ్మం కాతు"న్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కిం ను ఖో దణ్డకమ్మం కాతబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అవన్దియో సో, భిక్ఖవే, భిక్ఖు భిక్ఖునిసఙ్ఘేన కాతబ్బో"తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖునియో భిక్ఖుం కద్దమోదకేన ఓసిఞ్చన్తి – అప్పేవ నామ అమ్హేసు సారజ్జేయ్యున్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా భిక్ఖు కద్దమోదకేన ఓసిఞ్చితబ్బో. యా ఓసిఞ్చేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తస్సా భిక్ఖునియా దణ్డకమ్మం కాతు"న్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కిం ను ఖో దణ్డకమ్మం కాతబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి భిక్ఖవే, ఆవరణం కాతు"న్తి. ఆవరణే కతే న ఆదియన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓవాదం ఠపేతు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖునియో కాయం వివరిత్వా భిక్ఖూనం దస్సేన్తి, థనం వివరిత్వా భిక్ఖూనం దస్సేన్తి, ఊరుం వివరిత్వా భిక్ఖూనం దస్సేన్తి, అఙ్గజాతం వివరిత్వా భిక్ఖూనం దస్సేన్తి, భిక్ఖూ ఓభాసేన్తి, భిక్ఖూహి సద్ధిం సమ్పయోజేన్తి – అప్పేవ నామ అమ్హేసు సారజ్జేయ్యున్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా కాయో వివరిత్వా భిక్ఖూనం దస్సేతబ్బో...పే॰... న థనో వివరిత్వా భిక్ఖూనం దస్సేతబ్బో, న ఊరు వివరిత్వా భిక్ఖూనం దస్సేతబ్బో, న అఙ్గజాతం వివరిత్వా భిక్ఖూనం దస్సేతబ్బం, న భిక్ఖూ ఓభాసితబ్బా, న భిక్ఖూహి సద్ధిం సమ్పయోజేతబ్బం. యా సమ్పయోజేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, తస్సా భిక్ఖునియా దణ్డకమ్మం కాతు"న్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కిం ను ఖో దణ్డకమ్మం కాతబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆవరణం కాతు"న్తి. ఆవరణే కతే న ఆదియన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఓవాదం ఠపేతు"న్తి. అథ ఖో భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కప్పతి ను ఖో ఓవాదట్ఠపితాయ [ఓవాదణ్ఠపితాయ (స్యా॰), ఓవాదంఠపితాయ (క॰)] భిక్ఖునియా సద్ధిం ఉపోసథం కాతుం, న ను ఖో కప్పతీ"తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, ఓవాదట్ఠపితాయ భిక్ఖునియా సద్ధిం ఉపోసథో కాతబ్బో, యావ న తం అధికరణం వూపసన్తం హోతీ"తి.

౪౧౨. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉదాయీ ఓవాదం ఠపేత్వా చారికం పక్కామి. భిక్ఖునియో ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ అయ్యో ఉదాయీ ఓవాదం ఠపేత్వా చారికం పక్కమిస్సతీ"తి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, ఓవాదం ఠపేత్వా చారికా పక్కమితబ్బా. యో పక్కమేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన [తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ (స్యా॰ కం॰)] బాలా అబ్యత్తా ఓవాదం ఠపేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, బాలేన అబ్యత్తేన ఓవాదో ఠపేతబ్బో. యో ఠపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ అవత్థుస్మిం అకారణే ఓవాదం ఠపేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, అవత్థుస్మిం అకారణే ఓవాదో ఠపేతబ్బో. యో ఠపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఓవాదం ఠపేత్వా వినిచ్ఛయం న దేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, ఓవాదం ఠపేత్వా వినిచ్ఛయో న దాతబ్బో. యో న దదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

౪౧౩. [పాచి॰ ౧౦౨౪] తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో ఓవాదం న గచ్ఛన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా ఓవాదో న గన్తబ్బో. యా న గచ్ఛేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో"తి.

తేన ఖో పన సమయేన సబ్బో భిక్ఖునిసఙ్ఘో ఓవాదం గచ్ఛతి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "జాయాయో ఇమా ఇమేసం, జారియో ఇమా ఇమేసం, ఇదాని ఇమే ఇమాహి సద్ధిం అభిరమిస్సన్తీ"తి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, సబ్బేన భిక్ఖునిసఙ్ఘేన ఓవాదో గన్తబ్బో. గచ్ఛేయ్య చే, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, చతూహి పఞ్చహి భిక్ఖునీహి ఓవాదం గన్తు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన చతస్సో పఞ్చ భిక్ఖునియో ఓవాదం గచ్ఛన్తి. మనుస్సా తథేవ ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "జాయాయో ఇమా ఇమేసం, జారియో ఇమా ఇమేసం, ఇదాని ఇమే ఇమాహి సద్ధిం అభిరమిస్సన్తీ"తి! భగవతో

ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, చతూహి పఞ్చహి భిక్ఖునీహి ఓవాదో గన్తబ్బో. గచ్ఛేయ్యుం చే, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ద్వే తిస్సో భిక్ఖునియో [భిక్ఖునీహి (క.)] ఓవాదం గన్తుం. ఏకం భిక్ఖుం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘భిక్ఖునిసఙ్ఘో, అయ్య, భిక్ఖుసఙ్ఘస్స పాదే వన్దతి, ఓవాదూపసఙ్కమనఞ్చ యాచతి; లభతు కిర, అయ్య, భిక్ఖునిసఙ్ఘో ఓవాదూపసఙ్కమన’న్తి. తేన భిక్ఖునా పాతిమోక్ఖుద్దేసకో ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘భిక్ఖునీసఙ్ఘో, భన్తే, భిక్ఖుసఙ్ఘస్స పాదే వన్దతి, ఓవాదూపసఙ్కమనఞ్చ యాచతి; లభతు కిర, భన్తే, భిక్ఖునిసఙ్ఘో ఓవాదూపసఙ్కమన’న్తి. పాతిమోక్ఖుద్దేసకేన వత్తబ్బో – ‘అత్థి కోచి భిక్ఖు భిక్ఖునోవాదకో సమ్మతో’తి? సచే హోతి కోచి భిక్ఖు భిక్ఖునోవాదకో సమ్మతో, పాతిమోక్ఖుద్దేసకేన వత్తబ్బో – ‘ఇత్థన్నామో భిక్ఖు భిక్ఖునోవాదకో సమ్మతో, తం భిక్ఖునిసఙ్ఘో ఉపసఙ్కమతూ’తి. సచే న హోతి కోచి భిక్ఖు భిక్ఖునోవాదకో సమ్మతో, పాతిమోక్ఖుద్దేసకేన వత్తబ్బో – ‘కో ఆయస్మా ఉస్సహతి భిక్ఖునియో ఓవదితు’న్తి? సచే కోచి ఉస్సహతి భిక్ఖునియో ఓవదితుం, సో చ హోతి అట్ఠహఙ్గేహి సమన్నాగతో, సమ్మన్నిత్వా వత్తబ్బో – ‘ఇత్థన్నామో భిక్ఖు భిక్ఖునోవాదకో సమ్మతో, తం భిక్ఖునిసఙ్ఘో ఉపసఙ్కమతూ’తి. సచే న కోచి ఉస్సహతి భిక్ఖునియో ఓవదితుం, పాతిమోక్ఖుద్దేసకేన వత్తబ్బో – ‘నత్థి కోచి భిక్ఖు భిక్ఖునోవాదకో సమ్మతో, పాసాదికేన భిక్ఖునిసఙ్ఘో సమ్పాదేతూ”తి.

౪౧౪. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఓవాదం న గణ్హన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఓవాదో న గహేతబ్బో. యో న గణ్హేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు బాలో హోతి. తం భిక్ఖునియో ఉపసఙ్కమిత్వా ఏతదవోచుం – “ఓవాదం, అయ్య, గణ్హాహీ”తి . “అహఞ్హి, భగినీ, బాలో; కథాహం ఓవాదం గణ్హామీ”తి? “గణ్హాహయ్య , ఓవాదం; ఏవఞ్హి భగవతా పఞ్ఞత్తం – భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనం ఓవాదో గహేతబ్బో”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఠపేత్వా బాలం, అవసేసేహి ఓవాదం గహేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు గిలానో హోతి. తం భిక్ఖునియో ఉపసఙ్కమిత్వా ఏతదవోచుం – “ఓవాదం, అయ్య గణ్హాహీ”తి. “అహఞ్హి, భగినీ, గిలానో; కథాహం ఓవాదం గణ్హామీ”తి? “గణ్హాహయ్య, ఓవాదం; ఏవఞ్హి భగవతా పఞ్ఞత్తం – ఠపేత్వా బాలం, అవసేసేహి ఓవాదో గహేతబ్బో”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఠపేత్వా బాలం, ఠపేత్వా గిలానం, అవసేసేహి ఓవాదం గహేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు గమికో హోతి. తం భిక్ఖునియో ఉపసఙ్కమిత్వా ఏతదవోచుం – “ఓవాదం, అయ్య, గణ్హాహీ”తి. “అహఞ్హి, భగినీ, గమికో; కథాహం ఓవాదం గణ్హామీ”తి? “గణ్హాహయ్య, ఓవాదం; ఏవఞ్హి భగవతా పఞ్ఞత్తం – ఠపేత్వా బాలం, ఠపేత్వా గిలానం, అవసేసేహి ఓవాదో గహేతబ్బో”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఠపేత్వా బాలం, ఠపేత్వా గిలానం, ఠపేత్వా గమికం, అవసేసేహి ఓవాదం గహేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో భిక్ఖు అరఞ్ఞే విహరతి. తం భిక్ఖునియో ఉపసఙ్కమిత్వా ఏతదవోచుం – “ఓవాదం, అయ్య, గణ్హాహీ”తి. “అహఞ్హి, భగినీ, అరఞ్ఞే విహరామి; కథాహం ఓవాదం గణ్హామీ”తి? “గణ్హాహయ్య , ఓవాదం; ఏవఞ్హి భగవతా పఞ్ఞత్తం – ఠపేత్వా బాలం, ఠపేత్వా గిలానం, ఠపేత్వా గమికం, అవసేసేహి ఓవాదో గహేతబ్బో”తి. భగవతో

ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆరఞ్ఞికేన భిక్ఖునా ఓవాదం గహేతుం, సఙ్కేతఞ్చ కాతుం – అత్ర పతిహరిస్సామీ”తి.

౪౧౩. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఓవాదం గహేత్వా న ఆరోచేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఓవాదో న ఆరోచేతబ్బో. యో న ఆరోచేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ ఓవాదం గహేత్వా న పచ్చాహరన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, ఓవాదో న పచ్చాహరితబ్బో. యో న పచ్చాహరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో సఙ్కేతం న గచ్ఛన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా సఙ్కేతం న గన్తబ్బం. యా న గచ్ఛేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౪౧౬. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో దీఘాని కాయబన్ధనాని ధారేన్తి, తేహేవ ఫాసుకా నామేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి…పే॰… సేయ్యథాపి గిహినీ కామభోగినియోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా దీఘం కాయబన్ధనం ధారేతబ్బం. యా ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా ఏకపరియాకతం [ఏకపరియాయకతం (స్యా॰)] కాయబన్ధనం, న చ తేన ఫాసుకా నామేతబ్బా. యా నామేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో విలీవేన [విలివేన (క॰)] పట్టేన ఫాసుకా నామేన్తి…పే॰… చమ్మపట్టేన ఫాసుకా నామేన్తి. దుస్సపట్టేన ఫాసుకా నామేన్తి. దుస్సవేణియా ఫాసుకా నామేన్తి. దుస్సవట్టియా ఫాసుకా నామేన్తి. చోళపట్టేన ఫాసుకా నామేన్తి. చోళవేణియా ఫాసుకా నామేన్తి. చోళవట్టియా ఫాసుకా నామేన్తి. సుత్తవేణియా ఫాసుకా నామేన్తి. సుత్తవట్టియా ఫాసుకా నామేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహినీ కామభోగినియోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా విలీవేన పట్టేన ఫాసుకా నామేతబ్బా…పే॰… న సుత్తవట్టియా ఫాసుకా నామేతబ్బా. యా నామేయ్య ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో అట్ఠిల్లేన జఘనం ఘంసాపేన్తి…పే॰… గోహనుకేన జఘనం కోట్టాపేన్తి, హత్థం కోట్టాపేన్తి, హత్థకోచ్ఛం కోట్టాపేన్తి, పాదం కోట్టాపేన్తి, పాదకోచ్ఛం కోట్టాపేన్తి, ఊరుం కోట్టాపేన్తి, ముఖం కోట్టాపేన్తి, దన్తమంసం కోట్టాపేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి…పే॰… సేయ్యథాపి గిహినీ కామభోగినియోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా అట్ఠిల్లేన జఘనం ఘంసాపేతబ్బం…పే॰… న దన్తమంసం కోట్టాపేతబ్బం. యా కోట్టాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౪౧౭. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖునియో ముఖం ఆలిమ్పన్తి…పే॰… ముఖం ఉమ్మద్దేన్తి, ముఖం చుణ్ణేన్తి, మనోసిలికాయ ముఖం లఞ్ఛేన్తి, అఙ్గరాగం కరోన్తి, ముఖరాగం కరోన్తి, అఙ్గరాగముఖరాగం కరోన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి…పే॰… సేయ్యథాపి గిహినీ కామభోగినియోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే , భిక్ఖునియా ముఖం ఆలిమ్పితబ్బం…పే॰… న ముఖం ఉమ్మద్దితబ్బం, న ముఖం చుణ్ణేతబ్బం, న మనోసిలికాయ ముఖం

లఞ్ఛితబ్బం, న అఙ్గరాగో కాతబ్బో, న ముఖరాగో కాతబ్బో, న అఙ్గరాగముఖరాగో కాతబ్బో. యా కరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా’’తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖునియో అవఙ్గం [అపాఙ్గం (?)] కరోన్తి…పే॰… విసేసకం కరోన్తి, ఓలోకనకేన ఓలోకేన్తి, సాలోకే తిట్ఠన్తి; నచ్చం [సనచ్చం (సీ॰ స్యా॰), సమజ్జం (క॰)] కారాపేన్తి, వేసిం వుట్ఠాపేన్తి, పానాగారం ఠపేన్తి, సూనం ఠపేన్తి, ఆపణం పసారేన్తి, వడ్ఢిం పయోజేన్తి, వణిజ్జం పయోజేన్తి, దాసం ఉపట్ఠాపేన్తి, దాసిం ఉపట్ఠాపేన్తి, కమ్మకారం ఉపట్ఠాపేన్తి, కమ్మకారిం ఉపట్ఠాపేన్తి, తిరచ్ఛానగతం ఉపట్ఠాపేన్తి, హరీతకపక్కికం [హరీతకపణ్ణికం (క॰)] పకిణన్తి, నమతకం ధారేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి…పే॰… సేయ్యథాపి గిహినీ కామభోగినియోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ‘‘న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా అవఙ్గం కాతబ్బం…పే॰… న విసేసకం కాతబ్బం, న ఓలోకనకేన ఓలోకేతబ్బం, న సాలోకే ఠాతబ్బం, న నచ్చం కారాపేతబ్బం, న వేసీ వుట్ఠాపేతబ్బా, న పానాగారం ఠపేతబ్బం, న సూనా ఠపేతబ్బా, న ఆపణో పసారేతబ్బో, న వడ్ఢి పయోజేతబ్బా, న వణిజ్జా పయోజేతబ్బా, న దాసో ఉపట్ఠాపేతబ్బో, న దాసీ ఉపట్ఠాపేతబ్బా, న కమ్మకారో ఉపట్ఠాపేతబ్బో, న కమ్మకారీ ఉపట్ఠాపేతబ్బా, న తిరచ్ఛానగతో ఉపట్ఠాపేతబ్బో, న హరీతకపక్కికం పకిణితబ్బం, న నమతకం ధారేతబ్బం. యా ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా’’తి.

౪౧౮. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖునియో సబ్బనీలకాని చీవరాని ధారేన్తి…పే॰… సబ్బపీతకాని చీవరాని ధారేన్తి, సబ్బలోహితకాని చీవరాని ధారేన్తి, సబ్బమఞ్జిట్ఠికాని చీవరాని ధారేన్తి, సబ్బకణ్హాని చీవరాని ధారేన్తి, సబ్బమహారఙ్గరత్తాని చీవరాని ధారేన్తి, సబ్బమహానామరత్తాని చీవరాని ధారేన్తి, అచ్ఛిన్నదసాని చీవరాని ధారేన్తి, దీఘదసాని చీవరాని ధారేన్తి, పుప్ఫదసాని చీవరాని ధారేన్తి, ఫలదసాని చీవరాని ధారేన్తి, కఞ్చుకం ధారేన్తి, తిరీటకం ధారేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి…పే॰… సేయ్యథాపి గిహినీ కామభోగినియోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ‘‘న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా సబ్బనీలకాని చీవరాని ధారేతబ్బాని…పే॰… న తిరీటకం ధారేతబ్బం. యా ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా’’తి.

౪౧౯. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరా భిక్ఖునీ కాలం కరోన్తీ ఏవమాహ – ‘‘మమచ్చయేన మయ్హం పరిక్ఖారో సఙ్ఘస్స హోతూ’’తి. తత్థ భిక్ఖూ చ భిక్ఖునియో చ వివదన్తి – ‘‘అమ్హాకం హోతి, అమ్హాకం హోతీ’’తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ‘‘భిక్ఖునీ చే, భిక్ఖవే , కాలం కరోన్తీ ఏవం వదేయ్య – ‘మమచ్చయేన మయ్హం పరిక్ఖారో సఙ్ఘస్స హోతూ’తి, అనిస్సరో తత్థ భిక్ఖుసఙ్ఘో, భిక్ఖునిసఙ్ఘస్సేవేతం. సిక్ఖమానా చే, భిక్ఖవే…పే॰… సామణేరీ చే, భిక్ఖవే, కాలం కరోన్తీ ఏవం వదేయ్య – ‘మమచ్చయేన మయ్హం పరిక్ఖారో సఙ్ఘస్స హోతూ’తి, అనిస్సరో తత్థ భిక్ఖుసఙ్ఘో, భిక్ఖునిసఙ్ఘస్సేవేతం. భిక్ఖు చే, భిక్ఖవే, కాలం కరోన్తో ఏవం వదేయ్య – ‘మమచ్చయేన మయ్హం పరిక్ఖారో సఙ్ఘస్స హోతూ’తి, అనిస్సరో తత్థ భిక్ఖునిసఙ్ఘో, భిక్ఖుసఙ్ఘస్సేవేతం. సామణేరో చే, భిక్ఖవే…పే॰… ఉపాసకో చే, భిక్ఖవే…పే॰… ఉపాసికా చే, భిక్ఖవే…పే॰… అఞ్ఞో చే, భిక్ఖవే, కోచి కాలం కరోన్తో ఏవం వదేయ్య – ‘మమచ్చయేన మయ్హం పరిక్ఖారో సఙ్ఘస్స హోతూ’తి, అనిస్సరో తత్థ భిక్ఖునిసఙ్ఘో, భిక్ఖుసఙ్ఘస్సేవేత’’న్తి.

౪౨౦. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరా ఇత్థీ పురాణమల్లీ భిక్ఖునీసు పబ్బజితా హోతి. సా రథికాయ దుబ్బలకం భిక్ఖుం పస్సిత్వా అంసకూటేన పహారం దత్వా పాతేసి [పవట్టేసి (సీ॰)]. భిక్ఖూ ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – ‘‘కథఞ్హి

నామ, భిక్ఖునీ, భిక్ఖుస్స పహారం దస్సతీ"తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా భిక్ఖుస్స పహారో దాతబ్బో. యా దదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా భిక్ఖుం పస్సిత్వా దూరతోవ ఓక్కమిత్వా మగ్గం దాతు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరా ఇత్థీ పవుత్థపతికా జారేన గబ్భినీ హోతి. సా గబ్భం పాతేత్వా కులూపికం భిక్ఖునిం ఏతదవోచ – "హన్దయ్యే, ఇమం గబ్భం పత్తేన నీహరా"తి. అథ ఖో సా భిక్ఖునీ తం గబ్భం పత్తే పక్ఖిపిత్వా సఙ్ఘాటియా పటిచ్ఛాదేత్వా అగమాసి. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరేన పిణ్డచారికేన భిక్ఖునా సమాదానం కతం హోతి – 'యాహం పఠమం భిక్ఖం లభిస్సామి, న తం అదత్వా భిక్ఖుస్స వా భిక్ఖునియా వా పరిభుఞ్జిస్సామీ'తి. అథ ఖో సో భిక్ఖు తం భిక్ఖునిం పస్సిత్వా ఏతదవోచ – "హన్ద, భగిని, భిక్ఖం పటిగ్గణ్హా"తి. "అలం అయ్యా"తి. దుతియమ్పి ఖో…పే॰… తతియమ్పి ఖో సో భిక్ఖు తం భిక్ఖునిం ఏతదవోచ – "హన్ద, భగిని, భిక్ఖం పటిగ్గణ్హా"తి. "అలం అయ్యా"తి. "మయా ఖో, భగిని, సమాదానం కతం – 'యాహం పఠమం భిక్ఖం లభిస్సామి, న తం అదత్వా భిక్ఖుస్స వా భిక్ఖునియా వా పరిభుఞ్జిస్సామీ'తి. హన్ద , భగిని, భిక్ఖం పటిగ్గణ్హా"తి. అథ ఖో సా భిక్ఖునీ తేన భిక్ఖునా నిప్పీళియమానా నీహరిత్వా పత్తం దస్సేసి – "పస్స, అయ్య, పత్తే గబ్భం; మా చ కస్సచి ఆరోచేసీ"తి. అథ ఖో సో భిక్ఖు ఉజ్ఝాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి – "కథఞ్హి నామ భిక్ఖునీ పత్తేన గబ్భం నీహరిస్సతీ"తి! అథ ఖో సో భిక్ఖు భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్ఛా…పే॰… తే ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ భిక్ఖునీ పత్తేన గబ్భం నీహరిస్సతీ"తి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా పత్తేన గబ్భో నీహరితబ్బో. యా నీహరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా భిక్ఖుం పస్సిత్వా నీహరిత్వా పత్తం దస్సేతు"న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖునియో భిక్ఖుం పస్సిత్వా పరివత్తేత్వా పత్తమూలం దస్సేన్తి. భిక్ఖూ ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖునియో భిక్ఖుం పస్సిత్వా పరివత్తేత్వా పత్తమూలం దస్సేస్సన్తీ"తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా భిక్ఖుం పస్సిత్వా పరివత్తేత్వా పత్తమూలం దస్సేతబ్బం. యా దస్సేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా భిక్ఖుం పస్సిత్వా ఉక్కుజ్జిత్వా పత్తం దస్సేతుం. యఞ్చ పత్తే ఆమిసం హోతి, తేన చ భిక్ఖు నిమన్తేతబ్బో"తి.

తేన ఖో పన సమయేన సావత్థియం రథికాయ పురిసబ్యఞ్జనం ఛడ్డితం హోతి. తం భిక్ఖునియో సక్కచ్చం ఉపనిజ్ఝాయింసు. మనుస్సా ఉక్కుట్ఠిం అకంసు. తా భిక్ఖునియో మఙ్కూ అహేసుం. అథ ఖో తా భిక్ఖునియో ఉపస్సయం గన్త్వా భిక్ఖునీనం ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. యా తా భిక్ఖునియో అప్పిచ్ఛా…పే॰… తా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ భిక్ఖునియో పురిసబ్యఞ్జనం ఉపనిజ్ఝాయిస్సన్తీ"తి! అథ ఖో తా భిక్ఖునియో భిక్ఖూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. భిక్ఖూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా పురిసబ్యఞ్జనం ఉపనిజ్ఝాయితబ్బం. యా ఉపనిజ్ఝాయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

౪౨౧. తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా భిక్ఖూనం ఆమిసం దేన్తి. భిక్ఖూ భిక్ఖునీనం దేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – "కథఞ్హి నామ భదన్తా అత్తనో పరిభోగత్థాయ దిన్నం అఞ్ఞేసం దస్సన్తి! మయమ్పి న జానామ దానం

దాతు”న్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, అత్తనో పరిభోగత్థాయ దిన్నం అఞ్ఞేసం దాతబ్బం. యో దదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూనం ఆమిసం ఉస్సన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘస్స దాతు”న్తి. బాళ్హతరం ఉస్సన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పుగ్గలికమ్పి దాతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూనం సన్నిధికతం ఆమిసం ఉస్సన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖూనం సన్నిధిం భిక్ఖునీహి [భిక్ఖునీహి భిక్ఖూహి (సీ.)] పటిగ్గాహాపేత్వా [పటిగ్గహాపేత్వా (క.)] పరిభుఞ్జితు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా భిక్ఖునీనం ఆమిసం దేన్తి. భిక్ఖునియో భిక్ఖూనం దేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్హి నామ భిక్ఖునియో అత్తనో పరిభోగత్థాయ దిన్నం అఞ్ఞేసం దస్సన్తి! మయమ్పి న జానామ దానం దాతు”న్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా అత్తనో పరిభోగత్థాయ దిన్నం అఞ్ఞేసం దాతబ్బం. యా దదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునీనం ఆమిసం ఉస్సన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సఙ్ఘస్స దాతు”న్తి. బాళ్హతరం ఉస్సన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పుగ్గలికమ్పి దాతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునీనం సన్నిధికతం ఆమిసం ఉస్సన్నం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖునీనం సన్నిధిం భిక్ఖూహి భిక్ఖునీహి [భిక్ఖూహి భిక్ఖునీహి (సీ.)] పటిగ్గాహాపేత్వా పరిభుఞ్జితు”న్తి.

౪౨౨. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూనం సేనాసనం ఉస్సన్నం హోతి, భిక్ఖునీనం [భిక్ఖునీనం సేనాసనం (స్యా. కం.)] న హోతి. భిక్ఖునియో భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పాహేసుం – ‘సాధు, భన్తే, అయ్యా అమ్హాకం సేనాసనం దేన్తు తావకాలిక’న్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖునీనం సేనాసనం దాతుం తావకాలిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఉతునియో భిక్ఖునియో ఓనద్ధమఞ్చం ఓనద్ధపీఠం అభినిసీదన్తిపి అభినిపజ్జన్తిపి. సేనాసనం లోహితేన మక్ఖియ్యతి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా ఓనద్ధమఞ్చం ఓనద్ధపీఠం అభినిసీదితబ్బం అభినిపజ్జితబ్బం. యా అభినిసీదేయ్య వా అభినిపజ్జేయ్య వా ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఆవసథచీవర”న్తి. ఆవసథచీవరం లోహితేన మక్ఖియ్యతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి , భిక్ఖవే, ఆణిచోళక”న్తి. చోళకం నిపతతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సుత్తకేన బన్ధిత్వా ఊరుయా బన్ధితు”న్తి . సుత్తం ఛిజ్జతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సంవేల్లియం, కటిసుత్తక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖునియో సబ్బకాలం కటిసుత్తకం ధారేన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – సేయ్యథాపి గిహినీ కామభోగినియోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా సబ్బకాలం

కటిసుత్తకం ధారేతబ్బం. యా ధారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉతునియా కటిసుత్తక”న్తి.

దుతియభాణవారో నిట్ఠితో.

౩. తతియభాణవారో

౪౨౩. తేన ఖో పన సమయేన ఉపసమ్పన్నాయో దిస్సన్తి – అనిమిత్తాపి, నిమిత్తమత్తాపి, అలోహితాపి, ధువలోహితాపి, ధువచోళాపి, పగ్ఘరన్తీపి, సిఖరిణీపి, ఇత్థిపణ్డకాపి, వేపురిసికాపి, సమ్భిన్నాపి, ఉభతోబ్యఞ్జనాపి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉపసమ్పాదేన్తియా చతువీసతి అన్తరాయికే ధమ్మే పుచ్ఛితుం. ఏవఞ్చ పన , భిక్ఖవే, పుచ్ఛితబ్బా – ‘నసి అనిమిత్తా, నసి నిమిత్తమత్తా, నసి అలోహితా, నసి ధువలోహితా, నసి ధువచోళా, నసి పగ్ఘరన్తీ, నసి సిఖరణీ [సిఖరిణీ (సీ. స్యా.)], నసి ఇత్థిపణ్డకా, నసి వేపురిసికా, నసి సమ్భిన్నా, నసి ఉభతోబ్యఞ్జనా? సన్తి తే ఏవరూపా ఆబాధా – కుట్ఠం, గణ్డో, కిలాసో, సోసో, అపమారో? మనుస్సాసి, ఇత్థీసి, భుజిస్సాసి, అణణాసి, నసి రాజభటీ? అనుఞ్ఞాతాసి మాతాపితూహి, సామికేన? పరిపుణ్ణవీసతివస్సాసి, పరిపుణ్ణం తే పత్తచీవరం, కిన్నామాసి, కానామా తే పవత్తినీ”తి?

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ భిక్ఖునీనం అన్తరాయికే ధమ్మే పుచ్ఛన్తి. ఉపసమ్పదాపేక్ఖాయో విత్థాయన్తి, మఙ్కూ హోన్తి, న సక్కోన్తి విస్సజ్జేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏకతోఉపసమ్పన్నాయ భిక్ఖునిసఙ్ఘే విసుద్ధాయ భిక్ఖుసఙ్ఘే ఉపసమ్పాదేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో అననుసిట్ఠా ఉపసమ్పదాపేక్ఖాయో అన్తరాయికే ధమ్మే పుచ్ఛన్తి. ఉపసమ్పదాపేక్ఖాయో విత్థాయన్తి, మఙ్కూ హోన్తి, న సక్కోన్తి విస్సజ్జేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పఠమం అనుసాసిత్వా పచ్ఛా అన్తరాయికే ధమ్మే పుచ్ఛితు”న్తి.

తత్థేవ సఙ్ఘమజ్ఝే అనుసాసన్తి. ఉపసమ్పదాపేక్ఖాయో తథేవ విత్థాయన్తి, మఙ్కూ హోన్తి , న సక్కోన్తి విస్సజ్జేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏకమన్తం అనుసాసిత్వా సఙ్ఘమజ్ఝే అన్తరాయికే ధమ్మే పుచ్ఛితుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, అనుసాసితబ్బా.

౪౨౪. “పఠమం ఉపజ్ఝం గాహాపేతబ్బా. ఉపజ్ఝం గాహాపేత్వా పత్తచీవరం ఆచిక్ఖితబ్బం – ‘అయం తే పత్తో, అయం సఙ్ఘాటి, అయం ఉత్తరాసఙ్గో, అయం అన్తరవాసకో, ఇదం సంకచ్చికం [సఙ్కచ్చికం (స్యా.)], అయం ఉదకసాటికా; గచ్ఛ అముమ్హి ఓకాసే తిట్ఠాహీ”తి.

బాలా అబ్యత్తా అనుసాసన్తి. దురనుసిట్ఠా ఉపసమ్పదాపేక్ఖాయో విత్థాయన్తి, మఙ్కూ హోన్తి, న సక్కోన్తి విస్సజ్జేతుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, బాలాయ అబ్యత్తాయ అనుసాసితబ్బా. యా అనుసాసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, బ్యత్తాయ భిక్ఖునియా పటిబలాయ అనుసాసితు”న్తి.

అసమ్మతా అనుసాసన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, అసమ్మతాయ అనుసాసితబ్బా. యా అనుసాసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, సమ్మతాయ అనుసాసితుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బా – అత్తనా వా అత్తానం సమ్మన్నితబ్బం, పరాయ వా పరా సమ్మన్నితబ్బా.

“కథఞ్చ అత్తనావ [అత్తనా వా (క.)] అత్తానం సమ్మన్నితబ్బం? బ్యత్తాయ భిక్ఖునియా పటిబలాయ సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో – ‘సుణాతు మే, అయ్యే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం ఇత్థన్నామం అనుసాసేయ్య’న్తి. ఏవం అత్తనావ అత్తానం సమ్మన్నితబ్బం.

“కథఞ్చ పరాయ [పరాయ వా (క.)] పరా సమ్మన్నితబ్బా? బ్యత్తాయ భిక్ఖునియా పటిబలాయ సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో – ‘సుణాతు మే, అయ్యే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామం అనుసాసేయ్యా’తి. ఏవం పరాయ పరా సమ్మన్నితబ్బా.

“తాయ సమ్మతాయ భిక్ఖునియా ఉపసమ్పదాపేక్ఖం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవమస్స వచనీయా – ‘సుణసి ఇత్థన్నామే. అయం తే సచ్చకాలో, భూతకాలో. యం జాతం తం సఙ్ఘమజ్ఝే పుచ్ఛన్తే సన్తం అత్థీతి వత్తబ్బం, అసన్తం నత్థీతి వత్తబ్బం. మా ఖో విత్థాయి [విత్థాసి (క.)], మా ఖో మఙ్కు అహోసి. ఏవం తం పుచ్ఛిస్సన్తి – నసి అనిమిత్తా, నసి నిమిత్తమత్తా, నసి అలోహితా, నసి ధువలోహితా, నసి ధువచోళా, నసి పగ్ఘరన్తీ, నసి సిఖరణీ, నసి ఇత్థిపణ్డకా, నసి వేపురిసికా, నసి సమ్భిన్నా, నసి ఉభతోబ్యఞ్జనా? సన్తి తే ఏవరూపా ఆబాధా – కుట్ఠం, గణ్డో, కిలాసో, సోసో, అపమారో? మనుస్సాసి, ఇత్థీసి, భుజిస్సాసి, అణణాసి, నసి రాజభటీ? అనుఞ్ఞాతాసి మాతాపితూహి, సామికేన? పరిపుణ్ణవీసతివస్సాసి, పరిపుణ్ణం తే పత్తచీవరం, కిన్నామాసి, కానామా తే పవత్తినీ’తి ?

“ఏకతో ఆగచ్ఛన్తి. న ఏకతో ఆగన్తబ్బం. అనుసాసికాయ పఠమతరం ఆగన్త్వా సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో – ‘సుణాతు మే, అయ్యే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. అనుసిట్ఠా సా మయా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, ఇత్థన్నామా ఆగచ్ఛేయ్యా’తి. ‘ఆగచ్ఛాహీ’తి వత్తబ్బా.

“ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కారాపేత్వా భిక్ఖునీనం పాదే వన్దాపేత్వా ఉక్కుటికం నిసీదాపేత్వా అఞ్జలిం పగ్గణ్హాపేత్వా ఉపసమ్పదం యాచాపేతబ్బా – ‘సఙ్ఘం, అయ్యే, ఉపసమ్పదం యాచామి. ఉల్లుమ్పతు మం, అయ్యే, సఙ్ఘో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. దుతియమ్పి, అయ్యే, సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచామి. ఉల్లుమ్పతు మం, అయ్యే, సఙ్ఘో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. తతియమ్పి, అయ్యే, సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచామి. ఉల్లుమ్పతు మం, అయ్యే, సఙ్ఘో అనుకమ్పం ఉపాదాయా’తి. బ్యత్తాయ భిక్ఖునియా పటిబలాయ సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, అయ్యే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం ఇత్థన్నామం అన్తరాయికే ధమ్మే పుచ్ఛేయ్యన్తి.

“సుణసి ఇత్థన్నామే. అయం తే సచ్చకాలో, భూతకాలో. యం జాతం తం పుచ్ఛామి సన్తం అత్థీతి వత్తబ్బం, అసన్తం నత్థీతి వత్తబ్బం. నసి అనిమిత్తా…పే.… కిన్నామాసి, కానామా తే పవత్తినీతి. బ్యత్తాయ భిక్ఖునియా పటిబలాయ సఙ్ఘో

ఞాపేతబ్బో –

౪౨౩. "సుణాతు మే, అయ్యే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. పరిసుద్ధా అన్తరాయికేహి ధమ్మేహి, పరిపుణ్ణస్సా పత్తచీవరం. ఇత్థన్నామా సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ పవత్తినియా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేయ్య ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ పవత్తినియా. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, అయ్యే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా . పరిసుద్ధా అన్తరాయికేహి ధమ్మేహి, పరిపుణ్ణస్సా పత్తచీవరం. ఇత్థన్నామా సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ పవత్తినియా. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేతి ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ పవత్తినియా. యస్సా అయ్యాయ ఖమతి ఇత్థన్నామాయ ఉపసమ్పదా ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ పవత్తినియా, సా తుణ్హస్స; యస్సా నక్ఖమతి, సా భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, అయ్యే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. పరిసుద్ధా అన్తరాయికేహి ధమ్మేహి, పరిపుణ్ణస్సా పత్తచీవరం. ఇత్థన్నామా సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ పవత్తినియా. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేతి ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ పవత్తినియా. యస్సా అయ్యాయ ఖమతి ఇత్థన్నామాయ ఉపసమ్పదా ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ పవత్తినియా, సా తుణ్హస్స; యస్సా నక్ఖమతి, సా భాసేయ్య.

"ఉపసమ్పన్నా సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ పవత్తినియా. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీతి.

"తావదేవ తం ఆదాయ భిక్ఖుసఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కారాపేత్వా భిక్ఖూనం పాదే వన్దాపేత్వా ఉక్కుటికం నిసీదాపేత్వా అఞ్జలిం పగ్గణ్హాపేత్వా ఉపసమ్పదం యాచాపేతబ్బా – 'అహం, అయ్యా, ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా . ఏకతోఉపసమ్పన్నా భిక్ఖునిసఙ్ఘే, విసుద్ధా; సఙ్ఘం, అయ్యా, ఉపసమ్పదం యాచామి. ఉల్లుమ్పతు మం, అయ్యా, సఙ్ఘో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. అహం, అయ్యా, ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. ఏకతోఉపసమ్పన్నా భిక్ఖునిసఙ్ఘే, విసుద్ధా. దుతియమ్పి, అయ్యా, సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచామి. ఉల్లుమ్పతు మం, అయ్యా, సఙ్ఘో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. అహం, అయ్యా, ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. ఏకతోఉపసమ్పన్నా భిక్ఖునిసఙ్ఘే, విసుద్ధా. తతియమ్పి, అయ్యా, సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచామి. ఉల్లుమ్పతు మం, అయ్యా, సఙ్ఘో అనుకమ్పం ఉపాదాయా'తి. బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. ఏకతోఉపసమ్పన్నా భిక్ఖునిసఙ్ఘే, విసుద్ధా. ఇత్థన్నామా సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేయ్య, ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. ఏకతోఉపసమ్పన్నా భిక్ఖునిసఙ్ఘే, విసుద్ధా. ఇత్థన్నామా సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేతి

ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామాయ ఉపసమ్పదా ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే॰... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి – సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అయం ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. ఏకతోఉపసమ్పన్నా భిక్ఖునిసఙ్ఘే, విసుద్ధా. ఇత్థన్నామా సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేతి ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామాయ ఉపసమ్పదా ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“ఉపసమ్పన్నా సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీతి.

“తావదేవ ఛాయా మేతబ్బా, ఉతుప్పమాణం ఆచిక్ఖితబ్బం, దివసభాగో ఆచిక్ఖితబ్బో, సఙ్గీతి ఆచిక్ఖితబ్బా, భిక్ఖునియో వత్తబ్బా – ఇమిస్సా తయో చ నిస్సయే, అట్ఠ చ అకరణీయాని ఆచిక్ఖేయ్యాథా”తి.

౪౨౬. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో భత్తగ్గే ఆసనం సంకసాయన్తియో కాలం వీతినామేసుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . “అనుజానామి, భిక్ఖవే, అట్ఠన్నం భిక్ఖునీనం యథావుడ్ఢం, అవసేసానం యథాగతిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో – భగవతా అనుఞ్ఞాతం అట్ఠన్నం భిక్ఖునీనం యథావుడ్ఢం, అవసేసానం యథాగతికన్తి – సబ్బత్థ అట్ఠేవ భిక్ఖునియో యథావుడ్ఢం పటిబాహన్తి, అవసేసాయో యథాగతికం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, భత్తగ్గే అట్ఠన్నం భిక్ఖునీనం యథావుడ్ఢం, అవసేసానం యథాగతికం; అఞ్ఞత్థ సబ్బత్థ యథావుడ్ఢం [అఞ్ఞత్థ యథావుడ్ఢం (స్యా॰)] న పటిబాహితబ్బం. యా పటిబాహేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౪౨౭. [పాచి॰ ౧౦౫౦ ఆదయో] తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో న పవారేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా న పవారేతబ్బం. యా న పవారేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో అత్తనా పవారేత్వా భిక్ఖుసఙ్ఘం న పవారేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా అత్తనా పవారేత్వా భిక్ఖుసఙ్ఘో న పవారేతబ్బో. యా న పవారేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో భిక్ఖూహి సద్ధిం ఏకతో పవారేన్తియో కోలాహలం అకంసు. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా భిక్ఖూహి సద్ధిం ఏకతో పవారేతబ్బం. యా పవారేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో పురేభత్తం పవారేన్తియో కాలం వీతినామేసుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, పచ్ఛాభత్తం [భిక్ఖవే భిక్ఖునియా పచ్ఛాభత్తం (స్యా॰ కం॰)] పవారేతు”న్తి. పచ్ఛాభత్తం పవారేన్తియో వికాలే [వికాలం (క॰)] అహేసుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, అజ్జతనా భిక్ఖునిసఙ్ఘం [అజ్జతనా (సీ॰), అజ్జతనాయ (క॰)] పవారేత్వా అపరజ్జు భిక్ఖుసఙ్ఘం పవారేతు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సబ్బో భిక్ఖునిసఙ్ఘో పవారేన్తో కోలాహలం అకాసి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏకం భిక్ఖునిం బ్యత్తం పటిబలం సమ్మన్నితుం – భిక్ఖునిసఙ్ఘస్స అత్థాయ భిక్ఖుసఙ్ఘం పవారేతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బా. పఠమం భిక్ఖునీ యాచితబ్బా, యాచిత్వా బ్యత్తాయ భిక్ఖునియా పటిబలాయ సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, అయ్యే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖునిం సమ్మన్నేయ్య భిక్ఖునిసఙ్ఘస్స అత్థాయ భిక్ఖుసఙ్ఘం పవారేతుం. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, అయ్యే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖునిం సమ్మన్నతి భిక్ఖునిసఙ్ఘస్స అత్థాయ భిక్ఖుసఙ్ఘం పవారేతుం. యస్సా అయ్యాయ ఖమతి ఇత్థన్నామాయ భిక్ఖునియా సమ్ముతి భిక్ఖునిసఙ్ఘస్స అత్థాయ భిక్ఖుసఙ్ఘం పవారేతుం, సా తుణ్హస్స; యస్సా నక్ఖమతి, సా భాసేయ్య.

“సమ్మతా సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామా భిక్ఖునీ భిక్ఖునిసఙ్ఘస్స అత్థాయ భిక్ఖుసఙ్ఘం పవారేతుం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీతి.

“తాయ సమ్మతాయ భిక్ఖునియా భిక్ఖునిసఙ్ఘం ఆదాయ భిక్ఖుసఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – ‘భిక్ఖునీసఙ్ఘో , అయ్యా, భిక్ఖుసఙ్ఘం పవారేతి – దిట్ఠేన వా, సుతేన వా పరిసఙ్కాయ వా. వదతు [వదతు మం (క.)], అయ్యా, భిక్ఖుసఙ్ఘో భిక్ఖునిసఙ్ఘం అనుకమ్పం ఉపాదాయ, పస్సన్తో పటికరిస్సతి. దుతియమ్పి, అయ్యా...పే.... తతియమ్పి, అయ్యా, భిక్ఖునిసఙ్ఘో భిక్ఖుసఙ్ఘం పవారేతి – దిట్ఠేన వా, సుతేన వా, పరిసఙ్కాయ వా. వదతు, అయ్యా, భిక్ఖుసఙ్ఘో భిక్ఖునిసఙ్ఘం అనుకమ్పం ఉపాదాయ, పస్సన్తో పటికరిస్సతీ”తి.

౪౨౮. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో భిక్ఖూనం ఉపోసథం ఠపేన్తి, పవారణం ఠపేన్తి, సవచనీయం కరోన్తి, అనువాదం పట్ఠపేన్తి, ఓకాసం కారేన్తి, చోదేన్తి, సారేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా భిక్ఖుస్స ఉపోసథో ఠపేతబ్బో; ఠపితోపి అట్ఠపితో; ఠపేన్తియా ఆపత్తి దుక్కటస్స. న పవారణా ఠపేతబ్బా; ఠపితాపి అట్ఠపితా; ఠపేన్తియా ఆపత్తి దుక్కటస్స. న సవచనీయం కాతబ్బం; కతమ్పి అకతం; కరోన్తియా ఆపత్తి దుక్కటస్స. న అనువాదో పట్ఠపేతబ్బో; పట్ఠపితోపి అప్పట్ఠపితో; పట్ఠపేన్తియా ఆపత్తి దుక్కటస్స. న ఓకాసో కారేతబ్బో ; కారితోపి అకారితో; కారేన్తియా ఆపత్తి దుక్కటస్స. న చోదేతబ్బో; చోదితోపి అచోదితో; చోదేన్తియా ఆపత్తి దుక్కటస్స . న సారేతబ్బో; సారితోపి అసారితో; సారేన్తియా ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖూ భిక్ఖునీనం ఉపోసథం ఠపేన్తి, పవారణం ఠపేన్తి, సవచనీయం కరోన్తి, అనువాదం పట్ఠపేన్తి, ఓకాసం కారేన్తి, చోదేన్తి, సారేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే భిక్ఖునా భిక్ఖునియా ఉపోసథం ఠపేతుం; ఠపితోపి సుట్ఠపితో; ఠపేన్తస్స అనాపత్తి. పవారణం ఠపేతుం; ఠపితాపి సుట్ఠపితా; ఠపేన్తస్స అనాపత్తి. సవచనీయం కాతుం; కతమ్పి సుకతం; కరోన్తస్స అనాపత్తి. అనువాదం పట్ఠపేతుం; పట్ఠపితోపి సుప్పట్ఠపితో; పట్ఠపేన్తస్స

అనాపత్తి. ఓకాసం కారేతుం; కారితోపి సుకారితో; కారేన్తస్స అనాపత్తి. చోదేతుం; చోదితాపి సుచోదితా; చోదేన్తస్స అనాపత్తి. సారేతుం; సారితాపి సుసారితా; సారేన్తస్స అనాపత్తీ''తి.

४२९. [పాచి॰ ११८४] తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖునియో యానేన యాయన్తి – ఇత్థియుత్తేనపి పురిసన్తరేన, పురిసయుత్తేనపి ఇత్థన్తరేన. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి...పే॰... ''సేయ్యథాపి గఙ్గామహియాయా''తి [గఙ్గామహియాతి (సీ॰)]. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ''న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా యానేన యాయితబ్బం. యా యాయేయ్య, యథాధమ్మో కారేతబ్బో''తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరా భిక్ఖునీ గిలానా హోతి, న సక్కోతి పదసా గన్తుం. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ''అనుజానామి , భిక్ఖవే, గిలానాయ యాన''న్తి. అథ ఖో భిక్ఖునీనం ఏతదహోసి – ''ఇత్థియుత్తం ను ఖో, పురిసయుత్తం ను ఖో''తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ''అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఇత్థియుత్తం పురిసయుత్తం హత్థవట్టక''న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరిస్సా భిక్ఖునియా యానుగ్ఘాతేన బాళ్హతరం అఫాసు అహోసి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ''అనుజానామి, భిక్ఖవే, సివికం పాటఙ్కి''న్తి.

४३०. తేన ఖో పన సమయేన అడ్ఢకాసీ గణికా భిక్ఖునీసు పబ్బజితా హోతి. సా చ సావత్థిం గన్తుకామా హోతి – 'భగవతో సన్తికే ఉపసమ్పజ్జిస్సామీ'తి. అస్సోసుం ఖో ధుత్తా – 'అడ్ఢకాసీ కిర గణికా సావత్థిం గన్తుకామా'తి. తే మగ్గే పరియుట్ఠింసు. అస్సోసి ఖో అడ్ఢకాసీ గణికా – 'ధుత్తా కిర మగ్గే పరియుట్ఠితా'తి. భగవతో సన్తికే దూతం పాహేసి – ''అహఞ్హి ఉపసమ్పజ్జితుకామా; కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ''న్తి? అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – ''అనుజానామి, భిక్ఖవే, దూతేనపి ఉపసమ్పాదేతు''న్తి.

భిక్ఖుదూతేన ఉపసమ్పాదేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ''న, భిక్ఖవే, భిక్ఖుదూతేన ఉపసమ్పాదేతబ్బా. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా''తి. సిక్ఖమానదూతేన ఉపసమ్పాదేన్తి...పే॰... సామణేరదూతేన ఉపసమ్పాదేన్తి...పే॰... సామణేరిదూతేన ఉపసమ్పాదేన్తి...పే॰... బాలాయ అబ్యత్తాయ దూతేన ఉపసమ్పాదేన్తి. ''న, భిక్ఖవే, బాలాయ అబ్యత్తాయ దూతేన ఉపసమ్పాదేతబ్బా. యో ఉపసమ్పాదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, బ్యత్తాయ భిక్ఖునియా పటిబలాయ దూతేన ఉపసమ్పాదేతున్తి.

''తాయ దూతాయ భిక్ఖునియా సఙ్ఘం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా భిక్ఖూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో – 'ఇత్థన్నామా, అయ్యా, ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. ఏకతోఉపసమ్పన్నా భిక్ఖునిసఙ్ఘే, విసుద్ధా. సా కేనచిదేవ అన్తరాయేన న ఆగచ్ఛతి. ఇత్థన్నామా, అయ్యా, సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి. ఉల్లుమ్పతు తం, అయ్యా, సఙ్ఘో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. ఇత్థన్నామా, అయ్యా, ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. ఏకతోఉపసమ్పన్నా భిక్ఖునిసఙ్ఘే, విసుద్ధా. సా కేనచిదేవ అన్తరాయేన న ఆగచ్ఛతి. దుతియమ్పి, అయ్యా, ఇత్థన్నామా సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి. ఉల్లుమ్పతు తం, అయ్యా, సఙ్ఘో అనుకమ్పం ఉపాదాయ. ఇత్థన్నామా, అయ్యా, ఇత్థన్నామాయ అయ్యాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. ఏకతోఉపసమ్పన్నా భిక్ఖునిసఙ్ఘే,

విసుద్ధా. సా కేనచిదేవ అన్తరాయేన న ఆగచ్ఛతి. తతియమ్పి, అయ్యా, ఇత్థన్నామా సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి. ఉల్లుమ్పతు తం, అయ్యా, సఙ్ఘో అనుకమ్పం ఉపాదాయా'తి . బ్యత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. ఏకతోఉపసమ్పన్నా భిక్ఖునిసఙ్ఘే, విసుద్ధా. సా కేనచిదేవ అన్తరాయేన న ఆగచ్ఛతి. ఇత్థన్నామా సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేయ్య ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే , భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. ఏకతోఉపసమ్పన్నా భిక్ఖునిసఙ్ఘే, విసుద్ధా. సా కేనచిదేవ అన్తరాయేన న ఆగచ్ఛతి. ఇత్థన్నామా సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేతి ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామాయ ఉపసమ్పదా ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"దుతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్పి ఏతమత్థం వదామి. సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ ఉపసమ్పదాపేక్ఖా. ఏకతోఉపసమ్పన్నా భిక్ఖునిసఙ్ఘే, విసుద్ధా. సా కేనచిదేవ అన్తరాయేన న ఆగచ్ఛతి. ఇత్థన్నామా సఙ్ఘం ఉపసమ్పదం యాచతి ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం ఉపసమ్పాదేతి ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామాయ ఉపసమ్పదా ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"ఉపసమ్పన్నా సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామా ఇత్థన్నామాయ పవత్తినియా. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీతి.

"తావదేవ ఛాయా మేతబ్బా, ఉతుప్పమాణం ఆచిక్ఖితబ్బం, దివసభాగో ఆచిక్ఖితబ్బో, సఙ్గీతి ఆచిక్ఖితబ్బా, భిక్ఖునియో వత్తబ్బా – తస్సా తయో చ నిస్సయే, అట్ఠ చ అకరణీయాని ఆచిక్ఖేయ్యాథా"తి.

౪౩౧. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో అరఞ్ఞే విహరన్తి. ధుత్తా దూసేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం, ఆరోచేసుం. "న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా అరఞ్ఞే వత్థబ్బం. యా వసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరేన ఉపాసకేన భిక్ఖునిసఙ్ఘస్స ఉద్దోసితో దిన్నో హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉద్దోసిత"న్తి. ఉద్దోసితో న సమ్మతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఉపస్సయ"న్తి. ఉపస్సయో న సమ్మతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, నవకమ్మ"న్తి. నవకమ్మం న సమ్మతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. "అనుజానామి, భిక్ఖవే, పుగ్గలికమ్పి కాతు"న్తి.

౪౩౨. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరా ఇత్థీ సన్నిసిన్నగబ్భా భిక్ఖునీసు పబ్బజితా హోతి. తస్సా పబ్బజితాయ గబ్భో వుట్ఠాతి. అథ ఖో తస్సా భిక్ఖునియా ఏతదహోసి – "కథం ను ఖో మయా ఇమస్మిం దారకే పటిపజ్జితబ్బ"న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . "అనుజానామి, భిక్ఖవే, పోసేతుం, యావ సో దారకో విఞ్ఞుతం పాపుణాతీ"తి.

అథ ఖో తస్సా భిక్ఖునియా ఏతదహోసి – “మయా చ న లబ్భా ఏకికాయ వత్థుం, అఞ్ఞాయ చ భిక్ఖునియా న లబ్భా దారకేన సహ వత్థుం, కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏకం భిక్ఖునిం సమ్మన్నిత్వా తస్సా భిక్ఖునియా దుతియం దాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బా. పఠమం భిక్ఖునీ యాచితబ్బా, యాచిత్వా బ్యత్తాయ భిక్ఖునియా పటిబలాయ సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, అయ్యే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖునిం సమ్మన్నేయ్య ఇత్థన్నామాయ భిక్ఖునియా దుతియం. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, అయ్యే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖునిం సమ్మన్నతి ఇత్థన్నామాయ భిక్ఖునియా దుతియం. యస్సా అయ్యాయ ఖమతి ఇత్థన్నామాయ భిక్ఖునియా సమ్ముతి ఇత్థన్నామాయ భిక్ఖునియా దుతియాయ, సా తుణ్హస్స; యస్సా నక్ఖమతి, సా భాసేయ్య.

“సమ్మతా సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామా భిక్ఖునీ ఇత్థన్నామాయ భిక్ఖునియా దుతియా. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

అథ ఖో తస్సా దుతియికాయ భిక్ఖునియా ఏతదహోసి – “కథం ను ఖో మయా ఇమస్మిం దారకే పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఠపేత్వా సాగారం యథా అఞ్ఞస్మిం పురిసే పటిపజ్జన్తి [పటిపజ్జతి (స్యా॰)] ఏవం తస్మిం దారకే పటిపజ్జితు”న్తి.

౪౩౩. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరా భిక్ఖునీ గరుధమ్మం అజ్ఝాపన్నా హోతి మానత్తచారినీ. అథ ఖో తస్సా భిక్ఖునియా ఏతదహోసి – “మయా చ న లబ్భా ఏకికాయ వత్థుం, అఞ్ఞాయ చ భిక్ఖునియా న లబ్భా సహ మయా వత్థుం, కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, ఏకం భిక్ఖునిం సమ్మన్నిత్వా తస్సా భిక్ఖునియా దుతియం దాతుం. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, సమ్మన్నితబ్బా. పఠమం భిక్ఖునీ యాచితబ్బా, యాచిత్వా బ్యత్తాయ భిక్ఖునియా పటిబలాయ సఙ్ఘో ఞాపేతబ్బో –

“సుణాతు మే, అయ్యే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖునిం సమ్మన్నేయ్య ఇత్థన్నామాయ భిక్ఖునియా దుతియం. ఏసా ఞత్తి.

“సుణాతు మే, అయ్యే, సఙ్ఘో. సఙ్ఘో ఇత్థన్నామం భిక్ఖునిం సమ్మన్నతి ఇత్థన్నామాయ భిక్ఖునియా దుతియం. యస్సా అయ్యాయ ఖమతి ఇత్థన్నామాయ భిక్ఖునియా సమ్ముతి ఇత్థన్నామాయ భిక్ఖునియా దుతియాయ, సా తుణ్హస్స; యస్సా నక్ఖమతి, సా భాసేయ్య.

“సమ్మతా సఙ్ఘేన ఇత్థన్నామా భిక్ఖునీ ఇత్థన్నామాయ భిక్ఖునియా దుతియా. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౪౩౪. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరా భిక్ఖునీ సిక్ఖం పచ్చక్ఖాయ విబ్భమి. సా పున పచ్చాగన్త్వా భిక్ఖునియో ఉపసమ్పదం యాచి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా సిక్ఖాపచ్చక్ఖానం; యదేవ సా విబ్భన్తా తదేవ

సా అభిక్ఖునీ”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరా భిక్ఖునీ సకావాసా తిత్థాయతనం సఙ్కమి. సా పున పచ్చాగన్త్వా భిక్ఖునియో ఉపసమ్పదం యాచి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “యా సా, భిక్ఖవే, భిక్ఖునీ సకావాసా తిత్థాయతనం సఙ్కన్తా, సా ఆగతా న ఉపసమ్పాదేతబ్బా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో పురిసేహి అభివాదనం , కేసచ్ఛేదనం, నఖచ్ఛేదనం, వణప్పటికమ్మం, కుక్కుచ్చాయన్తా న సాదియన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, సాదితు”న్తి [సాదియితుం (క.)].

४३५. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో పల్లఙ్కేన నిసీదన్తి పణ్హిసమ్ఫస్సం సాదియన్తీ [సాదియన్తా (క.)]. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా పల్లఙ్కేన నిసీదితబ్బం. యా నిసీదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరా భిక్ఖునీ గిలానా హోతి. తస్సా వినా పల్లఙ్కేన న ఫాసు హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా అడ్ఢపల్లఙ్క”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో వచ్చకుటియా వచ్చం కరోన్తి . ఛబ్బగ్గియా భిక్ఖునియో తత్థేవ గబ్భం పాతేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా వచ్చకుటియా వచ్చో కాతబ్బో. యా కరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, హేట్ఠా వివటే ఉపరిపటిచ్ఛన్నే వచ్చం కాతు”న్తి.

४३६. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో చుణ్ణేన నహాయన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి…పే.… సేయ్యథాపి గిహినీ కామభోగినియోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం . “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా చుణ్ణేన నహాయితబ్బం. యా నహాయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, కుక్కుసం మత్తిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో వాసితకాయ మత్తికాయ నహాయన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి… పే.… సేయ్యథాపి గిహినీ కామభోగినియోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా వాసితకాయ మత్తికాయ నహాయితబ్బం. యా నహాయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, పకతిమత్తిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో జన్తాఘరే నహాయన్తియో కోలాహలం అకంసు. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా జన్తాఘరే నహాయితబ్బం. యా నహాయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో పటిసోతే నహాయన్తి ధారాసమ్ఫస్సం సాదియన్తీ. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే , భిక్ఖునియా పటిసోతే నహాయితబ్బం. యా నహాయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో అతిత్థే నహాయన్తి. ధుత్తా దూసేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా అతిత్థే నహాయితబ్బం. యా నహాయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖునియో పురిసతిత్థే నహాయన్తి. మనుస్సా ఉజ్ఝాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి...పే.... సేయ్యథాపి గిహినీ కామభోగినియోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్ఖవే, భిక్ఖునియా పురిసతిత్థే నహాయితబ్బం. యా నహాయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుజానామి, భిక్ఖవే, మహిలాతిత్థే నహాయితు”న్తి.

తతియభాణవారో నిట్ఠితో.

భిక్ఖునిక్ఖన్ధకో దసమో.

ఇమస్మిం ఖన్ధకే వత్థూ ఏకసతం.

తస్సుద్దానం –

పబ్బజ్జం గోతమీ యాచి, నానుఞ్ఞాసి తథాగతో;
కపిలవత్థు వేసాలిం, అగమాసి వినాయకో.

రజోకిణ్ణేన కోట్ఠకే, ఆనన్దస్స పవేదయి;
భబ్బోతి నయతో యాచి, మాతాతి పోసికాతి చ.

వస్ససతం తదహు చ, అభిక్ఖుపచ్చాసీసనా;
పవారణా గరుధమ్మా, ద్వే వస్సా అనక్కోసనా.

ఓవటో చ అట్ఠ ధమ్మా, యావజీవానువత్తనా;
గరుధమ్మపటిగ్గాహో సావస్సా ఉపసమ్పదా.

వస్ససహస్సం పఞ్చేవ, కుమ్భథేనకసేతట్టి;
మఞ్జిట్ఠికఉపమాహి, ఏవం సద్ధమ్మహింసనా.

ఆళిం బన్ధేయ్య పాఏవ, పున సద్ధమ్మసణ్ఠితి;
ఉపసమ్పాదేతుం అయ్యా, యథావుడ్ఢాభివాదనా.

న కరిస్సన్తి కిమేవ, సాధారణాసాధారణం;
ఓవాదం పాతిమోక్ఖఞ్చ, కేన ను ఖో ఉపస్సయం.

న జానన్తి చ ఆచిక్ఖి, న కరోన్తి చ భిక్ఖుహి;
పటిగ్గహేతుం భిక్ఖూహి, భిక్ఖునీహి పటిగ్గహో.

ఆచిక్ఖి కమ్మం భిక్ఖూహి, ఉజ్ఝాయన్తి భిక్ఖునీహి వా;
ఆచిక్ఖితుం భణ్డనఞ్చ, రోపేత్వా ఉప్పలాయ చ.

సావత్థియా కద్దమోద, అవన్ది కాయ ఊరు చ;
అఙ్గజాతఞ్చ ఓభాసం, సమ్పయోజేన్తి వగ్గికా.

అవన్దియో దణ్డకమ్మం, భిక్ఖునియో తథా పున;
ఆవరణఞ్చ ఓవాదం, కప్పతి ను ఖో పక్కమి.

బాలా వత్థువినిచ్ఛయా, ఓవాదం సఙ్ఘో పఞ్చహి;
దువే తిస్సో న గణ్హన్తి, బాలా గిలానగమికం.

ఆరఞ్ఞికో నారోచేన్తి, న పచ్చాగచ్ఛన్తి చ;
దీఘం విలీవచమ్మఞ్చ, దుస్సా చ వేణివట్టి చ;
చోళవేణి చ వట్టి చ, సుత్తవేణి చ వట్టికా.

అట్ఠిల్లం గోహనుకేన, హత్థకోచ్ఛం పాదం తథా;
ఊరుం ముఖం దన్తమంసం, ఆలిమ్పోమద్దచుణ్ణనా.

లఞ్ఛేన్తి అఙ్గరాగఞ్చ, ముఖరాగం తథా దువే;
అవఙ్గం విసేసోలోకో, సాలోకేన నచ్చేన చ [సాలోకే సనచ్చేన చ (సీ.), సాలోకేన సనచ్చనం (స్యా.)].

వేసీ పానాగారం సూనం, ఆపణం వడ్ఢి వణిజ్జా;
దాసం దాసిం కమ్మకరం, కమ్మకారిం ఉపట్ఠయ్యుం.

తిరచ్ఛానహరీతకి, సన్ధారయన్తి నమతకం;
నీలం పీతం లోహితకం, మఞ్జిట్ఠకణ్హచీవరా.

మహారఙ్గమహానామఅచ్ఛిన్నా దీఘమేవ చ;
పుప్ఫఫలకఞ్చుకఞ్చ, తిరీటకఞ్చ ధారయుం.

భిక్ఖునీ సిక్ఖమానాయ, సామణేరాయ అచ్చయే;
నియ్యాదితే పరిక్ఖారే, భిక్ఖునియోవ ఇస్సరా.

భిక్ఖుస్స సామణేరస్స, ఉపాసకస్సుపాసికా;
అఞ్ఞేసఞ్చ పరిక్ఖారే, నియ్యాతే భిక్ఖుఇస్సరా.

మల్లీ గబ్భం పత్తమూలం, బ్యఞ్జనం ఆమిసేన చ;
ఉస్సన్నఞ్చ బాళ్హతరం, సన్నిధికతమామిసం.

భిక్ఖూనం యాదిసం భోట్ఠం [హేట్ఠా (సీ.), హేట్ఠం (స్యా.), భుత్తి (క.)], భిక్ఖునీనం తథా కరే;

సేనాసనం ఉతునియో, మక్ఖియతి పటాణి చ.

ఛిజ్జన్తి సబ్బకాలఞ్చ, అనిమిత్తాపి దిస్సరే;
నిమిత్తా లోహితా చేవ, తథేవ ధువలోహితా.

ధువచోళపగ్ఘరన్తీ, సిఖరణిత్థిపణ్డకా;
వేపురిసీ చ సమ్భిన్నా, ఉభతోబ్యఞ్జనాపి చ.

అనిమిత్తాదితో కత్వా, యావ ఉభతోబ్యఞ్జనా;
ఏతం పేయ్యాలతో హేట్ఠా, కుట్ఠం గణ్డో కిలాసో చ.

సోసాపమారో మానుసీ, ఇత్థీసి భుజిస్సాసి చ;
అణణా న రాజభటీ, అనుఞ్ఞాతా చ వీసతి.

పరిపుణ్ణా చ కిన్నామా, కానామా తే పవత్తినీ;
చతువీసన్తరాయానం, పుచ్ఛిత్వా ఉపసమ్పదా.

విత్థాయన్తి అననుసిట్ఠా, సఙ్ఘమజ్ఝే తథేవ చ;
ఉపజ్ఝాగాహ సఙ్ఘాటి, ఉత్తరన్తరవాసకో.

సఙ్కచ్చుదకసాటి చ, ఆచిక్ఖిత్వాన పేసయే;
బాలా అసమ్మతేకతో, యాచే పుచ్ఛన్తరాయికా.

ఏకతోఉపసమ్పన్నా, భిక్ఖుసఙ్ఘే తథా పున;
ఛాయా ఉతు దివసా చ, సఙ్గీతి తయో నిస్సయే.

అట్ఠ అకరణీయాని, కాలం సబ్బత్థ అట్ఠేవ;
న పవారేన్తి భిక్ఖునీ, భిక్ఖుసఙ్ఘం తథేవ చ.

కోలాహలం పురేభత్తం, వికాలే చ కోలాహలం;
ఉపోసథం పవారణం, సవచనీయానువాదనం.

ఓకాసం చోదే సారేన్తి, పటిక్ఖిత్తం మహేసినా;
తథేవ భిక్ఖు భిక్ఖునీ, అనుఞ్ఞాతం మహేసినా.

యానం గిలానయుత్తఞ్చ, యానుగ్ఘాతడ్ఢకాసికా;
భిక్ఖు సిక్ఖా సామణేర, సామణేరీ చ బాలాయ.

అరఞ్ఞే ఉపాసకేన, ఉద్దోసితో ఉపస్సయం;
న సమ్మతి నవకమ్మం, నిసిన్నగబ్భఏకికా.

సాగారఞ్చ గరుధమ్మం, పచ్చక్ఖాయ చ సఙ్కమి;
అభివాదనకేసా చ, నఖా చ వణకమ్మనా.

పల్లఙ్కేన గిలానా చ, వచ్చం చుణ్ణేన వాసితం;
జన్తాఘరే పటిసోతే, అతిత్థే పురిసేన చ.

మహాగోతమీ ఆయాచి, ఆనన్దో చాపి యోనిసో;
పరిసా చతస్సో హోన్తి, పబ్బజ్జా జినసాసనే.

సంవేగజననత్థాయ , సద్ధమ్మస్స చ వుద్ధియా;
ఆతురస్సావ భేసజ్జం, ఏవం బుద్ధేన దేసితం.

ఏవం వినీతా సద్ధమ్మే, మాతుగామాపి ఇతరా;
యాయన్తి [తాయన్తి (సీ॰ స్యా॰)] అచ్చుతం ఠానం, యత్థ గన్త్వా న సోచరేతి.

భిక్ఖునిక్ఖన్ధకం నిట్ఠితం.

౧౧. పఞ్చసతికక్ఖన్ధకం

౧. సఙ్గీతినిదానం

౪౩౭. అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – "ఏకమిదాహం, ఆవుసో, సమయం పావాయ కుసినారం అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నో మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం పఞ్చమత్తేహి భిక్ఖుసతేహి. అథ ఖ్వాహం, ఆవుసో, మగ్గా ఓక్కమ్మ అఞ్ఞతరస్మిం రుక్ఖమూలే నిసీదిం.

[దీ. ని. ౨.౨౩౧] "తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞతరో ఆజీవకో కుసినారాయ మన్దారవపుప్ఫం గహేత్వా పావం అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నో హోతి. అద్దసం ఖో అహం, ఆవుసో, తం ఆజీవకం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం. దిస్వాన తం ఆజీవకం ఏతదవోచం – 'అపావుసో, అమ్హాకం సత్థారం జానాసీ'తి? 'ఆమావుసో, జానామి. అజ్జ సత్తాహపరినిబ్బుతో సమణో గోతమో. తతో మే ఇదం మన్దారవపుప్ఫం గహిత'న్తి. తత్రావుసో, యే తే భిక్ఖూ అవీతరాగా అప్పేకచ్చే బాహా పగ్గయ్హ కన్దన్తి, ఛిన్నపాతం పపతన్తి, ఆవట్టన్తి, వివట్టన్తి – అతిఖిప్పం భగవా పరినిబ్బుతో, అతిఖిప్పం సుగతో పరినిబ్బుతో, అతిఖిప్పం చక్ఖుం లోకే అన్తరహితన్తి. యే పన తే భిక్ఖూ వీతరాగా తే సతా సమ్పజానా అధివాసేన్తి – అనిచ్చా సఙ్ఖారా, తం కుతేత్థ లబ్భాతి.

"అథ ఖ్వాహం, ఆవుసో, తే భిక్ఖూ ఏతదవోచం – 'అలం, ఆవుసో, మా సోచిత్థ; మా పరిదేవిత్థ. నన్వేతం, ఆవుసో, భగవతా పటికచ్చేవ అక్ఖాతం – సబ్బేహేవ పియేహి మనాపేహి నానాభావో వినాభావో అఞ్ఞథాభావో. తం కుతేత్థ ఆవుసో లబ్భా, యం తం జాతం భూతం సఙ్ఖతం పలోకధమ్మం, తం వత మా పలుజ్జీతి – నేతం ఠానం విజ్జతీ'తి.

"తేన ఖో పనావుసో, సమయేన సుభద్దో నామ వుడ్ఢపబ్బజితో తస్సం పరిసాయం నిసిన్నో హోతి . అథ ఖో, ఆవుసో, సుభద్దో వుడ్ఢపబ్బజితో తే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – 'అలం, ఆవుసో, మా సోచిత్థ; మా పరిదేవిత్థ. సుముత్తా మయం తేన మహాసమణేన ; ఉపద్దుతా చ మయం హోమ – ఇదం వో కప్పతి, ఇదం వో న కప్పతీతి. ఇదాని పన మయం యం ఇచ్ఛిస్సామ తం కరిస్సామ, యం న ఇచ్ఛిస్సామ న తం కరిస్సామా'తి. హన్ద మయం, ఆవుసో, ధమ్మఞ్చ వినయఞ్చ సఙ్గాయామ. పురే అధమ్మో దిప్పతి [దిబ్బతి (క.)], ధమ్మో పటిబాహియ్యతి; పురే అవినయో దిప్పతి వినయో పటిబాహియ్యతి; పురే అధమ్మవాదినో బలవన్తో హోన్తి, ధమ్మవాదినో దుబ్బలా హోన్తి; పురే అవినయవాదినో బలవన్తో హోన్తి, వినయవాదినో దుబ్బలా హోన్తీ"తి.

"తేన హి, భన్తే, థేరో భిక్ఖూ ఉచ్చినతూ"తి. అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో ఏకేనూనపఞ్చఅరహన్తసతాని ఉచ్చిని. భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం మహాకస్సపం ఏతదవోచుం – "అయం, భన్తే, ఆయస్మా ఆనన్దో కిఞ్చాపి సేక్ఖో, అభబ్బో ఛన్దా దోసా మోహా భయా అగతిం గన్తుం. బహు చ అనేన భగవతో సన్తికే ధమ్మో చ వినయో చ పరియత్తో. తేన హి, భన్తే, థేరో ఆయస్మన్తమ్పి ఆనన్దం ఉచ్చినతూ"తి . అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో ఆయస్మన్తమ్పి ఆనన్దం ఉచ్చిని.

అథ ఖో థేరానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కత్థ ను ఖో మయం ధమ్మఞ్చ వినయఞ్చ సఙ్గాయేయ్యామా"తి? అథ ఖో థేరానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "రాజగహం ఖో మహాగోచరం పహూతసేనాసనం, యంనూన మయం రాజగహే వస్సం

వసన్తా ధమ్మఞ్చ వినయఞ్చ సఙ్గాయేయ్యామ. న అఞ్ఞే భిక్ఖూ రాజగహే వస్సం ఉపగచ్ఛేయ్యు''న్తి.

అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో సఙ్ఘం ఞాపేసి –

৮৩০. ''సుణాతు మే, ఆవుసో, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇమాని పఞ్చ భిక్ఖుసతాని సమ్మన్నేయ్య – రాజగహే వస్సం వసన్తాని ధమ్మఞ్చ వినయఞ్చ సఙ్గాయితుం, న అఞ్ఞేహి భిక్ఖూహి రాజగహే వస్సం వసితబ్బన్తి. ఏసా ఞత్తి.

''సుణాతు మే, ఆవుసో, సఙ్ఘో. ఇమాని పఞ్చ భిక్ఖుసతాని సమ్మన్నతి – రాజగహే వస్సం వసన్తాని ధమ్మఞ్చ వినయఞ్చ సఙ్గాయితుం, న అఞ్ఞేహి భిక్ఖూహి రాజగహే వస్సం వసితబ్బన్తి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇమేసం పఞ్చన్నం భిక్ఖుసతానం సమ్ముతి – రాజగహే వస్సం వసన్తానం ధమ్మఞ్చ వినయఞ్చ సఙ్గాయితుం, న అఞ్ఞేహి భిక్ఖూహి రాజగహే వస్సం వసితబ్బన్తి – సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

''సమ్మతాని సఙ్ఘేన ఇమాని పఞ్చ భిక్ఖుసతాని రాజగహే వస్సం వసన్తాని ధమ్మఞ్చ వినయఞ్చ సఙ్గాయితుం, న అఞ్ఞేహి భిక్ఖూహి రాజగహే వస్సం వసితబ్బన్తి. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ''తి.

అథ ఖో థేరా భిక్ఖూ రాజగహం అగమంసు ధమ్మఞ్చ వినయఞ్చ సఙ్గాయితుం. అథ ఖో థేరానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – ''భగవతా ఖో, ఆవుసో, ఖణ్డఫుల్లప్పటిసఙ్ఖరణం వణ్ణితం. హన్ద మయం, ఆవుసో, పఠమం మాసం ఖణ్డఫుల్లం పటిసఙ్ఖరోమ; మజ్ఝిమం మాసం సన్నిపతిత్వా ధమ్మఞ్చ వినయఞ్చ సఙ్గాయిస్సామా''తి.

అథ ఖో థేరా భిక్ఖూ పఠమం మాసం ఖణ్డఫుల్లం పటిసఙ్ఖరింసు. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో – స్వే సన్నిపాతో [సన్నిపాతోతి (క.)] న ఖో మేతం పతిరూపం, యోహం సేక్ఖో సమానో సన్నిపాతం గచ్ఛేయ్యన్తి – బహుదేవ రత్తిం కాయగతాయ సతియా వీతినామేత్వా రత్తియా పచ్చూససమయం 'నిపజ్జిస్సామీ'తి కాయం ఆవజ్జేసి. అప్పత్తఞ్చ సీసం బిబ్బోహనం, భూమితో చ పాదా ముత్తా. ఏతస్మిం అన్తరే అనుపాదాయ ఆసవేహి చిత్తం విముచ్చి.

৮৩৪. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో అరహా సమానో సన్నిపాతం అగమాసి. అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో సఙ్ఘం ఞాపేసి –

''సుణాతు మే, ఆవుసో, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం ఉపాలిం వినయం పుచ్ఛేయ్య''న్తి.

ఆయస్మా ఉపాలి సఙ్ఘం ఞాపేసి –

''సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం ఆయస్మతా మహాకస్సపేన వినయం పుట్ఠో విస్సజ్జేయ్య''న్తి.

అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో ఆయస్మన్తం ఉపాలిం ఏతదవోచ – ''పఠమం, ఆవుసో ఉపాలి , పారాజికం కత్థ పఞ్ఞత్త''న్తి? ''వేసాలియం భన్తే''తి. ''కం ఆరబ్భా''తి? ''సుదిన్నం కలన్దపుత్తం ఆరబ్భా''తి. ''కిస్మిం వత్థుస్మి''న్తి? ''మేథునధమ్మే''తి. అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో ఆయస్మన్తం ఉపాలిం పఠమస్స పారాజికస్స వత్థుమ్పి పుచ్ఛి,

నిదానమ్పి పుచ్ఛి, పుగ్గలమ్పి పుచ్ఛి, పఞ్ఞత్తిమ్పి పుచ్ఛి, అనుపఞ్ఞత్తిమ్పి పుచ్ఛి, ఆపత్తిమ్పి పుచ్ఛి, అనాపత్తిమ్పి పుచ్ఛి. "దుతియం పనావుసో ఉపాలి, పారాజికం కత్థ పఞ్ఞత్త"న్తి? "రాజగహే భన్తే"తి. "కం ఆరబ్భా"తి? "ధనియం కుమ్భకారపుత్తం ఆరబ్భా"తి. "కిస్మిం వత్థుస్మి"న్తి? "అదిన్నాదానే"తి. అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో ఆయస్మన్తం ఉపాలిం దుతియస్స పారాజికస్స వత్థుమ్పి పుచ్ఛి, నిదానమ్పి పుచ్ఛి, పుగ్గలమ్పి పుచ్ఛి, పఞ్ఞత్తిమ్పి పుచ్ఛి, అనుపఞ్ఞత్తిమ్పి పుచ్ఛి, ఆపత్తిమ్పి పుచ్ఛి, అనాపత్తిమ్పి పుచ్ఛి. "తతియం పనావుసో ఉపాలి, పారాజికం కత్థ పఞ్ఞత్త"న్తి? "వేసాలియం భన్తే"తి. "కం ఆరబ్భా"తి? "సమ్బహులే భిక్ఖూ ఆరబ్భా"తి. "కిస్మిం వత్థుస్మి"న్తి? "మనుస్సవిగ్గహే"తి. అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో ఆయస్మన్తం ఉపాలిం తతియస్స పారాజికస్స వత్థుమ్పి పుచ్ఛి, నిదానమ్పి పుచ్ఛి, పుగ్గలమ్పి పుచ్ఛి, పఞ్ఞత్తిమ్పి పుచ్ఛి, అనుపఞ్ఞత్తిమ్పి పుచ్ఛి, ఆపత్తిమ్పి పుచ్ఛి, అనాపత్తిమ్పి పుచ్ఛి. "చతుత్థం పనావుసో ఉపాలి, పారాజికం కత్థ పఞ్ఞత్త"న్తి? "వేసాలియం భన్తే"తి. "కం ఆరబ్భా"తి? "వగ్గుముదాతీరియే భిక్ఖూ ఆరబ్భా"తి. "కిస్మిం వత్థుస్మి"న్తి? "ఉత్తరిమనుస్సధమ్మే"తి. అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో ఆయస్మన్తం ఉపాలిం చతుత్థస్స పారాజికస్స వత్థుమ్పి పుచ్ఛి, నిదానమ్పి పుచ్ఛి, పుగ్గలమ్పి పుచ్ఛి, పఞ్ఞత్తిమ్పి పుచ్ఛి, అనుపఞ్ఞత్తిమ్పి పుచ్ఛి, ఆపత్తిమ్పి పుచ్ఛి, అనాపత్తిమ్పి పుచ్ఛి. ఏతేనేవ ఉపాయేన ఉభతోవిభఙ్గే పుచ్ఛి. పుట్ఠో పుట్ఠో ఆయస్మా ఉపాలి విస్సజ్జేసి.

౪౪౦. అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో సఙ్ఘం ఞాపేసి –

"సుణాతు మే, ఆవుసో, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం ఆనన్దం ధమ్మం పుచ్ఛేయ్య"న్తి.

ఆయస్మా ఆనన్దో సఙ్ఘం ఞాపేసి –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం ఆయస్మతా మహాకస్సపేన ధమ్మం పుట్ఠో విస్సజ్జేయ్య"న్తి.

అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఏతదవోచ – "బ్రహ్మజాలం, ఆవుసో ఆనన్ద, కత్థ భాసిత"న్తి? "అన్తరా చ, భన్తే, రాజగహం అన్తరా చ నాళన్దం రాజాగారకే అమ్బలట్ఠికాయా"తి. "కం ఆరబ్భా"తి? "సుప్పియఞ్చ పరిబ్బాజకం బ్రహ్మదత్తఞ్చ మాణవ"న్తి. అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో ఆయస్మన్తం ఆనన్దం బ్రహ్మజాలస్స నిదానమ్పి పుచ్ఛి, పుగ్గలమ్పి పుచ్ఛి. "సామఞ్ఞఫలం పనావుసో ఆనన్ద, కత్థ భాసిత"న్తి? "రాజగహే, భన్తే, జీవకమ్బవనే"తి. "కేన సద్ధి"న్తి? "అజాతసత్తునా వేదేహిపుత్తేన సద్ధి"న్తి. అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో ఆయస్మన్తం ఆనన్దం సామఞ్ఞఫలస్స నిదానమ్పి పుచ్ఛి, పుగ్గలమ్పి పుచ్ఛి. ఏతేనేవ ఉపాయేన పఞ్చపి నికాయే పుచ్ఛి. పుట్ఠో పుట్ఠో ఆయస్మా ఆనన్దో విస్సజ్జేసి.

౨. ఖుద్దానుఖుద్దకసిక్ఖాపదకథా

౪౪౧. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో థేరే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "భగవా మం, భన్తే, పరినిబ్బానకాలే ఏవమాహ – 'ఆకఙ్ఖమానో, ఆనన్ద, సఙ్ఘో మమచ్చయేన ఖుద్దానుఖుద్దకాని సిక్ఖాపదాని సమూహనేయ్యా'"తి. "పుచ్ఛి పన త్వం, ఆవుసో ఆనన్ద, భగవన్తం – 'కతమాని పన, భన్తే, ఖుద్దానుఖుద్దకాని సిక్ఖాపదానీ'"తి? "న ఖోహం, భన్తే, భగవన్తం పుచ్ఛిం – 'కతమాని పన, భన్తే, ఖుద్దానుఖుద్దకాని సిక్ఖాపదానీ"తి. ఏకచ్చే థేరా ఏవమాహంసు – "చత్తారి పారాజికాని ఠపేత్వా, అవసేసాని ఖుద్దానుఖుద్దకాని సిక్ఖాపదానీ"తి. ఏకచ్చే థేరా ఏవమాహంసు – "చత్తారి పారాజికాని ఠపేత్వా , తేరస

సఙ్ఘాదిసేసే ఠపేత్వా, అవసేసాని ఖుద్దానుఖుద్దకాని సిక్ఖాపదానీ’’తి. ఏకచ్చే థేరా ఏవమాహంసు – ‘‘చత్తారి పారాజికాని ఠపేత్వా, తేరస సఙ్ఘాదిసేసే ఠపేత్వా, ద్వే అనియతే ఠపేత్వా, అవసేసాని ఖుద్దానుఖుద్దకాని సిక్ఖాపదానీ’’తి. ఏకచ్చే థేరా ఏవమాహంసు – ‘‘చత్తారి పారాజికాని ఠపేత్వా, తేరస సఙ్ఘాదిసేసే ఠపేత్వా, ద్వే అనియతే ఠపేత్వా, తింస నిస్సగ్గియే పాచిత్తియే ఠపేత్వా, అవసేసాని ఖుద్దానుఖుద్దకాని సిక్ఖాపదానీ’’తి. ఏకచ్చే థేరా ఏవమాహంసు – ‘‘చత్తారి పారాజికాని ఠపేత్వా, తేరస సఙ్ఘాదిసేసే ఠపేత్వా, ద్వే అనియతే ఠపేత్వా, తింస నిస్సగ్గియే పాచిత్తియే ఠపేత్వా, ద్వేనవుతి పాచిత్తియే ఠపేత్వా, అవసేసాని ఖుద్దానుఖుద్దకాని సిక్ఖాపదానీ’’తి. ఏకచ్చే థేరా ఏవమాహంసు – ‘‘చత్తారి పారాజికాని ఠపేత్వా, తేరస సఙ్ఘాదిసేసే ఠపేత్వా, ద్వే అనియతే ఠపేత్వా, తింస నిస్సగ్గియే పాచిత్తియే ఠపేత్వా, ద్వేనవుతి పాచిత్తియే ఠపేత్వా, చత్తారో పాటిదేసనీయే ఠపేత్వా, అవసేసాని ఖుద్దానుఖుద్దకాని సిక్ఖాపదానీ’’తి.

౪౪౨. అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో సఙ్ఘం ఞాపేసి –

‘‘సుణాతు మే, ఆవుసో, సఙ్ఘో. సన్తమ్హాకం సిక్ఖాపదాని గిహిగతాని. గిహీనోపి జానన్తి – ‘ఇదం వో సమణానం సక్యపుత్తియానం కప్పతి, ఇదం వో న కప్పతీ’తి. సచే మయం ఖుద్దానుఖుద్దకాని సిక్ఖాపదాని సమూహనిస్సామ, భవిస్సన్తి వత్తారో – ‘ధూమకాలికం సమణేన గోతమేన సావకానం సిక్ఖాపదం పఞ్ఞత్తం. యావిమేసం సత్థా అట్ఠాసి తావిమే సిక్ఖాపదేసు సిక్ఖింసు. యతో ఇమేసం సత్థా పరినిబ్బుతో, న దానిమే సిక్ఖాపదేసు సిక్ఖన్తీ’తి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో అప్పఞ్ఞత్తం నప్పఞ్ఞపేయ్య, పఞ్ఞత్తం న సముచ్ఛిన్దేయ్య, యథాపఞ్ఞత్తేసు సిక్ఖాపదేసు సమాదాయ వత్తేయ్య. ఏసా ఞత్తి.

‘‘సుణాతు మే, ఆవుసో, సఙ్ఘో. సన్తమ్హాకం సిక్ఖాపదాని గిహిగతాని. గిహీనోపి జానన్తి – ‘ఇదం వో సమణానం సక్యపుత్తియానం కప్పతి, ఇదం వో న కప్పతీ’తి. సచే మయం ఖుద్దానుఖుద్దకాని సిక్ఖాపదాని సమూహనిస్సామ, భవిస్సన్తి వత్తారో – ‘ధూమకాలికం సమణేన గోతమేన సావకానం సిక్ఖాపదం పఞ్ఞత్తం . యావిమేసం సత్థా అట్ఠాసి తావిమే సిక్ఖాపదేసు సిక్ఖింసు. యతో ఇమేసం సత్థా పరినిబ్బుతో, న దానిమే సిక్ఖాపదేసు సిక్ఖన్తీ’తి. సఙ్ఘో అప్పఞ్ఞత్తం నప్పఞ్ఞపేతి, పఞ్ఞత్తం న సముచ్ఛిన్దతి, యథాపఞ్ఞత్తేసు సిక్ఖాపదేసు సమాదాయ వత్తతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి అప్పఞ్ఞత్తస్స అప్పఞ్ఞాపనా, పఞ్ఞత్తస్స అసముచ్ఛేదో, యథాపఞ్ఞత్తేసు సిక్ఖాపదేసు సమాదాయ వత్తనా, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

‘‘సఙ్ఘో అప్పఞ్ఞత్తం నప్పఞ్ఞపేతి, పఞ్ఞత్తం న సముచ్ఛిన్దతి, యథాపఞ్ఞత్తేసు సిక్ఖాపదేసు సమాదాయ వత్తతి. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ’’తి.

౪౪౩. అథ ఖో థేరా భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఏతదవోచుం – ‘‘ఇదం తే, ఆవుసో ఆనన్ద, దుక్కటం, యం త్వం భగవన్తం న పుచ్ఛి – ‘కతమాని పన, భన్తే, ఖుద్దానుఖుద్దకాని సిక్ఖాపదానీ’తి. దేసేహి తం దుక్కట’’న్తి. ‘‘అహం ఖో, భన్తే, అస్సతియా భగవన్తం న పుచ్ఛిం – ‘కతమాని పన, భన్తే, ఖుద్దానుఖుద్దకాని సిక్ఖాపదానీ’తి. నాహం తం దుక్కటం పస్సామి, అపి చాయస్మన్తానం సద్ధాయ దేసేమి తం దుక్కట’’న్తి. ‘‘ఇదమ్పి తే, ఆవుసో ఆనన్ద, దుక్కటం, యం త్వం భగవతో వస్సికసాటికం అక్కమిత్వా సిబ్బేసి. దేసేహి తం దుక్కట’’న్తి. ‘‘అహం ఖో, భన్తే, న అగారవేన భగవతో వస్సికసాటికం అక్కమిత్వా సిబ్బేసిం. నాహం తం దుక్కటం పస్సామి, అపి చాయస్మన్తానం సద్ధాయ దేసేమి తం దుక్కట’’న్తి. ‘‘ఇదమ్పి తే, ఆవుసో ఆనన్ద, దుక్కటం, యం త్వం మాతుగామేహి భగవతో సరీరం పఠమం వన్దాపేసి, తాసం రోదన్తీనం భగవతో సరీరం అస్సుకేన మక్ఖితం. దేసేహి తం దుక్కట’’న్తి. అహం ఖో, భన్తే – మాయిమాసం [మాయిమా (సీ. స్యా.)] వికాలే అహేసున్తి

– మాతుగామేహి భగవతో సరీరం పఠమం వన్దాపేసిం. నాహం తం దుక్కటం పస్సామి, అపి చాయస్మన్తానం సద్ధాయ దేసేమి తం దుక్కట”న్తి. “ఇదమ్పి తే, ఆవుసో ఆనన్ద, దుక్కటం, యం త్వం భగవతా ఓళారికే నిమిత్తే కయిరమానే, ఓళారికే ఓభాసే కయిరమానే, న భగవన్తం యాచి – ‘తిట్ఠతు భగవా కప్పం, తిట్ఠతు సుగతో కప్పం, బహుజనహితాయ బహుజనసుఖాయ లోకానుకమ్పాయ అత్థాయ హితాయ సుఖాయ దేవమనుస్సాన’న్తి. దేసేహి తం దుక్కట”న్తి. “అహం ఖో, భన్తే, మారేన పరియుట్ఠితచిత్తో న భగవన్తం యాచిం – ‘తిట్ఠతు భగవా కప్పం, తిట్ఠతు సుగతో కప్పం, బహుజనహితాయ బహుజనసుఖాయ లోకానుకమ్పాయ అత్థాయ హితాయ సుఖాయ దేవమనుస్సాన’న్తి. నాహం తం దుక్కటం పస్సామి, అపి చాయస్మన్తానం సద్ధాయ దేసేమి తం దుక్కట”న్తి. “ఇదమ్పి తే, ఆవుసో ఆనన్ద, దుక్కటం యం త్వం మాతుగామస్స తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే పబ్బజ్జం ఉస్సుక్కం అకాసి. దేసేహి తం దుక్కట”న్తి. “అహం ఖో, భన్తే, అయం మహాపజాపతి గోతమీ భగవతో మాతుచ్ఛా ఆపాదికా పోసికా ఖీరస్స దాయికా భగవన్తం జనేత్తియా కాలఙ్కతాయ థఞ్ఞం పాయేసీతి మాతుగామస్స తథాగతప్పవేదితే ధమ్మవినయే పబ్బజ్జం ఉస్సుక్కం అకాసిం. నాహం తం దుక్కటం పస్సామి, అపి చాయస్మన్తానం సద్ధాయ దేసేమి తం దుక్కట”న్తి.

౪౪౪. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా పురాణో దక్ఖిణాగిరిస్మిం చారికం చరతి మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం పఞ్చమత్తేహి భిక్ఖుసతేహి. అథ ఖో ఆయస్మా పురాణో థేరేహి భిక్ఖూహి ధమ్మే చ వినయే చ సఙ్గీతే దక్ఖిణాగిరిస్మిం యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన రాజగహం యేన వేళువనం కలన్దకనివాపో యేన థేరా భిక్ఖూ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా థేరేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం పటిసమ్మోదిత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో ఆయస్మన్తం పురాణం థేరా భిక్ఖూ ఏతదవోచుం – “థేరేహి, ఆవుసో పురాణ, ధమ్మో చ వినయో చ సఙ్గీతో. ఉపేహి తం సఙ్గీతి”న్తి. “సుసఙ్గీతావుసో, థేరేహి ధమ్మో చ వినయో చ. అపిచ యథేవ మయా భగవతో సమ్ముఖా సుతం, సమ్ముఖా పటిగ్గహితం, తథేవాహం ధారేస్సామీ”తి.

౩. బ్రహ్మదణ్డకథా

౪౪౫. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో థేరే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – “భగవా మం, భన్తే, పరినిబ్బానకాలే ఏవమాహ – ‘తేన హానన్ద, సఙ్ఘో మమచ్చయేన ఛన్నస్స భిక్ఖునో బ్రహ్మదణ్డం ఆణాపేతూ’”తి . “పుచ్ఛి పన త్వం, ఆవుసో ఆనన్ద, భగవన్తం – ‘కతమో పన, భన్తే, బ్రహ్మదణ్డో’”తి? “పుచ్ఛిం ఖోహం, భన్తే, భగవన్తం – ‘కతమో పన, భన్తే, బ్రహ్మదణ్డో’”తి? “ఛన్నో, ఆనన్ద, భిక్ఖు యం ఇచ్ఛేయ్య తం వదేయ్య. భిక్ఖూహి ఛన్నో భిక్ఖు నేవ వత్తబ్బో, న ఓవదితబ్బో, నానుసాసితబ్బో”తి. “తేన హావుసో ఆనన్ద, త్వంయేవ ఛన్నస్స భిక్ఖునో బ్రహ్మదణ్డం ఆణాపేహీ”తి. “కథాహం, భన్తే, ఛన్నస్స భిక్ఖునో బ్రహ్మదణ్డం ఆణాపేమి, చణ్డో సో భిక్ఖు ఫరుసో”తి? ‘తేన హావుసో ఆనన్ద, బహుకేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం గచ్ఛాహీ”తి. “ఏవం భన్తే”తి ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో థేరానం భిక్ఖూనం పటిస్సుత్వా మహతా భిక్ఖుసఙ్ఘేన సద్ధిం పఞ్చమత్తేహి భిక్ఖుసతేహి నావాయ ఉజ్జవనికాయ కోసమ్బిం ఉజ్జవి, నావాయ పచ్చోరోహిత్వా రఞ్ఞో ఉదేనస్స [ఉతేనస్స (క.)] ఉయ్యానస్స అవిదూరే అఞ్ఞతరస్మిం రుక్ఖమూలే నిసీది. తేన ఖో పన సమయేన రాజా ఉదేనో ఉయ్యానే పరిచారేసి సద్ధిం ఓరోధేన. అస్సోసి ఖో రఞ్ఞో ఉదేనస్స ఓరోధో – “అమ్హాకం కిర ఆచరియో అయ్యో ఆనన్దో ఉయ్యానస్స అవిదూరే అఞ్ఞతరస్మిం రుక్ఖమూలే నిసిన్నో”తి. అథ ఖో రఞ్ఞో ఉదేనస్స ఓరోధో రాజానం ఉదేనం ఏతదవోచ – “అమ్హాకం కిర, దేవ, ఆచరియో అయ్యో ఆనన్దో ఉయ్యానస్స అవిదూరే అఞ్ఞతరస్మిం రుక్ఖమూలే నిసిన్నో. ఇచ్ఛామ మయం, దేవ, అయ్యం ఆనన్దం పస్సితు”న్తి. “తేన హి తుమ్హే సమణం ఆనన్దం పస్సథా”తి.

అథ ఖో రఞ్ఞో ఉదేనస్స ఓరోధో యేనాయస్మా ఆనన్దో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో రఞ్ఞో ఉదేనస్స ఓరోధం ఆయస్మా ఆనన్దో ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్పహంసేసి . అథ ఖో రఞ్ఞో ఉదేనస్స ఓరోధో ఆయస్మతా ఆనన్దేన ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితో సమాదపితో సముత్తేజితో సమ్పహంసితో ఆయస్మతో ఆనన్దస్స పఞ్చ ఉత్తరాసఙ్గసతాని పాదాసి. అథ ఖో రఞ్ఞో ఉదేనస్స ఓరోధో ఆయస్మతో ఆనన్దస్స భాసితం అభినన్దిత్వా అనుమోదిత్వా ఉట్ఠాయాసనా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా యేన రాజా ఉదేనో తేనుపసఙ్కమి. అద్దసా ఖో రాజా ఉదేనో ఓరోధం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం. దిస్వాన ఓరోధం ఏతదవోచ – “అపి ను ఖో తుమ్హే సమణం ఆనన్దం పస్సిత్థా”తి? “అపస్సిమ్హా ఖో మయం, దేవ, అయ్యం ఆనన్ద”న్తి. “అపి ను తుమ్హే సమణస్స ఆనన్దస్స కిఞ్చి అదత్థా”తి? “అదమ్హా ఖో మయం, దేవ, అయ్యస్స ఆనన్దస్స పఞ్చ ఉత్తరాసఙ్గసతానీ”తి. రాజా ఉదేనో ఉజ్ఝాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి – “కథఞ్హి నామ సమణో ఆనన్దో తావ బహుం చీవరం పటిగ్గహేస్సతి! దుస్సవాణిజ్జం వా సమణో ఆనన్దో కరిస్సతి, పగ్గాహికసాలం వా పసారేస్సతీ”తి!

అథ ఖో రాజా ఉదేనో యేనాయస్మా ఆనన్దో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మతా ఆనన్దేన సద్ధిం సమ్మోది. సమ్మోదనీయం కథం సారణీయం వీతిసారేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో రాజా ఉదేనో ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఏతదవోచ – “ఆగమా ను ఖ్విధ, భో ఆనన్ద, అమ్హాకం ఓరోధో”తి? “ఆగమాసి ఖో తే ఇధ, మహారాజ, ఓరోధో”తి. “అపి పన భోతో ఆనన్దస్స కిఞ్చి అదాసీ”తి? “అదాసి ఖో మే, మహారాజ, పఞ్చ ఉత్తరాసఙ్గసతానీ”తి. “కిం పన భవం ఆనన్దో తావ బహుం చీవరం కరిస్సతీ”తి? “యే [యే పన (క॰)] తే, మహారాజ, భిక్ఖూ దుబ్బలచీవరా తేహి సద్ధిం సంవిభజిస్సామీ”తి. “యాని ఖో పన, భో ఆనన్ద, పోరాణకాని దుబ్బలచీవరాని తాని కథం కరిస్సథా”తి? “తాని, మహారాజ, ఉత్తరత్థరణం కరిస్సామా”తి. “యాని పన, భో ఆనన్ద, పోరాణకాని ఉత్తరత్థరణాని తాని కథం కరిస్సథా”తి? “తాని, మహారాజ, భిసిచ్ఛవియో కరిస్సామా”తి. “యా పన, భో ఆనన్ద, పోరాణకా భిసిచ్ఛవియో తా కథం కరిస్సథా”తి? “తా, మహారాజ, భూమత్థరణం కరిస్సామా”తి. “యాని పన, భో ఆనన్ద, పోరాణకాని భూమత్థరణాని తాని కథం కరిస్సథా”తి? “తాని, మహారాజ, పాదపుఞ్ఛనియో కరిస్సామా”తి. “యా పన, భో ఆనన్ద, పోరాణకా పాదపుఞ్ఛనియో తా కథం కరిస్సథా”తి?. “తా, మహారాజ, రజోహరణం కరిస్సామా”తి. “యాని పన, భో ఆనన్ద, పోరాణకాని రజోహరణాని తాని కథం కరిస్సథా”తి? “తాని, మహారాజ, కోట్టేత్వా చిక్ఖల్లేన మద్దిత్వా పరిభణ్డం లిమ్పిస్సామా”తి.

అథ ఖో రాజా ఉదేనో – సబ్బేవిమే సమణా సక్యపుత్తియా యోనిసో ఉపనేన్తి, న కులవం గమేన్తీతి – ఆయస్మతో ఆనన్దస్స అఞ్ఞానిపి పఞ్చ దుస్ససతాని పాదాసి. అయఞ్చరహి ఆయస్మతో ఆనన్దస్స పఠమం చీవరభిక్ఖా ఉప్పజ్జి చీవరసహస్సం. అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో యేన ఘోసితారామో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ఞత్తే ఆసనే నిసీది. అథ ఖో ఆయస్మా ఛన్నో యేనాయస్మా ఆనన్దో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో ఆయస్మన్తం ఛన్నం ఆయస్మా ఆనన్దో ఏతదవోచ – “సఙ్ఘేన తే, ఆవుసో ఛన్న, బ్రహ్మదణ్డో ఆణాపితో”తి.

“కతమో పన, భన్తే ఆనన్ద, బ్రహ్మదణ్డో ఆణాపితో”తి? “త్వం, ఆవుసో ఛన్న, భిక్ఖూ యం ఇచ్ఛేయ్యాసి తం వదేయ్యాసి. భిక్ఖూహి త్వం నేవ వత్తబ్బో, న ఓవదితబ్బో, నానుసాసితబ్బో”తి. “నన్వాహం, భన్తే ఆనన్ద, హతో ఏత్తావతా, యతోహం భిక్ఖూహి నేవ వత్తబ్బో, న ఓవదితబ్బో, నానుసాసితబ్బో”తి తత్థేవ ముచ్ఛితో పపతో. అథ ఖో ఆయస్మా ఛన్నో బ్రహ్మదణ్డేన

అట్టీయమానో హరాయమానో జిగుచ్ఛమానో ఏకో వూపకట్ఠో అప్పమత్తో ఆతాపీ పహితత్తో విహరన్తో నచిరస్సేవ యస్సత్థాయ కులపుత్తా సమ్మదేవ అగారస్మా అనగారియం పబ్బజన్తి, తదనుత్తరం బ్రహ్మచరియపరియోసానం దిట్ఠేవ ధమ్మే సయం అభిఞ్ఞా సచ్ఛికత్వా ఉపసమ్పజ్జ విహాసి. 'ఖీణా జాతి, వుసితం బ్రహ్మచరియం, కతం కరణీయం, నాపరం ఇత్థత్తాయా'తి అబ్భఞ్ఞాసి. అఞ్ఞతరో చ పనాయస్మా ఛన్నో అరహతం అహోసి. అథ ఖో ఆయస్మా ఛన్నో అరహత్తం పత్తో యేనాయస్మా ఆనన్దో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఏతదవోచ – "పటిప్పస్సమ్భేహి దాని మే, భన్తే ఆనన్ద, బ్రహ్మదణ్డ"న్తి. "యదగ్గేన తయా, ఆవుసో ఛన్న, అరహత్తం సచ్ఛికతం తదగ్గేన తే బ్రహ్మదణ్డో పటిప్పస్సద్ధో"తి. ఇమాయ ఖో పన వినయసఙ్గీతియా పఞ్చ భిక్ఖుసతాని అనూనాని అనధికాని అహేసుం. తస్మా అయం వినయసఙ్గీతి "పఞ్చసతికా"తి వుచ్చతీతి.

పఞ్చసతికక్ఖన్ధకో ఏకాదసమో.

ఇమమ్హి ఖన్ధకే వత్థూ తేవీసతి.

తస్సుద్దానం –

పరినిబ్బుతే సమ్బుద్ధే, థేరో కస్సపసవ్హయో;
ఆమన్తయి భిక్ఖుగణం, సద్ధమ్మమనుపాలకో;
పావాయద్ధానమగ్గమ్హి, సుభద్దేన పవేదితం;
సఙ్గాయిస్సామ సద్ధమ్మం, అధమ్మో పురే దిప్పతి.

ఏకేనూన పఞ్చసతం, ఆనన్దమ్పి చ ఉచ్చిని;
ధమ్మవినయసఙ్గీతిం, వసన్తో గుహముత్తమే.

ఉపాలిం వినయం పుచ్ఛి, సుత్తన్తానన్దపణ్డితం;
పిటకం తీణి సఙ్గీతిం, అకంసు జినసావకా.

న పుచ్ఛి అక్కమిత్వాన, వన్దాపేసి న యాచి చ.

పబ్బజ్జం మాతుగామస్స, సద్ధాయ దుక్కటాని మే;
పురాణో బ్రహ్మదణ్డఞ్చ, ఓరోధో ఉదేనేన సహ.

తావ బహు దుబ్బలఞ్చ, ఉత్తరత్థరణా భిసి;
భూమత్థరణా పుఞ్ఛనియో, రజో చిక్ఖల్లమద్దనా.

సహస్సచీవరం ఉప్పజ్జి, పఠమానన్దసవ్హయో;
తజ్జితో బ్రహ్మదణ్డేన, చతుస్సచ్చం అపాపుణి;
వసీభూతా పఞ్చసతా, తస్మా పఞ్చసతీ ఇతి.

పఞ్చసతికక్ఖన్ధకం నిట్ఠితం.

౧౨. సత్తసతికక్ఖన్ధకం

౧. పఠమభాణవారో

౪౪౬. తేన ఖో పన సమయేన వస్ససతపరినిబ్బుతే భగవతి వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ వేసాలియం దస వత్థూని దీపేన్తి – కప్పతి సిఙ్గిలోణకప్పో, కప్పతి ద్వఙ్గులకప్పో, కప్పతి గామన్తరకప్పో, కప్పతి ఆవాసకప్పో, కప్పతి అనుమతికప్పో, కప్పతి ఆచిణ్ణకప్పో, కప్పతి అమథితకప్పో, కప్పతి జళోగిం పాతుం, కప్పతి అదసకం నిసీదనం, కప్పతి జాతరూపరజతన్తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా యసో కాకణ్డకపుత్తో వజ్జీసు చారికం చరమానో యేన వేసాలీ తదవసరి. తత్ర సుదం ఆయస్మా యసో కాకణ్డకపుత్తో వేసాలియం విహరతి మహావనే కూటాగారసాలాయం. తేన ఖో పన సమయేన వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ తదహుపోసథే కంసపాతిం [కంసచాటిం (స్యా.)] ఉదకేన పూరేత్వా మజ్ఝే భిక్ఖుసఙ్ఘస్స ఠపేత్వా ఆగతాగతే వేసాలికే ఉపాసకే ఏవం వదన్తి – "దేథావుసో, సఙ్ఘస్స కహాపణమ్పి అడ్ఢమ్పి పాదమ్పి మాసకరూపమ్పి. భవిస్సతి సఙ్ఘస్స పరిక్ఖారేన కరణీయ"న్తి. ఏవం వుత్తే ఆయస్మా యసో కాకణ్డకపుత్తో వేసాలికే ఉపాసకే ఏతదవోచ – "మావుసో, అదత్థ సఙ్ఘస్స కహాపణమ్పి అడ్ఢమ్పి పాదమ్పి మాసకరూపమ్పి. న కప్పతి సమణానం సక్యపుత్తియానం జాతరూపరజతం; న సాదియన్తి సమణా సక్యపుత్తియా జాతరూపరజతం; న పటిగ్గణ్హన్తి సమణా సక్యపుత్తియా జాతరూపరజతం; నిక్ఖిత్తమణిసువణ్ణా సమణా సక్యపుత్తియా అపేతజాతరూపరజతా"తి. ఏవమ్పి ఖో వేసాలికా ఉపాసకా ఆయస్మతా యసేన కాకణ్డకపుత్తేన వుచ్చమానా అదంసుయేవ సఙ్ఘస్స కహాపణమ్పి అడ్ఢమ్పి పాదమ్పి మాసకరూపమ్పి.

అథ ఖో వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ తస్సా రత్తియా అచ్చయేన తం హిరఞ్ఞం భిక్ఖగ్గేన [భిక్ఖుగ్గేన (స్యా.)] పటివీసం [పటివింసం (సీ.), పటివిసం (స్యా.)] ఠపేత్వా భాజేసుం. అథ ఖో వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం యసం కాకణ్డకపుత్తం ఏతదవోచుం – "ఏసో తే, ఆవుసో యస, హిరఞ్ఞస్స పటివీసో"తి. "నత్థి, మే ఆవుసో, హిరఞ్ఞస్స పటివీసో, నాహం హిరఞ్ఞం సాదియామీ"తి. అథ ఖో వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ – "అయం ఆవుసో యసో కాకణ్డకపుత్తో ఉపాసకే సద్ధే పసన్నే అక్కోసతి, పరిభాసతి, అప్పసాదం కరోతి; హన్దస్స మయం పటిసారణీయకమ్మం కరోమా"తి తే. తస్స పటిసారణీయకమ్మం అకంసు. అథ ఖో ఆయస్మా యసో కాకణ్డకపుత్తో వేసాలికే వజ్జిపుత్తకే భిక్ఖూ ఏతదవోచ – "భగవతా, ఆవుసో, పఞ్ఞత్తం – 'పటిసారణీయకమ్మకతస్స భిక్ఖునో అనుదూతో దాతబ్బో'తి. దేథ మే, ఆవుసో, అనుదూతం భిక్ఖు"న్తి.

అథ ఖో వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ ఏకం భిక్ఖుం సమ్మన్నిత్వా ఆయస్మతో యససస్స కాకణ్డకపుత్తస్స అనుదూతం అదంసు. అథ ఖో ఆయస్మా యసో కాకణ్డకపుత్తో అనుదూతేన భిక్ఖునా సద్ధిం వేసాలిం పవిసిత్వా వేసాలికే ఉపాసకే ఏతదవోచ – "అహం కిరాయస్మన్తే ఉపాసకే సద్ధే పసన్నే అక్కోసామి, పరిభాసామి, అప్పసాదం కరోమి; యోహం అధమ్మం అధమ్మోతి వదామి, ధమ్మం ధమ్మోతి వదామి, అవినయం అవినయోతి వదామి, వినయం వినయోతి వదామి.

౪౪౭. "ఏకమిదం, ఆవుసో, సమయం భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తత్ర ఖో, ఆవుసో, భగవా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – [అ. ని. ౪.౫౦] 'చత్తారోమే, భిక్ఖవే, చన్దిమసూరియానం ఉపక్కిలేసా, యేహి ఉపక్కిలేసేహి ఉపక్కిలిట్ఠా చన్దిమసూరియా న తపన్తి, న భాసన్తి, న విరోచన్తి. కతమే చత్తారో? అబ్భం, భిక్ఖవే,

చన్దిమసూరియానం ఉపక్కిలేసో, యేన ఉపక్కిలేసేన ఉపక్కిలిట్ఠా చన్దిమసూరియా న తపన్తి, న భాసన్తి న విరోచన్తి. మహికా, భిక్ఖవే, చన్దిమసూరియానం ఉపక్కిలేసో, యేన ఉపక్కిలేసేన ఉపక్కిలిట్ఠా చన్దిమసూరియా న తపన్తి, న భాసన్తి, న విరోచన్తి, ధూమరజో, భిక్ఖవే, చన్దిమసూరియానం ఉపక్కిలేసో, యేన ఉపక్కిలేసేన ఉపక్కిలిట్ఠా చన్దిమసూరియా న తపన్తి, న భాసన్తి, న విరోచన్తి. రాహు, భిక్ఖవే, అసురిన్దో చన్దిమసూరియానం ఉపక్కిలేసో, యేన ఉపక్కిలేసేన ఉపక్కిలిట్ఠా చన్దిమసూరియా న తపన్తి, న భాసన్తి, న విరోచన్తి. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, చత్తారో చన్దిమసూరియానం ఉపక్కిలేసా, యేహి ఉపక్కిలేసేహి ఉపక్కిలిట్ఠా చన్దిమసూరియా న తపన్తి, న భాసన్తి, న విరోచన్తి. ఏవమేవ ఖో, భిక్ఖవే, చత్తారోమే సమణబ్రాహ్మణానం ఉపక్కిలేసా, యేహి ఉపక్కిలేసేహి ఉపక్కిలిట్ఠా ఏకే సమణబ్రాహ్మణా న తపన్తి, న భాసన్తి, న విరోచన్తి. కతమే చత్తారో? సన్తి, భిక్ఖవే, ఏకే సమణబ్రాహ్మణా సురం పివన్తి, మేరయం పివన్తి, సురామేరయపానా అప్పటివిరతా – అయం, భిక్ఖవే, పఠమో సమణబ్రాహ్మణానం ఉపక్కిలేసో, యేన ఉపక్కిలేసేన ఉపక్కిలిట్ఠా ఏకే సమణబ్రాహ్మణా న తపన్తి, న భాసన్తి, న విరోచన్తి. పున చపరం, భిక్ఖవే, ఏకే సమణబ్రాహ్మణా మేథునం ధమ్మం పటిసేవన్తి, మేథునధమ్మా అప్పటివిరతా – అయం, భిక్ఖవే, దుతియో సమణబ్రాహ్మణానం ఉపక్కిలేసో, యేన ఉపక్కిలేసేన ఉపక్కిలిట్ఠా ఏకే సమణబ్రాహ్మణా న తపన్తి, న భాసన్తి, న విరోచన్తి. పున చపరం, భిక్ఖవే, ఏకే సమణబ్రాహ్మణా జాతరూపరజతం సాదియన్తి, జాతరూపరజతప్పటిగ్గహణా అప్పటివిరతా – అయం, భిక్ఖవే, తతియో సమణబ్రాహ్మణానం ఉపక్కిలేసో, యేన ఉపక్కిలేసేన ఉపక్కిలిట్ఠా ఏకే సమణబ్రాహ్మణా న తపన్తి, న భాసన్తి, న విరోచన్తి. పున చపరం, భిక్ఖవే, ఏకే సమణబ్రాహ్మణా మిచ్ఛాజీవేన జీవితం కప్పేన్తి; మిచ్ఛాజీవా అప్పటివిరతా – అయం, భిక్ఖవే, చతుత్థో సమణబ్రాహ్మణానం ఉపక్కిలేసో, యేన ఉపక్కిలేసేన ఉపక్కిలిట్ఠా ఏకే సమణబ్రాహ్మణా న తపన్తి, న భాసన్తి, న విరోచన్తి. ఇమే ఖో, భిక్ఖవే, చత్తారో సమణబ్రాహ్మణానం ఉపక్కిలేసా, యేహి ఉపక్కిలేసేహి ఉపక్కిలిట్ఠా ఏకే సమణబ్రాహ్మణా న తపన్తి, న భాసన్తి , న విరోచన్తి’. “ఇదమవోచావుసో, భగవా. ఇదం వత్వాన సుగతో అథాపరం ఏతదవోచ సత్థా –

“రాగదోసపరిక్కిట్ఠా, ఏకే సమణబ్రాహ్మణా;
అవిజ్జానివుటా [అవిజ్జానీవుతా (స్యా.)] పోసా, పియరూపాభినన్దినో.

“సురం పివన్తి మేరయం, పటిసేవన్తి మేథునం;
రజతం జాతరూపఞ్చ, సాదియన్తి అవిద్దసూ.

“మిచ్ఛాజీవేన జీవన్తి, ఏకే సమణబ్రాహ్మణా;
ఏతే ఉపక్కిలేసా వుత్తా, బుద్ధేనాదిచ్చబన్ధునా.

“యేహి ఉపక్కిలేసేహి ఉపక్కిలిట్ఠా, ఏకే సమణబ్రాహ్మణా;
న తపన్తి న భాసన్తి, అసుద్ధా సరజా మగా.

“అన్ధకారేన ఓనద్ధా, తణ్హాదాసా సనేత్తికా;
వడ్ఢేన్తి కటసిం ఘోరం, ఆదియన్తి పునబ్భవన్తి.

“ఏవంవాదీ కిరాహం ఆయస్మన్తే ఉపాసకే సద్ధే పసన్నే అక్కోసామి, పరిభాసామి, అప్పసాదం కరోమి; యోహం అధమ్మం అధమ్మోతి వదామి, ధమ్మం ధమ్మోతి వదామి, అవినయం అవినయోతి వదామి, వినయం వినయోతి వదామి.

౪౪౮. [సం॰ ని॰ ౪.౩౬౨ ఇదం వత్థు ఆగతం] “ఏకమిదం, ఆవుసో, సమయం భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన రాజన్తేపురే రాజపరిసాయం సన్నిసిన్నానం సన్నిపతితానం అయమన్తరకథా ఉదపాది – ‘కప్పతి సమణానం సక్యపుత్తియానం జాతరూపరజతం; సాదియన్తి సమణా సక్యపుత్తియా జాతరూపరజతం; పటిగ్గణ్హన్తి సమణా సక్యపుత్తియా జాతరూపరజత’న్తి. తేన ఖో పనావుసో సమయేన, మణిచూళకో గామణీ తస్సం పరిసాయం నిసిన్నో హోతి. అథ ఖో, ఆవుసో, మణిచూళకో గామణీ తం పరిసం ఏతదవోచ – ‘మా అయ్యా ఏవం అవచుత్థ. న కప్పతి సమణానం సక్యపుత్తియానం జాతరూపరజతం; న సాదియన్తి సమణా సక్యపుత్తియా జాతరూపరజతం; న పటిగ్గణ్హన్తి సమణా సక్యపుత్తియా జాతరూపరజతం; నిక్ఖిత్తమణిసువణ్ణా సమణా సక్యపుత్తియా అపేతజాతరూపరజతా’తి. అసక్ఖి ఖో, ఆవుసో, మణిచూళకో గామణీ తం పరిసం సఞ్ఞాపేతుం.

“అథ ఖో, ఆవుసో, మణిచూళకో గామణీ తం పరిసం సఞ్ఞాపేత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో, ఆవుసో, మణిచూళకో గామణీ భగవన్తం ఏతదవోచ – ‘ఇధ, భన్తే, రాజన్తేపురే రాజపరిసాయం సన్నిసిన్నానం సన్నిపతితానం అయమన్తరకథా ఉదపాది – కప్పతి సమణానం సక్యపుత్తియానం జాతరూపరజతం; సాదియన్తి సమణా సక్యపుత్తియా జాతరూపరజతం; పటిగ్గణ్హన్తి సమణా సక్యపుత్తియా జాతరూపరజతన్తి. ఏవం వుత్తే అహం భన్తే, తం పరిసం ఏతదవోచం – మా అయ్యా ఏవం అవచుత్థ. న కప్పతి సమణానం సక్యపుత్తియానం జాతరూపరజతం; న సాదియన్తి సమణా సక్యపుత్తియా జాతరూపరజతం ; న పటిగ్గణ్హన్తి సమణా సక్యపుత్తియా జాతరూపరజతం; నిక్ఖిత్తమణిసువణ్ణా సమణా సక్యపుత్తియా అపేతజాతరూపరజతాతి. అసక్ఖిం ఖో అహం, భన్తే, తం పరిసం సఞ్ఞాపేతుం. కచ్చాహం, భన్తే, ఏవం బ్యాకరమానో వుత్తవాదీ చేవ భగవతో హోమి, న చ భగవన్తం అభూతేన అబ్భాచిక్ఖామి, ధమ్మస్స చానుధమ్మం బ్యాకరోమి, న చ కోచి సహధమ్మికో వాదానువాదో గారయ్హం ఠానం ఆగచ్ఛతీ’తి? ‘తగ్ఘ త్వం, గామణి, ఏవం బ్యాకరమానో వుత్తవాదీ చేవ మే హోసి; న చ మం అభూతేన అబ్భాచిక్ఖసి [పారా॰ ౫౮౨], ధమ్మస్స చానుధమ్మం బ్యాకరోసి, న చ కోచి సహధమ్మికో వాదానువాదో గారయ్హం ఠానం ఆగచ్ఛతి. న హి, గామణి, కప్పతి సమణానం సక్యపుత్తియానం జాతరూపరజతం; న సాదియన్తి సమణా సక్యపుత్తియా జాతరూపరజతం; న పటిగ్గణ్హన్తి సమణా సక్యపుత్తియా జాతరూపరజతం; నిక్ఖిత్తమణిసువణ్ణా సమణా సక్యపుత్తియా అపేతజాతరూపరజతా. యస్స ఖో, గామణి, జాతరూపరజతం కప్పతి, పఞ్చపి తస్స కామగుణా కప్పన్తి. యస్స పఞ్చ కామగుణా కప్పన్తి ఏకంసేనేతం, గామణి, ధారేయ్యాసి – అస్సమణధమ్మో అసక్యపుత్తియధమ్మోతి. అపి చాహం, గామణి, ఏవం వదామి తిణం తిణత్థికేన పరియేసితబ్బం; దారు దారుత్థికేన పరియేసితబ్బం; సకటం సకటత్థికేన పరియేసితబ్బం; పురిసో పురిసత్థికేన పరియేసితబ్బో. న త్వేవాహం, గామణి, కేనచి పరియాయేన జాతరూపరజతం సాదితబ్బం పరియేసితబ్బన్తి వదామీ’తి.

“ఏవంవాదీ కిరాహం ఆయస్మన్తే ఉపాసకే సద్ధే పసన్నే అక్కోసామి, పరిభాసామి, అప్పసాదం కరోమి; యోహం అధమ్మం అధమ్మోతి వదామి, ధమ్మం ధమ్మోతి వదామి, అవినయం అవినయోతి వదామి, వినయం వినయోతి వదామి.

౪౪౯. “ఏకమిదం, ఆవుసో, సమయం భగవా రాజగహే ఆయస్మన్తం ఉపనన్దం సక్యపుత్తం ఆరబ్భ జాతరూపరజతం పటిక్ఖిపి, సిక్ఖాపదఞ్చ పఞ్ఞపేసి. ఏవంవాదీ కిరాహం ఆయస్మన్తే ఉపాసకే సద్ధే పసన్నే అక్కోసామి, పరిభాసామి, అప్పసాదం

కరోమి; యోహం అధమ్మం అధమ్మోతి వదామి, ధమ్మం ధమ్మోతి వదామి, అవినయం అవినయోతి వదామి, వినయం వినయోతి వదామీ"తి.

ఏవం వుత్తే వేసాలికా ఉపాసకా ఆయస్మన్తం యసం కాకణ్డకపుత్తం ఏతదవోచుం – "ఏకోవ భన్తే, అయ్యో యసో కాకణ్డకపుత్తో సమణో సక్యపుత్తియో. సబ్బేవిమే అస్సమణా అసక్యపుత్తియా. వసతు, భన్తే, అయ్యో యసో కాకణ్డకపుత్తో వేసాలియం. మయం అయ్యస్స యసస్స కాకణ్డకపుత్తస్స ఉస్సుక్కం కరిస్సామ చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారాన"న్తి. అథ ఖో ఆయస్మా యసో కాకణ్డకపుత్తో వేసాలికే ఉపాసకే సఞ్ఞాపేత్వా అనుదూతేన భిక్ఖునా సద్ధిం ఆరామం అగమాసి.

అథ ఖో వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ అనుదూతం భిక్ఖుం పుచ్ఛింసు – "ఖమాపితావుసో, యసేన కాకణ్డకపుత్తేన వేసాలికా ఉపాసకా"తి ? "ఉపాసకేహి పాపికం నో, ఆవుసో, కతం. ఏకోవ యసో కాకణ్డకపుత్తో సమణో సక్యపుత్తియో కతో. సబ్బేవ మయం అస్సమణా అసక్యపుత్తియా కతా"తి. అథ ఖో వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ – "అయం, ఆవుసో, యసో కాకణ్డకపుత్తో అమ్హేహి అసమ్మతో గిహీనం పకాసేసి; హన్దస్స మయం ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కరోమా"తి. తే తస్స ఉక్ఖేపనీయకమ్మం కత్తుకామా సన్నిపతింసు. అథ ఖో ఆయస్మా యసో కాకణ్డకపుత్తో వేహాసం అబ్భుగ్గన్త్వా కోసమ్బియం పచ్చుట్ఠాసి.

౪౫౦. అథ ఖో ఆయస్మా యసో కాకణ్డకపుత్తో పావేయ్యకానఞ్చ [పాఠేయ్యకానఞ్చ (స్యా॰)] అవన్తిదక్ఖిణాపథకానఞ్చ భిక్ఖూనం సన్తికే దూతం పాహేసి – "ఆగచ్ఛన్తు ఆయస్మన్తా; ఇమం అధికరణం ఆదియిస్సామ. పురే అధమ్మో దిప్పతి, ధమ్మో పటిబాహియ్యతి; అవినయో దిప్పతి, వినయో పటిబాహియ్యతి; పురే అధమ్మవాదినో బలవన్తో హోన్తి, ధమ్మవాదినో దుబ్బలా హోన్తి; అవినయవాదినో బలవన్తో హోన్తి, వినయవాదినో దుబ్బలా హోన్తీ"తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా సమ్భూతో సాణవాసీ అహోగఙ్గే పబ్బతే పటివసతి. అథ ఖో ఆయస్మా యసో కాకణ్డకపుత్తో యేన అహోగఙ్గో పబ్బతో, యేనాయస్మా సమ్భూతో సాణవాసీ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం సమ్భూతం సాణవాసిం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా యసో కాకణ్డకపుత్తో ఆయస్మన్తం సమ్భూతం సాణవాసిం ఏతదవోచ – "ఇమే, భన్తే, వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ వేసాలియం దస వత్థూని దీపేన్తి – కప్పతి సిఙ్గిలోణకప్పో, కప్పతి ద్వఙ్గులకప్పో, కప్పతి గామన్తరకప్పో, కప్పతి ఆవాసకప్పో, కప్పతి అనుమతికప్పో, కప్పతి ఆచిణ్ణకప్పో, కప్పతి అమథితకప్పో, కప్పతి జళోగిం పాతుం, కప్పతి అదసకం నిసీదనం, కప్పతి జాతరూపరజతన్తి. హన్ద మయం, భన్తే, ఇమం అధికరణం ఆదియిస్సామ. పురే అధమ్మో దిప్పతి, ధమ్మో పటిబాహియ్యతి; అవినయో దిప్పతి, వినయో పటిబాహియ్యతి; పురే అధమ్మవాదినో బలవన్తో హోన్తి, ధమ్మవాదినో దుబ్బలా హోన్తి; అవినయవాదినో బలవన్తో హోన్తి, వినయవాదినో దుబ్బలా హోన్తీ"తి. "ఏవమావుసో"తి ఖో ఆయస్మా సమ్భూతో సాణవాసీ ఆయస్మతో యసస్స కాకణ్డకపుత్తస్స పచ్చస్సోసి. అథ ఖో సట్ఠిమత్తా పావేయ్యకా భిక్ఖూ – సబ్బే ఆరఞ్ఞికా, సబ్బే పిణ్డపాతికా, సబ్బే పంసుకూలికా, సబ్బే తేచీవరికా, సబ్బేవ అరహన్తో – అహోగఙ్గే పబ్బతే సన్నిపతింసు. అట్ఠాసీతిమత్తా అవన్తిదక్ఖిణాపథకా భిక్ఖూ – అప్పేకచ్చే ఆరఞ్ఞికా, అప్పేకచ్చే పిణ్డపాతికా, అప్పేకచ్చే పంసుకూలికా, అప్పేకచ్చే తేచీవరికా, సబ్బేవ అరహన్తో – అహోగఙ్గే పబ్బతే సన్నిపతింసు. అథ ఖో థేరానం భిక్ఖూనం మన్తయమానానం ఏతదహోసి – "ఇదం ఖో అధికరణం కక్ఖళఞ్చ, వాళఞ్చ; కం ను ఖో మయం పక్ఖం లభేయ్యామ, యేన మయం ఇమస్మిం అధికరణే బలవన్తతరా అస్సామా"తి.

౪౫౧. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా రేవతో సోరేయ్యే పటివసతి – బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో వియత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. అథ ఖో థేరానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "అయం ఖో ఆయస్మా రేవతో సోరేయ్యే పటివసతి – బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో వియత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. సచే మయం ఆయస్మన్తం రేవతం పక్ఖం లభిస్సామ, ఏవం మయం ఇమస్మిం అధికరణే బలవన్తతరా అస్సామా"తి. అస్సోసి ఖో ఆయస్మా రేవతో – దిబ్బాయ సోతధాతుయా విసుద్ధాయ అతిక్కన్తమానుసికాయ – థేరానం భిక్ఖూనం మన్తయమానానం. సుత్వానస్స ఏతదహోసి – "ఇదం ఖో అధికరణం కక్ఖళఞ్చ వాళఞ్చ. న ఖో మేతం పతిరూపం యోహం ఏవరూపే అధికరణే ఓసక్కేయ్యం. ఇదాని చ పన తే భిక్ఖూ ఆగచ్ఛిస్సన్తి. సోహం తేహి ఆకిణ్ణో న ఫాసు గమిస్సామి. యంనూనాహం పటికచ్చేవ గచ్ఛేయ్య"న్తి. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో సోరేయ్యా సఙ్కస్సం అగమాసి.

అథ ఖో థేరా భిక్ఖూ సోరేయ్యం గన్త్వా పుచ్ఛింసు – "కహం ఆయస్మా రేవతో"తి? తే ఏవమాహంసు – "ఏసాయస్మా రేవతో సఙ్కస్సం గతో"తి. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో సఙ్కస్సా కణ్ణకుజ్జం [కన్నకుజ్జం (సీ.)] అగమాసి. అథ ఖో థేరా భిక్ఖూ సఙ్కస్సం గన్త్వా పుచ్ఛింసు – "కహం ఆయస్మా రేవతో"తి? తే ఏవమాహంసు – "ఏసాయస్మా రేవతో కణ్ణకుజ్జం గతో"తి. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో కణ్ణకుజ్జా ఉదుమ్బరం అగమాసి. అథ ఖో థేరా భిక్ఖూ కణ్ణకుజ్జం గన్త్వా పుచ్ఛింసు – "కహం ఆయస్మా రేవతో"తి? తే ఏవమాహంసు – "ఏసాయస్మా రేవతో ఉదుమ్బరం గతో"తి. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో ఉదుమ్బరా అగ్గళపురం అగమాసి. అథ ఖో థేరా భిక్ఖూ ఉదుమ్బరం గన్త్వా పుచ్ఛింసు – "కహం ఆయస్మా రేవతో"తి? తే ఏవమాహంసు – "ఏసాయస్మా రేవతో అగ్గళపురం గతో"తి. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో అగ్గళపురా సహజాతిం [సహంజాతిం (క.)] అగమాసి. అథ ఖో థేరా భిక్ఖూ అగ్గళపురం గన్త్వా పుచ్ఛింసు – "కహం ఆయస్మా రేవతో"తి? తే ఏవమాహంసు – "ఏసాయస్మా రేవతో సహజాతిం గతో"తి. అథ ఖో థేరా భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం రేవతం సహజాతియం సమ్భావేసుం.

౪౫౨. అథ ఖో ఆయస్మా సమ్భూతో సాణవాసీ ఆయస్మన్తం యసం కాకణ్డకపుత్తం ఏతదవోచ – "అయం, ఆవుసో, ఆయస్మా రేవతో బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో వియత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. సచే మయం ఆయస్మన్తం రేవతం పఞ్హం పుచ్ఛిస్సామ, పటిబలో ఆయస్మా రేవతో ఏకేనేవ పఞ్హేన సకలమ్పి రత్తిం వీతినామేతుం. ఇదాని చ పనాయస్మా రేవతో అన్తేవాసికం [అన్తేవాసిం (స్యా.)] సరభాణకం భిక్ఖుం అజ్ఝేసిస్సతి. సో త్వం తస్స భిక్ఖునో సరభఞ్ఞపరియోసానే ఆయస్మన్తం రేవతం ఉపసఙ్కమిత్వా ఇమాని దస వత్థూని పుచ్ఛేయ్యాసీ"తి. "ఏవం భన్తే"తి ఖో ఆయస్మా యసో కాకణ్డకపుత్తో ఆయస్మతో సమ్భూతస్స సాణవాసిస్స పచ్చస్సోసి. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో అన్తేవాసికం సరభాణకం భిక్ఖుం అజ్ఝేసి. అథ ఖో ఆయస్మా యసో కాకణ్డకపుత్తో తస్స భిక్ఖునో సరభఞ్ఞపరియోసానే యేనాయస్మా రేవతో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం రేవతం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా యసో కాకణ్డకపుత్తో ఆయస్మన్తం రేవతం ఏతదవోచ – "కప్పతి, భన్తే, సిఙ్గిలోణకప్పో"తి? "కో సో, ఆవుసో, సిఙ్గిలోణకప్పో"తి? "కప్పతి, భన్తే, సిఙ్గినా లోణం పరిహరితుం – యత్థ అలోణకం భవిస్సతి తత్థ పరిభుఞ్జిస్సామీ"తి? "నావుసో, కప్పతీ"తి. "కప్పతి, భన్తే, ద్వఙ్గులకప్పో"తి ? "కో సో, ఆవుసో, ద్వఙ్గులకప్పో"తి? "కప్పతి, భన్తే, ద్వఙ్గులాయ ఛాయాయ వీతివత్తాయ, వికాలే భోజనం భుఞ్జితు"న్తి? "నావుసో, కప్పతీ"తి. "కప్పతి, భన్తే, గామన్తరకప్పో"తి? "కో సో, ఆవుసో, గామన్తరకప్పో"తి? "కప్పతి, భన్తే – ఇదాని గామన్తరం గమిస్సామీతి – భుత్తావినా పవారితేన అనతిరిత్తం భోజనం భుఞ్జితు"న్తి? "నావుసో, కప్పతీ"తి. "కప్పతి, భన్తే, ఆవాసకప్పో"తి? "కో సో, ఆవుసో,

ఆవాసకప్పో"తి? "కప్పతి, భన్తే, సమ్బహులా ఆవాసా సమానసీమా నానుపోసథం కాతు"న్తి? "నావుసో , కప్పతీ"తి. "కప్పతి , భన్తే, అనుమతికప్పో"తి? "కో సో, ఆవుసో, అనుమతికప్పో"తి? "కప్పతి, భన్తే, వగ్గేన సఙ్ఘేన కమ్మం కాతుం – ఆగతే భిక్ఖూ అనుమానేస్సామా"తి [అనుజానిస్సామాతి, అనుజానేస్సామాతి, అనుమతిం ఆనేస్సామాతి (క.)]? "నావుసో, కప్పతీ"తి. "కప్పతి, భన్తే, ఆచిణ్ణకప్పో"తి? "కో సో, ఆవుసో, ఆచిణ్ణకప్పో"తి? "కప్పతి, భన్తే, ఇదం మే ఉపజ్ఝాయేన అజ్ఝాచిణ్ణం, ఇదం మే ఆచరియేన అజ్ఝాచిణ్ణం, తం అజ్ఝాచరితు"న్తి? "ఆచిణ్ణకప్పో ఖో, ఆవుసో, ఏకచ్చో కప్పతి, ఏకచ్చో న కప్పతీ"తి. "కప్పతి, భన్తే, అమథితకప్పో"తి? "కో సో, ఆవుసో, అమథితకప్పో"తి? "కప్పతి, భన్తే, యం తం ఖీరం ఖీరభావం విజహితం, అసమ్పత్తం దధిభావం, తం భుత్తావినా పవారితేన అనతిరిత్తం పాతు"న్తి? "నావుసో, కప్పతీ"తి? "కప్పతి, భన్తే, జళోగిం పాతు"న్తి? "కా సా, ఆవుసో, జళోగీ"తి? "కప్పతి, భన్తే, యా సా సురా ఆసుతా, అసమ్పత్తా మజ్జభావం, సా పాతు"న్తి? "నావుసో, కప్పతీ"తి. "కప్పతి, భన్తే, అదసకం నిసీదన"న్తి? "నావుసో, కప్పతీ"తి. "కప్పతి, భన్తే, జాతరూపరజత"న్తి? "నావుసో, కప్పతీ"తి. "ఇమే, భన్తే, వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ వేసాలియం ఇమాని దస వత్థూని దీపేన్తి. హన్ద మయం, భన్తే, ఇమం అధికరణం ఆదియిస్సామ. పురే అధమ్మో దిప్పతి, ధమ్మో పటిబాహియ్యతి; అవినయో దిప్పతి, వినయో పటిబాహియ్యతి; పురే అధమ్మవాదినో బలవన్తో హోన్తి, ధమ్మవాదినో దుబ్బలా హోన్తి; అవినయవాదినో బలవన్తో హోన్తి, వినయవాదినో దుబ్బలా హోన్తీ"తి. "ఏవమావుసో"తి ఖో ఆయస్మా రేవతో ఆయస్మతో యసస్స కాకణ్డకపుత్తస్స పచ్చస్సోసి.

పఠమభాణవారో నిట్ఠితో.

౨. దుతియభాణవారో

౪౫౩. అస్సోసుం ఖో వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ – "యసో కిర కాకణ్డకపుత్తో ఇదం అధికరణం ఆదియితుకామో పక్ఖం పరియేసతి, లభతి చ కిర పక్ఖ"న్తి. అథ ఖో వేసాలికానం వజ్జిపుత్తకానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "ఇదం ఖో అధికరణం కక్ఖళఞ్చ వాళఞ్చ. కం ను ఖో మయం పక్ఖం లభేయ్యామ, యేన మయం ఇమస్మిం అధికరణే బలవన్తతరా అస్సామా"తి.

అథ ఖో వేసాలికానం వజ్జిపుత్తకానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "అయం ఖో ఆయస్మా రేవతో బహుస్సుతో ఆగతాగమో ధమ్మధరో వినయధరో మాతికాధరో పణ్డితో వియత్తో మేధావీ లజ్జీ కుక్కుచ్చకో సిక్ఖాకామో. సచే మయం ఆయస్మన్తం రేవతం పక్ఖం లభేయ్యామ, ఏవం మయం ఇమస్మిం అధికరణే బలవన్తతరా అస్సామా"తి.

అథ ఖో వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ పహూతం సామణకం పరిక్ఖారం పటియాదేసుం – పత్తమ్పి, చీవరమ్పి, నిసీదనమ్పి, సూచిఘరమ్పి, కాయబన్ధనమ్పి, పరిస్సావనమ్పి, ధమ్మకరణమ్పి. అథ ఖో వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ తం సామణకం పరిక్ఖారం ఆదాయ నావాయ సహజాతిం ఉజ్జవింసు; నావాయ పచ్చోరోహిత్వా అఞ్ఞతరస్మిం రుక్ఖమూలే భత్తవిస్సగ్గం కరోన్తి. అథ ఖో ఆయస్మతో సాళ్హస్స రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివితక్కో ఉదపాది – "కే ను ఖో ధమ్మవాదినో – పాచీనకా వా భిక్ఖూ, పావేయ్యకా వా"తి? అథ ఖో ఆయస్మతో సాళ్హస్స, ధమ్మఞ్చ వినయఞ్చ చేతసా పచ్చవేక్ఖన్తస్స, ఏతదహోసి – "అధమ్మవాదినో పాచీనకా భిక్ఖూ, ధమ్మవాదినో పావేయ్యకా [పాఠేయ్యకా (స్యా.)] భిక్ఖూ"తి.

అథ ఖో అఞ్ఞతరా సుద్ధావాసకాయికా దేవతా ఆయస్మతో సాళ్హస్స చేతసా చేతోపరివితక్కమఞ్ఞాయ – సేయ్యథాపి నామ బలవా పురిసో సమిఞ్జితం వా బాహం పసారేయ్య, పసారితం వా బాహం సమ్మిఞ్జేయ్య, ఏవమేవ సుద్ధావాసేసు దేవేసు అన్తరహితా – ఆయస్మతో సాళ్హస్స సమ్ముఖే పాతురహోసి. అథ ఖో సా దేవతా ఆయస్మన్తం సాళ్హం ఏతదవోచ – "సాధు, భన్తే సాళ్హ, అధమ్మవాదీ పాచీనకా భిక్ఖూ, ధమ్మవాదీ పావేయ్యకా భిక్ఖూ. తేన హి, భన్తే సాళ్హ, యథాధమ్మో తథా తిట్ఠాహీ"తి. "పుబ్బేపి చాహం, దేవతే, ఏతరహి చ యథాధమ్మో తథా ఠితో ; అపి చాహం న తావ దిట్ఠిం ఆవి కరోమి, అప్పేవ నామ మం ఇమస్మిం అధికరణే సమ్మన్నేయ్యా"తి.

౪౫౪. అథ ఖో వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ తం సామణకం పరిక్ఖారం ఆదాయ యేనాయస్మా రేవతో తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం రేవతం ఏతదవోచుం – "పటిగ్గణ్హాతు, భన్తే, థేరో సామణకం పరిక్ఖారం – పత్తమ్పి, చీవరమ్పి, నిసీదనమ్పి, సూచిఘరమ్పి, కాయబన్ధనమ్పి, పరిస్సావనమ్పి, ధమ్మకరణమ్పీ"తి. "అలం, ఆవుసో, పరిపుణ్ణం మే పత్తచీవర"న్తి న ఇచ్ఛి పటిగ్గహేతుం.

తేన ఖో పన సమయేన ఉత్తరో నామ భిక్ఖు వీసతివస్సో ఆయస్మతో రేవతస్స ఉపట్ఠాకో హోతి. అథ ఖో వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ యేనాయస్మా ఉత్తరో తేనుపసఙ్కమింసు, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం ఉత్తరం ఏతదవోచుం – "పటిగ్గణ్హాతు ఆయస్మా ఉత్తరో సామణకం పరిక్ఖారం – పత్తమ్పి, చీవరమ్పి, నిసీదనమ్పి, సూచిఘరమ్పి, కాయబన్ధనమ్పి, పరిస్సావనమ్పి, ధమ్మకరణమ్పీ"తి. "అలం, ఆవుసో, పరిపుణ్ణం మే పత్తచీవర"న్తి న ఇచ్ఛి పటిగ్గహేతుం. "మనుస్సా ఖో, ఆవుసో ఉత్తర, భగవతో సామణకం పరిక్ఖారం ఉపనామేన్తి. సచే భగవా పటిగ్గణ్హాతి, తేనేవ తే అత్తమనా హోన్తి. నో చే భగవా పటిగ్గణ్హాతి, ఆయస్మతో [ఆయస్మతో చ (స్యా॰)] ఆనన్దస్స ఉపనామేన్తి – పటిగ్గణ్హాతు, భన్తే, థేరో సామణకం పరిక్ఖారం. యథా భగవతా పటిగ్గహితో, ఏవమేవ సో భవిస్సతీతి. పటిగ్గణ్హాతు ఆయస్మా ఉత్తరో సామణకం పరిక్ఖారం. యథా థేరేన పటిగ్గహితో, ఏవమేవ సో భవిస్సతీ"తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉత్తరో వేసాలికేహి వజ్జిపుత్తేహి భిక్ఖూహి నిప్పీళియమానో ఏకం చీవరం అగ్గహేసి. "వదేయ్యాథ, ఆవుసో, యేన అత్థో"తి. "ఏత్తకం ఆయస్మా ఉత్తరో థేరం వదేతు; ఏత్తకఞ్చ, భన్తే, థేరో సఙ్ఘమజ్ఝే వదేతు – 'పురత్థిమేసు జనపదేసు బుద్ధా భగవన్తో ఉప్పజ్జన్తి. ధమ్మవాదీ పాచీనకా భిక్ఖూ, అధమ్మవాదీ పావేయ్యకా భిక్ఖూ'"తి. "ఏవమావుసో"తి ఖో ఆయస్మా ఉత్తరో వేసాలికానం వజ్జిపుత్తకానం భిక్ఖూనం పటిస్సుత్వా యేనాయస్మా రేవతో తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం రేవతం ఏతదవోచ – "ఏత్తకం, భన్తే, థేరో సఙ్ఘమజ్ఝే వదేతు – 'పురత్థిమేసు జనపదేసు బుద్ధా భగవన్తో ఉప్పజ్జన్తి . ధమ్మవాదీ పాచీనకా భిక్ఖూ, అధమ్మవాదీ పావేయ్యకా భిక్ఖూ'"తి. "అధమ్మే మం త్వం, భిక్ఖు, నియోజేసీ"తి థేరో ఆయస్మన్తం ఉత్తరం పణామేసి.

అథ ఖో వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం ఉత్తరం ఏతదవోచుం – "కిం, ఆవుసో ఉత్తర, థేరో ఆహా"తి? "పాపికం నో, ఆవుసో, కతం. 'అధమ్మే మం త్వం, భిక్ఖు, నియోజేసీ'"తి థేరో మం పణామేసీతి. "నను త్వం, ఆవుసో [ఆవుసో ఉత్తర (స్యా॰ కం॰)], వుడ్ఢో వీసతివస్సోసీ"తి? "ఆమావుసో, అపి చ మయం గరునిస్సయం గణ్హామా"తి.

౪౫౫. అథ ఖో సఙ్ఘో తం అధికరణం వినిచ్ఛినితుకామో సన్నిపతి. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో సఙ్ఘం ఞాపేసి –

"సుణాతు మే, ఆవుసో, సఙ్ఘో. సచే మయం ఇమం అధికరణం ఇధ వూపసమేస్సామ, సియాపి మూలాదాయకా [మూలదాయకా (సీ॰)] భిక్ఖూ పునకమ్మాయ ఉక్కోటేయ్యుం. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, యత్థేవిమం అధికరణం

సముప్పన్నం, సఙ్ఘో తత్థేవిమం అధికరణం వూపసమేయ్యా”తి.

అథ ఖో థేరా భిక్ఖూ వేసాలిం అగమంసు – తం అధికరణం వినిచ్ఛినితుకామా.

తేన ఖో పన సమయేన సబ్బకామీ నామ పథబ్యా సఙ్ఘత్థేరో వీసవస్ససతికో ఉపసమ్పదాయ, ఆయస్మతో ఆనన్దస్స సద్ధివిహారికో, వేసాలియం పటివసతి. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో ఆయస్మన్తం సమ్భూతం సాణవాసిం ఏతదవోచ – “అహం, ఆవుసో, యస్మిం విహారే సబ్బకామీ థేరో విహరతి, తం విహారం ఉపగచ్ఛామి. సో త్వం కాలస్సేవ ఆయస్మన్తం సబ్బకామిం ఉపసఙ్కమిత్వా ఇమాని దస వత్థూని పుచ్ఛేయ్యాసీ”తి.

“ఏవం భన్తే”తి ఖో ఆయస్మా సమ్భూతో సాణవాసీ ఆయస్మతో రేవతస్స పచ్చస్సోసి. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో, యస్మిం విహారే సబ్బకామీ థేరో విహరతి, తం విహారం ఉపగచ్ఛి. గబ్భే ఆయస్మతో సబ్బకామిస్స సేనాసనం పఞ్ఞత్తం హోతి, గబ్భప్పముఖే ఆయస్మతో రేవతస్స. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో – అయం థేరో మహల్లకో న నిపజ్జతీతి – న సేయ్యం కప్పేసి. ఆయస్మా సబ్బకామీ – అయం భిక్ఖు ఆగన్తుకో కిలన్తో న నిపజ్జతీతి – న సేయ్యం కప్పేసి. అథ ఖో ఆయస్మా సబ్బకామీ రత్తియా పచ్చూససమయం పచ్చుట్ఠాయ ఆయస్మన్తం రేవతం ఏతదవోచ – “కతమేన త్వం భూమి విహారేన ఏతరహి బహులం విహరసీ”తి? “మేత్తావిహారేన ఖో అహం , భన్తే, ఏతరహి బహులం విహరామీ”తి. “కుల్లకవిహారేన కిర త్వం భూమి ఏతరహి బహులం విహరసి . కుల్లకవిహారో ఏసో [హేసో (స్యా॰)] భూమి యదిదం మేత్తా”తి. “పుబ్బేపి మే, భన్తే, గిహిభూతస్స ఆచిణ్ణా మేత్తా. తేనాహం ఏతరహిపి మేత్తావిహారేన బహులం విహరామి, అపి చ ఖో మయా చిరప్పత్తం అరహత్త”న్తి. “థేరో పన, భన్తే, కతమేన విహారేన ఏతరహి బహులం విహరతీ”తి? “సుఞ్ఞతావిహారేన ఖో అహం భూమి ఏతరహి బహులం విహరామీ”తి. “మహాపురిసవిహారేన కిర, భన్తే, థేరో ఏతరహి బహులం విహరతి. మహాపురిసవిహారో ఏసో, భన్తే, యదిదం సుఞ్ఞతా”తి. “పుబ్బేపి మే భూమి గిహిభూతస్స ఆచిణ్ణా సుఞ్ఞతా. తేనాహం ఏతరహిపి సుఞ్ఞతావిహారేన బహులం విహరామి, అపి చ మయా చిరప్పత్తం అరహత్త”న్తి. అయఞ్చరహి థేరానం భిక్ఖూనం అన్తరాకథా విప్పకతా, అథాయస్మా సమ్భూతో సాణవాసీ తస్మిం అనుప్పత్తో హోతి. అథ ఖో ఆయస్మా సమ్భూతో సాణవాసీ యేనాయస్మా సబ్బకామీ తేనుపసఙ్కమి, ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం సబ్బకామిం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో ఆయస్మా సమ్భూతో సాణవాసీ ఆయస్మన్తం సబ్బకామిం ఏతదవోచ – “ఇమే, భన్తే, వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ వేసాలియం దస వత్థూని దీపేన్తి – కప్పతి సిఙ్గిలోణకప్పో, కప్పతి ద్వఙ్గులకప్పో, కప్పతి గామన్తరకప్పో, కప్పతి ఆవాసకప్పో, కప్పతి అనుమతికప్పో, కప్పతి ఆచిణ్ణకప్పో, కప్పతి అమథితకప్పో, కప్పతి జళోగిం , పాతుం కప్పతి అదసకం నిసీదనం, కప్పతి జాతరూపరజతన్తి. థేరేన, భన్తే, ఉపజ్ఝాయస్స మూలే బహుధమ్మో చ వినయో చ పరియత్తో. థేరస్స భన్తే, ధమ్మఞ్చ వినయఞ్చ పచ్చవేక్ఖన్తస్స కథం హోతి? కే ను ఖో ధమ్మవాదినో – పాచీనకా వా భిక్ఖూ, పావేయ్యకా వా”తి? “తయాపి ఖో, ఆవుసో, ఉపజ్ఝాయస్స మూలే బహు ధమ్మో చ వినయో చ పరియత్తో. తుయ్హం పన, ఆవుసో, ధమ్మఞ్చ వినయఞ్చ పచ్చవేక్ఖన్తస్స కథం హోతి? కే ను ఖో ధమ్మవాదినో – పాచీనకా వా భిక్ఖూ, పావేయ్యకా వా”తి? “మయ్హం ఖో, భన్తే, ధమ్మఞ్చ వినయఞ్చ పచ్చవేక్ఖన్తస్స ఏవం హోతి – అధమ్మవాదీ పాచీనకా భిక్ఖూ, ధమ్మవాదీ పావేయ్యకా భిక్ఖూతి; అపి చాహం న తావ దిట్ఠిం ఆవి కరోమి, అప్పేవ నామ మం ఇమస్మిం అధికరణే సమ్మన్నేయ్యా”తి. “మయ్హమ్పి ఖో, ఆవుసో, ధమ్మఞ్చ వినయఞ్చ పచ్చవేక్ఖన్తస్స ఏవం హోతి – అధమ్మవాదీ పాచీనకా భిక్ఖూ, ధమ్మవాదీ పావేయ్యకా భిక్ఖూతి; అపి చాహం న తావ దిట్ఠిం ఆవి కరోమి, అప్పేవ నామ మం ఇమస్మిం అధికరణే సమ్మన్నేయ్యా”తి.

౪౩౬. అథ ఖో సఙ్ఘో తం అధికరణం వినిచ్ఛినితుకామో సన్నిపతి. తస్మిం ఖో పన అధికరణే వినిచ్ఛియమానే అనగ్గాని చేవ భస్సాని జాయన్తి, న చేకస్స భాసితస్స అత్థో విఞ్ఞాయతి. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో సఙ్ఘం ఞాపేసి –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అమ్హాకం ఇమస్మిం అధికరణే వినిచ్ఛియమానే అనగ్గాని చేవ భస్సాని జాయన్తి, న చేకస్స భాసితస్స అత్థో విఞ్ఞాయతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో ఇమం అధికరణం ఉబ్బాహికాయ వూపసమేయ్యా"తి. సఙ్ఘో చత్తారో పాచీనకే భిక్ఖూ, చత్తారో పావేయ్యకే భిక్ఖూ ఉచ్చిని. పాచీనకానం భిక్ఖూనం – ఆయస్మన్తఞ్చ సబ్బకామిం, ఆయస్మన్తఞ్చ సాళ్హం, ఆయస్మన్తఞ్చ ఖుజ్జసోభితం, ఆయస్మన్తఞ్చ వాసభగామికం; పావేయ్యకానం భిక్ఖూనం – ఆయస్మన్తఞ్చ రేవతం, ఆయస్మన్తఞ్చ సమ్భూతం సాణవాసిం, ఆయస్మన్తఞ్చ యసం కాకణ్డకపుత్తం, ఆయస్మన్తఞ్చ సుమనన్తి. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో సఙ్ఘం ఞాపేసి –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అమ్హాకం ఇమస్మిం అధికరణే వినిచ్ఛియమానే అనగ్గాని చేవ భస్సాని జాయన్తి, న చేకస్స భాసితస్స అత్థో విఞ్ఞాయతి. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, సఙ్ఘో చత్తారో పాచీనకే భిక్ఖూ, చత్తారో పావేయ్యకే భిక్ఖూ సమ్మన్నేయ్య ఉబ్బాహికాయ ఇమం అధికరణం వూపసమేతుం. ఏసా ఞత్తి.

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. అమ్హాకం ఇమస్మిం అధికరణే వినిచ్ఛియమానే అనగ్గాని చేవ భస్సాని జాయన్తి, న చేకస్స భాసితస్స అత్థో విఞ్ఞాయతి. సఙ్ఘో చత్తారో పాచీనకే భిక్ఖూ, చత్తారో పావేయ్యకే భిక్ఖూ సమ్మన్నతి ఉబ్బాహికాయ ఇమం అధికరణం వూపసమేతుం. యస్సాయస్మతో ఖమతి చతున్నం పాచీనకానం భిక్ఖూనం, చతున్నం పావేయ్యకానం భిక్ఖూనం సమ్ముతి, ఉబ్బాహికాయ ఇమం అధికరణం వూపసమేతుం , సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

"సమ్మతా సఙ్ఘేన చత్తారో పాచీనకా భిక్ఖూ, చత్తారో పావేయ్యకా భిక్ఖూ, ఉబ్బాహికాయ ఇమం అధికరణం వూపసమేతుం. ఖమతి సఙ్ఘస్స, తస్మా తుణ్హీ, ఏవమేతం ధారయామీ"తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజితో నామ భిక్ఖు దసవస్సో సఙ్ఘస్స పాతిమోక్ఖుద్దేసకో హోతి. అథ ఖో సఙ్ఘో ఆయస్మన్తమ్పి అజితం సమ్మన్నతి – థేరానం భిక్ఖూనం ఆసనపఞ్ఞాపకం. అథ ఖో థేరానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "కత్థ ను ఖో మయం ఇమం అధికరణం వూపసమేయ్యామా"తి? అథ ఖో థేరానం భిక్ఖూనం ఏతదహోసి – "అయం ఖో వాలికారామో రమణీయో అప్పసద్దో అప్పనిగ్ఘోసో. యంనూన మయం వాలికారామే ఇమం అధికరణం వూపసమేయ్యామా"తి.

౪౩౭. అథ ఖో థేరా భిక్ఖూ వాలికారామం అగమంసు – తం అధికరణం వినిచ్ఛినితుకామా. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో సఙ్ఘం ఞాపేసి –

"సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం ఆయస్మన్తం సబ్బకామిం వినయం పుచ్ఛేయ్య"న్తి.

ఆయస్మా సబ్బకామీ సఙ్ఘం ఞాపేసి –

"సుణాతు మే, ఆవుసో, సఙ్ఘో. యది సఙ్ఘస్స పత్తకల్లం, అహం రేవతేన వినయం పుట్ఠో విస్సజ్జేయ్య"న్తి.

అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో ఆయస్మన్తం సబ్బకామిం ఏతదవోచ – “కప్పతి, భన్తే, సిఙ్గిలోణకప్పో”తి? “కో సో, ఆవుసో, సిఙ్గిలోణకప్పో”తి? “కప్పతి, భన్తే, సిఙ్గినా లోణం పరిహరితుం – యత్థ అలోణకం భవిస్సతి తత్థ పరిభుఞ్జిస్సామా”తి? “నావుసో, కప్పతీ”తి. [పాచి॰ ౨౫౨ ఆదయో] “కత్థ పటిక్ఖిత్త”న్తి? “సావత్థియం, సుత్తవిభఙ్గే”తి. “కిం ఆపజ్జతీ”తి? “సన్నిధికారకభోజనే పాచిత్తియ”న్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇదం పఠమం వత్థు సఙ్ఘేన వినిచ్ఛితం. ఇతిపిదం వత్థు ఉద్ధమ్మం, ఉబ్బినయం, అపగతసత్థుసాసనం. ఇదం పఠమం సలాకం నిక్ఖిపామి”.

“కప్పతి, భన్తే, ద్వఙ్గులకప్పో”తి? “కో సో, ఆవుసో, ద్వఙ్గులకప్పో”తి? “కప్పతి, భన్తే, ద్వఙ్గులాయ ఛాయాయ వీతివత్తాయ వికాలే భోజనం భుఞ్జితు”న్తి ? “నావుసో, కప్పతీ”తి [పాచి॰ ౨౪౭]. “కత్థ పటిక్ఖిత్త”న్తి? “రాజగహే, సుత్తవిభఙ్గే”తి. “కిం ఆపజ్జతీ”తి? వికాలభోజనే పాచిత్తియ”న్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇదం దుతియం వత్థు సఙ్ఘేన వినిచ్ఛితం. ఇతిపిదం వత్థు ఉద్ధమ్మం, ఉబ్బినయం, అపగతసత్థుసాసనం. ఇదం దుతియం సలాకం నిక్ఖిపామి”.

“కప్పతి, భన్తే, గామన్తరకప్పో”తి? “కో సో, ఆవుసో, గామన్తరకప్పో”తి? “కప్పతి, భన్తే – ఇదాని గామన్తరం గమిస్సామీతి – భుత్తావినా పవారితేన అనతిరిత్తం భోజనం భుఞ్జితు”న్తి? “నావుసో, కప్పతీ”తి [పాచి॰ ౨౩౮]. “కత్థ పటిక్ఖిత్త”న్తి? “సావత్థియం, సుత్తవిభఙ్గే”తి. “కిం ఆపజ్జతీ”తి? “అనతిరిత్తభోజనే పాచిత్తియ”న్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇదం తతియం వత్థు సఙ్ఘేన వినిచ్ఛితం. ఇతిపిదం వత్థు ఉద్ధమ్మం, ఉబ్బినయం, అపగతసత్థుసాసనం. ఇదం తతియం సలాకం నిక్ఖిపామి”.

“కప్పతి , భన్తే, ఆవాసకప్పో”తి? “కో సో, ఆవుసో, ఆవాసకప్పో”తి? “కప్పతి భన్తే, సమ్బహులా ఆవాసా సమానసీమా నానుపోసథం కాతు”న్తి. “నావుసో, కప్పతీ”తి [మహావ॰ ౧౪౧ ఆదయో]. “కత్థ పటిక్ఖిత్త”న్తి? “రాజగహే, ఉపోసథసంయుత్తే”తి. “కిం ఆపజ్జతీ”తి? “వినయాతిసారే దుక్కట”న్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇదం చతుత్థం వత్థు సఙ్ఘేన వినిచ్ఛితం. ఇతిపిదం వత్థు ఉద్ధమ్మం, ఉబ్బినయం, అపగతసత్థుసాసనం. ఇదం చతుత్థం సలాకం నిక్ఖిపామి”.

“కప్పతి, భన్తే, అనుమతికప్పో”తి? “కో సో, ఆవుసో, అనుమతికప్పో”తి? “కప్పతి, భన్తే, వగ్గేన సఙ్ఘేన కమ్మం కాతుం – ఆగతే భిక్ఖూ అనుమానేస్సామా”తి? “నావుసో, కప్పతీ”తి [మహావ॰ ౩౮౩ ఆదయో]. “కత్థ పటిక్ఖిత్త”న్తి? “చమ్పేయ్యకే, వినయవత్థుస్మి”న్తి. “కిం ఆపజ్జతీ”తి? “వినయాతిసారే దుక్కట”న్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇదం పఞ్చమం వత్థు సఙ్ఘేన వినిచ్ఛితం. ఇతిపిదం వత్థు ఉద్ధమ్మం, ఉబ్బినయం, అపగతసత్థుసాసనం. ఇదం పఞ్చమం సలాకం నిక్ఖిపామి”.

“కప్పతి, భన్తే, ఆచిణ్ణకప్పో”తి? “కో సో, ఆవుసో, ఆచిణ్ణకప్పో”తి? “కప్పతి, భన్తే – ఇదం మే ఉపజ్ఝాయేన అజ్ఝాచిణ్ణం, ఇదం మే ఆచరియేన అజ్ఝాచిణ్ణం – తం అజ్ఝాచరితు”న్తి? “ఆచిణ్ణకప్పో ఖో, ఆవుసో, ఏకచ్చో కప్పతి, ఏకచ్చో న కప్పతీ”తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇదం ఛట్ఠం వత్థు సఙ్ఘేన వినిచ్ఛితం . ఇతిపిదం వత్థు ఉద్ధమ్మం, ఉబ్బినయం, అపగతసత్థుసాసనం. ఇదం ఛట్ఠం సలాకం నిక్ఖిపామి”.

“కప్పతి , భన్తే, అమథితకప్పో”తి? “కో సో, ఆవుసో, అమథితకప్పో”తి? “కప్పతి, భన్తే, యం తం ఖీరం ఖీరభావం విజహితం, అసమ్పత్తం దధిభావం, తం భుత్తావినా పవారితేన అనతిరిత్తం పాతు”న్తి? “నావుసో, కప్పతీ”తి [పాచి. ౨౩౪]. “కత్థ పటిక్ఖిత్త”న్తి? “సావత్థియం, సుత్తవిభఙ్గే”తి. “కిం ఆపజ్జతీ”తి? “అనతిరిత్తభోజనే పాచిత్తియ”న్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇదం సత్తమం వత్థు సఙ్ఘేన వినిచ్ఛితం. ఇతిపిదం వత్థు ఉద్ధమ్మం, ఉబ్బినయం, అపగతసత్థుసాసనం. ఇదం సత్తమం సలాకం నిక్ఖిపామి”.

“కప్పతి, భన్తే, జళోగిం పాతు”న్తి? “కా సా, ఆవుసో, జళోగీ”తి? “కప్పతి, భన్తే, యా సా సురా ఆసుతా అసమ్పత్తా మజ్జభావం, సా పాతు”న్తి? “నావుసో, కప్పతీ”తి [పాచి. ౩౨౬]. “కత్థ పటిక్ఖిత్త”న్తి? “కోసమ్బియం, సుత్తవిభఙ్గే”తి. “కిం ఆపజ్జతీ”తి. “సురామేరయపానే పాచిత్తియ”న్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇదం అట్ఠమం వత్థు సఙ్ఘేన వినిచ్ఛితం. ఇతిపిదం వత్థు ఉద్ధమ్మం, ఉబ్బినయం, అపగతసత్థుసాసనం. ఇదం అట్ఠమం సలాకం నిక్ఖిపామి”.

“కప్పతి, భన్తే, అదసకం నిసీదన”న్తి? “నావుసో, కప్పతీ”తి [పాచి. ౫౩౧ ఆదయో]. “కత్థ పటిక్ఖిత్త”న్తి? “సావత్థియం, సుత్తవిభఙ్గే”తి. “కిం ఆపజ్జతీ”తి? “ఛేదనకే పాచిత్తియ”న్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇదం నవమం వత్థు సఙ్ఘేన వినిచ్ఛితం. ఇతిపిదం వత్థు ఉద్ధమ్మం, ఉబ్బినయం, అపగతసత్థుసాసనం. ఇదం నవమం సలాకం నిక్ఖిపామి”.

“కప్పతి, భన్తే, జాతరూపరజత”న్తి? “నావుసో, కప్పతీ”తి [పారా. ౫౮౦ ఆదయో]. “కత్థ పటిక్ఖిత్త”న్తి. “రాజగహే, సుత్తవిభఙ్గే”తి. “కిం ఆపజ్జతీ”తి? “జాతరూపరజతపటిగ్గహణే పాచిత్తియ”న్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇదం దసమం వత్థు సఙ్ఘేన వినిచ్ఛితం. ఇతిపిదం వత్థు ఉద్ధమ్మం, ఉబ్బినయం, అపగతసత్థుసాసనం. ఇదం దసమం సలాకం నిక్ఖిపామి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఘో. ఇమాని దస వత్థూని సఙ్ఘేన వినిచ్ఛితాని. ఇతిపిమాని దసవత్థూని ఉద్ధమ్మాని, ఉబ్బినయాని, అపగతసత్థుసాసనానీ”తి.

౪౫౮. “నిహతమేతం, ఆవుసో, అధికరణం, సన్తం వూపసన్తం సువూపసన్తం. అపి చ మం త్వం, ఆవుసో, సఙ్ఘమజ్ఝేపి ఇమాని దస వత్థూని పుచ్ఛేయ్యాసి – తేసం భిక్ఖూనం సఞ్ఞత్తియా”తి. అథ ఖో ఆయస్మా రేవతో ఆయస్మన్తం సబ్బకామిం

సఙ్ఘమజ్ఝేపి ఇమాని దస వత్థూని పుచ్ఛి. పుట్ఠో పుట్ఠో ఆయస్మా సబ్బకామీ విస్సజ్జేసి. ఇమాయ ఖో పన వినయసఙ్గీతియా సత్త భిక్ఖుసతాని అనూనాని అనధికాని అహేసుం, తస్మాయం వినయసఙ్గీతి "సత్తసతికా"తి వుచ్చతీతి.

దుతియభాణవారో నిట్ఠితో.

సత్తసతికక్ఖన్ధకో ద్వాదసమో.

ఇమమ్హి ఖన్ధకే వత్థూ పఞ్చవీసతి.

తస్సుద్దానం –

దస వత్థూని పూరేత్వా, కమ్మం దూతేన పావిసి;
చత్తారో పున రూపఞ్చ, కోసమ్బి చ పావేయ్యకో.

మగ్గో సోరేయ్యం సఙ్కస్సం, కణ్ణకుజ్జం ఉదుమ్బరం;
సహజాతి చ మజ్ఝేసి, అస్సోసి కం ను ఖో మయం.

పత్తనావాయ ఉజ్జవి, రహోసి ఉపనామయం [దూరతోపి ఉదపాది (క.)];
గరు [దారుణం (స్యా.)] సఙ్ఘో చ వేసాలిం, మేత్తా సఙ్ఘో ఉబ్బాహికాతి.

సత్తసతికక్ఖన్ధకో నిట్ఠితో.

చూళవగ్గో [చుల్లవగ్గో (సీ.)] నిట్ఠితో.

చూళవగ్గపాళి నిట్ఠితా.